PATERICOL
EDITURA EVAnOIlELISnO^ 2000
Traducere din limba greacă după originalul: «rEPONTIKO THE nANAITAL»
TOU AQXL^I. TEOOTAAKTOE MAPINAKHE, 2000
Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României TEOFILACT MARINAKÎS, arhimandrit
Patericul Maicii Domnului / arhim. Teofilact Marinakis ; trad.: ieroschimonah Ştefan Nuţescu. - Bucureşti: Evanghelismos, 2008
ISBN 978-973-7812-47-6
I. Nuţescu, Ştefan (trad.)
235.3:281.95+929
Arhim. Teofilact Marinakîs

Traducere din limba greacă deleroschvm. Ştefan Nuţescu SCHITUL LACU - SFÂNTUL MUNTE ATHOS
Bucureşti - 2008
Pentru ediţia de faţă, Editura «Evanghelismos», care mulţumeşte Arhim. Teofilact Marinakis pentru generozitatea cu care i-a fost acordat dreptul traducerii şi editării în limba română a prezentei cărţi.
toate neamurile, oamenii de toate limbile, vârstele şi cLregătoriile, să prăznuim cu veselie pe ceea ce a născut Bucuria a toată lumea.
„ Ce laudă, dar, se cuvine să-i aducem Maicii Cuvântului şi cu ce cuvânt să o slăvim? Toată zidirea să prăznuiască şi să o laude" pe Maica lui Dumnezeu. Căci însuşindu-Şi prin ea firea omenească, Ziditorul a toate a preschimbat spre mai bine întreaga făptură. în om care este şi duh şi materie, se contopeşte întreaga creaţie văzută şi nevăzută, iar Cuvântul lui Dumnezeu, Care este Ziditorul ei, unindu-Se cu firea omenească, S-a unit astfel cu toată
PROLOG

instirea pe care o dăm persoanei Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, doxologia, respectul, devotamentul şi dragostea noastră pentru ea sunt manifestări ale evlaviei pe care creştinii ortodocşi o au faţă de Maica Domnului. Această evlavie se transmite din generaţie în generaţie. Rostirea sau cântarea imnului „Cuvine-se cu adevărat...", repetarea rugăciunii „Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, mântuieşte-ne pe noi", cântarea Paraclisului şi a Acatistului, aprinderea candelei şi a căţuiei, scrierea unei cărţi în cinstea Maicii Domnului sunt dovezi vii ale acestei evlavii. Desigur, nu se ajunge uşor la alcătuirea unei lucrări închinate Maicii Domnului, dacă nu există mai întâi o legătură duhovnicească strânsă cu aceea din care a binevoit Fiul Unul-Născut „Cel ce este în sănurile lui Dumnezeu-Tatăl, să Se nască din femeie, din Sfânta Născătoarea de Dumnezeu şi pururea Fecioara Maria".

„Patericul Maicii Domnului" este expresia evlaviei adânci şi a dăruirii desăvârşite a scriitorului faţă de Preasfânta Stăpână. Dar lucrarea nu este importantă numai din această cauză. în această carte scriitorul nu-şi înfăţişează pur şi simplu gândirea sa, dragostea şi recunoştinţa sa sau trăirea interioară născută din relaţia duhovnicească cu Preabinecuvântata Maică a Domnului. Acest lucru l-a realizat cu succes Părintele Teofilact în cărţile pe care le-a scris mai înainte, fără ca textul să capete sentimentalism. Lucrarea aceasta este un adevărat pateric în care au fost adunate povestiri despre experienţele duhovniceşti legate de Maica Domnului pe care le-au trăit unii dintre Sfinţii Părinţi, despre unele apariţii şi cercetări pe care le-a făcut ea, despre chemarea ei în ajutor şi tămăduirile pe care le-a săvârşit, precum şi despre mângâierea şi lucrarea ei pedagogică, despre înştiinţările şi binecuvântările pe care le-a împărtăşit ea unora dintre robii săi. Tot aici sunt descrise trăirile duhovniceşti ale unor persoane harismatice, însă nu după concepţia maniheică despre spiritual, în care se vorbeşte despre un dualism care pune în opoziţie stările materiale cu cele spirituale, ci după concepţia Bisericii noastre Ortodoxe care, de la o margine până la cealaltă a pământului, trăieşte şi cunoaşte prin asceză stările duhovniceşti. întreaga lume ortodoxă - de la Patriarhia Ecumenică până la Frăţia Sfântului Mormânt de la Ierusalim, din îndepărtata Americă şi Australie până la Sfânta Rusie

a stareţilor, Sfântul Munte Athos şi Tebaida Patriarhiei Alexandriei - aşează părticica Maicii Domnului pe Sfântul Disc alături de Mielul lui Dumnezeu. Stareţii harismatici ai tuturor vremurilor, de la Sfântul Serafim de Sarov din veacul al XlX-lea până la contemporani de-ai noştri ca Porfirie de la Oropos, Efrem Katunakiotul, Iacov Ţalikis, Părintele Sofronie de la Esex şi Paisie Aghioritul, s-au distins prin evlavie, dragoste şi devotament faţă de persoana Maicii Domnului. în paginile acestei cărţi şi-au depus obolul experienţelor personale atât oameni simpli, sfinţiţi şi harismatici, cât şi oameni vestiţi, împăraţi, pustnici şi asceţi din întreaga lume ortodoxă. Ea este un adevărat pateric ce cuprinde minuni, vedenii şi apariţii ale Maicii Domnului. Părintele Teofilact Marinakis, inspirându-se dintr-o mulţime de cărţi şi reviste, a alcătuit paginile „Patericului Maicii Domnului", în care de multe ori textul în limba greacă veche se întrepătrunde cu cel în limba greacă nouă. El a adăugat, aşadar, la numărul cărţilor scrise despre Maica Domnului, încă o lucrare preţioasă pentru folosul şi întărirea sufletelor noastre.
într-o lume care se preschimbă cu repeziciune şi pe neaşteptate, în care, după spusele pururea pomenitului Maxim al Sardelor „Ortodoxia nu este numai trecut, ci o prefacere dinamică a fiecărui prezent", lectura unei cărţi duhovniceşti scrisă cu talent, cum este şi Patericul Maicii Domnului, ne ajută să rămânem credincioşi şi devotaţi Bisericii Dumnezeului Celui în Treime, Care prin conlucrarea Maicii Domnului în întruparea lui Hristos, ne-a descoperit, dincolo şi mai presus de lumea creată, trecătoare şi schimbătoare, lumea cea necreată.
Arhim. Andrei Namakis, Profesor la Facultatea de Teologie, Tesalonic

Introducere generală

rin această lucrare a noastră dorim să aducem slujire

celei care este minunea cea mai mare pe care a lucrat-o Dumnezeu în neamul omenesc şi anume Născătoarea de Dumnezeu Maria. Ea îi întrece în slavă şi în măreţie pe îngeri şi chiar întreaga creaţie. Putem să spunem şi noi împreună cu Sfântul Ioan Damaschin:

„Nu mă judecaţi, aşadar, căci pentru a cincea oară ... am alcătuit cântare de laudă Maicii Dumnezeului meu... nu ei trebuindu-i aceasta, ci mie şi celor împreună cu mine... Căci Maica Domnului nu are trebuinţă de laudele noastre, ci noi suntem aceia care avem nevoie de slava ei. Pentru că cea care este plină de slavă, cum va putea să fie slăvită de către noi? Iar Izvorul luminii cum va putea fi luminat de către noi?"

Desigur, oricât de multe ar scrie cineva despre Maica Domnului, nu este cu putinţă să descrie minunea care se numeşte Născătoarea de Dumnezeu, cea „mai curată decât toată neprihana" (Simeon Metafrast). Maica lui Dumnezeu „nu ar putea fi lăudată cum se cuvine, chiar dacă s-ar aduna toţi oamenii şi îngerii laolaltă. La fel se întâmplă şi cu cei care au o slavă mai mică" (Iosif Vriennie). Deoarece, „aşa cum nici înţelepţii, nici neînvăţaţii nu pot număra stelele, aşa cum nici îngerii, nici oamenii nu pot crea, tot astfel se întâmplă şi cu toţi cei care încearcă să o cinstească cu vrednicie pe Născătoarea de Dumnezeu, căci nu vor izbuti niciodată să facă aceasta după vrednicie" scrie acelaşi Iosif Vriennie. Acest fapt îl adevereşte şi sfinţitul scriitor al canonului Imnului Acatist, atunci când mărturiseşte: „Limba ritoricească nu te poate lăuda pe tine, Stăpână..." Iar Sfântul Ioan Damaschin adaugă:

„Nici un om nu va putea vreodată să o laude după vrednicie pe Născătoarea de Dumnezeu, chiar dacă ar avea milioane de limbi şi milioane de guri. Şi chiar dacă s-ar aduna vreodată toţi oamenii de pretutindeni, nu-i vor putea alcătui laude după vrednicie. Pentru că ea este mai presus de orice laudă".

Nici măcar gura lui Homer nu va putea să o laude pe cea care se numeşte „minunea minunilor", pe Maica Domnului, deoarece ea este mai presus de orice cuvânt sau mai bine zis, este mai presus de puterea cuvântului.

Singurul Care poate să o laude şi să o slăvească după vrednicie pe Maica Domnului este Creatorul ei, Dumnezeu, Care a hotărât să facă cu ea lucruri mai presus de fire prin care să o preamărească. Şi Cel puternic a împodobit-o cu măreţie încă de la zămislirea ei. De aceea şi Arhanghelul Gavriil i-a spus: „Bucură-te, Ceea ce eşti plină de Har, Domnul este cu tine" [Luca 1, 28). Aşadar această fecioară plină

de daruri dumnezeieşti putea să fie lăudată după vrednicie numai de Creatorul ei, Care a ales-o dintre toate femeile ca mireasă a Sa.
Cum să o lăudăm pe Maica Domnului, care ne-a împăcat pe noi, oamenii, cu Dumnezeu [II Corinteni 5, 18)? Pe cea care s-a făcut începătura întoarcerii firii noastre omeneşti izgonite (Facere 3, 19)? Pe cea care le-a vestit protopărinţilor noştri Adam şi Eva despre zdrobirea morţii noastre? Pe cea care s-a semănat în pământ neroditor şi a răsărit floare binemirositoare, a cărei mireasmă a alungat de pe faţa a tot pământul mirosul urât al călcării de po-runcă? Pe sceptrul lui David (III împăraţi 8, 16; 11, 13), pe toiagul lui Aaron (Numerii 17, 25), pe odrasla virtuţii, pe vlăstarul pântecelui sterp al Anei, pe minunea îngerilor, pe
hrănitoarea Cuvântului lui Dumnezeu? Pe palatul cel preacurat al împăratului Hristos, care a făcut toată făptura să salte (Psalmul 46, 2)? Pe Raiul dumnezeiesc, care a răsărit Sadul cel de viaţă-dătător pentru a ne readuce la viaţă pe noi cei izgoniţi din primul Rai şi pentru a şterge întristarea păcatului? Pe cea întru care s-au împlinit toate cele proorocite de Prooroci? Pe cea care s-a înrădăcinat ca un toiag şi de care ne-am sprijinit toţi (Isaia 11, 1)? Pe cea care s-a făcut uşa cea dinspre răsărit şi prin care a intrat Domnul (Iezechiel 44, l-2)? Pe muntele din care s-a luat Piatra cea netăiată de mână ca să arate tuturor împărăţia veşnică a lui Dumnezeu? Pe cea pe care marele patriarh a văzut-o ca o scară de la pământ până la cer (Facere 28, 12), pe care Dumnezeu a coborât din cer şi S-a unit cu noi, ca să ne suie la tronul părintesc pe noi cei căzuţi? Pe cea care s-a făcut Maică a lui Dumnezeu, Care ţine în palmă pământul şi cerul [Isaia 40, 12)? Pe cea care a ţinut în braţe pe Dumnezeu cel neîncăput?
Prin Născătoarea de Dumnezeu, Soarele Dreptăţii S-a arătat nouă în trup omenesc. Să cântăm împreună cu Psalmistul: ‚Aceasta este ziua pe care a făcut-o Domnul, să ne bucurăm şi să ne veselim intr-insa” [Psalmul 117, 24), căci prin ea toate au început să se înnoiască şi să se înlocuiască „legile cele vremelnice cu cele veşnice, adică în loc de litera legii, duhul şi în loc de umbre, adevărul” (Sfântul Grigorie Palama).
De aceea Maica Domnului s-a îndumnezeit, pentru că „în ea S-a sălăşluit una din Persoanele Treimii Care apoi a răsărit ca să

împrăştie întunericul cel înţelegător şi să le unească pe toate într-o unire, şi în felul acesta să-i aducă pe toţi oamenii la scopul şi voia Sa cea dintâi" (Iosif Vriennie).
Maica Domnului ni l-a dăruit pe Cel Care era aşteptarea neamurilor [Facere 49, 10), minunea cea neînţeleasă, care nu poate fi cuprinsă nici de cer, nici de pământ şi în care faptele cele smerite se împletesc cu cele mari şi minunate, cele de mâhnire cu cele de bucurie.
Potrivit Sfintelor Scripturi, Maica Domnului este cortul cel viu şi nefăcut de mână al lui Dumnezeu şi chivotul cel înţelegător al „Păinii lui Dumnezeu Care se coboară din cer" (Ioan 6, 32-33). Aşadar, cu ce cuvinte va putea fi ea înfăţişată?
Psalmistul spune că „adevărul din pământ a răsărit" şi, prin lucrarea Maicii Domnului, „dreptatea din cer a privit" (Psalmul 84, 11).
Maica Domnului este toiagul care a odrăslit din rădăcina lui Iesei, despre care au vorbit proorocii şi din care „Floare se va înălţa" (Isaia 11, 1). Floare care nu se ofileşte, ci pe firea noastră ofilită, care a căzut din grădina neveştejită a desfătării, o cheamă din nou, o readuce la viaţă şi îi dăruieşte rodire veşnică. Cu acest toiag, Păstorul cel Mare a povăţuit turma cea cuvântătoare spre „păşunile cele veşnice". De acest toiag s-a sprijinit firea noastră cea stricată şi s-a slobozit de vechea ei nelucrare. Iar acum firea noastră înnoită călătoreşte cu uşurinţă spre cer, lăsând pe pământ pe cei care nu au de ce să se sprijinească şi sunt care atraşi spre cele de jos ca de un magnet, precum spune Sfântul Grigorie Palama.
Preasfânta Născătoare de Dumnezeu este Fecioara cea mai curată şi cea mai frumoasă dintre toate fecioarele care au trăit până acum şi cea care L-a născut pe Ziditorul tuturor. Ea este Fecioara care a îndumnezeit neamul omenesc, a prefăcut pământul în cer şi a făcut „pe Dumnezeu Fiu al Omului, iar pe oameni fii ai lui Dumnezeu, căci ea a zămislit fără sămânţă şi a dat trup într-un chip de neînţeles Celui Care pe cele ce sunt dintru nefiinţă le-a adus întru fiinţă" (Sfântul Grigorie Palama).
Ea este „singura Sfântă a Sfinţilor care a purtat în pântece şi singura care s-a făcut sălăşluire Celui ce a făcut firea".

Ea este singura Fecioară-Maică, căci „înainte de ea şi după ea Fecioară-Maică şi Maică a lui Dumnezeu nici una nu s-a arătat”, aşa cum spune iarăşi Sfântul Grigorie Palama.
Ea este Preacurată, căci a împreunat întreaga înţelepciune cu rugăciunea şi cu asceza şi astfel a devenit Maica fecioriei, a acelei feciorii care ne-a pus înainte fără stricăciune Trupul Aceluia, Care după Dumnezeire S-a născut mai înainte de veci „din Tată feciorelnic”.
Maica Domnului s-a arătat vas dumnezeiesc, şi încă unul atât de ales, încât nu a încăput numai dumnezeiescul nume, aşa cum a spus mai târziu Sfântul Pavel (Faptele Apostolilor 9, 15), ci şi pe însuşi Acela, al Cărui „nume este minunat” (Psalmul 8, 1).
Ea este aceea „care şi întristarea celor întâi-zidiţi a prefăcut-o în bucurie şi blestemul strămoşesc l-a dezlegat şi durerile strămoaşei le-a încetat, născând fără durere pe Hristos” (Sfântul Grigorie Palama).
Dacă prin femeie a venit întristarea, durerea şi blestemul, tot prin femeie s-a dăruit lumii bucuria, binecuvântarea şi chiar Raiul. Iosif Vriennie spune: „Prin femeie a venit de demult păcatul şi tot prin femeie au venit acum cele bune”. Iar Simeon Magistrul scrie în Cronografia sa: „împăratul Teofil, văzând frumuseţea Casianei, s-a minunat şi a spus: «Aşadar prin femeie au venit cele rele», însă aceea a răspuns cu ruşine: «Dar tot prin femeie izvorăsc cele bune»” .
Maica Domnului ni s-a înfăţişat ca o nouă lume şi ca un rai minunat, în care şi din care s-a alcătuit şi a ieşit un nou Adam, Care l-a înfrumuseţat pe Adam cel vechi şi a reînnoit întreaga lume.
Maica Domnului este o carte minunată care s-a deschis pe suprafaţa pământului şi care ne oferă în chip tainic pe însuşi Cuvântul cel Viu şi nu semnele slovelor. Ea ne dăruieşte nu un cuvânt pământesc, ci Unul ceresc. Iar Acest Cuvânt este „nu unul pe care îl rosteşte limba omenească, ci se naşte mai înainte de veci din Dumnezeu- Tatăl”.
Maica Domnului a fost pricina prefacerii înspre mai bine a întregii creaţii care, ca să existe, avea nevoie într-un mod minunat de Maica Domnului. Şi chiar pe părinţii ei „i-a născut mai dinainte într-un chip neobişnuit” (Isidor Glavas) .
în încheiere spunem că, din toate cele care au fost zidite de la întemeierea lumii, nimic nu poate fi asemănat cu această creaţie

minunată care se numeşte Născătoarea de Dumnezeu Maria, „de a cărei frumuseţe a fost atras însuşi Ziditorul, Care S-a unit pe Sine cu ea într-o legătură strânsă şi a făcut-o Maică a Sa, afară de care, potrivit gândirii omeneşti, nimic nu există mai iubit şi mai vrednic de respect”.
Maica Domnului s-a arătat un sălaş vrednic şi sfânt al lui Dumnezeu atunci când El a voit să vină în lume. Din această cauză noi avem datoria să o lăudăm prin cuvinte potrivite, să povestim celor vrednici de a se desfăta de astfel de semne şi minuni lucrurile minunate pe care le-a săvârşit din nespusa ei iubire de oameni, să ne arătăm recunoştinţa şi să-i aducem lauda care i se cuvine.
Dar pe cât este de uşor să o cinstim pe Maica Domnului cu buzele, prin rugăciune şi prin exprimarea simţămintelor noastre de cinstire, de închinare şi de respect, pe atât este de greu pentru noi, smeriţii şi păcătoşii, să descriem în chip vrednic bogăţia harurilor ei. Desigur, ea cunoaşte neputinţele noastre, însă supunându-se legilor Fiului ei, primeşte cu bucurie ceea ce îi dăruieşte fiecare. Ştim că toţi cei care simt că au o datorie sfântă faţă de Maica Domnului, îi închină din tot sufletul lor şi cu toată bunăvoinţa bogăţia simţămintelor lor. Iar acest prinos al lor este primit cu bunăvoinţă de către Maica Domnului cea iubitoare de oameni. Ei îi face plăcere şi se bucură să avem întotdeauna în mintea şi pe limba noastră marele şi sfinţitul ei nume şi să lăudăm cu condeiul, pe cât se poate, cel puţin măreţia ei şi faptele minunate pe care le săvârşeşte, de vreme ce nu putem cunoaşte toată bogăţia inimii ei, nici cât de mult ne iubeşte şi cât de mult se smereşte înaintea Fiului ei pentru noi.
împărăteasa cerului şi a pământului, deşi este prea- slăvită precum se cuvine de către Dumnezeu, trebuie slăvită şi lăudată şi de către noi, oamenii, şi aceasta nu ca să primească mai multă laudă şi slavă, ci pentru a ne dărui nouă, celor care o cinstim din toată inima, harul ei bogat.
în această carte vom povesti în mod simplu ceea ce am auzit de la alţii despre arătările minunate ale Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, de care s-au învrednicit unii Părinţi iubitori de Dumnezeu şi unii creştini simpli, care s-au deosebit prin credinţă fierbinte şi prin viaţă curată. La aceasta ne-au ajutat şi scrierile unora,

dar mai ales binecuvântarea Maicii Domnului, care m-a povăţuit să scriu această carte care avea să o bucure.
Dacă am scris ceva vrednic de măreţia Maicii Domnului şi cineva se va folosi, să fie sigur că acesta este un dar al ei. Iar dacă această lucrare nu este pe măsura vredniciei Maicii Domnului, ceea ce este sigur, aceasta este din cauza cuvântului nostru neputincios, care înfăţişează cele pe care ea îmi îngăduie să cunosc, de vreme ce nu este cu putinţă să fie cunoscute toate.
Nedesăvârşirile sunt rezultatul slăbiciunilor scriitorului „care a întreprins ceva peste puterile lui”. De aceea eventualele greşeli făcute fără voie, cititorul să le pună în contul scriitorului acestei lucrări, pentru că minunile şi vedeniile pe care le-a descoperit harul Maicii Domnului sunt înfricoşătoare şi prea minunate şi ne arată numai o parte din bogăţia darurilor ei dumnezeieşti. Din această pricină este cu neputinţă pentru firea şi ştiinţa omenească să le descrie în toată măreţia lor.
Nu m-am temut să povestesc minunile Maicii Domnului, pentru că nu am scris aici despre faptele şi experienţele mele personale. Ci am făcut cu curaj această lucrare care este peste puterile mele, căci aşa cum îndrăznesc să laud în fiecare zi pe Fiul ei şi pe Dumnezeu-Tatăl, împrumutând cuvintele altora, tot astfel laud şi pe Maica Domnului, care este pricina mântuirii sufletului meu.
«Stăpână, primeşte cuvântul robului tău cel păcătos, care te doreşte cu înflăcărare şi te cinsteşte şi în tine singură îşi are nădejdea, Ceea ce eşti apărătoarea vieţii mele şi către Fiul tău împăciuitoare şi arvuna mântuirii mele».

«Cei care nu primesc cu credinţă curată şi cu inimă înflăcărată minunile Mântuitorului nostru Dumnezeu, ale Preacuratei Stăpânei noastre de Dumnezeu Născătoarea, Care L-a născut şi ale celorlalţi Sfinţi, ci încearcă să bârfească cu dovezi şi cuvinte meşteşugite că acestea sunt cu neputinţă să se săvârşească sau (încearcă) să dea tâlcuirea lor şi propria lor părere, să fie anatema».
Canon al Sinodului al Vll-lea Ecumenic

IO^JXO'DUCTIVĂ

C
e este minunea? Minunea nu este o lucrare omenească, ci una dumnezeiască mai presus de fire. Este o lucrare a Harului dumnezeiesc prin care Dumnezeu îi învredniceşte într-o anumită vreme pe cei aleşi ai Săi, de lucruri minunate, pe care le săvârşeşte mai presus de fire şi pe care noi le numim minuni.
Lucrarea dumnezeiască mai presus de fire. Este o realitate faptul că acolo unde Se pogoară Dumnezeu Cel mai presus de fire şi îşi face cunoscută prezenţa Sa, tot ceea ce urmează se săvârşeşte într-un chip mai presus de fire. Sfântul Ioan Damaschin spune: „Dumnezeu, mânat de milostivire, prin cele obişnuite ale firii, săvârşeşte cele mai presus de fire". Iar Sfântul Filothei Kokkinos, Patriarhul Constantinopolului, completează: „lucrarea dumnezeiască şi nu cea omeneasca săvârşeşte toate aceste lucruri mai presus de fire, aşa cum este de pildă harisma facerii de minuni. Minunile care depăşesc legile firii omeneşti sunt rezultatul Harului dumnezeiesc. Unele ca acestea sunt îndreptarea mâinii paralizate, vindecarea orbilor, neaşteptata însănătoşire a trupului paralizat, care s-au făcut numai cu o rugăciune şi cu câteva cuvinte. De asemenea, minune este şi îmblânzirea animalelor sălbatice şi învierea morţilor. Exact în acelaşi mod lucrează Harul atunci când trupul, alcătuit din sânge şi din substanţe nutritive, rămâne neschimbat, deşi nu se mai hrăneşte".
Sfinţii, prin harismele dumnezeieşti pe care le primesc în dar de la Dumnezeu (Romani 12, 6; I Corinteni 7, 7; 12, 4, 9), după multe nevoinţe, morţi şi răstigniri duhovniceşti şi după anevoioasele urcuşuri zilnice spre cele înalte, îşi însuşesc frumuseţea cea dintâi

care a fost pierdută de firea omenească, dobândesc „asemănarea lui Dumnezeu” şi se întorc din nou în Rai, din care omul a fost izgonit după căderea în păcat.
Părintele Gheorghe Metalinos, profesor la Facultatea de Teologie din Atena, spune: „Ştiţi că există un text din secolul al II-lea după Hristos, care vorbeşte despre minuni... în acest text citim că sunt de la Dumnezeu numai acele minuni care se fac, nu pentru afirmarea personală, ci cele care sunt săvârşite de Harul Său - şi, precum ştiţi, acestea sunt caracterizate de spontaneitate şi de autenticitate - şi, în acelaşi timp, cele care privesc mântuirea şi ajutorarea omului, iar nu stăpânirea semenilor, aşa cum fac fachirii şi toţi ceilalţi care nu sunt robii lui Dumnezeu”.
Minunea şi legile naturii. Prin minune Dumnezeu intervine în faptele, în comportamentul şi în gândurile omului, precum şi în întreaga creaţie văzută. Atunci tot ceea ce urmează se săvârşesc într-un mod minunat şi mai presus de fire.
în minune intervine o suspendare temporală a acţiunii legilor firii, până ce se manifestă voinţa lui Dumnezeu, după care ele se restabilesc.
Toate minunile, aşa cum am scris, nu sunt fapte excepţionale care se săvârşesc cu conlucrarea legilor fireşti, ci fapte mai presus de fire şi de cuvânt, de vreme ce şi petrecerea Sfinţilor a fost mai presus de fire întru toate: în rugăciune, în tot felul de nevoinţe şi în legăturile lor cu oamenii.
Putem spune că fiecare creştin este chemat să devină sălaş al Harului dumnezeiesc, iar Domnul poate să săvâr-şească o minune prin el. Pentru adevăratul creştin săvârşirea minunii nu este un scop în sine, ci este urmarea firească a credinţei neclintite, a curăţiei sufleteşti şi mai ales a smereniei.
Binecuvântata cântare a Arhanghelului Gavriil adusă Maicii Domnului
U
n schimonah rus, părintele Macarie, care trăia într-o peşteră din pustia Kerasia aflată în Sfântul Munte Athos şi care a adormit în anul 1888, povestea următoarea experienţă personală:

- Odată, înainte de Paştile anului 1861, mergeam împreună cu părintele Arsenie la Mănăstirea Marea Lavră pentru a ne cumpăra alimente pentru Paşti de la un vapor ce venise dintr-o insulă a arhipelagului grecesc şi care ancorase în portul acestei mănăstiri. Părintele Arsenie fusese paznic la Kaiyes şi apoi pădurar mai mulţi ani şi de aceea cunoştea toate cărările şi ascunzişurile Athonului.
Pe drum părintele Macarie se tot oprea şi privea în jur întrebându-se în sinea sa dacă nu cumva părintele Arsenie cunoştea în acea parte vreun pustnic care să trăiască ascuns de lume. La un moment dat s-a întors către părintele Arsenie şi l-a întrebat:
- Părinte Arsenie, câtă vreme ai fost pădurar, nu ai cunoscut pe vreunul dintre pustnicii nevoitori, care trăiesc ascunşi prin văgăunile Athonului?
Părintele Arsenie s-a mâhnit auzind această întrebare, căci se jurase să nu descopere nimănui ceea ce văzuse. însă după ce s-a gândit puţin, pentru a-l linişti pe părintele Macarie, i-a spus:
- Dacă iei asupra ta păcatul jurământului, îţi voi descoperi unde se nevoieşte un stareţ ascuns, dar să ştii că tu eşti de vină. Stareţul este bulgar.
- Da, iau asupra mea acest păcat, a răspuns părintele Macarie.
Ne-am îndreptat atunci spre Schitul Românesc Prodromu. După ce am trecut de Schit, la un moment dat părintele Arsenie a luat-o la dreapta spre un loc drept, dar care se înfunda, căci de jur-împrejur erau stânci care sfârşeau într-o văgăună. în fundul văgăunii, ca un şarpe ce se ascunde de oameni, trăia acel pustnic pe jumătate gol.
Părintele Arsenie, arătând spre văgăună, i-a spus părintelui Macarie:
- Iată, dacă ai putere şi poţi coborî, înaintează! Când vei ajunge la primul loc drept, să priveşti de pe stâncă în jos şi vei vedea sihăstria lui.
Părintele Macarie a început să coboare cu greutate. Şi-a scos încălţămintea, apoi dulama, care îl împiedicau la coborât. Când a ajuns la locul drept a văzut coliba Stareţului în fundul văgăunii. Afară lângă colibă stătea pustnicul afundat în rugăciunea minţii, căci aşa cum spune o cântare a Bisericii: „Pustnicilor, celor ce sunt afară de lumea cea deşartă, neîncetată dorire li se face” .

Atunci când Stareţul l-a zărit pe părintele Macarie, a crezut că este un diavol şi de aceea şi-a făcut semnul Crucii şi a intrat repede în colibă încuind uşa.
Părintele Macarie s-a apropiat de colibă şi a spus:
- Pentru rugăciunile Sfinţilor Părinţilor noştri, Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi!
în acelaşi timp bătea în uşă. Pustnicul însă nu răs-pundea. Atunci părintele Macarie a început să-l încredinţeze că este creştin ortodox şi monah.
- Şi ce vrei? a întrebat în cele din urmă pustnicul într-o rusă curată (Stareţul cunoştea limbile turcă, franceză, bulgară şi greacă).
- Am venit să te văd, a spus părintele Macarie.
- Cine te-a povăţuit aici, Dumnezeu sau diavolul?
- Dumnezeu.
- Şi de unde ştii că Dumnezeu te-a trimis aici?
- Dumnezeu m-a trimis, a strigat cu încredinţare părintele Macarie. Dacă nu vei deschide, voi muri aici lângă coliba ta. Nu voi pleca fără binecuvântarea Sfinţiei Tale.
- Aa, am înţeles acum cine ţi-a vorbit despre mine, dar nu a procedat bine.
- Părinte, nu este vinovat acela, ci eu.
- Pleacă de aici, te rog! Pleacă!
- Nu voi pleca, ci voi sta lângă uşa ta până la Paşti. Aici voi muri. Nu voi pleca dacă nu te voi vedea.
- Spune: „Născătoare de Dumnezeu, Fecioară...", i-a poruncit Stareţul.
Când părintele Macarie a terminat de spus cântarea Arhanghelului Gavriil adusă Maicii Domnului, Stareţul a deschis uşa.
Atunci părintele Macarie a pus metanie şi a căzut cu faţa la picioarele pustnicului spunând:
- Binecuvintează, Părinte!
La auzul cântării „Născătoare de Dumnezeu, Fecioară..." îndoielile necunoscutului pustnic au dispărut, pentru că diavolul nu numai că nu poate rosti această cântare, dar şi numai auzirea ei îl alungă. Această cântare a săvârşit minunea şi a alungat şovăielile Stareţului, care, vreme de optzeci de ani, nu văzuse şi nu vorbise cu nici un om.

Cântarea l-a încredinţat pe acest isihast atât de aspru cu sine de evlavia pe care părintele Macarie o avea faţă de Maica Domnului. De aceea suntem datori să rostim această cântare cel puţin de cinci ori dimineaţa şi de cinci ori seara.

*

Puţin mai sus de portul Schitului Sfânta Ana începe un drum îngust, cu mai multe trepte, ce duce până la Sfânta Ana Mică. Mai jos de Coliba în care a locuit renumitul duhovnic Sava, călătorul găseşte atârnată într-un copac o icoană mică a Maicii Domnului, care a fost aşezată de un călugăr evlavios după ce a fost izbăvit în chip minunat de căderea în prăpastie. Mai demult, un monah mergea şi aprindea în fiecare zi candela care ardea într-un felinar închis.

într-o zi trecea pe acolo monahul Meletie de la Chilia Danileilor, care venea de la Katunakia încărcat cu diferite alimente. îl însoţea monahul Teodosie de la Sfânta Ana Mică. Pe tot timpul drumului părintele Meletie rostea „Născătoare de Dumnezeu, Fecioară..,'', căci este cunoscut tuturor cât de mult o iubesc monahii din Sfântul Munte pe Maica Domnului.

La un moment dat a simţit cum o putere nevăzută îl îmbrânceşte spre prăpastie. Monahul şi-a pierdut echilibrul şi a simţit cum de pe cărarea îngustă cade în prăpastie, de la o înălţime de patru metri, cu greutatea pe care o ducea în spate. în cădere s-a agăţat de tulpina unui copac. Nu a suferit nici cea mai mică zgârietură. Vrednic de amintit este faptul că în timpul căderii sale în prăpastie, părintele Meletie nu a încetat să rostească cântarea îngerească „Născătoare de Dumnezeu, Fecioară...".

Deoarece a fost păzit nevătămat prin mijlocirea Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, părintele Meletie a făcut o icoană a Maicii Domnului cu o candelă într-un felinar înaintea ei şi a aşezat-o unde a avut loc accidentul. Asta a făcut-o pentru a mărturisi tuturor celor ce trec pe acolo atât puternicia şi slava lui Dumnezeu şi a Preacuratei Sale Maici, dar şi pentru ca Maica Domnului să-i păzească pe călătorii ce străbat această cărare greu accesibilă.

*

Cuvios a fost sfârşitul, aşa cum cuvioasă a fost şi viaţa stareţului Filaret, pustnicul postitor, adevăratul prieten al virtuţii şi pustiei,

îngerul cel în trup, iubitorul smereniei celei înălţătoare şi bunul lucrător din ceasul cel dintâi.
Cu puţină vreme înainte de a adormi, a chemat în chilia sa săracă, pe doi monahi din obştea Danileilor, pe Daniil şi pe Acachie, privighetorile cele cu frumos glas ale Athonului. După ce le-a spus multe despre Rugăciunea minţii şi despre petrecerea monahală cea asemenea cu a îngerilor, s-a ridicat de pe patul său din scânduri şi, stând drept în picioare, i-a rugat să cânte „Cuvine-se cu adevărat...". Bătrânul a ascultat în picioare, deşi se afla în ultimele clipe ale vieţii sale. A făcut aceasta cu bucurie sufletească şi cu lacrimi în ochi, aşa cum făcea ori de câte ori asculta această cântare. Atunci a ascultat-o pentru ultima oară pe pământ. A doua zi avea să o asculte cântată de îngeri în corturile cereşti. A vrut ca la sfârşitul acestei vieţi pământeşti să o cinstească cu această cântare pe Maica Domnului, de ale cărei binecuvântări şi daruri nu avea să se mai învrednicească în această viaţă vremelnică, căci a doua zi urma să urce la Ierusalimul cel de sus, acolo unde Sfinţii se desfătează de vederea împărătesei Cerurilor, care stă de-a dreapta Fiului ei.
Când cei doi monahi au terminat de cântat, stareţul i-a îmbrăţişat, le-a dat ultima sărutare şi le-a spus:
- Fraţii mei, îngeraşii Maicii Domnului, nu vă voi mai vedea cu ochii trupeşti, căci Domnul, prin mijlocirile Maicii Sale şi ale Părinţilor Aghioriţi, m-a chemat la locaşurile ce-reşti.
Toţi cei care trăiesc în chip cuvios se învrednicesc să-şi cunoască de mai înainte vremea morţii lor şi să-şi dorească din toată inima ca aceasta să vină cât mai repede. Căci „aşa cum luptătorul se grăbeşte să iasă din arenă pentru a scăpa de răni, tot astfel şi cel care trăieşte o viaţă aspră în virtute doreşte sfârşitul, ca să scape de durerile acestea de acum, încurajat de nădejdea dobândirii cununilor cereşti" (Sfântul Ioan Gură de Aur).
*
«»%
In cetatea vechii Rome trăia un creştin care se numea Ioan, om foarte evlavios şi foarte bogat. Acest creştin avea o minte atât de greoaie, încât nu putea să înveţe carte şi de aceea nu ştia nici măcar o rugăciune aşa cum ştiau ceilalţi creştini.

După o vreme acesta a mers la o mănăstire, a dat toată averea sa acolo şi s-a făcut monah, rugându-i pe fraţi să-l înveţe carte. Toţi încercau să-i tâlcuiască Psalmii şi să-l înveţe diferite rugăciuni, dar el nu putea să înveţe nimic. Mintea lui era ca un bolovan de care nu se prindea nimic.

Atunci un monah încercat, după ce i-a citit diferite rugăciuni, l-a întrebat care dintre toate cele pe care le-a auzit i-au plăcut mai mult şi pe care ar vrea să o înveţe. Acela i-a răspuns bucuros:

- îmi place foarte mult: „Născătoare de Dumnezeu, Fecioară...".

Auzind aceasta, fraţii s-au străduit cu multă osteneală să-l înveţe pe acel monah cântarea Arhanghelului Gavriil. După ce a învăţat-o, a primit atâta bucurie în inimă, de parcă aflase o comoară preţioasă. în fiecare clipă avea această cântare pe buze, iar fraţii îl auzeau mereu rostind: „Născătoare de Dumnezeu, Fecioară, bucură-te, Ceea ce eşti plină de Har...". întotdeauna se ruga Maicii Domnului cu această cântare, căci îi aducea în suflet multă dulceaţă şi veselie. Călugării din mănăstire l-au poreclit „Bucură-te, Mărie", ceea ce îl bucura foarte mult, deoarece considera un lucru de mare cinste să poarte numele Pururea Fecioarei Maria.

Când a murit acest fericit, l-au îngropat într-un loc deosebit, deoarece trupul său răspândea bună mireasmă. Iar această mireasmă, pe zi ce trecea, devenea tot mai puternică, lucru care îi făcea pe monahi să se minuneze.

După nouă zile, când monahii au mers să-i facă după rânduială Trisaghionul, după ce au făcut rugăciunea, s-a întâmplat o minune care i-a lăsat muţi de uimire: din mor-mântul acelui monah răsărise un crin pe ale cărui petale era scris cu litere de aur: „Bucură-te, Ceea ce eşti plină de Har, Mărie". Crinul răspândea o mireasmă deosebită şi foarte puternică, care nu semăna cu mireasma niciunei flori pământeşti.

Atunci egumenul a spus monahilor:

- Din acest fapt minunat ne-am putut da seama că fratele nostru care a adormit a avut o viaţă sfântă şi o deosebită evlavie către Maica Domnului. Dar cred că ar fi bine să vedem şi de unde iese rădăcina acestui crin.

După ce au săpat mormântul, au văzut cu toţii că rădăcina ieşea din gura monahului. Apoi egumenul a poruncit să deschidă şi pieptul monahului şi au văzut că rădăcina ieşea din inima sa, în care era pictată icoana Maicii Domnului.
Atunci monahii au luat crinul şi sfintele moaşte pe care le-au păstrat cu mare cinste în mănăstire.
*
In părţile Lombardiei trăiau doi soţi foarte credincioşi care aveau multă evlavie la Maica Domnului. Pentru aceasta, cuprinşi de dor dumnezeiesc, au pictat pe un perete al casei lor icoana ei, cheltuind mulţi bani pentru ca ea să devină cât mai frumoasă şi mai măreaţă. De fiecare dată când treceau prin faţa icoanei, se închinau cu respect şi rosteau cântarea îngerească: „Bucură-te, Ceea ce eşti plină de Har, Mărie...". Pentru acest obicei bun al lor, Maica Domnului le-a trimis toate bunătăţile cereşti şi pământeşti. Viaţa lor era plină de fapte bune, trăind în pace cu toată lumea. Din această pricină oamenii i-au numit „paşnicii".
Aceşti creştini binecuvântaţi aveau un copil de trei ani care, văzând pe tatăl şi pe mama lui că de fiecare dată se opreau înaintea icoanei Maicii Domnului şi se închinau cu evlavie, a început să facă şi el la fel. Încet-încet a învăţat şi cântarea îngerească, pentru că o auzea în fiecare zi de la părinţii lui. Copilul însă nu se ruga din evlavie, ci dintr-o obişnuinţă bună, deoarece credea că Maica Domnului, aşa cum era zugrăvită stând pe tron, era Stăpâna casei.
într-o zi, în timp ce se juca cu alţi copii pe malul râului, din lucrarea diavolului a căzut în adâncul apei. Copiii au vestit-o pe mama copilului care, împreună cu vecinii, au alergat la râu. Doi bărbaţi au sărit în apă, dar în ciuda nenumăratelor lor încercări, nu l-au putut afla pe copil.
Atunci mama copilului a alergat ca o nebună în josul râului nădăjduind că îl va afla acolo. Deodată îl vede pe copil în mijlocul râului stând pe apă ca pe un scaun. Văzându-1, mama lui a strigat cu o nespusă bucurie:

- Copilul meu, ce faci acolo? Eşti bine?
- Sunt bine, mamă! Stăpâna mă ţine şi de aceea nu mă tem!

Din pricina bucuriei mama copilului nu a înţeles despre care Stăpână îi spunea el. Doi bărbaţi au înotat până la mijlocul râului şi au luat copilul, pe care l-au dat apoi mamei lui. Ajungând acasă şi întrebându-l cum s-a izbăvit de înec, copilul a răspuns:

- Când am căzut în apă, Stăpâna casei noastre (şi copilul a arătat cu degetul spre icoana Maicii Domnului) m-a scos din apă şi m-a ţinut până ce au venit vecinii şi m-au luat.

Atunci toţi cei care se adunaseră să audă cele povestite de copil s-au închinat Maicii Domnului şi s-au minunat de iubirea de oameni şi de milostivirea ei. Toată noaptea au cântat tropare şi cântări de laudă în cinstea Maicii Domnului. Desigur cântarea cea mai iubită de toţi a fost: „Născătoare de Dumnezeu, Fecioară...".

*

A

Intr-o mănăstire se aflao călugăriţă care se nevoia în postiri şi în privegheri. în fiecare zi mergea din putere în putere şi din slavă în slavă, pregătindu-se pe sine pentru trecerea din această lume. Se nevoia cu mucenicia zilnică a conştiinţei, ca să adune vistierie în Ceruri şi se ostenea cu multă dragoste ca să-L întâlnească pe Mirele sufletelor curate, dispreţuind nu numai lumea, pe care mai înainte o iubise nespus de mult, ci şi legăturile pătimaşe cu ea. Dorea să se mântuiască şi se ostenea să se „afunde" în dumnezeiasca milostivire. în fiecare zi „punea suişuri în inima sa" .

Pe acest suflet a încercat diavolul să-l înşele şi să-l abată din calea cea dreaptă a mântuirii. Şi a reuşit arătându-i-se de mai multe ori sub chipul unui înger luminos. De fiecare dată când i se arăta, vorbea cu monahia

despre diferite lucruri. Diavolul îi răspundea la fiecare întrebare a ei, iar monahia se bucura de aceasta.

După o vreme, când a mers la duhovnicul ei şi acesta a întrebat-o cum petrece, monahia i-a răspuns:

- Bine, cu rugăciunile Sfinţiei Voastre, Părinte.

Când duhovnicul a auzit acest răspuns mândru, s-a

mâhnit şi a sfătuit-o spunându-i:

- Fiică, niciodată să nu spui „bine”. Chiar de ai face toate faptele bune, să te smereşti şi să spui că eşti păcătoasă, deoarece într-adevăr aşa suntem.

Atunci monahia i-a răspuns:

- Părinte, să ştii că am spus acest cuvânt, deoarece îngerul lui Dumnezeu vine adeseori din Cer la mine şi mă cercetează.

Duhovnicul fiind încercat, deoarece auzise şi trecuse prin multe, şi-a adus aminte de cuvintele Sfântului Apostol Pavel, care spune că diavolul se preface în înger luminos, şi i-a spus:

- Atunci când va veni din nou „îngerul” să te cerceteze, spune-i să ţi-o arate pe Maica Domnului! Iar dacă ţi-o va arăta, să faci o rugăciune către ea. Şi dacă va rămâne până ce îţi vei termina rugăciunea, atunci să ştii că este Stăpâna noastră, iar dacă va dispărea îndată, să ştii că aceea este o închipuire diavolească prin care diavolul vrea să te înşele şi să te arunce în pierzare.

Atunci când diavolul i s-a arătat din nou monahiei, aceasta i-a spus:

- îngere al lui Dumnezeu, te rog arată-mi pe Maica Domnului, deoarece am mare dorinţă să o văd!

însă cel care luase chipul îngerului i-a răspuns:

- îţi e de ajuns să mă vezi pe mine. Nu eşti vrednică să o vezi pe împărăteasa tuturor cu ochii trupeşti.

Auzind acestea, monahia a cerut diavolului cu mai multă stăruinţă să-i împlinească dorinţa. Atunci acela i-a plăsmuit în închipuirea ei o tânără foarte frumoasă, ce semăna cu o împărătească, căreia monahia s-a închinat în timp ce rostea cântarea îngerească: „Bucură-te, Ceea ce eşti plină de Har, Mărie...”. Dar în aceeaşi clipă închipuirea diavolească a dispărut, nesuferind să audă cuvintele îngereşti. De atunci diavolul nu s-a mai arătat monahiei ca să o înşele.

După toate acestea călugăriţa a rămas ruşinată şi s-a îmbolnăvit. I-a trebuit multă vreme şi multe osteneli ca să ajungă la măsura cea dintâi.

Aşadar, atunci când cădem în ispite de la diavol, de la oameni sau de la trup, nu există un medicament mai folositor ca rostirea din inimă a numelor lui Iisus şi al Maicii Domnului, care sunt mai dulci decât ambrozia şi nectarul.

*

O creştină din Vunesul Koloniei (Asia Mică), după ce a cunoscut păcatul şi a slujit plăcerilor mai multă vreme, a plecat la o mănăstire ca să-şi plângă păcatele şi vremea pierdută în slujirea trupului şi să-şi tămăduiască prin înfrâ- nare şi smerenie sufletul bolnav. în mănăstire era moartă pentru toţi, petrecând neîmprăştiată în cugetarea la Dumnezeu şi în lucrarea poruncilor Lui.

într-o zi, în timp ce stătea la fereastra chiliei ei, a văzut afară, la fântâna mănăstirii, un demon în chipul unui tânăr. Deodată acela s-a năpustit spre fereastră cu gândul să o răpească. Monahia înfricoşată a căzut pe spate şi s-a lovit cu capul de pământ. Surorile au aşezat-o pe pat aproape moartă.

După ce a trecut un timp şi s-a vindecat, a venit iarăşi demonul şi i-a spus:

- Iubita mea Aglaia (acesta era numele tinerei), ce ţi-am făcut de te-ai lepădat de mine? întoarce-te în lume şi eu îţi voi da de bărbat un boier ca să te bucuri de multe desfătări şi de toate voile trupului. De ce stai în mănăstire şi îţi usuci trupul cu posturi, cu privegheri şi cu alte rele pătimiri?

însă Aglaia i-a răspuns:

- Să pieri din faţa mea, vrăjmaşule al adevărului, pentru că niciodată nu voi mai face voia ta, ci mai mult voi plânge şi mă voi tângui pentru timpul în care ţi-am slujit!

Atunci demonul a dispărut, însă a revenit şi în alte dăţi ca să o ispitească. Monahiile au sfătuit-o să aibă în chilia ei agheasmă şi atunci când va veni diavolul, să-l stropească în chipul semnului Sfintei Cruci. Când făcea aceasta vrăjmaşul pleca, dar peste puţin timp iarăşi se întorcea.

Atunci o monahie înţeleaptă i-a dat următorul sfat:

- Aglaia, când îl vei vedea pe diavol, să chemi numele Preasfintei Născătoare de Dumnezeu şi să rosteşti cântarea Arhanghelului Gavriil, adică: „Născătoare de Dumnezeu, Fecioară, bucură-te Ceea ce eşti plină de Har, Mărie, Domnul este cu tine... ”.

Când Aglaia a spus această cântare, diavolul a fugit îndată ca şi cum l-ar fi lovit un fulger şi l-ar fi ars. De atunci nu a mai îndrăznit să se arate.

Şi astfel Aglaia, nemaifiind supărată de diavol, şi-a continuat lupta ei duhovnicească, pe care o socotea o trecere „prin foc şi prin apă” şi care îi aducea o slavă nespusă şi cununa laudei . întotdeauna ardea de dragoste către Maica Domnului. Devenise sălăşluire a fericitei nebunii, precum spune Sfântul Ioan Scărarul, şi se schimbase în fapte, în vorbe şi în mişcări. A trăit în acea mănăstire ducând o viaţă plăcută lui Dumnezeu, până în ziua când a plecat spre nesfârşita împărăţie a Cerurilor.

*

A

In anul 1839, monahul Ioasaf, care trăia în chilia fraţilor ruşi Koreniev din Sfântul Munte, s-a îmbolnăvit grav. într-o noapte starea lui s-a înrăutăţit atât de mult, încât toţi aşteptau „plecarea” lui. Părintele Ioasaf aştepta liniştit musafirul nedorit, moartea. Pregătirile pentru călătoria către Cer le făcuse încă din anii tinereţii. Toată viaţa sa fusese o pregătire pentru întâmpinarea morţii, pe care o aştepta cu multă nerăbdare. Fără nici o plângere, cu conştiinţa liniştită, îl aştepta pe Arhanghel, pe trimisul lui Dumnezeu.

Trebuia totuşi să primească Trupul lui Hristos ca me-rinde pentru viaţa veşnică, înainte de despărţirea lui de această lume trecătoare. Doi dintre monahii care vizitaseră chilia, au pornit cu un felinar pentru a-l aduce pe duhovnic. Trebuiau să străbată până la chilia duhovnicului o distanţă de şase kilometri, pe un drum anevoios şi, desigur, pe o vreme schimbătoare şi rea. Când au ajuns la chilia duhovnicului, i-au spus:

- Părinte Stareţ, veniţi repede, pentru că părintele Ioasaf ne „lasă”! Grăbiţi-vă! Noi am venit să vă conducem cu lumina felinarului!

Părintele Arsenie, duhovnicul, era un om al lui Dumnezeu. Zi şi noapte avea în gura lui rugăciunea: „Doamne Iisuse Hristoase, miluieşte-mă” şi salutul Arhanghelului: „Născătoare de Dumnezeu, Fecioară, bucur ă-te, Ceea ce eşti plină de Har, Mărie, Domnul este cu tine...”. O viaţă întreagă împlinise îndemnul sfinţitului Ioan Gură de Aur care sfătuia astfel: „Fraţilor, rostiţi de dimineaţă până seară şi, dacă este posibil, şi toată noaptea «Doamne Iisuse Hristoase,

miluieşte-mă» şi siliţi mintea voastră în această lucrare până la moarte!”.
Dar şi dragostea şi respectul lui pentru ocrotitoarea Sfântului Munte erau nemăsurate. îi dăruia în fiecare zi sute de metanii. De aceea şi harismele duhovniceşti pe care le primise de la Domnul prin mijlocirea Maicii Lui erau nenumărate. Dumnezeu îi dăruise harisma înainte-vederii şi darul de a zbura pe deasupra câmpiilor, dealurilor şi văilor, ca vulturul împărătesc ce zboară la înălţimi.
Când a primit vestea de la cei doi monahi, părintele Arsenie s-a rugat în taină Maicii Domnului şi, ca şi cum s-ar fi aflat alături de stareţul Ioasaf care era pe moarte, a spus:
- Da, trebuie să ne grăbim! într-adevăr, moare. Voi mergeţi înainte, iar eu mă pregătesc şi cu felinarul meu vă ajung din urmă.
Când cei doi trimişi au ajuns în spatele chiliei părintelui Ioasaf, l-au găsit acolo pe Stareţul Arsenie. El ajunsese
înaintea lor, căci zburase. Reuşise deja să-l mărturisească şi să-l împărtăşească pe părintele Ioasaf.
Plini de uimire, cei doi monahi l-au întrebat pe părintele Arsenie:
- Părinte sfinte, cum aţi ajuns atât de repede? Nici n-am băgat de seamă când aţi trecut pe lângă noi.
- Nu puteam să întârzii. Starea Stareţului era critică. Abia l-am prins în viaţă. Am luat-o pe drumul cel bun, pe care voi nu-l cunoaşteţi.
Atunci cei doi monahi au tăcut, căci ştiau că nu există alt drum. Se întrebau dacă nu cumva Stareţul urmase acelaşi drum pe care l-a străbătut în zbor Proorocul Avacum, atunci când a adus mâncare din Ierusalim în Babilon Proorocului Daniil şi s-a întors în aceeaşi zi. Sau ca şi Cuviosul Maxim Kavsocalivitul, care zbura ca o pasăre pe deasupra dealurilor şi munţilor?
în acelaşi fel, adică zburând, a venit şi la alţi doi bolnavi din Kapsala, o altă pustie a Sfântului Munte.
©
Părintele Tihon pustnicul spunea că monahul trebuie să facă o oră lucru de mână, o oră rugăciune. Iar despre Acatistul Maicii Domnului, pe care-l iubea în mod special şi pe care-l citea în fiecare

zi, povestea minunea ce se întâmplase unui monah din Mănăstirea Rusikon:
„Era un monah care o iubea foarte mult pe Născătoarea de Dumnezeu şi care spunea în fiecare zi de douăzeci şi patru de ori Acatistul Bunei-Vestiri. Aceasta o făcea la fiecare început de oră, anunţat de bătăile ceasornicului mănăstirii. Când auzea deci ceasul că bate ora exactă, monahul începea citirea Acatistului. Un semn al sporirii monahului era că întotdeauna îl citea cu atâta evlavie, de parcă l-ar fi citit atunci pentru prima oară. Cea plină de Har nu a trecut cu vederea această osteneală zilnică a lui. De aceea a auzit într-o zi vocea Maicii Domnului din icoana pe care o avea în chilia lui, că îi spune cu mulţumire şi spre lauda lui: «Bucură-te şi tu, robul meu, bucură-te!»".
Cercetarea Maicii Domnului
n diacon din Cipru a fost cuprins de o mare tristeţe,

când a avut loc invadarea acestei regiuni de către turci, deoarece îşi pierduse rudele şi cunoscuţii. Atunci a mers să-l viziteze pe Stareţul Paisie.
Stareţul îl iubea, pentru că acest diacon avea multă evlavie şi bunătate, şi de aceea l-a găzduit în acea noapte la Coliba lui.
- Dimineaţă, părinte diacon, va veni preotul să liturghisească aici. De aceea te voi scula puţin mai devreme să facem Utrenia şi să citim rugăciunile Sfintei împărtăşiri.
Diaconul a mers la chilia lui, iar Stareţul a început să se roage. Nu a dormit deloc. De vreo două ori a mers la uşa diaconului şi, ciocănind în ea, l-a întrebat zâmbind:
- Ei, părinte A., n-ai avut nici o vedenie, n-ai văzut nici un înger?
în jurul orei două după miezul nopţii, Stareţul l-a strigat pe diacon să vină în biserică ca să înceapă slujba Utreniei. într-un anumit moment al Utreniei, Stareţul a început să citească rugăciunile Sfintei împărtăşiri. Când a ajuns la troparul din Cântarea a cincea unde scrie: „Maria, Maica lui Dumnezeu, care eşti sălaş scump al bunei miresme, cu rugăciunile tale fă-mă vas ales pentru a mă împărtăşi cu

Sfintele Taine ale Fiului tău", atunci s-a petrecut următorul fapt minunat: toată bisericuţa a început să se umple de o lumină alb-albăstruie, iar candelele, după
ce mai înainte flăcările lor s-au transformat din roşii în albăstrui, au început încet, ritmic şi uşor să se mişte. în acelaşi timp bisericuţa s-a umplut de o mireasmă cerească negrăită. Dar cine poate descrie strălucirea nespusă şi bogată a acelei lumini? Semăna cu întinderea unei mări nesfârşite care se revărsa peste tot în bisericuţa care devenise cu totul cerească. Ce seninătate şi slavă nespusă venea din acel izvor nesecat al luminii care se revărsa ca un râu! Era toată numai dulceaţă, numai dorinţă, o frumuseţe nespusă, o bucurie şi o desfătare negrăită. De aceea nu te săturai să priveşti această vedenie dumnezeiască, ci dimpotrivă dorinţă de a te desfăta cu ea creştea cu fiecare clipă, chiar dacă ar fi fost să se prelungească în vecii nesfârşiţi.

Diaconul rămăsese buimăcit şi nu putea să înţeleagă ce se întâmpla. îl întrerupse pe Stareţ şi îi spuse în şoaptă:

- Părinte, ce este aceasta, ce se întâmplă?

Iar acela îi puse degetul la gură, dându-i de înţeles să tacă, şi îi spuse:

- Rosteşte Rugăciunea lui Iisus şi să nu vorbeşti, pentru că ne-a cercetat Maica Domnului!

Stareţul a rămas mult timp cu capul la pământ, la fel şi diaconul, până când s-a împrăştiat acea lumină neobişnuită, şi odată cu aceasta s-a oprit şi mişcarea candelelor.

Din inima diaconului dispăruse orice întristare. Dimi-neaţă diaconul a plecat minunându-se de multa îndrăzneală pe care o avea Stareţul către Maica Domnului.

*

La Schitul Cinstitului înaintemergător, care ţine de Mănăstirea Iviru, trăia un monah numit Antim, care era orb din naştere. Acesta îi auzea adeseori pe fraţii Schitului şi pe închinători povestind cu uimire minunile icoanei „Portăriţa" a binecuvântatei Maicii-Fecioare, Născătoarea de Dumnezeu, ce se săvârşeau în toată lumea. Suferea şi îl durea, pentru că el nu putea să vadă chipul Maicii Domnului

zugrăvit în cinstita ei icoană cea făcută cu minune. De aceea se ruga cu căldură ca să-l vindece Maica Domnului şi să poată vedea.
Din multa evlavie pe care o avea faţă de sfânta icoană a Portăriţei a cerut unui pictor, un monah evlavios, să-i picteze o icoană frumoasă a Stăpânei noastre de Dumnezeu Născătoare, asemenea cu Portăriţa. Pictorul a primit lucrarea cu multă bunăvoinţă. A pregătit lemnul, culorile şi pensulele şi s-a pregătit să schiţeze chipul dumnezeiesc al Maicii Domnului. Când însă a luat condeiul să graveze schiţa, mâna lui a înţepenit. Uimit, pictorul s-a văzut neputincios şi, plin de mirare, a aşteptat să se întâmple ceva ceresc şi minunat cu această icoană. Se învinuia pe sine însuşi că Maica Domnului din cauza păcătoşeniei lui nu-i îngăduie să-i zugrăvească chipul. Monahul căzu înaintea icoanei minunate a Portăriţei şi cu lacrimi a implorat-o să-i îngăduie lui, „nevredniculuiˮ şi „ne-trebniculuiˮ, să-i reproducă icoana. însă Născătoarea de Dumnezeu, pentru a răsplăti marea dragoste pentru ea şi dumnezeiasca iubire a bunului şi simplului monah Antim, hotărâse altceva.
După câteva zile de frământare şi de aşteptare sfântă, părintele Antim s-a îndreptat încet spre atelierul de pictură gândindu-se că icoana lui era terminată. Păşea pe drum cu mâinile întinse în faţă, ca şi cum încerca să cerceteze „infinitulˮ, aşa cum făcea Kalhas, vrăjitorul orb din antichi-tate.
Pictorul îi spuse cu durere că atunci când începea să lucreze schiţa, mâinile lui înţepeneau. De aceea icoana lui nu numai că nu era gata, dar nici măcar nu era schiţată.
Părintele Antim, când a auzit aceste cuvinte, a îngenuncheat şi l-au podidit lacrimile. însă nu şi-a pierdut încrederea în bunătatea Portăriţei. îngenuncheat fiind, o ruga pe Maica Domnului, care este apărătoarea şi ocrotitoarea Sfântului Munte, să-i îngăduie pictorului să reproducă chipul ei cel vrednic de cinstire.
Maica Domnului nu a trecut cu vederea dorinţa părintelui Antim. I-a pus la încercare numai pentru mo
ment credinţa pe care era dator să o arate cu căldură şi cu dorinţă aprinsă, pentru a-i da mai multe decât ceruse, aşa cum a făcut Domnul femeii cananeence . Mai întâi i-a deschis ochii cei orbi şi apoi a iconomisit astfel lucrurile, încât să fie zugrăvită fără mână

omenească, ci într-un chip minunat cinstita Ei icoană pe scândura pictorului, ca să vadă stareţul Antim chipul ei cel adevărat, aşa cum este în Ceruri, cu toată frumuseţea, strălucirea şi măreţia lui, dar şi ca să se propovăduiască şi această întâmplare în toată lumea.
Părintele Antim, cu ochii săi vindecaţi şi luminoşi, a văzut chipul Sfintei Fecioare cel zugrăvit de Dumnezeu, s-a desfătat de el cu nesaţ, după care iarăşi şi-a pierdut lumina ochilor şi a devenit orb ca şi mai înainte.
A văzut-o însă pe Maica Domnului cea preafrumoasă, cu chipul ei cel îngeresc, împodobită cu strălucire şi zugrăvită cu pensulele Sfântului Duh.
*
In sfânta Mănăstire a „Portăriţei", adică în vechea Mănăstire a Ivirilor, privirea închinătorului este atrasă în faţa Uşilor împărăteşti ale bisericii de măreaţa candelă făcută din argint aurit, care are o greutate de aproape trei kilograme. Artistul a lucrat-o cu migală şi fără grabă. Pare făcută pentru veşnicie. Este prinosul evlaviei unor închinători credincioşi. Ea seamănă cu un străjer care, stând în faţa Uşilor împărăteşti, păzeşte Sfântul Altar şi nu îngăduie intrarea în „Sfânta Sfintelor" şi nici privirea profanatoare a necredincioşilor. Candela aceasta este vocea netrupească şi solul dumnezeiesc al Maicii Domnului care vesteşte întâmplările fericite sau nefericite ce urmează să aibă loc. Din când în când se întâmplă un fenomen neobişnuit, o minune văzută care se petrece timp de mai multe zile: candela, datorită energiei Puterilor Cereşti, se mişcă singură sub formă de oscilaţii sau elipsoidal, ca un pendul ceresc. Această can delă, care se mişcă singură, pentru un timp nu mai respectă legea gravitaţiei.
Candela se mai mişcă uneori la praznicul .Adormirii Maicii Domnului", la Praznicele împărăteşti şi foarte rar la slujbele din zilele obişnuite. Această minune se petrece de obicei la privegherile de toată noaptea şi este văzută de către toţi cei aflaţi în biserică. Atunci monahii şi închinătorii sunt cuprinşi de emoţie şi de teamă. închinătorii care vin din lumea amăgitoare şi tulburată a oraşelor şi pentru prima dată în viaţa lor devin martorii unui astfel de fenomen, sunt stăpâniţi de sentimente negrăite. Unii sunt cuprinşi de mustrări

de conştiinţă pentru toate faptele bune pe care nu le-au făcut şi pentru toate cele rele pe care le-au făcut împotriva clericilor, a monahilor şi a Bisericii lui Iisus Hristos Cel Răstignit. Mişcarea candelei învaţă mult mai multe decât mii de predici şi mii de cărţi.
După vechea tradiţie, care este păstrată cu evlavie până astăzi de bătrânii mănăstirii, prin mişcarea candelei Maica Domnului transmite câteva mesaje:
„Mişcarea candelei e socotită o dovadă de netăgăduit a prezenţei Maicii Domnului în biserică în acele clipe, care le vorbeşte celor de faţă:
«Iată semnul! îl vedeţi. Sunt alături de voi, particip şi eu la sărbătoare şi împreună-prăznuiesc cu monahii şi cu prietenii Fiului meu şi cu ceilalţi credincioşi care au venit de departe pentru a sărbători împreună marele praznic, această sărbătoare. Fiii prăznuiesc împreună cu Mama şi Mama împreună cu fiii! îi binecuvintez pe cei ce iubesc virtutea şi pe cei care se sârguiesc către faptele bune, iar celor nepăsători le dau sfatul matern de a se îndrepta, deoarece cu toată milostivirea mea către ei, nu pot să ajut la mântuirea celor care sunt nepăsători faţă de sufletele lor»” (I. Hagifatis).
Prin acest semn dumnezeiesc al candelei, care preves-teşte întâmplările care urmează să vină, Născătoarea de Dumnezeu ne arată deosebita purtare de grijă pentru „moştenirea” ei, care este Sfântul Munte, şi cât de mult se îngrijeşte pentru mântuirea şi pregătirea monahilor.
Cu această candelă de sine-mişcătoare din faţa Uşilor împărăteşti ale bisericii mari din Mănăstirea Iviru s-a petrecut şi următoarea minune pe care a văzut-o tânărul care aprindea candelele, pentru a-l învăţa cât de curat trebuie să-şi păzească sufletul în acest loc sfânt care este Muntele Athos, unde a venit să se afierosească. Pentru că în locul acesta se simte pretutindeni prezenţa Născătoarei de Dumnezeu, care săvârşeşte lucruri minunate.
Cândva un tânăr care aprindea candelele în biserica mare din Mănăstirea Iviru şi care nu ştia nimic despre minunea săvârşită din când în când de candela agăţată în faţa Sfintelor Uşi, a văzut-o mişcându-se şi a crezut că aceasta se întâmplă fiindcă se făcuse curent prin biserică. Pentru a opri mişcarea ei continuă, s-a gândit să

umple candela cu nisip, ca să se facă mai grea, şi astfel să rămână nemişcată.
în ziua următoare, la ivitul zorilor, când a coborât în biserică să aprindă candelele, uimit şi înfricoşat a văzut acest lucru minunat: Candela se desprinsese de agăţătoarea ei, căzuse, dar stătea dreaptă, cu toate că forma ei se termină jos într-un vârf ascuţit. Iar flacăra ei ardea ca înainte, ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic. Cuprins de frică, a golit nisipul şi a aşezat din nou candela la locul ei, după care a alergat plângând să-şi mărturisească păcatul său. în acelaşi timp propovăduia noua minune şi o slăvea pe Maica Domnului „Portăriţa", pentru că ea însăşi găsise de cuviinţă să-i arate un astfel de lucru minunat, care i-a alungat îndoiala şi l-a învăţat că „acolo unde vrea Dumnezeu, se biruieşte rându- iala firii". De atunci a început să-şi împlinească cu mai multă râvnă îndatoririle sale duhovniceşti, ştiind că aceasta este plăcut înaintea ocrotitoarei Sfântului Munte.
*
Părintele Augustin s-a născut în Rusia în 1882. O întâmplare neplăcută l-a obligat să părăsească mănăstirea din patria sa, unde era începător, şi să vină în Sfântul
Munte. Rămânând singur la pescuit doar cu fata unui argat de-al mănăstirii, aceasta a început să-l îmbie spre păcat, precum odinioară femeia lui Putifar. însă el, nevoind să păcătuiască, şi-a făcut cruce şi s-a rugat:
- Hristoase al meu, mai bine mă înec decât să pă-cătuiesc!
Şi îndată s-a aruncat în râu. Dar Bunul Dumnezeu, văzând mărimea de suflet a neprihănitului tânăr, care se împotrivise ca un alt Sfânt Martinian , pentru a se păstra curat, l-a ţinut deasupra apei, nelăsându-l să se scufunde. Stătea precum Petru deasupra apelor Mării Tiberiadei. Nimănui însă nu i-a descoperit aceasta.
în 1908 a plecat în Sfântul Munte şi a găsit mângâiere şi odihnă sufletească la Chilia Sfintei Cruci care ţine de Mă-năstirea Karakalu. în 1910 a devenit monah cu numele de Augustin. în 1943 a plecat pentru mai multă linişte la Chilia „Intrarea Maicii Domnului în Biserică", care ţine de Mănăstirea Filotheu, unde a rămas până la moartea lui, fără a mai ieşi vreodată în lume.

Toată viaţa a fost mort pentru lume. îşi omora trupul, îşi omora voia proprie, îşi ţinea mintea nerăspândită, îşi omora pântecele şi toate simţurile, de unde năvăleau ispitele. Era un adevărat ostaş al împăratului Ceresc, care îşi ridica crucea cu deplină lepădare de sine, îndurând suferinţele, lipsurile, ispitele, posturile şi privegherile, şi urca pe Golgota, mergând pe urmele însângerate ale Domnului. Era unul dintre cei răstigniţi pentru lume, care se îngropase în mormântul smereniei pentru a învia în Domnul prin nepătimire. Smerenia lui era pilduitoare. Tuturor le făcea metanie, chiar şi mirenilor. Despre aceasta el spunea:

- Da, fac metanie şi mirenilor, pentru că au Harul Sfântului Botez.

Prin multele jertfe trupeşti şi duhovniceşti pe care le făcea a devenit înger pământesc înzestrat cu harisma îna- inte-vederii. Iar pentru viaţa lui cea sfântă s-a învrednicit să fie cercetat de însăşi Maica Domnului.

Când a îmbătrânit, părinţii Mănăstirii Filotheu l-au luat la bolniţa mănăstirii. într-o zi l-a cercetat acolo Maica Domnului împodobită cu strălucire dumnezeiască, în toată slava ei. Atunci a strigat:

- Maica Domnului! Sculaţi-vă să o primiţi cum se cu-vine!

îndată s-au sculat cu toţii în picioare, cinstind astfel prezenţa Maicii Domnului. Maica Domnului i s-a mai arătat şi în alte dăţi.

*

Vestitul tâlhar Emanuil se trăgea din satul Kalikratis. Din fragedă vârstă se dedase la furturi. Nu cruţa nici pe turci, nici pe creştini. Pentru a-şi arăta bărbăţia, nici el nu s-a alipit de alţi tâlhari şi nici nu i-a primit pe cei care vroiau să i se alăture. Turcii puseseră un preţ mare pe capul lui. A trecut prin multe primejdii, împrăştiind durerea, nefericirea şi moartea peste tot pe unde trecea. La sfârşit a aruncat ancora la limanul liniştit al Maicii Domnului, adică în Sfântul Munte. Bunul Dumnezeu, văzând râvna şi voinţa cea bună a lui Emanuil, hotărâse altceva pentru el, căci nu voia moartea păcătosului.

Timp de cinci ani a mers din mănăstire în mănăstire, chinuit fiind de mustrările conştiinţei. Dar nu se putea hotărî încă să devină monah. îşi dorea mai mult să se întoarcă în „lume".

în spatele Schitului Sfânta Ana, în partea de nord-vest, există săpată într-o stâncă o peşteră mare, cu o deschidere largă în faţă. Acolo s-a adăpostit Emanuil, căci iubea atât de mult această peşteră, încât s-a hotărât să nu o mai părăsească niciodată. Trăia în singurătate, rugându-se lui
Dumnezeu şi Maicii Domnului să-i slobozească „din pântecele iadului" sufletul pe care îl pierduse cu mulţi ani în urmă. Toată averea lui era un ulcior, o cruce sculptată, dăruită de un oarecare monah, şi o icoană de hârtie a Maicii Domnului. în sihăstria lui, în peştera cea umedă, unde era biciuit iama de zăpada care intra prin deschizătura largă a peşterii, se lupta să-L găsească pe Dumnezeu cel „Necunoscut" şi să-şi mântuiască sufletul.
în fiecare zi pornea pe jos din peştera lui îndepărtată până la Schit şi stătea la slujba de dimineaţă. întotdeauna ajungea primul în biserică. Restul zilei, hrănindu-se doar cu puţină pâine şi apă, şi-l petrecea curăţând cărările de vreascuri pentru a le înlesni închinătorilor drumul sau clădind ziduri de piatră pe marginea prăpăstiilor şi se ruga în taină Maicii Domnului. Se silea să dobândească un loc în sânul Nemărginitei Iubiri a Domnului. Se îmbrăca încă în haine mireneşti, dar avea cugetarea ascetică a fericitei vieţi pustniceşti.
într-o zi a venit la biserica Schitului înainte de Sfânta Liturghie. în curte erau adunaţi câţiva monahi bătrâni. Acolo Maica Domnului şi-a întins mrejele ei pentru a prinde peştele de preţ şi blândul porumbel, pe Emanuil, pentru a-l băga în împărăţia Fiului ei.
Bătrânii, de îndată ce l-au văzut, i-au spus:
- De ce, Emanuil, deşi trăieşti printre noi, încă te mai îmbraci în hainele lumeşti? Este timpul să laşi îmbrăcămintea mirenească şi s-o iei pe cea monahicească.
Emanuil însă n-a răspuns. A intrat în biserică şi s-a aşezat la locul său. Pe toată durata slujbei de dimineaţă s-a luptat cu inima lui asemenea Patriarhului Iacov. Auzea chemarea „lumii" înlăuntrul său, dar şi vocea „chemării de sus". înlăuntrul său era furtună, iar el se lupta singur, ca un corăbier pe nesfârşitul ocean al inimii lui.
Atunci s-a petrecut minunea Maicii Domnului, care i-a risipit îndoielile. Nu a văzut un lucru minunat, nu a vă- zut-o nici pe Maica Domnului şi nici nu a auzit cuvintele ei, dar ca şi Sfântul Grigorie

Palama şi Cuviosul Siluan, spunea: „Am simţit înlăuntrul meu minunea. Inima mea a simţit prezenţa Maicii Domnului, am simţit o schimbare în inima mea. Maica Domnului a vorbit inimii mele. Acolo, în inimă se iau marile hotărâri şi se fac afierosiri veşnice, înlăuntrul meu am auzit vocea lină a Maicii Domnului care îmi spunea: «Cu adevărat, Emanuil, de ce şovăieşti? Ascultă sfatul bătrânilor! Priveşte, eşti deja în vârstă! Ţi-a albit şi barba. Unde să te duci? Nu vezi cum îţi poartă de grijă dumnezeieştii Părinţi Ioachim şi Ana cu Sfânta lor Fiică, Maica lui Dumnezeu? Aminteşte-ţi că ei nu te lasă să pleci de aici şi nu doresc să te îndepărtezi din acest loc!». Atunci Emanuil a ieşit din biserică şi a spus bătrânilor:

- Rămân aici! Primesc sfatul vostru.

Când a primit tunderea monahală, s-a terminat şi epitimia lui şi putea de acum să participe la împărtăşirea Sfintelor Taine. S-a nevoit în peştera sa neprimitoare şi umedă până la moarte (1888), fiindcă a iubit pătimirea de bună voie, şi a îmbrăcat schima monahală, primind numele tatălui Maicii Domnului, Ioachim. A avut un sfârşit cuvios.

*

Bătrânul Iosif Isihastul, pe când era începător şi se nevoia în pustia aspră, stearpă şi lipsită de mângâiere a Katunakiei de pe teritoriul Mănăstirii Marea Lavră, a avut o mare supărare, o ispită care l-a chinuit mult:

- Am plâns mult în acea zi, spunea el. într-un fel, mă plângeam lui Dumnezeu că nu m-a ajutat, aşa cum credeam eu. Ceream ajutor şi spuneam că nu voi pleca de acolo, dacă nu-mi arată mila Lui şi dacă nu-mi dă curaj. Mă rugam şi Stăpânei noastre şi o chemam în ajutor.

Aşa cum mă aflam acolo, la Katunakia, şi priveam către vârful Athonului, căci se vedea bine şi locul unde este bisericuţa Maicii Domnului, parcă am simţit înlăuntrul meu o tresăltare de bucurie şi îndată am văzut cum a ieşit din biserica Maicii Domnului o rază luminoasă care a venit şi s-a aplecat asupra mea ca un curcubeu. Atunci am simţit o schimbare lăuntrică atât de puter-nică, încât am uitat de mine însumi. Nu numai inima, ci întreg trupul mi s-a umplut de lumină. Nu puteam să-mi dau seama dacă mă aflu în trup sau în afară de trup. Mi se părea că am două fiinţe, deoarece îmi vedeam

interiorul plin de lumină, de mireasmă duhovnicească şi de bucurie, iar Rugăciunea lui Iisus lucra neîncetat în inima mea. Mă minunam de marea milă a lui Dumnezeu... Nu cunosc cât a ţinut această stare, însă după un timp această lumină cu totul albă s-a întors acolo de unde venise.
Atunci mi-am revenit şi am văzut că mă aflam în locul unde începusem să mă rog. însă mi-am dat seama că trecuse destul timp, pentru că era aproape miezul zilei.
*
Odată Părintele Paisie de la Chilia „Panaguda", l-a găzduit pentru câteva zile pe un prieten de-al său, care era preot şi care îl odihnea sufleteşte. Din această cauză Stareţul simţea înlăuntrul său o bucurie deosebită.
Era în ajunul praznicului înălţării Cinstitei Cruci (14 septembrie), de aceea îi spuse prietenului său, preotul, că vor face împreună priveghere de toată noaptea. La ora patru după-amiază au început Vecernia cu şiragul de metanii, pentru a avea Numele lui Iisus în gura lor: .Amintirea lui Iisus să se lipească de răsuflarea ta". La ora şase au întrerupt, pentru a lua un ceai. Până la miezul nopţii trebuiau să continue „în chilii" rugăciunea cu metaniile, iar la ora douăsprezece începeau să citească Miezonoptica şi în continuare Rânduiala Sfintei împărtăşiri.
în timp ce se rugau separat, Părintele Paisie, aflat în chilia sa, nu-şi găsea liniştea. Mergea încolo şi-ncoace cu paşi mari şi zgomotoşi şi lovea peretele. Se auzea cum o chema pe Maica Domnului cu suspine din adâncuri:
- Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, mântuieşte-ne pe noi!
La ora douăsprezece au început împreună Miezonoptica. La un moment dat toată bisericuţa s-a luminat de o lumină lină, albăstruie - lumina demonică are culoarea roşie. întunericul de la miezul nopţii s-a transformat în lumină. De asemeni o adiere dumnezeiască a pătruns în bisericuţă. Preotul se pregătea să spună: „Mcvrie, Maica lui Dumnezeu...", când deodată candela care atârna în faţa icoanei Maicii Domnului, a început să se mişte. Maica Domnului era prezentă, îi însoţea în slujba lor de toată noaptea.

Părintele Paisie a plecat capul cu smerenie şi i-a dat de înţeles preotului să nu vorbească. Preotul, ţinând lumânarea pentru citit, şi-a plecat şi el capul şi nu a spus nimic. Dintre cele cinci candele de la catapeteasmă numai cea a Maicii Domnului se mişca.
Părintele Paisie spunea:
- Maica Domnului în fiecare zi cercetează mănăstirile, schiturile, colibele şi tot Sfântul Munte. A văzut că erau şi aici doi călugări netrebnici şi le-a făcut cinstea de a-i cerceta. S-o iubim întotdeauna pe Maica Domnului şi s-o chemăm, pentru a ne cinsti cu cercetările ei cele dumnezeieşti.
Ocrotire nebiruită
fântul Constantin s-a născut în secolul al IX-lea în

Sinadele Bitiniei din părinţi evrei. La vârsta de nouă ani, pe când se afla cu mama lui să cumpere zarzavaturi, a văzut un negustor creştin că şi-a făcut semnul Sfintei Cruci peste gură, atunci când căsca. Aceasta l-a impresionat pe micul Constantin şi şi-a făcut şi el semnul Crucii. „Prin semnul Sfintei Cruci, Harul Celui Răstignit a stăpânit întreaga lui existenţă", se povesteşte în viaţa Sfântului.
Din acea clipă „a început să audă o voce dulce, tainică, care îi şoptea încet la ureche tainele Creştinismului". Chipul său era înconjurat de strălucire, sufletul său renăş- tea împodobit cu harul adevăraţilor creştini şi se schimba, iar inima sa ardea de dragoste pentru Iisus, „pe Care adesea îl chema. învăţat fiind lăuntric de însuşi Dumnezeu, se îngrijea să devină mai curat". S-a dăruit nevoinţei şi a reuşit să se lipsească cu bucurie câteva zile de orice mâncare.
într-o zi a auzit o voce cerească care îl chema. în acelaşi timp a apărut înaintea lui un nor luminos, precum i s-a arătat odinioară lui Moise. Condus de acel nor, a ajuns la Mănăstirea Fluvutiu, aflată în părţile de răsărit ale Olimpului Bitiniei. Acolo a întâlnit Bătrâni purtători de Duh, încercaţi în virtute şi în adevărata viaţă ascetică.
A povestit egumenului toată viaţa sa şi toate lucrurile minunate care i s-au arătat şi a cerut să fie botezat. Atunci egumenul i-a arătat o cruce şi i-a cerut să o sărute. Tânărul, cuprins fiind de o emoţie sfântă, a sărutat „partea de jos a Crucii". Atunci egumenul „a

apropiat icoana lui Hristos” de fruntea lui şi l-a pecetluit cu o pecete neştearsă.
La botez i-au dat numele de Constantin. Când a ieşit din cristelniţă, pe marmura unde a călcat s-au întipărit urmele picioarelor lui. Rugându-se într-o zi în faţa icoanei Sfântului Spiridon, l-a văzut în vedenie pe cunoscutul ierarh, care l-a poftit să viziteze, ca închinător, patria sa, Cipru. S-a închinat cu multă evlavie la nenumăratele biserici de acolo. într-o noapte i-a apărut în vedenie Cuviosul Mucenic Palamon şi l-a îndemnat să vină la biserica lui. A ajuns acolo cu multă osteneală, datorită distanţei mari şi a drumurilor greu de străbătut. Cuviosul Mucenic „i-a dat în biserica sa în chip minunat mâna lui cea dreaptă şi l-a însărcinat” să o ducă la Mănăstirea lui Iachint, aflată în partea de sud, în apropierea Niceii.
Ajuns la Mănăstirea lui Iachint, „a dat sfintele moaşte părinţilor de acolo”.
S-a folosit de şederea lui în Mănăstirea lui Iachint, pentru a propovădui Evanghelia Domnului evreilor din Niceea. La început cuvântul lui a avut o oarecare izbândă, dar puţinii evrei care au devenit creştini, s-au făcut pricina de a se răscula cei de un neam cu ei împotriva Sfântului Constantin. îl socoteau „un vrăjmaş periculos, de care trebuiau să scape cu orice preţ”. De aceea de multe ori i-au întins diferite curse, pentru a-l ucide.
într-o zi s-au adunat la o bisericuţă a Maicii Domnului, care era părăsită şi pustie. L-au târât acolo cu sila pe Sfântul Constantin, hotărâţi fiind să-l omoare. Constantin se găsea într-o împrejurare fără scăpare. însă împărăteasa Cerurilor, care ştia viaţa lui cea sfântă, nevoinţele duhovniceşti, dragostea către Fiul ei şi încercările lui de a-i mântui pe evreii din Niceea prin propovăduirea Cuvântului Fiului lui Dumnezeu spre mântuire, a alergat în ajutorul lui. „Vasul alegerii” lui Dumnezeu nu trebuia pierdut. Calea slujirii sale era încă lungă.
La un moment dat, în uşa bisericii au apărut două persoane necunoscute: o Femeie cu multă cuviinţă, care avea deasupra ei ceva deosebit ce atrăgea privirile ucigaşilor şi pricinuia frică şi tulburare chiar şi numai priveliştea ei, şi un tânăr care stătea lângă ea cu respect.

Acea Femeie, care era Maica Domnului, le-a descoperit evreilor cu o voce ameninţătoare toate planurile lor viclene şi ucigaşe: „Părinţii voştri, a spus Maica Domnului, L-au ucis pe Fiul meu cel iubit şi L-au răstignit pe Cruce. Acum vă pregătiţi să-l ucideţi şi pe prietenul cel curat al Fiului meu şi alungaţi prilejul mântuirii voastre. Până când veţi fi tari la cerbice? Să-l lăsaţi îndată liber pe robul meu, căci altfel vă voi ucide!”.
Evreii, fiind înfricoşaţi de apariţia Maicii Domnului şi a tânărului - care poate că era un înger sau chiar însuşi Sfântul Iachint -, „au luat-o la fugă” ca iepurii.
Sfântul Constantin a rămas singur. A vrut să-i mulţu-mească acelei Doamne care i-a salvat viaţa, dar Stăpâna Cerului şi a pământului se retrăsese în acelaşi chip minunat în care apăruse, pentru a merge şi în alte locuri să-i încurajeze pe cei deznădăjduiţi, iar pe alţii să-i întoarcă la pocăinţă şi să le deschidă „uşa mântuirii” şi a Raiului.
*
Părintele Ioanichie Koţonis, duhovnicul Sfintei Mănăstiri a Cuviosului Grigorie Palama din Kufalia, îşi aminteşte: „Bătrânul Porfirie mi-a povestit multe întâmplări minunate şi uimitoare care s-au întâmplat la Kavsocalivia (un schit din Sfântul Munte), în perioada când se nevoia acolo. Iată o astfel de întâmplare care s-a petrecut cu puţin înainte de plecarea sa din Sfântul Munte: odată bătrânul Ioanichie, fratele duhovnicesc al părintelui Porfirie, l-a trimis să culeagă melci. Această mâncare de post cu care se hrănesc pustnicii se găseşte mai mult pe stâncile şi văgăunile abrupte. începătorul de atunci, părintele Porfirie, pentru a-l mulţumi pe stareţul său, a umplut traista cu melci.
Iar aceasta a făcut-o căţărându-se pe un povârniş periculos, stâncos şi inaccesibil.
La întoarcere a trecut printr-o văioagă plină de pietre, care au început să se rostogolească şi să-l târască în prăpastie. Aflându-se în această primejdie, a strigat: „Maica Domnului!”. Şi îndată, iată ce s-a întâmplat: „Fără să-mi dau seama ce s-a petrecut în acea clipă, povesteşte părintele, o putere m-a răpit şi într-o clipită de ochi m-a dus în partea din faţă a văgăunii, pe o stâncă. De aici după ce mi-am revenit, am luat-o pe cărarea ce ducea la Schit”.

Maica Domnului a coborât din cămările ei cele cereşti şi a alergat la strigătul de ajutor al părintelui Porfirie, pe care l-a mântuit dintr-o primejdie sigură. Apărătoarea celor ce se primejduiesc nu l-a trecut cu vederea pe tânărul Porfirie, care a chemat-o cu credinţă neclintită şi cu încredere desăvârşită. Să urmăm şi noi pilda părintelui Porfirie!".

*

Bătrânul Isaac din Mănăstirea Dionisiu, a fost un monah ce a trăit în obşte făcând o ascultare vrednică de urmat. Se deosebea prin ascultarea desăvârşită, care se naşte din omorârea voii proprii. Se istovea pe sine însuşi în ascultare. Se nevoia în ascultare, privind la răsplata pentru lucrarea ascultării. Socotea ascultarea ca o temelie a vieţii ascetice şi o aşeza deasupra tuturor virtuţilor şi prin aceasta şi-a câştigat mântuirea. Prefera să moară, decât să nu facă ascultare şi să calce porunca întâi-stătătorului său. Şi nu este deloc uşoară ascultarea continuă, pentru că ascultătorul are o luptă îndoită: una pe care i-o provoacă stareţul şi cealaltă, diavolul. Pentru ucenicul care face ascultare, oricât de bun ar fi în celelalte fapte, este firesc să existe şi neputinţe de neînlăturat: astăzi îl vede pe stareţ ca sfânt, în timp ce mâine dimpotrivă. Vrăjmaşul îi şopteşte la ureche diferite gânduri împotriva stareţului. Cu cât ucenicul îl respectă şi îl cinsteşte, cu atât mai mult diavolul încearcă să distrugă această legătură a dragostei, precum scrie Sfântul Teodor al Edesei.

Părintelui Isaac nici nu i-a trecut prin cap vreodată să se arate neascultător. De aceea, timp de şaizeci de ani, nu a refuzat nici o ascultare. A împlinit ascultările de morar, chelar, vier, brutar, prescurar, poştaş şi grădinar.

Pentru această harismă dumnezeiască a ascultării lui, Dumnezeu şi Maica Domnului îl acopereau întotdeauna cu Harul lor cel dumnezeiesc.

Odată a rămas blocat de zăpadă pe munte şi credea că i s-a apropiat moartea. Din cauza vremii rele şi a zăpezii, nu mai vedea drumul şi nu mai găsea nici un alt mijloc de izbăvire. Giulgiul alb de nea l-ar fi acoperit în scurt timp pentru viaţa cea veşnică. în acele ceasuri grele pe care le-a trăit, a găsit scăpare la Maica Domnului, pe care o chema cu credinţă.

La mănăstire toţi erau neliniştiţi şi făceau rugăciune către Maica Domnului ca să-l ajute şi să-l izbăvească, în orice necaz s-ar fi aflat. La un moment dat, fără să-şi dea seama cum, s-a aflat la intrarea mănăstirii. Ceilalţi monahi, care erau neliniştiţi şi îngrijoraţi din cauza lui, s-au bucurat când l-au văzut. însă nu au văzut urmele paşilor săi pe zăpadă, nici în afara mănăstirii şi nici la intrarea ei. Atunci au înţeles că, prin harul preaputemic al Maicii Domnului, se întâmplase ceva deosebit şi suprafiresc.
Părintele Isaac, pe lângă ascultare avea şi înfrânare, smerenie şi dragoste. Vărsa multe lacrimi în fiecare noapte pentru toată lumea care suferea. Uita să doarmă şi se ruga pentru cei suferinzi. A adormit în Domnul în 1932.
*
Episcopul Vichentie, în cartea sa „Oglinda istoricilor", scrie că odată o corabie care transporta închinători la Ierusalim, în timp ce călătorea, s-a crăpat într-un loc şi în scurtă vreme s-a umplut de apă. închinătorii împreună cu echipajul au depus toate eforturile ca să dea apa afară, dar totul a fost zadarnic.
Căpitanul corăbiei, văzând că sunt în primejdia de a se îneca cu toţii, a aruncat în mare barca de salvare în care au intrat un episcop şi câţiva boieri. în graba lor, unul dintre ei a căzut în mare, dar nu l-au mai putut găsi ca să-l salveze. După ce barca s-a umplut, episcopul a spus celor care rămăseseră în corabie:
- Iertaţi-ne, fraţilor, că nu putem să vă ajutăm! Numai să vă mărturisiţi unii altora păcatele, pentru ca Domnul să vă ierte.
După ce s-au mărturisit şi s-au iertat unul pe altul, corabia s-a scufundat şi s-au înecat toţi. Episcopul şi cei ce erau împreună cu el au plâns cu amar, rugându-se lui Dumnezeu ca să rânduiască sufletele acelora în loc de odihnă.
După naufragiu au privit într-o parte a mării şi au văzut cum ieşeau din valuri nişte porumbei albi, care zburau sus la Cer. Atunci au înţeles că erau sufletele fraţilor care se înecaseră. Toţi s-au bucurat, dar s-au şi mâhnit că nu au murit şi ei.
După mai multe ceasuri, când s-au apropiat de uscat, deodată au văzut pe ţărm pe acel însoţitor care căzuse în mare atunci când intrau

în barcă. Când l-au văzut, au rămas uimiţi şi l-au întrebat cum s-a izbăvit. Acesta le-a spus:

- Când am căzut în mare, am strigat cu credinţă la Maica Domnului: „Maica Domnului, scapă-mă, căci mă înec!”. îndată Grabnica Ajutătoare a celor întristaţi s-a aflat înaintea mea şi m-a scos la ţărm sănătos şi teafăr.

Ceilalţi, auzind acestea, au mulţumit Maicii Domnului, iar când au ajuns la Ierusalim, acela a propovăduit neîncetat pretutindeni minunea Maicii Domnului.

*

Fericitul părinte Ioachim se trăgea din Creta şi mai înainte fusese tâlhar. Era un monah simplu şi trăia într-o peşteră aflată în partea nordică a Schitului Sfânta Ana, fără pat, fără să se învelească cu ceva, având numai hainele de pe el. în această peşteră a rămas până la adânci bătrâneţi.

în 1883, în timp ce în Kiriako-ul Sfintei Ana se săvârşea privegherea pentru praznicul înălţării Sfintei Cruci, bătrânul Ioachim a plecat în miezul nopţii de la biserică şi a pornit la drum spre peştera sa ca să se odihnească puţin, deoarece era deja bătrân şi slăbit. înainte de a ajunge la peşteră, a strigat tânguindu-se: „Maica Domnului, Sfânta Ana, ajutaţi-mă!”. A strigat atât de tare, încât s-a auzit până la Noul Schit, care este învecinat cu Schitul Sfintei Ana. Au alergat mulţi părinţi de la Sfânta Ana, dar până să ajungă ei acolo, Ioachim căzuse în prăpastie şi stătea agăţat într-un arbust sub o stâncă. De frică, nici nu mai putea să vorbească, ci numai gemea. S-au ostenit mult să-l tragă de acolo, deoarece sub stâncă, prăpastia era abruptă şi adâncă. La început, părinţii au crezut că s-a zdrobit cu totul, dar când l-au scos, au văzut că avea numai două fracturi la cap.

Mai târziu, când a fost întrebat cum a căzut de pe stâncă, a spus: ‚A venit cineva înfricoşător şi m-a înhăţat ca să mă arunce în prăpastie. M-am luptat mult timp cu el şi strigam: «Maica Domnului, Sfânta Ana!». La sfârşit însă m-a biruit şi m-a aruncat sub stâncă”. Credinciosul slujitor al Maicii Domnului s-a izbăvit prin intervenţia minunată a Stăpânei sale.

©

Cuviosul Filothei, lucrătorul cel bun al Evangheliei, ascetul şi „nebunul pentru Hristos", locuitorul pustiului, al munţilor şi al peşterilor, precum spune Apostolul Pavel , diamantul cel nebiruit şi viteazul cu sufletul, după ce şi-a făcut o mică colibă, „a rămas singur rugându-se lui Dumnezeu. în toate zilele se hrănea numai cu pâine şi sare, iar de multe ori postea toată săptămâna şi numai sâmbăta şi duminica mânca". Această minunată floare dumnezeiască a înflorit în secolul al XV-lea.

Din viaţa sa cea plină de suferinţe povestim o întâmplare minunată, care i-a şi arătat calea pe care trebuia să meargă, şi anume cea a ascetismului.

Când era mic, a plecat de frica agarenilor împreună cu fratele şi cu mama lor din patria natală, Elat din Asia Mică, şi s-au aşezat în oraşul Hrisopoli din Macedonia.

în acea vreme a venit firmanul sultanului, care po-runcea să fie adunaţi copiii creştinilor şi trimişi apoi să slujească ca soldaţi în corpul ienicerilor.

Mulţi dintre ei erau hărăziţi să devină „în loc de fii ai lui Dumnezeu, fii ai lui antihrist". împreună cu alţi copii ai creştinilor, i-au luat şi pe cei doi fraţi orfani şi i-au adus la Amira, care i-a închis în temniţă. Nefericita mamă în fiecare zi îşi plângea văduvia ei. Singura ei mângâiere era Maica Domnului, pe care o ruga în fiecare zi să-şi facă milă cu copiii ei care erau în robie, să-i scape din mâna necredincioşilor şi să nu-şi piardă sufletele.

Maica Domnului, ca o milostivă şi milosârdă ce este, a auzit rugăciunea fierbinte a acelei mame întristate şi i-a izbăvit pe cei doi copii ai ei într-un chip minunat. De altfel, şi Maica Domnului a rămas cândva fără Fiul ei cel preascump, pe Care îl luaseră alţi... agareni şi îl răstigniseră.

într-o seară Maica Domnului a apărut în temniţă sub chipul mamei lor şi le-a spus:

- Sculaţi-vă, copiii mei iubiţi, şi urmaţi-mă!

Uimiţi, copiii s-au ridicat şi au urmat-o. La cuvântul Maicii Domnului, porţile temniţei s-au deschis singure, iar ei au ieşit afară. Cam pe la vremea Utreniei au ajuns la Neapoli (Kavala), unde era o

mănăstire închinată Maicii Domnului. Ajunşi aici, Maica Domnului le-a poruncit copiilor să rămână în mănăstire, spunându-le:

- Aici, copiii mei, veţi primi Sfânta Schimă. Să vă supuneţi proestosului şi la toată frăţimea, iar eu voi veni iarăşi să vă văd dacă aţi sporit în virtute.

După ce a spus acestea, Maica Domnului şi-a luat rămas bun de la copii şi s-a despărţit de ei.

Copiii au spus egumenului toată întâmplarea, iar acesta, ca un înţelept ce era, a cunoscut că puterea dumnezeiască i-a izbăvit pe copii, şi-L slăvea pe Cel Atotputernic şi pe Maica Domnului. Pe copii i-a încredinţat unui stareţ virtuos, pentru a-i învăţa ascultările călugăreşti. Mai întâi i-a pus să săvârşească ascultarea de paraclisier, pe care ei o îndeplineau cu multă sârguinţă, încât toţi se minunau de marile lor virtuţi. De asemenea se sileau să-i întreacă pe toţi fraţii în ascultare şi în smerenie.

Mama lor, însă, nu ştia nimic despre eliberarea lor în chip minunat. Trăia mereu cu gândul la copiii ei şi se ruga Maicii Domnului, în care îşi punea toată nădejdea.

După ce a trecut destul timp, ea a fugit de zarva lumii şi s-a făcut monahie. Acel egumen al celor doi fraţi păstorea şi o mănăstire de femei, care se găsea oarecum aproape de cea de bărbaţi. El a făcut-o monahie pe mama celor doi copii, punându-i numele Evdochia.

Odată, la un praznic toate monahiile au mers la mănăstirea de călugări, pentru a serba acolo. Printre acestea se afla şi mama copiilor, monahia Evdochia.

Prin bunăvoinţa Domnului, după Sfânta Liturghie, unul din fraţi l-a strigat pe celălalt pe nume, pentru o oarecare slujire în biserică. Mama, care se găsea în pronaosul bisericii şi care auzise numele copiilor ei, i-a recunoscut. Inima i s-a sfâşiat de emoţie şi de bucurie şi a leşinat. Când şi-a revenit, şi-a îmbrăţişat copiii şi cu lacrimi în ochi îi săruta, nemaisăturându-se de vederea lor.

©

O oarecare evreică avea o naştere grea, iar durerile şi chinurile din acest ceas erau multe. Se aflau în primejdie şi mama şi copilul. Cu mijloacele pe care medicina le folosea

în acea vreme, copilul nu se putea naşte. Moartea aştepta lângă patul mamei.
O creştină care se găsea acolo, i-a spus:
- Dacă vrei să te slobozeşti de chinuri, cheam-o pe Maica Dumnezeului nostru, pentru că alt ajutor nu găseşti!
Bolnava, cu o voce slabă din pricina marii dureri a acelei naşteri grele, a spus cu lacrimi aceste cuvinte:
- Binecuvântată Mărie a creştinilor, ştiu că sunt nevrednică să te chem şi să cer ajutorul tău, pentru că mă trag din acel popor care L-a ucis pe Fiul tău, însă aud că milostivirea ta se dă în dar păcătoşilor în fiecare zi. Te rog, izbăveşte-mă de această primejdie şi-ţi făgăduiesc să mă botez şi eu şi copilul meu, îndată ce voi naşte!
De îndată ce şi-a terminat rugăciunea către Maica Domnului, a născut un băieţel foarte frumos. Apoi, după câteva zile, s-a botezat împreună cu copilul ei.
Pe atunci bărbatul ei era plecat într-un sat. Acesta, când a aflat de botezul soţiei şi al copilului său, a înnebunit de mânie şi a ucis copilul. Vecinii au alergat ca să-l prindă şi să-l ducă la judecătorie. Evreul însă a luat-o la fugă, iar vecinii alergau după el.
Fiind obosit, a intrat într-o biserică, pe care a întâlnit-o în drum. înspăimântat, vede în biserică o icoană a Maicii Domnului. Prin Harul lui Dumnezeu inima lui s-a umilit şi a făcut această rugăciune: „O, Maica creştinilor, cât de mare este milostivirea ta de ocroteşti un câine murdar şi un ucigaş ca mine şi nu se deschide pământul să mă înghită! Fiindcă atât de mare este mila şi bunătatea ta, miluieşte-mă şi pe mine şi nu mă alunga, precum Fiul tău nu l-a alungat pe prigonitorul Său, Pavel!”.
în timp ce spunea acestea cu lacrimi, au ajuns creştinii şi l-au legat. Evreul le-a spus:
- Vă rog, duceţi-mă la preot ca să iau Sfântul Botez! Iar aceasta v-o cer nu de frica morţii sau din nebunie. După ce mă voi boteza, puteţi să mă omorâţi.
Creştinii s-au învoit cu cererea lui.
După botezul lui, l-au predat judecătoriei şi l-au întemniţat. în ziua următoare urma să-l omoare.

Femeia lui nu a încetat nici o clipă să-şi jelească fără de mângâiere copilul. Aşa cum îl ţinea pe genunchi şi-şi lovea pieptul cu pumnii, la un moment dat îl vede pe copil viu la picioarele ei.
Când a auzit că bărbatul ei s-a botezat şi că în ziua următoare urma să-l omoare, a alergat la judecătorie cu pruncul înviat. Atunci judecătorul l-a eliberat. Ucigaşul s-a apropiat cu frică de prunc şi s-a uitat la gâtul lui, la locul unde îl înjunghiase. Rămăsese doar un semn, lăsat anume pentru a se propovădui minunea.
Atunci i s-a dat pruncului har şi binecuvântare de la Maica Domnului să vorbească cu glas puternic ca un om mare pentru a fi auzit de toţi, şi a spus:
- Maica milei şi a întregii mângâieri m-a înviat pentru credinţa părinţilor mei, spre ruşinarea necredincioşilor iudei şi spre slava Preacuratei Maici a Adevăratului Dumnezeu, Care S-a întrupat pentru mântuirea lumii.
Atât părinţii, cât şi copilul lor au slujit toată viaţa lor Maicii Domnului, au trăit cu cucernicie şi şi-au sfârşit această viaţă trecătoare bineplăcând lui Dumnezeu. (Din „Mântuirea păcătoşilor”)
©
Stareţul Calinic Isihastul (fl930), pustnicul din Katunakia, „este considerat un mare luminător al isihas- mului” de la sfârşitul secolului al XlX-lea.
S-a învrednicit de harisme şi de descoperiri dumneze-ieşti. Avea şi harisma proorociei prin care Dumnezeu îl înştiinţa tainic nu numai despre cele prezente, ci şi despre cele viitoare. Următoarea întâmplare dovedeşte adevărul celor scrise mai sus.
O doamnă credincioasă, care avea nenumărate bunuri pământeşti, simţea multă evlavie pentru Stareţul Calinic. în epistolele ei întotdeauna cerea Stareţului cu smerenie ca să se roage Domnului şi Maicii Sale, Născătoarea de Dumnezeu, pentru familia ei şi să-i ocrotească de orice întristare şi primejdie. Aveau şi un teren în Lavrio, iar călătoriile până acolo cu corăbiile din acea vreme erau de multe ori pline de primejdii, mai ales atunci când se isca o furtună. Odată, în timpul unei astfel de călătorii pe mare, pe când se îndreptau spre Lavrio, s-a pornit o furtună înfri-coşătoare. Toţi credeau că le-a venit sfârşitul. în cele din urmă au fost izbăviţi. Atunci bărbatul ei,

care nu era prea evlavios, a găsit prilejul să o ironizeze şi să-i vorbească împotrivă, defăimând marea ei încredere pe care o avea în rugăciunile monahilor făgăduite ei:

- Ai văzut ce am păţit? Am văzut moartea cu ochii! Unde sunt rugăciunile pe care ţi le-au făgăduit călugării din Sfântul Munte? Unde este ocrotirea lor?

Când au ajuns la casa lor de la Lavrio au găsit o scri-soare care îi aştepta de mult timp, trimisă de părintele Calinic. Au deschis-o în grabă şi nu mică le-a fost mirarea când au văzut scrise următoarele: „Vă va ajunge o ispită mare. Să vă rugaţi mult! în cele din urmă veţi fi izbăviţi, pentru că Maica Domnului vă va ocroti".

Bărbatul ei a rămas uluit. Din acea clipă însă respectul lui pentru părintele Calinic nu a cunoscut margini.

©

Printre strălucitele mănăstiri ale Sfântului Munte se numără şi Mănăstirea Simonos Petras. După ce Cuviosul Simon Izvorâtorul de mir a hotărât construirea mănăstirii, a cărei denumire principală a fost mai întâi „Noul Betleem", a tocmit meşterii care urmau să zidească mănăstirea pe o stâncă, aşa cum îi descoperise Maica Domnului.

Când zidarii au văzut de departe acel loc prăpăstios, au spus Cuviosului înfricoşaţi: „Ce spui, Awa? Glumeşti sau vorbeşti serios? Este cu neputinţă să construim ceva pe această stâncă, pentru că vedem că nu numai viaţa noastră este pe cale de a se primejdui, dar şi a celor care vor voi după aceasta să stea în acest loc primejdios". încercările Cuviosului de a le schimba gândurile au rămas fără rezultat. De aceea a poruncit ucenicilor lui să pregătească trapeza pentru a mânca. Unul dintre ucenicii Cuviosului, în timp ce gusta vin, din invidia celui viclean sau din dumnezeiasca Pronie, care toate le chiverniseşte şi din cele potrivnice le iconomiseşte pe cele bune, şi-a pierdut echilibrul şi a căzut de pe vârful stâncii în adâncul nesfârşit al torentului ce curgea în mare. Când meşterii au văzut această privelişte înfricoşătoare, au rămas pentru un timp fără glas. După ce şi-au venit în sine, au început să-l învi- nuiască şi să-l mustre pe Cuvios fără încetare şi cu neruşinare, împotrivindu-se astfel planului Maicii Domnului.

„De ce faci, îi spuneau ei, o astfel de construcţie? Nu vezi că te-ai făcut pricină unei astfel de ucideri? Dacă am fi fost de acord cu tine, câţi alţii nu ar fi fost ucişi în acest fel? Noi nu am fi zidit o mănăstire, ci o spânzurătoare”.
însă Cuviosul se ruga neîncetat lui Dumnezeu şi Maicii Domnului, care dorea construirea mănăstirii, să nu fie ruşinată hotărârea celui sărac cu duhul.
O, negrăitele tale minuni, Stăpâna lumii şi împărăteasa Cerului şi a pământului! Peste puţin timp l-au văzut pe monahul care căzuse în prăpastie cum urca spre ei. Cu ajutorul Maicii Domnului rămăsese teafăr şi ţinea acum în mâini sticla de vin şi paharele, care nu numai că erau întregi, dar nici măcar nu se vărsase din ele vreo picătură de vin.
Când zidarii au văzut aceasta, s-au înfricoşat. Au căzut la picioarele Cuviosului şi şi-au cerut iertare pentru toate vorbele necugetate pe care le spuseseră:
„Acum am cunoscut, sfinte părinte, că eşti cu adevărat omul lui Dumnezeu”.
Mulţi dintre acei meşteri, când au văzut minunea, i-au cerut să-i facă monahi.
Astfel a început a se zidi Mănăstirea Simonos Petras. Prin minune a fost arătat locul construcţiei şi tot prin minune a început şi zidirea ei. Până să se isprăvească construirea mănăstirii şi chiar până în zilele noastre, Maica Domnului a săvârşit şi alte minuni mai presus de fire.
©
Fericitul ieromonah Ioachim Speţieris, în cartea sa „Amintiri” povesteşte o minune a Maicii Domnului, pe care o redăm aşa cum este scrisă:
„în Mănăstirea Sfântului Sava din Palestina există o icoană a Maicii Domnului, în care ea este pictată purtând o îmbrăcăminte neagră, aşa cum poartă monahiile. Odată cineva i-a întrebat pe părinţii acestei mănăstiri:
- Nu este păcat să o pictaţi pe Maica Domnului ca o călugăriţă?
Atunci aceia i-au răspuns:

- Noi nu o pictăm pe Maica Domnului ca o călugăriţă, ci aşa s-a arătat Stăpâna lumii în adâncul mării celui pe care ea l-a izbăvit de la înec.
- De la înec? a întrebat acela. Vă rog să-mi povestiţi întâmplarea aceasta, deoarece fiind aici de multe zile şi privind icoana aceasta, păcătuiesc judecând că nu se cuvine să fie pictată astfel.

Atunci părinţii i-au povestit următoarele:

«Un om oarecare din Tracia , cu numele Ioan, a făgăduit să se facă monah. Dar după o vreme, a plecat în România să facă negoţ. Petrecând acolo câţiva ani, amâna mereu orice gând de călugărie. A câştigat şi mulţi bani, după care a hotărât să vină în patria lui şi să se căsătorească. Şi-a luat lucrurile şi banii şi a intrat în corabie ca să călătorească spre locul său natal.

Călătorind pe Marea Neagră, corabia s-a scufundat în timpul unei furtuni. S-a afundat şi el în adâncul mării şi văzându-se în mare primejdie, a strigat din adâncul inimii: «Maica Domnului, mântuieşte-mă şi mă voi duce la Ierusalim ca să mă fac monah!». Deodată, pe când se afla în adâncul mării, a văzut-o pe Preasfânta Născătoare de Dumnezeu cum îl apucă de mână şi, scoţându-l pe uscat, îi spune: «Mergi şi-ţi împlineşte făgăduinţa ta!».

A mers, aşadar, pe jos la Constantinopol, a cerut de la nişte creştini banii necesari pentru călătorie şi a venit la
Ierusalim. Apoi a venit aici, la Mănăstirea Sfântului Sava, şi s-a făcut monah. Aici l-a rugat pe un călugăr care picta să-i facă o icoană a Maicii Domnului, aşa cum a văzut-o el în adâncul mării, adică ca o călugăriţă.

A trăit câţiva ani în mănăstirea noastră şi, săvâr- şindu-se, s-a mutat în Locaşurile Cereşti»”.

©

In părţile Răsăritului era un oarecare iudeu, care avea un copil în vârstă de opt ani. Acest copil s-a întâlnit într-o zi cu nişte creştini şi mergând la biserică, s-a împărtăşit cu Cinstitul Trup şi Sânge al Domnului, aşa cum i-a văzut pe ceilalţi copii că se împărtăşesc. Preotul a luat copilul drept creştin şi l-a împărtăşit.

După ce a luat anafura, a mâncat-o şi s-a îndreptat către casa sa. Această întâmplare a povestit-o apoi părinţilor lui. Tatăl său atât de mult s-a mâniat, încât, după ce a mai băgat lemne pe foc, l-a apucat şi l-a aruncat în cuptorul aprins ca să se răzbune pe micul copil că a trădat legea mozaică. Dar Cel ce i-a păzit nevătămaţi pe cei trei tineri în cuptorul caldeilor, l-a păzit şi pe acest copil, care nu a fost mistuit de flăcări, ci stătea în cuptor ca într-un loc răcoros.
Când mama acelui copil a auzit că tatăl său l-a aruncat în cuptor, cu lacrimi şi cu tânguiri a alergat la cuptor, crezând că-l va găsi prefăcut în cenuşă.
în acelaşi timp au alergat şi alţi creştini şi l-au găsit pe copil stând teafăr în mijlocul flăcărilor, fără să-i fie vătămate hainele şi nici un fir de păr din cap. După ce au scos copilul din cuptor, mirându-se de toate câte văzuseră, toţi au spus că tatăl lui trebuie aruncat în cuptor. L-au legat şi l-au aruncat înăuntru şi îndată a fost mistuit de foc.
Când copilul a fost întrebat cum a rămas nevătămat în foc, acesta a răspuns:
- Acea Femeie, pe care am văzut-o pictată în biserica în care am mâncat „Pâinea" ţinând un Prunc în braţe, stătea lângă mine şi mă acoperea cu acoperământul ei. Astfel flăcările nu m-au atins.
Atunci au înţeles că Maica Domnului era cea care îl ocrotise, pentru harul Sfintei împărtăşanii. Astfel, după ce evreica a cunoscut adevărata credinţă, s-a botezat împreună cu copilul ei, şi a renăscut pentru viaţa veşnică. Dar şi alţi iudei, după ce au văzut minunea Maicii Domnului, au crezut în Domnul nostru Iisus Hristos.
©
Aşa cum citim în Sinaxarul primei Vineri a Penti- costarului, trăia în Constantinopol un ostaş foarte milostiv şi virtuos, care se numea Leon Machelis. Pentru bunătatea lui, Dumnezeu l-a învrednicit să ajungă împărat.
Pe când era încă ostaş şi se afla într-o pădure din apropierea oraşului, a văzut acolo un orb, care din pricina ostenelii drumului şi a căldurii era foarte însetat. Leon s-a întristat atât de mult pentru acest om, încât l-a luat de mână şi au pornit împreună să caute puţină apă. După ce au mers puţin, orbul a căzut la pământ, istovit de sete, fără a mai putea merge mai departe. Leon a căutat mult timp apă în pădure,

dar nu a găsit nicăieri. S-a întristat mult şi se temea ca nu cumva orbul să moară.
în timp ce căuta apă în adâncul pădurii, a auzit o voce spunându-i:
- Nu te întrista, o, Leon, fiindcă chiar lângă tine există apă! Adapă-l pe orb, iar apoi spală-i ochii cu această apă şi vei cunoaşte puterea mea! însă tu află că vei ajunge împărat şi atunci să-ţi aduci aminte şi să-mi zideşti aici o biserică, ca să locuiesc în ea şi să vină aici toţi cei care au nevoie de ajutorul meu, pentru a-şi găsi mântuirea sufletului şi a trupului.
Când Leon a auzit acestea, s-a bucurat cu cutremur, deoarece căuta un dar şi i s-au dat trei. A mai înaintat trei paşi şi a găsit apă într-o groapă. După ce a băut, a simţit înlăuntrul său desfătare şi putere. Apoi a luat apă din groapă şi l-a adăpat pe orb, care îndată şi-a revenit. Apoi a spălat ochii orbului, aşa cum îi poruncise Maica Domnului, căci vocea ei fusese, şi îndată cel ce mai înainte fusese orb a văzut. După puţin timp, Leon a devenit împărat şi a zidit în numele Maicii Domnului o biserică în locul unde a găsit apa tămăduitoare. A numit-o „Izvorul Tămăduirii", căci acea apă era un dar al .Adevăratului Izvor al vieţii", împărăteasa Atotputernică.
De atunci şi până astăzi, „Izvorul dătător de viaţă" dăruieşte tămăduiri. „Mai multe decât picăturile de ploaie şi decât mulţimea stelelor şi a frunzelor sunt minunile care se săvârşesc acolo până în zilele noastre. Căci vindecă mai presus de fire ulcerul şi cangrena, perforaţiile şi abcesele aducătoare de moarte, buba neagră, lepra şi pelagra. Vindecă şi boli de femei, boli ale sufletului, lăcrimarea ochilor, albeaţa şi scăderea vederii".
©
La o biserică oarecare, creştinii aveau obiceiul să cânte la unele litanii, laude aduse Pururea Fecioarei Maria. Printre acestea cântau şi un imn care se termina cu aceste cuvinte: „S-au ruşinat necredincioşii iudei". într-o zi, după ce creştinii ortodocşi s-au adunat în biserică, au invitat un tânăr evlavios, care avea o voce melodioasă şi l-au rugat să cânte acest imn cu o voce puternică. Tocmai atunci s-a întâmplat să treacă pe lângă biserică nişte iudei, care au auzit imnul pe care-l cânta tânărul „spre ruşinarea acestora şi spre judecată" şi, fiindcă s-au mâniat mult, s-au gândit să-l omoare cu prima ocazie.

Peste câteva zile, după ce au găsit un motiv, l-au dus în via lor şi acolo, după ce l-au omorât, l-au aruncat într-un loc ascuns, ca să nu-l găsească creştinii.
După ce ucigaşii s-au depărtat de locul uciderii, a ajuns acolo Apărătoarea cea Atotputernică, care după ce l-a înviat, i-a poruncit să cânte fără frică imnele ei.
Când iudeii l-au văzut pe tânăr iarăşi viu, au rămas uluiţi şi l-au întrebat pe ascuns dacă el este cel pe care îl uciseseră şi care a înviat. Atunci tânărul le-a răspuns că Pururea Fecioara Maria, Maica lui Iisus, îl înviase, deoarece cânta imnele ei.
Din pricina acestei minuni, au crezut în Hristos nu numai acei ucigaşi, dar şi rudele şi prietenii lor şi mulţi alţii.
©
O oarecare femeie sărmană avea multă dragoste şi evlavie în suflet pentru Pururea Fecioara Maria. Această femeie avea un copil în vârstă de un an. într-o zi trebuia să-i ducă bărbatului ei de mâncare la câmp, unde lucra, şi nu avea pe cine să lase cu copilul ca să aibă grijă de el. De aceea s-a rugat Maicii Domnului şi a spus: „Doamna şi ocrotitoarea orfanilor, îţi las copilul meu ca să-l ocroteşti atât timp cât voi lipsi, pentru că nu am pe altcineva care să-l păzească, decât numai harul tău". Şi spunând acestea, a plecat la treaba ei.
După ce a plecat de acasă, a luat foc casa vecinului ei, iar de acolo s-a întins şi spre casa ei. Când a aflat la câmp această veste tristă, a alergat acasă împreună cu bărbatul ei, iar pe drum plângea pentru moartea copilului. Deoarece femeia credea că copilul ei arsese, se tânguia nemângâiată şi zicea: „O, Stăpână preafericită, eu cu credinţă am încredinţat copilul meu sub acoperământul tău. Cum de nu l-ai păzit nevătămat, ci, Maică a milei, l-ai lăsat să ardă?".
Când au căutat în casa ruinată, au găsit copilul viu şi s-au minunat, pentru că nici un lemn sau haină nu rămăseseră nearse. Toţi au slăvit atunci pe Dumnezeu şi pe Maica orfanilor, Care îi acoperă şi-i ocroteşte în primejdii.
©
Episcopul Vichentie, în cartea sa „Oglinda istoricilor", povesteşte următoarea minune a Maicii Domnului:

Odată un egumen virtuos, care o iubea mult pe Maica Domnului, călătorea cu corabia. Deodată s-a pornit o furtună atât de puternică, încât corabia se primejduia să se scufunde.
Atunci toţi călătorii au început să se roage şi să cheme în ajutor unii pe Sfântul Nicolae, alţii pe Apostolul
Andrei, iar unii pe alţi Sfinţi, fiecare pe Sfântul la care avea evlavie. Egumenul, când a văzut că nimeni nu a chemat-o pe împărăteasa cea Atotputernică, care domneşte şi are stăpânire în Cer, pe pământ şi pe mare, le-a spus:
- Ce faceţi, fraţilor? Cum îi chemaţi pe robi şi aţi ui- tat-o pe împărăteasa, care poate să facă mai mult decât toţi Sfinţii la un loc?
Atunci toţi cu un singur glas şi cu lacrimi s-au adresat acesteia şi au rugat-o să-i izbăvească de la înec. Acelaşi lucru l-a făcut şi egumenul, care din cauza furtunii şi a valurilor se îmbolnăvise şi nu mâncase nimic de trei zile. Cu multă osteneală s-a sculat, a ridicat icoana Maicii Domnului şi a spus:
„Mare este numele Prea Sfintei Treimi! Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, ajută-ne nouă!”
îndată au văzut pe catarg o făclie mare care răspândea lumină cerească. Aceasta a luminat toată corabia, a alungat întunericul şi a îmblânzit valurile sălbatice. Toată marea s-a liniştit. Când s-a luminat de ziuă, au sosit la locul unde trebuiau să ajungă. Atunci au slăvit cu toţii pe Dumnezeu şi pe Maica Domnului, Nădejdea celor deznădăjduiţi şi Ajutătoarea celor neajutoraţi.
©
In anul 1507 d.H., în luna mai a avut loc în Iradia, în Creta, un cutremur atât de puternic, încât pământul se mişca de parcă ar fi fost a Doua Venire a Domnului. Au fost multe victime, iar distrugerile materiale au fost şi mai multe. Ar trebui scrisă o carte întreagă ca să descrie cineva toate pierderile.
La forul din afara cetăţii era un atelier de încălţă-minte, pe al cărui perete era pictată Maica Domnului. Cizmarii aveau multă evlavie la această icoană înaintea căreia, după ce îşi terminau lucrul, aprindeau lumânări şi tămâiau. Apoi mergeau la casele lor, lăsând acolo, ca să păzească atelierul, doi copii de meşteri, pe care îi închideau înăuntru.

în noaptea în care a avut loc cutremurul, un meşter a alergat ca să deschidă atelierul, şi să-i scoată pe copii de acolo. Cu groaza zugrăvită pe faţă a văzut atelierul dărâmat şi s-a gândit că cei doi copii au murit zdrobiţi sub dărâmături. A început atunci să sape ca să le găsească trupurile moarte. Aşa cum săpa, a auzit vocile lor de sub pietre. Atunci a scos cu multă atenţie pietrele până ce i-a găsit pe copii. Când a văzut că sunt teferi, i-a întrebat:

- Copiii mei, cum de nu aţi murit?
- Când am simţit cutremurul, a răspuns unul dintre ei, am început să plângem în faţa acestei icoane a Maicii Domnului ca să ne ajute. Atunci am văzut că iese din icoană un acoperământ care stătea deasupra noastră şi nimic nu ne mai atingea. Maica Domnului s-a arătat vie din icoana de pe perete şi ne spunea să nu ne temem. Am vă- zut-o până când ne-aţi scos de sub dărâmături.

între timp s-au adunat şi alţi creştini şi când au văzut şi au auzit întâmplarea minunată, au slăvit pe Maica Domnului şi au propovăduit în tot oraşul această minune.

Când a fost înştiinţat de această minune strălucitul duce al Cretei - pe atunci toată Creta se găsea sub stăpânirea veneţienilor - Ieronim Donatos, bărbat înţelept care cunoştea filosofia şi limba greacă, a poruncit să se zidească în locul atelierului o biserică. Icoana de pe perete a rămas în această biserică, deoarece acel perete, fiind un monument istoric, nu a fost stricat. Alături au zidit un alt perete, care îl sprijinea pe cel pe care era zugrăvită icoana Maicii Domnului.

în fiecare an, la 9 mai, locuitorii Iracliei o cinsteau pe Maica Domnului sărbătoreşte, în amintirea acelei minuni. Iar biserica au numit-o: „Maica Domnului de la For".

Numeroasele obiecte de valoare din biserică şi minunile zugrăvite pe pereţi mărturisesc că Maica Domnului nu a încetat să săvârşească minuni cu cei naufragiaţi, să răpească de la moarte pe cei răniţi, să-i ridice pe cei paralitici,

să-i cureţe pe cei leproşi de această boală blestemată şi multe altele, pe care le săvârşea cu puterea Fiului ei.

©

Minunată pentru viaţa ei virtuoasă, Cuvioasa Parascheva cea Nouă s-a născut în secolul al X-lea în orăşelul Epivat din Tracia de Răsărit.

„Părinţii fericitei erau nişte oameni nici neînsemnaţi, dar nici slăviţi sau prea de vază, însă de neam nobil. Aveau destulă bogăţie, dar mai presus de asta aveau suflete nobile şi o viaţă ce atrăgea privirile tuturor". Când Sfânta era la vârsta copilăriei, nu se juca ca ceilalţi copii şi nici nu socotea că este corect să gândească într-un mod copilăresc şi lumesc".
La vârsta de zece ani ea trăia deja într-o atmosferă plină de evlavie. Odată a mers împreună cu mama ei la biserica Preasfintei Născătoare de Dumnezeu. Când a auzit porunca Evangheliei: „Dacă vrea cineva să Mă urmeze, trebuie să se lepede de sine, să-şi ia crucea sa şi să-Mi urmeze Mie" , a fost cuprinsă de o dragoste dumnezeiască şi duhovnicească. A uitat odată pentru totdeauna toate cele trecătoare, care sunt pământ şi cenuşă.
Apoi după un timp, fiind robită de o nemărginită dragoste şi dorinţă pentru Iisus Hristos, şi-a părăsit în ascuns patria şi s-a dus la Constantinopol, împărăteasa cetăţilor. Acolo „petrecea cu cei care duceau o viaţă virtuoasă şi îi ruga fierbinte să o ajute în călătoria ei pe drumul virtuţii". De acolo s-a îndreptat către Sfintele Locuri, pe unde a păşit Dumnezeul-Om, Care nu a socotit o necinste, faptul de a lua pentru noi, chipul nostru.
Mai înainte de toate, a dorit să meargă la faimoasa biserică a Maicii lui Dumnezeu din Iradia Pontului, o zidire minunată, care cu adevărat nu este o lucrare omenească, ci una a înţelepciunii lui Dumnezeu şi a Atotputerniciei Lui. Acolo s-a rugat Maicii Domnului să-i devină „păzitoare tare a fecioriei ei, povăţuitoare şi ajutătoare spre Ierusalim".
Fecioara, cu adevărat de trei ori fericită, după ce s-a lepădat de dragostea părinţilor ei, de rude, de patria ei şi de toată cugetarea pământească, a pornit pe jos spre Iradia Pontului şi a „urmat cu cuget statornic şi neschimbat calea ce-i stătea înainte".
Când a ajuns la biserica Preanevinovatei Maicii lui Dumnezeu, a fost cuprinsă de o adâncă recunoştinţă faţă de Maica Domnului şi de o bucurie duhovnicească. Atunci trecu pragul bisericii şi căzu cu faţa la pământ. Din ochii ei curgeau râuri de lacrimi, care se amestecau cu negrăite suspine. Lacrimile ei adăpau pământul.

Apoi, după o rugăciune stăruitoare, Cuvioasa Parascheva a înaintat în interiorul bisericii şi căuta cu privirea comoara cerească şi pământească, icoana cea izvorâ- toare de minuni şi plină de Har a Maicii lui Dumnezeu. După ce şi-a înălţat mintea la Cer şi şi-a ridicat mâinile în chipul crucii, Sfânta a rostit din adâncul inimii ei: „îţi mulţumesc Cea plină de Har şi Preabinecuvântată Maică a Dumnezeului Celui iubitor de oameni! îţi mulţumesc Fecioară şi Maică a lui Dumnezeu şi măresc puterea ta cea nebiruită! îţi mulţumesc ţie, care eşti singura iubită de Dumnezeu, pentru că m-ai întărit pe mine, neputincioasa şi ticăloasa, care am călcat cu picioarele mele păcătoase în biserica ta şi am privit cu ochii mei întinaţi preasfântul tău chip. Te rog, Stăpână, care îi ocroteşti pe cei buni, în bunătatea ta, fie-ţi milă de mine şi întăreşte-mă cu puterea ta cea nebiruită pentru a putea călca cu picior tare peste puterea vrăjmaşului şi a mă învrednici să văd Sfintele Locuri, unde a trăit Dumnezeul-Om, Fiul tău şi Stăpânul meu, atunci când a pregătit marea şi negrăita taină a mântuirii noastre, pentru că preaslăvită eşti în vecii vecilor. Amin."

Atunci a primit o încredinţare tainică înlăuntrul ei. Maica Domnului săvârşise minunea. Avea să fie totdeauna cu ea, pentru a-l lupta pe începătorul răutăţii, vrăjmaşul omului, cel învechit în răutate. Sfânta şi-a pironit orice cugetare pământească şi a început răstignirea trupului, a minţii şi a inimii ei.

Nimeni nu poate descrie în cuvinte rugăciunile ei de toată noaptea, stăruitoarele şi ostenitoarele stări la rugăciune, postirile neîncetate, lovirea pieptului, suspinele cele dintru adâncul inimii, lacrimile neîncetate, culcarea pe pământ, chipul smerit şi posomorât, sfiala în purtare, curăţia inimii ei, cugetarea îndreptată mereu spre Dumnezeu, a Cărui prezenţă era pentru ea cea mai mare desfătare. Se îndulcea fără de saţiu de cuvintele cele insuflate de Dumnezeu ale Evangheliei. „Fericiţi cei curaţi cu inima, că aceia vor vedea pe Dumnezeu"16.

Prin ajutorul Maicii Domnului şi printr-o astfel de nevoinţă, Biserica noastră a dobândit o Cuvioasă, pe Cuvioasa Parascheva cea Nouă din Epivat.

©

Cel care se închină icoanei Maicii Domnului din Tinos, are prilejul să vadă atârnând la această icoană, pe lângă celelalte daruri, şi o corăbioară de argint în care se află o gaură astupată cu un peşte mare. Ceva asemănător celui care a atârnat la icoană coră- bioara s-a întâmplat şi unui căpitan, care pescuia cu prietenul său şi care a fost izbăvit de Maica Domnului de la naufragiu. Dar în loc să afierosească Maicii Domnului o corăbioară de argint cu un peşte în coasta ei, acesta a atârnat în faţa icoanei Maicii Domnului numită „Grabnic- Ascultătoarea", însăşi inima lui. S-a afierosit Maicii Domnului.

în 1939 un căpitan împreună cu un alt prieten de-al său, care era şi el tot căpitan, stăteau într-o barcă şi pescu- iau. Deodată s-a pomit o furtună neaşteptată, cerul s-a înnegrit, valuri mari şi furioase loveau barca, iar cerul era sfâşiat de atâtea fulgere, încât spuneai că se va sfârşi lumea. Căpitanii, care erau foarte încercaţi în vreme de furtună, cu multă greutate au reuşit să ţină corabia deasupra mării.

Cu toate încercările lor, nu au putut să evite o stâncă, de care corabia s-a izbit cu putere din pricina furiei valurilor. într-o parte s-a deschis o gaură mare. în scurt timp corabia s-ar fi umplut de apă, iar ei s-ar fi pierdut în uriaşele valuri înspumate. Frica a pus stăpânire pe ei.

Unul dintre cei doi căpitani era un om al lui Dumnezeu, care o iubea pe Maica Domnului în mod deosebit. Avea mare evlavie la icoana ei cea purtătoare de semne şi izvorâtoare de minuni, care se află în Sfântul Munte, în Mănăstirea Dohiariu şi care este numită „Grabnic-Ascultă- toarea" . A chemat-o din toată inima ca să-l izbăvească de la moarte sigură. Nu a făgăduit Maicii Domnului lumânări şi tămâie, nici candele preţioase şi alte daruri sfinte, ci s-a făgăduit pe sine însuşi. A făgăduit să slujească de acum înainte Maicii Domnului, ca monah în Grădina ei. Nu s-a gândit nici la femeia sa, nici la cele trei fetiţe, care aveau nevoie de ocrotirea lui. Pe toate le-a părăsit, pe toate cele pământeşti, pentru marea lui afierosire. Din clipa aceasta Maica Domnului „Grabnic-Ascultătoarea" avea să-i poarte de grijă lui şi familiei lui, iar el să se îngrijească să trăiască numai pentru Maica Domnului . Şi îndată minunea s-a săvârşit. Un peşte mare a astupat gaura. A fost izbăvit. Când a ieşit la uscat, s-a îndreptat spre

Sfântul Munte, spre Schitul Sfânta Ana, aşa cum făgăduise Maicii Domnului. Acest monah a trăit până acum de curând.
Dar viaţa acestui monah nu se termină aici. Au trecut mulţi ani fără ca să-şi întâlnească vreodată familia. în timp ce el era în viaţă, ai lui l-au plâns şi i-au făcut parastasele rânduite de Biserică. Viaţa lui se încheie cu o întâmplare emoţionantă.
într-o vreme a fost chemat în oraşul Caterini din Pieria, pentru a picta biserica mitropolitană. Atunci s-a
apropiat de el o femeie îndurerată şi îmbrăcată în negru, care i-a comandat o icoană a Maicii Domnului, care să aibă pictată şi o corabie, căci bărbatul ei fusese căpitan de corabie, dar... s-a pierdut în mare într-o zi. Monahul, ca un om, s-a tulburat la vederea femeii lui, pe care a recunoscut-o îndată. Ca un alt Cuvios Ioan Colibaşul, care îşi făcuse coliba în faţa intrării casei părinteşti şi-i vedea pe părinţii săi cum treceau prin faţa lui, fără să poată să-i heretisească, să-i îmbrăţişeze, să le spună că el este copilul lor, aşa şi acest monah nu putea să-i spună femeii că el este soţul ei şi că trăieşte şi aşa să-i dea şi inimii ei bucuria Raiului. Acum era afierosit Maicii Domnului şi cu ajutorul ei îşi ridica crucea sa, care devenea uşoară . Şi-a ascuns durerea în inimă şi nu a vorbit.
După ce a pictat icoana Maicii Domnului cu corabia, cu marea înviforată şi cu peştele salvator, aşa cum trăise acele întâmplări el însuşi, femeia lui a venit iarăşi. Nu i-a luat bani pe ea, ci i-a dat icoana şi i-a spus: „Pentru sufletul... fericitului tău bărbat" şi două lacrimi omeneşti au curs din ochii lui. într-adevăr, acesta după afierosirea lui Maicii Domnului, era mort pentru lume şi lumea era moartă pentru el. Apoi a luat iarăşi pensula în mână şi a continuat pictarea bisericii.
©
împărăteasa Georgiei (Iviria), Tamar, s-a născut pe la anul 1156 şi a murit în 1212. Ea se distingea prin evlavie şi prin dragoste pentru Biserica Ortodoxă şi pentru monahism, dar mai ales prin marea ei dragoste şi încredere care
o avea în Maica Domnului. Avea un respect deosebit pentru Maica Domnului şi o iubea nespus. Cu ajutorul Maicii Domnului, de trei ori fericita Tamar a condus împărăţia ei „timp de treizeci de ani,

cu blândeţea lui David, cu înţelepciunea lui Solomon şi cu bărbăţia şi grija zilnică a Marelui Alexandru". Averea ei şi-o făcuse din cele nouă feri-ciri şi avea atâta înţelepciune şi pricepere, încât în cei treizeci de ani cât a împărăţit, nimeni nu a fost nedreptăţit.
Deşi avea stăpânire deplină, care naşte în inimile supuşilor frică şi cutremur, ea totuşi era blândă, sinceră şi cârmuia cu bucurie împărăţia. Nimeni altul în afara ei nu reuşea să-şi cucerească cu atâta uşurinţă adversarul şi să îndure capriciile şi împotrivirea omenească. Cu astfel de harisme şi slavă au înzestrat pe Tamar, Dumnezeu şi Maica Domnului, „dar şi împărăteasa se dăruia, fără să obosească, faptelor pe care le iubea Dumnezeu. Astfel a început să zidească la Bardzia o biserică cioplită în stâncă în cinstea Preabinecuvântatei Născătoare de Dumnezeu, precum şi chilii pentru monahi, care aici erau în siguranţă faţă de atacurile vrăjmaşilor" . De când împărăteasa Tamar s-a pus în slujba Preacuratei şi icoanei făcătoare de minuni a Maicii Domnului din Bardzia, împărăţia ei a cunoscut o slavă mai mare decât cea de mai înainte.
Când marele sultan al selginzilor Rucn-al-Din, care a fost biruit de oastea lui Tamar la Basiani în 1203-1204, a fost înştiinţat de biruinţa lui Tamar şi de cucerirea oraşului Karin (în turcă Erzerum) precum şi de izgonirea musulmanilor din regiunile dimprejur, el, care era cel mai puternic dintre toţi ceilalţi sultani ai Greciei, Asiei, Capadociei şi până la Pontul Euxin (Marea Neagră), a adunat patru sute de mii de bărbaţi. Atunci a trimis o solie la împărăteasa Tamar cu o epistolă în care scria următoarele:
„Epistolă de la smeritul rob al lui Dumnezeu şi stăpânitorul marginilor pământului. Toate femeile sunt fără de minte. Am fost înştiinţat că ai poruncit georgienilor să ridice sabia şi să-i nimicească pe musulmani. Sabia însă este darul pe care l-a făcut Dumnezeu marelui Său profet Mohamed, începătorul neamului său. Acum eu trimit oştile mele pentru a-i nimici pe toţi bărbaţii ţării tale. Va supravieţui numai cel care va ieşi să mă întâmpine, să mi se închine, să calce (în picioare) în faţa mea Crucea, nădejdea voastră, şi care va mărturisi credinţa în Mohamed".
După ce împărăteasa Tamar a citit scrisoarea lui Rucn-al-Din, i-a răspuns următoarele:

„Eu, cea care mă sprijin pe puterea Atotputernicului Dumnezeu, punându-mi nădejdea în Pururea Fecioara Maria şi închinându-mă Cinstitei Cruci, am citit scrisoarea ta, Rucn-al-Din. Am înţeles că eşti neînsemnat şi cer ca între noi să judece Dumnezeu. Tu te încrezi în bogăţiile tale şi în cavaleria ta, pe când eu mă încred în puterea Atotţiitorului Dumnezeu şi în Cinstita Cruce, pe care tu o huleşti. Acum trimit oştile mele ca să te înfrunte. Să se facă voia lui Dumnezeu, şi nu a ta; să stăpânească dreptatea Lui, iar nu a ta”. Această epistolă au dat-o trimisului lui Rucn-al-Din, pe care l-au îmbrăcat cu haine scumpe şi căruia i-au dat diferite daruri.
Apoi împărăteasa a mers la iubita ei mănăstire din Bardzia, unde se afla minunata icoană a Maicii Domnului, Cea plină de Har, a îngenuncheat înaintea ei cu smerenie şi a rugat-o cu lacrimi în ochi pentru poporul ei ortodox, pentru biserici şi mănăstiri. încă a mai rugat-o ca să ajute, pentru a fi slăvit Fiul ei, Domnul nostru Iisus Hristos, şi să fie ruşinat proorocul mincinos Mohamed, împreună cu toată oastea lui. Pe bărbatul ei, David Soslani, împreună cu oastea ei, l-a încredinţat Maicii Domnului, dându-i stindardele ei cele glorioase şi purtătoare de biruinţă.
în lupta aceasta s-au ciocnit oştile lui Tamar şi ale lui Rucn-al-Din, dar şi Iisus Hristos, Adevăratul Dumnezeu, cu proorocul mincinos Mohamed, Fiul lui Dumnezeu, pe Care L-au propovăduit Proorocii şi cămilarul din Mecca, Cinstita Cruce, simbolul ruşinării demonilor şi semiluna, dreapta credinţă şi credinţa haremurilor şi a paradisului cu pilaf.
David Soslani, conducătorul oştilor lui Tamar a fost un „om înzestrat cu toate bunătăţile dumnezeieşti şi omeneşti, chipeş la arătare, curajos şi viteaz în lupte şi în războaie, milostiv, smerit şi ocrotitor al celor neputincioşi”. în lupta cu Rucn-al-Din a ieşit biruitor. Cu ajutorul Domnului şi al Maicii Domnului din Bardzia a câştigat o biruinţă strălucită şi astfel s-a slăvit Numele Domnului şi al Maicii Lui .

Vindecătoarea cerească
B

ătrânul Pahomie sârbul (f 1870) era un om al isihiei şi al trezviei. De aceea s-a stabilit într-o peşteră, sus pe Athon. Toată avuţia lui era o icoană a Maicii Domnului, în faţa căreia avea grijă să ardă întotdeauna candela.
Toţi cei care trăiau pentru puţin timp la această înălţime a Athonului, sufereau îngrozitor din cauza frigului şi a multei umezeli. Unii îşi pierdeau toţi dinţii, alţii părul şi barba, iar alţii nu reuşeau să rămână pentru mult timp în viaţă.
Peştera lui avea foarte multă umezeală şi o atmosferă neprielnică sănătăţii. în aceste condiţii de viaţă, ucenicii lui care sufereau, fie îl părăseau, fie se îmbolnăveau şi mureau.
Văzând suferinţa ucenicilor săi din peşteră, într-o zi a căzut în genunchi în faţa icoanei Maicii Domnului. Cu lacrimi o ruga pe Maica lui Dumnezeu, să-i fie milă de aceşti „mieluşei", ucenicii săi şi nevoitorii Fiului ei, care doresc să rămână împreună cu el, dar care suferă mult, şi să îndepăr-teze din atmosfera peşterii tot ceea ce distruge sănătatea lor. De asemenea, se mai ruga să nu îngăduie să fie chinuiţi de bolile pe care le provoca peştera umedă, toţi cei care şi-ar fi dorit să rămână în acest loc neprimitor.
Grabnica Ajutătoare a creştinilor, Doctorul trupurilor, Maica Domnului a auzit rugăciunea bunului Pahomie, prietenul ei preaiubit, şi a săvârşit minunea. „Toţi cei care veneau, nu mai sufereau, ci rămâneau acolo".
Neofit Navromatis (1656-1740), care a fost mitropolitul Artei şi Navpaktului între anii 1703-1722, a fost o figură strălucită a acelor vremuri. Odată s-a îmbolnăvit de o boală cumplită şi incurabilă. Pentru vindecarea bolii lui s-a adresat Marelui Doctor al trupurilor. A mers la agheasma făcătoare de minuni a Maicii Domnului „Valukliotissa", de la Mănăstirea „Izvorul Tămăduirii", unde se află şi minunata ei icoană bizantină. A căzut în faţa icoanei Maicii Domnului cu smerenia vameşului, mărturisindu-şi păcătoşenia şi nevrednicia, şi a rugat-o cu şiroaie de lacrimi să-i fie mijlocitoare „către Fiul ei Cel iubitor de oameni", Care „a venit să caute şi să mântuiască pe cel pierdut" , Care „nu a venit să cheme pe cei drepţi ci pe cei păcătoşi la pocăinţă" .

Nu a trecut mult timp şi bătrânul Neofit a simţit că începe să se vindece de acea boală blestemată, că durerile se micşorează încet-încet şi trupul său dobândeşte o uşurare. Bucuria lui era fără margini. O picătură din milostivirea Maicii Domnului, din izvoarele cele nedeşertate ale dumnezeieştilor ei harisme, îl răcorise şi pe stareţul Neofit.

De atunci s-a dăruit unor nevoinţe duhovniceşti şi mai mari şi lucrării virtuţilor creştineşti, propovăduind în toată Europa toate câte înfăptuiseră Dumnezeu şi Maica Domnului cu el.

Mai târziu a venit la Schitul Sfânta Ana, în Sfântul Munte, unde a zidit o biserică a „Izvorului Tămăduirii" în cimitirul schitului, prin care să propovăduiască minunea făcută cu el. S-a odihnit în Domnul la bolniţa Marii Lavre în anul 1740.

©

Fericitul ieromonah Ioachim Speţieris scrie despre minunea pe care a săvârşit-o Maica Domnului cu el atunci când era mic, următoarele: „Când aveam trei ani, m-am îmbolnăvit de o boală grea... Doctorii de la Argostolio le-au spus părinţilor mei: «Luaţi-l pe fiul vostru şi mergeţi la casa voastră, pentru că peste cel mult trei ore va muri». Părinţii mei m-au luat şi au plecat către Thinea. Când au ajuns la locul numit Drapanos, unde se află o biserică măreaţă a Maicii Domnului şi icoana ei făcătoare de minuni, care se sărbătoreşte la 24 septembrie, au spus unul către altul: «Să intrăm în biserică, să ne închinăm Stăpânei lumii şi să ne rugăm pentru Ioan» (acesta era numele lui de mirean). Intrând în biserică, au îngenuncheat în faţa sfintei icoane făcătoare de minuni, iar pe mine, care eram fără simţire, m-au aşezat jos în biserică, în faţa icoanei. Au rugat-o cu lacrimi pe Maica Domnului, spunând: «Stăpână Născătoare de Dumnezeu, dăruieşte sănătate copilului nostru, Ioan, şi îţi făgăduim că atunci când va ajunge la vârsta de doisprezece ani, îl vom aduce înapoi aici şi îl vom îmbrăca în hainele călugăreşti, în semn că îl afierosim ţie, pentru a deveni preot, după proorocia bunicului său». Pentru încredinţarea făgăduinţei, mama mea şi-a scos inelul ei de logodnă, făcut din aur şi l-a afierosit sfintei icoane a Născătoarei de Dumnezeu.

După făgăduinţa aceasta şi după închinare, mama m-a luat în braţe, dar nu auzea nici horcăitul morţii, şi nici nu simţea căldura febrei. Mama, descoperindu-mi faţa, a văzut - precum de multe ori îmi povestea - că aveam ochii deschişi şi aţintiţi către icoana Maicii lui Dumnezeu.
Mulţumind Stăpânei lumii, au pornit spre casă, po-vestind rudelor şi celorlalţi săteni care veneau în întâmpi-narea lor, minunea Maicii lui Dumnezeu. Toţi au slăvit pe Dumnezeu şi pe Doamna noastră de Dumnezeu Născătoarea, care are dragoste nemărginită către neamul omenesc".
©
Văzătorul arătărilor duhovniceşti şi a întâmplărilor minunate, fericitul părinte Ioachim povesteşte despre boala lui, care a apărut în urma încălcării făgăduinţelor făcute de părinţii lui Maicii Domnului, următoarele:
„Când eram la vârsta de doisprezece ani, părinţii mei, temându-se ca nu cumva hainele călugăreşti să aibă o
înrâurire în sufletul meu, nu m-au îmbrăcat cu acele haine sfinţite, precum făgăduiseră în faţa icoanei Maicii Domnului din Drapano. Astfel m-am îmbolnăvit de o boală grea. De multe ori am fost aproape de moarte. Mama mea, când m-a văzut grav bolnav, a spus: «Maica Domnului, dă-i sănătate lui Ioan al meu, căci îndată ce se va face bine, îl voi aduce în biserica ta şi-l voi îmbrăcă cu rasa!» Acestea le spunea mama mea, când mă vedea grav bolnav, însă când primejdia trecea, nu îşi ţinea făgăduinţa. Tatăl meu nici nu vroia să audă de aşa ceva, ci spunea: «îl voi însura pe băiat şi apoi, când va ajunge la vârsta potrivită, va fi hirotonit preot şi va purta haine sfinţite».
Dar Domnul hotărâse altceva pentru micul Ioan, ieromonahul de mai târziu, Ioachim Speţieris. De aceea Maica Domnului i-a fost în timpul vieţii caldă ocrotitoare şi sprijinitoare şi a ajutat la împlinirea planurilor Fiului ei".
©
Leon cel înţelept, pe când împărăţea, s-a îmbolnăvit de o boală cumplită şi nevindecabilă pentru acele timpuri, care se numeşte litiază, adică nu mai putea urina. De aceea suferea groaznic. în

Săptămâna Brânzei durerile au devenit insuportabile. Doctorii i-au spus că va muri şi, pentru aceasta au început să-i pregătească cele pentru înmormântare.
Atunci sfânta şi fericita împărătească Teofana, o femeie evlavioasă, când a văzut că doctorii pământeşti nu au putut să-l vindece pe soţul ei, a alergat la Doctorul cel Ceresc. A intrat în cămările împărăteşti şi după ce a căzut în genunchi în faţa icoanei Maicii lui Dumnezeu, a început să se roage cu credinţă şi cu lacrimi fierbinţi ca să-i mai dăruiască bărbatului ei puţin timp de trăit, până când fiul lor, Constantin, va mai creşte şi va putea fi ales împărat, ca să nu se primejduiască împărăţia rămânând fără conducător, în timp ce se ruga, a auzit o voce cerească, care îi spunea:
„Nu te întrista, Teofana, pentru că astăzi va veni planta tămăduitoare, care-l va vindeca pe bărbatul tău”.
Când împărăteasa a auzit acest cuvânt mângâietor al Maicii Domnului, s-a bucurat mult şi şi-a continuat rugă-ciunea, aducând mulţumiri Doctorului sufletelor şi al trupurilor.
Apoi a alergat la bolnav şi a văzut că era în ultimele clipe ale vieţii. Văzând aceasta, doctorii s-au sfătuit să-l opereze. Atunci Sfânta Teofana le-a spus:
- Lăsaţi-1, pentru că va veni degrabă alt doctor ca să-l vindece!
Apoi, după un timp, când toţi credeau că împăratul a murit, văd că vine pe drum o monahie, cu numele Agata, care slujea în Biserica „Izvorul Tămăduirii” şi care ţinea un vas cu apă din izvorul tămăduitor al Maicii Domnului. Aceasta îi spuse împărătesei:
- Astăzi dimineaţă, când am venit să îngrijesc biserica Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, am auzit o voce care-mi spunea: ‚Agata, ia degrabă puţină apă din Izvorul meu şi să-i spui împăratului s-o bea, ca să se tămăduiască şi să înceteze tristeţea iubitei sale soţii Teofana, care cu lacrimi strigă către mine”.
Atunci împărăteasa a dat celui suferind apa, iar acela, de îndată ce a băut-o, s-a vindecat cu desăvârşire. Atâta putere a primit, încât s-a sculat de pe pat ca şi când n-ar fi avut vreodată acea boală. Această minune i-a uimit pe toţi.

Apoi împăratul a poruncit să se săvârşească în palat slujbe de mulţumire în amintirea acestei mari binefaceri a Domnului şi a Preaslăvitei Stăpânei noastre şi Maicii lui Dumnezeu.

©

A ^

In anul 510 de la întruparea lui Dumnezeu, cetatea Romei a fost lovită de o boală de moarte, în urma căreia mureau zilnic aproape două mii de oameni.

Episcopul din acele vremuri, marele Grigorie Dialogul, a poruncit să se facă litanie cu cinstita icoană a Maicii Domnului zugrăvită de Evanghelistul Luca şi să se facă rugăciune către Domnul ca să înceteze moartea.

Cr 31 Deci, aşa cum se ruga episcopul în faţa sfintei icoane
Eu^a" a Maicii Domnului, ca ea să-L înduplece pe Fiul ei şi
P ^ Atotmilostivul Dumnezeu să-Şi înceteze mânia Sa cea dreaptă, vedeau cu toţii că prin locul pe unde trecea icoana, văzduhul se curăţa. Atunci s-a arătat ceva ca un nor, care era izgonit de un vânt năprasnic, iar în urmă văzduhul rămânea iarăşi liniştit şi curăţat de acea boală.

I După ce au făcut litanie prin tot oraşul cu sfânta
icoană a Maicii Domnului, Sfântul episcop Grigorie a văzut
*ui a un înger deasupra turnului lui Adrian şi Crescent, care ştergea o sabie însângerată şi o băga în teacă. Sfântul a a un înţeles că prin mijlocirile Preasfintei Născătoare de Dumnezeu
R-1!'-11- a încetat mânia lui Dumnezeu şi a dispărut acea epidemie
aducătoare de moarte. er:'a De atunci acel turn a fost numit „Tumul Arhan-
v:ce ghelului Mihail" şi nu s-a mai numit „Tumul lui Adrian şi
rcrul Crescent". în numele Arhanghelului s-a zidit mai târziu o
*£S-a biserică măreaţă, pentm a-şi aminti creştinii de minunea
II -a_ Maicii Domnului.

*

Aiâta Un creştin, care se numea Didim, s-a născut orb.
har fi Acesta era un om cinstitor de Dumnezeu şi virtuos şi atât
tc:i, de mult iubea biserica, încât niciodată nu lipsea de la

palat slujbe şi de la predicile ce se făceau în ea. Dobândise atât
sr. a de multă cunoştinţă dumnezeiască, încât de multe ori îi în-
±i lui frunta pe eretici şi pe iudei şi îi mşina.
într-o zi, după ce a spus o frumoasă cuvântare şi a adus foarte
multe laude Maicii Domnului, necredincioşii
iudei au fost ruşinaţi. Atunci ei i-au spus:
tatea - Nu te ruşinezi, orbule, să vorbeşti în apărarea Maicii
căreia Domnului, aşa cum o numeşti tu? Nu înţelegi că nu poate
să dea lumină ochilor tăi, ca să vezi şi tu ca şi ceilalţi oa- togul,
meni? Şi mai ai şi atâta evlavie pentm ea!
Haicii - Vă voi răspunde după trei zile, le-a spus el.
îa.că După ce a plecat la casa lui, a început să se roage
fierbinte şi cu lacrimi Maicii Domnului trei zile şi trei nopţi,
fără să mănânce nimic, ca să-i dea lumina ochilor, pentru a-i ruşina
pe rău-slăvitorii eretici şi pe necredincioşii iudei.
Atunci a primit înştiinţare de la Maica Domnului ca să-i cheme pe
toţi ereticii şi iudeii într-o biserică. S-a oprit în faţa unei icoane a
Maicii Domnului şi cu voce tare a spus această rugăciune:
„Pururea-Fecioară, aşa cum te-ai învrednicit să naşti fără stricăciune
pe Dumnezeul tuturor, încât niciodată nu s-a mai auzit un lucru mai
minunat ca acesta, aşa şi acum fă minunea ta cu mine, păcătosul, şi
dăruieşte-mi lumina ochilor mei, nu spre a mea mulţumire, ci pentru
ca toţi cei din jurul meu să creadă că tu eşti Născătoare de Dumnezeu
şi că intr-adevăr Dumnezeu S-a născut din tine şi din Duhul Sfânt în
chip negrăit. Şi astfel să vină şi aceştia la Credinţa Ortodoxă". Şi
îndată Maica lui Dumnezeu a dăruit lumină ochilor săi.
Atunci mulţi iudei şi eretici, care au fost martori ai acestei întâmplări
minunate, au crezut în Hristos şi s-au botezat în acea zi. Pe aceştia,
cel ce mai înainte fusese orb, i-a luat în casa sa împreună cu mulţi
săraci şi străini şi le-a oferit o „masă a dragostei", pentru ca toţi să-I
mulţumească Domnului, „Care pentru rugăciunile Preanevinovatei
sale Maici, a făcut aceste lucruri măreţe".
©
O comoară rară, unică, dar şi nepreţuită este Cinstitul Brâu al
Stăpânei noastre de Dumnezeu Născătoarea, care se află la vechea şi
cinstita Mănăstire Vatoped. în anul 458, după decretul împărătesc al

lui Leon I, Brâul a fost aşezat în faimoasa, străvechea şi împărătească biserică din Vlaheme, iar în secolul al Xll-lea a fost rânduită de împăratul Manuil I Comneanul o sărbătoare deosebită la 31 august în cinstea Brâului.

Minunile pe care le-a săvârşit şi pe care le săvârşeşte Brâul sunt nenumărate şi cunoscute de toţi ortodocşii. De aceea şi faima lui este cunoscută pretutindeni. Redăm aici una din minunile petrecute cu Cinstitul Brâu.

ru în anul 1871 a căzut peste Constantinopol înfrico-
şătoarea boală a holerei. Victimele ei erau mii de copii mici, 2a
tineri, bătrâni şi oameni de orice vârstă şi credinţă,
rit Sultanul de atunci se mâhnea pentru pierderea sluji-
is torilor săi şi se temea pentru viaţa sa. De aceea căuta orice
mijloc pe care l-ar fi putut folosi pentru înlăturarea acestui jti
blestem, care năvălise asupra împărăţia lui.
iu Când Patriarhul Antim al Vl-lea l-a sfătuit să aducă
m din Sfântul Munte Cinstitul Brâu al Maicii Domnului, sulta-
ia nul a uitat de Coran şi de Mahomed. A trimis atunci o corali
bie la limanul Vatopedului, a luat Cinstitul Brâu, l-a adus
ÎU în împărătească cetate şi au început litaniile. A rămas acolo
in timp de trei luni. în fiecare zi săvârşeau panahide, liturghii
la şi paraclise.
iit Astfel a fost îndepărtată acea boală aducătoare de
moarte. Atunci „locuitorii cetăţii au înconjurat Cinstitul ai Brâu cu multă cinste, iar sultanul a dăruit pentru el mult
iu aur".
b *
-a
Cg Bătrânul Iosif Isihastul a locuit în ultima parte a vieţii
Qe sale la Schitul Sfânta Ana Mică. Fiul său duhovnicesc, monahul Iosif, povesteşte următoarele despre stareţul său: „Abia la sfârşitul vieţii lui, stareţul a primit să-i aducem o oarecare slujire, pentru că era foarte aspru cu sine xil însuşi. Odată, fiindcă transpirase mult, a primit să-i şterg
ire spatele cu un prosop. Atunci am văzut pe trupul lui sem-
►8. nele unor răni vindecate şi, deoarece ştiam că nu avusese

at niciodată vreo boală sau vreo lovitură, l-am întrebat cu
[in curiozitate ce erau acele semne rotunde ca ventuzele de la
•a- tentaculele octopodelor. Atunci el ne-a povestit că pe când
u- se afla la «Sfântul Vasile» (schit aflat în pustia Sfântului
Munte) şi se silea spre iubirea de osteneală, nu îşi schimba fte
niciodată flaneaua de corp. Şi fiindcă trupul său nu era
De obişnuit cu transpiraţia şi cu reaua-pătimire, tot spatele
ici său s-a umplut de bube, care s-au iritat".

Bătrânul încă mai spunea şi acestea:

„Eu însă nu le dădeam importanţă, iar când mă necăjeau mult, le presam, sprijinindu-mă cu spatele de un perete. Dar acestea s-au sălbăticit şi s-au umplut de puroi. Atunci am luat o traistă plină cu posmag de la Mănăstirea Iviru, pe care ne-o dăduseră părinţii de binecuvântare şi am pornit spre chilia noastră. Se vede treaba că pe drum buboaiele s-au spart, pentru că simţeam că mi se lipise flaneaua de corp, dar iarăşi nu le-am dat nici o importanţă. Le-am lăsat pe toate în seama lui Dumnezeu şi a Maicii Domnului şi, încet-încet, s-au vindecat, după ce flaneaua s-a rupt şi a căzut şi aceasta".

Cât de mare şi de minunată era încrederea Stareţului Iosif în Maica Domnului, Tămăduitoarea sufletelor şi a trupurilor!

©

Un copil, pe nume Teodor, din pricina unei temperaturi mari a rămas invalid. îi paralizaseră mâinile, picioarele, vocea şi, în general, tot trupul.

Bunicul micului Teodor, domnul Hristu T., auzise de Stareţul Paisie şi de dumnezeieştile daruri ale Sfântului Duh, cu care îl îmbogăţise Dreapta Celui Preaînalt. Atunci s-a gândit la micul său nepoţel ce se chinuia şi la starea lipsită de orice nădejde în care se afla. Inima lui ardea pentru nepoţelul său. L-a luat, aşadar, în braţe pe micul Teodor şi l-a dus la Chilia Stareţului Paisie, Panaguda, de la Mănăstirea Kutlumusiu, pentru a-l ruga să-l ajute. Stareţul a însemnat copilul cu semnul Sfintei Cruci şi a spus:

- Se va face bine.

într-adevăr, din acea zi a început ameliorarea stării micuţului Teodor.

La 30 mal 1992, bunicul l-a dus din nou pe nepoţelul său în Sfântul Munte, pentru ca Stareţul Paisie să se roage pentru el şi să-l însemneze cu semnul Sfintei Cruci.
S-a dus singur la chilia Stareţului, căci pe copil îl lăsase la Kaiyes . Când l-a văzut pe Stareţ, bunicul i-a spus:
- Vă rog, Părinte, să mă iertaţi că am venit singur fără copil. S-a îngrăşat mult, iar eu nu mai pot să-l ridic. De aceea am venit singur.
- Nu contează, i-a spus Stareţul Paisie. Voi veni eu deseară să-l văd pe Teodor.
Seara, Stareţul Paisie l-a vizitat pe Teodor fără să plece de la chilia sa şi ca binecuvântare i-a dat o iconiţă lipită pe lemn cu Maica Domnului.
Dragostea Părintelui Paisie pentru Maica Domnului era cunoscută în tot Sfântul Munte. încă de când era mic, Arsenie (acesta era numele de botez al Stareţului) avea o dragoste fierbinte către Hristos şi Maica Domnului. Cu siguranţă că Domnul şi Maica Sa au făcut ca Părintele Paisie să-l viziteze cu duhul pe micul Teodor. Căci „acolo unde vrea Dumnezeu, se biruieşte rânduialafirii".
©
Cuviosul Eftimie cel Nou, care se trăgea din Georgia, încă de la o vârstă foarte tânără a îmbrăcat schima monahală. La fel şi tatăl său, fericitul Ioan, s-a lepădat de cele trecătoare şi stricăcioase şi de slava lumii şi a ales „sărăcia în Hristos, cea care îmbogăţeşte", îmbrăcându-se în schima îngerească a monahilor.
Micul Eftimie a fost dat la nişte dascăli pentru a învăţa, iar el, având pe lângă agerimea minţii şi râvnă multă şi sârguinţă, a învăţat în scurt timp şi filozofia cea lumească şi pe cea a lui Dumnezeu, arătându-se astfel un izvor de învăţătură al Duhului Sfânt.
După aceasta s-a îmbolnăvit de o boală grea, dar cu ocrotirea şi ajutorul Maicii Domnului s-a izbăvit de ea şi a sporit în virtute şi în înţelepciune.
S-a nevoit cu nevoinţa cea bună şi bineplăcută lui Dumnezeu în secolul al X-lea în Mănăstirea Marea Lavră din Sfântul Munte.
&
Cuviosul părintele nostru Teodor Sicheotul, un om al lui Dumnezeu şi făcător de minuni, era încercat de multe boli trupeşti, potrivit cu

cele spuse de marele Apostol Pavel . Boala sa o considera ca pe o binecuvântare a lui Dumnezeu şi ca un dar al Proniei Sale. Ştia că Dumnezeu „făgăduieşte sufletelor o mare răsplată pentru pătimirile lor trupeşti". Astfel vorbeşte Dumnezeu, atunci când nu este de acord cu drepţii care se roagă să se îndepărteze boala de la trupul lor: „îţi este de ajuns Harul Meu, căci puterea Mea se desăvârşeşte in slăbiciune" .
Odată acest Cuvios s-a îmbolnăvit de o boală de ochi. Această boală îl cerceta în fiecare an, timp de o lună şi jumătate, în perioada verii. însă el mulţumea foarte mult lui Dumnezeu pentru ea. Prin această boală se desăvârşea şi mai mult puterea lui Dumnezeu în nevoitorul lui Hristos. Pentru alinarea acestei suferinţe a fost îndemnat de Dumnezeu să iasă din însingurarea şi din mănăstirea lui şi să meargă la biserica Stăpânei noastre, de Dumnezeu Născătoarea, care se găsea la Sozopolis. Cuviosul dorea de mult timp să vadă darul cel dumnezeiesc ce izvora acolo.
Căci, cu adevărat, trebuia ca şi acesta să se împărtăşească de puterea dumnezeiască ce izvora acolo, ca să scape astfel de unele primejdii ce l-ar fi aşteptat.
Când a ajuns la Sozopolis, a intrat în cinstita biserică a Preasfintei Fecioare Maria, de unde iese mirul cel dumnezeiesc. Acolo şi-a întins mâinile sale în chipul crucii şi a început să se roage în faţa icoanei celei minunate care izvora mir. Prin dumnezeiasca lucrare, mirul s-a strâns ca într-un balon de săpun, iar cuviosul s-a uns apoi cu el, pe faţă şi pe ochi. Toţi cei care au văzut aceasta spuneau că „într-adevăr acesta este o slugă vrednică a lui Dumnezeu". Astfel, prin harul Maicii Domnului, Cuviosul şi-a recăpătat în chip minunat sănătatea şi a scăpat de suferinţa de ochi.

La sânul adevăratei Mame

C
uviosul Lazăr Stâlpnicul, care pe toate le izbutea prin „credinţa sa curată şi nimic nu-i era cu neputinţă prin ea", când a ajuns la „măsura vârstei", după multă nevoinţă aspră, a fost cuprins de o boală grea. Trupul mortificat al Cuviosului suferea mult. Acesta însă aştepta cu

bucurie moartea, pentru care se pregătise de mult timp. Dorea şi el, ca şi dumnezeiescul Pavel, să moară şi să fie împreună cu Hristos. împrejurul lui stătea toată mulţimea ucenicilor săi, care plângeau cu jale şi erau foarte mâhniţi. Toţi erau gata să-şi dea viaţa pentru cea a părintelui lor. Plângerea şi tânguirile lor i-ar fi mişcat spre lacrimi şi pe cei mai împietriţi la inimă.
De aceea şi dumnezeiescul lor părinte, cu toate că ajunsese la ultima suflare, a fost mişcat până la lacrimi şi s-a milostivit de fiii săi. Gândindu-se că vor rămâne orfani, a rugat-o pe Maica lui Dumnezeu, care era ocrotitoarea, acoperământul şi scăparea lui, să-i hărăzească încă câţiva ani de viaţă. Şi aceasta nu pentru că era iubitor de viaţă, să nu fie!, - căci cum era cu putinţă ca Cuviosul să fie astfel, el care era mort pentru lume şi care-şi dorea în fiecare zi să moară ca să fie împreună cu Hristos? -, ci pentru că îi era milă de fiii săi duhovniceşti.
Maica-Fecioara, Cea care a născut pe însăşi Viaţa, mântuirea cea de obşte a neamului omenesc, aşa cum l-a păzit pe Cuvios de toate nenorocirile, tot astfel şi la sfârşitul vieţii lui i s-a făcut acestuia ajutor şi piedică în calea morţii. De aceea s-a rugat Fiului ei, Care are stăpânire asupra vieţii şi asupra morţii, să mai adauge la viaţa Cuviosului încă cincisprezece ani.
Aşa cum zăcea Cuviosul bolnav, a fost răpit în extaz şi a văzut-o pe Născătoarea de Dumnezeu, care se ruga Fiului ei pentru el. Dumnezeu i-a îndeplinit cererea. Cuviosul a mai trăit încă cincisprezece ani, iar viaţa sa a fost de şaptezeci şi doi de ani cu aceştia. (Din „Vieţi de Sfinţi alese” de Nicodim Aghioritul).
©
Cuviosul Mihail Maleinos, fiu de boier din Constantinopol, cel ales din pântecele maicii sale de către Născătoarea de Dumnezeu, monahul care a purtat o rasă groasă de păr la începutul tunderii sale în monahism şi în timpul nevoinţelor sale duhovniceşti de la Mănăstirea Kimina, după trei ani de nevoinţe aspre în viaţa ascetică, făcute cu binecuvântarea egumenului său, a simţit nevoia să se afle „singur” cu Dumnezeu, departe de zgomotele lumii.
La început s-a sălăşluit în scobitura unei stânci mari, ce se afla lângă Mănăstirea Kimina. Fiind dăruit cu totul rugăciunii şi relei-pătimiri,

nu mânca decât o singură dată în timpul celor cinci zile ale săptămânii. Sâmbăta aducea la mănăstire lucrul ce i-l dădeau să-l facă, iar Duminica şi-o petrecea împreună cu fraţii, împărtăşindu-se împreună cu ei de rugăciune şi de hrană.
Nevoile sale şi le limita la foarte puţin, atât cât să nu moară din pricina înfometării. După doi ani abia i se mai distingeau trăsăturile chipului, din pricina relei-pătimiri, care îl vlăguise cu totul. Şi fiindcă zgomotele lumii de primprejur îi tulburau mult-dorita lui linişte, s-a dus în locul numit Xirolimni, lângă un oarecare pustnic, care locuia de mult în acea regiune. Acolo s-a dăruit slujirii lui Dumnezeu cu o credinţă fierbinte. Ajunsese la cea mai mare înălţime a petrecerii monahiceşti, la nepătimire. Nimic din cele ale lumii acesteia nu-l mai interesa, nici măcar vizitele mirenilor nu puteau să-l răpească de la unirea sa lăuntrică cu Dumnezeu. Veneau să-l vadă, îi aduceau bolnavi, iar el îi vindeca.
Atunci când ucenicii săi ajunseseră în număr foarte mare, a căutat în părţile de nord ale muntelui Kimina un loc pustiu şi liniştit, cu apă curată şi răcoroasă, cu ogoare care puteau să hrănească obştea numeroasă ce creştea mereu.
Cu generoasa danie făcută de nepotul său, generalul şi împăratul bizantin de mai târziu, Nichifor Fokas, a cumpărat acea regiune şi a zidit acolo o mănăstire minunată, care îi purta şi numele: Lavra lui Malein (922).
Biserica principală a mănăstirii şi-o dorea să fie măreaţă şi încăpătoare, pentru a o afierosi Maicii Domnului, celei care „îl alesese mai înainte de a se naşte şi care îl hărăzise, încă din braţele maicii sale, spre slujba împărătească a Fiului ei". Toate ostenelile lui erau ca „să facă din mănăstire o grădină plină de florile virtuţilor, care să poată bucura privirea Maicii lui Dumnezeu", către care avea întot-deauna dăruire, dragoste şi evlavie. Lavra lui Malein a fost întotdeauna un locaş al Maicii Domnului, care a fost zidit de cel care a socotit-o singura sa mamă şi pe care în toate nevoinţele lui ascetice, o avea ocrotitoare şi povăţuitoare.
Din dragostea lui pentru Maica Domnului s-a născut faimoasa Lavră a lui Malein, care la rândul ei a odrăslit o mulţime de sfinţi. Printre ei a fost şi Cuviosul Atanasie, care mai apoi a trăit în Sfântul Munte

Athos. Mănăstirea lui Malein a fost chipul dragostei Cuviosului Mihail, ce-o purta Maicii Domnului, care l-a şi ajutat să o zidească.
©
Sfântul Nifon, episcopul Constanţianei din Alexandria, a iubit-o foarte mult pe Născătoarea de Dumnezeu. Când se ruga, întotdeauna îşi aducea aminte să pomenească şi cinstitul nume al Maicii Domnului. Obişnuia să spună în rugăciunea lui şi aceasta: „Doamne Dumnezeul meu, pentru rugăciunile Preacuratei Tale Maici, iartă-mi toate păcatele şi alungă de la mine toată viclenia, invidia, vorbirea împotrivă, mânia, acedia, mândria, iubirea de arginţi, nemilostivirea, împietrirea, iubirea de stăpânire, vrăjmăşia, lăcomia pântecelui, beţia, înfierbântarea, desfrâul şi slava deşartă a oamenilor! Aşa, Dumnezeul meu, acestea toate le alungă de la mine!”.
Când se afla pe patul de moarte, faţa lui a strălucit atât de mult, încât „s-au înfricoşat toţi” cei de faţă.
Ultimele sale cuvinte erau adresate Maicii Domnului: „Bucură-te Cea plină de Har, Născătoare de Dumnezeu Mărie, lumina mea, acoperământul meu şi sprijinirea mea! îţi mulţumesc pentru multele binefaceri pe care mi le-ai făcut!”.
©
Sfântul Grigorie Dialogul, în cartea sa „Vieţile asceţilor necunoscuţi”, scrie despre un bărbat cuvios pe nume Bonifatie, care era episcop în cetatea Florenţa. Vrednicia sa de „episcop nu a primit-o pe degeaba, ci şi prin obiceiurile sale s-a arătat vrednic de ea”.
Episcopul Bonifatie avea un nepot prezbiter, care se numea Constantie şi care-şi vânduse calul pe douăsprezece monede de aur. I-a pus în vistieria sa şi a ieşit pentru o oarecare treabă. Odată au venit la episcopie nişte săraci, care într-un chip sâcâitor îi cereau Sfântului Bonifatie să le dea milostenie, pentru a-şi mai uşura sărăcia. Dar omul lui Dumnezeu, fiindcă nu avea ce să le dea, se gândea ce să facă ca săracii să nu plece cu mâinile goale. Deodată şi-a adus aminte de suma de bani a nepotului său. A folosit forţa într-un scop evlavios şi a zdrobit încuietorile casei de bani. A luat cele douăsprezece monede de aur şi le-a împărţit la cei săraci, precum a şi socotit de cuviinţă.

Când s-a întors prezbiterul Constantie de la lucrul său, a găsit casa de bani spartă, iar banii pe care-i luase pe cal şi pe care-i aşezase acolo, nu i-a mai găsit înăuntru. Atunci a fost cuprins de o mânie înfricoşătoare şi a început să strige cu putere: „Toţi cei de aici trăiesc, numai eu nu pot să trăiesc în această clădire". La strigătele lui a alergat episcopul şi toţi câţi se aflau în episcopie. Iar când omul lui Dumnezeu, prin cuvinte dulci a vrut să-l liniştească, acela a început să-i răspundă pe un ton arţăgos: „Toţi cei dimpreună cu tine trăiesc bine, numai eu nu pot să trăiesc aici! Dă-mi înapoi banii mei de aur!".

Episcopul, fiind tulburat de acele strigăte, a intrat în biserica Născătoarei de Dumnezeu şi Pururea Fecioarei Maria, şi-a înălţat mâinile la Cer, având întins pe ele omofo- rul său, şi astfel a început să-L roage pe Dumnezeu ca să-i dea ceva, cu care să îmblânzească nerozia preotului înfuriat. Deodată, când a privit la omoforul său ce era întins pe braţe, a găsit acolo douăsprezece monede de aur care străluceau atât de mult, de parcă ar fi fost noi. Atunci a ieşit îndată din biserică şi a aruncat acei bani în braţele preotului înfuriat, spunând: „Ia-ţi cei doisprezece bani de aur pe care i-ai cerut!".

©

împăratul Serbiei, Cuviosul Simeon, s-a nevoit în secolul al XH-lea de la Naşterea Domnului în mănăstirea sa, Hilandar, al cărei egumen era fiul său, Cuviosul Sava. Părintele trupesc devenise acum fiul duhovnicesc al fiului său trupesc. A făcut ascultare desăvârşită de fiul său. După ce a petrecut mulţi ani în nevoinţă aspră şi a ajuns la „înălţimea virtuţilor", la începutul lui februarie în anul 1200, a simţit că a venit timpul să se despartă pentru totdeauna de cele pământeşti. Atunci l-a chemat pe iubitul său fiu şi egumen, pe Cuviosul Sava, şi i-a spus:

- Iubitul meu fiu, lumina ochilor mei, mângâierea şi ocrotirea bătrâneţilor mele, se apropie timpul despărţirii noastre.

Atunci smeritul Sava a îngenuncheat lângă tatăl său şi i-a spus plângând:

- La picioarele tale cad, domnul şi părintele meu, şi te rog acum încă şi mai fierbinte ca, aşa cum atunci când trăiai, am rămas neatins de orice rău, fiind păzit de rugăciunile tale către Domnul, tot

astfel şi acum când mergi către El, roagă-L fierbinte să mă păzească în toată viaţa mea până la moarte de toate relele!
Cuviosul bătrân, sprijinindu-şi mâinile sale slăbite de post şi nevoinţă pe capul iubitului său fiu, a spus cu lacrimi:
- Nu te mâhni, fiul meu! Ne vom întâlni iarăşi acolo sus, unde nu mai există despărţire. Adună, te rog, oasele păcătoase ale trupul meu muritor!
în acea noapte s-a ridicat din patul său, s-a îmbrăcat cu schima îngerească şi s-a împărtăşit cu nemuritoarele şi de viaţă făcătoarele Taine, spunând scurta rugăciune a Sfântului Ioan Gură de Aur: „Slavă lui Dumnezeu pentru toate!".
Când s-a luminat de ziuă, Cuviosul Sava l-a adus pe tatăl său în pronaos. Atunci Cuviosul Simeon a spus fiului său:
- Fiul meu, adu-mi icoana Maicii Domnului pentru că am făgăduit să-mi dau sufletul meu în mâinile ei! Acum îm- bracă-mă cu rasa cea pregătită pentru înmormântarea mea! întinde împletitura de papură pe pământ şi aşează-mă pe ea cu o piatră sub căpătâi!
Priveliştea marii lui smerenii, semn al sfinţeniei lui, era înduioşătoare. împăratul Serbiei s-a aşezat în ultimele clipe ale vieţii sale pe o împletitură de papură, cu o piatră sub cap, ca cel mai sărac dintre oameni. Chipul său era plin de lumină. într-o clipă văzduhul s-a umplut de o negrăită mireasmă, încât se minunau toţi cei aflaţi acolo. Astfel a adormit în Domnul, la 13 februarie 1200, în braţele Maicii Domnului, Cuviosul Simeon cel Sfinţit, împăratul Serbiei.
©
Părintele V. a mers cândva într-un sat pentru nişte treburi ale mănăstirii. Chiar în clipa când a ajuns în sat, locuitorii de acolo s-au apropiat de el. îi cereau cu stăruinţă
să-i ajute şi să propovăduiască adevărul în faţa unui predicator evanghelist, care îi deranja mult, hulind credinţa cea dreaptă a Bisericii şi cinstirea pe care o dă aceasta Maicii Domnului şi Sfinţilor, folosind şi denaturând diferite texte din Sfânta Scriptură. Stareţul era neînvăţat, dar în pieptul său ardea ca o flacără dragostea şi respectul pentru Maica Domnului. S-a rugat în taină Preasfintei Născătoare de Dumnezeu ca să-l lumineze ce să facă. El era un om simplu şi se ruga celei care a născut Izvorul „înţelepciunii şi al

cunoaşterii", pe Domnul nostru Iisus Hristos. Credea neclintit că Maica Domnului îl va ajuta. Stareţul cunoştea cât de mult a fost luptată Biserica de eresuri şi cât de mulţi mărturisitori a adus. Hotarele dintre eresuri şi Ortodoxie sunt încrustate cu sânge şi jertfe. Stareţul se distingea prin dorinţa lui înflăcărată pentru nevoinţă. Avea nevoie numai de luminarea Maicii Domnului, iar aceasta nu a întârziat să vină din Cer. Trebuia să urmeze calea pe care o urmaseră Mucenicii. Cu sângele său trebuia să spele veământul Domnului, al Maicii Domnului şi al Mucenicilor, pe care ereticul evanghelist le-a spurcat cu eresuri. Acestea le citise în Vieţile Sfinţilor. De aceea l-a provocat la mucenicie pe adversarul său şi pe vrăjmaşul adevărului şi al Ortodoxiei.

Bătrânul a spus:

- Să aprindem, deci, un foc mare în mijlocul satului, să ne aruncăm amândoi în foc şi să vedem cine va arde. Focul va arăta cine dintre noi spune adevărul.

în ziua următoare, dimineaţa devreme, lumea a adunat în acel loc cu multă zarvă o grămadă mare de lemne. Stareţul V. a venit, însă ereticul protestant nu şi-a făcut apariţia. Plecase cu primul vapor. Tot satul şi-a exprimat atunci prin strigăte bucuria pentru biruinţa Ortodoxiei. Ortodoxia dobândise o strălucită victorie împotriva învăţăturilor omeneşti.

Când stareţul V. s-a întors la mănăstirea sa, părinţii l-au întrebat:

- Părinte, ai fost deci pregătit să intri în foc?

Atunci smeritul stareţ a răspuns cu simplitate:

- Cât despre mine, nu am avut nici o îndoială în adevărul credinţei Bisericii şi mi-am spus: „Şi aşa eşti păcătos şi nefolositor pe acest pământ; nu eşti vrednic decât de iad. Mai bine să arzi aici, în această viaţă, decât în veşnicie. Să intrăm deci în foc!".

Dragostea lui pentru Maica Domnului a atras dragostea ei pentru el. De aceea ea l-a luminat ce să facă şi a întărit duhul de jertfă în inima lui.

©

A

In bătrânul Sfânt Munte Athos găsim, pe lângă tezaurul material, şi o mare bogăţie duhovnicească. Acest Munte, prin prezenţa Cuvioşilor

Părinţi purtători de Duh, întinereşte mereu ca străvechiul şi legendarul finic.

Dintr-un astfel de „neam binecuvântat de Dumnezeu” a fost şi stareţul Vichentie de la Schitul Sfânta Ana. Schitul acesta are cincizeci şi patru de colibe. în fiecare dintre ele vieţuiesc câte doi sau mai mulţi părinţi. Dar sunt şi câteva în care vieţuieşte numai câte un monah. O astfel de turturică plângătoare a fost şi un bătrânel, ce avea multă simplitate şi dragoste. A părăsit lumea şi a scăpat la limanul liniştit al mântuirii, la Schitul Sfânta Ana. Acesta, care era de neam împărătesc, s-a dăruit cu totul nevoinţei monahale, care este maica sfinţirii. Se distingea prin dragostea sa către Hristos şi Maica Sa. Dorinţa sa era una singură: să sufere pentru Hristos aici în această viaţă scurtă şi să devină moştenitor al vieţii veşnice. Şi pentru că se vedea pe sine neputincios pentru o astfel de izbândă, de aceea zi şi noapte, oriunde se afla, se ruga cu voce tare Maicii Domnului, cerându-i să-i fie mijlocitoare către „înduratul Dumnezeu”: „Mântuieşte-mă, Maica Domnului, mântuieşte-mă! Miluieşte-mă!”, îl auzeau fraţii că strigă ca o „pasăre de noapte”. Strigătul său ţâşnea din adâncurile necercetate ale inimii sale cu înflăcărare şi cu durere, ca din pieptul unui leu rănit. Strigătul său îndurerat amintea de cuvintele înţelepte ale Sfântului Macarie: „Dacă sufletul nu suspină şi nu strigă către Dumnezeu, El nu-i trimite acestuia pe Moise cel duhovnicesc, pe Izbăvitorul său din robia Egiptului. Dar mai întâi strigă şi suspină şi atunci primeşte începutul izbăvirii”.

Toate ostenelile, viaţa şi nevoinţele lui duhovniceşti erau îndreptate spre dobândirea unui loc în Rai, „în care este lumina cea adevărată, împărăţia cea plină de lumină, cetele nesfârşite ale îngerilor; acolo unde se află râul desfătării veşnice, livezile nestricăciunii, izvoarele vieţii nesfârşite, râurile luminii dumnezeieşti; acolo unde se află toate bunătăţile, sfârşitul cel mai de pe urmă, dincolo de care se află un veşnic nimic, acolo unde Tatăl este închinat, Fiul este slăvit şi Duhul Sfânt este lăudat, o Dumnezeire în Treime” (Sfântul Andrei Criteanul).

Când întâlnea vreun frate pe drum, după salutul călugăresc „binecuvântaţi”, îi punea întrebarea care îl frământa mereu:

- Ce spui, părinte, ne vom mântui?

Răspunsul pozitiv îl nemulţumea. Toată nevoinţa şi frământarea lui erau pentru dobândirea mântuirii.
„Maica Domnului, mântuieşte-mă!”, striga el suspinând, iar lacrimile îi curgeau şiroaie.
„Să nu mă laşi, că mă pierd! Eu am venit aici de mic copil pentru dragostea Fiului tău. Mântuieşte-mă, Maica Domnului, mântuieşte-mă!”.
Până la moartea sa s-a rugat astfel, repetând acelaşi tropar din Vinerea Mare. Moartea lui a fost cuvioasă, pentru că întotdeauna se gândea şi înfăptuia în viaţa sa ceea ce sfătuieşte Sfânta Scriptură: „Pregăteşte-ţi faptele pentru vremea ieşirii tale’’.

Acum cerescul Ierusalim este Cetatea care îl are astăzi ca locuitor, căci pentru aceasta cu vrednicie şi-a petrecut viaţa, sub ocrotirea Maicii Domnului, pe care în toată viaţa sa o chema în ajutor.
©
Părintelui Evstratie, cu toate că trecuse de cel de-al treizecilea an al vârstei sale, nu îi creştea barbă. îngropându-l pe stareţul său de la Chilia „Sfânta Treime”, ce era săpată într-o stâncă şi care aparţinea Mănăstirii Sfântul Pavel, s-a mutat la Schitul Kavsocalivia. Stareţul de acolo nu voia să-l primească, pentru că părinţii din Sfântul Munte nu îi primeau pe cei fără barbă. însă Evstratie îl ruga stăruitor ca să-l primească.
„în acea noapte au făcut priveghere în cinstea Maicii Domnului. Dimineaţă - o, minune! - au apărut fire de păr pe faţa lui Evstratie, care mulţumea şi slăvea pe Dumnezeu. Lucrul cel mai minunat însă era că odată cu trecerea timpului, barba lui Evstratie a crescut atât de mult, încât a ajuns până la pământ...”
Cam prin anul 1864 a vizitat Sfântul Munte guvernatorul de atunci al Tesalonicului, Husni Paşa. Ca un om învăţat ce era, a vrut să viziteze Biserica Protaton, unde a văzut zugrăviţi pe pereţi pe Cuvioşii Onufrie şi Petru Athonitul. Dar nu credea că bărbile Sfinţilor ajunseseră, aşa cum erau zugrăvite, până la pământ. Părinţii i-au spus că aceasta este cu putinţă să se săvârşească. Şi pentru întărirea acestui fapt, au chemat pe stareţul Evstratie, cel cu barba lungă. Paşa,

minunându-se, a strigat în turceşte: „Afentersinis efentiler!”, adică „Mă iertaţi, stăpânilor!”.
©
Bătrânul Iosif Isihastul de la Katunakia Sfântului Munte, a trăit în chip cuvios în toată viaţa sa. A fost într-adevăr ucenicul „iubit şi feciorelnic” al Domnului. Trupul său şi l-a păstrat curat încă „din pântecele maicii sale şi-l cinstea ca pe o biserică a Duhului Sfânt”. Stareţul devenise locaş al lui Dumnezeu, un odor nepreţuit al curăţiei şi al fecioriei, un următor adevărat al lui Hristos şi o icoană vie a virtuţii, pildă a vieţii îngereşti şi netrupeşti, pe cât este cu putinţă firii omeneşti, vrednic locuitor al cămărilor cereşti, moştenitor al Cetăţii celei de
sus şi „al cortului celui adevărat, pe care l-a înfipt Domnul, iar nu omul” .
A împlinit într-un chip minunat poruncile Sfântului Apostol Pavel cu privire la feciorie. A fost rănit „ca un pelican” de săgeţile dragostei dumnezeieşti ale Mirelui ceresc, a „Celui Preafrumos”, după ce mai înainte a urât orice desfătare trupească, pe care „le socotea a fi gunoaie, ca pe Hristos să-L dobândească” după cum spune Sfântul Pavel. A stat cu bărbăţie împotriva fiarelor înţelegătoare, vrăjmaşilor celor nevăzuţi, care nimicesc sufletele.
Este adevărat că a suferit în toată viaţa sa mucenicia nevoinţei. Râvna pentru nevoinţele ascetice l-a stăpânit în întregime. Mintea lui ţinea mereu trupul prizonier prin statornicia ei în luptele duhovniceşti. Era mai necruţător decât orice tiran sau călău, atunci când avea de-a face cu trupul său.
Pentru această curăţie a lui, Preacurata Fecioară i-a dăruit trupului său harisma de a răspândi mireasmă. Chiar chilia sa răspândea o mireasmă cerească. Unul din fiii săi duhovniceşti scrie despre această mireasmă cerească, ase-mănătoare cu cea de tămâie, pe care o răspândea chilia lui şi fiecare loc pe care Stareţul Iosif Isihastul îl folosea pentru dumnezeieştile îndeletniciri: „Curăţia Stareţului era ceva minunat. îmi amintesc că atunci când intram seara în chilia sa, aceasta era toată plină de mireasmă. Simţeam că această mireasmă a rugăciunii lui, cu care erau înmiresmate toate lucrurile ce îl înconjurau, ne umplea nu numai simţurile lăuntrice, ci şi cele din

afară. Atunci când ne vorbea despre curăţia sufletului şi a trupului, aducea întotdeauna ca pildă pe Maica Domnului. «Nu vă puteţi închipui cât de mult îi plac Maicii Domnului curăţia şi întreaga-înţelepciune. Şi fiindcă ea însăşi este Fecioară curată, de aceea vrea ca toţi să fim astfel şi pentru aceasta ne şi iubeşte»" (Arhimandritul Efrem).
©
Constantin Thiasparis, părintele Calinic de mai târziu, s-a născut în Atena în 1853. încă de tânăr a arătat o dragoste deosebită pentru cărţile bisericeşti, pe care le citea cu multă râvnă şi care îi arătau în acelaşi timp drumul pe care el trebuia să-l urmeze. Simţea o dorinţă puternică de a merge la privegherile de toată noaptea, care se săvârşeau în Atena şi în timpul cărora stătea în picioare. însă el căuta un loc desăvârşit care ar fi putut să-i îndestuleze dorinţa lui nepotolită de liniştire.
într-o zi a sinului 1875 Constantin hoinărea pe digurile portului din Pireu şi cerceta rutele caicelor. Hotărârea de a părăsi cele pământeşti fusese luată. în urechile sale încă mai răsunau cuvintele Evangheliei despre ucenicul cel desăvârşit al Domnului, care îşi părăseşte tatăl, mama, fraţii, surorile şi pe toţi cei ai casei pentru a-L urma pe Acela. Pentru el, drumul spre Sfântul Munte nu mai avea întoarcere.
Maica Domnului i-a purtat de grijă şi spre marea lui bucurie a găsit o corabie care avea ca destinaţie Muntele Athos. Cu inima plină de bucurie şi zburând de parcă ar fi devenit înger şi i-ar fi crescut aripi, l-a rugat pe căpitan să-l ia şi pe el. Acesta, fiind luminat de Maica Domnului, l-a luat împreună cu el.
Din acea clipă Maica Domnului dobândea un tânăr slujitor, Grădina ei un lucrător al Cerului şi Athosul un nevoitor. Athosul dobândea un stareţ care urma să ajungă cunoscut pentru asceza, educaţia şi discernământul său. Avea să dobândească mulţi împreună-nevoitori şi ucenici. Părintele Calinic este considerat un mare luminător al isihasmului. A ajuns pe culmile cele înalte ale contemplaţiei, iar prin nevoinţa Rugăciunii minţii s-a învrednicit să primească iluminarea dumnezeiască.
Tot o iconomie a Maicii Domnului a fost şi faptul că acea corabie mergea la Mănăstirea Iviru, acolo unde se afla icoana împărătească a

Maicii Domnului. Când au ajuns la Iviru, după o călătorie de mai multe zile, „Constantin abia a apucat să-i mulţumească căpitanului, că a şi sărit din corabie şi a luat-o la fugă spre mănăstire”.
îngenuncheat în faţa
chipului măreţ al Maicii Domnului, i-a dăruit ei inima lui cea iubitoare şi a făcut prima şi singura iui aiieiosire către Maica Domnului, cerând ocrotirea ei în noua viaţă pe care o începea. Acest Cuvios „a pus suişurile lui Dumnezeu în inima sa şi a prins aripi pentru a opri aprinderea poftelor ’ (Istorie iubitoare de Dumnezeu).
©
La 23 februarie 1995, domnul Stelian Maiamis, cunoscut pentru evlavia lui deosebită faţă de monahi şi faţă de Sfântul Munte, călătorea iarăşi spre doritul ioc al renaşterii lui duhovniceşti şi al suişurilor în virtute, care este Muntele Athos. Ca un cerb însetat, „iute la picior” se grăbea spre „izvoarele apelor”, adică spre chipurile imateriale şi ascetice ale pustnicilor, spre cei care mor în fiecare zi şi prin moartea lor cunosc viaţa cea adevărată. Sufletul său nu putea să se mulţumească cu deşertăciunile acestei vieţi şi căuta să audă vocea Duhului.
De această dată era şi invitat al părintelui Leontie, ce locuia de mulţi ani în Chilia Sfântului Haralambie. Acesta sărbătorea hramul chiliei avea mulţi invitaţi. Acolo se alia şi duhovnicul său, bătrânul Antim. După privegherea cea de toată noaptea, domnul Maiamis avea de gând să-l viziteze pe părintele Antim pentru a primi răspuns la problemele lui duhovniceşti.
Fără să aştepte, părintele Antim, fiind luminat şi trimis de Maica Domnului, s-a apropiat de domnul Maiamis, ce se afla în curtea chiliei şi i-a spus:
- Iubitul meu Stelian! Ştiu că vrei să mă vizitezi la smerita mea chilie, dar tot ce avem de spus, o vom spune şi aici, în picioare. Află, deci, ceea ce doreşti să ştii: Maica Domnului a căutat spre tine cu milostivire şi copilul care se va naşte va fi băiat.
Acestea le-a spus bătrânul Antim, fără să mai dea şi altă explicaţie. Bătrânul Heruvim a spus:

„într-o zi, întorcându-mă de la arsana la coliba noastră, am auzit voci puternice, de parcă s-ar fi certat doi oameni. în scurtă vreme am ajuns la izvorul ce se afla puţin mai sus de mare, unde era un bazin mare plin cu apă. în acest loc se contraziceau un barcagiu mirean şi un monah, părintele P. Vocile se înteţeau din ce în ce mai mult. «Lucrurile vor avea un sfârşit urât», m-am gândit.
La un moment dat, barcagiul a hulit numele Născătoarei de Dumnezeu. Atunci monahul, înfuriat, l-a apucat şi cu o îmbrâncitură puternică l-a aruncat în bazin, spunându-i:
- Bre, netemătorule de Dumnezeu, eu pentru dragostea Maicii Domnului m-am lepădat de părinţi, de lume şi de mine însumi. Iar tu, aici în împărăţia ei, îndrăzneşti să o huleşti?
Atunci am alergat îndată acolo, ca să împiedic să se întâmple ceva şi mai rău. Din fericire, barcagiul, fiind cufundat cu totul în apă, şi-a închis gura şi cu ajutorul meu a ieşit din bazin.
Când m-am întors la colibă, am povestit întâmplarea stareţului Grigorie şi fraţilor, căutând să aflu dacă fapta monahului P. era plăcută înaintea lui Dumnezeu.
Stareţul mi-a răspuns următoarele:
- Sfântul Ioan Gură de Aur scrie că atunci când cineva huleşte Numele lui Dumnezeu, avem datoria să-L apărăm. Desigur, este îngăduit chiar şi să lovim: «Pălmuieşte-i faţa, zdrobeşte-i gura, sfinţeşte-ţi mâna!». Sfinţii Părinţi spun că este bine ca ucenicul să se opună atunci când stareţul lui este clevetit. Aşadar, cu atât mai mult trebuie apărat Numele Domnului sau al Maicii Domnului, atunci când cei fără frică de Dumnezeu îl hulesc” (Vezi cartea lui „Din Grădina Maicii Domnului”).
©
Bătrânul Siluan, ucenicul marelui stareţ Iosif Peştereanul, povesteşte despre Părintele Paisie de la Chilia „Panaguda” următoarele:
„în 1977 bântuia o mare secetă în toată Grecia, şi mai ales în Tesalia. Agricultorii erau într-o cumplită deznădejde, deoarece seceta avea deja o sută de zile de când începuse, şi deci catastrofa era aproape sigură. Am mers să-l văd pe Părintele Paisie ca să-i mărturisesc gândurile şi să primesc astfel mângâiere. Nu aveam nici măcar idee despre posibilele catastrofe ale agricultorilor din pricina secetei.

Auzisem ceva, dar nu am dat prea multă importanţă. Părintele părea neliniştit, însă înlăuntrul său avea pace. Şi fiind cuprins de compătimirea ce o simţea pentru ţăranii îndureraţi, mi-a spus la sfârşitul discuţiei noastre:

- Părinte Siluan, vreau să-mi împlineşti o dorinţă: la noapte să priveghezi şi să rogi pe Domnul şi pe Maica Domnului ca să adune nori şi să plouă în Tesalia, pentru că semănăturile au ars, iar lumea suferă, a căzut în deznădejde. Avem datoria de a-i sprijini cu rugăciunile noastre. Acelaşi lucru îl voi face şi eu: voi priveghea împreună cu tine. însă fiecare singur în chilia sa.

Atunci i-am spus:

- Să fie binecuvântat, Părinte Paisie!

A doua zi cerul Athonului s-a înnegurat şi a plouat. Mare binecuvântare! Am alergat la chilia Bătrânului Paisie, care de îndată ce m-a văzut, mi-a spus:

- Binecuvântatule al lui Dumnezeu, ţi-am spus să te rogi ca să plouă numai în Tesalia, nu şi în Sfântul Munte. Am să-ţi dau canon!

Acestea mi le-a spus ca să-şi ascundă virtutea, sme- rita-cugetare şi rugăciunea sa înflăcărată, care avea puterea de a îndupleca mila Preabunului Dumnezeu şi a Stăpânei noastre de Dumnezeu Născătoarea şi ocrotitoarea Sfântului Munte".

&

Părintele rus Tihon, care şi-a curăţit sufletul prin multe şi mari nevoinţe şi care s-a afierosit pe sine Domnului şi Maicii Domnului, atunci când a venit în Sfântul Munte, s-a nevoit la început, timp de cinci ani, la

Chilia Burazeri. însă mulţimea mare de închinători ce venea acolo, l-a „alungat" în Karulia. Acolo şi-a găsit mult-dorita sa linişte şi putea petrece în mari nevoinţe. Rucodelia lui erau metaniile şi închinăciunile împreună cu rugăciunea şi cu studiul duhovnicesc. împrumuta cărţi de la acele mănăstiri, de unde primea şi „binecuvântare": posmag sau alte rămăşiţe de la trapeză, în schimbul cărora făcea rugăciune.

Astfel, se nevoia cu mărime de suflet pentru a deveni şi lăuntric un înger, iar nu numai la exterior, purtând schima îngerească.

După un timp a venit şi s-a stabilit într-o margine a Kapsalei. Aici şi-a mărit şi şi-a înmulţit nevoinţele. Aşadar era firesc să primească din belşug Harul lui Dumnezeu.
Acolo, în groapa Kaliagrei unde trăia, în acea pustie lipsită de orice mângâiere omenească, vedea numai cerul şi trăia bucurii paradisiace. Când cineva dintre vizitatori îl întreba: „Părinte, locuieşti singur în această pustie?", Stareţul răspundea: „Nu, eu locuiesc cu îngerii, cu Arhanghelii, cu Sfinţii Părinţi, cu Maica Domnului şi cu Hristos".
Stareţul Tihon se mişca în spaţiul dumnezeiesc, căci în timpul Sfintei Liturghii lua parte la Doxologia cerească împreună cu Sfinţii îngeri. Era îmbrăcat în zdrenţe - astfel ajunseseră hainele lui din pricina vechimii - care semănau cu aripile Serafimilor.
*
Siântul Siluan Athonitul spune: „Sufletul meu se umple ae irieă şi de cutremur, când mă gândesc la slava Maicii Domnuiui. Mintea mea este slabă şi neputincioasă şi nu îndrăznesc să scriu despre ea, fie şi puţin. Sufletul meu se bucură, dar In acelaşi timp se şi teme şi nu îndrăzneşte să vorbe usca, dar dragostea mă sileşte să nu ascund binefacerile milostivirii Maicii Domnului".
in Sfânta Scriptură nu s-a scris nimic despre gândurile Maicii Domnului, nici despre dragostea pentru Fiul ei şi nici îruris tarile pe care sufletul ei le-a simţit în vremea Răstignirii, căci nici atunci nu am fi putut să le înţelegem.
Dragostea ei pentru Dumnezeu era mal puternică şi mai înflăcărată decât cea a Heruvimilor şi a Serafimilor şi toate puterile îngerilor şi ale Arhanghelilor se mirau de aceasta.
*
In partea de nord a Chiliei ‚Axion Estin", din Sfântul Munte, se găseşte Chilia Marelui Vasilie, în care s-au nevoit Cuviosul Teofil Izvorâtorul de mir, Cuviosul Gherasim Kefalonitul şi pentru un timp Cuviosul Nicodim Aghioritul, lângă stareţul Silvestru din Cezareea. Tradiţia ascetică a acestei chilii a continuat-o bătrânul Fanurie românul, care s-a născut în 1898, în Tecuci, şi a murit, fiind singur în chilie, la 17 decembrie 1986, după ce a trăit în ea înjur de patruzeci de ani.

A fost un monah care avea atâta rezistenţă în nevo- inţă, încât nici chiar vechii asceţi nu-l ajungeau. Se ruga neîncetat, timp de mai multe zile şi nopţi. Era un postitor desăvârşit, care aproape că nu mânca nimic. De asemenea, iubea privegherea. Dormea foarte puţin, dacă poate numi cineva somn statul în picioare cu ochii închişi. Se distingea printr-o mare acrivie, în ce priveşte îndatoririle lui duhovniceşti. în Postul Mare, în ciuda celor optzeci de ani ai săi, făcea toate metaniile care sunt arătate în Triod. Chiar şi numai înfăţişarea lui răspândea mireasma îndelungatei nevo- inţe.
Odată l-au vizitat cei Trei Ierarhi, trimişi fiind de Maica Domnului. Când aceştia voiau să plece, bătrânul l-a întrebat pe Marele Vasilie:
- Spune-mi, te rog, mai am încă multe datorii?
- Eşti bine, i-a răspuns Sfântul, al cărui nume îl luase la Botez.
Altădată, bătrânul spunea iarăşi:
- într-o zi m-au vizitat Marele Vasilie împreună cu Cuviosul Teofil.
- Şi ce ţi-au spus? l-au întrebat vizitatorii.
- Că sunt leneş!
- Pentru că nu te îngrijeşti de chilie?
- Nu! Maica Domnului nu vrea ca noi să avem griji, dar eu nu m-am silit cât trebuia la cele duhovniceşti.
*
O mare minune s-a petrecut cu corabia care îl aducea pe Cuviosul Petru Athonitul din Vechea Romă în Grecia, atunci când a ajuns lângă Sfântul Munte. Corabia s-a oprit în apropierea mănăstirii Maicii Domnului, lângă locul numit „Perdiki", şi nu mai mergea nici înainte şi nici înapoi. Deşi pânzele erau gata să se rupă din pricina vântului puternic, corabia stătea de parcă era ancorată.
Marinarii când au văzut acea minune neaşteptată, îşi ziceau unul către altul: „Oare ce împiedică drumul nostru? Vântul este bun, adâncimea mării este mare, iar largul mării este deschis. Dar poate am greşit cu ceva lui Dumnezeu şi vrea să ne scufunde aici". Acestea le spuneau ei plângând şi suspinând, dar Sfântul Petru le spuse:
- Fiii mei, spuneţi-mi cum se numeşte acest munte? Poate voi reuşi, cu ajutorul lui Dumnezeu, să vă mângâi întristarea şi să vă dezleg nedumerirea.

Atunci aceia i-au spus:

- Acesta se cheamă Muntele Athonului, cinstite părinte.
- Să ştiţi, fiii mei, le spuse Sfântul, că pentru mine s-a făcut împiedicarea corăbiei voastre. Dacă nu mă veţi lăsa în acest loc, nu veţi putea pleca de aici.

Când au auzit aceia, s-au întristat, deoarece pierdeau un astfel de împreună-călător. Atunci, fiind cuprinşi de întristare, l-au lăsat pe Sfânt pe ţărmul Sfântului Munte. Maica Domnului îşi împlinise făgăduinţa făcută Cuviosului, căci îl ajutase să ajungă nevătămat în Sfântul Munte. Acum Cuviosul trebuia să-şi împlinească făgăduinţa, pe care o făcuse Maicii Domnului, şi anume aceea de a locui pentru totdeauna în acest loc al menirii lui, în Athos.

*

Cei doi părinţi ruşi, asceţi ai Sfântului Munte, părintele Abel şi părintele Nicandru, erau nişte oameni plăcuţi Maicii Domnului, cetăţeni ai Cerului. Prin nevoinţele lor duhovniceşti au dovedit că fac parte dintr-un „neam ales", cel al adevăraţilor monahi, cu care vrăjmaşii omului, demonii, se luptă ca să câştige omul lăuntric, sufletul. Erau nişte robi adevăraţi ai lui Hristos şi ai Maicii Domnului, ce căutau cele dumnezeieşti şi simţeau chemări tainice, fiind dăruiţi cu totul nevoinţelor ascetice şi trăind în cea mai mare sărăcie.

Viaţa lor mucenicească, pe care ei singuri o căutau şi o îmbrăţişau cu căldură, era o minune a Maicii Domnului. Dacă această viaţă mucenicească şi îngerească a lor nu este o minune, atunci ce altceva mai măreţ poate fi numit minune?

Cei doi asceţi, părintele Abel şi părintele Nicandru, „după ce luau masa o singură dată în zi, se îndeletniceau în chiliile lor până la Vecernie cu citirea textelor duhovniceşti. Apoi săvârşeau Vecernia după tipic". Citeau întotdeauna cu atenţie şi cu lacrimi, fără să se grăbească, încet şi simplu.

Apoi făceau Pavecerniţa cu Canonul Maicii Domnului din „Bogorodicină" şi în continuare rugăciunea personală, făcută înainte de a se culca.

Nopţile le petreceau în priveghere, rugându-se şi făcând metanii mari. Dacă noaptea se simţeau obosiţi, atunci închideau ochii pentru

puţin timp, stând aşezaţi. Şi aceasta o făceau pe neobservate. Se sileau pe ei înşişi să rămână în priveghere.
La miezul nopţii mergeau în biserică pentru a se ruga împreună. Acolo citeau Miezonoptica, Utrenia şi în continuare canonul împreună cu Acatistul Preasfintei Născătoare de Dumnezeu. Apoi se dăruiau Rugăciunii minţii până în zori.
Dimineaţa începeau lucrul de mână. Fiecare trebuia să facă zece linguri de lemn, dintre cele mai simple. Aceasta o făceau fiecare separat.
Niciodată nu discutau între ei, în afară de cele absolut necesare, şi se rugau neîncetat cu Rugăciunea minţii.
După lucrul de mână citeau slujba Ceasurilor şi din nou Acatistul Maicii Domnului. Apoi, când terminau, mergeau în trapeză.
Ceas nu aveau, dar întotdeauna cunoşteau ora, căci sub munte se afla Mănăstirea Iviron, din al cărei turn se auzeau bătăile ceasului.
Astfel şi-au petrecut zilele şi nopţile, „cu rugăciune neîncetată şi cu lucrul de mână neîntrerupt", timp de aproape jumătate de secol.
*
Un oarecare creştin din Tesalonic a pornit cu multă evlavie spre Biserica „Izvorul Tămăduirii" (Valucli), pentru a se închina. Auzea cu uimire despre minunile pe care le săvârşea Doamna cea Atotputernică cu acea apă minunată, din care îşi dorea foarte mult să bea spre sfinţirea sufletului său.
După ce a luat destui bani pentru cheltuielile lui, dar şi pentru a dărui acelei biserici, a intrat în corabie. în timp ce călătorea pe mare, a fost cuprins de o boală grea. Atunci când a înţeles că va muri, a spus căpitanului:
- Cred că nu sunt vrednic să mă închin în biserica Maicii Domnului şi nici să beau din acea apă sfinţită. Şi fiindcă păcatele mele m-au împiedicat să merg acolo viu, te jur pe numele Stăpânei noastre de Dumnezeu Născătoarea, să nu mă arunci în mare, ci să mă pui într-un giulgiu, să mă duci la acea sfântă biserică şi să mă îngropi acolo. Făcând astfel vei avea ajutătoare pe Maica Domnului. îţi las o sută de galbeni din banii mei, iar ceilalţi să îi dai la acea biserică, pentru pomenirea sufletului meu.

După ce bolnavul a spus toate acestea, căpitanul corăbiei i-a făgăduit că îi va împlini voia, şi astfel acela şi-a dat sufletul. Căpitanul a păstrat trupul celui mort, iar după trei zile, când a ajuns la Constantinopol, a scos mortul din corabie şi l-a dus în biserica Maicii Domnului. Acolo i-a rugat pe preoţi să cânte după rânduială Slujba înmormântării şi să-l îngroape în biserica Preasfintei Născătoare de Dumnezeu.

în timp ce cântau, preotul slujitor s-a gândit să desfacă giulgiul, deoarece trecuseră trei zile şi mortul încă nu mirosea. După ce a desfăcut giulgiul şi a aruncat în chipul crucii cu pământ deasupra trupului celui mort, aşa cum se obişnuieşte, preotul a spus: „Pământ eşti şi în pământ vei merge" şi toate celelalte de la Slujba înmormântării. Atunci un marinar de pe corabie a luat puţină apă de la Izvorul Tămăduirii şi după ce s-a apropiat de cel mort, i-a spus: „O, sărmane om, mare ţi-a fost dorinţa de a bea din această apă şi nu ai apucat, dar acum, deşi eşti mort, primeşte-o!".

După ce a spus aceste cuvinte, a vărsat apa pe trupul celui mort şi îndată mortul s-a sculat, slăvind pe Dumnezeu şi pe Maica Sa.

Toţi au rămas uimiţi de această minune, mai ales corăbierii care l-au văzut atunci când a murit. Iar acum, după patru zile de la moartea lui, îl vedeau că învia ză ca Lazăr cel a patra zi înviat. Acest creştin care a înviat, a rămas în biserica Maicii Domnului până la sfârşitul vieţii sale, slujind acolo cu multă râvnă. în scurt timp a devenit un monah virtuos.

De această întâmplare s-a auzit în tot Constantinopolul şi de aceea veneau oameni din diferite locuri pentru a-l vedea pe mortul înviat şi pentru a afla despre viaţa din iad. însă acesta, precum Lazăr, nu spunea nimic. După ce a trăit în biserica Maicii Domnului, vreme de douăzeci de ani de la învierea lui, o viaţă plăcută lui Dumnezeu, s-a odihnit în Domnul.

*

Arhimandritul Ioachim Speţieris (1860-1934) se trăgea din Kefalonia. L-a avut ca ucenic pe părintele Teofilact, un monah simplu, dar sfânt şi harismatic. Acesta descria dragostea stareţului său, Ioachim pentru Maica Domnului astfel: ‚Atât de mult o iubea pe Maica Domnului, încât o chema cu numele «Măicuţa Domnului».

Atât de aproape o simţea! Ori de câte ori pronunţa numele Maicii Domnului, din ochii săi curgeau lacrimi ca două pârâiaşe.
Dragostea lui pentru Maica Domnului atrăgea la rându-i dragostea ei asupra lui, astfel încât aceasta îi dăruia harisme cereşti şi bogate daruri ale Duhului Sfânt, prin mijlocirile către Fiul ei, Cel iubitor de oameni. Atunci când liturghisea, mulţi îl vedeau pe părintele Ioachim că ridica Sfintele Daruri şi le aducea pe Sfânta Masă, mergând prin aer, nu păşind pe pământ.
Atunci când ajungea la treptele din faţa Uşilor împărăteşti, revenea cu picioarele pe pământ şi astfel intra în Sfântul Altar.
Avea mereu în minte pomenirea Maicii Domnului, dar şi ea îl ocrotea neîncetat şi îl umplea de daruri cereşti şi dumnezeieşti".
*
Marele între asceţi, Cuviosul Chirii Fileotis, s-a născut din părinţi evlavioşi. încă de mic copil a învăţat din sfintele cărţi. De aceea îi întrecea cu mult pe cei de o vârstă cu el în agerimea minţii, căci era un copil luminat de Dumnezeu. îşi punea neîncetat nădejdea sa în Domnul, şi astfel primea ajutor de la Acela.
Cugetarea sa semăna cu cea a unui bătrân. Cei virtuoşi, care îi vedeau petrecerea, se bucurau şi îl cinsteau mult, numindu-l „copil bătrân", aşa cum i se spunea şi Sfântului Sava.
O deosebită dragoste şi respect arăta faţă de Maica Domnului. Neîncetat avea pe buzele sale dumnezeiescul nume al Maicii Domnului, de la care primea atâtea bucurii şi binecuvântări. Mergea regulat la Biserica Maicii Domnului din Vlaheme pentru a-i mulţumi acesteia cu lacrimi şi cu bucurie duhovnicească pentru toate bunătăţile pământeşti pe care i le dăruia.
„Sfântul avea acest obicei ca atunci când voia să mănânce, să se roage astfel Preasfintei Născătoare de Dumnezeu: «Bucură-te lauda mea, nădejdea mea, scăparea mea, puterea mea, turn de întărire împotriva vrăjmaşilor! Primeşte-mă sub acoperământul tău, căci tu nu-l părăseşti
pe cel sărac! De se vor scula asupra mea vrăjmaşii mei, tu eşti ajutorul meu cel tare. Pentru aceasta umple gura mea de laudă, ca să laud slava ta în toate zilele scurtei mele vieţi»".

Acestea le zicea cu atâta înflăcărare, încât uneori lăsa deoparte chiar şi mâncarea şi stătea la rugăciune, slăvind pe Preasfânta Născătoare de Dumnezeu. Atunci când i se înfierbânta inima se scula şi făcea multe metanii. Iar când îşi termina doxologia, uneori stătea şi mânca pâine, alteori uita să mănânce din pricina suspinelor şi se mulţumea cu hrana duhovnicească. Iar dacă te uitai la faţa lui, ţi se părea că este o faţă de înger.

*

In oraşul Kuimbâşev (astăzi Samara) din Rusia Sovietică trăia o familie mică: o mamă foarte evlavioasă împreună cu singura ei fiică, Zoe. Mama, cu toate că trăia sub regimul ateist, nu şi-a pierdut credinţa moştenită de la părinţii ei în Iisus Hristos, în Maica Domnului şi în Sfinţii Bisericii noastre. Din nefericire, Zoe suferise influenţa directă a regimului comunist ateu. într-o zi a invitat la cină şapte prietene de-ale ei împreună cu alţi tineri, pentru a petrece.

Era în seara ajunului Anului Nou din 1956, în Postul Crăciunului . în acea seară, credincioasă mamă a mers la biserică să se roage. Nu a uitat însă înainte de a pleca, să o roage pe Zoe cu o voce tremurândă şi cu frică dumnezeiască în inimă, să nu mănânce de frupt şi să nu danseze, ci să cinstească perioada postului bisericesc, rânduielile Bisericii şi canoanele Sfinţilor Părinţi. însă Zoe, care era atee, nu avea urechi ca să audă rugăminţile mamei ei şi nici inimă ca să simtă zbuciumul ei sufletesc.

Invitaţii se adunaseră, dar logodnicul Zoei întârzia să vină. Numele lui era Nicolae. Fetele şi băieţii s-au împărţit în perechi şi au început să danseze o horă rusească. Zoe însă rămase fără partener. Atunci diavolul a găsit ocazia ca să-i zăpăcească mintea. Aceasta a văzut pe iconostasul din casă icoana Sfântului Nicolae, care avea o privire dulce şi plină de seninătate. A coborât de la locul ei această icoană pe care mama ei o împodobise cu multă evlavie şi a spus: „îl voi lua pe acest Nicolae şi voi dansa şi eu împreună cu ei". Prietenele ei, atunci când au văzut-o, au încremenit de frică. Cu toate că trăiau în ateism, însă înlăuntrul inimilor lor, Dumnezeu trăia şi aştepta întoarcerea lor. Au sfătuit-o să nu săvârşească acea nelegiuire. însă arma ateismului este obrăznicia lipsită de judecată. De aceea tânăra a spus: „Dacă există Dumnezeu, să mă pedepsească". Dar Dumnezeu nu

pedepseşte, ci El ceartă cu milă pe cei neghiobi şi obraznici spre înţelepţire.
Şi astfel, îmbrăţişându-l pe Sfântul Nicolae, a început să danseze. După ce au făcut două-trei învârtituri, băgându-l pe Sfânt în horă în locul unui bărbat, s-a auzit deodată în cameră un zgomot înfricoşător, o vijelie, o lumină orbitoare ce strălucea ca fulgerul. Zoe a văzut că Dumnezeu, de Care se îndoia şi pe Care îl nega, există. L-a văzut în urgia Sa, deşi mică, prin care voia să o cumintească.
Bucuria s-a transformat în frică şi în groază, în jale şi în plânset, precum spune Proorocul Ieremia: „Voi curma în locul acesta... glasul bucuriei şi glasul veseliei” .
Iadul se mutase în cameră. Cu toţii au plecat înfricoşaţi, numai Zoe se preschimbase într-o a doua Evă şi primea urmările încălcării legii lui Dumnezeu. Zoe stătea nemişcată, ca un stâlp de sare, cu icoana Sfântului la piept, împietrită ca marmura, aşa cum vedem chipurile statuilor.
îndată au venit nişte doctori, dar aceştia nu au putut să-i dea nici un ajutor sau să o aducă în simţiri. întotdeauna ştiinţa rămâne neputincioasă şi nu poate să dezlege taina dumnezeiescului şi a semnelor dumnezeieşti. Au încercat să-i facă injecţii, dar acele seringilor se strâmbau şi se rupeau de îndată ce se atingeau de trupul de marmură! Au vrut să o ducă la spital, dar era cu neputinţă, căci nu puteau să o mişte de la locul ei. Ai fi spus că prinsese rădăcini în podea sau că cineva îi pironise picioarele. în mod ciudat, însă, inima îi bătea regulat. Zoe era vie. Nu se poate să fi murit, căci avea multe lucruri să-i înveţe pe oameni şi de aceea trebuia să rămână în viaţă. Numai că nu putea să mănânce şi să bea. Iar aceasta pentru a se arăta şi mai mult slava şi atotputernicia lui Dumnezeu.
Când mama acesteia s-a întors de la biserică şi a văzut-o pe fata ei încremenită, a suferit un şoc nervos şi a căzut la pământ fără simţire. Apoi a fost dusă în grabă la spital, din care a ieşit după câteva zile. Ca o altă Monica , ruga milostivirea lui Dumnezeu să o ierte pe nenorocita ei fată. Zi şi noapte, credincioasa mamă se ruga cu căldură îndelung-Răbdătorului Dumnezeu, să treacă cu vederea greşeala Zoei şi să i-o dăruiască iarăşi întreagă şi sănătoasă. Şi într-adevăr, a primit ceea ce dorea. Poarta Cerului s-a deschis şi a coborât pe pământ, la

Zoe, Harul lui Dumnezeu, care a înnoit puterile ei vitale. într-o clipă a văzut înaintea ei toate întâmplările la care luase parte în timpul vieţii. Zoe şi-a dat seama de greşelile ei şi cerea cu lacrimi fierbinţi iertare şi ajutor.

în primele zile casa Zoei a devenit un loc de închinare.

O mulţime de oameni, care veniseră de departe cu mijloace de transport şi unii chiar pe jos, umpluseră casa şi locurile de primprejur. Unora, care erau credincioşi, când o vedeau pe Zoe, li se întărea credinţa în Dumnezeu şi în atotputernicia Lui. Alţii, care erau necredincioşi şi care vedeau minunea, se întorceau la Ortodoxie. Iar alţii atunci când vedeau cu ochii lor această minune, rămâneau necredincioşi, dar îşi făceau probleme de conştiinţă. Comuniştii, văzând „răul" pe care îl pricinuia Zoe sufletelor adepţilor lor şi că mulţi se întorceau la Hristos, au închis casa, prin porunca celor mai mari. Doi poliţişti, ce stăteau într-un post de observaţie apropiat, se schimbau odată la opt ore, nelăsând pe nimeni să intre în casă. Unii dintre poliţiştii mai tineri aveau coşmaruri în somn, iar altora li s-a albit părul din cauza groazei ce o simţeau atunci când auzeau strigătele Zoei, care păreau că vin din adâncul iadului. în fiecare noapte urla ca lupii, atunci când sunt înfometaţi iama. Alteori strigătele ei erau atât de înfricoşătoare, încât îi îngheţau de spaimă pe cei ce le auzeau.

Nefericita mamă se ruga noapte de noapte Mântuitorului Hristos, Tămăduitorul sufletelor şi al trupurilor. Nu înceta să se roage pentm copilul ei. Mucenicia Zoei devenea cea a mamei.

- Mamă, roagă-te! Roagă-te, căci mă pierd din pricina păcatelor mele! Roagă-te! Roagă-te! striga mereu Zoe.

L-au înştiinţat despre toate acestea şi pe Patriarhul întregii Rusii şi i-au cemt să se roage pentm Zoe.

Atunci patriarhul a spus:

- Cel care a pedepsit-o, Acela o va şi milui!

Printre persoanele cărora li s-a îngăduit să o vadă pe Zoe, au fost şi următorii:

1. Un profesor de medicină, ce se bucura de un mare prestigiu şi care a venit din Moscova pentm a face observaţii ştiinţifice. Acesta a adeverit că inima nu a încetat să bată.

2. Preoţi, pe care i-a chemat mama ei „pentm a lua din mâinile Zoei icoana Sfântului Nicolae”. însă nimeni nu putea să desprindă sfânta icoană „din mâinile încremenite ale Zoei”.
3. Marele postitor şi anahoret Serafim din pustia Glinsk, care venise în Kuimbâşev pentm praznicul Naşterii Domnului. Şi fiindcă l-au mgat, acesta a făcut agheasmă şi a sfinţit icoana. Apoi a vorbit despre minunea care i se descoperise că va avea loc. „Trebuie să aşteptăm un semn. ce va avea loc de Paşti! Dacă nu se va întâmpla nimic, înseamnă că se apropie sfârşitul lumii!”, a spus Cuviosul, arătând cu smerenie prin cuvintele acestea credinţa sa neclintită că se va întâmpla o minune.
4. Evlaviosul mitropolit Nicolae, care a citit Paraclisul şi care a proorocit şi el la rândul său: „O minune nouă trebuie să aşteptăm de Paşti”. A spus acelaşi cuvânt ca şi evlaviosul ieromonah, luminat fiind şi el de Acelaşi Duh Sfânt.
Era în ajunul Bunei-Vestiri (în acel an praznicul a căzut în sâmbăta din săptămâna a treia a Postului Mare), când s-a apropiat de paznicii Zoei, mai bine spus „ai întemniţatei Zoe”. un bătrânel simplu, blajin şi plin de bunătate. Acesta i-a rugat pe paznici să-i îngăduie să o vadă pe Zoe, însă aceia nu l-au lăsat. Bătrânul a venit şi în ziua următoare, dar paznicii, fiind credincioşi poruncilor mai-marilor lor, nu i-au îngăduit să o viziteze. A treia zi, chiar în ziua praznicului, paznicii l-au lăsat, dar l-au urmărit să audă ce-i va spune Zoei. El i-a vorbit cu multă duioşie, ca şi cum ar fi cunoscut nenorocirea ei în amănunt, starea ei în picioare de atâtea zile, dar şi pocăinţa ei. Apoi i-a spus: „Cred că ai obosit de atâta stat în picioare”.
După ce a trecut puţin timp, santinelele au vrut să-l scoată afară pe bătrân, dar acesta nu se mai afla în cameră, într-un mod misterios bătrânelul plecase dintre ei. Toţi au fost încredinţaţi că acel bătrânel fusese însuşi Sfântul Nicolae.
Zoe a rămas în picioare patru luni (exact o sută douăzeci şi opt de zile), adică până ia Paşti, care în acel an a căzut pe 23 aprilie.
în noaptea „Luminatei învieri a lui Hristos”, Zoe, ca o altă mironosiţă, a vestit marele praznic cu strigăte puternice:
- Rugaţi-vă! Rugaţi-vă!

Paznicii de noapte s-au cutremurat de spaimă la strigătele ei şi se întrebau de ce strigă atât de înfricoşător? Dar, fiindcă în acea clipă ea vedea în faţa ochilor întreaga lume, a început să le spună celor de faţă în chip profetic următoarele: „înfricoşător! Arde pământul! Rugaţi-vă! întreaga lume se pierde din pricina multelor ei păcate! Rugaţi-vă!”. Din acea clipă, Zoei a început să-i curgă sângele prin vene, trupul i s-a reînsufleţit, iar mușchii au început să se înmoaie şi să se încălzească. în cele din urmă a revenit la starea normală. Au aşezat-o pe pat, dar ea a continuat să strige şi să-i cheme pe toţi la pocăinţă şi la rugăciune pentru lumea care se pierde din cauza fărădelegilor ei, precum Sodoma şi Gomora.

- Cum de ai rămas vie până acum? Cine te hrănea? au întrebat-o.
- Porumbeii, porumbeii (adică Sfântul Duh) mă hrăneau, a fost răspunsul ei.

„Din aceasta se vădeşte că a primit din Dreapta Domnului milă şi iertare de păcate. Domnul a iertat păcatele Zoei pentru mijlocirile Sfântului Nicolae, făcătorul de minuni, şi pentru marile şi multele ei suferinţe, pentru starea în picioare timp de o sută douăzeci şi opt de zile”.

Toate aceste întâmplări, necunoscute regimului comunist din Rusia, au avut o influenţă puternică asupra locuitorilor din Kuimbâşev şi ale sătenilor de primprejur. Altele le spuneau comuniştii şi altele le înfăţişau viaţa şi realitatea. Mulţi oameni, văzând minunile şi auzind strigătele şi îndemnurile Zoei la rugăciune şi la pocăinţă şi-au recăpătat credinţa în Dumnezeu, această credinţă pe care regimul comunist se trudea să o înăbuşe în sufletele lor prin basme înşelătoare şi mincinoase despre singurul rai, raiul pământesc. Mulţi oameni, care aveau credinţa „amorţită”, s-au „deşteptat” atunci când au văzut că se săvârşeau minuni una după alta. S-au întors la Biserică cu pocăinţă pentru a câştiga, cât mai repede posibil, timpul pierdut, pe care îl cheltuiseră pentru lucrurilor pământeşti. Toţi câţi nu aveau cruce la gât, mergeau la biserică şi cumpărau, iar apoi o purtau cu demnitate. Nu se temeau că puteau să plătească scump aceasta. Erau pregătiţi să îndure surghiunirile, temniţele şi îngheţata

Siberie, căci ştiau că ar fi fost întemniţaţi sau surghiuniţi împreună cu Hristos. De aceea simţeau o bucurie, pe care o cunoşteau pentru prima oară şi pe care nimeni nu putea să le-o ia, căci era o bucurie a inimii, o bucurie lăuntrică. Se întorceau la Hristos atât de mulţi oameni, încât nu ajungeau cruciuliţele din biserici, pentru toţi cei care cereau să le poarte la gâtul lor.
Lumea, cutremurată fiind de cuvintele Zoei şi pocăindu-se pentru viaţa trăită departe de Biserică, cerea iertarea păcatelor, repetând cuvintele ei, cuvinte ce porneau din inimă şi care arătau noua lor stare sufletească, „înfricoşător! Pământul arde, ne pierdem pentru păcatele noastre! Rugaţi-vă! Oamenii se pierd pentru fărădelegile lor!"
A treia zi de Paşti Zoe a plecat din această viaţă, pentru a trăi în veci lângă Domnul şi Mântuitorul ei, pe Care abia îl cunoscuse şi pe care îl iubea. Străbătuse drumul pocăinţei şi al recunoaşterii greşelilor ei, după ce rămăsese în picioare o sută douăzeci şi opt de zile înaintea Domnului, pe Care îl ruga în taină să-i ierte păcatelor şi toată viaţa ei de mai înainte.
în tot acest timp cât a durat statul chinuitor în picioare şi desăvârşita înfometare şi însetare, Sfântul Duh a ţinut-o în viaţă pentru a-i învia sufletul din moartea păcatului, care este cea mai grea.
Zoe şi-a cunoscut propria înviere încă din această viaţă, după ce a prăznuit învierea cea purtătoare de lumină a Domnului împreună cu ceilalţi creştini, iar acum aşteaptă în Ceruri învierea în veşnicie a sufletului şi a trupului ei.

Maica Domnului - cinstitoare a fecioriei

Ţ n timpul împăraţilor Onoriu şi Arcadie, după moartea fe-
1 ricitului Alexie, Omul lui Dumnezeu, mulţi creştini, îndemnaţi fiind de pilda lui, s-au mutat în Roma şi îşi păzeau întreaga-înţelepciune şi feciorie, chiar dacă mulţi dintre ei trăiau căsătoriţi.

Printre aceşti creştini se afla şi o fecioară nobilă şi frumoasă, care se făgăduise Maicii Domnului să rămână pentru totdeauna, mireasă a împăratului Ceresc. însă părinţii ei au silit-o să se căsătorească cu un boier, săvârşind nunta lor cu cântece şi jocuri lumeşti. în prima noapte fecioara a căzut la rugăciune în faţa icoanei Maicii Domnului, cerându-i să găsească ea o cale prin care să-i păzească curăţia şi dorinţa ei de a rămâne fecioară. în timp ce se ruga, uda cu lacrimi pardoseala cămării de nuntă.

Când soţul ei a văzut-o întristată şi având durerea zugrăvită pe chipul ei, a început un dialog tragic şi o luptă, o luptă între Cer şi pământ, între trup şi duh, între desfătările pământeşti şi cele cereşti. Aşadar,, soţul ei a întrebat-o uimit:

- De ce, draga mea, văd atâta durere pe faţa ta şi atâtea lacrimi în ochii tăi?
- Pentru că am făgăduit Născătoarei de Dumnezeu să nu cunosc un alt mire, decât numai pe Cel ceresc. Altfel, voi amărî pe Stăpâna noastră şi pe Stăpânul ceresc cu această nuntă silită şi nedorită.
- Dar nunta cinstită, spuse tânărul, este binecuvântată de Domnul şi de Apostolii Săi. Mulţi creştini căsătoriţi au bineplăcut Domnului şi s-au sfinţit într-o astfel de viaţă.
- Dar avem chiar pe Domnul, cea mai minunată pildă de feciorie, şi pe marele Pavel. însuşi Domnul pentru a lăuda fecioria, s-a născut din Pururea Fecioara Maria, iar Apostolul Pavel ne sfătuieşte să rămânem curaţi, precum era el.

Atunci tânărul, luminat fiind de Harul lui Dumnezeu, a încuviinţat să petreacă amândoi în întreagă-înţelepciune, fără prihană, prefăcându-se însă că sunt soţ şi soţie. Viaţa lor aveau să şi-o închine faptelor de milostenie, postului şi altor virtuţi, trăind în dragoste frăţească, ca nişte prieteni iubiţi în Hristos. Şi atât de mult au bineplăcut lui Dumnezeu, încât toţi din cetate îi cinsteau, văzând minu-nata lor petrecere şi că erau nelipsiţi de la adunările duhovniceşti şi de la privegheri.

într-o bună zi Domnul Şi-a chemat mireasa în Cetatea cea cerească, pentru a se desfăta de răsplata bunelor ei nevoinţe. Atunci când au

îngropat-o, bărbatul ei s-a apropiat şi a sărutat-o cu lacrimi în ochi. Apoi şi-a ridicat ochii şi mâinile la Cer şi cu glas mare a strigat: „îţi mulţumesc, Doamne, pentru buna şi înţeleapta soţie pe care mi-ai dat-o, sau mai bine spus, pe mireasa cea nestricată şi comoara cea nejefuită, pe care astăzi Ţi-o încredinţez neprihănită şi neîntinată, aşa cum mi-ai dat-o!”.
Toţi au rămas uimiţi de aceste cuvinte ale soţului şi au slăvit pe Dumnezeu, „Cel ce face lucruri mari şi minunate în popor”.
Atunci când după câteva zile a murit şi soţul, l-au îngropat în locul strămoşilor lui, departe de mormântul soţiei. însă după câtva timp, când rudele lui au vrut să-i mute osemintele, nu l-au mai găsit în locul unde îl îngropaseră. S-au mirat mult de acest lucru, dar după ce au deschis mormântul soţiei lui, l-au găsit acolo. Cei doi au vrut ca, precum pe pământ au fost uniţi prin dragostea frăţească şi întreaga-înţelepciune, tot astfel şi osemintele lor să rămână nedespărţite, aşa cum şi sufletele lor sunt unite în împărăţia cea Cerească şi se desfătează acum de bunătăţile cele nestricăcioase şi veşnice ale Raiului, bucurându-se cu bucurie nespusă.
*
Bătrânul aghiorit Iosif Isihastul (t 15.08.1959), atunci când vorbea despre curăţia sufletului şi trupului, o dădea întotdeauna ca pildă pe Maica Domnului: „Nu pot să vă descriu cât de mult îi plac Maicii Domnului întreaga- înţelepciune şi curăţia. Şi pentru că ea însăşi este singura Fecioară curată, de aceea vrea ca toţi să fim astfel”.
Şi iarăşi spunea Stareţul: „Nu există altă jertfă mai bineplăcută lui Dumnezeu decât curăţia trupului, care se dobândeşte prin sânge şi prin luptă înfricoşătoare. Siliţi-vă, aşadar, să vă curăţiţi sufletul şi trupul! Să nu primiţi deloc gânduri ruşinoase!”.
încă şi acestea le spunea Bătrânul Iosif ucenicilor săi despre feciorie: „Pe Maica Domnului, pe dulcea noastră Mamă să o ai ocrotitoare şi pe ea să o rogi mereu. Să îmbrăţişezi icoana ei ca şi cum ar fi vie! Să o uzi cu lacrimi, precum mironosiţa picioarele lui Iisus, şi vei dobândi o mângâiere simţită, ca şi când ea ar fi lângă tine.
Maica Domnului întotdeauna ajunge la timp, iar celui care o cheamă cu căldură, ea îi dă din belşug harul ei. Ea este mijlocitoarea tuturor,

deoarece s-a învrednicit să nască pe Domnul, să devină Maica lui Dumnezeu. îl poartă la sânul ei şi îl roagă neîncetat.
Iar noi păcătoşii, fiindcă nu avem îndrăzneală să alergăm la Dumnezeu încă de la început, strigăm pe Maica Lui. Aceasta ne renaşte duhovniceşte, ea mijloceşte la Fiul ei în toate necazurile noastre.
Maica Domnului este ocrotitoarea şi ajutătoarea tuturor creştinilor, mai cinstită decât toţi îngerii, mai slăvită fără de asemănare decât Heruvimii şi decât Serafimii. Ea este cea care mijloceşte înaintea Sfintei Treimi. Şi ea este atât de bună, atât de dulce, încât îţi doreşti să o săruţi în fiecare clipă, primind astfel har mângâietor. Şi cu cât o iubeşti mai mult, cu atât eşti iubit mai mult".
*
Un monah din Sfântul Munte a povestit o experienţă tragică de-a sa şi care este totodată şi o întâmplare minunată, care s-a săvârşit în zilele noastre prin intervenţia minunată a Maicii Domnului.
Odată acest monah s-a dus la hramul unei mănăstiri mari din Sfântul Munte, cu dorinţa de a primi dumnezeiasca binecuvântare a Sfântului prăznuit.
Pe la jumătatea privegherii, monahul a simţit nevoia să iasă afară din biserică. La acel hram se afla şi un mirean, vlăstar al iadului şi unealtă a diavolului, care însă nu mersese cu un scop bun şi sfânt, ci voia să îndeplinească planurile viclene ale diavolului, să profite de faptul că acolo se găsea multă lume şi atunci când va găsi ocazia potrivită, să-şi satisfacă instinctele animalice. Acest mirean, ascuns în întuneric, afară din biserică, l-a urmărit pe chipeşul monah şi, fiind înarmat, s-a aruncat asupra lui, cu scopul de a-i spurca tânărului curăţia şi de a-şi satisface dorinţa sa animalică.
Tânărul monah, surprins şi înfricoşat de pornirea mireanului, a înţeles îndată viclenele intenţii ale ciudatului şi imoralului închinător, precum şi situaţia grea în care se afla. Căci se afla singur în întuneric cu o fiară ce avea chip de om şi care avea trupul înfierbântat de flăcările iadului.
Atunci monahul, având credinţă nezdruncinată în atotputernicia Maicii Domnului şi în ascultarea faţă de stareţul său, a strigat cu

toată puterea sufletului său: „Maica Domnului, pentru rugăciunile părintelui meu, mântuieşte-mă!”.
Chiar în acea clipă, fără să-şi dea seama în ce chip s-a petrecut, tânărul monah s-a aflat în faţa chiliei stareţului său, care se afla la o distanţă de mănăstire de o oră şi jumătate.
Fiind încă înfricoşat, monahul a povestit stareţului său acea întâmplare. Atunci stareţul şi ucenicul său au dat slavă şi mulţumire lui Dumnezeu şi Născătoarei de Dumnezeu pentru ocrotirea Lor.

Maica Domnului întăreşte neputinţele noastre

Părintele nostru Nifon, episcopul Constanţianei din Alexandria, care a trăit în secolul al IV-lea, pe timpul marelui Atanasie, se silea pe sine însuşi încă din fragedă vârstă spre învăţarea Sfintelor Scripturi. Acest copil binecuvântat avea multă evlavie către cele dumnezeieşti şi alerga întotdeauna la slujbele din biserici, unde auzea citindu-se despre nevoinţele mucenicilor, şi se minuna de mărimea de suflet pe care aceştia o arătau şi culegea astfel mult folos. O deosebită dragoste arăta faţă de liniştire, de tăcere, de blândeţe şi de smerenie, încât toţi se minunau de el, „văzându-l că încă de la vârsta copilăriei săvârşea faptele bătrânilor”. Atunci când a auzit de la un bărbat duhovnicesc că trebuie să-şi păstreze fecioria, şi-a spus în sinea sa: „Oare pot să dobândesc această virtute?”. Căci pentru a fugi cineva de înfierbântarea trupului, trebuie să se silească mult.
După câtva timp a început să se întâlnească des în oraşul în care studia, în cetatea Constantinopol. cu tinerii desfrânaţi şi mergea cu ei la diferite petreceri, chefuri şi distracţii - căci tinereţea înclină uşor spre acestea - şi după ce şi-a întunecat mintea cu beţii şi desfrânări, „cel ce mai înainte fusese tăcut şi liniştit, blând şi smerit, acum devenise vorbăreţ, hulitor, batjocoritor, zeflemitor şi petrecăreţ”.
Un oarecare creştin evlavios, care vedea viaţa lui nepăsătoare, îi spunea de multe ori:
- Vai ţie, Nifone! Cum ai căzut în aceste lucruri cumplite? De ce nu îţi vii întru sine, ca să te îndrepţi?

Atunci când auzea acestea, Nifon adeseori suspina şi plângea, gândindu-se la faptele urâte pe care le făcea, dar nu putea să le părăsească, căci îl biruiau plăcerile vieţii.
Odată îl vizită pe prietenul său Nicodim, care de îndată ce îl văzu, rămase uluit. Atunci Nifon îi spuse:
- De ce mă priveşti astfel? Nu mă cunoşti?
- Crede-mă, frate, că nu ştiu ce să-ţi spun, deoarece chipul tău este atât de urât şi de întunecat, precum al unui arap, îi spuse Nicodim.
Ruşinat, Nifon îşi acoperi faţa cu mâinile, cugetând la starea în care ajunsese şi ce ar putea să facă ca Dumnezeu să-i primească pocăinţa. Seara se întinse pe pat, fără să mănânce nimic, şi se căi pentru păcatele sale.
Dimineaţa, ticăloşindu-se pe sine însuşi, merse în biserică şi după ce se aşeză într-un colţ, ca oarecând vameşul din Evanghelie, îşi ridică ochii în sus şi, văzând icoana Maicii Domnului, suspină din adâncul sufletului şi spuse:
„Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, Fecioară, Maica milei şi a milostivirii, miluieşte-mă pe mine păcătosul şi ajută-mă pentru mare mila ta!”
După ce a spus cu lacrimi fierbinţi acestea şi alte cuvinte în rugăciunea sa, Maica Domnului din icoană se întoarse către el şi-l privi cu ochi veseli şi blânzi.
Atunci când Nifon a văzut această minune, a rămas uluit şi privea cu uimire dulcele chip al Maicii Domnului. Acesta îi dădea multă uşurare şi mângâiere în suflet, iar el încerca să sărute acea sfântă icoană „şi dacă ar fi fost cu putinţă să o bage în inima sa”, căci se aprinseseră cele dinlăuntru ale sale de flacăra dragostei ce o simţea pentru ea. Apoi după ce s-a rugat cu lacrimi mult timp, a ieşit din biserică, spunându-şi în sinea sa: „Vezi, ticăloase suflete, cât de mult ne iubeşte Dumnezeu şi cum ne priveşte, dorind mântuirea noastră, iar noi îl părăsim? Cugetă, sărmane om, cum ne-a ajutat numaidecât Născătoarea de Dumnezeu, Grabnica-Ajutătoare a tuturor creştinilor!”. Şi astfel mângâindu-se sufletul său, slăvea pe Dumnezeu.
*

O mare personalitate duhovnicească a Sfântului Munte, care a continuat tradiţia Părinţilor din vechime şi care s-a învrednicit să devină văzător al semnelor minunate pe care le săvârşea Maica Domnului, a fost ieromonahul Gavriil. A trăit o viaţă ascetică, iar smerenia sa era ca cea a unui copil. Nevoinţa sa săvârşită cu cuget bărbătesc îl făcea să nu se deosebească întru nimic de nevoinţele marilor Părinţi din vechime.

Părintele Gavriil se trăgea din satul Vosinico-Arcadia şi locuia în chilia numită „Ianakopole", cu hramul „Buna-Vestire".

Odată părintele Gavriil a povestit o întâmplare pe care a trăit-o când stătea la stareţul Ioachim.

într-o dimineaţă, în ajunul „Bunei-Vestiri", bătrânii lui l-au trimis la Karyes pe jos, ca să facă rost de lucrurile necesare pentru hram. Atunci când a plecat era un timp minunat. Mersul pe jos prin acele locuri frumoase şi înverzite îi pricinuia o astfel de încântare duhovnicească, încât nu obosea să cânte laude Maicii Domnului, ocrotitoarea Sfântului Munte.

La întoarcere, însă, timpul s-a stricat. Tuna şi fulgera atât de tare, încât ai fi spus că este a Doua Venire. Pe drum l-a prins o ploaie torenţială, aşa cum se întâmplă adesea în Sfântul Munte. Nu vedea nimic în faţă, ci mergea orbecăind. Parcă se repeta potopul lui Noe. Când ajunse la torentul lui Vela, văzu că era cu neputinţă să treacă de cealaltă parte. Apa curgea năvalnic şi vuia precum o fiară sălbatică, târând cu ea tot ce întâlnea în cale. Atunci s-a aşezat sub un copac şi a început să se roage fierbinte Maicii Domnului. A început să cugete în sinea sa că atunci când vin greutăţi de netrecut, creştinul trebuie să rabde, pentru că va veni şi timpul mângâierii şi va răsări iarăşi soarele luminos.

Cei doi părinţi care rămăseseră la chilie, au mers în biserică şi au cântat „Paraclisul Maicii Domnului", pentru ca aceasta să-l ajute pe părintele Gavriil în clipele grele prin care trecea.

Deodată stareţul a văzut că în toiul acelei ploi torenţiale un mirean îi trimite un animal de povară cu care să treacă torentul. Atunci stareţul Gavriil s-a gândit: „Ce face acest om binecuvântat aici, pe aşa potop? De unde a venit? Oare Dumnezeu l-a trimis ca să mă ajute în această situaţie grea?".

Apoi stareţul s-a urcat pe animal, pe care ai fi spus că cineva nevăzut îl conducea, şi a trecut râul, după care a mulţumit necunoscutului cărăuş şi l-a binecuvântat cu mii de binecuvântări.
Fiindcă începuse deja să se întunece, stareţul a alergat ca să ajungă la chilia lui, căci trebuia să fi început privegherea pentru sărbătoarea Bunei-Vestiri. Atunci când a ajuns, i-a găsit pe părinţi adunaţi în biserică, cântând încă „Paraclisul Maicii Domnului" pentru izbăvirea lui. Când le-a povestit ce i s-a întâmplat la Vela, cu toţii s-au încredinţat că Maica Domnului îl trimisese pe Arhanghelul Gavriil ca să-l ajute pe robul ei cel credincios, ce purta acelaşi nume ca Arhanghelul.
*
Maica Domnului, după ce a slăvit sfânta ei icoană „Portăriţa" prin apariţia pe mare şi venirea ei pe ţărmul Mănăstirii Iviru, nu a încetat să-şi arate mila sa către monahi şi închinători prin harul care se revărsa din această icoană.
După oarecare timp de la venirea „Portăriţei" la Iviru, perşii au năvălit pe ţărmurile Sfântului Munte cu cincisprezece corăbii sub conducerea unui emir. înfricoşaţi, monahii au luat sfintele odoare ale mănăstirii împreună cu sfânta icoană a Maicii Domnului „Portăriţa" cea izvorâtoare de har şi s-au zăvorât în tumul mănăstirii. Vrăjmaşii au găsit mănăstirea nepăzită şi au intrat în ea nestingheriţi de nimeni. După ce au jefuit-o de orice obiect de valoare, au început barbariile. Cei mai îndrăzneţi au avut ideea satanică de a dărâma bisericile, între care şi pe cea a „Portăriţei" care se sprijină pe patru coloane. Au legat deci coloanele cu frânghii şi au început cu toţii să tragă, ca să le scoată din temelie.
Toate acestea le urmărea Maica Domnului din cerescul tron al slavei ei şi i se rănea de durere dumnezeiasca ei inimă. împreună cu dumnezeiasca ei cercetare, Maica Domnului pregătea şi pedeapsa lor. Cu toate încercările lor, barbarii, credincioşi ai unui prooroc barbar, Mohamed, nu au reuşit să dărâme biserica. Greutăţile pe care Maica Domnului le trimitea perşilor, i-au împiedicat să-şi îndeplinească scopurile lor ucigaşe.
Monahii, cu ochii plini de lacrimi şi cu „suspinuri din adâncul inimii", o rugau să le ajute în clipele grele prin care treceau. Atunci

Preasfânta Născătoare de Dumnezeu nu a trecut cu vederea rugăciunea lor. La porunca ei s-a ridicat o furtună pe mare care a scufundat toată flota perşilor, înecându-se astfel toţi cei care se aflau în corăbii.
Prin voia Maicii Domnului a scăpat numai emirul, care în acele clipe se afla în mănăstire şi a văzut cum sunt nimiciţi oamenii săi. A fost lăsat în viaţă ca să se smerească şi să cunoască puterea adevăratului Dumnezeu.
Când a văzut distrugerea corăbiilor şi a armatelor sale, s-a căit şi i-a părut rău pentru toate nelegiuirile pe care le făcuse în mănăstire. Şi-a presărat cenuşă pe cap, ca să-şi arate durerea sufletească, şi îi implora pe monahi să-L roage pe adevăratul Dumnezeu să-l izbăvească de la moarte. Ba încă le-a dat monahilor mult aur şi argint pentru a construi noi ziduri şi mai înalte, care să-i apere de viitoarele invazii ale barbarilor, ceea ce monahii au făcut într-adevăr mai târziu.
%
Cel întru fericită adormire, ieromonahul Ioachim Speţieris, de mic copil a avut o mare dorinţă de a se
închinovia într-una din sfintele mănăstiri pentru a învăţa „arta artelor şi ştiinţa ştiinţelor", potrivit spuselor Sfântului Grigorie Teologul, şi a pune cu bucurie făptuirea drept temelie contemplaţiei. Şi astfel, „rănindu-i-se sufletul de dor dumnezeiesc" şi „întraripându-se cu dragostea cea sfântă", L-a iubit pe Domnul din tot sufletul său.
Dar cei din familia lui s-au împotrivit foarte tare atunci când le-a spus despre dumnezeiasca lui dorinţă şi despre sfintele lui simţăminte. Rudele lui voiau ca el să sporească în cele lumeşti, însă el căuta urcuşuri dumnezeieşti. Aceia voiau să-l însoţească cu o mireasă a veacului acestuia, dar ea căuta şi-L dorea pe Mirele ceresc şi logodna Duhului. Fusese ales pentru petrecerea îngerească, iar cuvintele „Mai bună decât toate este fecioria" i se înrădăcinaseră în inimă.
într-o zi l-au ocărât cu atâta sălbăticie, de parcă ar fi făcut o crimă foarte grea. Despre aceasta scrie însuşi părintele Ioachim: „Eu am tăcut atunci când am auzit toate acestea, deşi în inima mea m-am mâhnit foarte mult. Tatăl meu a rostit în mânia lui şi cuvinte grele împotriva cinului monahal, care atât de mult mi-au rănit inima, încât

îmi spuneam în sinea mea: «Moartea este pentru mine mai de-grabă o binefacere!».
în acea seară am rămas singur şi am plâns toată noaptea, chemând-o în ajutor pe Maica Domnului. Şi aşa cum stăteam acolo în genunchi şi plângeam, am auzit o voce în adâncul inimii mele, care-mi spunea: «Sfântul Munte». îndată după aceasta mi-a venit o dorinţă să plec în Sfântul Munte şi să îmbrac acolo schima monahală".
Maica Domnului auzise suspinul inimii micuţului Ioachim şi încuviinţase dorinţa lui lăuntrică. Minunea se săvârşise în inima lui, iar toate înjosirile şi defăimările pe care le suferise, dispăruseră.
*
Bătrânul Leontie (t 1876) ucraineanul, care a trăit în Schitul Sfântului Dimitrie - Lacu din Sfântul Munte treizeci şi cinci de ani, atunci când era nevoit să iasă din schit pentru diferite treburi, simţea în sufletul său dorinţa de a face multe metanii în faţa icoanei Maicii Domnului pentru a se încredinţa pe sine ocrotirii ei. El se ruga ca să poată îndura fără tulburare tot ceea ce i s-ar putea întâmpla, căci aşa cum spunea, monahul nu trebuie să iasă din chilia sa fără pregătirea necesară.
Odată bătrânul Leontie a mers la Karyes, la un monah bulgar, cunoscut de-al său, care l-a primit cu multă dragoste. însă acesta nu avea timp să stea cu el, căci nu-i îngăduia ascultarea pe care o avea. Astfel, i-a arătat părintelui Leontie arhondaricul unde se putea odihni, până când el avea să-şi termine treburile, după care îi putea vorbi. Stareţul Leontie, rugându-se neîncetat, a intrat în camera de primire, s-a înclinat pentru a-i saluta pe cei aflaţi acolo şi a spus:
- Binecuvântaţi, părinţilor!
în acea clipă se găsea acolo un monah care dintr-odată, de parcă l-ar fi stăpânit diavolul, a început să-l ocărască cu nişte cuvinte lumeşti ce nu se puteau rosti. Un oarecare monah român, care semăna cu bătrânul Leontie foarte bine, îi făcuse rău, iar el credea că este aceeaşi persoană. Părintele Leontie, care avea alături de el sprijinitoare şi apărătoare pe Maica Domnului, care îl ocrotea ca un în-ger păzitor, repeta cu seninătate: ,Aşa este, părinte, aşa este. Spui adevărul".

Celălalt a început să caute o bucată de lemn ca să-l lovească, dar fiindcă în tot arhondaricul nu găsea unul potrivit, a ieşit afară ca să găsească vreunul.
Stareţul, fiind întărit de Maica Domnului, a rămas la locul său şi după ce a suspinat către Născătoarea de Dumnezeu, şi-a zis în sine: „Vezi, Leontie, dovedeşte acum pentru ce lucruri te-ai pregătit!”. Credinţa lui în Născătoarea de Dumnezeu nu îl părăsise. Nădăjduia că ea îl va întări atât de mult, încât răbdarea lui nu se va sfârşi până când necunoscutul monah nu va înceta să-l lovească.
Când ocărâtorul s-a întors, Stareţul se aştepta ca acela să se năpustească asupra lui, dar monahul a căzut la picioarele lui şi îl ruga să-l ierte. Ce se întâmplase? Ocărâtorul, căutând un băţ, s-a întâlnit cu stareţul chiliei, care l-a întrebat cum petrece duhovnicul Leontie la arhondaric. Abia atunci şi-a dat seama de marea lui greşeală, însă Maica Domnului îşi săvârşise minunea şi astfel stareţul nu a fost vătămat. Fiind Iară de răutate, dar văzând şi smerenia şi pocăinţa monahului, duhovnicul Leontie i-a spus:
- Dumnezeu să te ierte! îţi dau însă numai acest mic canon: să faci o sută de metanii la Maica Domnului!
Acela a început îndată să le facă şi atunci mărinimosul stareţ şi-a dat seama de pocăinţa lui sinceră. De aceea i-a şi spus: ‚Ajunge! Sunt destule...”
Maica Domnului a rânduit astfel lucrurile, încât să-l întărească în răbdare pe părintele Leontie şi să-l aducă la pocăinţă pe monahul ocărâtor.
©
Cuvios Eftimie, noul mucenic al lui Hristos, s-a născut în satul Dimiţana. Mama lui, atunci când era gata să nască, avea nişte dureri foarte mari, de aceea s-a rugat Domnului: „Stăpâne, Hristoase al meu, pentru rugăciunile Sfântului Elefterie, slobozeşte-mă pe mine roaba ta, iar copilul ce se va naşte îl voi numi Elefterie!”. îndată după rugăciune ea a născut un băieţel, pe care la botez l-au numit Elefterie. Atunci când acesta a crescut mare, a vizitat Constantinopolul, Odessa şi Bucureştiul. Acolo a devenit prietenul celui care mai întâi s-a lepădat de credinţă, iar apoi a devenit Cuviosul Mucenic Acachie.

în Bucureşti a cunoscut un ambasador turc, la care a şi rămas şi pe care îl slujea. Aceştia s-au mutat mai târziu împreună cu Elefterie în Sumblan, unde a fost slujitorul lui Rais-efendi Galipi. Trăind lângă acesta s-a lepădat de credinţa creştinească, a devenit musulman şi după trei zile a primit tăierea-împrejur. Astfel a primit pecetea lui Antihrist.

Dar în acele dureri înfricoşătoare ale tăierii-împrejur şi-a amintit de credinţa lui strămoşească şi plângea cu amar ca fiul risipitor şi ca Petru.

După patru luni de zile a venit pe ascuns la Adrianopolis. S-a oprit în faţa bisericii mitropolitane şi plângea cu lacrimi amare. Mitropolitul de atunci şi Patriarhul Mucenic de mai târziu, Chirii, a trimis pe epitropul său să afle cine era cel care cerea ajutor şi haine creştineşti, pe care să le schimbe cu cele turceşti. Când epitropul a auzit istoria lui Elefterie, fie din frică, fie din barbarie, l-a alungat cu strigăte sălbatice. Elefterie, plin de frică, a alergat la Maica celor îndureraţi, la Preasfânta Născătoarea de Dumnezeu, zicând: „Maica Domnului, toţi mă alungă. Tu însă să nu te întorci de la zidirea Fiului tău. Maica Domnului fă-te mie chezăşuitoare către Fiul tău, de Care eu m-am lepădat! Dă-mi mână de ajutor şi primeşte lacrimile şi pocăinţa păcătoşilor şi scoate-mă din adâncul pierzării acesteia!”.

După aceasta a venit la Constantinopol şi după zece zile de la venirea lui a fost întărit de Maica Domnului ca să poată pleca în Sfântul Munte şi să mărturisească credinţa lui în Hristos şi să primească moartea mucenicească pentm numele Domnului.

Cu o barcă mică a trecut în părţile Galatiei şi a intrat în ambasada rusă. Atunci a strigat: „Slavă lui Hristos Dumnezeu, Care m-a scos din iad şi din adâncurile morţii!”

Funcţionarii de la ambasada Rusiei au rămas uimiţi, când l-au văzut pe Elefterie cu haine turceşti, deoarece ştiau că mai înainte era creştin. Când au aflat ceea ce i se întâmplase, i-au dat haine creştineşti şi l-au îmbarcat pe o corabie. Şi tot cu ajutoml Maicii Domnului a ajuns la Mănăstirea Marea Lavră din Sfântul Munte. Acolo şi-a mărturisit păcatul său la Patriarhul Ecumenic de atunci, Grigorie, primind iertarea păcatelor, iar după patmzeci de zile, după

multă mgăciune, post şi multe nevoinţe duhovniceşti, a fost uns cu Sfântul Mir devenind iarăşi creştin ortodox.
Apoi, după puţin timp a plecat cu binecuvântarea unor stareţi la Constantinopol, pentm a mărturisi pe Hristos. După opt zile s-a întâlnit cu şase slujitori ai lui
Rais-efendi, care, deşi îl cunoşteau, acum nu l-au mai recunoscut, „după judecăţile" pe care le cunoaşte Domnul. Mai era nevoie, precum se vede, de timp pentm curăţirea păcatului său.
S-a întors în Sfântul Munte, în Schitul Cinstitului înaintemergător de la Mănăstirea Ivim, unde s-a dămit unei aspre nevoinţe trupeşti şi sufleteşti, făcând privegheri, metanii, vărsând lacrimi şi cerând cu multă tânguire de la Dumnezeu iertarea păcatului său, a lepădării lui. Prin această nevoinţă a venit. înlăuntml său dumnezeiasca schimbare şi a devenit schimonah cu numele Eftimie. A cemt din nou binecuvântare de la bătrânii din mănăstire ca să mărturisească în locul lepădării sale de Hristos şi să spele acest păcat cu sângele său, sfinţind astfel acel loc.
Când a sosit clipa plecării, a luat binecuvântare, a sămtat icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului „Portăriţa" şi a rugat-o să îl întărească pe calea muceniciei sale.
Pe 19 februarie 1814 a plecat împreună cu însoţitorul său, stareţul Grigorie, care urma să-l întărească în nevoinţa sa şi să fie martoml muceniciei sale.
Au ajuns la un mic cătun numit Galata, de pe ţărmul mării, lângă Constantinopol. Acolo, la Biserica Sfântului Ioan şi la cea a Maicii Domnului făceau în repetate rânduri Sfântul Maslu, îi împărtăşeau pe credincioşi şi apoi mergeau cu toţii şi se închinau la icoane făcătoare de minuni, în Sâmbăta lui Lazăr s-au împărtăşit din nou, iar în Duminica Floriilor au liturghisit în Biserica Cinstitului înaintemergător din Hios şi au luat stâlpări.
După Sfânta Liturghie, Cuviosul Eftimie s-a dezbrăcat de hainele monahiceşti şi s-a îmbrăcat iarăşi cu cele turceşti. S-a îndreptat apoi spre tribunalul turcesc şi s-a înfăţişat înaintea vizirului Rusut-Paşa şi a slujitorilor lui. Acolo, ţinând într-o mână o cruce, iar în cealaltă stâlpările, le-a spus cu bărbăţie şi cu îndrăzneală:

- Eu, ighemoane, am fost creştin din moşi-strămoşi şi iată semnele creştinilor - şi i-a arătat cmcea pe care o ţinea în mână şi stâlpările pe care le luase dimineaţă din biserică iar hainele pe care le port mi le-aţi dat voi şi de aceea le calc în picioare ca semn că religia voastră este fără de Dumnezeu.

După ce a spus acestea, şi-a scos turbanul de pe cap, l-a aruncat jos şi a început să îl calce în picioare, dând anatemei pe Mohamed şi numindu-l înşelător, antihrist şi altele asemenea.

Vizirul a rămas uimit de curajul şi de îndrăzneala acestui tânăr de douăzeci de ani. După multe chinuiri şi întemniţări, vizirul a poruncit să-i taie capul, lucru pe care Părintele Eftimie l-a primit cu bucurie şi cu psalmodii.

A fost dus la locul muceniciei, purtând în mâini semnele biruinţei, crucea şi stâlpările. Acolo s-a întors către răsărit, s-a rugat, a sărutat crucea şi a îngenuncheat bucuros. Călăul l-a lovit cu iataganul, dar a tăiat numai puţin din ceafă.

- Loveşte puternic! a strigat Sfântul.

Dar nici următoarea lovitură de iatagan nu i-a tăiat capul. Atunci călăul l-a apucat de păr, i-a dat capul pe spate şi l-a tăiat ca pe o oaie. Tot astfel profeţise şi Sfântul. Era ziua de 22 martie a anului 1814, Duminica Floriilor, ceasul al şaselea din zi.

Bătrânul Grigorie, însoţitorul Sfântului, când a aflat de la un om, pe care îl trimisese la locul martiriului, cele petrecute la moartea Cuviosului, s-a bucurat şi a slăvit pe Dumnezeu şi pe Maica Domnului.

După trei zile a cumpărat de la turci trupul Sfântului. I-a luat în mâini capul, l-a sărutat cu lacrimi şi i-a vorbit cum vorbeşte părintele copilului său. Atunci Sfântul a deschis ochii, l-a privit pe stareţ şi pe creştinii ce erau adunaţi acolo, după care i-a închis. Iar din trupul său a curs sânge cald timp de trei zile.

©

Nicolae, copilul unei femei văduve, se trăgea din oraşul Vriulon, din Asia Mică. Pentru a-şi agonisi hrana cea de toate zilele şi a câştiga o mică simbrie, a fost nevoit să pască cămilele unui turc, pe nume Aga, împreună cu alţi şase tineri creştini, care fiind ameninţaţi de agareni că îi vor ucide pe toţi creştinii, şi-au schimbat credinţa.

Atunci când mama lui Nicolae l-a văzut pe fiul ei îmbrăcat în haine turceşti, cu şalvari şi cu turban, a înţeles ce se întâmplase. Şi ca şi cum nu ar fi fost mama lui, i-a spus plină de mânie:

- Să nu te apropii de mine! Să pleci din casa mea cât mai repede! Eu nu am născut un turc, ci un Nicolae creştin.

Nicolae a simţit cuvintele mamei sale ca pe nişte ace otrăvite care îi înţepau inima. Abia atunci şi-a dat seama de fărădelegea pe care o făcuse. A plecat de acasă plângând, iar pe drum striga către Hristos de Care se lepădase: „Izvo- rule al milei, Adâncule al bunătăţii, Părinte al îndurărilor, miluieşte-mă! Fărădelegea mea am cunoscut şi păcatul meu înaintea mea este pururea. Povăţuieşte-mă la pământul dreptăţii!”.

Apoi, îmbrăcându-se cu haine creştineşti, s-a dus la Smirna, având vie în inima sa amintirea lepădării. Aici, după iconomia lui Dumnezeu, Care nu voia să se piardă sufletul lui, a întâlnit un duhovnic athonit, care l-a sfătuit să meargă în Sfântul Munte, încredinţându-l că acolo îşi va găsi liniştea sufletească şi mântuirea. A ajuns la Schitul Sfânta Ana unde a întâlnit un consătean de-al său, părintele Ştefan, care era un călugăr foarte cuvios. Acesta l-a oprit lângă sine şi a plâns mult când a aflat că acest tânăr trecea printr-o astfel de suferinţă: dispreţul mamei, nopţi nedormite, martiriu sufletesc şi în cele din urmă o mare pocăinţă. Voia să se nevoiască împreună cu el în stadionul virtuţilor şi al nevoinţei sufletului şi trupului. Astfel, l-a „aprovizionat” cu „toate Tainele strălucitei şi adevăratei noastre credinţe, necesare pentru drumul ascezei”.

în Sfântul Munte, Nicolae a îmbrăcat haina Mucenicilor, schima îngerească a monahilor, primind numele Nectarie. Cine poate povesti posturile, culcările pe pământ, metaniile şi rugăciunile de toată noaptea pe care neîncetat le făcea de trei ori fericitul? Iar lacrimile fierbinţi pe care le vărsa, nu este cu putinţă a le descrie.

După ce a băut o dată „dumnezeiescul nectar din izvoarele mântuirii”, se ruga acum ca Domnul să-l învrednicească să-şi verse sângele pentru El prin moarte mucenicească:

„împărate prea-drepte, mult-milostive şi mult-îndurate! întăreşte-mi trupul, pe care din neştiinţă l-am pângărit, ca să se curăţească prin vărsarea sângelui meu. Şi precum, ca un fără de minte, m-am lepădat

de Tine, tot astfel Preadulce Hristoase al meu, pentru rugăciunile Preacuratei Tale Maici, singura mea nădejde, învredniceşte-mă să Te propovăduiesc Dumnezeu adevărat în faţa necredincioşilor agareni!”. Atunci a primit o vestire din Cer, căci a simţit înlăuntrul său o dorinţă mistuitoare pentru mucenicie. Aceasta arăta că aflase „har înaintea Domnului şi a Preacuratei Sale Maici” şi că i se iertase păcatul lepădării.

Tânărul monah Nectarie a alergat „cu bucurie” în stadionul muceniciei, precum Sfinţii Apostoli Petru şi Pavel. S-a dus, aşadar, în patria sa, acolo unde se lepădase de Hristos, pentru a curăţi locul şi a-l spăla cu sângele său, mărturisind pe „Iisus Hristos Cel Răstignit”. Dorea să fie răstignit şi el tot acolo unde îl răstignise din nou prin lepădare pe Hristos din ale Cărui răni a curs sânge. Dorea să urce el însuşi în locul Aceluia pe Cruce şi să-şi verse sângele său pentru Hristos.

Era Duminică, 11 iulie 1820, aproape de ora nouă când „condeiul a scris hotărârea pedepsei prin tăierea capului”. Atunci Biserica noastră l-a dobândit pe Noul Cuvios Mucenic Nectarie, cel din Vriulon, Asia Mică, „care de sabie s-a săvârşit”.

*

Fericitul Stareţ Paisie (t 12 iulie 1994) este poate unul dintre ultimii asceţi adevăraţi ai Sfântului Munte. Stareţul a dus o viaţă ascetică foarte înaltă. Cine ar putea povesti cu
vrednicie şi în amănunt marile nevoinţe şi izbânzi ale Stareţului: desăvârşita nepătimire faţă de cele lumeşti, râvna lui fierbinte pentru Credinţa Ortodoxă şi neîntrecuta lui iubire de oameni, privegherile, culcările pe jos, neîncetata nevoinţă a trupului şi a sufletului, bunătatea şi întreaga lui înţelepciune care uimea şi puterile îngereşti, simplitatea îmbrăcăminţii sale şi mai mult decât toate, maica virtuţilor, smerita cugetare?

în ciuda tuturor acestor virtuţi, Dumnezeu a îngăduit să sufere de foarte multe boli, pentru a-l curăţi, precum aurul în topitoare şi astfel să-l bage în împărăţia Sa.

Trupul său istovit din pricina postului, a privegherilor şi a nevoinţelor duhovniceşti, suferea atât de mult, încât este de mirare cum de a rezistat atâţia ani şi nu a cedat. Nemilostiva boală a

cancerului, stomacul său chinuit, hemoragiile, problemele de respiraţie şi altele, „care nu au număr”, i-au făcut trupul foarte sensibil.
Stareţul Paisie, în ciuda numărului mare de boli şi a durerilor insuportabile care îl făceau să se asemene unui mucenic, rămânea întotdeauna liniştit. Niciodată nu s-a plâns lui Dumnezeu: „De ce Doamne ai trimis peste mine atâtea dureri? De ce o astfel de mucenicie zilnică şi continuă?”. Durerile le considera o binecuvântare cerească, iar bolile ca pe o dreptate dumnezeiască trimisă pentru păcatele sale, aşa cum obişnuia să-i înveţe pe alţii. în această mucenicie şi în iadul durerilor în care se afla, singurele cuvinte pe care le rostea sfinţita sa gură erau: „Dulcea mea Măicuţă! Dulcea mea Măicuţă!”. Şi Maica Domnului îl auzea şi-l întărea întotdeauna în durerile trupeşti, astfel încât să poată urca cu răbdare şi fără să murmure mucenicească Golgotă.
Dar într-o bună zi a lăsat cele pământeşti pentru cele cereşti, cele trecătoare pentru cele veşnice şi a mers să se odihnească în locaşurile Maicii Domnului, având pe buze cuvintele: „Dulcea mea Măicuţă!”.
Sfântul Siluan Athonitul, pe când era începător în Mănăstirea rusească a Marelui Mucenic Panteleimon din Sfântul Munte, a primit atacul poftei desfrânării şi a zăbovit asupra închipuirilor ademenitoare ce i le înfăţişa patima. Cugetul îi spunea: „Mergi în lume şi te însoară!”.
Cât a suferit tânărul frate rămânând singur, noi nu cunoaştem. Când s-a dus la spovedanie, duhovnicul i-a spus: „Să nu primeşti niciodată cugetele rele, ci să le alungi de îndată!”.
După prăbuşirea nedreaptă ce a suferit-o, sufletul fratelui Simeon a fost cuprins de mare frică. înţelegând puterea înfricoşătoare a păcatului, a simţit din nou flăcările iadului şi a hotărât să se roage neîncetat, până ce Dumnezeu îl va milui.
După ce a trăit chinurile iadului şi după bucuria pe care a simţit-o când a primit iertarea prin Taina Spovedaniei, păcătuirea cu gândul a fost un fapt care i-a zguduit sufletul, căci a conştientizat că o întristase din nou pe Maica Domnului. Credea că a ajuns la limanul mântuirii şi deodată a văzut că şi aici există posibilitatea de a pieri.

însă dragostea lui pentru Maica Domnului şi încrederea în milostivirea ei i-au dat curaj să o cheme în rugăciune în fiecare zi. Nădăjduia ca ea, văzând starea jalnică a sufletului său, să îl miluiască. Iar Maica Domnului nu a trecut cu vederea „suspinurile inimii lui" şi lacrimile fierbinţi ale fratelui Simeon. Acestea izvorau din simţirea adâncă a păcătoşeniei sale, pe care pururea o avea înaintea ochilor săi, precum Proorocul David. Maica Domnului a coborât din Ceruri în chip tainic şi l-a izbăvit de căderea prin gândul păcătos, unealta principală a diavolului. Harul Maicii Domnului l-a povăţuit în chip minunat şi i-a dăruit pacea lăuntrică.
Din această cădere Cuviosul Siluan a învăţat cât de mare şi cât de greu de biruit este acest vrăjmaş al omului, şi anume gândul păcătos. Se poate ca monahul să biruiască trupul, foamea, setea, somnul şi alte patimi ale omului, dar întotdeauna va avea de luptat cu gândul păcătos. De aceea,
mai târziu, când Cuviosul Siluan a învins şi această patimă, spunea cu sinceritate: „Niciodată nu am lăsat să intre în inima mea vreun gând care să-L mânie pe Dumnezeu".
©
Ascetul rus, Bătrânul Filaret (t 1962), ce trăia zăvorât la înfricoşătoarea Karulie33 din Sfântul Munte, trăia neştiut de nimeni, într-o desăvârşită sărăcie. Pentru a ajunge cineva la chilia sa din pustie, trebuia să se caţere pe nişte stânci abrupte, ţinându-se de lanţuri. Iama degera de frig, iar vara se topea de căldură. Trăia în linişte, numai pentm Dumnezeu. Deschidea uşa numai celuilalt pustnic, pe care îl chema tot Filaret, atunci când acesta îi dădea un semnal, ca să primească de la el posmag şi alimente cum ar fi: fasolea, lintea, năutul. Pe acestea le mânca numai înmuiate. Avea ani de zile de când nu se mai spălase, însă mâna lui răspândea mireasmă atunci când i-o sărutai. Odată l-au întrebat:
- Cum ai urcat aici sus, în acest cuib de vultur? Şi cum de rabzi această asprime a traiului?
- Maica Domnului m-a adus, fiul meu! a răspuns el cu o desăvârşită siguranţă.
- Şi cum ai rezistat să trăieşti atâţia ani aici, pe aceste stânci pleşuve?

- Ţi-am spus că Maica Domnului m-a ajutat!

Cu siguranţă că Maica Domnului îi descoperise multe lucruri acestui pustnic, care se exilase de bună voie, dacă vorbea despre ea cu atâta credinţă şi înflăcărare. Acest cuvios a adormit auzind cântări închinate Maicii Domnului.

Vicleniile diavolilor

I

eromonahul Chirii, care s-a născut în Agrinio, a plecat încă de mic copil în Egipt, iar de acolo s-a îndreptat către Mănăstirea Sfântului Sava din Palestina. La vârsta de numai şaisprezece ani a fost îmbrăcat în hainele călugăreşti şi se nevoia ca un adevărat atlet al lui Hristos. Dar fiindcă numărul mare de închinători nu-i îngăduia să-şi săvârşească ne tulburat nevoinţele sale ascetice, a venit în Sfântul Munte, la Schitul Sfântului Panteleimon, ce aparţine Mănăstirii Kutlumusiu.

Părintele Chirii era „pildă... cu cuvântul, cu purtarea, cu dragostea, cu duhul, cu credinţa, cu curăţia” . Dragostea lui pentru Maica Domnului era nemăsurată. De aceea ea i-a dăruit harisma împotriva demonilor” şi a „toată puterea vrăjmaş ului i” .

Fericitul Stareţ Paisie scrie despre puterea pe care Părintele Chirii o avea împotriva demonilor:

„Pe lângă harisma străvederii, mai avea şi harisma de a scoate diavolii din făpturile lui Dumnezeu. Nu pot să uit o întâmplare, pe care am văzut-o cu ochii mei, cu un om ce avea un diavol înfricoşător. Pe acest om îl aduseseră la chilia Stareţului, pentru a-l tămădui. Noaptea, când Părintele Chirii s-a sculat pentru a aprinde candelele şi a începe rugăciunea, diavolul a turbat de mânie, pentru că se simţea strâmtorat de prezenţa Stareţului, şi a rupt lanţurile cu care era legat omul aflat în stăpânirea lui. Părintele Chirii, atunci când omul îndrăcit a ridicat mâinile în sus ca să-l lovească în cap cu acele lanţuri, a îngenuncheat, şi-a ridicat şi el mâinile către

Dumnezeu şi a strigat: «Hristoase al meu, Maica Domnului, alungă diavolul din făptura ta!».
Când am auzit acel strigăt, am alergat îndată în biserică şi l-am văzut pe Stareţ îngenuncheat, iar acel om, fiind acum slobozit de diavol, stătea bucuros la picioarele Părintelui Chirii, precum tânărul din Evanghelie la picioarele lui Iisus".
*
Bătrânul Iosif Isihastul, care a trăit un timp la Schitul Sfântului Vasilie din Sfântul Munte, a fost războit mult de dracul desfrânării. Despre acest război puternic al trupului, Bătrânul Iosif spunea: „Aveam o deplină cunoaştere a războiului şi de aceea mă nevoiam cu asprime. Iar atunci când ajungeam la limită, Harul mă întărea şi iarăşi începeam. Dar odată cu trecerea timpului, războiul devenea tot mai aspru şi aproape neîncetat".
Atunci Părintele Iosif a scos din chilia sa patul de lemn şi şi-a făcut un scaun de lemn, ca un fotoliu, pentru a-şi sprijini mâinile. în acesta a stat şi a privegheat opt ani de zile, timp cât a durat războiul trupului. Şi aceasta a făcut-o fără să se întindă vreodată pe coaste. Spunea iarăşi Bătrânul Iosif: „Şi fiindcă războiul nu înceta, nu am încetat nici eu să mă împotrivesc prin nevoinţă aspră şi mai ales prin priveghere (spunea alteori că nici o altă rea-pătimire nu usucă patimile ca privegherea) şi bătaia binefăcătoare, aşa cum o numea el. Plângeam, suspinam, mă rugam Maicii Domnului, care de multe ori m-a mângâiat, dar nici o uşurare nu simţeam. Războiul înceta pentru puţin ca să răsuflu, iar apoi începea cu şi mai multă tărie. Numai în rugăciune găseam mângâiere".
Odată Bătrânul Iosif a simţit uşurare în război şi a crezut că a biruit patima, dar aceasta a ţinut doar câteva zile, după care războiul trupului s-a înteţit.
„Plângeam, spunea Bătrânul, privegheam cât se putea de mult, dar starea mea nu se schimba... îmi loveam atât de mult trupul cu bastonul, încât de la jumătate în jos eram vânăt de bătaie, dar războiul nu ceda deloc. Singurele mele mângâieri erau lacrimile şi rugăciunea, dar vedeam că patima încă mai trăia în mine şi nu se dădea deloc bătută. Mă rugam neîncetat lui Hristos şi Preacuratei Sale Maici, către care de la început am avut o deosebită evlavie şi

dragoste. «Stăpâna mea! Stăpâna mea! strigam cu durere. Tu, care eşti păzitoarea celor ce trăiesc în feciorie, cunoşti că niciodată nu am iubit păcatul trupesc, ci după ce L-am cunoscut pe Fiul Tău, am hotărât să dobândesc curăţia desăvârşită, atât cât îi este cu putinţă omului. De ce atunci atâta silă din partea dracilor? Vor birui oare şi intenţia mea cea bună?».
Atunci însă când a venit şi bucuria marii biruinţe, a biruinţei împotriva diavolului, Bătrânul Iosif spunea: „Odată, pe când eram descurajat din pricina ispitelor, m-am dus în chilia mea, am închis uşa şi m-am aşezat pe un scăunel pentru a rosti Rugăciunea. începusem să mă liniştesc, când deodată am auzit cum se deschide uşa, dar nu m-am mişcat, crezând că este părintele Arsenie (ucenicul său). îndată însă am simţit că cineva mă îndemna spre pofta trupească. Când am deschis ochii, ce să văd? Era duhul necurat al desfrânării! Arăta aşa cum îl descriu Părinţii, cu un cap pleşuv şi murdar ce avea două coame mici şi drepte, cu o faţă palidă, cu ochii rotunzi şi roşii, plini de viclenie şi cu tmpul murdar, acoperit de fire de porc sălbatic.
Atunci m-am năpustit asupra lui cu toată puterea mea, dar fireşte, era cu neputinţă să-l pot ţine. în palme mi-a rămas numai senzaţia părului şi o duhoare de pucioasă şi de noroi, care s-a răspândit în tot locul acela.
Din acea clipă, cu Haml lui Hristos şi al Maicii Lui m-am uşurat de greutatea acestui război, au încetat cu desăvârşire gândurile necurate, iar eu mă simţeam ca un copil mic, fără să mă mai lupte această patimă. Atunci am cântat cântarea de biruinţă a Proorocului Moise: „Calul şi călăreţul i-a aruncat în mare” . Toată noaptea aceea m-am bucurat şi am slăvit pe Hristos şi pe Preacurata Sa Maică, Care nu au trecut cu vederea ticăloşia mea şi nu m-au dat spre vânare dinţilor vrăjmaşilor ”.
*
Bătrânul Simon Arvanitul, atunci când era tânăr în lume, mergea în piaţa centrală a Atenei împreună cu alţi tineri din satul său, pentru a vinde zarzavaturi, şi astfel să-şi câştige şi ei pâinea. însă prietenii lui Panaghiotis - acesta fusese numele de mirean al Stareţului - după ce îşi vindeau marfa, mergeau de obicei la diferite restaurante şi îşi

cheltuiau banii cumpărând mâncăruri scumpe. Dar Panaghiotis nu înceta să-i sfătuiască cu blândeţe să se îngrijească şi de casele lor: „Fiii de împăraţi s-au lepădat de lume şi de toate bunurile lor şi au trăit numai cu pâine şi apă, iar voi, cum de trăiţi mâncând mai bine decât cei din familiile voastre? La ei nu vă gândiţi deloc? Cum vor trăi, sărmanii, dacă voi nu le duceţi câţiva bănuţi? Nu sunt şi ei tot oameni? Şi nu muncesc, oare, şi ei din greu ca şi voi?”.
Dar satana nu suferea să-l audă pe Panaghiotis rostind cu atâta credinţă astfel de cuvinte. De aceea s-a hotărât să-i facă rău. în timp ce Panaghiotis le vorbea prietenilor săi, diavolul a stârnit un vârtej şi l-a ridicat în aer împreună cu catârul lui la o înălţime foarte mare. De aici, de sus diavolul voia să-l lase să cadă la pământ şi să-l zdrobească.
însă Panaghiotis, acolo sus unde se afla, a început să ceară ajutorul lui Dumnezeu, rostind „Tatăl nostru” şi „Crezul”. îndată o femeie - Maica Domnului - îmbrăcată în negru, l-a răpit fulgerător împreună cu animalul şi l-a dus la prietenii săi. Dar aceia nu şi-au dat seama ce se întâmplase şi de aceea continuau să vorbească despre una şi despre alta. Văzând însă că Panaghiotis nu auzea deloc, s-au apropiat de el şi l-au văzut că era ca într-un extaz. Şi deşi îl îndemnau să spună ceva, se pare că el nu îi vedea, nici nu îi auzea.
Această întâmplare l-a pus pe gânduri pe Panaghiotis şi a fost pentru el un îndemn puternic spre viaţa monahală, pe care a urmat-o, într-adevăr, mai târziu.
*
Duhovnicul Sava (t 4 aprilie 1908), un mare nevoitor care a trăit la Schitul Sfânta Ana Mică, „omul înaltelor trăiri duhovniceşti”, era luminat de „raza strălucitoare a Soarelui dumnezeiesc” şi se îndulcea de trăiri duhovniceşti pline de veselie. Era încălzit de căldura dumnezeiască nestinsă şi luminat de adierile dulci ale Duhului Sfânt. Se îmbăta de frumuseţile negrăite ale „bunei cuviinţe dumnezeieşti”, de rânduielile îngereşti, de miresmele cereşti, de vederile tainice de „dincolo de catapeteasmă” şi de fulgerele dumnezeieşti ale luminii taborice. Şi astfel, încărcat cu harismele dumnezeieşti ale Duhului Sfânt, îi povăţuia pe cei înşelaţi de la întuneric la lumină, „luminat fiind şi luminând ca un soare cu lumina cunoştinţei pe toţi cei care se

apropiau de el" (Sfântul Simeon Noul Teolog). A spovedit mii de creştini, pentru că era un duhovnic încercat şi putea rezolva toate felurile de încălcări ale Legii lui Dumnezeu.
Odată izbucnise în Halkidiki un mare război între o femeie creştină şi bărbatul ei, care se ocupa cu vrăjile. Acesta se desăvârşea cu ajutorul diavolului în arta vrăjitoriei. Femeia îl sfătuise de multe ori pe bărbatul ei să lase lucrarea diavolului, să se mărturisească şi să se împărtăşească cu Preacuratele Taine. Dar întotdeauna cuvintele ei nu erau luate în seamă. într-o zi femeia i-a spus bărbatului ei cu furie:
- Ascultă-mă! Mi-ai făcut viaţa nesuferită. Dacă de Paşti nu te vei împărtăşi, te voi părăsi. în familia mea vreau să domnească Hristos, iar nu magia ta cu diavolii.
Auzind aceste cuvinte, bărbatul şi-a venit în simţiri. S-a dus la părintele Sava duhovnicul, s-a mărturisit şi s-a slobozit de diavoli. Acum vedea altfel lumea din jurul său.
Mergând spre Schitul Sfânta Ana, a văzut în partea dreaptă a cărării o scobitură mare într-o stâncă. Acolo a ars cartea sa cu vrăji.
După câtva timp acesta l-a întâlnit pe ucenicul duhovnicului Sava, pe părintele Ilarion, şi i-a spus: „Să transmiţi părintelui Sava închinăciunile mele şi marea mea recunoştinţă pentru binele pe care mi l-a făcut. Să-i spui că am ars acea carte în peştera de mai sus".
Atunci când părintele Ilarion a ajuns în dreptul acelei peşteri şi păşea liniştit pe cărare, a fost întâmpinat de o avalanşă de pietre mari care „vuiau şi se rostogoleau cu bubuituri înfricoşătoare". Când părintele Sava a auzit de la ucenicul său înspăimântat cele întâmplate, i-a spus: „Lucrare diavolească, fiul meu, solomonică..."
Dar şi alţii care treceau pe acolo aveau aceeaşi soartă.
Dar cu sfatul părintelui Sava, părinţii schitului au pus acolo o icoană a Maicii Domnului şi o candelă. Şi astfel, prin prezenţa Maicii Domnului acolo, tulburările pe care le făceau diavolii pe acea cărare au încetat.
Astăzi toţi cei care trec pe acolo cântă „Cuvine-se cu adevărat" sau „Născătoare de Dumnezeu" şi nu pătimesc nimic.
*
Cuviosul Simon Izvorâtorul de Mir încă de mic copil îşi dorea să devină locuitor în Biserica celor întâi-născuţi38. Venind în Sfântul

Munte, s-a alipit de un stareţ încercat. Alături de acest stareţ a dobândit încă de tânăr o cugetare înţeleaptă, o deosebită râvnă pentru nevoinţă, întreagă înţelepciune în trăire, bunăcuviinţă şi sare duhovnicească în vorbire, sfială în privire, mărime de suflet în ispite, un discernământ minunat şi fericita dragoste, rădăcina şi sfârşitul tuturor virtuţilor. Desăvârşita lui ascultare a născut într-însul smerenia cea care înalţă, iar aceasta discernământul.
După un timp şi-a părăsit stareţul ca să trăiască singur în pustia Sfântului Munte şi să săvârşească nevoinţe mai aspre. Mai târziu, după o descoperire a Maicii Domnului s-a sălăşluit într-o peşteră unde şi-a găsit mult-dorita lui linişte. Acolo voia să se războiască cu nevăzuţii vrăjmaşi ai omului, având ca armă Crucea Domnului, drept coif rugăciunea, ca platoşă credinţa, ca scut răbdarea, ca sabie postul, ca arc şi săgeţi Psalmii. Cu acestea a pornit un război înfricoşător împotriva demonilor, câştigând astfel biruinţe strălucite.
Dar cine poate povesti luptele acestui fericit nevoitor împotriva mult-meşteşugăreţului vrăjmaş, care este diavolul. într-o noapte, pe când Cuviosul se ruga, un demon s-a prefăcut într-un balaur mare şi înfricoşător. Şi-a deschis gura lui imensă pentru a-l înghiţi, dar pentru că Dumnezeu nu-i dăduse voie să facă aceasta, îl lovea pe Cuvios fără milă pe spate cu coada lui, ca şi cum l-ar fi lovit cu o bârnă mare. Din pricina multelor lovituri s-a umplut de răni şi a căzut la pământ pe jumătate mort, dar sufletul lui urca la ceruri aducând Maicii Domnului rugăciuni şi psalmodii. Iar aceea, privind din Ceruri la nevoinţele şi biruinţele Cuviosului, se bucura şi îl întărea în acelaşi timp cu harul ei cel dumnezeiesc.
Cuviosul, care se ruga în taină neîncetat, începu deodată să-l blesteme pe diavol cu Numele lui Dumnezeu şi al Preacuratei Sale Maici: „Să te certe pe tine Domnul Savaot! Mergi înapoia mea, satano! Să te certe pe tine Stăpâna acestui Munte! Depărtează-te de la mine!”
Dar înainte de a termina Cuviosul aceste cuvinte, acel balaur s-a făcut nevăzut. După aceasta Cuviosul a văzut venind din cer ajutorul dumnezeiesc: întreaga peşteră s-a umplut de o lumină dumnezeiască şi de o negrăită mireasmă, iar inima lui de bucurie şi de desfătare. Apoi a auzit o voce cerească spunându-i: „îmbărbătează-te şi te

întăreşte, credinciosule slujitor al Fiului meu!”. Era Maica Domnului care îi răsplătea biruinţa nevoinţelor sale.
Mai înainte ca soarele să răsară, Cuviosul a simţit că trupul i s-a făcut sănătos şi se bucura nespus de mult pentru că Maica Domnului nu îl părăsise nici măcar o clipă în lupta pe care o ducea cu diavolul.
*
Când Fericitul Petru Athonitul a ajuns cu corabia în dreptul Sfântului Munte, a coborât din ea, s-a rugat şi şi-a însemnat tot trupul cu semnul Sfintei Cruci. Apoi a început să urce pe o cărare îngustă şi cu anevoie de umblat, printr-o pădure în care nu intrase niciodată vreun om, ci se vedeau numai urme de fiare sălbatice. După ce a trecut peste munţi şi peste văi, a găsit în cele din urmă o peşteră adâncă şi foarte întunecoasă, a cărei intrare nu se vedea din pricina copacilor ce crescuseră în faţa ei. Ea se găseşte şi astăzi pe coasta de miazăzi a Athosului. Aici Cuviosul a găsit nenumărate târâtoare veninoase şi fiare sălbatice, dar şi o mulţime de diavoli precum nisipul mării, care la vederea Cuviosului s-au năpustit asupra lui. Nu poate povesti limba omenească mulţimea ispitelor pe care aceştia le aduceau asupra Sfântului. El însă a tăiat câteva ramuri din acei copaci care acopereau intrarea peşterii, a intrat în ea şi se ruga acolo zi şi noapte. La mai puţin de două săptămâni de când Sfântul a intrat în peşteră, tatăl minciunii, diavolul, nemaiputând răbda îndrăzneala, bărbăţia şi răbdarea Cuviosului, a ridicat pe toţi diavolii împotriva lui. Unii năvăleau cu suliţi, alţii înconjurau peştera în care Sfântul îşi săvârşea nevoinţa mucenicească şi strigau cu glas mare: „Să ieşi degrabă din locuinţa noastră, căci altfel te vom omorî acum într-însa!”. Auzind Cuviosul aceste cuvinte ale necuraţilor diavoli, credea că într-adevăr va muri. Dumnezeu însă l-a păzit nevătămat. Punându-şi toată nădejdea în Dumnezeu, a ieşit din peşteră şi atunci a văzut o mulţime nenumărată de diavoli, care erau gata să-l junghie.
Atunci Sfântul şi-a ridicat la Cer ochii sufletului şi ai trupului şi a rugat-o pe Preasfânta Născătoare de Dumnezeu să-i vină întru ajutor: „Maica Domnului, ajută-mă pe mine robul tău!”. Demonii, când au auzit numele Preasfintei, s-au făcut nevăzuţi.
După ce Sfântul a mulţumit Maicii Domnului, şi-a început iarăşi nevoinţa, trăind cu adevărat îngereşte. Petrecea gol, desculţ, suferind

nenumărate ispite de la draci şi primind timp de cincizeci şi trei de ani pâine cerească, mană care cădea precum roua şi apoi se întărea şi se făcea ca mierea. Cuviosul petrecea fără îmbrăcăminte, fiindcă i se rupsese. Nici acoperământ nu avea, fără numai cerul, iar pământul era aşternutul său iubit. Astfel, fericitul trăia ca un înger în trup, vara arzându-se de soare, iar iama îngheţând de frig. Dar toate acestea „le îndura cu bărbăţie, ca unul mai presus de fire, pentm viaţa cea veşnică".
Mii de diavoli îl luptau în fiecare zi, dar odată cu chemarea numelui Maicii Domnului se făceau nevăzuţi. Aceştia însă, după ce se odihneau, începeau iarăşi atacurile. De la ultima ispită trecuseră şapte ani, timp în care Cuviosul şi-a îndeplinit îndatoririle sale ascetice. Odată i-a apărut Cuviosului un diavol în chip de înger care ţinea în mână o şabie şi care, stând la intrarea peşterii, îl striga pe nume pe Cuvios spunându-i:
- Petre, adevăratule slujitor al lui Hristos, ieşi din peşteră ca să asculţi tainele lui Dumnezeu şi cuvinte folositoare de suflet.
- Şi cine eşti tu, i-a răspuns Cuviosul, de vrei să-mi spui cuvinte folositoare de suflet?
- Eu sunt arhistrategul lui Dumnezeu, Care m-a trimis să-ţi aduc veşti bune. Pentm aceea îmbărbătează-te, întăreşte-te şi bucură-te că ţi s-a pregătit un tron dumnezeiesc şi o cunună neveştejită. Acum, aşadar, părăseşte acest loc şi mergi în lume ca să se folosească multe suflete! De aceea şi Domnul a secat acest izvor de apă, din care beai până acum, pentm că vrea să te mute de aici.
El însuşi, diavolul, meşteml răutăţii şi înţeleptul întm răutate, trimisese un demon ca să stăvilească apa. Atunci Cuviosul Petm i-a răspuns:
- Şi cine sunt eu, nevrednicul şi păcătosul, ca să vină la mine îngeml Domnului?
- Să nu te minunezi de aceasta, căci tu ai întrecut pe Sfinţii şi Profeţii din vechime, pe Moise, pe Ilie şi pe Daniil.
Şi mare Sfânt vei fi numit în Cer pentru răbdarea ta desăvârşită. Pe Ilie l-ai întrecut în postire, pe Daniil prin petrecerea împreună cu fiarele cele otrăvitoare, pe Iov în răbdare. Aşadar, mergi ca să vezi tu singur cu ochii tăi şi să te încredinţezi de oprirea apei. Mergi în lume

la o mănăstire ca să se folosească mulţi, iar Eu voi fi împreună cu tine, spune Domnul Atotţiitorul.

- Dacă nu vine Maica Domnului care m-a trimis aici, eu nu plec.

De îndată ce diavolul a auzit numele Maicii Domnului, s-a făcut nevăzut de la ochii Sfântului. Atunci fericitul Petru a cunoscut vicleşugul vrăjmaşului şi toată neputinţa lui.

în timpul acelei nopţi i s-a arătat Cuviosului Grabnica- Ajutătoare a creştinilor, Maica Domnului, care i-a spus: „Petre, fie ca de acum înainte să nu te mai temi de viclenia vrăjmaşului, căci Dumnezeu este cu tine. Mâine îţi va trimite pe îngerul Său ca să-ţi aducă hrană cerească. Iar acesta este rânduit de Dumnezeu ca să vină o dată la patruzeci de zile".

După ce a spus acestea, Stăpâna lumii l-a binecuvântat pe Cuvios şi a plecat.

*

Sunt mai puţin de cincisprezece ani de când Stareţul Avacum a părăsit cele vremelnice pentru „cereştile locaşuri". Şi-a petrecut întreaga viaţă în stadionul nevoinţei. Cu cât mai presus este sufletul de trup, cele gândite de cele simţite, cele nemateriale de cele materiale, cu atât mai înaltă este nevoinţa duhovnicească şi cu atât mai mult este nevoie de grijă şi râvnă, ca să primim cuvenita răsplată a ostenelilor. Căci acolo unde sunt nevoinţe mari, acolo sunt şi răsplăţi mari.

Stareţul Avacum a răspuns la chemarea lui Dumnezeu. A simţit că Domnul îi bate la poarta inimii şi după ce I-a deschis şi L-a primit cu bucurie, Acesta Şi-a făcut sălaş în ea, dăruindu-i harisma împotriva demonilor.

Părintele Avacum s-a nevoit la început în Vigla , dar o întâmplare l-a silit să părăsească acest loc şi să meargă în Mănăstirea Marea Lavră, unde a rămas până la sfârşitul vieţii sale.

Odată, pe când se afla în Vigla şi se ruga pe o stâncă, i-a apărut înainte un „înger luminos" şi i-a spus:

- Avacume, Avacume, Dumnezeu m-a trimis să te iau în Rai pentru că te-ai făcut asemenea îngerilor. Vino ca să zburăm!

- Şi cum să zbor de vreme ce nu am aripi? Tu ai aripi şi poţi să zbori.
- Şi tu, Avacume, ai aripi, pentru că ai devenit înger, dar nu le vezi.

Atunci Bătrânul Avacum s-a aflat în cumpănă, căci nu ştia de unde să se ţină. Deasupra lui era cerul, iar înaintea lui prăpastia. Dar marea virtute a smereniei care îl caracteriza, nu îi îngăduia să primească astfel de laude. Şi-a adus aminte de făgăduinţa Maicii Domnului pe care ea o făcuse tuturor monahilor din Sfântul Munte şi în care spunea că va fi împreună cu ei întotdeauna şi-i va apăra de orice vrăjmaş văzut sau nevăzut. De aceea, Stareţul Avacum şi-a făcut cu smerenie semnul Sfintei Cruci, care este „diavolilor rană", şi a spus:

- Maica Domnului, cine sunt eu ca să zbor?

Nu a apucat bine să termine aceste cuvinte smerite, că îndată l-a văzut pe acel „înger" preschimbându-se într-o capră neagră cu aripi de liliac şi aruncându-se în mare.

Văzând aceasta, Stareţul Avacum s-a spăimântat şi a mulţumit Maicii Domnului că l-a ocrotit, căci altfel diavolul l-ar fi aruncat în prăpastie. Apoi Cuviosul şi-a luat traista şi a plecat la Mănăstirea Marea Lavră, unde s-a închinoviat pentru a fi mai în siguranţă.

*

Un monah care se liniştea pe Muntele Măslinilor lângă Ierusalim, avea o icoană foarte frumoasă a Maicii
Domnului. Faţă de această icoană simţea multă evlavie şi înaintea ei se ruga atunci când era cuprins de ispite. Se ruga Maicii Domnului în fiecare zi să-l izbăvească de năzucirile desfrânate. Era războit atât de tare de această patimă, încât se primejduia să ajungă şi la faptă. De îndată ce se aprindea în inima lui această flacără a poftei necurate, alerga la icoana Maicii Domnului şi se ruga cu lacrimi până ce se stingea în el pofta trupului.

Diavolul, deşi vedea că acel călugăr era izbăvit de fiecare dată de ajutorul Maicii Domnului, nu se liniştea, ci mereu îl tulbura cu acea poftă.

Odată, pe când călugărul stătea în afara chiliei sale, au năvălit cu putere asupra lui gândurile necurate. Dar când acesta a vrut să alerge la rugăciune, i-a apărut înainte diavolul. Atunci monahul l-a întrebat:

- Diavole, vrăjmaşule al adevărului, până când te vei lupta cu mine? Nu vezi că nu mă supun ţie? De ce mă chinuieşti pe nedrept?
- Eu pe mulţi alţii care erau mai virtuoşi decât tine i-am biruit, iar la sfârşit te voi birui şi pe tine, căci nu mă lenevesc şi nici altă treabă nu am. Eu sunt duhul cel necurat al desfrânării. Dar dacă vei face ceea ce îţi voi spune, voi înceta să te mai lupt.
- Ce vrei să fac?
- Lucrul pe care ţi-l cer este mic şi uşor, nu este ceva important. Vreau numai să juri că nu vei spune nimănui ceea ce îţi cer şi abia atunci îţi voi spune.

Atunci călugărul, care era neştiutor de carte, dar şi fără de vicleşug, din dorinţa de a se elibera de patimă, i-a jurat că nu va spune nimănui.
- Să nu te mai închini la această icoană pe care o ai în chilia ta! Scoate-o de acolo şi eu nu te voi mai lupta!
- Mâine îţi voi răspunde.

După aceasta diavolul s-a făcut nevăzut, dar monahul era luptat de gânduri. Nu ştia ce să aleagă: să se închine Maicii Domnului sau să o scoată din chilie şi astfel să înceteze ispitele? Se mâhnea şi pentru faptul că se jurase să nu spună nimănui. Diavolul se îngrijise de aceasta, astfel încât monahul să nu poată întreba pe vreun duhovnic şi astfel să se dea pe faţă vicleşugul său.

în aceeaşi zi a urcat pe Muntele Măslinilor Awa Teodor Eliotis, care era iscusit în tâlcuirea Sfintelor Scripturi şi experimentat în războiul cu ispitele demonilor. Acesta, când a auzit cele petrecute, i-a dat monahului canon pentru jurământ, apoi i-a spus: „Nu ştii că vrăjmaşul niciodată nu uşurează pe careva de păcatul lui pentru a-l arunca în altele mai mici, ci întotdeauna vrea să-l îmbrâncească într-altul mai mare? Care păcat este mai mare decât acela de a nu te închina Maicii Domnului? Mai bine să desfrânezi de zece mii de ori, decât să te lepezi de Pururea Fecioara Maria. Lasă-l pe diavol să ispitească, iar tu aleargă la Născătoarea de Dumnezeu şi roagă-te ei şi vei vedea că te va ajuta să-l ruşinezi pe diavol!”.

După ce călugărul a plecat de la Awa Teodor şi s-a îndreptat spre chilia sa, i-a apărut diavolul înainte spu- nându-i:

- Bătrân ramolit, oare nu mi te-ai jurat că nu vei spune nimănui? Află, aşadar, că vei fi osândit în iad ca un călcător de jurământ, iar eu nu voi înceta să te lupt cât timp vei trăi.
- Vrăjmaşule a tot binele şi prea vicleanule, fie desfrânat, fie călcător de jurământ de sunt, nu mă vei judeca tu, ci numai Dumnezeu, Fiul Pururea Fecioarei Maria, de care îmi spui să mă lepăd. Nu te voi asculta, ci fă cu mine ce vrei, căci harul Maicii Domnului mă ajută şi mă izbăveşte de ispitele şi de cursele tale!
Atunci demonul s-a făcut nevăzut, iar călugărul şi-a făcut o icoană mică a Maicii Domnului, pe care o purta mereu cu el. Din acea clipă diavolul a încetat să-l mai lupte şi astfel monahul a trăit apoi o viaţă virtuoasă, lăudând în fiecare zi pe Domnul şi pe Preacurata Sa Maică.
*
Pe la anul 700 d.H. trăia în Atena un creştin, înţelept în ştiinţă, dar şi mai înţelept în lucrarea virtuţilor, care se
numea Eghidios. După moartea părinţilor săi, şi-a împărţit averea la săraci şi a plecat la Ierusalim. Acolo s-a sălăşluit în adâncul pustiei şi se nevoia cu multă asprime într-o peşteră care se afla lângă un izvor. Mânca verdeţuri nefierte şi se ruga neîncetat lui Dumnezeu, Care l-a înzestrat cu multe harisme, printre care şi cea a proorociei.
Lângă sihăstria lui se afla o cetate, în care trăia un învăţător. Acestuia, diavolul îi semănase în minte gândul necredinţei: „Cum se poate ca Maica Domnului, după ce L-a născut pe Mântuitorul, să fie în acelaşi timp şi maică şi fecioară?" Acest gând îl chinuia atât de mult, încât nu se putea linişti deloc.
Când a auzit despre acest sihastru Eghidios că are Harul lui Dumnezeu, dar şi înţelepciunea omenească, a plecat spre peştera lui pentru a-i spune gândul care-l chinuia, nădăjduind că îl va izbăvi de această hulă. Aşadar, când învăţătorul se afla încă pe drumul ce ducea la sihăstrie, Cuviosul a ieşit în întâmpinarea lui, căci fusese înştiinţat de dumnezeiescul Har despre venirea lui şi despre pricina pentru care îl cerceta. După ce învăţătorul i-a făcut metanie, Cuviosul nu i-a răspuns, ci a lovit cu toiagul său o stâncă şi a strigat cu glas mare: „Fecioară mai înainte de naştere!". Şi îndată pe acea stâncă a răsărit un crin minunat ce răspândea o mireasmă cerească. Apoi Cuviosul a lovit a doua oară şi a spus: „Fecioară întru naştere!". Şi

un al doilea crin, la fel cu cel dintâi, a răsărit pe acea stâncă. Iar când a lovit a treia oară în stâncă şi a spus: „Fecioară a rămas şi după naştere!” îndată a răsărit şi al treilea crin, mai minunat decât cel dintâi. După aceasta Cuviosul s-a întors la peştera sa fără a mai rosti ceva, iar învăţătorul a rămas uimit de minunea pe care o văzuse. Din acea clipă s-a izbăvit de acel gând viclean şi a început să propovăduiască tuturor acea minune, pentru a fi slăvită Preacurata Maică a lui Emanuel.
©
Sfântul Leontie, patriarhul Ierusalimului, care a trăit în secolul al XH-lea, avea un ucenic cu numele Antonie, care a fost luptat odată de diavolul hulei. Acest război era foarte înfricoşător, deoarece hula era îndreptată împotriva Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, iar frica acestui păcat îl tulbura mult pe Antonie. Dar atunci când a mărturisit această hulă Cuviosului Leontie, cerând ajutorul lui, acesta i-a spus următoarele cuvinte: ‚Ai curaj, fiul meu, şi nu te teme! Lasă câinele să latre şi spune-i: «Taci, blestematule! Nu mai striga, pentru că nu este cu putinţă să hulesc pe cea care este singura nădejde a mântuirii mele. Nici nu pot să nu o slăvesc şi să nu o cinstesc cum se cuvine pe Stăpâna şi Doamna mea»”.
Cu aceste arme l-a înarmat Cuviosul Leontie pe ucenicul său, Antonie, împotriva dracului hulei.
Dar acel ticălos nu a încetat să-l tulbure pe Antonie, ci dimpotrivă s-a ridicat asupra lui cu şi mai multă mânie. Numai atunci când mergea împreună cu ceilalţi fraţi la slujba bisericii, Antonie scăpa de acel război, găsind astfel puţină uşurare. Dar când intra în chilia sa, vrăjmaşul îl lupta şi mai crâncen, iar el nu găsea altă scăpare decât la Cuviosul Leontie şi la sfaturile lui. Acest război a ţinut mult timp. Odată, Antonie ieşind din biserică nu s-a mai dus la chilia sa, ci biruit fiind de frică, a alergat la chilia Cuviosului şi i-a spus iarăşi gândurile care-l tulburau.
Sfântul Leontie l-a sfătuit din nou să nu bage în seamă acele gânduri, ci să le alunge cu cuvinte dispreţuitoare. Dar Antonie i-a spus: „Nu voi ieşi din chilia ta, pă-rinte, dacă nu mă vei uşura de această ispită a vrăjmaşului! Căci unde să mă duc? La chilia mea? Dar în ea se adăposteşte ispititorul!”

Atunci Cuviosul, văzând că din pricina fricii Antonie nici nu mai putea să intre în chilia sa, s-a ridicat de pe scaunul pe care stătea şi ducându-se în paraclisul pe care îl avea în chilia lui, a rugat pe Dumnezeu şi pe Preasfânta Născătoare de Dumnezeu să-l ajute pe fratele. Apoi, apucând mâna lui Antonie şi punând-o pe grumazul său, îi spuse: „Acest păcat, fiule, să fie asupra mea. Iar dacă te va război iarăşi vrăjmaşul, spune-i: «Pentru rugăciunile smeritului şi păcătosului Leontie, te am, vrăjmaşule al adevărului, ca pe un câine ticălos şi necurat»".
Astfel fiind învăţat şi înarmat, Antonie a pus metanie Cuviosului şi a ieşit din chilia lui. Mergând pe drum a simţit că războiul încetase, ca şi când nu ar fi avut niciodată gânduri de hulă. Numai că în acea noapte a auzit nişte voci care îl ocărau pe Cuviosul Leontie, iar pe el îl înfricoşau spunându-i: „Bine ai făcut că ai alergat la Leontie şi ai nădăjduit în el, căci altfel să fi văzut tu ce-ai fi păţit!".
(Monahul Teodosie Constantinopolitanul)
*
Ar fi o nedreptate să trecem sub tăcere minunea Cuviosului Teodor Sicheotul, episcopul Anastasiopolei, care s-a petrecut în oraşul Ghermion, aflat în vestul Ancirei, minune care a uluit mulţimile credincioşilor şi ale necredincioşilor.
în acest oraş, episcopul de atunci, Ioan, a vrut să construiască un bazin de apă şi pentru aceasta a făcut o groapă mare. Dar pentru că acolo existau multe morminte vechi, care au fost deschise odată cu săparea gropii, din această pricină o mulţime de duhuri necurate au ieşit de acolo şi au pus stăpânire pe oamenii din acel oraş, fie ei bogaţi, fie săraci. Cei care nu erau stăpâniţi de duhuri necurate, îi ţineau pe cei care se îndrăciseră, copii sau rude apropiate, închişi în casă, ca să nu se facă cunoscută purtarea lor. însă oamenii săraci care se demonizaseră, au umplut Biserica Sfântului Arhanghel şi fiindcă sufereau mult, îl batjocoreau pe episcop cu multe ocări şi clevetiri. Dar cu cât trecea timpul, cu atât creştea şi numărul bolnavilor şi al demonizaţilor.
Atunci când locuitorii au văzut nenorocirea care se abătuse asupra oraşului lor, au trimis la mănăstirea Cuviosului Teodor pe unii care se bucurau de preţuirea lui, pentru a-l îndupleca să vină să se roage în

Biserica Sfântului Arhanghel şi astfel să se învrednicească să ia binecuvântarea lui.
Cuviosul a plecat împreună cu ei, dar atunci când s-a apropiat de oraş, duhurile necurate au simţit prezenţa lui şi tulburându-i pe oamenii în care se sălăşluiseră, l-au întâmpinat într-un loc numit Vecuses, aflat la o distanţă de patru kilometri şi jumătate de oraş. Acolo au început să strige cu putere că Sfântul venea împotriva lor. A doua zi s-au adunat în acel loc toţi demonizaţii, fiind munciţi cumplit şi strigând că sufereau din pricina silei ce le-o făcea Sfântul. Locuitorii acelui oraş îl rugau pe Cuvios să-i tămăduiască, dar el spunea cu smerenie: „Cine sunt eu, fiilor, ca să-mi cereţi să fac aceasta?”
Atunci episcopul şi Teodor, mai marele consilierilor juridici ai Patriarhiei, l-au rugat: „Nu vei face această minune din slavă deşartă, ci mai degrabă vei împlini porunca lui Dumnezeu, Care ţi-a dat acest dar. Dar lucrul cel mai important este să descoperi înaintea acestei mulţimi darul lui Dumnezeu, pentru ca şi cei credincioşi să se întărească în credinţă, dar şi cei necredincioşi şi ereticii să vadă şi să afle că împreună cu noi este Dumnezeu...”
Atunci robul lui Dumnezeu Teodor a intrat în acea groapă. A căzut acel loc, iar apoi plecându-şi capul, a început să se roage lui Dumnezeu. Când şi-a sfârşit rugăciunea şi şi-a ridicat capul, chipul său strălucea atât de mult de lumină, precum odinioară cel al lui Moise, încât cei aflaţi acolo nu puteau să privească la el. Atât de mult fusese pătruns de strălucirea Duhului Sfânt!
Când a ieşit difţ acea groapă, le-a spus demonilor:
- Duhuri necurate, în numele Stăpânului nostru Hristos, vă porunceşte Preasfânta Născătoare de Dumnezeu să ieşiţi din aceşti oameni şi să vă întoarceţi în locurile voastre.
Demonii însă scuipau pe hainele lui de păr şi strigau:
- Oh, ce silă ne faci! Pleacă de la noi, pentru că nu vom ieşi!
Atunci fericitul Stareţ le-a spus:
- Binecuvântat este Dumnezeu, Care ştie că nu voi pleca de aici până ce nu veţi ieşi!

- Ai ajutor pe Maria (pe Maica Domnului)! Dacă vrei totuşi cu dinadinsul să faci aceasta şi noi nu mai avem voie să rămânem, atunci plecăm.

Dar Cuviosul a izgonit şi demonii din cei care erau închişi în casele lor din pricina ruşinii. Şi după ce Sfântul s-a rugat şi a închis duhurile viclene în acea groapă, creştinii au acoperit-o cu pământ. Apoi Stareţul a înălţat în acel loc o cruce şi s-a întors la mănăstirea sa.

*

Odată un proprietar de pământ, boier foarte cunoscut pe nume Teodor, a venit din Iraclia Pontului la Mănăstirea Sfântului Gheorghe Sicheotul din Cezareea Capadociei pentru a-l vedea pe Cuviosul Teodor Sicheotul. Când l-a văzut, a căzut la picioarele lui şi-l ruga cu lacrimi în ochi să vină în cetatea sa şi să facă rugăciune în Biserica Preasfintei Născătoare de Dumnezeu ca să se izbăvească familia lui şi toţi cei ce sufereau înfricoşător din pricina demonilor. Şi aceasta se întâmplase pentru că se făcuse o săpătură lângă casa lui, lucru care stârnise duhurile necurate. Atunci fericitul Stareţ, fiindcă avea o dorinţă arzătoare de a se ruga în Biserica Maicii Domnului, a primit cererea aceluia. A mers, aşadar, în cetatea Iraclia şi cu rugăciunea pe care a făcut-o în acea biserică, a slobozit familia slăvitului Teodor şi pe toţi cei care sufereau din pricina demonilor.

Ocrotitoarea celor care trăiesc în feciorie

e vremea împăraţilor bizantini se afla într-un loc pus

tiu o mănăstire afierosită Maicii Domnului, pe care monahii de acolo o slăveau neîncetat. Aceştia erau săraci, dar foarte evlavioşi. De aceea creştinii şi împăraţii le trimiteau daruri. Au venit, însă, vremuri grele când popoarele barbare i-au biruit pe creştini şi au ocupat astfel şi mănăstirea. în aceste vremuri nici chiar împăraţii nu mai puteau să ajute mănăstirea cu danii.

Monahii de acolo, pentru că nu mai aveau cele necesare traiului, se gândeau să-şi părăsească mănăstirea. Dar înainte de aceasta, s-au hotărât să săvârşească pentru ultima dată Sfânta Liturghie, pentru a se împărtăşi cu Preacuratele Taine, după care să-şi ceară iertare unul de la altul şi să plece apoi fiecare unde voieşte.
După ce s-au adunat în biserică, au început să cânte. Din ochii lor curgeau şiroaie de lacrimi ce udau pardoseala bisericii, iar din piepturile lor ieşeau suspine adânci. Pe toţi îi frământa acelaşi gând: „Cum vor putea oare să se despartă de mănăstirea lor?"
La Sfânta Liturghie, când au ajuns la imnul cântat de înger „Cuvine-se cu adevărat", au auzit zgomote şi lovituri în magazia de alimente. Atunci trapezarul a alergat la magazie şi - o, minunile tale Preasfântă Stăpână! - a găsit-o plină de grâu, iar vasele erau pline de vin, de untdelemn şi de alte alimente necesare traiului. Această minune a Maicii Domnului le-a pricinuit o bucurie de negrăit monahilor, care au strigat cu glas mare: „Slavă Ţie, Dumnezeule! îţi mulţumim, Doamne că nu ne-ai părăsit pe noi nevrednicii, care ne rugăm Ţie, ci ai trimis mila Ta din înălţimea slavei Tale!". Apoi au mulţumit Maicii Domnului făcând priveghere de toată noaptea şi lăudând marele şi slăvitul ei nume.
Atât de multe erau alimentele, încât le-au ajuns pentru mulţi ani. De atunci nu au mai fost lipsiţi de cele trebuincioase, ci de fiecare dată când aveau nevoie de ceva, le trimitea Maica Domnului cea mult milostivă.
*
Un lucrător ascuns al virtuţii, al smereniei şi al dragostei a fost Filaret românul. în anul 1912 Nicolae - acesta fusese numele său de botez - a venit în Sfântul Munte Athos şi s-a stabilit la Chilia „Sfântul Ipatie", ce aparţine de Mănăstirea Vatoped. Acolo a fost călugărit cu numele de Filaret , fiind cu adevărat un iubitor de virtute, în 1920 s-a stabilit la Chilia „Sfântul Andrei", ce se află în pustia Kapsala. S-a nevoit cu mărime de suflet, cum puţini au făcut-o pentru a-L afla pe „Cel dorit", mântuirea sufletului său. Unii îl întrebau:
- Sunteţi bine, părinte?
- Slavă lui Dumnezeu! răspundea întotdeauna.

- Ce voiţi să vă aduc?
- Nimic. Maica Domnului îmi iconomiseşte cele de trebuinţă. Niciodată nu m-a lăsat. îmi aduce de toate.

Nu primea nimic de la nimeni, iar aceasta nu din mândrie, ci pentru că toată ziua făcea metanii şi rugăciuni şi nu-i rămânea nici măcar o singură clipă, pentru a face alte metanii şi rugăciuni de mulţumire pentru darurile pe care i le aduceau. Celor care refuzau să-şi ia înapoi micul dar, el le spunea cu tristeţe:

- Nu pot! Nu pot! Nu mai apuc să fac şi alte rugăciuni şi metanii. Am îndatoririle mele duhovniceşti, le am şi pe ale părintelui Vartolomeu, ucenicul meu, care este paralizat. Domnul va cere de la el numai răbdare.

Pe data de 1 iunie 1975 s-a odihnit în Domnul bătrânul Filaret, lucrătorul virtuţii, care s-a învrednicit să fie hrănit şi slujit de Maica Domnului.

*

Un bătrân din Sfântul Munte povestea: „Odată, mănăstirea noastră, a Sfântului Panteleimon, a avut de înfruntat lipsa făinii şi a multor alte alimente. Nu aveam posibilitate să ne aprovizionăm de nicăieri. Tot Sfântul Munte se afla în aceeaşi situaţie. Nici prin gând nu ne trecea să ne aprovizionăm din afara Sfântului Munte, căci erau primejdii pretutindeni. Tâlhari turci şi greci năvăliseră în Sfântul Munte şi exista primejdia să fim omorâţi. Dar chiar dacă am fi putut să ne aprovizionăm de undeva, nu aveam bani.

într-o zi brutarul a venit la egumen şi i-a spus:

- Făina s-a terminat. Numai pentru mâine mai am puţină, ca să frământ. Ce să fac?

Atunci egumenul i-a răspuns liniştit, ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic:

- Să ne punem nădejdea în Hrănitorul lumii, în Domnul şi în Preacurata Sa Maică, care ne-a făgăduit că nu ne va părăsi.

Brutarul s-a gândit că egumenul avea de gând să aprovizioneze mănăstirea de undeva şi de aceea a plecat liniştit la ascultarea sa. Dimineaţă a mers, aşa cum obişnuia, să frământe ultima făină care mai rămăsese, dar cu uimire a văzut că aceasta ajungea pentru două frământături. „Se pare, se gândea în sinea sa, că nu am cântărit-o

bine". A frământat în acea zi, iar a doua zi a văzut iarăşi că era făină pentru două frământături. Făina nu se mai termina. în fiecare zi frământa şi tot prisosea. Acest lucru s-a petrecut timp de trei luni de zile, până când monahii au secerat noua recoltă. Atunci brutarul a înţeles că fusese o minune a Maicii Domnului, care se repetase în fiecare zi, şi că egumenul se rugase ei. Născătoarea de Dumnezeu, „Hrănitoarea vieţii noastre", i-a ascultat rugăciunea, atunci când el îi vorbea despre fiii săi duhovniceşti cei înfometaţi, care se nevoiau în Grădina ei şi-L slăveau pe Fiul ei ziua şi noaptea.

Brutarul povestea neobosit, cu frică şi cu bucurie monahilor şi mirenilor minunea pe care o făcuse Maica Domnului. Din acest hambar se hrăneau zilnic două sute de monahi şi mult mai mulţi închinători.

Este renumit în Sfântul Munte praznicul Sfântului Acoperământ care se săvârşeşte în Mănăstirea Sfântului Panteleimon cu multă măreţie. în anul 1861 s-a petrecut la acest praznic, prin harul Maicii Domnului, următoarea minune:

Un pustnic, ieromonahul Sava, care locuia într-o chilie aflată departe de mănăstire, avea ca lucru de mână prelucrarea crucilor sculptate. Aceste cruci le ducea la mănăstire, le vindea şi astfel îşi câştiga banii necesari pentru hrana care îi ajungea un an de zile.

în acel an s-a gândit să-şi vândă lucrul de mână la praznicul Sfântului Acoperământ. De la chilia sa, care se găsea destul de departe de mănăstire, avea să meargă pe mare cu barca sa, pentru a ajunge mai repede. Dar chiar înainte de a pleca, a venit la el un alt ieromonah, care l-a rugat să-l ia împreună cu el. Pe mare s-au gândit să pescuiască câţiva peşti şi să-i ducă la mănăstire, pentru a-i mângâia pe bătrâneii şi pe monahii bolnavi de acolo. ‚Apele mării aflate în partea de nord a Sfântului Munte sunt bogate în peşti. Aceasta este o binecuvântare a Maicii Domnului". Cei doi părinţi însă „s-au trudit toată noaptea şi n-au prins nimic"41. Părintele Sava era mâhnit din pricina ostenelii făcute în zadar. Atunci i-a spus celuilalt părinte să arunce încă o dată mreaja: „Cu binecuvântarea stareţilor de la Mănăstirea Sfântului Panteleimon, aruncă mreaja din nou!" Atunci acel ieromonah a făcut ascultare şi a prins un peşte mare. Amândoi s-au minunat de puterea ascultării.

Dar acest peşte nu ajungea pentru a sătura atâţia oameni. Aşa că i-au dat drumul peştelui în mare. Când au trecut însă cu barca în dreptul Mănăstirii Simonos Petras au întâlnit un banc de peşti şi au început din nou să pescuiască.
Şi-au continuat călătoria, iar când au ajuns aproape de Mănăstirea Sfântului Panteleimon, Maica Domnului le-a scos în cale din nou acel peşte rănit. Cu puţină osteneală l-au prins, dar au rămas uimiţi când au văzut peştele fără coadă. Atunci şi-au dat seama că era tocmai acel peşte pe care îl răniseră lângă Mănăstirea Simonos Petras şi-i dăduseră drumul.
Au slăvit şi au mulţumit Maicii Domnului pentru această minune a ei, căci ea alesese acest peşte pentru nevoile praznicului.
Când părintele Sava s-a aşezat la masă, după privegherea de toată noaptea, ca să mănânce împreună cu părinţii din acel peşte, a fost cuprins de un gând viclean şi a început să se îndoiască de faptul că pescuirea acestui peşte mare se datora ajutorului minunat al Maicii Domnului şi se gândea că aceasta ar putea fi lucrarea înşelătoare a vicleanului vrăjmaş. Se întreba în sinea sa: „Oare atât de important era acest peşte, încât să intervină însăşi Maica Domnului?" în felul acesta diavolul nu-l lăsa să se bucure de praznic. îi întina sufletul cu gânduri mur-dare şi îl apăsa cumplit cu ele. Era acelaşi vrăjmaş care îl izgonise pe Adam din Rai, făcându-l prin „mâncarea din lemn" muritor şi stricăcios.
Pe când părintele Sava mânca la masă, i-a căzut o bucată de peşte din furculiţă. Când a înfipt din nou furculiţa în ea şi se pregătea să o mănânce, i-a venit din nou gândul care-i spunea că a prins peştele cu ajutorul diavolului. Dar când a cugetat iarăşi acestea, l-au cuprins nişte dureri de pântece, încât nu mai putea înghiţi. însă părintele Sava îşi aminti acel cuvânt dumnezeiesc care spune că nu poate scăpa nimeni de cursele diavolului, dacă nu aleargă la ajutorul lui Dumnezeu. Aşadar, prin credinţă avea să-l lovească şi să-l ruşineze pe vrăjmaş.
Atunci a alergat la Dumnezeu cerând mijlocirea Preacuratei Sale Maici. S-a rugat din adâncul inimii să-l ierte pentru acest gând: „Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, cred în minunea ta, cred că prinderea acestui peşte s-a făcut cu dumnezeiescul tău ajutor şi mă

căiesc pentru îndoiala de mai înainte". Atunci, îndată i-au trecut durerile.
Când s-a terminat masa, a mers la egumen şi i-a povestit toate cele întâmplate. Atunci egumenul a spus aceasta unor duhovnici, iar aceştia au mers cu toţii la duhovnicul Ieronim şi şi-au exprimat uimirea spunând: „Dacă Maica Domnului se îngrijeşte de aceste lucruri materiale şi simple, cu atât mai mult se va îngriji de cele duhovniceşti ale mănăstirii".
*
Părintele Ioachim, cel care mai înainte fusese tâlhar, trăia într-o peşteră umedă şi rece, care nu avea uşă. Toată avuţia lui era un urcior, o cruce de lemn, pe care o primise de la un monah, şi o icoană a Maicii Domnului. Atunci când cineva venea să-l cerceteze în peştera sa neprimitoare, unde numai el singur putea să trăiască, îi arăta marea sa iubire de străini. Scotea îndată crucea dintr-o cutie de lemn, ca să se închine vizitatorul şi-l ruga cu mâinile încrucişate pe piept, cu simplitatea unui copil mic, să sărute sfântul chip al Maicii Domnului aflat pe o icoană de hârtie. Atunci părintele Ioachim simţea o astfel de bucurie, de parcă ar fi dăruit vizitatorului său Raiul.
Când unii îl sfătuiau să părăsească acea peşteră umedă şi rece, spunându-i că îi vatămă sănătatea, el răspundea:
- De ce să mă tem de umezeala din peşteră şi de frig? Căci atunci când prind mâna Sfintei Ana, care cu cealaltă mână o ţine pe Maica Domnului, ştiţi câtă mângâiere simt? Frica este de la diavolul, pe când curajul şi bucuria vin de la Domnul şi de la Preacurata Sa Maică.
Altădată spunea iarăşi despre peştera sa umedă pe care o iubea atât de mult:
- Slavă Ţie, Dumnezeul meu! Atâtea daruri am primit eu, păcătosul! Am fost tâlhar, desfrânat, călcător al tuturor poruncilor lui Dumnezeu şi totuşi câte daruri nu am primit de la Mântuitorul şi de la Maica Sa! Nu ştiu cum să le mulţumesc acestor doi binefăcători ai mei pentru această peşteră.
Atunci când îi îngheţau mâinile şi picioarele i se înţepeneau din pricina frigului, spunea:

- Spun unii că în Sfântul Munte vântul este puternic şi că apa curge pe sub marmură. De aceea se tem. Frica însă este de la diavol. Dacă Maica lui Dumnezeu este împărăteasa tuturor şi a Sfântului Munte, care este Grădina ei, este, oare, cu putinţă să uite lăcaşul ei? Aşadar, de ce să mă tem?

Credinţa fierbinte în purtarea de grijă pe care Maica Domnului i-o arăta, era urmarea faptului că primise multe daruri de la ea.

Odată, când au venit nişte monahi să-l cerceteze, bătrânul Ioachim a adus două pâini calde ca să le arate. Apoi le-a spus:

- Vedeţi? Cu puţin mai înainte mi le-a trimis Maica Domnului. Ce altceva îmi mai trebuie? Slavă Ţie, Doamne! Preasfânta Născătoare de Dumnezeu îmi dă pâine. Ce altceva îmi mai trebuie? Maica Domnului îmi trimite de toate. Iar voi credeţi că fac vreo nevoinţă deosebită!

în 1888, după ce a auzit „Hristos a înviat!" de pe patul său de suferinţă, în Joia Săptămânii Luminate, când „soarele şi-a cunoscut apusul său", bătrânul Ioachim a strigat cu o voce tunătoare: „Maica Domnului! Maica Domnului!"

Cu numele Maicii Domnului pe buze, Stareţul şi-a dat sufletul în mâinile Domnului, pe Care atât de mult L-a iubit, ca să întâlnească în Cer, în veşnicul Răsărit pe Cel care este adevăratul şi veşnicul „Răsărit al răsăriturilor".

Cu adevărat, bătrânul Ioachim a avut un sfârşit cuvios, iar astăzi mijloceşte pentru noi la Domnul şi la Maica Lui, Maria, cea care L-a purtat în pântece.

în pustia Kerasiei trăiau doi bătrânei asceţi, părintele Ioan şi părintele Teodosie. Aceştia aveau între ei multă dragoste şi jertfire de sine, care le umpleau sufletele de „nectarul vieţii celei fără de moarte". Erau ucenici adevăraţi ai Domnului. Fiecare se dăruia pe sine şi îl ajuta pe celălalt pe calea care duce la mântuire. Dragostea lor era dragostea Sfântului Duh. Cei doi bătrânei erau „una"42.

Rucodelia lor era confecţionarea lingurilor de lemn. Au venit însă vremuri grele şi nimeni nu le mai cumpăra rucodelia. Sufereau, pentru că erau lipsiţi de cele necesare traiului, chiar şi de pâine. Singura lor bogăţie era cea pe care o aveau în inimile lor, şi anume dragostea pe care o aveau unul pentru altul şi nemăsurata evlavie

pentru Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, care era marea lor mângâiere. Lingurile se înmulţeau din ce în ce mai mult, pentru că nu se vindeau, iar ei răbdau de foame. Ştiau însă că Maica Domnului le punea la încercare încrederea pe care
o aveau în ea. Din înălţimea cereştii slave îi urmărea pe cei doi ucenici adevăraţi ai Fiului ei şi se bucura cu bucurie cerească. îi ocrotea şi îi întărea în nevoinţele lor duhovniceşti.
Maica Domnului văzând răbdarea lor i-a iconomisit pe cei doi bătrânei astfel: într-o zi a venit un negustor din România şi le-a cumpărat toate lingurile. Atunci din ochii celor doi bătrâni au curs ca ploaia lacrimi de recunoştinţă şi de mulţumire pentru purtarea de grijă a Maicii Domnului.
*
Constantin Palama, tatăl marelui Ierarh Grigorie Palama, avea o dragoste fierbinte pentru Maica Domnului.
Numele ei se afla neîncetat pe buzele sale, „vorbea fără încetare şi cu multă căldură despre harul şi puterea mijlocirilor Maicii Domnului, despre dumnezeiasca şi negrăita frumuseţe a virtuţilor ei şi despre nemărginita sa milostivire faţă de lume" (scrie monahul Teoclit Dionisiatul). Atât de mare era încrederea lui şi purtarea de grijă a Maicii
Domnului pentru el şi pentru copiii lui, încât nu de puţine ori a săvârşit chiar minuni. La rugămintea soţiei sale, Kali, de a „cere împăratului Andronic al II-lea Paleologul (1282-1328) să poarte de grijă şi să-i ocrotească copiii", deoarece vedea bunăvoinţa şi strânsa legătură pe care împăratul o avea cu el, Constantin a răspuns: „Cuvintele acestea nu se potrivesc cu cugetarea şi cu virtutea ta pe care le aveai încă din copilărie". Şi cu privirea îndreptată spre icoana Maicii lui Dumnezeu a continuat: „Eu nu-i încredinţez pe copiii mei acestor împăraţi pământeşti, ci Stăpânei tuturor şi Maicii împăratului Cerurilor".
Şi această încredere a sa nu a fost trecută cu vederea de dumnezeiasca Maică, căci ea a rânduit ca împăraţii pământeşti să poarte de grijă copiilor săi şi să-i ocrotească după moartea lui.
Când copiii au crescut şi au plecat de la Curte, din nou Maica Domnului le-a fost ocrotitoare şi povăţuitoare, purtând grijă de

mântuirea lor. Mai târziu l-a învăţat în chip tainic pe Grigorie teologia şi totdeauna îi era fierbinte ocrotitoare.
Cu harul Maicii Domnului, toţi membrii familiei Palama au ales calea monahală şi poate că toţi s-au sfinţit. „Domnul Constantin Palama, tatăl, s-a făcut monah primind numele Constantie. Soţia lui, Kali, s-a făcut şi ea monahie cu numele Kaloni. Cei trei fii, Grigorie, Macarie şi Teodosie, au devenit de asemenea monahi. Cele două fiice au primit la tunderea în monahism numele de Epiharia şi Teodota. O familie întreagă s-a afierosit Domnului şi Preasfintei Maicii Sale, devenind monahi".
Mai târziu, când Cuviosul Grigorie Palama a devenit Arhiepiscop al Tesalonicului, a alcătuit şapte omilii care se referă în mod exclusiv la Născătoarea de Dumnezeu şi în care îşi exprimă mulţumirea, recunoştinţa şi dragostea sa faţă de ea.
*
Bătrânul Hariton duhovnicul, pe când vieţuia în pustia Sfântului Vasilie din Sfântul Munte, a tuns în monahism
pe un fost tâlhar din Tesalonic şi l-a numit Nichita. Monahul Nichita ţinea post aspru, mulţumindu-se cu orice primea ca milostenie. Stareţul Ioachim de la Kerasia îi ducea în mod regulat mâncare. Odată l-a întrebat:
- Cum te descurci, părinte Nichita, fără rucodelie?
- îl slăvesc pe Dumnezeu, i-a răspuns el şi îi mulţumesc din adâncul inimii mele. Merg la mănăstire să cer o pâine şi când mă întorc la coliba mea, găsesc două-trei trimise de Maica Domnului. Slăvesc pe Dumnezeu şi pe Maica Domnului care nu mă părăsesc niciodată.
Pentru fostul tâlhar toate erau fireşti şi simple, şi de aceea şi harul lui Dumnezeu îl cerceta în chip minunat.
Când s-a îmbolnăvit grav şi şi-a pierdut puterile, îi slujeau bunii săi vecini, părinţii din obştea stareţului Damaschin cel din Creta. La sfârşitul vieţii sale s-a umplut de păduchi care îl mâncau de viu. Părinţii îi curăţau cu cuţitul, însă nu apucau bine să-i cureţe tot trupul, că Maica Domnului, într-un chip minunat, îi trimitea iarăşi şi mai mulţi. Se mirau toţi cum de se întâmplă una ca aceasta şi de ce. Atunci părintele Nichita le-a spus:

„în lume am fost tâlhar şi am călcat toate poruncile lui Dumnezeu. Am rugat-o pe Maica Domnului să-mi dea să plătesc pentru tot ceea ce am făcut. Am spus: «Maica Domnului, de viu să mă mănânce păduchii!». Şi iată că mă mănâncă. Văd minunea care se face cu mine în fiecare zi. Domnul şi Maica Domnului au ascultat rugăciunea mea, a păcătosului, cel vrednic numai de iad".
Acesta care mai înainte a fost tâlhar, s-a învrednicit să vadă multe minuni şi să-i fie împlinite cererile de către Domnul şi Născătoarea de Dumnezeu. S-a învrednicit încă şi să mănânce pâine trimisă din Cer de Maica Domnului. A adormit în Domnul în anul 1941. Câtă dreptate are Biserica când cântă: „Pocăinţa tâlharului Raiul a dobândit!".
*
A
In timpul revoluţiei greceşti, în Sfântul Munte au rămas puţini călugări. Printre ei era şi duhovnicul Neofit
Karamanlis. în Schitul Kavsocalivia vieţuiau atunci câţiva monahi bătrâni pe care îi întărea duhovniceşte prezenţa stareţului Neofit. Maica Domnului a spus de multe ori unor vieţuitori îmbunătăţiţi ai Muntelui Sfânt că va purta de grijă de cei ce rămân în Grădina ei şi în fiecare zi îl slăvesc pe Fiul ei. în acele vremuri grele Preasfânta Născătoare de Dumnezeu a întărit sufleteşte prin mijlocirea stareţului Neofit pe cei care sufereau cu răbdare tirania turcilor şi necazurile pe care aceştia le făceau tuturor monahilor.
Din pricina jafurilor săvârşite de turci şi a tâlhăriilor pe care le făceau creştinii din Halkidiki (în acea vreme în Sfântul Munte se aflau cam cincizeci de mii de locuitori din Halkidiki), care mai înainte primiseră faceri de bine de la monahi, părinţii duceau lipsă chiar şi de pâine. Spaima tuturor era foametea.
Atunci părintele Neofit, luminat de Maica Domnului, i-a sfătuit pe părinţi să semene puţinul grâu de care izbutiseră să facă rost de la Karyes. îl căra în spate părintele Dionisie, unul dintre puţinii monahi care mai rămăseseră.
în fiecare an grâul rodea exact atât cât era nevoie pentru pâine. Această minune a continuat până la sfârşitul tulburărilor, când au

început să sosească vapoare cu grâu. Din acel moment grâul pe care îl semănau părinţii n-a mai crescut.

*

Era Duminica Orbului. Stareţul Paisie de la Panaguda, care trăia atunci la Chilia Cinstitei Cruci care aparţine Sfintei Mănăstiri Stavronikita (unde a vieţuit între anii 1968-1979), era bolnav la pat şi istovit pe de o parte din cauza bolii, iar pe de alta datorită postului îndelungat. S-a ridicat cu multă osteneală şi a ieşit în curtea chiliei puţin mâhnit, pentru că avea nevoie de hrană întăritoare ca să-şi revină, iar el nu avea nimic de mâncare.

în acea clipă s-a uitat spre mare şi a văzut înălţându-se spre cer ceva ca o pată, care se îndrepta spre chilia sa. Peste puţin timp a văzut o pasăre mare ca un şoim sau ca un vultur care ţinea în gheare un peşte mare. Când a ajuns deasupra chiliei, i-a dat drumul peştelui, care uitori a căzut în faţa Stareţului şi care încă se zbătea. Odinioară Dumnezeu i-a trimis lui Ilie cel flămând, hrană printr-un corb, iar acum l-a hrănit pe Stareţ printr-un vultur. Acelaşi Dumnezeu poartă grijă de copiii Săi cei flămânzi, care sunt afierosiţi Lui şi totdeauna îl au în minte pe Dătătorul hrană.

Atunci Stareţul s-a îndreptat spre bisericuţa chiliei ariilor sale şi după ce s-a rugat, deoarece se temea ca nu cumva această întâmplare să fie de la diavol, a slăvit şi i-a mulţumit Maicii Domnului pentru grija pe care a avut-o pentru el, nevrednicul şi smeritul. Apoi a ieşit în curte, a luat peştele, l-a fiert şi după ce l-a mâncat, şi-a mai recăpătat puterile.

*

In anul 1930 la Coliba .Adormirea Maicii Domnului" de la Katunakia, a fost rânduit bucătar la praznicul Adormirii Preasfintei Născătoare de Dumnezeu (15 august) Şi la parastasul ctitorilor monahul Paisie, căruia i s-a dat peştele pentru a găti mâncarea.

Peştele abia dacă ajungea la douăzeci şi cinci - treizeci de persoane. Din evlavie pentru Maica Domnului veni

seră mulţi părinţi la praznic, pentru că pe atunci Sfântul Munte avea mulţi călugări.
Bătrânul Paisie, când a văzut că peştele este puţin şi guda, că nu ajunge, s-a descurajat. Părinţii îi spuseseră că
jj-j-Qg mâncarea trebuie să ajungă pentru o sută de fraţi.
an^ Atunci părintele Paisie a spus:
e c^n - Ia spuneţi-mi, părinţilor, cum voi hrăni atâta lume?
t g_a Ce să le dau să mănânce? Sunt eu, oare, Hristos ca să
pUţin înmulţesc peştii? Părinţilor, să vă mai spun ceva: la anul nu
«;ă-şi voi mai fi bucătar şi nici la praznic nu o să mai vin. Gândiţi-vă din timp pe cine veţi pune bucătar. .Aceasta nu o văzu<: spunea de la sine, ci prin luminare de la Maica Domnului".
L <-pre Văzându-i neliniştea, Preasfânta Născătoare de Dumnezeu a binecuvântat peştii. Şi astfel au mâncat cu
toţii, s-au săturat, ba încă a mai rămas peşte şi pentru ziua următoare. Cam la cincisprezece zile după praznic părintele Paisie a părăsit cele pământeşti pentru cele cereşti.
©
Părintele Tihon a fost unul dintre marii asceţi ai Sfântului Munte. A vieţuit la marginea pustiei Kapsala, deasupra Kaliagrei, într-o chilie a Mănăstirii Stavronikita. Era rus. Din copilărie avea o mare înclinaţie nu numai spre monahism, ci şi spre viaţa pustnicească. Părinţii săi nu i-au dat binecuvântare să se facă monah de mic pentru că îl ve-deau pe copilul lor voinic şi cu fire vioaie. I-au dat însă voie ca de la vârsta de şaptesprezece ani până la douăzeci de ani să viziteze mănăstirile. Atunci a mers şi s-a închinat la aproape două sute de mănăstiri, făcând călătorii lungi în diferite regiuni ale nesfârşitei Rusii.
într-o provincie s-a chinuit mult, pentru că locuitorii de acolo mâncau pâine de secară. Timotei - acesta era numele său de botez - nu mânca nimic în afară de pâine. Pâinea de secară are de obicei un miros neplăcut şi se face precum noroiul când se răceşte, aşa că Timotei nu a putut să o mănânce. Din această pricină era epuizat. A mers, aşadar, la un brutar, de la care mai ceruse şi altădată pâine, ca să-l roage să-i dea puţină pâine albă. Brutarul însă când l-a văzut, a început să strige încă de departe şi l-a alungat.

întristat şi sfârşit de puteri, Timotei s-a aşezat pe marginea drumului şi cu toată simplitatea sa copilărească s-a rugat Maicii Domnului zicând: „MaicaDomnului,
ajută-mă, pentru că am să mor pe drum, înainte să mă fac călugăr! Nu pot mânca această pâine”.
N-a apucat să-şi termine rugăciunea, când deodată i-a apărut o tânără (însăşi Maica Domnului) cu faţa luminoasă, plină de Har, având zugrăvită pe ea frumuseţea harismelor sale. I-a dat o pâine albă şi îndată a dispărut. Atunci Timotei s-a pierdut cu firea. Nu-şi putea explica această întâmplare. Prin minte îi treceau felurite gânduri.
Se gândea că poate fiica brutarului l-a auzit când a cerut pâine, i s-a făcut milă de el şi i-a spus tatălui ei să-i dea puţină pâine bună.
S-a ridicat şi a mers din nou la brutar ca să-i mulţu-mească. Dar acela a crezut că îşi bate joc de el şi l-a ocărât cu mânie: „Hai, pleacă de aici! Eu nu am nici femeie, nici fiică”.
După ce a mâncat din acea pâine binecuvântată şi s-a întărit trupeşte şi duhovniceşte, Timotei şi-a continuat pelerinajul. Dar acea întâmplare inexplicabilă stăruia în mintea sa.
A trecut multă vreme, fără ca nedumerirea sa să se dezlege, dar după un timp, când un monah i-a dat o carte cu icoanele făcătoare de minuni ale Maicii Domnului din Rusia şi a văzut-o pe Maica Domnului de la Kremlin, inima i-a săltat de evlavie, ochii i s-au umplut de lacrimi de recunoştinţă şi a zis: „Ea este cea care mi-a dat pâinea albă”. Şi a început să sărute icoana de pe carte.
De atunci a început să o simtă pe Maica Domnului mai aproape de el, precum copilul pe mama lui.
©
In anul 1979 a adormit în Domnul şi s-a sălăşluit în „sânurile lui Avraam” stareţul Avacum. Dumnezeu îi dăruise o memorie foarte bună, care absorbea ca un burete însetat paragrafe întregi din Sfânta Scriptură şi din scrierile Sfinţilor Părinţi.
Era cunoscut sub numele de „stareţul desculţ”. O iubea foarte mult pe Maica Domnului. Privirea sa era întotdeauna îndreptată în jos. Cu ochii sufletului însă privea în sus, de unde aştepta răsplata nevoinţelor sale săvârşite în această lume amăgitoare. Cu mult timp în urmă părăsise această lume stricată, urmând porunca Sfântului

Ioan Scărarul: „Retragerea de lume este ferirea de bună voie de materia lăudată şi tăgăduirea firii pentru dobândirea celor mai presus de fire”.
înlăuntrul său via şi lucra Preasfântul Duh, Cel care a viat şi a lucrat şi în Sfinţii Părinţi.
Pentru el pământul era scară „care suia de pe pământ la cer şi locul celor ce prăznuiesc”.
Ştia că este „străin şi călător” pe acest pământ şi că este loc în împărăţia Cerurilor şi pentru el. Nu purta niciodată încălţăminte, nici vara, nici iama. Călcâiele sale se făcuseră tari ca piatra, iar înfăţişarea sa semăna cu cea a Sfântului Antonie. Purtarea sa era asemenea cu cea a unui copil.
Inima sa era lipsită de orice dorinţe pământeşti, dar plină de dragoste pentm Maica Domnului. însă şi Născătoarea de Dumnezeu îl iubea pe el şi de multe ori i-a dat putere să săvârşească minuni.
în vremurile grele, atât pentm Mănăstirea Marea Lavră, cât şi pentm tot Muntele Maicii Domnului, se mga cu mâinile ridicate ocrotitoarei cereşti să miluiască pe cei ce „seara şi dimineaţa şi la amiază şi în toată vremea” i se închină, o cinstesc şi o slăvesc ca pe Maica ce a născut pe „Dumnezeu cu trup”.
în anii ocupaţiei germane, hambarele mănăstirii erau goale. Erau vremuri grele în toată Grecia, cotropitorii erau lipsiţi de omenie, făina era greu de găsit. Era o foamete mare care secera vieţile oamenilor, fie ei săraci sau bogaţi. Stareţul simţea în inima sa toată durerea şi nefericirea fraţilor săi. Se lipsea pe sine de puţina pâine pe care o avea, dând-o monahilor în vârstă care erau înfometaţi. Odată a căzut în genunchi şi şi-a ridicat ochii spre Ceruri, acolo de unde vine „toată darea cea bună” şi unde se găseşte izvorul milostivirii şi tronul Maicii Domnului, faţă de care simţea multă dragoste. S-a mgat fierbinte, cu lacrimi şi cu inimă înfrântă. Atunci a auzit glasul cel plin de milostivire al Maicii lui Dumnezeu: „Fie după cum voieşti, părinte, prietene iubit!”. Şi îndată s-au umplut vasele mănăstirii cu făină.
Părinţii aveau acum pâine şi mulţumeau Maicii Domnului din tot sufletul că nu i-a uitat pe copiii ei şi pe prietenii Fiului său.

In viaţa Cuviosului Teodor Sicheotul se spune că în vremea sa (sfârşitul veacului al Vl-lea) „a fost foamete mare în toată regiunea aceea (Cezareea Capadociei) şi din această pricină în mănăstiri se terminaseră toate proviziile de ali-mente. Era vremea Postului Mare şi fericitul se liniştea în Mănăstirea Maicii Domnului.
Cu două zile înainte de Duminica Intrării în Ierusalim a Domnului a mers la el Dionisie chelarul şi i-a spus: «Nu mai avem grâu nici pentru propriile noastre nevoi, nici pentru primirea de străini»".
Cuviosul s-a mâhnit pentru faptul că mănăstirile sale nu aveau posibilitatea să ajute poporul. Pentru sine nu se întrista că nu are ce să mănânce, căci era un mare postitor şi cea mai bună prietenă a sa era foamea, care îi ţinea tovărăşie ziua şi noaptea. La mănăstirea sa „de obicei se aduna multă lume în acele două zile, deoarece Cuviosul obişnuia să iasă din chilia sa în ziua Floriilor. Aşadar, fericitul Teodor i-a spus chelarului: «Mergi în magazie, curăţă vasele în care punem făina, pune ceea ce vei găsi într-o farfurie nouă şi adu-o aici!»".
Când i-a fost adusă farfuria cu faina, şi-a plecat genunchii şi s-a rugat lui Dumnezeu şi Preasfintei Sale Maici. Ei totdeauna îl ascultau şi îi împlineau cererile. Acum îi ruga să dăruiască mănăstirii hrana trebuincioasă. După rugăciune, i-a spus fratelui cu o încredinţare care arăta că vedea minunea mai înainte de săvârşirea ei:
„Mergi în biserică şi pune farfuria cu făină sub jert-felnicul din Paraclisul Preasfintei Născătoare de Dumnezeu şi Domnul ne va trimite hrană".
Aşa s-a şi făcut. în ziua următoare au sosit la mănăstire de departe nişte iubitori de monahi care i-au adus Sfântului treizeci de vase mari cu fainã.
Astfel de minuni preaslăvite săvârşea acest prieten al Maicii Domnului, aşa încât mulţi aflând despre faptele sale minunate, părăseau tulburarea lumii şi luau asupra lor jugul vieţii călugăreşti închinoviindu-se în una din mănăstirile sale.

foarte cunoscut în pustia noastră, despre care mulţi povestesc lucruri minunate. Voi încerca şi eu să vă istorisesc câteva.

Odată, când barbarii puseseră stăpânire pe drum,ul ce duce în Palestina, în acest sfânt munte al Sinaiului unt-delemnul lipsea cu desăvârşire. Atunci egumenul a coborât în Lavra lui Arselau şi l-a rugat pe acest om al lui Dumnezeu, pe Gheorghe, să urce pe Muntele Sfânt. Iar el, pentru că nu putea să nu-l asculte pe egumen, a plecat împreună cu el. Egumenul l-a dus în magazia unde se păstra untdelemnul şi l-a rugat să binecuvânteze chiupurile care nu mai aveau în ele nici măcar o picătură de untdelemn. Atunci awa Gheorghe îi spuse glumind egumenului: «Părinte, să binecuvântăm numai un chiup, căci dacă le vom binecuvânta pe toate, vom înota în untdelemn». După ce s-a rugat Maicii Domnului pentru un chiup, îndată ca dintr-un izvor a ţâşnit untdelemnul. Atunci stareţul a spus fraţilor: «Luaţi de aici şi turnaţi şi în celelalte chiupuri!». După ce s-au umplut toate, primul chiup a continuat să izvorască untdelemn, aşa cum s-a întâmplat odinioară cu Elisei. Văzând aceasta, egumenul a voit să dea chiupului numele de Gheorghe, însă stareţul i-a spus: «Dacă vei face aceasta, untdelemnul va înceta să izvorască».
De aceea l-a numit cu numele Preasfintei Născătoare de Dumnezeu. Acest chiup se păstrează până în zilele noastre, iar deasupra lui arde neîncetat o candelă înaintea unei icoane a Maicii Domnului".

Dumnezeieştile virtuţi
ocul naşterii părintelui Benedict (fl862) a fost

Sorapani, în regiunea Meretinsk din Georgia. Era copil de preot şi a primit învăţătură de la tatăl său. Mai târziu a devenit preot în patria sa.
Odată a mers la Ierusalim, unde s-a învrednicit să săvârşească Sfânta Liturghie la Preasfântul Mormânt al Domnului.
în 1816 a mers în Sfântul Munte la Mănăstirea rusească Sfântul Panteleimon, tăinuindu-şi preoţia. Aşa că îi dădeau totdeauna să facă

cele mai umile şi mai grele treburi. Părintele Benedict, făcând ascultare de toţi, îşi săvârşea slujirile pe care i le rânduiau, cu dragoste şi cu smerenie. Toate aceste slujiri din mănăstire îi dădeau bucurie şi, prin marea sa virtute, smerenia, le îmbrăca în adevărata lor valoare, care îl făceau bineplăcut înaintea „Celui smerit cu inima" şi a „Roabei Domnului", Preasfânta Născătoare de Dumnezeu.
Ceea ce îl deosebeşte pe adevăratul creştin, şi mai ales pe monah, şi arată starea sa duhovnicească bună, este smerenia. Dacă vrei să vezi dacă cineva este sporit duhovni- ceşte, necinsteşte-1, smereşte-1. Dacă rabdă, este într-adevăr desăvârşit. Dacă însă nu rabdă, este gol pe dinăuntru. Când cineva ne smereşte, iar noi avem în continuare dragoste faţă de el, atunci suntem pe calea lui Dumnezeu.
Părintele Benedict cu cât îl smereau şi îl necinsteau, cu atât îi iubea mai mult pe cei ce făceau aceasta, dar în acelaşi timp se înălţa deasupra lumii şi a neputinţelor sale, iar Maica Domnului îl iubea foarte mult.
Cea mai smerită dintre smeriţi vedea izbânzile sale duhovniceşti şi se bucura duhul ei. Vedea biruinţele părintelui Benedict în luptele sale împotriva deşertăciunilor acestui veac „înşelător", biruinţe care îl ridicau la vrednicia cinului îngeresc şi îi pregăteau slavă pământească şi laudă cerească.
După ce a încercat aurul şi l-a aflat curat, Maica Domnului l-a preaslăvit. Voia să descopere tuturor ce stea strălucitoare este acest lucrător obişnuit şi să-l pună din nou în vrednicia slujirii preoţeşti.
Un monah care se afla la Ierusalim în vremea când era acolo şi părintele Benedict, văzându-l pe neaşteptate, l-a recunoscut. A mers la egumen, care era pe atunci părintele Sava, şi i-a spus: „Sfinte părinte, cum de îngăduiţi unui preot să săvârşească ascultările cele mai de jos? Eu l-am văzut pe părintele Benedict liturghisind înaintea Mormântului Domnului".
Uimit, părintele Sava l-a chemat îndată pe părintele Benedict şi l-a silit să spună cine este cu adevărat. Smeritul preot a înţeles ce se întâmplase şi atunci părintele Sava i-a dat canon să aprindă timp de patruzeci de zile toate candelele din paraclisele mănăstirii.
Părinţii Mănăstirii Iviron vedeau evlavia şi smerenia părintelui Benedict şi doreau ca acesta să se închinovieze în obştea lor.

Mănăstirea i-a încredinţat însemnata şi cinstita ascultare de a sluji sfintei icoane a Maicii Domnului Portăriţa. în această ascultare este rânduit totdeauna cel mai evlavios dintre ieromonahi. Astfel Maica Domnului a primit slujirea lui, ridicându-l de la starea de argat la cea de slujitor al împărătesei Cerurilor.

Stareţul Ilarion georgianul (fl864) s-a născut în 1776 în satul Losiat-Hevi din Georgia, iar la botez a primit numele lesei.

De la şase ani a trăit împreună cu ierodiaconul Ştefan, fratele mamei sale, la sihăstria sa şi a învăţat de la el viaţa cea după Dumnezeu, vreme de doisprezece ani.

Pe când era încă tânăr a mers la palatul împăratului Imeretiei, Solomon al II-lea, care l-a căsătorit aproape cu sila cu tânăra prinţesă Maria. Niciodată însă nu a dat importanţă căsătoriei. Sufletul său tânjea după iubita sa viaţă pustnicească. Mai târziu, împăratul a poruncit să fie hirotonit preot şi l-a făcut povăţuitorul său duhovnicesc în probleme personale şi în cele ale statului şi protoprezbiter al palatului.

într-un an a plecat pe ascuns spre cealaltă patrie, în Sfântul Munte, în haine vechi, pentru a-şi ascunde prin această înfăţişare slava lumească pe care o avusese înainte şi ca necunoscut să se afierosească în întregime Domnului. Când a ajuns în Ierusalimul duhovnicesc, adică în Sfântul Munte Athos, care este arena nevoinţei, s-a închinoviat în Mănăstirea Dionisiu, unde a fost tuns în schima mare cu numele de Ilarion.

După aproximativ doi ani de ascultări ostenitoare a cerut binecuvântare de la egumen să se închine la Mănăstirea Iviron şi să ia câteva cărţi în limba georgiană, pentru că nu ştia greceşte.

Când a ajuns la mănăstire, s-a rugat înaintea icoanei pline de Har a Maicii Domnului. Diamantul duhovnicesc nu trebuia să mai rămână ascuns. Maica Domnului a ales această zi ca să-l descopere tuturor pe adevăratul părinte Ilarion, care trăia ca un monah georgian necunoscut şi săvârşea ascultările cele mai smerite pe care le face de obicei un începător. Smerenia sa era mare, dar Maica Domnului avea alte planuri cu părintele Ilarion, care prin petrecerea sa plăcută lui Dumnezeu a influenţat timp de cincizeci de ani Sfântul Munte.

Era spre asfinţit şi afară în curte stăteau monahii bătrâni din mănăstire. împreună cu ei stătea şi un arhi-mandrit din Moscova, cunoscut părintelui Ilarion. De îndată ce l-a văzut pe părintele Ilarion ieşind din paraclis, l-a recunoscut, a alergat spre el şi sărutându-i mâna, i-a spus:

- Părinte lesei! Părinte lesei! Părinte duhovnic, ce faci?

Părintele Ilarion a rămas uimit. Atunci monahii, auzind cele spuse de acel arhimandrit, s-au ridicat şi s-au apropiat, iar arhimandritul, ţinând încă mâna părintelui Ilarion, a făcut recomandările de rigoare, spunând în limba georgiană:

- Acesta este părintele lesei, duhovnicul regelui Imeretiei, pe care am avut cinstea să-l cunosc la Moscova în palatul soţiei sale.

Atunci monahii l-au condus pe vizitator la arhondaric. Cu toţii s-au minunat de neaşteptata descoperire şi mai ales cei care îl cunoscuseră cu doi ani mai înainte ca pe un străin sărac.

Când s-a întors la Mănăstirea Dionisiu, vestea cea nouă deja ajunsese. Maica Domnului descoperise cine era cu adevărat părintele Ilarion pentru ca să devină pildă de urmat pentru smerenia şi viaţa lui sfântă.

©

Iscusitul dascăl al vieţii sfinte, celei întocmai cu cea a îngerilor, sihastrul de la Katunakia, ieromonahul Efrem povesteşte:

„în Mănăstirea Iviron s-a întâmplat următorul fapt:

în această mănăstire era un mirean care căra lemne din pădure pentru nevoile părinţilor. Odată un ieromonah i-a spus:

- Domnule Nicolae, adu-mi şi mie câteva lemne de foc.
- îţi voi aduce. Câte vrei?
- Vreo zece sarcini.

Când le-a adus, ieromonahul i-a spus:

- Adu-le mai aproape!
- Părinte, animalul nu poate să treacă pe acolo pentru că este prăpastie. Se teme.
- îţi poruncesc să le aduci mai aproape! a spus ieromonahul enervat.

După ce s-au certat, ieromonahul i-a spus mireanului:

- Neiertat să fii!

- Şi tu să fii neiertat, a spus mireanul şi a luat catârul şi a plecat.

Atunci ieromonahul, după ce s-a liniştit, şi-a spus în sinea sa:

«Acum, ce-i de făcut? Mai poţi merge să liturghiseşti? Nu. Mâine, însă, când va veni cărăuşul, îi voi pune metanie să mă ierte. Dar dacă îl vor înştiinţa de acasă să meargă în sat pentru vreo treabă urgentă, atunci unde să-l mai găsesc?»

între timp se înnoptase şi, după cum se ştie, porţile mănăstirilor se închid odată cu asfinţitul soarelui.

«Ce-i de făcut? Ne-am afurisit unul pe altul. Maica Domnului, luminează-mă ce să fac?»

Atunci ieromonahul a căzut la rugăciune ca să-l lumi-neze Maica Domnului ce să facă. Şi luminarea nu a întârziat să vină. A aprins felinarul şi ieşind pe poarta mică a mănăstirii, s-a îndreptat spre munte, unde era casa mun-citorilor. După ce a mers multă vreme noaptea prin pădure a ajuns la casă.

- Bună seara!
- Bine ai venit, Părinte!
- Binecuvântatule, iată ne-am certat pentru nişte lemne. Iartă-mă!
- Dumnezeu să te ierte, Părinte! Şi Sfinţia Ta iartă-mă şi pe mine!
- Dumnezeu să te ierte şi pe tine!

Şi astfel ieromonahul s-a întors în mănăstire şi a doua zi a slujit Sfânta Liturghie".

înălţătoarea smerenie a înduplecat-o pe Maica Domnului să săvârşească o minune.

&

Fericitul Stareţ Paisie în cartea sa „Părinţi Aghioriţi" menţionează un caz minunat al unui tânăr pe care însăşi

Maica Domnului l-a miruit cu untdelemn din candela de la icoana ei.

„Cu câţiva ani în urmă un tânăr iubitor de monahi a participat la o priveghere de toată noaptea săvârşită la o mănăstire din Sfântul Munte. Era praznicul Intrării în Bise-rică a Maicii Domnului şi fiindcă voia să se afierosească lui Dumnezeu, a stat toată privegherea în picioare rugându-se cu umilinţă.

La «Laude», când preotul miruia pe părinţi şi pe închinători cu untdelemn din candela Maicii Domnului, tânărul din multă evlavie şi sensibilitate, nu s-a apropiat să fie miruit, socotindu-se nevrednic de aceasta. După ce s-au miruit toţi şi preotul a intrat în Sfântul Altar, tânărul a simţit nevoia să meargă măcar să se închine la icoana Maicii Domnului, ca să ia puţin har de la ea. în timp ce se închina cu evlavie la icoană, candela s-a inclinat uşor şi s-a vărsat untdelemn pe capul tânărului, fără să picure nici jos, nici pe hainele lui. în acelaşi timp a simţit o bucurie duhovnicească negrăită, pe care nu o mai simţise niciodată în viaţa lui.
Când l-am văzut pe tânăr, mi-am dat seama încă de departe că se întâmplase ceva cu el, căci chipul i se schim-base. Iar când l-am întrebat ce se întâmplase, acela mi-a povestit minunea cu multă simplitate.
Pe cei foarte evlavioşi şi smeriţi îi miruieşte însăşi Maica Domnului şi îi preschimbă duhovniceşte".
©
Sfântul Munte Athos, numit „Raiul Pururea-Fecioarei" (Sfântul Nicodim Aghioritul) a odrăslit multe generaţii de Cuvioşi Părinţi, care astăzi sunt „Florile sfinţite ale Raiului", luptători ai duhului, „următori ai dragostei dumnezeieşti", care au părăsit lumea cea deşartă şi trăiesc în lumea adevă-rată a îngerilor şi Sfinţilor, în Sfântul Munte. Aceştia sunt Mucenicii lui Hristos din vremurile noastre, depărtaţi cu trupul de lumea aceasta şi morţi cu sufletul pentru ea.
O astfel de floare duhovnicească a Sfântului Munte, împodobită cu aleasa harismă a ascultării, a fost Cuviosul
Agapie cel bun şi paşnic, „lucrătorul cel vrednic al dragostei dumnezeieşti". Acesta a aparţinut obştei monahale din Mănăstirea Vatoped şi s-a liniştit o vreme în Schitul Colciu, de unde a fost luat rob de agareni. Aceştia l-au vândut unui turc, la care a stat zece ani. După ce a slujit turcului cu credincioşie, aşa cum îi poruncea conştiinţa sa monahală, a fost slobozit prin minune de către Maica Domnului, care i-a văzut marea lui dorinţă de a se întoarce în Grădina ei ca să se nevoiască şi să-şi sfârşească viaţa sa acolo.

Atunci când stareţul său l-a văzut în mănăstire, l-a certat cu asprime pentru faptul că fugise pe ascuns de la stăpânul său, care plătise bani ca să-l cumpere. Apoi i-a spus că este dator să se întoarcă la cel care avea stăpânire peste el. Atunci Cuviosul Agapie s-a întors îndată la stăpânul său, pentru că era lucrător al dumnezeieştii şi desăvârşitei ascultări, „al ascultării care nu ruşinează şi al smereniei următoare lui Dumnezeu" (Sfântul Ioan Scărarul). O întreagă viaţă trăită în ascultare şi în tăierea voii proprii l-a dus la dobândirea desăvârşitei nepătimiri, a dragostei dumnezeieşti şi a neră utăţii, făcând din el un înger pământesc.

După ce Cuviosul s-a întors la stăpânul său, a început să-l slujească iarăşi ca şi la început cu mărime de suflet şi cu credinţă. însă viaţa lui pilduitoare şi vrednică de laudă l-a mişcat sufleteşte pe turc şi pe cei doi fii ai lui, care au început să întrebe despre tainele credinţei în Hristos, pe care o vedeau săvârşind minuni în viaţa Cuviosului. Şi astfel au venit în Sfântul Munte, dar nu au mai plecat, ci s-au botezat, iar mai târziu s-au făcut monahi.

Astfel a iconomisit Maica Domnului, încât prin întoar-cerea Cuviosului Agapie la stăpânul său, a slobozit din robia satanei pe tatăl şi pe cei doi copii ai săi şi i-a băgat „iarăşi în Rai".

&

A

In insula Kefalonia, între satele Troghianata şi Demutandata, lângă Argostoli, capitala insulei, se observă

un fenomen minunat, care nu ţine de domeniul imaginaţiei, nici de cel al fenomenelor ciudate ale naturii care de multe ori ne uimeşte. Aşadar, între cele două sate amintite mai sus, într-un loc minunat, creştinii din evlavie faţă de Maica Domnului, au zidit o bisericuţă în cinstea ei. Poporul i-a dat bisericuţei denumirea de „Maica Domnului cu crinii", pentru că de această bisericuţă este legată o minune care se repetă în fiecare an cu crinii albi şi bine mirositori ce sunt cunoscuţi în insule sub numele de „crinii feciorelnici". în ajunul marii sărbători a Maicii Domnului, Buna-Vestire, creştinii aşează în vaze înaintea icoanei făcătoare de minimi acest fel de crini.

Odată cu trecerea timpului şi datorită căldurii verii, crinii se usucă. Când se apropie praznicul Adormirii Maicii Domnului (15 august),

atunci într-un chip minunat crinii înmuguresc şi înfloresc, cu toate că tulpina rămâne uscată şi zbârcită.
în nord-estul aceleiaşi insule există satul Pastra. în acest sat se petrece aceeaşi minune cu crinii feciorelnici. în curtea Bisericii Adormirii Maicii Domnului şi în jurul ei, femeile satului plantează bulbi de crini feciorelnici. în luna mai, când crinii încep să înflorească, femeile îi taie şi, făcându-i buchete, îi aşează înaintea icoanei făcătoare de minuni a Maicii Domnului. După câteva zile crinii se ofilesc, potrivit legilor fireşti.
De la 1 august, când încep Paraclisele Maicii Domnului, şi până la 15 august legile biologice se modifică şi odată cu mutarea Maicii Domnului crinii morţi învie, primind în ei „suflare de viaţă" . Şi astfel, înaintea ochilor credincioşilor se petrece minunea cu crinii care revin la viaţă. Atunci parcă vine primăvara din nou. După Sfânta Liturghie din ziua praznicului, preotul împarte credincioşilor aceşti crini ca binecuvântare.
Acest fenomen nu se explică ştiinţific, ci numai prin credinţă, deşi ea este mică „cât un grăunte de muştar" .
Istoria cu crinii şi cu icoana Maicii Domnului este următoarea:
Când Dodecanezul se afla sub ocupaţia italiană, în aprilie 1943 o copilă oarecare a luat nişte crini şi i-a pus înaintea icoanei Maicii Domnului. După câteva zile crinii s-au uscat. Au trecut săptămâni şi luni. Deodată crinii uscaţi, într-un chip minunat au început să facă boboci. Şi aceasta mai ales în luna iulie. La 23 august, la nouă zile după Adormirea Maicii Domnului, bobocii s-au deschis şi au devenit crini întocmai cu cei din luna mai. De atunci, din 1943, această minune se repetă în flecare an.
Un locuitor din Lipson scria: „în luna aprilie aşezăm crini înaintea icoanei. Cum este şi firesc, ei se usucă cu totul, dar în chip cu totul inexplicabil, încep să îmbobocească în luna iulie, iar la nouă zile după Adormirea Maicii Domnului înfloresc. Pentru noi, locuitorii din Lipson, ziua aceasta este vestitoare de bucurie".
în insulele Ciclade se petrece ceva asemănător. în insula Andros, în satul Apikia, „fetele şi femeile cultivă crinii Fecioarei, «crinii sfinţi ai Maicii Domnului», aşa cum sunt numiţi".

îi îngrijesc cu multă migală ca să se desfăteze de mi-nune. Şi locul unde voiesc să planteze crinii îl aleg cu grijă. Crinii îi udă cu apă curată şi cu agheasmă, căutând şi ele să fie „curate". Astfel o cinstesc femeile pe Maica Domnului, iar ea le răsplăteşte această credinţă a lor. Crinii înfloresc în luna mai - de aceea li se mai zice şi crini de mai - şi fac nişte flori mici care răspândesc o mireasmă puternică „ce reprezintă curăţia nepătată şi binemirositoare a Pururea Fecioarei". Când crinii sunt înfloriţi, femeile îi taie cu tot cu tulpină şi îi duc în Biserica Maicii Domnului „Katasirtisa", unde îi aşează înaintea icoanei făcătoare de minuni a Maicii Domnului care se află acolo. După câteva zile crinii se usucă, cum este şi firesc, le cad frunzele şi le rămâne numai tulpina uscată şi sensibilă, care dacă este atinsă cu mâna se sfărâmă. Aşadar, într-o astfel de tulpină nu poate exista viaţă.
Atunci când se apropie zilele Postului Maicii Domnului, crinii uscaţi încep să prindă viaţă într-un chip minunat. La 15 august, când este hramul bisericii, crinii deja sunt înfloriţi şi seamănă cu nişte mărgăritare mari, care răspândesc viaţă. Lucrul minunat este că aceştia „se păstrează astfel înfloriţi până în primăvara anului următor, când sunt înlocuiţi" cu crini noi. Aceşti crini, care sunt aşezaţi între geam şi icoană, stau puţin aplecaţi de parcă s-ar leagăna, neţinând cont de legile greutăţii şi ale staticii. Cel care a creat legile naturii, în flecare clipă le poate desfiinţa cu Dreapta Sa cea atotputernică. Uneori aceşti crini minunaţi nu înfloresc şi atunci creştinii aşteaptă un semn rău. Atunci ei prevestesc nenorociri. în august 1940 ei nu au înflorit. După două luni Italia a declarat război Greciei.

Ocrotitoarea Sfântului Munte

P

e părintele Abel l-a odrăslit marea Rusie. S-a născut lângă râul Volga, în oraşul Balahna. Domnul, cunoscând că avea să devină un vas ales al Duhului Sfânt, „i-a descoperit degrabă comoara

Evangheliei şi a scrierilor patristice, pe care le cerceta şi care curând l-au făcut să vadă şi să se încredinţeze de minciuna, de deşertăciunea şi de grija nefolositoare a acestei lumi". La vârsta de douăzeci de ani a lăsat părinţii şi patria şi împreună cu un alt închinător, Nikita, au pornit spre Sfântul Munte. Mai mult de patruzeci de ani - până la moartea lor - şi-au dus povara unul altuia.
Când au ajuns în Constantinopol au văzut numai plânset şi nenorocire, iar sângele curgând pe drumuri şi prin pieţe ca pârâul. Grecii de aici le spuneau:
- Părinţilor, de ce aţi venit acum aici la noi? La voi nici mieii nu sunt junghiaţi aşa cum ne junghie turcii pe noi. în Sfântul Munte nu puteţi merge, deoarece nu există corăbii, iar pe uscat peste tot umblă tâlhari, iar în mănăstiri monahii locuiesc împreună cu turcii.
Totuşi în primăvara anului 1821 cei doi au pornit spre Sfântul Munte. Până să ajungă la destinaţie au suferit pătimirile lui Iov, poate şi mai mult. Bani nu aveau, hainele lor ajunseseră nişte zdrenţe şi adeseori îi prindeau tâlharii şi îi băteau. Dumnezeu i-a încercat prin suferinţele lor ca aurul în topitoare, pentru a deveni şi mai strălucitori. Au mers mai mult de o lună pe jos până ce au ajuns în Sfântul Munte, mâncând verdeţuri şi dormind acolo unde îi apuca noaptea.
în Sfântul Munte au găsit chiliile dărâmate, mănăstirile goale, toacele aruncate şi „oastea împărătesei Cerurilor împrăştiată în toate direcţiile".
Muntele cel Sfânt, patria familiei celei iubitoare de Dumnezeu, slava Ortodoxiei, lauda Fecioarei, locul renaşterii a mii de suflete, era pustiu şi plângea ca Rahila cea de demult căutându-şi fiii. Peste tot stăpânea o tăcere de mormânt.
în Mănăstirea Iviron cei doi părinţi s-au închinat la icoana Maicii Domnului „Portăriţa" cu lacrimi de bucurie, împărăteasa cerească a rămas la locul ei ca o santinelă nea-dormită, păzindu-şi moştenirea. Era „luminoasă şi bucuroasă, împodobită cu aur, argint şi pietre preţioase".
Apoi cei doi străini au întrebat pe monahii din mănăs-tire:
- De ce nu aţi ascuns-o pe Maica Domnului? Sau cel puţin de ce nu aţi luat de pe icoană podoabele preţioase? Şi cum se întâmplă că turcii nu au răpit până acum o astfel de valoare?

Atunci părinţii mănăstirii le-au spus despre minunea ce se petrece în fiecare zi cu icoana Maicii Domnului:

- Unde să o ascundem şi de ce? Ea este ocrotitoarea întregului Sfânt Munte. Ne ceartă pentru păcatele noastre. Canonul nostru încă nu s-a terminat. însă ea ne priveşte bucuroasă şi de aceea noi nădăjduim că va trece repede această nenorocire. Ne întrebaţi de ce turcii nu au luat până acum podoabele ei preţioase? Nu numai că nu pot să le ia, dar nici măcar să intre în biserică nu îndrăznesc. Iată minunea pe care o vedem în fiecare zi. Este cil treilea an de când turcii trăiesc în mănăstire, dar nici unul nu a intrat în biserica ei. Când se mânie pe noi, atunci încep să ne ceară aur, argint şi vase sfinte. Noi însă le arătăm sfânta icoană şi le spunem: „Poftiţi, la această icoană există mult aur, argint şi pietre preţioase. Luaţi-le pe toate!" Atunci aceia ne răspund: „Noi nu ne putem apropia de ea, deoarece ne priveşte cu mânie".

Vedeţi, fraţilor, minunea? Aceasta ne ţine aici şi ne întăreşte.

©

Stareţul Paisie, care a trăit la Coliba „Panaguda" din Sfântul Munte Athos a spus: „Odată trebuia să ies din Sfântul Munte şi aveam nevoie de o mie de drahme pentru cheltuielile de transport. Bani nu aveam deloc. Dădusem poruncă poştaşului ca toate mandatele poştale ce veneau pe numele meu să le întoarcă expeditorilor. în acea zi, când un frate i-a adus corespondenţa, printre scrisori exista şi un mandat de o mie de drahme, pe care era scris la expeditor: PANDANASSA . De îndată ce am văzut aceasta, am izbucnit în plâns şi am mulţumit Domnului şi Maicii Lui".

©

Maica Domnului i-a făgăduit primului locuitor şi pustnic al Sfântului Munte, Sfântul Petru Athonitul, că va fi pentru totdeauna ocrotitoarea sufletelor şi trupurilor monahilor aghioriţi. Şi ea niciodată nu şi-a uitat făgăduinţa.

Un fenomen neobişnuit care adevereşte deosebita dra-goste a Maicii Domnului pentru monahii din Sfântul Munte este mlădierea trupurilor părinţilor adormiţi, care ţine mai multe zile după adormirea lor. înţepenirea trupurilor moarte ale celorlalţi oameni este necunoscută monahilor din Sfântul Munte. '

Iar aceasta se întâmplă pentru că Harul dumnezeiesc s-a sălăşluit în trupurile monahilor care s-au ostenit ,în nevoinţele duhovniceşti până ce sufletele lor au căpătat asemănarea cu Dumnezeu. Prin posturi istovitoare care le-au topit cărnurile, prin privegheri de toată noaptea care uneori continuau mai multe săptămâni şi luni - Sfântul Nicodim Aghioritul nu a dormit deloc trei luni -, prin stări îndelungate în picioare, prin munci ostenitoare şi prin culcarea pe pământ care mai mult oboseşte trupul decât îl odihneşte, şi-au sfinţit şi trupurile lor.
O pildă grăitoare o constituie schimonahul rus Nicolae, împreună-nevoitor cu părintele Abel, care a adormit la 6 februarie 1840, în joia din Săptămâna Brânzei.
Vestea morţii stareţului Nicolae a ajuns la Mănăstirea rusească Sfântul Panteleimon sâmbătă seara. Monahii trimişi de mănăstire au ajuns la coliba unde zăcea mortul a patra zi de la adormirea lui. Când l-au văzut, toţi au rămas uimiţi. Fericitul Nicolae zăcea întins pe două scânduri ca şi cum dormea. Numai că nu răsufla. Culoarea şi expresia feţei lui nu se schimbaseră deloc. Ceea ce a pricinuit uimire a fost faptul că mâinile şi picioarele şi tot trupul şi-au păstrat moliciunea lor, iar din gură ieşea o mireasmă cerească.
Cu toţii s-au bucurat de aceste dovezi ale sfinţeniei părintelui Nicolae. Astfel îi cinsteşte Maica Domnului pe cei care se nevoiesc în Sfântul Munte şi pe toţi cei care o cinstesc ca pe Maica lui Dumnezeu şi mijlocitoarea între Dumnezeu şi oameni.

Povăţuitoare cerească
S
fântul Nifon, episcopul Constanţianei şi prietenul iubit al Marelui Atanasie, avea multă dragoste pentru bolnavi, pentru bătrâni şi pentru cei întristaţi. Prin fapte şi prin cuvinte ajuta pe fiecare pentru a lupta împotriva patimii de care era stăpânit şi „fura” într-un chip minunat mâhnirea şi deznădejdea din sufletele oamenilor. întotdeauna avea în gura sa cuvintele Sfântului Apostol Pavel: „Nimeni să nu caute la ale sale, ci fiecare pe ale aproapelui” . în inima sa nu exista loc pentru mânie sau iuţime.

El se ascundea întotdeauna de oameni, însă îl trăda dragostea sa dumnezeiască pentru Hristos, Care în fiecare zi îl încununa, precum este scris: „Căci Eu preaslăvesc pe cei ce Mă preaslăvesc pe Mine, iar cei ce Mă necinstesc vor fi ruşinaţi” .
De aceea Domnul l-a cinstit cu vrednicia episcopiei, însă Sfântul Nifon a rămas întotdeauna un adevărat următor al smereniei lui Hristos, atât în cuvânt, cât şi în faptă.
Atunci când Sfântul trăia încă în lume, a mers odată la biserică să se roage. Pe atunci încă nu cunoştea puterea tainică a iertării. Aşadar, atunci când mergea spre biserică „l-a văzut pe drum pe un om păcătuind şi l-a judecat în sinea sa. Când a intrat în biserică şi şi-a îndreptat ochii spre icoana Maicii Domnului, a văzut că îl privea cu mânie şi cu scârbă. Tulburându-se mult de privirea aceasta, s-a mâhnit peste măsură neştiind care este pricina pentm care Maica Domnului îşi întoarce faţa de la el. Dar cercetându-se apoi pe sine, a aflat că pricina este judecarea acelui om. Atunci a căzut la pământ şi mărturisindu-şi păcatul său, a plâns cu amar şi s-a rugat Preasfintei Născătoare de Dumnezeu ca să-l ierte.
După ce s-a rugat astfel multă vreme, şi-a ridicat ochii spre sfânta icoană şi a văzut-o pe Maica Domnului că îl priveşte cu o privire lină, lucru care i-a pricinuit multă mângâiere. Apoi a ieşit din biserică. De atunci, de fiecare dată când Sfântul greşea, Maica Domnului îl mustra întorcându-şi faţa de la el. Iar el, mărturisindu-şi păcatul şi rugând-o cu lacrimi, primea mângâiere prin privirea ei lină” (Sfântul Nicodim Aghioritul).
©
Intr-un manuscris vechi din Sfântul Munte este scrisă următoarea minune:
„Un oarecare evreu, pe nume Teodorit, avea un fiu. Pe acest tânăr urător de Hristos un oarecare Ilie l-a pus supra-veghetor peste creştinii care lucrau la construcţii de corăbii.
La o sărbătoare a Maicii Domnului, în timpul Sfintei Liturghii, creştinii l-au rugat pe acel supraveghetor să le îngăduie să meargă la biserică pentru Sfânta Slujbă. Acesta nu numai că nu le-a îngăduit să plece, ci a şi început să o hulească pe Maica Domnului cu cuvinte necuviincioase şi urâte. însă răutatea şi mândria aceluia nu au ţinut

mult, căci în vreme ce lucrau la repararea unei corăbii, a căzut o grindă de sus şi l-a lovit în cap şi în gură pe hulitor. Din pricina loviturii capul i s-a spart, iar creierii i s-au împrăştiat peste tot şi a murit.
Atunci creştinii au fost lăsaţi să meargă la biserică. Poporul care a văzut minunea, a prăznuit îndoită sărbătoare şi au slăvit pe Domnul spunând: «Mare este
Dumnezeul creştinilor!».
Astfel răsplăteşte Maica Domnului celor care hulesc numele ei cel sfânt".
©
Ieromonahul Ghedeon era originar din Macedonia apuseană. De mic copil a cunoscut Sfântul Munte şi pe părinţii care trăiau şi se nevoiau acolo ca nişte Îngeri fară de trupuri. Aceasta îi pricinuia uimire ori de câte ori mergea cu tatăl său şi cu alţi consăteni să lucreze în Sfântul Munte. De atunci a iubit viaţa monahală şi dragostea dumnezeiască a început încet-încet să pună stăpânire peste el. Dorea să se curăţească de patimi şi să se dăruiască cu totul slujirii lui Dumnezeu.
Mai târziu însă, atunci când s-a întors în satul său şi-a schimbat părerea. Dar gândurile îl chinuiau mereu şi se gândea neîncetat la Sfântul Munte şi la experienţele pe care le trăise acolo. La mărturisirea pe care a făcut-o unui duhovnic din Mănăstirea Kutlumusiu, atunci când se întorsese în Sfântul Munte pentru a lucra, acesta i-a spus că trebuie să-şi respecte prima sa făgăduinţă ca să nu o mâhnească pe Maica Domnului.
Când a terminat de lucrat în Sfântul Munte şi împreună cu ceilalţi îşi aduna lucrurile pentru a se întoarce acasă, a primit o palmă puternică de la o mână nevăzută. Atunci şi-a cunoscut greşeala şi a mers la Schitul Kutlumusiului, unde s-a călugărit la Coliba Sfântului Acachie. Acolo a iubit viaţa singuratică şi fară de griji, s-a înstrăinat de toate, dispreţuind cele de jos şi dorind cele de sus. în schit a primit mult folos, căci a încercat să imite virtutea şi petrecerea plăcută lui Dumnezeu a fiecăruia. S-a străduit să nu mâhnească cu nimic pe ocrotitoarea Sfântului Munte. îşi aducea aminte întotdeauna cu bucurie de palma pe care o primise de la ea.
©

închinătorii oraşului sfânt Betleem, atunci când merg să se închine Peşterii Sfinte, trec prin piaţa care se află în faţa mănăstirii. Aici arabii vând „năut de piatră". Potrivit tradiţiei, „între Ierusalim şi Betleem, în partea stângă a şoselei ce leagă cele două oraşe, există o arie de treierat veche, în care până astăzi creşte năut de piatră". Aria este să
pată în piatră, iar între pietrele ei creşte năutul de piatră, „unele boabe fiind mari, altele mai mici, iar altele necojite".
La nedumerirea închinătorilor cu privire la acest năut, locuitorii din zonă răspund: „Maica Domnului împreună cu logodnicul ei, Iosif, urcau din Nazaret spre Ierusalim pentru a prăznui Paştele, aşa cum spune Sfânta şi dumnezeiasca Evanghelie . Deoarece Iosif era originar din Betleem şi avea aici rude, a venit şi a stat aici câteva zile. într-o zi, în timp ce Preasfânta Născătoare de Dumnezeu împreună cu Iosif şi cu Iisus, care pe atunci era copil mic, mergea de la Betleem la Ierusalim, un locuitor din Betleem treiera năut în aria amintită mai sus. Tradiţia spune că animalele de îndată ce au văzut-o pe Maica Domnului având în braţe pe Iisus, au rămas nemişcate până ce a trecut. Maica Domnului şi Iosif l-au salutat pe omul acela şi l-au întrebat ce treieră. Acela însă, mâniindu-se pentru că s-au oprit caii din treierat, le-a răspuns: «Treier pietre». Atunci îndată năutul s-a făcut pietricele, care au rămas până în zilele noastre... Aria se păstrează neschimbată până astăzi lângă drum, iar năutul se află pietrificat în ea".
©
Sfântul Chirii, după ce a ajuns patriarh al Alexandriei, nu s-a bucurat mult de pace în Biserică. Diavolul a pricinuit mare război şi tulburare în întreaga Biserică a lui Hristos prin erezia hulitoare a nelegiuitului Nestorie. Acest Nestorie, după ce a ajuns patriarh al Constantinopolului, la început se arăta drept-credincios, dar în inima sa era eretic, socotindu-L pe Stăpânul Hristos numai Om, nu şi Dumnezeu, iar pe Stăpâna Născătoare de Dumnezeu o numea Născătoare de Hristos. Episcopul Dorotei, cel de o cugetare cu Nestorie, la o sărbătoare a propovăduit poporului următoarele hule:
- Cel ce va numi pe Maria Născătoare de Dumnezeu, să fie anatema!

Un alt prieten al lui Nestorie, care era preot şi care era de o cugetare cu el, propovăduia următoarele:

- Să nu numească nimeni Născătoare de Dumnezeu pe Maria, deoarece Maria a fost un om cu fire femeiască. Din trup omenesc cum este cu putinţă să se nască Dumnezeu?

Atunci Nestorie, acel ticălos şi cugetător de cele evre-ieşti, nu a putut să-şi mai ascundă erezia sa, ci a dat pe faţă hulele lui împotriva Domnului şi a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu. Şi spunea:

- Eu nu voi numi Dumnezeu pe Cel care S-a zămislit în pântece de femeie şi a aşteptat un număr de zile şi luni până ce Se va naşte. Nici Născătoare de Dumnezeu nu o voi numi pe femeia care a născut om cu trup din aceeaşi fire.

De atunci au început disputele în Biserică. Nestorie şi-a scris învăţăturile lui eretice în cărţi, pe care le împărţea peste tot, până şi în pustietăţi unde locuiau pustnici. Şi astfel cămaşa lui Hristos s-a rupt încă o dată ca şi în timpul lui Arie, când s-a rupt întreaga plinătate a Bisericii.

în anul 431, la iniţiativa împăratului Teodosie cel Tânăr s-a întrunit la Efes al III-lea Sinod Ecumenic. Preşedinţia Sinodului aparţinea Sfântului Chirii, care „a propovăduit împreună cu toţi Părinţii şi a dogmatizat că Domnul nostru Iisus Hristos este în ipostasul Său Dumnezeu desăvârşit şi om desăvârşit, iar nu două persoane diferite; şi că Preacurata Fecioară, care L-a născut cu trup, este cu adevărat Născătoare de Dumnezeu".

Atunci s-a făcut mare bucurie tuturor ortodocşilor şi poporul din Efes striga într-un glas: „Nu este mare Artemida Efesului, aşa cum se spunea în vechime, ci mare este Preacurata Fecioară Maria, Născătoarea de Dumnezeu".

Părinţii Sinodului l-au anatemizat şi l-au caterisit pe Nestorie ca pe un eretic, apoi l-au exilat în Arabia. ‚Acolo aflându-se ticălosul, l-a ajuns mânia dumnezeiască, deoarece limba lui cea hulitoare i-a putrezit şi i-a fost mâncată de viermi, aşa cum spune Evagrie. De asemenea şi tot trupul său a putrezit, aşa cum spun istoricii Cedrinas şi

Nichifor. Iar în Tebaida de Sus a suferit o moarte înfricoşă-toare, ticălosul, asemănătoare cu cea a lui Arie. Căci mergând la privată, a

început să hulească pe Hristos şi pe Maica Domnului. Atunci îngerul Domnului l-a lovit şi i s-au vărsat toate măruntaiele în hazna. Şi acolo cel rău şi-a dat sufletul", aşa cum povesteşte Sfântul Gherman al Constantinopolului.
Astfel a fost pedepsit hulitorul Sfântului Nume al Maicii Domnului, iar noi ortodocşii bucurându-ne şi prăznuind, o numim într-un glas pe Maica Domnului Născătoare de Dumnezeu, ca ceea ce a născut pe Dumnezeu întrupat.

Rugăciunea lui Iisus

Sfântul Maxim Kavsocalivitul a avut dintotdeauna o singură dorinţă: să dobândească harisma rugăciunii neîncetate a lui Iisus, care se numeşte şi Rugăciunea minţii. Ea este chemarea neîncetată a dumnezeiescului Nume al lui Iisus Hristos cu buzele, cu mintea şi cu inima, simţind în acelaşi timp prezenţa lui Dumnezeu şi căutând să dobândim Harul prin fiecare lucrare a noastră. Rugăciunea este alcătuită din cuvintele: „Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluieşte-mă pe mine, păcătosul!".
în perioada când Sfântul Maxim se nevoia în Sfântul Munte (în prima jumătate a secolului al XlV-lea) a venit aici şi Sfântul Grigorie Sinaitul. Acesta auzise multe despre dascălul liniştirii şi al Rugăciunii minţii, precum şi despre petrecerea sa peste fire. Dumnezeiescul Grigorie a fost cuprins de dorinţa fierbinte de a-l cunoaşte.
Când cei doi stâlpi de foc ai vieţii ascetice s-au întâlnit, s-au sărutat cu „sărutare sfântă".
- Spune-mi, te rog, frate, ai Rugăciunea minţii?

Sfântul Maxim, după ce a zâmbit puţin, i-a răspuns:
- Nu vreau să-ţi ascund, prea cinstitul meu părinte, minunea Maicii Domnului pe care a facut-o cu mine nevrednicul. De mic copil aveam mare dragoste, evlavie şi credinţă în Stăpâna mea Născătoarea de Dumnezeu şi o rugam cu lacrimi să-mi dăruiască acest har al Rugăciunii minţii. într-o zi, mergând în Biserica ei din Vlaheme aşa cum obişnuiam, am rugat-o iarăşi cu o nespusă dorinţă

a inimii. La un moment dat, în timp ce sărutam cu dor nestăpânit sfânta ei icoană, am simţit în piept şi în inimă o căldură şi o flacără care izvorau din icoana ei. Acea flacără nu mă ardea, ci mă răcorea şi îmi îndulcea sufletul, pricinuindu-mi multă umilinţă.
De atunci, Părinte, inima mea a început să spună Rugăciunea lui Iisus, iar mintea mea se îndulceşte de aducerea aminte a lui Iisus şi a Maicii Domnului; de atunci mintea mea pomeneşte neîncetat, iar din inima mea nu a lipsit Rugăciunea minţii.
©
Stareţul rus Siluan Athonitul (1866-1938), după o mare nevoinţă împotriva patimilor, a izbutit să ajungă pe culmea desăvârşirii. Părintele Sofronie spunea despre Stareţul Siluan:
„Stareţul era un om de o smerenie profundă şi adevărată atât înaintea lui Dumnezeu, cât şi înaintea oamenilor... Dorea să fie mai prejos decât toţi, saluta primul şi cerea binecuvântare de la cei ce aveau harul preoţiei... Pe toate acestea le făcea fără nici o politeţe sau linguşire... Cunoştea «cât de mult îi iubeşte Domnul pe oamenii Săi» şi din dragoste faţă de Dumnezeu şi faţă de oameni cinstea şi respecta pe fiecare om”.
Stareţul a fost un om al rugăciunii neîncetate. „Chemarea neîncetată a Numelui lui Iisus îndulcea sufletul său. Se bucura atunci când auzea de la ceilalţi părinţi că rostind această Rugăciune ne putem ruga peste tot şi întot-deauna, în timpul oricărei lucrări şi în orice situaţie şi că în timpul slujbelor bisericeşti este bine să rosteşti această Rugăciune. Iar când din pricina ascultării sau a bolii este cu neputinţă să mergi la biserică, atunci această Rugăciune înlocuieşte slujbele. Stareţul se ruga mult şi cu fierbinţeală, pentru că sufletul său era cuprins de o durere profundă şi de aceea cerea cu stăruinţă Celui puternic să-l mântuiască.
A trecut astfel puţin timp, cam vreo trei săptămâni, într-o noapte, în timp ce se ruga înaintea icoanei Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, Rugăciunea a intrat în inima sa şi a început să lucreze acolo zi şi noapte. Atunci însă nu a înţeles măreţia acestui dar pe care îl primise de la Maica Domnului”.
©

Renumitul ascet, monahul Paisie (t 1869) a trăit în Sfântul Munte optzeci şi trei de ani şi s-a odihnit în Domnul după ce a trecut de o sută de ani.
Câtă vreme a trăit, viaţa sa minunată a trecut neobservată. Părintele Paisie era grec, însă alte date despre el nu se cunosc. A fost preaslăvit datorită vieţii sale duhovniceşti înalte. Timp de patruzeci de ani nu a băut vin şi nu a mâncat mâncare cu untdelemn şi, în general, a făcut asceză aspră la Chilia Sfântului Mare Mucenic Gheorghe din Schitul Kavsocalivia.
Odată Stareţul Paisie îi spunea unui monah că Rugăciunea lui Iisus la cei desăvârşiţi înlocuieşte toate cele-lalte rugăciuni. Ucenicul său, părintele Eftimie, stătea undeva lângă ei şi când a auzit aceasta, a început să cugete întru sine:
‚Adică canonul de rugăciuni pe care îl citim, diferitele rugăciuni şi troparele adresate Domnului, împărătesei Cerurilor şi Sfinţilor nu sunt rugăciuni? Oare astfel de rugăciuni nu ajung la Domnul?”. Şi de aceea nu credea cele spuse de Stareţul său acelui monah.
în acea clipă însă sufletul părintelui Eftimie a fost luminat de o lumină nespusă. Mintea i-a fost răpită la cele înalte, fără ca el să-şi dea seama unde se afla. Atunci i s-au descoperit lucruri minunate. A fost răpit în extaz, aşa cum se întâmplă celor care se îndeletnicesc cu Rugăciunea minţii, şi pentru un oarecare interval de timp răpirea minţii şi legătura conştiinţei sale cu cele contemplate era atât de puternică, încât nu mai simţea nimic în jurul său.
Atunci a auzit un glas spunând:
- Ridică-te şi vezi ce se întâmplă!
Părintele Eftimie s-a ridicat şi, aşa cum spunea el în-suşi, nu simţea deloc greutatea trupului. în aceeaşi clipă Focul care se găsea înlăuntrul său i-a spus:
- Eftimie, crezi acum acestea pe care le spune Stareţul tău sau mai stărui în necredinţa de mai înainte?
- Cred, Doamne! a răspuns părintele Eftimie.
- Iată despre ce vorbeau ei! Iată cum este rugăciunea lor! De aceea să crezi în ceea ce au spus!
Când părintele Eftimie şi-a venit întru sine, lumina continua să-l împresoare, iar inima îi tresălta de bucurie. A văzut că bătrânii încă

mai discutau. După puţin timp, şi-a dat seama că ochii îi rămăseseră nemişcaţi. Multă vreme şi-a frecat ochii şi şi-a mişcat pleoapele cu degetele, însă ele rămâneau nemişcate. L-a cuprins deznădejdea când a văzut că pleoapele nu voiau să revină la starea lor de mai înainte. Atunci şi-a adus aminte de Maica Domnului, de Tămăduitoarea tuturor bolilor. Cu lacrimi fierbinţi şi cu un glas rugător, care pornea dintr-un suflet îndurerat, a rugat-o pe Maica Domnului să-l vindece. Şi îndată Nădejdea celor deznădăjduiţi l-a vindecat, făcând ca pleoapele să se mişte ca şi mai înainte.
©
Atunci când Sfântul Siluan era frate începător în Mănăstirea Sfântul Panteleimon din Sfântul Munte Athos, era războit foarte tare de gândul care îi spunea:
- Mergi în pustie, îmbracă-te în sac şi mântuieşte-te acolo!
- Bine, voi merge la egumen ca să cer binecuvântare pentru aceasta.
- Nu te duce la egumen, deoarece el nu-ţi va da binecuvântare! îi spunea iarăşi gândul.
- Puţin a lipsit cu câtăva vreme mai înainte să nu mă scoţi din mănăstire şi să mă duci în lume (avusese o ispită pe care o biruise cu ajutorul Maicii Domnului), iar acum vrei să mă duci în pustie... Dacă egumenul nu binecu- vintează, înseamnă că nu mă îndemni la bine. Apoi îmbărbătându-se, a spus din adâncul sufletului său:
- Pentru păcatele mele voi muri aici.
De atunci Sfântul Siluan a început lupta duhovnicească şi nevoinţa supunerii gândurilor viclene care, potrivit tradiţiei de veacuri a monahismului athonit, se săvâr- » 7 şeşte prin neîncetata pomenire a lui Dumnezeu:
„Rugăciune de unul singur în chilie, slujbe lungi în biserică, postiri şi privegheri, deasă spovedanie şi împărtăşire, studiu duhovnicesc, osteneală, ascultare...”
Sfaturile egumenului, ale duhovnicilor şi ale bătrânilor erau, în general, scurte şi arătau cum trebuie să se nevoiască.

Chemarea neîncetată a dumnezeiescului Nume a lui Iisus îndulcea sufletul fratelui Simeon. Se bucura atunci când auzea că ne putem ruga în orice loc şi neîncetat cu această rugăciune. De aceea el se ruga mult şi cu râvnă, deoarece sufletul său era profund îndurerat şi căuta cu stăruinţă pe Cel puternic ca să-l mântuiască. Trăia propriul său iad şi durerea lui Adam. Inima sa era cuprinsă de o durere nemângâiată şi de aceea pocăinţa sa era nemărginită, stăruitoare şi plină de lacrimi.

După vreo trei săptămâni, într-o după-amiază, în timp ce se ruga înaintea icoanei Maicii Domnului, s-a săvârşit următoarea minune: Rugăciunea i-a intrat în inimă şi a început să se săvârşească în ea zi şi noapte. Atunci nu a înţeles încă măreţia darului pe care îl primise de la Maica lui Dumnezeu. Rugăciunea lui Iisus devenise una cu voinţa şi cu toată existenţa sa. Buzele sale rosteau neîncetat Rugăciunea.

Minunea aceasta a săvârşit schimbări profunde în sufletul şi în conştiinţa sa.

Atunci au dispărut flăcările gheenei care îl înconjurau, au încetat chinurile iadului pe care le trăise timp de o jumătate de an. Acum i s-a dat să trăiască o bucurie deosebită şi să simtă multă odihnă sufletească. Şi-a văzut propria înviere şi trăia bucuria pascală.

Din evlavia Sfintei Rusii

P

ărintele Alipie de la Peşterile Kievului a fost un vrednic următor al sfinţitului Evanghelist şi primului aghiograf creştin, Luca Apostolul. Acesta a dobândit de la Domnul nostru Iisus Hristos şi de la Maica Domnului harisma de a întipări pe chipurile pictate ale Sfinţilor Credinţei noastre Ortodoxe toate virtuţile şi dumnezeieştile harisme cu care erau împodobite sufletele lor atunci când trăiau. A învăţat această artă nu pentru a se îmbogăţi sau a fi lăudat, ci spre slava lui Dumnezeu şi a Sfinţilor Lui. Lucra întotdeauna cu smerenie, fără grabă, cu răbdare şi cu multă rugăciune. Datorită multetor sale virtuţi a devenit şi făcător de minuni. Nenumărate sunt faptele sale

minunate. Din toate vom arăta una care este legată de sfârşitul creştinesc al vieţii Cuviosului Alipie.
Un oarecare creştin evlavios l-a rugat pe Cuvios să-i picteze o icoană cu Adormirea Maicii Domnului pentru ziua de 15 august, când se prăznuieşte Adormirea ei. însă după câteva zile iubitorul de Dumnezeu Alipie s-a îmbolnăvit grav şi nu a mai putut picta. înrăutăţirea treptată a stării sănătăţii lui arăta că el se apropia de moarte.
Când s-a împlinit termenul pentru pictarea icoanei, acel creştin a venit în Mănăstirea Peşterilor (Pecerska) ca să-şi ia icoana. L-a cuprins o mare mâhnire atunci când a aflat că ea nu era gata. Se apropia prăznuirea Adormirii Maicii Domnului. Când a intrat la Cuviosul, l-a aflat într-o stare foarte proastă. Cu toate acestea acel creştin l-a rugat pe Cuviosul Alipie să afle o cale prin care icoana să fie gata până la praznicul Maicii Domnului.
Cuviosul însă, ca şi cum vedea icoana terminată înaintea ochilor săi, i-a spus vizitatorului cu o siguranţă vrednică de mirare:
- Nu te mâhni, fiule! Ai încredere în Domnul şi în Maica Domnului! Să fii sigur că icoana Stăpânei noastre Născătoarea de Dumnezeu se va afla la locul ei în ziua praznicului.
Cuviosul a spus aceste vorbe cu o voce stinsă care parcă venea din cealaltă lume.
în ajunul praznicului creştinul a venit iarăşi la Cuviosul Alipie. Acela s-a mâhnit foarte mult atunci când Cuviosul i-a spus că icoana nu este gata. Amărât şi aproape plângând i-a spus:
- Părinte Alipie, de ce nu m-ai înştiinţat despre starea sănătăţii tale? Aş fi dat altui pictor să-mi facă icoana. Cum voi merge mâine la biserică fără icoană? Ce vor spune consătenii mei? M-ai făcut de ruşine!
- Fiule, i-a răspuns Cuviosul cu dragoste şi cu blândeţe, oare din pricina leneviei nu am putut face icoana? Să ştii că Domnul, Care a făcut toată lumea, poate şi acum cu un cuvânt să picteze icoana Maicii Sale. Eu peste puţin voi pleca spre locaşurile cereşti, aşa cum mi-a descoperit Domnul şi Maica Sa. Pe tine însă nu te voi lăsa mâhnit, ci vei simţi cea mai mare bucurie cerească din toată viaţa ta şi mă vei ferici.

în ciuda încredinţării pe care i-a dat-o Cuviosul creştinul a plecat nemulţumit de la chilia aceluia şi se prihănea pe sine pentru faptul că nu ceruse unui alt pictor să-i facă icoana.
După puţină vreme, Cuviosul a primit o vizită cerească. Un tânăr strălucitor, împodobit cu podoabe dumnezeieşti, a venit în chilia Cuviosului umplându-o de lumină. A rămas în picioare în faţa şevaletului şi a început să picteze icoana Adormirii Maicii Domnului în tăcere şi cu mult respect. Cuviosul îl urmărea cu atenţie de pe pat şi şi-a întipărit în minte fiecare mişcare pe care o făcea tânărul. Mai întâi a întins aurul pe icoană, apoi a început să întindă culorile cu o repeziciune neobişnuită. în trei ore icoana a fost gata. Apoi şi-a întors privirea spre Cuvios care zăcea pe pat şi l-a întrebat:
- Părinte, îi lipseşte ceva? Am făcut undeva vreo gre-şeală?
Cuviosul uimit i-a răspuns:
- Ai pictat-o minunat, îngere a lui Dumnezeu! îţi mulţumesc pentru bucuria pe care mi-ai făcut-o.
După aceasta pictorul trimis de Dumnezeu a luat icoana cu multă atenţie şi evlavie şi a dispărut împreună cu ea.
Toată noaptea de dinaintea praznicului Maicii Domnului, creştinul a făcut priveghere acasă, rugându-se ei ca să-l ierte pentru că nu şi-a împlinit făgăduinţa. în zorii zilei a mers la biserică ca să se roage, dar de îndată ce a intrat în biserică, s-a oprit brusc. Pe faţa'lui s-a zugrăvit o mare uimire. Nu-i venea să-şi creadă ochilor! Icoana pe care o făgăduise Maicii Domnului, stătea acum luminată de raze dumnezeieşti într-un iconostas minunat, ca şi cum voia să fie prima care să-l întâmpine la sărbătoarea sa.
- Doamne miluieşte! a apucat să strige creştinul şi a căzut la pământ crezând că are o vedenie.
Atunci şi-a adus aminte de cuvintele Cuviosului Alipie: „Icoana Stăpânei noastre Născătoare de Dumnezeu se va afla la locul ei în ziua praznicului”.
A plecat plin de emoţie din biserică şi peste puţin timp s-a întors împreună cu rudele sale să vadă şi ele minunea. Acum icoana strălucea şi mai mult din pricina soarelui care-şi trimitea razele peste ea. Cu toţii s-au închinat ei cu feţele până la pământ.

După praznic, la 17 august, acel evlavios creştin a mers din nou la Mănăstirea Peşterilor şi a povestit minunea egumenului Nicon. Apoi cu toţii au mers la chilia Cuviosului Alipie. Intrând în chilie, egumenul l-a întrebat:

- Părinte Alipie, spune-ne cum s-a pictat icoana acestui creştin şi cine a pictat-o?

Atunci Cuviosul cu multă smerenie şi cu o voce scăzută a răspuns:

- îngerul lui Dumnezeu a pictat-o. Tot el a dus-o şi în biserică. Şi iată, acelaşi înger stă aici lângă mine şi aşteaptă porunca de la Dumnezeu ca să-mi ia sufletul. îl vedeţi? Bine este cuvântat Dumnezeu!

Cu aceste cuvinte Cuviosul şi-a dat sufletul său Domnului. Dumnezeu l-a mai ţinut în viaţă numai pentru a povesti despre pictarea icoanei Adormirii Maicii Domnului de către îngerul lui Dumnezeu, după care l-a luat la El. Aceasta a facut-o ca şi generaţiile următoare să citească despre minunile lui Dumnezeu şi astfel să preaslăvească numele minunat al Maicii Sale.

©

Spre sfârşitul veacului al Xl-lea, în Mănăstirea Sfântului Dimitrie de lângă Kiev s-a nevoit fericitul Lavrentie, care a avut o petrecere asemenea îngerilor. A petrecut o viaţă de zăvorât, devenind prin nevoinţele sale ascetice un „diamant însufleţit". Mintea sa se îndeletnicea întotdeauna cu pomenirea lui Dumnezeu, a morţii, a Judecăţii şi a împărăţiei Cerurilor. Pentru toţi era o pildă de viaţă îngerească. în fiecare zi lua asupra-şi nevoinţe tot mai multe şi mai aspre. îşi omora patimile trupeşti prin nemâncare, junghia gândurile pătimaşe cu sabia duhovnicească a rugăciunii şi stingea săgeţile arzătoare ale vicleanului cu râurile lacrimilor.

Odată au adus la Cuviosul, care avea harisma izgonirii duhurilor necurate, un om din Kiev ce era chinuit de un diavol înfricoşător şi nebiruit. Diavolul era atât de puternic, încât cel îndrăcit putea în momentele de criză să dezrădăcineze şi să arunce departe copaci foarte mari, pe care nu-i puteau ridica nici zece oameni.

Fericitul Lavrentie, care dobândise înalta virtute a smereniei, a spus că nu poate scoate un diavol atât de puternic. Ca să se arate tuturor puterea şi Harul Domnului care exista în Sfânta Mănăstire Pecerska,

a spus să-l ducă acolo pe demonizat. De îndată însă ce demonizatul a auzit cuvântul „Pecerska", a început să urle înfricoşător:

- Unde mă trimiţi? Eu nu îndrăznesc nici să mă apropii de această mănăstire. Acolo se află treizeci de Sfinţi care m-au zdrobit şi m-au ars cu smerenia şi cu rugăciunile lor fierbinţi către Maica Domnului. Mă tem de ei! Nu!... Nu!... Nu mă trimite acolo!

Rudele demonizatului ştiau că el niciodată nu fusese la Peşteri şi se mirau cum de îi cunoaşte pe Sfinţii de acolo.

Diavolii cunosc trecutul şi prezentul, însă nu cunosc viitorul, pe care îl cunoaşte numai Dumnezeu. De aceea diavolul care se sălăşluise în acel om ştia de existenţa celor treizeci de nevoitori.

îndreptându-se către mănăstire, l-au întrebat pe cel îndrăcit:

- De care monahi te temi? Aşa cum ştim cu toţii, astăzi se nevoiesc în mănăstire o sută optzeci de monahi. Care sunt cei treizeci care te-au ars?

Atunci cel demonizat, fără greutate, a început să enu-mere numele celor treizeci de pustnici.

- Te vom închide în peştera cu moaştele monahilor care au murit, i-au spus unii.
- Credeţi că mă pot lupta cu aceşti morţi? a spus demonizatul. Şi aceştia sunt plini de duşmănie şi au multă îndrăzneală la Dumnezeu.

Aproape de mănăstire demonizatul a avut o criză. A rămas pentru puţină vreme ca în extaz, cu privirea aţintită într-un singur loc. Apoi prin gura celui demonizat duhul necurat a început să spună fraze ciudate şi ruşinoase, o adunătură de cuvinte ebraice, latine şi greceşti. După aceasta, exact în faţa porţii mănăstirii - o, minunile tale, Fecioară Născătoare de Dumnezeu! - diavolul, vrăjmaşul omului, l-a lăsat şi a dispărut. Atunci chinuitul om şi-a revenit. Se vedea lămurit că se slobozise cu desăvârşire de tirania diavolească.

Slăvind pe Dumnezeu şi pe Maica Domnului, au intrat cu toţii în mănăstire şi au mers la biserica cea mare ca să aducă mulţumire pentru minunea săvârşită.

Egumenul mănăstirii l-a întrebat pe cel ce fusese demonizat:

- Cine te-a slobozit de diavol?

Acela, arătând icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului, a spus:

- La intrarea în mănăstire ne-au întâmpinat treizeci de Sfinţi Părinţi cu această icoană. De îndată ce am zărit-o, m-am şi vindecat. Atunci toţi monahii şi mirenii ce erau acolo au preaslăvit în cântări de mulţumire pe Domnul şi pe Prea Curata Sa Maică.

©

Cuviosul Chirii de la Iezerul Alb a fost descendentul unei familii evlavioase. Dorind viaţa liniştită, a împărţit toate săracilor şi s-a făcut monah. Ardea de râvnă dumnezeiască şi se nevoia să trăiască o viaţă aspră în ascultare desăvârşită. Nemilostiv cu sine însuşi, şi-a smerit trupul, dar şi-a întărit duhul. Slujind la bucătărie, focul vremelnic de la vatră îi amintea de focul veşnic şi nestins al iadului.

Odată, Cuviosul Chirii a hotărât să ceară de la egumen să-l slobozească de ascultarea de la bucătărie şi să-l lase să se nevoiască la chilie, nu pentru a se odihni, ci pentru mai multă linişte. De aceea s-a rugat fierbinte Maicii Domnului să rânduiască ea aceasta spre folosul său. Duhovnicul lui, arhimandritul Teodor, voia să transcrie o oarecare carte şi a rânduit ca monahul Chirii să facă aceasta. Atunci el a observat că noaptea, în vremea rugăciunilor, nu avea atâta trezvie cum avea în bucătărie, deşi erau mulţi călugări acolo.

De aceea a început iarăşi cu lacrimi şi cu rugăminţi fierbinţi să o roage pe Maica Domnului să-l ajute să afle iarăşi căldura de mai înainte în rugăciune. Atunci egumenul, inspirat fiind de Maica Domnului, i-a poruncit să-şi ia din nou ascultarea la bucătărie. Cuviosul a pus metanie egumenului şi vreme de cinci ani a rămas în această ascultare grea. Ziua îl dogorea focul, iar noaptea era chinuit de frig, dar nu-şi îngăduia să se îmbrace cu vreo haină mai călduroasă. Totdeauna însă se ruga Maicii Domnului, care îl acoperea cu harul ei, răcorindu-l ziua şi încălzindu-l noaptea.

©

Domnul nostru Iisus Hristos, prin mijlocirile Maicii Sale, a dăruit Stareţului Chirii de la Iezerul Alb harisma facerii de minuni. Odată trebuia să se săvârşească neapărat Sfânta Liturghie în mănăstire, dar nu aveau vin pentru slujbă. Atât de săracă era mănăstirea! Preotul care avea să slujească a spus aceasta Cuviosului,

care a început îndată să se roage în taină Maicii Domnului. Apoi a cerut paraclisierului Nifon să cerceteze dacă într-adevăr nu există vin pentru slujbă. Deşi Nifon îl asigura că nu există nici o picătură, căci se încredinţase de aceasta cu ochii săi, Stareţul însă se îndoia de spusele paraclisierului şi a cerut să-i aducă vasul în care ţineau vinul. Nifon a făcut ascultare, dar când a ajuns la vas, a văzut cu uimire că el era atât de plin cu vin, încât se revărsa pe jos. Pentru multă vreme vasul acesta nu s-a golit de vin, aşa cum s-a petrecut şi cu untdelemnul din vasul văduvei care nu se împuţina pentru rugăciunile Proorocului Ilie .

Altădată a fost foamete în ţinutul în care locuia Stareţul Chirii. Mănăstirea Cuviosului nu avea terenuri pe care să cultive cele trebuincioase vieţii. Cu toate acestea, chiar şi acele lucruri puţine pe care le avea le împărţea cu dărnicie tuturor. Singurul venit al mănăstirii era din lucrarea monahilor, deoarece tot ce aduceau mirenii în mănăstire drept milostenie era atât de puţin, încât abia ajungea pentru ei. în ciuda sărăciei lor, cu cât împărţeau mai mult, cu atât se înmulţeau în mănăstire binecuvântările Domnului şi ale Maicii Sale. Monahii care împărţeau alimentele vedeau zilnic minunea şi spuneau:

- Aşa cum Cuviosul Chirii a înmulţit vinul pentru Sfânta Liturghie, tot astfel şi acum, ca să potolească foamea, înmulţeşte pâinea cu ajutorul Maicii Domnului ca să-i mângâie pe fiii săi duhovniceşti.

Cuviosul Chirii a arătat de multe ori mărimea credinţei sale în Domnul şi în Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, precum şi statornicia sa în ea. Iubirea de oameni şi înstră-inarea sa desăvârşită de cugetările şi dorinţele pământeşti erau cunoscute tuturor. Răsplata pentru biruinţă a primit-o de la Domnul şi de la Maica Domnului. Stăpâna noastră Născătoarea de Dumnezeu, prin icoana ei „Odighitria" (Povăţuitoarea), pe care Cuviosul o avea în chilia sa şi la care se ruga, întotdeauna îi asculta rugăciunea, plinind orice lipsă din mănăstirea sa.

©

Sfântul Nil Sorski (1433-1508) a izbutit prin nevoinţa sa să-i imite pe cei fară de trup. S-a dăruit nevoinţei rugăciunii, contemplaţiei

dumnezeieşti şi mai ales „lucrării duhovniceşti monahale”, adică Rugăciunii lui Iisus punând în lucrare tot ceea ce învăţase. Astfel s-a arătat bărbat plăcut lui Dumnezeu, izbutind să-şi cureţe „vasul lăuntric”. Rugăciunea sa la icoana Maicii Domnului „Odighitria”, pe care o avea în chilie, era atât de puternică, încât datorită ei se făceau multe semne minunate.

„într-o vreme vieţuia în schitul său un monah, pe nume Adam, împreună cu fiul său, Mihail. Adam l-a trimis odată pe fiul său la biserică să ceară de la paraclisier nişte obiecte bisericeşti. în timp ce copilul era pe drum, a apărut deodată înaintea lui un om ciudat (diavolul) care l-a răpit şi l-a dus într-o clipită într-o pădure deasă, unde se afla locuinţa lui. L-a aşezat într-o cameră înaintea ferestrei şi a poruncit femeii lui să-i dea de mâncare. îi aducea tot felul de ierburi sălbatice şi încercau să-l facă să mănânce. însă copilul nu mânca nimic, ci stătea nemişcat în locul unde îl pusese acela şi plângea nemângâiat.

între timp tatăl său a început să se neliniştească şi a mers să-l caute pe copil prin tot schitul, dar nu l-a aflat nicăieri. Apoi a mers împreună cu părinţii la paraclisul de lângă pădure, în care se afla icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului „Odighitria”, şi au cântat Paraclisul, ce

rând cu lacrimi Sfântului Nil, făcătorul de minuni, să-i ajute. Şi îndată Sfântul Nil a venit în ajutorul copilului. A stat înaintea camerei unde era copilul şi a bătut cu toiagul în fereastră. Atunci clădirea s-a cutremurat şi toate duhurile necurate au căzut la pământ. Copilul care stătea nemişcat şi plângea, l-a văzut pe Sfântul Nil pe fereastră şi l-a auzit strigând:

- Duhuri necurate, de ce vă luptaţi împotriva schitului meu? Luaţi copilul şi duceţi-l acolo de unde l-aţi luat şi lăsaţi-l acolo!

De îndată ce Sfântul a spus acestea, duhurile necurate au dispărut. Pe copil l-au lăsat lângă o căpiţă din livada schitului. Acela a povestit apoi monahilor tot ceea ce i se întâmplase, tot ceea ce văzuse şi auzise. Atunci cu toţii au preaslăvit pe Domnul şi pe Maica Lui, Care îi ascultă pe cei care Le cer ajutorul.

©

Este cunoscută tuturor dragostea pe care o avea Sfântul Serafim de Sarov faţă de Maica Domnului. Sfântul îi poruncise egumenei de la Mănăstirea Divievo să ţină întotdeauna o candelă aprinsă înaintea icoanei Maicii Domnului. I-a mai spus că dacă va împlini cu acrivie această poruncă, „nu va lipsi niciodată untdelemnul, iar mănăstirea va fi îndestulată cu de toate”.
Odată însă candela s-a stins. Mănăstirea nu avea untdelemn şi nici banii necesari ca să cumpere. Atunci paraclisiera Xenia şi-a adus aminte de porunca Sfântului şi s-a gândit cu mâhnire: „Dacă ceea ce a proorocit Stareţul despre candelă nu s-au împlinit, de vreme ce nu există nici untdelemn, nici bani, înseamnă că nu se vor înfăptui nici celelalte preziceri ale sale, în împlinirea cărora credeam cu neîndoire”.
O mulţime de gânduri chinuiau mintea călugăriţei. Şi-a pus capul între mâini şi s-a depărtat câţiva paşi de icoană. Deodată aude o trosnitură uşoară care venea de la icoana Maicii Domnului. Se întoarce şi vede candela aprinsă. Se apropie şi uimită vede paharul candelei plin de untdelemn, iar pe suprafaţa lui pluteau două monede mici. înspăimântată a încuiat biserica şi a alergat la chilia stareţei Elena Vasilievna să-i vestească minunea. Pe drum a ajuns-o din urmă o altă monahie însoţită de un ţăran.

- Sfinţia Voastră sunteţi paraclisiera aici? a întrebat ţăranul.
- Da, a răspuns monahia Xenia.
- V-am adus trei sute de ruble pentru untdelemnul de la candela Maicii Domnului, pe care Stareţul v-a poruncit să o ţineţi permanent aprinsă.

©
Mulţi stareţi ruşi, după ani îndelungaţi de nevoinţă în viaţa duhovnicească au primit în dar de la Dumnezeu, pe lângă multe alte harisme, şi pe cea a străvederii.
Unui zăvorât din Mănăstirea Preasfintei Născătoare de Dumnezeu din Zadonsk i-a venit gândul viclean să-şi schimbe locul unde se nevoia şi să se ducă într-un loc mai retras ca să ia asupra sa nişte nevoinţe duhovniceşti mai aspre. înainte de a descoperi cuiva gândurile şi hotărârea sa, l-a vizitat un închinător din pustia

Sarovului, de prin părţile unde se nevoia Sfântul Serafim de Sarov, şi i-a spus:

- Părintele Serafim mi-a poruncit să-ţi spun următoa-rele: , Atâţia ani te nevoie şti în viaţa de zăvorât. Va fi ruşinos pentru Sfinţia Ta să fii biruit de gândurile diavoleşti şi să-ţi părăseşti locul. Să nu pleci nicăieri! Preasfânta Născătoare de Dumnezeu îti porunceşte să stai aici unde eşti!"

Apoi omul a dispărut. Când au început să-l caute pe închinător, nu l-au aflat nicăieri, nici în mănăstire, nici în afara ei. Cu siguranţă că fusese Sfântul Serafim, care din dragoste faţă de cel zăvorât, luase chipul unui simplu închinător şi venise ca să-l izbăvească de gândurile viclene ale diavolului, spunându-i totodată şi porunca Maicii Domnului.

&

Sfântul Teodosie de la Kiev (1029-1074) a fost un lucrător al Rugăciunii minţii şi al privegherii pe care le făcea zi şi noapte. Din această pricină a ajuns la mari măsuri de sfinţenie. Era simplu ca un copil şi trăia după rânduiala marilor Părinţi de demult. Ajunsese un povăţuitor expe-rimentat în lucrarea Rugăciunii minţii. Printre alte harisme o avea şi pe cea a străvederii.

Odată boierul Clement Genevici, insuflat fiind de Maica Domnului, a hotărât să dăruiască o Evanghelie Lavrei Pecerska. într-o zi, având Evanghelia ascunsă sub hainele sale, l-a vizitat pe egumenul Teodosie. După Slujba Utreniei voia să stea şi să discute cu Cuviosul. Clement nu spusese încă nimic despre Evanghelia pe care voia s-o dea. însă Sfântul, luminat fiind de Maica Domnului, i-a spus:

- Frate Clement, dă mai întâi Sfânta Evanghelie pe care ai fagăduit-o Preasfintei Născătoare de Dumnezeu şi după aceea vom sta să discutăm.

Auzind acestea, boierul s-a minunat de harisma Cuviosului. Uitase că Dumnezeu şi Prea Curata Fecioară luminează pe cei care se afierosesc Lor şi că toate faptele noastre cele ascunse sunt descoperite şi „goale înaintea ochilor Lor" .

©

A

Intr-o zi a venit la Sfântul Teodosie un preot din Kiev şi a cerut vin pentru Sfânta Liturghie, pentru că i se terminase. Cuviosul a chemat atunci pe paraclisier şi i-a poruncit să-i dea preotului tot vinul pe care îl aveau.

- Prea Cuvioase, a spus fratele, vinul s-a împuţinat şi avem abia pentru trei-patru liturghii.
- Dă-l tot, iar pentru noi Se va îngriji Dumnezeu şi Maica Domnului!

Cuviosul Teodosie o iubea mult pe Născătoarea de Dumnezeu pe care o slujea cu credinţă de mulţi ani, iar încrederea în ea era fără margine.

Paraclisierul nu a dat tot vinul preotului, ci numai o parte, iar pe cealaltă parte a ţinut-o pentru nevoile mănăstirii. Preotul a luat vinul şi văzând că este puţin, a venit din nou la Cuviosul. Atunci acela l-a chemat pe paraclisier şi l-a mustrat:

- Nu ţi-am spus să dai tot vinul? De ce te neliniştеşti pentru ziua de mâine? Nu este cu putinţă ca Domnul să lipsească Biserica Maicii Sale de Sfânta Liturghie. Să ştii că foarte curând vinul va fi atât de mult, încât se va revărsa din butoaie.

Atunci paraclisierul a mers şi a dat preotului tot vinul. Dar mare i-a fost uimirea paraclisierului când în aceeaşi zi, seara, au venit binecuvântările Maicii Domnului, care pe toţi i-a umplut de bucurie. O oarecare femeie evlavioasă a trimis trei care cu butoaie pline de vin.

Toată noaptea aceea Cuviosul a mulţumit Domnului şi Maicii Sale că au ascultat rugăciunile „păcătosului şi netrebnicului robului" Lor, aşa cum se numea pe sine însuşi.

©

Sfântul Serafim de Sarov prin nevoinţa sa duhovnicească a devenit un locaş ales al virtuţilor, luminându-şi inima şi cugetarea cu lumina Harului Sfântului Duh. Avea multă îndrăzneală către Dumnezeu şi de aceea a primit darul facerii de minuni.

în 1823 Stareţul Serafim l-a vindecat pe boierul M. V. Mantorov de o boală incurabilă. Boala era atât de gravă, încât de la picioare îi cădeau bucăţele de os. Ştiinţa s-a arătat neputincioasă ca să-l ajute cu

ceva. Atunci rudele sale l-au sfătuit să nu-şi mai pună nădejdea în medicină, ci să ceară mila lui Dumnezeu şi a Maicii Sale.
Mantorov a hotărât să-l cerceteze pe Stareţ, deşi moşia sa era la 40 de kilometri depărtare de Sarov. Stareţul l-a primit cu dragoste, după care l-a întrebat:
- Crezi în Dumnezeu?
- Cred în Dumnezeu! Cred în Dumnezeu! Cred în Dumnezeu!
Atunci Stareţul i-a spus:
- Bucuria mea, dacă tu aşa crezi, atunci crede că „ toate sunt cu putinţă la Dumnezeu". Domnul te va vindeca, iar eu, sărmanul Serafim, mă voi ruga şi voi cere ajutorul şi mijlocirea Prea Curatei Născătoare de Dumnezeu.
Apoi Stareţul s-a retras în chilia sa sărăcăcioasă pentru a se ruga. Peste puţin timp a ieşit ţinând în mână o sticluţă cu untdelemn din candela care ardea nestinsă înaintea icoanei Maicii Domnului. L-a rugat pe Mantorov să-şi descopere piciorul, după care i-a uns rănile cu untdelemn şi îndată rănile s-au vindecat.
De bucurie, Mantorov a căzut la picioarele Stareţului şi i le săruta cu recunoştinţă. Atunci Stareţul cu smerenie şi cu un ton aspru în voce a spus:
- Nu cumva Serafim este cel care „omoară şi face viu, pogoară în iad şi ridică" ? Aceasta este lucrarea lui Dumnezeu Care împlineşte voia celor ce se tem de El şi ascultă rugăciunea lor. Mulţumeşte Atotputernicului Dumnezeu şi Prea Curatei Sale Maici!
©
Stareţul Iosif de la Optina (1837-1911) a fost un om al rugăciunii. De aceea a ajuns un vas cinstit şi sfinţit al dumnezeiescului Har trăind o viaţă minunată.
Cu fierbinţile sale rugăciuni către Maica Domnului a împlinit multe nevoi şi dorinţe ale creştinilor.
O femeie evlavioasă povestea următoarea întâmplare:
„Bărbatul meu nu avea deloc legături cu Biserica, într-o vreme a fost cuprins de psihopatie. Starea lui se înrăutăţea pe zi ce trecea, ducându-l aproape de deznădejde. Medicii, în ciuda tuturor străduniilor lor, nu puteau să-i dea ajutor.

Atunci am scris o scrisoare părintelui Iosif şi l-am rugat fierbinte să se roage pentru bărbatul meu. Iar el mi-a răspuns:

- îngrijeşte-te să-l duci pe bărbatul tău să se împărtă-şească cu Sfintele Taine!

De îndată ce am citit scrisoarea, m-a cuprins deznă-dejdea. Dacă atunci, când judeca normal, nu am reuşit să-l duc la Biserică, oare acum, când şi-a pierdut minţile, va accepta să se împărtăşească? Cu toate acestea i-am propus. Am rămas uimită când l-am auzit că acceptă. După ce s-a împărtăşit, lucru pe care l-am considerat o minune făcută de rugăciunile Părintelui Iosif către Maica Domnului, am prins curaj şi i-am propus să mergem la Optina să-l vedem pe Părintele Iosif şi să ne spovedim. Soţul meu a acceptat cu bucurie şi astfel am plecat. Acolo Părintele Iosif l-a primit mai întâi pe bărbatul meu. După spovedanie i-a dăruit o. iconiţă cu Maica Domnului şi i-a spus: «S-o porţi la piept! Ea te va face sănătos!». Şi într-adevăr, peste puţină vreme s-a făcut bine.

Rugăciunile Stareţului Iosif au înduplecat-o pe Maica Domnului să săvârşească o minune".

©

Stareţul Leonid de la Optina (1768-1841) a fost un om al lui Dumnezeu. Toată viaţa sa a fost o continuă jertfire de sine. A dobândit iubirea de aproapele, iar ascultarea sa era pilduitoare. Era de asemenea un nevoitor aspru şi un păstrător fidel al tradiţiilor patristice. Pentru toate acestea a devenit o făclie luminoasă care vreme de mai mulţi ani a luminat sufletele miilor de creştini ce veneau la Mănăstirea Optina.

Dar într-o zi trebuia ca şi această stea să se stingă, deoarece „moartea a trecut la toţi oamenii"53. Pe lângă toate harismele pe care i le-a dăruit Dumnezeu, i-a fost dată şi aceea de a-şi cunoaşte de mai înainte ziua mutării sale „din moarte la viaţă"54.

La 11 octombrie 1841 Stareţul Leonid, încredinţat fiind că toate s-au terminat, a început să-şi facă semnul Sfintei Cruci şi să spună:

Rom.u'1! 5. 12.

64 Ioan 5, 24.

„Slavă Ţie, Doamne, slavă Ţie!

Mila Ta, Doamne, să mă urmeze!"

în timp ce spunea aceste cuvinte, inima a început să i se umple de bucurie, iar faţa să-i strălucească.
Apoi şi-a întors privirea spre icoana fiicei lui Dumnezeu, Maria, şi Preacurata Maică a Domnului şi a spus:
- Maica Domnului, roagă-te pentru noi!
Şi astfel, cu numele Maicii Domnului pe buze, şi-a dat sufletul.
©
Stareţul Partenie de la Kiev (1790 - 26 februarie 1855), a fost un om înzestrat cu multă frică de Dumnezeu şi cu marea virtute a tăcerii, care atrage Harul lui Dumnezeu şi încălzeşte sufletul. Se silea neîncetat la rugăciune şi să cultive gândurile curate, iubea ascultarea şi socotea daruri ale lui Dumnezeu şi binecuvântare cerească ocările, dispreţuirile şi pedepsele. Dispreţuia orice fel de cinstire, ascunzându-şi isprăvile duhovniceşti. S-a învrednicit să-şi cunoască mai dinainte ziua adormirii sale.
Ziua mutării sale la Domnul era deosebită şi rară în ciclul calendaristic. Era ziua în care s-au unit două mari taine ale mântuirii, amândouă pline de nesfârşita dragoste a lui Dumnezeu faţă de oameni. Prima taină este cea a „bunelor vestiri de bucurie, când Dumnezeu S-a pogorât pe pământ" şi l-a făcut pe om să se bucure cu acea bucurie pe care de multă vreme o aşteptau protopărinţii noştri. Iar cealaltă, Sfânta şi Marea Joi, când Dumnezeu Se află înaintea morţii, înaintea nerecunoştinţei omului faţă de Slobozitorul său, zi care i-a făcut pe oameni şi pe îngeri să se tânguiască pentru cea mai mare şi înfricoşătoare crimă pe care a făcut-o omul pe pământ.
25 Martie: Dumnezeu S-a pogorât pe pământ ca să-l slobozească pe om.
Sfânta şi Marea Joi: Omul devine ucigaş de Dumnezeu.
Marele Arhiereu, Cel Care S-a răstignit pentru noi, S-a arătat celui care s-a răstignit în toată viaţa sa pentru El
pentru a-l chema pe robul Său cel credincios din valea plângerii la nesfârşita bucurie.
Dimineaţă la ora 5 paraclisierul l-a auzit pe Stareţ umblând prin chilie. A deschis puţin uşa ca să ia bine-cuvântare de la el. Cuviosul stătea aşezat pe un scăunel de lemn.

- Binecuvântează, batiuşca! a spus fratele cu respect.
Neprimind nici un răspuns, a spus din noii:
- Binecuvântează, batiuşca!
Cu puţin înainte, Stareţul se afla cu mintea înaintea înfricoşătoarei Golgote împreună cu Maica Domnului, fiind părtaş la suferinţa învăţătorului său. Acum însă asculta numai tânguirea ucenicilor lui ce stăteau în jurul trupului său sfinţit, pe care Dumnezeu l-a preaslăvit.
©
Părintele Macarie de la Optina (1788 - 7 septembrie 1860) a fost un ascultător desăvârşit. Atunci când s-a încredinţat pe sine ascultării desăvârşite faţă de Stareţul Leonid era deja „o mare şi strălucită personalitate bisericească. Era duhovnicul unei mari mănăstiri de maici". Cu toate acestea nu a şovăit să facă ascultare de Stareţul Leonid. Nu făcea nimic fără binecuvântarea lui. Iar din multa smerenie pe care o avea, atribuia toate izbânzile sale rugăciunilor şi sfaturilor stareţului său.
La 26 august s-a îmbolnăvit. Boala a apărut în ziua prăznuirii icoanei Maicii Domnului de la Vladimir, pe care el o cinstea în mod deosebit.
La 7 septembrie 1860, în ajunul Naşterii Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, după ce s-a împărtăşit cu Prea Curatele Taine ale Domnului, a adormit în pace înconjurat de iubiţii săi ucenici. în ziua în care se prăznuia Naşterea celei care a adus bucurie la toată lumea, se năştea şi Sfântul Macarie pentru o altă viaţă, pentru cea adevărată şi veşnică.
Sfântul Serghie de Radonej s-a nevoit toată viaţa având în minte neîncetata pomenire a morţii. Cu şase luni înainte de plecarea sufletului său spre „sânurile lui Avraam" şi-a cunoscut moartea. în fiecare zi Cuviosul simţea tot mai mult neputinţa vasului său de lut. De aceea, ca un părinte iubitor de fii i-a adunat pe toţi fraţii mănăstirii pentru a le da ultimele sale sfaturi şi îndrumări.
- Rămâneţi credincioşi Maicii noastre Ortodoxia şi păstraţi între voi legătura dragostei! Domnul mă cheamă la locaşurile Sale. îmi iau rămas bun de la voi şi vă încredinţez purtării de grijă a

Domnului şi a Maicii Lui. Fie ca Ei să vă fie scăpare şi zid nebiruit împotriva văzutelor şi nevăzutelor curse şi atacuri ale vrăjmaşilor! După ce s-a împărtăşit cu Prea Curatele Taine, şi-a ridicat mâinile spre cer, „s-a rugat şi şi-a dat curatul şi sfântul său suflet lui Dumnezeu la 25 septembrie 1392, la vârsta de optzeci şi şapte de ani. Acolo avea să o întâlnească pe Maica Domnului, pe care atât de mult a iubit-o".

©

La 9 mai 1911 Sfântul Iosif de la Optina (1837-1911) se pregătea să plece din trupul său stricăcios şi să se mute „la viaţa cea nestricată". Toată viaţa a avut lepădare de sine, a urmat pe Hristos şi s-a hrănit cu dorirea celor dumnezeieşti, ridicându-se mai presus de cele pământeşti. Şi-a omorât cugetarea trupească şi s-a arătat locaş al Harului făcător de viaţă al Duhului Sfânt. Pentru aceasta a primit moartea cu seninătate, căci ea era începutul vieţii veşnice împreună cu Domnul său Iisus Hristos.

Egumenul Optinei, Xenofont, arăta o grijă deosebit pentru Părintele Iosif. De aceea a dat poruncă ca să se facă pentru el rugăciuni neîntrerupte. „Mai mult decât atât, la 20 aprilie 1911, egumenul a poruncit ca să fie adusă în chilia Părintelui Iosif icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului din schit. înaintea ei frăţimea cânta Paraclise. Apoi au adus şi icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului de la Kazan, care se afla în Mănăstirea Optina".

La 9 mai „clopotul schitului a vestit că pământeasca călătorie a Părintelui Iosif luase sfârşit", vegheat la căpătâi de cele două preaiubite icoane făcătoare de minuni ale Maicii Domnului din Kazan şi cea a schitului, înaintea cărora se rugase de atâtea ori pentru sine, pentru ucenicii lui şi pentru toată lumea.

©

Sfântul Serghie de Radonej de mic copil arăta că avea să devină o stea duhovnicească luminoasă care să lumineze tot pământul Rusiei. Şi într-adevăr, a devenit, căci era îmbogăţit de Domnul Iisus Hristos şi de Maica Sa cu multe harisme duhovniceşti.

Odată Sfântul Ştefan, episcopul Permului, care avea pentru Cuviosul Serghie o foarte mare dragoste duhovnicească, călătorea de la Perm spre Moscova. Trecea pe un drum care se afla la vreo şapte mile de

mănăstirea Cuviosului. S-a gândit însă să viziteze mănăstirea la întoarcere. Atunci când sfântul episcop a ajuns foarte aproape de mănăstire, s-a oprit ca să nu-l lipsească pe Cuvios de bucuria salutării sale. După ce a cântat imnul îngeresc „Cuvine-se cu adevărat", s-a închinat cu smerenie în direcţia mănăstirii şi a spus:

- Pace ţie, frate duhovnicesc!

în acea vreme Cuviosul Serghie se afla la masă împre-ună cu părinţii şi cu fraţii. Cu ochii săi sufleteşti luminaţi de Duhul Sfânt şi de harul Maicii Domnului a văzut şi a auzit toate cele pe care le-a făcut sfântul ierarh în acea clipă. S-a sculat deodată de la masă, a stat cu evlavie în poziţie de rugăciune, apoi s-a înclinat şi spre uimirea tuturor, a spus cu glas mare:

- Bucură-te şi tu, Păstorul turmei cuvântătoare a lui Hristos! Pacea lui Dumnezeu să fie pururea şi cu tine!

La sfârşitul mesei, ucenicii săi, uimiţi şi curioşi, l-au întrebat despre cele petrecute. Atunci Cuviosul le-a răspuns:

- în acea clipă episcopul Ştefan mergea spre Moscova şi oprindu-se puţin, s-a rugat şi ne-a binecuvântat pe noi smeriţii.

©

Sfântul Alexandru de Svirsk (f 30 august 1533), când a simţit că i s-a apropiat vremea plecării sale spre Cer, a chemat pe părinţii şi pe fraţii mănăstirii şi le-a dat ultimele sale sfaturi duhovniceşti:

- Vremea plecării mele a venit. Vă încredinţez Atotputernicului Dumnezeu şi Preasfintei Sale Maici. Fie ca ea să vă fie scăpare şi zid împotriva tuturor atacurilor vrăjmaşului!

Atât de mare era dragostea Sfântului Alexandru pentru Maica Domnului, încât şi în ultima clipă a vieţii sale o avea în inimă şi pe buze. De aceea şi turma lui cea duhovnicească a încredinţat-o Păstorului cel bun şi Maicii Sale.

După ce Cuviosul s-a rugat Domnului „pentru pacea lumii, pentru bunăstarea Sfintelor Biserici şi pentru mă-năstirea sa şi după ce a dat fraţilor ultima sărutare", a rostit cu mâinile înălţate spre Cer:

- Doamne, în mâinile Tale îmi dau duhul meu! Şi având-o înaintea ochilor lui pe Maica Domnului, pentru care avea o deosebită dragoste, a lăsat pe pământ „vasul de lut" ca să meargă în patria celor „fericiţi" şi în „locaşurile celor ce prăznuiesc".

©
Sfântul Serafim de Sarov (f 1 ianuarie 1833), adevăratul şi credinciosul rob al lui Dumnezeu , nevoitorul aspru, înstrăinatul cu totul de cugetările şi voile lumeşti, cel care s-a curăţat pe sine cu înfrânarea şi cu neîncetata rugăciune, devenind astfel locaş al Duhului Sfânt, şi-a cunoscut apropierea sfârşitului său. Unora dintre fraţi le spunea:

- Viaţa mea s-a scurtat. Cu sufletul mă simt ca şi cum acum m-aş fi născut, dar trupeşte sunt deja mort.

La 1 ianuarie 1833, într-o zi de Duminică, a venit pentru ultima oară în biserica iubiţilor lui Sfinţi Zosima şi
Savatie. După ce a sărutat toate icoanele şi a aprins peste tot lumânări, a cerut mijlocirea Sfinţilor în rugăciunea pe care a făcut-o. Apoi s-a împărtăşit cu Prea Curatele Taine „şi-a luat rămas bun de la fraţii ce erau în biserică, i-a binecuvântat pe toţi, i-a sărutat" şi le-a spus următoarele:

- Mântuiţi-vă! Nu vă împuţinaţi cu sufletul! Privegheaţi, căci vi se pregătesc cununi!

Apoi a sărutat Crucea şi icoana Maicii Domnului, pe care peste puţin timp avea să o vadă vie de-a dreapta Fiului ei. A ieşit din biserică prin uşa de miazănoapte a Sfântului Altar şi s-a îndreptat spre chilia sa.

La 2 ianuarie nimeni nu l-a mai văzut pe Cuviosul Serafim de la Sarov, marele Stareţ al întregii Rusii. Afară era încă întuneric. De îndată ce s-au ivit zorile, părinţii au forţat uşa chiliei Stareţului şi au intrat înăuntru. Părintele Serafim, cu capul descoperit şi îmbrăcat în dulama lui albă, stătea în genunchi înaintea îndrăgitei lui icoane a Maicii Domnului Milostiva. La gât avea atârnată crucea metalică pe care i-o dăruise mama sa. Mâinile îi erau încrucişate pe piept, ca şi cum se ruga încă Maicii Domnului şi îi cerea să mijlocească la Fiul ei pentru marea lui călătorie. „Pe analogul ce se afla înaintea icoanei Maicii Domnului era o carte de rugăciuni deschisă din care citea". Ochii îi erau închişi, iar faţa preschimbată.

Părinţii credeau că Stareţul doarme. De aceea au şi încercat să-l deştepte, dar Stareţul adormise „somnul drepţilor".

&

In Biserica Peşterilor din Kiev se păstrează icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului, pe care ea însăşi a dăruit-o unor pictori din Constantinopol, atunci când i-a chemat la biserica din Vlaheme şi le-a încredinţat construirea bisericii Lavrei Pecerska.
De icoana aceasta a Adormirii Maicii Domnului este legată următoarea minune:
în oraşul Kiev trăiau doi boieri bogaţi, Ioan şi Serghie. Aceştia s-au întâlnit şi s-au împrietenit la Lavra Peşterilor în ziua când S-a arătat Duhul Sfânt în biserică ca un porumbel alb şi zbura de la icoană la icoană, ieşind uneori din gura Maicii Domnului, alteori intrând în gura Atotţiitorului. De atunci cei doi s-au legat cu o strânsă prietenie duhovnicească.
După trecerea anilor Ioan şi-a dat seama că i se apropie sfârşitul şi de aceea a lăsat toată averea sa săracilor, punând împărţitor al ei pe cuviosul Nicon, egumenul Lavrei. Fratelui şi prietenului său duhovnicesc i-a lăsat o sută de bani de aur şi o mie de argint, rugându-l să-i dea fiului său, Zaharia, atunci când va ajunge la vârsta de cincisprezece ani, ca să-i folosească cum va şti de cuviinţă.
Când Zaharia a ajuns la vârsta cuvenită, a cerut banii de la Serghie. Acela însă, biruit fiind de diavolul iubirii de argint, i-a spus:
- Te-au informat greşit cei care ţi-au spus că banii tăi sunt la mine. Tatăl tău a dat toată averea ta lui Dumnezeu. De la Acela să o ceri. Eu nu-ţi datorez nici măcar un ban. Nechibzuitul tău tată a împărţit totul săracilor, lăsându-te pe tine şi mai sărac decât ei.
Dar Zaharia îl ruga cu lacrimi pe răpitor să-i dea cel puţin o mică parte din bani, o treime, o cincime sau o zecime. însă Serghie la toate rugăminţile copilului a rămas neînduplecat.
Atunci tânărul i-a spus:
- Dacă într-adevăr nu ai luat nimic de la tatăl meu, hai să mergem împreună în Lavră şi acolo înaintea icoanei Maicii Domnului să juri că spui adevărul!
Şi astfel au mers amândoi la mănăstire, iar Serghie a îndrăznit să scoată din gură următoarele cuvinte nelegiuite şi lipsite de evlavie:
- Jur pe Maica Domnului, care ne aude acum, că nu am luat de la Ioan o mie de bani de argint şi o sută de bani de aur pentru Zaharia, fiul său.

Când a vrut să se apropie de icoană ca să o sărute, Maica Domnului nu a primit sărutarea din buzele lui huli-toare. O putere nevăzută îl împiedica şi îl ţinea la distanţă.
Cuprins de frică, s-a întors şi a luat-o la fugă prin biserică voind să iasă afară. De îndată ce a ieşit pe uşă, a pus stăpâ-nire pe el înfricoşătorul diavol al iubirii de argint. A căzut la pământ şi a început să se zbată şi să urle:
- Miluiţi-mă! Nu lăsaţi pe acest înger sălbatic şi nemi-lostiv să mă chinuiască! Rugaţi-o pe Preasfânta Născătoare de Dumnezeu să mă scape de diavolii cărora m-am dat! Aurul şi argintul sunt ascunşi în casă, intr-un chiup. Luaţi-i pe toţi, numai sloboziţi-mă de această mucenicie a diavolilor!
într-adevăr, banii au fost găsiţi în casa lui Serghie, într-un vas închis ce se afla într-un loc ascuns. Când au adus vasul la biserică şi l-au deschis, au aflat un număr dublu de monede, două mii de argint şi două sute de aur. Maica Domnului făcuse aceasta: înmulţise banii. Atunci tânărul Zaharia, mişcat cu totul de această mi-nune, a dăruit toţi banii Lavrei Maicii Domnului, iar el s-a lepădat de lume şi s-a afierosit Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, trăind în ascultare şi în nevoinţă până la cuviosul său sfârşit.
Cu banii lui Zaharia s-a zidit mai târziu în amintirea evlaviosului boier Ioan paraclisul Cinstitului înaintemergător, care se află lângă biserica mare a Lavrei.
/ ©
Cuviosul Nicodim (f 3 iulie 1640) s-a născut pe la mijlocul veacului al XVI-leâ în satul Ivancova de lângă oraşul Rostov. Numele lui de botez era Nichita. De mic copil se vedea înclinaţia lui către,Viaţa duhovnicească. Odată, în timp ce păştea oile, a auzit o voce:
- Nicodime! Nicodime!
Acest glas dumnezeiesc a fost dovada chemării sale la viaţa monahală. După ce a rămas orfan de amândoi părinţii, a mers la Kuliski. Străvăzătorul stareţ Ilie, care in acele clipe dădea sfaturi folositoare.de suflet în faţa unei mulţimi de oameni, de îndată ce l-a văzut a rostit un Cuvânt proorocesc:
- Cum de a venit la noi pustnicul din Koziunk?

La mănăstirea Tuntov din Moscova Nichita a primit schima îngerească de la egumen, care l-a numit Nicodim. Se lepădase cu totul de voia sa şi îşi curăţea sufletul cu nevoinţe ascetice, supravegheat fiind de egumenul Pafnutie. Când acesta a devenit mitropolit de Krutiţa, l-a luat pe Nicodim cu el. însă pe părintele Nicodim dintotdeauna l-a atras singurătatea. Sufletul său nu putea suporta zgomotul oraşului. Mitropolitul Pafnutie, fiind şi el un iubitor al vieţii pustniceşti, i-a dat blagoslovenie părintelui Nicodim să se retragă. Ca binecuvântare, i-a dat o copie a icoanei Maicii Domnului de la Vladimir.

împreună cu părintele Serapion, s-a stabilit lângă lacul Koza şi apoi în pustia Koziunk, fugind de slava şi de cinstea oamenilor. Zilele şi le petrecea în post şi în înfrânare aspră, în priveghere neîntreruptă - dormea foarte puţin în picioare - şi în rugăciuni cu lacrimi. Şi astfel, cu ajutorul Maicii Domnului a izbutit să-şi mortifice trupul şi să-şi îmblânzească firea.

„într-o zi, scrie primul biograf al Cuviosului Nicodim, apele râului Koziunk s-au umflat atât de mult, încât au trecut de maluri şi au inundat toată zona aceea. Apele au năvălit în chilia Cuviosului, deoarece aceasta se afla lângă râu. Doar acoperişul se mai vedea. Atunci Cuviosul a luat icoana Preasfintei Născătoare de Dumnezeu de la Vladimir, s-a urcat pe acoperişul chiliei sale, a stat acolo ca un stâlpnic şi s-a rugat cu lacrimi citind psalmi. A stat acolo rugându-se cu lacrimi până ce apele s-au retras, au intrat în matca lor şi şi-au continuat curgerea lor firească".

Altădată, în timpul verii, i-a luat foc chilia. Şi iarăşi rugăciunea sa fierbinte şi cu lacrimi, făcută înaintea icoanei făcătoare de minuni a Maicii Domnului, i-a păzit chilia.

©

Părintele Pavel Levasov a spus despre Cuviosul Iosif de la Optina (1837-1911):

„în 1907 am vizitat pentru prima oară Optina, fără să mă fi gândit mai înainte să fac aceasta. Auzisem mai demult câte ceva despre stareţii de acolo, însă nu-i cunoscusem. Când am ajuns la mănăstire, primul lucru pe care l-am făcut a fost să mă duc să mă culc. M-a

trezit toaca de Vecernie... Eu însă am alergat la schit, căci acum, când aflasem ocazia, voiam să vorbesc cu stareţii.
Astfel am ajuns la chilia Stareţului Iosif. Camera de aşteptare era mică. Pe pereţi atârnau portrete ale diferiţilor Cuvioşi Părinţi. Acolo am aflat numai un singur închinător, care voia să se spovedească. După spovedanie, faţa sa strălucea de o lumină neobişnuită. Cu lacrimi în ochi şi cu glasul tremurând de emoţie mi-a spus:
- Eu şi mulţi alţii ne aflam aici când dimineaţă au adus icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului din Kaluga. Când Părintele Iosif s-a rugat înaintea ei, strălucea ca lumina".
©
Cuvioasa Doroteea din Kaşin (1549 - 24 septembrie 1629) se trăgea dintr-o familie nobilă. Unii spun că se trăgea din familia principilor Korkondinov. Multor Sfinţi nu li se cunoaşte originea, deoarece ei s-au îngrijit numai de patria cerească, ascunzând-o pe cea pământească, şi au trăit ca străini şi pribegi în această lume. Cuvioasa aparţine acelor femei ale Sfintei Rusii care au trăit departe de tulburarea lumii, în sălaşe pustniceşti, „de unde se înalţă gânduri pentru veşnicie", şi care au lucrat pentru mântuirea lor, nevoindu-se să dobândească, mai întâi de toate comoara virtuţii smereniei.
Toată viaţa Cuvioasei Doroteea, încă de la doisprezece ani, a fost presărată de multe necazuri: răscoale, anarhie, foamete, ciumă şi invazia străinilor. S-a căsătorit cu Teodor Iantighin şi a dobândit un copil, Mihail. A locuit în oraşul Kaşin, aşezat la nord de Moscova. în războiul ruso-polonez bărbatul ei a murit. Şi astfel Cuvioasa, de vreme ce pierduse orice bucurie lumească, „s-a hotărât să părăsească lumea şi să caute prin nevoinţe şi rugăciuni" o fericire cerească şi veşnică.
Luminată de Dumnezeu, a mers la Mănăstirea întâmpinarea Domnului din Kaşin, pe care o prădaseră şi o distruseseră armatele poloneze şi lituaniene. Printre ruinele mănăstirii, Cuvioasa şi-a făcut o chilie şi a locuit ca o pasăre singuratică. S-a lepădat de sine, şi-a omorât cugetarea trupească şi s-a arătat astfel mireasă vrednică Mirelui ceresc, Iisus Hristos. Ostenelile şi noianul lacrimilor Cuvioasei numai Domnul le cunoaşte.

într-o zi, printre dărâmăturile mănăstirii, Cuvioasa „a aflat o icoană mare a Maicii Domnului din Korsum”. Bucuria ei a fost de nedescris. Acum aflase mângâiere în nevoin- ţele ei pe Maica Domnului, căreia i se supunea ca unei egumene. Se dăruia Rugăciunii neîncetate a minţii, postirii şi făcea tot felul de jertfe, străduindu-se să urmeze vieţii ei celei curate şi sfinte. Ca jertfă zilnică şi prinos sfânt, Cuvioasa îi oferea Maicii Domnului râurile lacrimilor ei, suspinele inimii şi rugăciunile neîncetate. Astfel a devenit vas dumnezeiesc prin lucrarea Duhului Sfânt şi s-a afierosit cu totul Domnului şi Maicii Domnului. Datorită nevoinţelor ascetice zilnice ale Cuvioasei, icoana Maicii Domnului s-a umplut de har, începând să săvârşească semne şi minuni. Mai târziu, această icoană, pentru mulţimea minunilor ei, a început să fie sărbătorită.

paRTea a Doua
D68C0P6RIRI
DUMwezeiesn

faIJfŢXOVUCTlVĂ
„Eu, un sărman trecător pământean, după ce am fost înălţat acolo sus pentru o clipă, am văzut frumuseţile cereşti nespuse şi pe cei care locuiesc acolo”.
(Sfântul Serafim de Sarov)
C
e este descoperirea dumnezeiască? Ea este extaz dumnezeiesc, răpire mai presus de fire şi luminare a minţii bărbatului purtător de Dumnezeu de către lumina neînserată a Minţii dumnezeieşti. Iar prin luminarea Ei omul se învredniceşte să devină martor ocular şi slujitor al faptelor mai presus de fire, părtaş al tainelor şi măreţiilor cereşti ale lui Dumnezeu şi chiar Dumnezeu după Har, pe cât este cu putinţă aceasta.
©

Slujitor al Duhului. Ca să se învrednicească cineva de o descoperire dumnezeiască, inima lui trebuie să fi devenit sălaş al Duhului Sfânt. De asemenea trebuie să-şi cureţe trupul prin postiri şi privegheri şi să-şi omoare cugetarea trupească prin diferite rele pătimiri; să-şi spele întinăciunea inimii cu lacrimi, să-şi lumineze sufletul cu dumnezeiasca Lumină prin rugăciune şi studierea cuvântului lui Dumnezeu şi a învăţăturilor Sfinţilor Părinţi, să se curăţească prin lepădarea voii proprii de dorinţele trupului şi să slujească numai voii Duhului. Unul ca acesta păşeşte în fiecare zi pe
calea Domnului şi primeşte înţelepciune, putere, cunoaş-tere adevărată a fiinţelor.
Unul ca acesta dispreţuieşte lucrurile omeneşti şi îşi curăţă inima şi mintea. Această curăţire este o lucrare duhovnicească prin care omul se slobozeşte de lucrurile, de noimele şi de cuvintele pătimaşe şi dobândeşte adevărata cunoaştere a lui Dumnezeu. Dragostea faţă de Dumnezeu cere şi împlinirea „a toată porunca lui Dumnezeu din Vechiul şi Noul Testament, care aduce tot binele veacului ce va să fie" (Sfântul Isihie Sinaitul). Cu o astfel de dragoste izbuteşte de asemenea să „îl vadă pe Dumnezeu, Care este sfârşitul cel mai de pe urmă al bunătăţilor" (Sfântul Maxim Mărturisitorul).
Printre cele absolut necesare în viaţa duhovnicească este şi rugăciunea. Proorocul spune: „Aşteptând am aşteptat pe Domnul şi a căutat spre mine şi a auzit rugăciunea mea" . Prin rugăciune creştinul păstrează comuniunea şi legătura cu Dumnezeu şi face cu putinţă cele cu neputinţă şi de neizbutit.
Cel care nu se micşorează pe sine ca vameşul înaintea măreţiei lui Dumnezeu, nu poate fi învrednicit de descoperiri dumnezeieşti. Smerenia ajută la curăţirea sufletului şi măreşte dorinţa de a dobândi vistieriile cele veşnice. Ea ne face cetăţeni ai Ierusalimului de sus. Smerenia, atunci când intră în adâncul sufletului, ajutată fiind de lacrimi, face pe sufletul iubitor de Dumnezeu să se învrednicească de vedenii dumnezeieşti, precum spune Proorocul Isaia: „O, ticălosul de mine! M-am umilit, fiindcă sunt om şi, buze necurate având şi locuind în mijlocul unui popor cu buze necurate, pe împăratul, Domnul Savaot L-am văzut cu ochii mei" .

Să adăugăm la aceste virtuţi duhovniceşti şi împlinirea de către creştin a „poruncii celei noi”. Porunca cea nouă, porunca dragostei, întotdeauna trebuie să aibă locul ei în inima noastră şi să stăpânească în ea, pentru ca inima să poată primi revărsările de lumină ale Duhului. Lucrarea dragostei, pentru a putea fi desăvârşită, trebuie să se reverse şi asupra vrăjmaşilor noştri.
Lucrarea tuturor acestor virtuţi duce la sfinţire. Aceasta trebuie să căutăm întotdeauna. Nu numai înfrâna- rea trupului, ci mai ales zdrobirea inimii cu metanii dese, cu suspinuri „sting cuptorul trupului, pe care împăratul Babilonului îl aprinde în fiecare zi cu aţâţarea poftelor”.
La acestea să adăugăm o puternica armă în războiul duhovnicesc, şi anume privegherea cea după Dumnezeu: „Căci precum paza din timpul zilei pricinuieşte sfinţenia din timpul nopţii, tot astfel şi privegherea de noapte făcută după Dumnezeu precede curăţia sufletului din timpul zilei” (Sfântul Ioan Casian). Şi atunci „vom vedea măreţiile lui Dumnezeu” (Cuviosul Teodor al Edesei).
©
Răsplata pentru nevoinţe. Cel care pune în lucrare virtuţile dumnezeieşti, aşa cum se spune în Vechiul şi Noul Testament, unul ca acesta începe urcuşul duhovnicesc, îşi luminează sufletul prin rugăciune şi se învredniceşte de descoperiri şi vedenii nespuse, apropiindu-se din ce în ce mai mult de Dumnezeu. Prin aceste virtuţi „şi cu ostenelile făcute pentru dobândirea lor”, ca un bun atlet ce s-a luptat după lege şi a biruit plăcerea cea mult atrăgătoare prin nevoinţe făcute cu mărime de suflet, „va vedea mântuirea lui Dumnezeu”, aşa cum spune Sfânta Scriptură. Numai cei care s-au curăţit de mai înainte şi au primit arvuna Duhului şi „duhul sfatului şi al puterii” „ştiu să descopere cele ascunse” , văd tainele dumnezeieşti şi se desfatează de Harul cel mai presus de fire. Toate acestea se câştigă prin nevo- inţa dusă până la jertfă pentru dobândirea virtuţilor şi prin împodobirea minţii cu harurile Duhului. Desigur, este un lucru greu şi puţini îl izbutesc.
Atunci când Sfântul Pafnutie l-a întrebat pe Sfântul Onufrie care trăia singur în pustie: „Cum te împărtăşeşti, awa, aici în pustie?”, el i-a răspuns:

- Frate, îngerul Domnului aduce Prea Curatele Taine ale lui Hristos şi mă împărtăşeşte. Dar el nu vine numai la mine cu Sfânta împărtăşanie, ci şi la ceilalţi pustnici, care pentru dragostea lui Dumnezeu trăiesc în pustie şi nu văd faţă de om... Iar dacă cineva doreşte să vadă faţă de om, îngerul îl ia şi îl înalţă la Cer ca să vadă Sfinţii şi să se bucure. Sufletul unui astfel de pustnic străluceşte ca lumina şi se bucură duhovniceşte pentru că s-a învrednicit să vadă bunătăţile cereşti.

Acestea se petreceau în pustia Egiptului în veacul al IV-lea şi continuă să se înfăptuiască până în zilele noastre cu cei vrednici.

&

Răpirea cea mai presus de fire. în timpul descoperirii dumnezeieşti, cel care se învredniceşte de ea se află în stare de trezvie şi fiind în afară de trup contemplă ceea ce îi este dat. Cuviosul Filothei Kokkinos, patriarhul Constantinopolului, descrie starea celor care primesc descoperiri astfel: „în vremea descoperirii, cei care le primesc se aseamănă cu statuile confecţionate din materie neînsufleţită. Stând nemişcaţi, devin martori oculari ai tainelor dumnezeieşti şi slujitori ai faptelor dumnezeieşti. Sunt răpiţi într-un chip mai presus de fire şi contemplă... ceea ce este mai presus de orice auzire şi de cuvânt. A încerca să descrii stările dumnezeieşti este ca şi cum ai încerca să scoţi apă dintr-o fântână seacă. Cel care se învredniceşte să se desfăteze de lucruri mai presus de fire poate fi o pildă minunată şi vrednică de urmat pentru toţi ceilalţi oameni, dar în acelaşi timp şi inaccesibilă... şi mai ales este cu neputinţă imitarea exactă a vieţii lui suprafireşti trăită în trup".

Cel care primeşte descoperirea nu se află în somn, ci având simţurile trupeşti ca paralizate, aude sau vede lucruri cereşti necunoscute celor neiniţiaţi în viaţa duhovnicească. Mintea acestuia este luminată de lumina cerească şi atunci pierde noţiunea timpului şi nu-şi dă seama de felul în care se face aceasta. Cade în extaz, aşa cum se întâmplă cu cei care sunt adânciţi în Rugăciunea minţii. Pentru un interval de timp pe care nu-l putem determina, de la câteva clipe până la câteva zile, răpirea minţii şi legătura conştiinţei cu obiectul duhovnicesc este atât de puternică, încât nu este cu putinţă să aibă contact cu nimic din cele care se află în jurul său şi care sunt văzute

şi percepute de ceilalţi. Pentru o clipă el devine cetăţean al altei lumi, necunoscută celor mai mulţi.
Unul ca acesta simte că este fără trup sau că trupul pe care îl poartă nu are greutate, ci este întocmai cu cel al îngerilor, subţire, luminos, eteric, astfel încât să nu împiedice curăţia firească a minţii. De multe ori are sentimentul că amândouă s-au contopit cu Harul Duhului Sfânt, Care le susţine.
Cel care primeşte descoperirea şi este răpit în extaz, este cu neputinţă să se slobozească singur de această stare minunată. Nu simte nimic din cele spuse şi săvârşite de cei-lalţi, nici nu-şi poate stăpâni mintea. Inima îi este rănită de dulceaţa dragostei lui Hristos. Nici măcar hrana nu-l mai interesează5, uitând chiar şi de firea sa.
Cu această „putere negrăită a Duhului", spune Sfântul Grigorie Palama, „şi printr-o receptivitate duhovnicească neînţeleasă aude cuvinte nespuse şi vede cele nevăzute, deşi se află pe pământ".
Cei care s-au învrednicit de astfel de vedenii, nu se mai satură de ele sau mai degrabă dorinţa lor se măreşte din ce în ce mai mult, încât sunt atraşi tot mai sus ca de un magnet nevăzut, aşa cum spune Sfântul Dionisie Areopagitul „pururea spre înălţime întinzându-ne". Le este cu neputinţă să se dezlipească de acea bucurie şi slavă nespusă, chiar dacă descoperirea s-ar prelungi la nesfârşit şi nu ar ţine numai câteva zile ale vieţii noastre pământeşti.
©
Taina Harului. Cei care se fac părtaşi ai vechii frumuseţi a celor întâi zidiţi, află încă din această viaţă cele care
se vor descoperi în veacul viitor. Unii ca aceştia pot vedea neîmpiedicaţi Soarele Dreptăţii şi vorbesc cu El cu îndrăzneală, ca fiii cu tatăl lor, aşa cum ne asigură Domnul în Evanghelii când zice: „Fericiţi cei curaţi cu inima, că aceia vor vedea pe Dumnezeu" .
Sfântul Paisie cel Mare, retră- gându-se odată în adâncul pustiei, a locuit acolo trei ani într-o peşteră şi se ruga cu multă râvnă şi osteneală. De aceea Domnul nostru i S-a arătat, aşa cum a făgăduit în Sfânta Evanghelie. în vreme ce Cuviosul se ruga, iată că i S-a arătat Domnul, Cel mai dorit decât toţi şi decât toate. Acela însă, nesuferind să vadă dumnezeiescul Chip al Domnului, a căzut la pământ fiind cuprins de frică şi cutremur. Atunci Domnul,

întinzându-Şi mâna, l-a ridicat şi i-a spus: „Pace ţie, slujitorule al Meu! Nu te teme, deoarece mult Se bucură bunătatea Mea de faptele tale, iar rugăciunea ta îmi este bineprimită şi plăcută. Bucură-te şi primeşte şi mai mare răsplată pentru aceste fapte ale tale! Iată că îţi dau acest dar: orice lucru vei cere în numele Meu, să ţi se dea. Şi pentru orice fel de păcătoşi vei mijloci la Mine, li se vor ierta păcatele" (Sfântul Ioan Colov). Aceasta este cu adevărat desfătarea viitoare a drepţilor, adică împărăţia Cerurilor. De pregustările acesteia se învrednicesc încă din această viaţă cei care au ajuns la starea de înfiere datorită nemăsuratei lor curăţii.
în Noul Testament taina dumnezeieştii Iconomii este descoperită, pe când în Vechiul Testament ea este umbrită, enigmatică şi ascunsă. Totuşi, această taină s-a descoperit oarecum desluşit şi unora din vremea Vechiului Testament, şi anume, Proorocilor şi Judecătorilor. Ceea ce a fost pentru cei vechi iconomia întrupării, este pentru noi moştenirea viitoare . Aceasta este taina „Evangheliei lui Hristos şi a Harului", aşa cum spune Sfântul Apostol Pavel: „Propovăduim înţelepciunea de taină a lui Dumnezeu, ascunsă" . Şi Sfântul Grigorie Teologul spune: „Ne împărtăşim acum de Paşti tot prin săvârşirea unui ritual, dar de un Paşti mai curat decât cel vechi. Şi aceasta, deoarece Paştile Legii a fost chip al chipului şi chiar mai nedesluşit decât chipul. însă la vremea potrivită ne vom împărtăşi într-un chip mai adevărat şi mai curat".
Toate acestea, pentru noi cei de astăzi, constituie taine pe care nu le putem cunoaşte, însă celor desăvârşiţi li se descoperă încă din această viaţă. Şi aceasta o face Dumnezeu ca să-i cinstească pe aceia, iar nouă să ne adeverească tainele nădăjduite prin experierea lor de către aceşti bărbaţi sfinţi. Toate acestea sunt taine ale veacului viitor, ale împărăţiei ce va să fie.
©
Văzători de Dumnezeu menţionaţi în Sfânta Scriptură. Ne vom referi mai întâi la Noul Testament. Domnul i S-a descoperit în vedenie Sfântului întâi Mucenic Ştefan chiar în mijlocul sinedriului luptătorilor împotriva lui Dumnezeu . Acelaşi lucru s-a petrecut şi pe Muntele Tabor când Domnul Şi-a arătat slava Sa lui Petru, lui Iacov şi lui Ioan . De asemenea pentru acelaşi motiv Se descoperă

Dumnezeu Sfântului Apostol Pavel, vasul alegerii . în Iope Petru a fost răpit în extaz în vreme ce se ruga şi a văzut Cerul deschis şi coborând din el o pânză mare în care erau toate târâtoarele pământului . în altă parte Sfântul Pavel mărturiseşte vedeniile şi descoperirile pe care le-a avut de la Domnul şi suirea lui până la al treilea Cer .

Preotul Zaharia vede un înger, care îl înştiinţează despre naşterea fiului său, Ioan înaintemergătorul .

Şi Ucenicul iubitor de feciorie a văzut-o pe Maica Domnului în vedenie: „ Şi s-a arătat din cer un semn mare: o femeie înveşmântată cu soarele şi luna era sub picioarele ei şi pe cap purta cunună din douăsprezece stele [...] Şi alt semn s-a arătat în cer: iată un balaur mare, roşu, având şapte capete şi zece coame [...] Şi balaurul stătu înaintea femeii [...], pentru ca să înghită copilul [...] Şi femeii i s-au dat cele două aripi ale marelui vultur, ca să zboare [...] departe de faţa şarpelui" .

Şi din Vechiul Testament vom cita câteva exemple:

Proorocul Daniil l-a văzut în vedenie pe Arhanghelul Gavriil, care i-a spus: „Daniile..., bărbatul dorirorilor eşti tu" . Acelaşi Prooroc a văzut un bărbat minunat (tot Arhanghelul Gavriil) în vedenie, iar ceilalţi „nu au văzut vedenia", pentm că au fugit de frică .

Moise, Mariam şi Aaron, îndreptându-se spre cortul mărturiei, au văzut cum „S-a pogorât Domnul în stâlp de nor şi a stat la uşa cortului mărturiei" .

Iacov, după ce a plecat de la socrul său Laban, „s-a dus în calea sa. Şi privind, a văzut tabăra lui Dumnezeu şi l-au întâmpinat pe el îngerii lui Dumnezeu" .

Şi Proorocul Iezechil a avut o vedenie lângă râul Hovar din Babilon, în care Dumnezeu i S-a arătat şezând pe Heruvimi şi vestindu-i despre apropiata distrugere a Ierusalimului şi despre noua robie a poporului lui Israil.

*

Revenirea. După vedenie urmează revenirea, deştep-tarea duhovnicească. Bărbaţii sfinţi revin în trup fără să simtă că se află din nou pe pământ cu trupul, pe care pentru un moment îl părăsiseră,

deoarece starea celui care are o vedenie nu se face „în chip trupesc, ci în vedenie” (Sfântul Teodorit).
Atunci când sfinţii se întorc în viaţa de aici, „încep cu mai multă căldură să slujească Domnului şi se dăruiesc unor nevoinţe şi jertfe mai mari, cu scopul de a se desfăta în Cer de cele pe care s-au învrednicit să le vadă în vedenii. Atunci şi sufletul lor străluceşte ca lumina şi se veselesc duhovniceşte că s-au învrednicit să vadă bunătăţile cereşti” (Ivan Mihailovici Konţevici).
*
Vedenii satanice. în afară de vedenii dumnezeieşti există şi vedenii satanice, care urmăresc înşelarea omului şi denaturarea credinţei lui. Diavolul cunoaşte mii de metode şi de meşteşuguri pentru a duce sufletele la pierzare, pentru că are mii de ani de experienţă. Dar şi îndrăzneala şi neruşinarea lui sunt de nedescris. Căci de vreme ce a îndrăznit să-l ispitească în pustie pe însuşi Domnul, cu atât mai mult îi va ispiti pe slujitorii Lui. De asemenea şi viclenia lui este nemăsurată, „de vreme ce înfăţişează minciuna drept adevăr” (Awa Teodor).
*
Nevoia de discernământ. Pentru a-şi putea da seama de vicleşugurile satanei, omul „virtuos trebuie să aibă mult discernământ, aşa încât să cerceteze şi să priceapă feluritele meşteşugiri ale vicleanului, cu care obişnuieşte să-i înşele pe cei mai mulţi cu vedenii, chipurile, adevărate” (Sfântul Macarie Egipteanul). Şi aceasta, deoarece „duhurile căzute, care ne-au atras şi pe noi în căderea lor, s-au amestecat cu noi. Şi pentru ca să ne ţină mai uşor în robie, se nevoiesc să ne facă să nu ne dăm seama nici de existenţa lor şi nici de laţurile pe care ni le întind” (Sfântul Ignatie, episcopul de Stavropoleos - Caucaz).
*
Semnele înşelării. Semnele înşelării care ne ajută să deosebim o vedenie satanică de una adevărată sunt multe.
Când „duhul rău al amăgirii se apropie de om, îi zăpăceşte mintea şi o sălbăticeşte; îi face inima aspră şi o întunecă; îi pricinuieşte frică şi mândrie; îi înăspreşte ochii, îi tulbură creierul, îi înfioară tot trupul; îi iscă, prin nălucire, în faţa ochilor o lumină care nu străluceşte şi nu

este curată, ci roşie; îl scoate din minţi şi îl îndrăceşte; îl îndeamnă să spună cu gura cuvinte necuviincioase şi hulitoare. Cel care este stăpânit de acest duh al amăgirii se mânie şi se umple de furie. El nu cunoaşte deloc smerenia, nici plânsul şi lacrimile adevărate, ci întotdeauna se laudă cu bunătăţile lui, este plin de slavă deşartă şi fară înfrânare şi frică de Dumnezeu; totdeauna este stăpânit de patimi. Iar la urmă îşi iese cu totul din minţi şi ajunge în pierzarea veşnică" (Sfântul Maxim Kavsocalivitul).

Cele aduse de „vedenia satanică sunt trufia, cugetarea semeaţă, îngâmfare, care arată boala sufletului" (Sfântul Macarie Egipteanul).

Vedenia satanică, cu toate că în ea diavolul ne înfăţişează un chip luminos, arată numai chipul persoanei adevărate, dar nu transmite „dragoste faţă de Dumnezeu sau faţă de aproapele şi nu poate pricinui nici gând curat, nici dispreţuirea lumii, nici odihnă duhovnicească, nici dorirea celor cereşti, nici nu poate înăbuşi plăcerile şi patimile. Din lucrare vom înţelege" dacă vedenia ce am avut-o este de la Bunul Dumnezeu sau de la vicleanul diavol.

„Lucrarea diavolului este să îi convingă pe oameni să creadă că, într-adevăr, au vedenii trimise de Dumnezeu. Astfel ei cad în înşelare, aşa cum a pătimit un monah care a fost înşelat de diavolul. Acesta spunea că nu mai are nevoie de Sfânta împărtăşanie, deoarece îl are pe Hristos sălăşlu- ind în el. Mânca numai anaforă în fiecare zi. Spunea că s-a sfinţit şi că însăşi urina sa i s-a sfinţit şi bea din ea oricând voia. Spunea, de asemenea, că vede sfinţi, îngeri. După multă rugăciune făcută de părinţii mănăstirii, acest frate a fost slobozit de diavolul înşelării" (Cuviosul Paisie Aghioritul).

Este cu putinţă ca şi cei sporiţi să cadă în înşelare, dacă nu au destul discernământ, căci se spune: „Şi cei care au vederea sănătoasă, care sunt plini de lumina dumnezeiască şi au povăţuitori plini de Har, se află în primejdie ziua şi noaptea, deşi ochii lor sunt plini de lacrimi şi se dăruiesc rugăciunii şi plânsului neîncetat, din pricina fricii de a nu cădea în prăpăstiile abrupte întâlnite în călătorie şi de a nu lua drept bune seminţele rele care sunt amestecate cu cele bune" (Sfântul Isaac Şirul).

*

Meşteşugurile diavolului. Minunate sunt observaţiile unui Sfânt al Bisericii noastre, care spune că „diavolul pier-zând cunoaşterea lui Dumnezeu prin nerecunoştinţă şi mândrie, a rămas fără cunoaştere. De aceea nu poate şti de la sine ce să facă, ci îl vede pe Dumnezeu ce face ca să ne mântuiască şi din aceasta învaţă viclenia şi se sileşte să facă cele potrivnice pentru a ne pierde. Deoarece urăşte pe Dumnezeu şi nu poate să se războiască cu El, se războieşte cu noi, care suntem făcuţi după chipul Lui, crezând că prin aceasta îl înfrânge pe Dumnezeu... Şi diavolul a ridicat împotriva Proorocilor, prooroci mincinoşi; împotriva Apostolilor, apostoli mincinoşi; împotriva Legii, fărădelegea; împotriva virtuţii, păcatele; împotriva poruncilor, călcările de poruncă; împotriva a toată dreptatea, ereziile urâciunii. Şi iarăşi, văzând pe Hristos că Se coboară din bunătate negrăită la Sfinţii Mucenici şi la Cuvioşii Părinţi, ară- tându-Se fie El însuşi, fie prin îngeri, fie pe altă cale suprafirească, precum a zis, a început şi diavolul să arate unora multe spre pierzanie” .
Diavolul imită chiar şi viaţa duhovnicească a creştinilor, pentru a ne înşela. De aceea trebuie să veghem din toate părţile şi să fim atenţi la meşteşugirile diavolului. El face totul numai ca să ne ducă la pierzare: ‚Astfel, satana se făţămiceşte că se roagă împreună cu cei care se roagă, cu scopul de a-i arunca în trufie. Se făţămiceşte că posteşte împreună cu cei care postesc, voind să-i atragă în mândrie. Face la fel cu cei care cunosc Scriptura, voind să-i abată sub motivul cunoaşterii de pe drumul cel drept. împotriva celor care s-au învrednicit să li se descopere dumnezeiasca lumină, lucrează în chip asemănător, adică preschimbân- du-se în înger de lumină pentru a-i înşela şi arătându-le propria lui lumină mincinoasă pentru a-i atrage la el” (Sfântul Macarie Egipteanul).
*
Vedenia diavolească este închipuire. în vedenia diavolească nu există adevăr, adică nu are nimic real în ea, ci imaginaţie, închipuire şi minciună. Pentru că în ea „ochiul vede umbră în loc de adevăr, vede apă acolo unde nu este apă şi clădiri ridicate în aer, deşi acestea se află pe pământ” (Sfântul Isaac Şirul). Vedenia diavolească ca „închipuire este o tulburare a minţii în vreme ce trupul este treaz,

închipuirea este o privelişte inexistentă în realitate" (Sfântul Ioan Scărarul).
îndrăzneala diavolului este atât de mare, încât ni se înfăţişează chiar şi în chipul lui Hristos. Un mare Sfânt al Bisericii spunea: „într-o zi, pe când împleteam o rogojină, a apărut diavolul înaintea mea, prefăcându-se că ar fi Hristos. Eu însă socoteam în sinea mea că venirea lui Hristos la om se face plină de bucurie şi fără frică, astfel încât toate gândurile omeneşti se sting în ceasul acela; pentru că atunci mintea se întraripează în vedenia care se înfăţişează. Iar eu văzându-l pe acesta ce-mi stă în faţă, sunt plin de tulburare şi mă tem. Şi astfel, îngrădindu-mă cu credinţa în Dumnezeu, i-am zis cu îndrăzneală: «Du-te de la mine, diavole, că eşti blestemat, tu şi vedenia ta şi meşteşugirile sfaturilor tale cele viclene!» Şi diavolul îndată s-a stins şi s-a făcut ca praful" .
Sfântul Varsanufie ne adevereşte că nici un diavol nu poate lua înfăţişarea lui Hristos. însă poate să-l convingă cu uşurinţă, luând o oarecare înfăţişare, pe cel neexperimentat în cele duhovniceşti şi credul că vede înaintea lui pe
Hristos. Aşa-zisa prezenţă a lui Hristos în vedenie este mincinoasă. „Contemplarea slavei Dumnezeului Treimic se dă ca dar numai celor care au izbutit să-şi supună toate patimile şi să ajungă la desăvârşita curăţie a inimii. Ştim bine că numai «cei curaţi cu inima vor vedea pe Dumnezeu»"26 (Stareţul Macarie de la Optina, 1788-1860).
Atunci când ne rugăm, ni se arată diavolii şi se făţămicesc că repetă după noi cuvintele rugăciunii. însă ei repetă nişte cuvinte incoerente şi neînţelese şi ne dau impresia că repetă cuvintele rugăciunii noastre. în realitate însă ei îşi bat joc de noi. „Mulţi Părinţi arată că diavolii nu pot rosti Numele Domnului nostru Iisus Hristos, Care potrivit cu spusele Sfântului Ioan Scărarul, este o armă foarte puternică împotriva lor... Diavolii în acest caz creează nişte sunete neclare, ca nişte şuşoteli, făcându-ne să credem că aceste sunete sunt cuvintele rugăciunii noastre" (Stareţul Macarie de la Optina). Iar Stareţul Varsanufie adaugă: „Diavolul nu are puterea să arate în vedenie nici pe Stăpânul Hristos, nici Sfânta împărtăşanie. Ci ne înşeală cu diferite închipuiri, luând înfăţişarea unui oarecare om sau a pâinii simple, ca să ne-o prezinte drept Trupul lui Hristos. Deoarece noi nu

L-am cunoscut cum arăta trupeşte, diavolul încearcă să ne înşele şi să ne convingă că este El, ca să credem înşelarea ca adevăr şi astfel să ne pierdem".
La fel se întâmplă şi cu chipul dumnezeiesc al Maicii Domnului. Neghiobii, iubitorii de slavă deşartă şi cei orbiţi de păcat au vedenii atât în somn, cât şi atunci când sunt treji. Ei cred că o văd pe Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, dar aceasta este o înşelare a diavolului. El nu poate nici măcar să rostească numele Maicii Domnului, iar când îl aude, dispare ca fumul. Cu atât mai mult nu va putea lua chipul Preasfintei Fecioare.
Diavolul, voind să-l înşele pe om, încearcă să-l imite pe îngerul cel bun. Ni se arată în chipul Sfântului înger ca să ne înşele. Aceasta o arată şi Sfântul Apostol Pavel spunându-ne: „Nu este de mirare, deoarece însuşi satana se preface în înger de lumină" . Astfel, „dacă i se va arăta lumină sau ceva în chip de foc unuia care se nevoieşte duhovniceşte, să nu primească sub nici un chip o astfel de vedenie. Deoarece aceasta este cu siguranţă o înşelare a răutăţii vrăjmaşului" (Monahul Antioh Savaitul). Totdeauna trebuie să ştim că „nu este lumină adevărată aceea care se arată prin aceste meşteşugiri, ci mai degrabă sunt semnele acelui foc care va fi pregătit pentru diavoli la a Doua Venire a Domnului" (Sfântul Antonie cel Mare). Sfântul Antonie mai spune: „Odată, diavolii au venit în timpul nopţii ca nişte fiinţe luminoase şi au început să strige: «Antonie, am venit să-ţi facem lumină!» Eu, însă, mă rugam în continuare, închizându-mi ochii. Şi astfel dispreţuindu-i, s-a stins lumina acelora".
în concluzie putem să spunem că „cei care văd lumină în chip simţit sunt în înşelare... Iar alţii dintre aceştia s-au îndrăcit şi umblă din loc în loc. Alţii însă, nedându-şi seama că cel care se preface în înger de lumină este satana, au căzut şi ei în înşelare. Iar alţii dintre aceştia... şi-au pus singuri capăt vieţii, unii aruncându-se în prăpăstii, iar alţii spânzurându-se" (Sfântul Simeon Noul Teolog).
„Lumina puterii diavoleşti este plină de fum şi seamănă cu focul simţit, iar când sufletul smerit şi curăţat (de patimi) o vede, se scârbeşte de ea" (Sfântul Pavel din Latro) sau simte frică şi tulburare, iar nu bucuria şi pacea, pe care le aduce lumina dumnezeiască.

Există şi „îngeri ai întunericului, îngeri ai satanei, care sunt întunecaţi şi sălbatici. Pe mulţi diavolul i-a înşelat şi în acest mod, adică travestindu-se, însă fără să devină în realitate înger de lumină” (Sfântul Ioan Gură de Aur). Aceasta este înşelare, „deoarece îngerul întunericului se arată ca înger al luminii. Iar atunci când vede că omul primeşte astfel de închipuiri, i se arată în chipul lui Hristos Răstignit, al Maicii Domnului sau al altor Sfinţi. Iar când vede că cel credincios pe toate acestea le socoteşte adevărate şi le primeşte ca fiind trimise de Dumnezeu, atunci îl îndeamnă să facă multe cruci, să alerge la biserici şi la privegheri. Dacă cel înşelat este preot, îl sileşte să facă Liturghie în fiecare zi” (Bătrânul Daniil Katunakiotul, 1846-1929)'

Aşadar, „gustă şi vezi că cel care este întuneric, dar se preschimbă prin nălucire, iar nu în chip adevărat în înger de lumină, nu are nici bunătate, nici dulceaţă, nici bucurie, nici libertate, nici linişte, nici putere cugetătoare, nici lumină. Şi desigur, nici nu-ţi va pricinui înlăuntrul tău pace, nici nu vei vedea slava lui Dumnezeu şi nici nu se va face înlăuntrul tău un nou Tabor” (Sfântul Simeon Noul Teolog).

Diavolii sunt atât de ticăloşi, încât apar în vedenii „şi de multe ori se prefac că psalmodiază şi pomenesc cuvinte din Scripturi, iar uneori citind noi, îndată zic şi ei aceleaşi cuvinte care le-am citit noi. De multe ori, când dormim, ne deşteaptă la rugăciune... Uneori se arată în chipuri de monahi şi se prefac a grăi ca cei evlavioşi, ca în felul acesta să ne amăgească... Dar toate acestea nu le fac din evlavie sau pentru adevăr, ci ca să-i aducă pe cei proşti la deznădejde” (Sfântul Antonie cel Mare).

Diavolii ne mai pot aduce în închipuire şi faptul că săvârşesc Sfânta Liturghie. Vom istorisi aici o întâmplare menţionată în „Noul Ecloghion” al Sfântului Nicodim Aghioritul:

„Ioan Sevastos, nepotul împăratului Bizanţului Alexie Comneanul, îl cerceta adeseori pe marele pustnic Chirii Fileotis pentru a lua binecuvântare de la el şi pentru a discuta diferite subiecte duhovniceşti. Diavolul ştia aceasta, precum ştia şi faptul că Bătrânul era înaintat în vârstă şi aproape paralizat. Şi ce face atunci? Ia înfăţişarea lui Sevastos şi îi arată Cuviosului în închipuire un cort

aşezat în curtea mănăstirii, aproape de chilia sa, iar în faţa cortului era un pat aşternut cu covoare roşii pe care şedea Sevastos, înconjurat de o mulţime de slujitori.
Apoi Sevastos a venit către Cuviosul. De îndată ce acela a început să-i vorbească, mintea sa a început să i se tulbure. Şi cu cât vorbeau mai mult, cu atât i se tulbura mintea Cuviosului:
- Părinte, ştii câtă evlavie am pentru Sfinţia Ta. De aceea aş dori să se săvârşească o Liturghie în chilia ta şi să te împărtăşeşti.
Cuviosul, care încă nu-şi dăduse seama că toate acestea erau o închipuire drăcească, i-a spus:
- Iată chilia! Fă cum vrei!
Deja Cuviosul nu mai ştia ce spune.
Auzind acestea, diavolul în chipul lui Sevastos înfăţi-şează în închipuirea Cuviosului Sfânta Masă, Proscomidia, Sfintele Vase, acoperăminte. Apoi intră în chilie diavolii cu «împreună-liturghisitorii» lor, fac Proscomidia şi încep mârşava lor liturghie.

Cuviosul stătea într-un colţ al chiliei, şi luând aminte la «liturghisitorii» diavoleşti, auzea ceea ce spuneau ei. Erau nişte sunete neclare şi neînţelese, de aceea nu putea înţelege ce spun. Au citit şi Apostolul şi Evanghelia. La răspunsuri Cuviosul auzea că spun numai «Amin. Amin».
Apoi, când mârşavul preot a spus: «...apropiaţi-vă», spurcatul Sevastos a mers şi s-a împărtăşit din necurăţiile lor. La fel au făcut şi ceilalţi diavoli ce erau împreună cu ei.
Dumnezeu însă S-a milostivit de Cuviosul şi nu i-a îngăduit să se împărtăşească, ca să nu piardă ostenelile lui duhovniceşti de mulţi ani.
Mai târziu Cuviosul spunea: «Desigur că toate pe care le-am văzut au fost o înşelare şi închipuire. Vai, mie! Vai, mie! De nu mi-ar fi ajutat Domnul, s-ar fi sălăşluit în iad sufletul meu»”.
Marele Antonie spunea iarăşi: ‚Au venit odată diavolii răcnind şi cântând din instrumente, iar eu ca un surd nu-i auzeam. Şi aşa cum mă rugam şi stăruiam în psalmodie, ei îndată au început a plânge şi a se tângui, ca şi cum ar fi obosit cu totul. Eu însă îl slăveam pe Dumnezeu, Care a surpat şi a risipit îndrăzneala şi nebunia lor”.

Este cu putinţă ca diavolul să provoace chiar şi o ne-spusă mireasmă cerească într-uri loc sfâilt. Dumnezeu îngăduie kceaSta „din pricina slavei deşarte, â încântării de sine şi a mândriei omului. Unui astfel de om i se poate întâmpla aceasta deoarece, în loc să-L roage cu smerenie şi cu zdrobire de inimă pe Dumnezeu să-l ierte şi să-l miluiască, cere mângâieri, semne şi daruri duhovniceşti înalte" (Stareţul Macarie al Optinei).

Pentru a ne înşela, diavolii se arată în vedenii ca şi cum „se împart în cete. Şi dacă arăţi că ai nevoie de ajutor, unii se prefac că sunt îngeri buni care îi alungă pe ceilalţi. Şi fac aceasta ca să te convingă că sunt într-adevăr îngeri" (Sfântul Nil Ascetul).

Diavolii plăsmuiesc închipuiri şi încearcă să ne înfricoşeze. Se prefac în femei, în fiare, în târâtoare şi în mulţime de ostaşi; se înfăţişează înalţi până la acoperiş, astfel încât pe cei care nu au putut să-i înşele prin gânduri, să-i atragă prin astfel de închipuiri înfricoşate.

„Odată, spune Sfântul Antonie cel Mare, pe când posteam, vicleanul a venit în chip de monah având cu sine năluciri de pâini şi m-a sfătuit zicând: «Mănâncă şi încetează multele osteneli! Eşti om şi vei slăbi». însă eu, înţelegând meşteşugul lui, m-am ridicat să mă rog. Acela nesuferind rugăciunea, a pierit ieşind pe uşă ca un fum".

Uneori diavolii ne arată în vedenii chipuri de femei evlavioase care, chipurile, ne cer ajutorul, fiindcă au rătăcit drumul, sau cer pâine, pentru că le este foame, sau le urmă-resc oamenii vicleni ca să le necinstească. Dar de îndată ce intră în casă, diavolul ne aruncă săgeţile poftei celei rele.

De asemenea, se făţămicesc că ghicesc şi prezic cele viitoare sau lucrează cu ajutorul uneltelor lor (ghicitorii, medium, ghicitorii în cărţi, ghicitorii în cafea, astrologi etc.) ca să ne înşele să lăsăm pe adevăratul Dumnezeu şi să alergăm în urma acestor noi „dumnezei" ai pământului, care, chipurile, cunosc cele ce se vor întâmpla în viitor.

„Dacă se făţămicesc că prezic cele viitoare, nimeni să nu-i creadă, deoarece adeseori, cu multe zile înainte ne «proorocesc» cu care fraţi ne vom întâlni. Şi într-adevăr aceia vin, aşa ciim au spus diavolii. Dar ei fac aceasta nu pentm folosul cfelor care îi ascultă, ci ca să-i convingă să creadă în ei ca în nişte prooroci, după care să-i distmgă...

Şi ce minune este când cei care au trupuri mai uşoare decât cele ale oamenilor, văzându-i pe cei care au pornit la drum, aleargă mai înainte să vestească venirea lor?... Căci ei nu cunosc nimic din cele viitoare, ci numai Dumnezeu le ştie pe toate înainte de a se face". Şi medicii fac pe proorocii „având experienţa bolilor. Căci atunci când văd în alţii aceeaşi boală, de multe ori din obişnuinţă spun leacul de mai înainte.
încă şi cârmacii corăbiilor şi lucrătorii de pământ, tot din obişnuinţă, văzând întocmirea văzduhului, spun dinainte că va fi furtună, ori vreme bună. Şi din această pricină nimeni nu poate spune că prevestesc aceasta din insuflarea dumnezeiască, ci din experienţă şi din obişnuinţă. De aceea, dacă cândva şi diavolii spun aceleaşi lucruri, să nu se minuneze nimeni de ei, nici să ia aminte la ei" (Sfântul Antonie cel Mare).
Creştinul nu trebuie să se străduiască să ştie mai îna-inte ceva, ci să înveţe cum să trăiască potrivit cu voia lui Dumnezeu.
*
înfruntarea vedeniilor satanice. Creştinul are de înfruntat mii de meşteşuguri, viclenii şi măiestrii ale diavolului care au drept scop înşelarea sa şi pierderea sufletului său. De aceea trebuie:
1. Să nu „dea importanţă acestor vedenii, ci mai mult să se îngrijească de păcatele sale, de slăbiciunea sa duhov-nicească şi să-şi petreacă viaţa întotdeauna cu frică, cu cutremur şi cu smerenie" (Sfântul Varsanufle).
2. Să ceară de la Dumnezeu nu vedenii şi alte semne minunate, ci multă înţelepciune ca să priceapă meşteşugi- rile şi măiestriile diavolului. De asemenea trebuie să aibă întotdeauna pe buze slavoslovirea lui Dumnezeu, aşa cum spune Psalmistul.
3. „Să ceară ajutorul lui Dumnezeu în întristările sale. Este primejdios să-L ispitim pe Dumnezeu fară motiv ca să ne arate minuni şi semne. în felul acesta devenim victime ale vicleanului diavol" (Sfântul Isaac Şirul).
4. „Dacă i se va arăta cuiva fie vreo lumină, fie vreo figură în chip de foc, fie vreun glas, nicidecum să nu pri-mească o astfel de arătare. Căci este o înşelăciune vădită a vrăjmaşului, care a amăgit pe mulţi din neştiinţă, făcându-i să se abată de la calea adevărului"

(Sfântul Diodoh al Foticeii, Cuvânt ascetic împărţit în 100 de capete, capul 36).

5. Să ia aminte ca atunci când „va vedea lumină sau foc sau, chipurile, înfăţişarea lui Hristos sau a unui înger sau a vreunui Sfânt, să nu le primească pentru ca să nu sufere vătămare sufletească” (Sfântul Grigorie Sinaitul).

6. Dacă vrea să aibă vreo vedenie dumnezeiască, să audă următoarele: „Dacă vei vedea un om curat la suflet, aceasta este cea mai mare vedenie. Care vedenie este mai mare decât aceasta, adică să-L vezi pe însuşi Dumnezeu cel nevăzut înlăuntrul omului văzut, care este biserica Sa?” (Sfântul Pahomie cel Mare).

7. „Să-l certăm pe diavolul”, atunci când ne arată vedenii satanice, „aşa cum l-a certat Domnul spunându-i: «Mergi înapoia Mea, satano, căci scris este: Domnului Dumnezeului tău să te închini şi numai Lui Unuia să-I slujeşti»28”.

8. Să nu-i ascultăm pe diavoli atunci când se dau drept îngeri buni [II Corinteni 11, 14) şi vor să ne spună cele viitoare sau cu scop viclean laudă ostenelile noastre duhovniceşti, ci să ne pecetluim pe noi înşine şi casele noastre cu semnul Sfintei Cruci şi să ne rugăm, iar ei vor pieri. Căci diavolii se tem mult de semnul Crucii şi de numele Domnului şi al Maicii Domnului.

9. Creştinul să-şi bată joc de vedeniile satanice dacă „are sufletul întărit în credinţa cea dreaptă în Iisus Hristos. Diavolul este aruncat la pământ, împreună cu toată ceata lui diavolească, ca şerpii şi scorpionii, pentru a fi călcat în picioare de noi, creştinii” (Sfântul Antonie cel Mare).

10. „Să se nevoiască, astfel încât să nu poată fi înşelat de diavoli. Să nu-i asculte, nici să se supună lor, chiar dacă l-ar sili să se ridice la rugăciune sau l-ar îndemna să postească”, spune iarăşi Sfântul Antonie.

11. Să nu se teamă de diavoli, aşa cum ne învaţă Sfântul Nil Ascetul: „Să fii întotdeauna pregătit... şi dacă vreodată vei vedea închipuire, să nu te înfricoşezi; dacă vei vedea cuţit ridicat asupra ta sau făclie aprinsă apro- piindu-se de faţa ta, să nu te tulburi. Şi dacă vei vedea chiar şi vreun chip înfricoşător pătat de sânge, să nu slăbeşti şi să-ţi pierzi puterea sufletului tău. Ci să stai tare, ţinând

mărturisirea cea bună prin rugăciune şi uşor vei înfrunta pe vrăjmaşii tăi... Domnul te va lumina să înţelegi dacă vedenia este de la El. Dacă însă nu este de la El, să alungi cât se poate de repede de la tine pe diavolul înşelător. îndrăzneşte, căci nu se vor apropia câinii de tine, dacă vei folosi vorbirea cu Dumnezeu ca un foc împotriva lor, ci în aceeaşi clipă, loviţi nevăzut de biciul lui Dumnezeu, vor fi alungaţi departe".

12. Să ia aminte să nu-l înşele diavolul cu arătări imaginare şi mincinoase ale lui Hristos, ci împreună cu Awa Arsenie să-i spunem diavolului: „Nu vreau să-L văd pe Hristos în această viaţă, ci în cealaltă".

13. Să nu-l ademenească făgăduinţele arătărilor dia-voleşti. Sfântul Simeon Stâlpnicul l-a văzut pe diavolul plin de lumină şi cu nişte cai roşii. Acesta i-a spus: „Domnul m-a trimis pe mine, îngerul Său, să te sui la cer aşa cum l-am înălţat pe Proorocul Ilie. Urcă în trăsură ca să mergem în Cer, pentru că toţi îngerii şi Sfinţii vor să te vadă". Şi fiindcă Sfântul a vrut să urce, a făcut semnul Crucii. Dar îndată diavolul şi toată vedenia a dispărut.

14. Să ştim că atunci când vom auzi zgomote, lovituri şi glasuri şi vom vedea anumite chipuri făcând lucruri necuviincioase, acestea sunt arătări diavoleşti.

15. Să ştim că vedenia sfântă, apariţia Domnului, a Maicii Domnului şi a Sfinţilor are următoarele caracteristici: „Prezenţa sfinţeniei lui Hristos este plină de bucurie, lipsită de orice frică. în timpul unei vedenii de la Dumnezeu, îndată pier toate gândurile omeneşti" (Sfântul Pahomie).

Cercetări ale Maicii Domnului

U

n monah aghiorit a povestit următoarea vedenie: Ierodiaconul Macarie din Mănăstirea Vatoped a fost un nevoitor duhovnicesc harismatic. în toată viaţa sa a pus în lucrare acest cuvânt al Părinţilor: „Monah înseamnă o neîncetată silă a firii". Prezenţa sa şi viaţa lui monahală plină de trăire duhovnicească au fost de mare însemnătate pentru Mănăstirea Vatoped în acele momente grele, când în Sfântul

Munte scăzuse foarte mult numărul monahilor, într-o vreme, pentru a evita smintelile care se petreceau în mănăstire, părintele Macarie a hotărât să plece.
Dar Maica Domnului, care veghea asupra vieţii din mănăstire şi asupra celei a părintelui Macarie, a rânduit altfel. Voia ei cea sfântă era să rămână în mănăstirea de metanie ca să-i slujească prin viaţa lui cea sfântă şi prin discernământul său. Maica Domnului avea nevoie de el, pentru că avea să ajute mult mănăstirea.
La 1 ianuarie, după privegherea de noapte, părintele Macarie s-a întors la chilia sa ca să-şi continue acolo canonul. După ce a aprins focul în sobă, a început să-şi facă canonul. Nu se ştie cum, în chilia sa a apărut un fotoliu cu rotile pe care părintele Macarie l-a aşezat lângă sobă. în timp ce-şi făcea canonul, la un moment dat a văzut o „privelişte neobişnuită": o Femeie stătea în acel fotoliu. Arăta mâhnită şi istovită din pricina neorânduielilor şi a smintelilor care se petreceau în mănăstire. Şi aceasta pen- u că monahii umblau ca nişte neînţelepţi, iar nu „ca nişte
înţelepţi, răscumpărând vremea" . Părintele Macarie a ră-mas uimit când a văzut-o pe acea Femeie şi se întreba în sinea sa: „Cum o fi apărut această femeie în chilia mea? Ce caută o femeie într-o mănăstire din Sfântul Munte?"
După un timp, când privirile lor s-au întâlnit, acea Femeie l-a întrebat:
- De ce vrei să pleci din mănăstire? Unde vrei să mergi? Nu vezi că sunt bolnavă şi am nevoie de tine? Rămâi aici!
Acestea le-a spus Maica Domnului şi a dispărut.
Atunci părintele Macarie a căzut în genunchi şi a sărutat locul unde au stătut picioarele Maicii Domnului, rugând-o totodată să-l ierte pentru hotărârea lui nechibzuită.
Cunoscând voia dumnezeiască a Maicii Domnului pentru el, a rostit cuvintele pe care cândva le-a spus ea Arhanghelului Gavriil: „Iată robul tău, Stăpână! Facă-se mie după cuvântul tău!"
*
Dragostea părintelui Atanasie (f27 decembrie 1953) faţă de persoana Maicii Domnului era fără măsură. în fiecare zi chilia lui răsuna de strigarea „Bucură-te" a Imnului Acatist. Se închina şi săruta neîncetat

icoana ei care împodobea chilia lui săracă. Pe Pruncul Iisus îl săruta pe picior, iar pe Maica Lui pe mână. Până astăzi, cei care vizitează chilia părintelui Atanasie, pot vedea pe această icoană urmele sărutărilor lui.
Şi faţă de alte icoane ale Preasfintei Născătoare de Dumnezeu arăta aceeaşi evlavie. într-un caiet de-al său părintele Atanasie scrisese următoarele rânduri: „în iubita noastră mănăstire, în catapeteasmă, se află prea dulcea icoană a Maicii Domnului care parcă este vie. Privirea ei blândă şi totodată serioasă te urmăreşte peste tot. O, cât de mult mă desfătez privind sfânta ei icoană! Parcă aş avea înaintea mea pe însăşi Maica Domnului".
Dădea o importanţă atât de mare Imnului Acatist, încât nu tundea pe nimeni monah, dacă nu-l ştia pe de rost.
în manuscrisele sale transcria din cărţi duhovniceşti texte care lăudau măreţia Imnului Acatist. Consemnăm aici câteva:
„V-aţi obişnuit să citiţi cu multă evlavie Acatistul Maicii Domnului şi vreţi să ştiţi cât Har primiţi făcând aceasta. Poate nu aţi gustat niciodată nimic, însă «gustaţi şi vedeţi»! Să nu doriţi să primiţi dintru început Har, căci şi viţa-de-vie nu face struguri imediat după ce o plantezi. Cu timpul vei culege strugure copt şi dulce".
„Bateţi neîncetat la uşa milostivirii şi a iubirii de mamă a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, cu neîncetatele lovituri ale Acatistului ei şi ale celorlalte cântări de laudă ale ei... şi veţi afla milă şi ocrotire nu numai în viaţa aceasta vremelnică, ci şi în ceasul morţii".
Odată, la o priveghere care a avut loc la Mănăstirea Grigoriu din Sfântul Munte, unde părintele Atanasie a vie- ţuit, părinţii l-au văzut pe bătrân cum a ieşit din strană şi a căzut la pământ închinându-se. Toţi s-au mirat, deoarece în acel moment nu se cânta şi nici nu se citea ceva la care să trebuiască să se îngenuncheze sau să se facă închinăciuni. Când s-a ridicat, părinţii au văzut faţa lui schimbată. Oare, ce se întâmplase? Nimeni nu a putut afla.
Numai spre sfârşitul vieţii sale a descoperit cele întâmplate egumenului Visarion, la rugămintea şi la insistenţa acestuia.
„Fiul meu, de vreme ce insişti să afli, îţi voi descoperi: fără să-mi dau seama dacă aveam ochii deschişi sau închişi, am văzut-o în vedenie pe Maica Domnului plină de slavă şi de nespusă măreţie. Am fost

atât de mult mişcat sufleteşte în faţa acestei privelişti cereşti, încât am căzut la pământ şi m-am închinat ei".
Şi astfel, după mulţi ani, părinţii au aflat motivul pentru care părintele Atanasie i-a făcut să se minuneze la acea priveghere. După mulţi ani şi în urma multor insistenţe...!
Şi în Sfânta Scriptură vedem cum abia după paisprezece ani şi numai după ce a fost constrâns de evenimente,
Sfântul Apostol Pavel a mărturisit despre răpirea lui la al treilea Cer. Cei care îşi enumeră cu uşurinţă vedeniile pe care, chipurile, i le-au descoperit Dumnezeu, cu siguranţă se află în înşelare.
©
Părintele Teofil de la Mănăstirea Marea Lavră, mai înainte cu vreo patruzeci şi cinci de ani, spunea într-o discuţie duhovnicească că un bătrân străvăzător din aceeaşi mănăstire i-a povestit că la marile sărbători împărăteşti şi ale Maicii Domnului, a văzut-o de multe ori pe Stăpâna noastră Născătoarea de Dumnezeu împreună cu alţi doi Sfinţi, Sfântul Ioan Cuvântătorul de Dumnezeu şi Sfântul Atanasie Athonitul, pe care ea îi numea „bătrâni cuvioşi". Maica Domnului le poruncea supuşilor ei să slujească cât mai bine monahilor şi închinătorilor care mâncau la trapeza mănăstirii. Era foarte bucuroasă, iar cei doi Sfinţi alergau cu mult respect şi supunere să împlinească poruncile ei.
©
Cu vreo şaizeci şi cinci de ani în urmă (prin anii 1930-1935) în Mănăstirea Vatoped era paraclisier monahul Teodul. Din toată purtarea sa se vedea că este un nebun pentru Hristos. îi plăcea să fie dispreţuit de toţi. El însuşi îşi alesese această cale grea a nebuniei pentru Hristos, care nu este pentru toţi, şi îşi pusese pe umeri crucea propriei lui mucenicii. Cu ajutorul Maicii Domnului, a suferit fără murmur mucenicia.
Nebunia pentru Hristos este o sarcină mare şi are trebuinţă de un Har deosebit al Duhului Sfânt. Ea se dă foarte puţinor oameni, şi anume celor aleşi, care au puterea sufletească să sufere tot felul de înjosiri şi necinstiri. Şi Sfântul Apostol Pavel şi-a luat asupra sa, într-un fel, crucea nebuniei, pentru că a urmat calea „nebuniei Crucii". Iar aceasta se arată şi din cele pe care le scrie Corintenilor:

„Noi, apostolii [...] ne-am făcut privelişte lumii [...] nebuniei pentru Hristos [...], slabi [...], necinstiţi [...] flămânzim şi însetăm; şi suntem goi şi suntem pălmuiţi şi pribegim [...] Ocărăţi [...] Prigoniţi [...] Huliţi [...] Am ajuns ca gunoiul lumii, ca măturătura tuturor, până astăzi'' .

Este un lucru foarte greu ca, fiind un om normal, să o faci pe nebunul şi să suporţi consecinţele nebuniei adevărate. însă aceşti nebuni pentru Hristos fac „acrobaţiile lor sfinte dintr-un abis de smerenie şi din zdrobirea inimii". Ei doresc să ajungă la înălţimea sfinţeniei dispreţuind orice cinste şi laudă în această lume. Cei mai aleşi fii ai lui Dumnezeu dintre Sfinţi sunt nebunii. Ei se deosebesc de ceilalţi nu atât prin postirile peste firea omenească şi prin ostenelile nenumărate, prin privegherile de multe ore şi lacrimile neîncetate, prin nemăsurata lor pătimire şi nevo- inţă, ci pentru că au ajuns la adevărata smerenie, care îl ridică pe om până la Dumnezeu. în concluzie, putem spune că nebunia pentru Hristos nu este pentru toţi, ci pentru cei chemaţi de Dumnezeu şi care au fost cuprinşi de dragostea dumnezeiască în măsura în care o descrie Sfântul Ioan Scărarul: „Fericit cel ce are faţă de Dumnezeu un dor asemănător celui pe care îl are îndrăgostitul nebun faţă de iubita lui".

Ca paraclisier, părintele Teodul se scula cu o oră mai devreme decât ceilalţi monahi pentru a putea aprinde cele şaizeci-şaizeci şi cinci de candele din biserică. în liniştea nopţii afla prilejul să se roage Domnului şi Maicii Domnului, al cărei preacurat nume îl rostea zilnic. A fost cu adevărat un rob al lui Dumnezeu .

Maica Domnului vedea mucenicia de bună voie a lui Teodul şi de aceea a vrut să-l cinstească şi să-i arate şi ea cât îl iubea şi îl ocrotea. într-o dimineaţă, foarte devreme, pe când toţi monahii mănăstirii dormeau, Teodul a ieşit din chilie şi s-a dus la ascultarea sa. Atunci Maica Domnului a ieşit din Sfântul Altar pe uşa diaconească de miazănoapte ca o femeie simplă, îmbrăcată în negru, urmată de un copil mic desculţ. O scenă de familie, aşa cum am fi întâlnit-o pe Maica Domnului în casa ei din Nazaret. Femeia s-a uitat cu atenţie prin toată biserica apoi a intrat din nou în Sfântul Altar prin Uşile împărăteşti. Arăta mulţumită de slujirea conştiincioasă a robului ei, părintele Teodul, şi de dragostea lui faţă de ea.

Părintele Teodul, văzând acea femeie în biserică şi ştiind că nu se îngăduie intrarea femeilor nu numai în biserică, dar nicăieri în Sfântul Munte, s-a mirat de aceasta.
După puţină vreme şi-a dat seama că fusese Maica Domnului şi lăsând aprinsul candelelor, a căzut la pământ şi ca Moise şi ca Iacov s-a închinat la locul unde păşiseră picioarele Domnului şi ale Prea Curatei Stăpânei Născătoare de Dumnezeu.
Această taină a păstrat-o adânc înlăuntrul său multă vreme, fără să spună nimănui nimic. Desigur, aceasta este o dovadă a smereniei sale. Odată, luminat fiind de Maica Domnului, a descoperit vedenia arhondarului mănăstirii, părintele Ştefan, care a slujit în această ascultare patruzeci de ani.
©
Monahul Ambrozie de la Mănăstirea rusească Sfântul Panteleimon din Sfântul Munte a avut o viaţă duhovnicească minunată. Cu toată dragostea şi-a predat voia sa lui Hristos şi a luat asupra sa jugul cel bun al Său. îi era necunoscută vorbirea împotrivă, era neobosit în ascultările încredinţate, treaz în toate şi întotdeauna vesel. Chipul său strălucea de bucurie duhovnicească.
Odată monahul Ambrozie, pe când se afla în biserica mănăstirii, a văzut-o deodată pe Maica Domnului în Altar, de-a dreapta Sfintei Mese, înspre Proscomidiar. Era plină de măreţie şi de o slavă nespusă. Coborâse din Cer pe pământ aducând cu ea toată slava pe care o are în Ceruri de-a dreapta tronului Fiului şi Dumnezeului ei. Era îmbrăcată într-o lumină dumnezeiască şi împrăştia în jur raze cereşti de o strălucire nespusă. Preasfânta Născătoare de Dumnezeu strălucea ca Soarele Dreptăţii cel neapus.
Părintele Ambrozie a fost cuprins de nespusă bucurie. Ieşise din spaţiu şi timp şi se desfăta de acea privelişte cerească. Se ruga ca acest Rai pământesc să rămână veşnic şi dorea să facă două colibe, una pentru Maica Domnului, iar cealaltă pentru el.
&
La Mănăstirea Grigoriu se săvârşea Utrenia. Slujba ajunsese la Cântarea a noua, când părintele G., privind spre Uşile împărăteşti, a observat ceva neobişnuit. Din Sfântul Altar au ieşit două femei, una după alta. „Cum au ajuns aceste femei aici?” se întreba călugărul.

Apoi ele au început să treacă pe la toţi călugării, cărora a doua femeie le împărţea bani, aşa cum poruncea prima.
După ce s-a terminat Sfânta Liturghie şi masa de dimineaţă, părintele G. a alergat la bătrânul Atanasie.
- Gheronda, cine au fost femeile care au venit astăzi în biserică? l-a întrebat călugărul cu uimire.
Atunci egumenul Atanasie a înţeles îndată că ucenicul său a avut o vedenie cerească.
- Cum le-ai văzut? Câte erau? Ce înfăţişare aveau?
- Erau două. Prima era puţin mai înaltă şi purta un veşmânt roşu foarte frumos, care îi acoperea şi capul şi se-măna cu o împărătească. Cealaltă era mai tânără, foarte smerită, mică la trup şi purta haine gri închis. Aceasta împărţea părinţilor monede după cum îi poruncea cea dintâi.
- Frumoasă vedenie te-a învrednicit Dumnezeu să vezi, fiule! Prima femeie este Maica Domnului, Stăpâna Sfântului Munte, iar a doua este Sfânta Anastasia, ocrotitoarea mănăstirii noastre, ale cărei moaşte se află la noi.
- Aşa trebuie să fie, Gheronda, căci aşa îmi spune şi mie sufletul. însă nu pot înţelege de ce împărţeau bani. Ce legătură au Sfinţii cu banii?
- Prin aceasta voiau să arate că sunt mulţumite de osteneala pe care o fac părinţii sculându-se noaptea şi lăudând pe Dumnezeu. Pentru aceasta li se cuvine răsplată.
Ascultând cu uimire cuvintele egumenului, părintele G. a înţeles ce noimă ascundea împărţirea banilor. S-a încredinţat că Sfinţii sunt vii şi supraveghează cu dragoste ostenelile monahilor.
Din acea zi a început să sărute cu şi mai multă evlavie icoanele Maicii Domnului şi ale Sfintei Anastasia, precum şi sfintele moaşte ale celei din urmă.
Nu trebuie să ne mirăm de aceasta, căci în viaţa monahului, şi mai ales în cea a athonitului, elementul suprafiresc este des întâlnit. Monahii sunt obişnuiţi cu lucrurile neobişnuite. Numai să existe, aşa cum spune Sfântul Apostol Pavel, „luminaţi ochii inimii, ca să priceapă [...] care este bogăţia slavei lui Dumnezeu, în cei sfinţi” .
©

Odată, în timp ce părintele Paisie se ruga după obiceiul său cu Rugăciunea lui Iisus, a avut o cercetare dumnezeiască. Era în chilia sa, când deodată a auzit pe hol nişte paşi. Când a deschis uşa, a văzut-o pe Maica Domnului, „care mergea ca o împărătească", aşa cum spunea Stareţul, „şi toată fiinţa sa era învăluită de o nespusă nobleţe împărătească". Când ea a ajuns în dreptul bisericuţei, s-a întors şi a intrat înăuntru. în urma ei mergea Sfântul Ioan Cuvântătorul de Dumnezeu. După ce au intrat amândoi în bisericuţă, au dispărut lăsând înăuntru o lumină alb-albăstruie, care a rămas pentru puţină vreme şi apoi a dispărut. Sufletul Stareţului s-a umplut atunci de recunoştinţă şi de smerenie. Plângea de bucurie că Maica Domnului l-a cercetat, deşi el însuşi se simţea şi spunea că este cel mai păcătos om din lume.

©

Cuviosul Sava, ctitorul Sfintei Mănăstiri Hilandar, când a vizitat Constantinopolul, a stat în vechea şi vestita Mănăstire Everghetida (Binefăcătoarea), care a dat Bisericii mulţi Sfinţi. Aici Cuviosul Sava s-a învrednicit de multe cercetări ale Domnului şi ale Maicii Domnului.

într-o zi, împreună cu săracii care veneau la mănăstire pentru a primi milostenie, a venit şi o Femeie evlavioasă şi foarte impunătoare, care avea pe chipul ei ceva nobil şi măreţ. Aceea, apropiindu-se de Cuviosul Sava, i-a spus cu blândeţe şi smerenie:

- Sfinte al lui Dumnezeu, Domnul şi Maica Lui, Binefăcătoarea, mi-au poruncit să-ţi transmit porunca Lor: în Sfântul Munte, în cutare loc, se află două sipete cu bani de aur. Caută-le şi le vei găsi! Cu banii vei face ceea ce este plăcut înaintea lui Dumnezeu.

Cuviosul a rămas uimit când a auzit cele spuse, dar Femeia a dispărut îndată.

La parastasul tatălui său, Cuviosul Sava a împărţit atâta milostenie săracilor, încât a rămas fără nici un ban. Atunci Cuviosul şi-a adus aminte de cuvintele acelei smerite Femei din Constantinopol. Când a ajuns la locul arătat, a săpat puţin şi a aflat îndată groapa unde erau puse acele sipete cu bani, „ca şi cum pământul i-ar fi dat cu mâinile sale ceea ce păstra".

Teodosie, biograful Sfântului Sava scrie următoarele: „Cred că a fost însăşi Maica Domnului cea care i s-a arătat Cuviosului în mănăstirea din Constantinopol, însă el, din multa sa smerenie, nu a vrut să spună aceasta”.
Cuviosul a socotit că nu sunt ai lui banii pe care i-a găsit, ci o parte a trimis-o la Constantinopol pentru Mănăstirea Maicii Domnului Everghetida (Binefăcătoarea), a doua a împărţit-o la mănăstirile Sfântului Munte, a treia a dat-o pustnicilor de la chiliile sărace, iar a patra parte a lăsat-o Mănăstirii Hilandar.
Astfel a împărţit Cuviosul Sava comoara aflată, el care niciodată nu a fost ademenit de bogăţiile pământeşti, nici măcar atunci când era pe tronul Serbiei. Tocmai din această pricină Maica Domnului, Binefăcătoarea, i s-a arătat, pentru că dădea tot ce avea, împlinind întru toate cuvântul Evangheliei33.
©
Pe tânărul monah P. l-am cunoscut în balconul unei mănăstiri din Sfântul Munte Athos. împletea metanii şi repeta rugăciunea: „Doamne Iisuse Hristoase, miluieşte-mă pe mine, păcătosul!” Rugăciunea nu se auzea, însă mişcarea buzelor lui trăda faptul că se ruga neîncetat. La fiecare nod îşi mărturisea păcătoşenia, lucrare care te urcă la înălţimea smereniei. Fiecare monah cunoaşte foarte bine necesitatea şi importanţa acestei virtuţi pentru sporirea lui duhovnicească. Monahul cel tânăr ştia că smerenia este virtutea de temelie pentru desăvârşire, pentru că ea sporeşte bogăţia duhovnicească şi nimiceşte cu desăvârşire patimile.
Ne-am hotărât să-i întrerupem rugăciunea şi să-l întrebăm:
- Părinte P., cum aţi hotărât să veniţi în Sfântul Munte, fortăreaţa monahismului, şi să trăiţi împreună cu minunaţii ei cetăţeni?
Părintele P. ne-a privit puţin în tăcere, a străbătut apoi trecutul cu privirea, ne-a zâmbit îngereşte, ca un copil, şi ne-a spus:
- Era iama lui ianuarie 1982, când s-a petrecut ceva minunat care a schimbat cursul vieţii mele, concepţiile şi obiceiurile mele. Pe atunci noi, tinerii, ne lăsam părul mare ca să nu părem înapoiaţi, iar viaţa noastră se desfăşura între cafenele şi alte localuri de noapte. Nu ne preocupa suferinţa omenească, nu ne gândeam cât de mult au

căzut oamenii din slava şi frumuseţea vieţuirii în Hristos, ci eram robiţi de patimi, orbecăiam în întunericul păcatului, ne întovărăşeam cu şerpii şi cu scorpionii cei înţelegători, adică cu diavolii cei vicleni, după care otrăveam şi pe alţi prieteni de-ai noştri cu veninul lor cel stricător de suflet. Eram înveşmântaţi în omul cel vechi, în materia cea moartă. Este un lucm cu anevoie şi minunat să-şi stăpânească cineva firea şi patimile, însă noi slujeam patimilor, iar pentm aceasta nu este trebuinţă de osteneli şi jertfe. Noi înşine nu aveam nici cea mai mică dorinţă de a întoarce spre folosul nostru nimic din cele ce făceam, deoarece preferam cele nefolositoare şi vătămătoare în locul celor folositoare de su-
nei flet. Noi, tinerii deşertăciunii, încercam să împletim funia de re- nisip sau să măsurăm apa unui fluviu cu un păhărel. încer-
i pe cam să adunăm vântul şi fumul în locul luminii adevărului,
rea în acea zi de ianuarie plecam de la barul unui prieten
iod de-al meu. Era trecut de miezul nopţii. Nu am mers mai
nea mult de 70 de metri de la bar, când deodată am văzut pe
iţea bulevardul central o Monahie maiestuoasă ieşind de pe o
.ni- străduţă lăturalnică. Când am văzut-o, m-am emoţionat.
L de îmi treceau prin minte mii de gânduri care mă tulburau şi
ăţia mă nedumereau. Pe atunci aveam douăzeci şi cinci de ani.
Ca să nu o sperii, am încetinit mersul, dându-i posibilitatea să-l să iasă în bulevard. Faţa îi era descoperită şi un zâmbet plin de bunătate îi împodobea chipul. Nu păşea pe pământ, itul ci parcă aluneca la 30 de centimetri deasupra pământului.
. cu M-au cuprins fiorii şi mă gândeam de ce se întâmplă aceasta cu mine, păcătosul. Preasfânta Fecioară, Maica ătut Domnului se milostivise de mine! Domnul mă chema lângă
)pil, El. Am simţit o mare bucurie şi mergeam acum vesel cân tând Psalmul: „Ca un dobitoc eram înaintea Ta. Dar eu sunt :eva pururea cu Tine”34 şi „Fie numele Domnului binecuvântat în
e şi veci”35.
Domnul, Care „oile Sale le cheamă pe nume”36, mă l nu chemase tainic pentru desfătări şi nevoinţe duhovniceşti. Şi
:afe- astfel am venit aici, la locul ascultării şi al smereniei celei
inţa următoare lui Hristos.

lenii ţi de ără- i cu îteni ram Este neva ntru e nu [osul ^
Atunci când Sfântul Maxim Kavsocalivitul a venit din Constantinopol în Sfântul Munte, a stat o vreme în Mănăstirea Marea Lavră fără chilie. „Noaptea stătea în pridvorul bisericii, închizându-şi pleoapele numai pentru puţină vreme, dar nici atunci nu dormea adânc, ci numai

34 Psalmul 72, 22.
35/oul, 21.
36 Ioan 10, 3.

cât să-şi odihnească mult-chinuitul său trup şi cât să nu moară". Mâncare lua de la trapeză şi se retrăgea într-un loc ferit, iar acolo, „în ascuns" mânca atât cât îi poruncea înfrânarea. Era un monah silitor. Dar aşa cum Muntele Sinai l-a chemat pe marele Moise, Carmilul pe Ilie şi pustia Iordanului pe Ioan Botezătorul, tot astfel şi vârful Athonului l-a chemat pe Cuviosul Maxim Kavsocalivitul.

Acestui om ceresc şi înger pământesc, Cuviosului Maxim, i s-a arătat în Duminica Sfinţilor Părinţi Stăpâna Născătoare de Dumnezeu ţinând în braţele sale pe Fiul ei şi spunându-i:

- Maxime, credinciosule rob, urmează-mi şi urcă sus pe Athon ca să primeşti Harul Duhului Sfânt!

După ce dumnezeiescul Maxim a văzut de două ori şi de trei ori această vedenie şi a auzit porunca stăruitoare a Maicii Domnului, nu s-a putut împotrivi. După şapte zile a părăsit Mănăstirea Marea Lavră şi a pornit spre vârful Athonului, unde a ajuns în sâmbăta de dinaintea Duminicii Pogorârii Sfântului Duh. Acolo a petrecut toată noaptea priveghind împreună cu alţi monahi. După terminarea Sfintei Liturghii ceilalţi monahi au plecat, iar el a rămas singur cu Dumnezeu şi cu Maica Domnului şi cu tot Cerul care se pogorâse pe pământ. Aici s-a învrednicit de cercetarea Maicii Domnului.

©

Stareţul Ilarion duhovnicul (fl864), unul din marii nevoitori ai secolului al XlX-lea din Sfântul Munte, a primit la chilia sa ca ucenic pe fratele său după trup, pe nume Macarie. Proiestoşii Mănăstirii Iviron, unde părintele Macarie a stat şase luni, încercau să-l convingă

să rămână în mănăstirea lor, fagăduindu-i că îl vor trimite la Athoniadă. însă el îşi dorea un singur lucru: să-L slujească pe Hristos. Nu punea nimic mai presus de Domnul.
El era un nevoitor iscusit şi nu făcea nici o nevoinţă fără binecuvântarea stareţului său. Se predase cu desăvârşire ascultării şi nu mai avea voie proprie. Pentru el, ascultarea însemna: „a-şi tăgădui cineva cu desăvârşire sufletul său, fapt arătat în chip vădit prin trup, [...] prin omorârea mădularelor, în timp ce cugetarea rămâne vie. Ascultare înseamnă faptă fără cercetare, moarte de bună voie, viaţă neiscoditoare, nesocotirea oricărei primejdii, negrija pentru răspunsul înaintea lui Dumnezeu, netemere de moarte, neprimejdioasa plutire pe marea vieţii, călătorie pe uscat fără grijă, ca şi cum ai dormi. Ascultarea este mormânt al voii proprii şi înviere a smereniei... Căci cel ce a omorât sufletul acestuia în chip bineplăcut lui Dumnezeu, va răspunde pentru toate” .
Părintele Macarie pe toate le lucra cu o neobişnuită jertfire de sine. Din pricina nevoinţelor sale, după opt ani s-a îmbolnăvit de tuberculoză, boala marilor nevoitori, care au duhul jertfirii de sine. Aşa cum a fost numele părintelui Macarie , tot astfel a fost şi sfârşitul său.
înainte de sfârşit, faţa sa i-a strălucit atât de mult, încât lumina şi chilia. Iar acest lucru l-au adeverit toţi cei care au venit la înmormântarea sa. La un moment dat, Părintele Macarie, strălucind de bucurie, a spus:
- Au venit îngerii, Cuvioşii Părinţi, Mărturisitorii, Proorocii!
Apoi peste puţin:
- Iată că a venit şi Maica Domnului!
Faţa lui lumina atât de puternic în acea clipă, încât nu o puteai privi. După puţin timp, adresându-se stareţului său, a spus:
- Gheronda, iartă-mă şi mă binecuvintează, căci mă iau de aici!
Cu aceste cuvinte sufletul său a zburat la Ceruri, iar lumina care o răspândea trupul său s-a stins încet. Cu toţii s-au minunat şi au slăvit pe Dumnezeu, Care atât de îmbelşugat l-a miluit pe robul Său pentru dragostea sa nefăţamică şi pentru tăierea voii sale.

Sfârşitul său mărturisea şi adânca înţelepciune a stareţului Ilarion, care într-un interval de timp atât de scurt l-a povăţuit la măsuri duhovniceşti atât de înalte.
©
Cuviosul Mucenic Constantin s-a născut în Mitilini din părinţi turci mahomedani. Din pântecele maicii sale a fost rânduit să slăvească Numele Domnului nostru Iisus Hristos. în Smirna, unde locuia de mic copil, îi plăcea să vorbească cu creştinii şi să meargă la mitropolia de acolo. Aici vorbea mai ales cu un duhovnic, pe care adeseori îl ruga spunându-i:
- Părinte, te rog să-mi citeşti ceva folositor de suflet, pentru că nu ştiu carte!
Tot ce auzea despre Sfinţi şi Mucenici le întipărea pe lespezile duhovniceşti ale inimii sale. Încet-încet a fost cuprins de dragostea dumnezeiască şi inima sa s-a încălzit de râvnă cerească.
într-o zi a mers la mare şi a aflat un vapor care mer gea spre Sfântul Munte. Dar corăbierii, aflând că este turc nu au vrut să-l ia, temându-se de mânia turcilor în cazul î care aceştia ar fi aflat despre copil. Musulmanii pot iert lepădarea de rai, de părinţi şi de averi, însă în nici un ce schimbarea credinţei, fapt pe care îl pedepsesc cu moartea în cele din urmă a ajuns în Sfântul Munte şi a mers Schitul Nou. Când părinţii l-au auzit că cere botezul, nu s acceptat, ci l-au alungat. La fel a păţit şi la Sfânta Ana, Kavsocalivia şi la Mănăstirea Marea Lavră. Văzându-se izg nit de peste tot, s-a mâhnit foarte mult, însă nu şi-a pierd credinţa sa în Hristos. Rădăcinile creştinismului i s-au î fipt adânc în ogorul duhovnicesc al sufletului său, iar cop cui credinţei sale cel cu umbră deasă şi roditor se măi din ce în ce mai mult cu ocrotirea Maicii Domnului.
Plecând de la Mănăstirea Marea Lavră, s-a îndrep spre Mănăstirea Iviron. Se apropia de mănăstire plângă când deodată a văzut o Femeie foarte frumoasă şi nob împodobită cu măreţie cerească şi cu strălucire dumne
iască, care parcă îl aştepta. Aceea, care era Maica Domnului, i-a spus cu o voce dulce:

- Nu te mâhni, fiul meu! Eu sunt întotdeauna cu tine. Văd dragostea ta fierbinte pentru Fiul meu. întoarce-te la Kavsocalivia şi toate se vor săvârşi după voia lui Dumnezeu şi după buna ta dorinţă!
La Kavsocalivia a auzit mult doritul glas: „Se botează robul lui Dumnezeu, Constantin...". Atunci s-au deschis Cerurile, iar faţa lui a strălucit mai mult decât soarele.
Aici s-a sfârşit prima lui moarte, prima lui mucenicie, cea a dragostei sale pentru Hristos, aşa cum spune Sfântul Clement al Alexandriei: „Sfârşit al muceniciei numim nu sfârşitul vieţii omului şi a celorlalţi oameni, ci arătarea lucrării desăvârşite a dragostei".
Cele suferite de Cuviosul înainte de botezul său, arată mucenicia conştiinţei lui şi participarea sa la Patimile şi Jertfa lui Iisus Hristos. în vremurile de pace flecare creştin suferă în fiecare zi la fel de dureroasa „mucenicie a conştiinţei".
Sfântul Vasile spune referitor la acestea: „Făceţi-vă Mucenici cu voinţa, fără prigoane, fără biciuire şi veţi avea aceeaşi cinste ca şi Mucenicii!".
Iar Sfântul Ioan Gură de Aur adaugă:
‚Am spus de multe ori [...] pe om nu-l face Mucenic numai moartea, ci şi intenţia; căci cununa muceniciei se împleteşte nu numai din rezultate, ci şi din voinţă".
©
Sfântul Bisericii noastre, Cuviosul Mucenic Constantin cel din agareni, după ce s-a botezat, a venit la Mănăstirea Iviru să se închine icoanei pline de har a Maicii Domnului „Portăriţa".
După ce inima Sfântului s-a aprins prin luminare dumnezeiască de dragoste pentru Dumnezeu şi pentru Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, singura lui dorinţă era să moară Mucenic pentru Hristos, Care mai întâi Şi-a vărsat Sângele Său cel dumnezeiesc pentru toţi.
Astfel Domnul a început să-i pregătească încet drumul muceniciei sale prin judecăţile Sale cele negrăite. Atunci când la o slujbă a auzit cuvântul Proorocului Ieremia: „Cel care va scoate vrednic din nevrednic, ca gura Mea va fi" , Dumnezeu i-a pus în minte gândul să o facă creştină pe sora lui. Şi astfel, cu binecuvântarea stareţului său, a plecat spre Aivali (Kidonies). Acolo a fost recunoscut de un turc, a fost prins şi dat judecătorului.

Maica Domnului urmărea de aproape cu multă bucurie calea mucenicească a Sfântului. L-a cercetat în temniţă „neruşinându-se de [...] cel pus în lanţuri" pentru Fiul ei, Iisus Hristos. în temniţa unde era legat, i s-a arătat Preasfânta Născătoare de Dumnezeu în toată strălucirea cerească şi i-a spus:

- Bucură-te, Constantine, credinciosule slujitor al Fiului meu şi al meu! Deoarece mă chemi mereu, iată am venit la tine. Să ştii că voia Fiului meu este să suferi mucenicia în împărăteasa cetăţilor care poartă numele tău; şi acolo îţi vei încheia călătoria nevoinţei. Şi să spui poporului acelei cetăţi din partea mea să nu se mai roage pentru tine făcând procesiuni.

în Constantinopol, la judecată, după multe făgăduinţe şi ameninţări, judecătorul l-a lovit cu palma peste obraz, aşa cum a fost lovit şi Domnul pentru el, după care a semnat condamnarea sa la moarte prin spânzurare. Sfântul Constantin s-a săvârşit la 2 iunie 1819 în Constantinopol, aşa cum îi spusese Maica Domnului.

©

Cel mare între înţelepţii dascăli ai Bisericii lui Hristos, Sfântul Chirii, patriarhul Alexandriei, cel încercat în filoso- fie şi îri virtute, cel bogat în înţelepciunea omenească, dar şi în cea duhovnicească, a fost crinul cel binemirositor care a înflorit cu curăţia şi cu alte virtuţi ale sale şi care a bine-înmiresmat pe toţi credincioşii cu mireasma dumnezeieştii lui înţelepciuni.

El a fost un mare nevoitor şi un ortodox adevărat, de aceea şi credinţa lui a fost adevărată şi curată. S-a luptat mult împotriva ereticilor şi cu cuvântul şi cu scrierile sale. A fost amărât mult de nestorieni şi de novaţieni, care încercau să înnegrească faţa Domnului şi a Maicii Domnului cu învăţăturile lor strâmbe şi demonice.

A suferit multă amărăciune şi de la neamul evreiesc cel iubitor de tulburare, care întotdeauna urzeşte planuri şi în ascuns şi la arătare, de multe ori pricinuind chiar şi vărsare de sânge.

De numele Sfântului Chirii este legat Sinodul al III-lea Ecumenic (431) din Efes, care a dogmatizat că Domnul nostru Iisus Hristos este Dumnezeu desăvârşit şi Om desăvârşit după ipostaş şi că Prea Curata

Fecioară este cu adevărat Născătoare de Dumnezeu, pentru că a născut pe Domnul.
Sfântul Chirii a stat pe scaunul Alexandriei treizeci şi doi de ani, a scris multe cărţi ortodoxe folositoare de suflet şi după ce a curăţat Biserica lui Hristos de erezii, şi-a dat sfântul său suflet în mâinile lui Dumnezeu, în ziua de 9 iulie.
Prezenţa Pururea Fecioarei la moartea s^. dovedeşte faptul că Sfântul Chirii a fost un mare ierarh, că s-a nevoit mult pentru Ortodoxie şi că a cinstit-o pe Maica Domnului ca Născătoare de Dumnezeu. Despre aceasta scrie Sfântul Nicodim Aghioritul: „însăşi Stăpâna noastră Născătoarea de Dumnezeu a fost de faţă la moartea Sfântului Chirii, cinstindu-l pe robul ei, care la rândul său a slujit-o cu cre-dinţă toată viaţa şi s-a nevoit mult pentru cinstirea ei, de trei ori fericitul. Iar acum se află în Ceruri şi se bucură cu cetele îngerilor, Patriarhilor, Proorocilor, Apostolilor şi cu toţi Sfinţii... şi mijloceşte înaintea lui Hristos Dumnezeu şi a Prea Curatei Sale Maici, pentru Care s-a luptat şi a pătimit...".
©
Cuviosul Cosma bulgarul, după ce s-a îmbrăcat în schima monahală în Mănăstirea. Zografu din Sfântul Munte Jhos, a fost rânduit de egumen să slujească în biserica mănăstirii.
Odată, într-un an, la sărbătoarea Bunei-Vestiri, a luat binecuvântare de la egumen să meargă la Mănăstirea Vatoped pentru a lua parte la slujba hramului mănăstirii şi a se închina şi la Brâul Maicii Domnului, care se păstrează aici.
Când a ajuns acolo şi a intrat în biserică, a rămas uimit căci a văzut înăuntru o Femeie îngrijind de biserică şi de trapeză. Cuviosul nu şi-a dat seama că Această Femeie este Maica Domnului şi de aceea s-a mâhnit foarte mult că monahii din Mănăstirea Vatoped primesc femei în mănăstire pentru a sluji la hram.
Atunci când s-a întors la mănăstire, egumenul l-a văzut pe părintele Cosma mâhnit şi posomorât şi şi-a dat seama că se întâmplase ceva în Mănăstirea Vatoped. Când egumenul l-a întrebat ce s-a întâmplat, acela i-a povestit toate cele petrecute şi despre acea Femeie care slujea în mănăstire.

Egumenul s-a bucurat că un monah din mănăstirea sa s-a învrednicit de o astfel de vedenie. Apoi i-a spus:

- Fiule, să ştii că acea Femeie pe care ai văzut-o a fost Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, ocrotitoarea Mănăstirii Vatoped şi a întreg Sfântului Munte.

Atunci când Cuviosul Cosma a auzit acestea, a mulţumit Maicii Domnului, care a binevoit să se arate lui, cel păcătos şi nevrednic.

©

Potrivit celor scrise de Simeon Metafrast, Sfântul Roman Melodul era originar din Edesa Siriei. A plecat din patria sa şi a mers în Constantinopol, unde s-a călugărit într-o mănăstire a Maicii Domnului. Mergea adeseori la Biserica Maicii Domnului din Vlaheme ca să se închine şi să se roage la privegherile de toată noaptea care se făceau acolo.

Pentru evlavia sa, Preasfânta Născătoare de Dumnezeu l-a învrednicit de o harismă deosebită. în timpul privegherii pentru Naşterea Domnului, care se săvârşea la biserica din
Vlaheme, Sfântul a aţipit puţin şi a văzut-o în vis pe Maica Domnului ţinând în mână un manuscris şi spunându-i:

- Deschide gura şi mănâncă darul pe care ţi-l dau!

Atunci i s-a părut că a deschis gura şi a înghiţit acel manuscris. Apoi unii, care îl invidiau, l-au suit cu sila în amvon ca să cânte ceva. Atunci Sfântul şi-a deschis gura şi a început să cânte cu multă evlavie Condacul Naşterii Domnului: „Fecioara astăzi..".

A cântat acest condac cu o melodie atât de frumoasă şi de dulce, încât toţi şi-au dat seama că nu este ceva omenesc, ci pogorât din Cer. Acest condac cuprinde în puţine cuvinte toată istoria Iconomiei dumnezeieşti de mântuire a lumii săvârşită de Dumnezeu cel întrupat, aşa cum spun Sfintele Evanghelii.

Sfântul Roman, cu harul Maicii Domnului, a compus şi alte condace la praznicele împărăteşti, ale Maicii Domnului şi ale diferiţilor Sfinţi. Aceste condace sunt în jur de o sută şi se cântă în tot timpul anului bisericesc.

Aşadar de acest har s-a învrednicit Sfântul Roman de la Maica Domnului, deoarece a cinstit-o în toată viaţa sa.

©

A
In timpul împărăţiei evlaviosului împărat al Bizanţului, Constantin, Sfântul de mai târziu şi cel întocmai cu Apostolii, era un oarecare Arie din părţile Libiei.
Acesta era mare matematician şi mai întâi s-a stabilit în Alexandria. în acea vreme, patriarh al Alexandriei era Sfântul Petru. Acesta, fiind înşelat de falsa lui evlavie, l-a hirotonit diacon. După aceasta Arie a început să propovăduiască blasfemii împotriva Domnului, spunând că Hristos nu este Dumnezeu adevărat, ci este una din creaturile lui Dumnezeu aşa cum sunt toţi oamenii; că El nu este născut mai înainte de veci, ci S-a născut cândva pe pământ. Aceste hule le răspândea în lume sub forma unor cântări care se ţineau minte uşor. Atunci când Sfântul Petru a fost înştiinţat de hulele lui Arie, l-a caterisit. însă Arie nu era oricine, ci era foarte cultivat, avea o minte ageră, iscusinţă şi dibăcie ritori- cească.
Urmaşul Sfântului Petru, patriarhul Ahila l-a întors pe Arie la Ortodoxie şi l-a hirotonit preot. Câtă vreme a trăit Ahila, Arie a rămas ortodox. însă diavolul ereziei nu poate fi răpus uşor. După ce a murit patriarhul Ahila, i-a urmat Sfântul Alexandru. Atunci Arie a început iarăşi să propo-văduiască hulele sale. Ca urmare patriarhul l-a caterisit, l-a anatematizat şi l-a despărţit de Biserică. Arie, prin dibăcia lui ritoricească, a reuşit să-i facă părtaşi la hulele lui eretice pe Eusebiu al Nicomidiei, pe Pavel al Tirului, pe Eusebie al Cezareii şi pe alţi arhierei şi clerici.
împăratul Constantin, văzând confuzia şi tulburarea din Biserică, a convocat în Niceea Bitiniei, în 325, primul Sinod Ecumenic. Aici s-au adunat două sute treizeci şi doi de episcopi şi optzeci şi şase de preoţi, diaconi şi monahi, în total trei sute optsprezece părinţi, care reprezentau întreaga Biserică Ortodoxă, toată Creştinătatea.
La acest Sinod au luat parte Silvestru, Papa Romei, Mitrofan, Patriarhul Constantinopolului, Alexandru, Patriarhul Alexandriei cu diaconul Atanasie, Macarie, Patriarhul Ierusalimului, Sfântul Pafnutie Mărturisitorul, Spiridon, Episcopul Trimitundei şi Sfântul Nicolae făcătorul de minuni, Episcopul Mirelor.
Atunci când discuţiile au ajuns la culme şi Sfinţii Părinţi i-au dovedit lui Arie netemeinicia hulelor şi a ereziilor sale, acesta, povăţuit de

diavolul, nu se lăsa convins de nici un argument şi de nici o mărturie din Sfânta Scriptură. El încerca cu gura lui cea spurcată să-i biruiască pe Sfinţii Părinţi.
Atunci Sfântul Nicolae, mişcat de râvnă dumnezeiască, s-a ridicat de la locul său şi a mers lângă Arie şi i-a dat o palmă. Palma a fost atât de puternică, încât Arie s-a cutremurat cu totul. Acesta însă a profitat de această situaţie, şi întorcându-se spre împărat, i-a spus:
- împărate prea drepte, se cade ca înaintea Luminăţiei Tale să lovească cineva pe altul? Dacă are argumente, să vorbească ca şi ceilalţi părinţi, iar dacă nu are, să nu vor-bească ca şi cei asemenea lui. De ce să mă pălmuiască înaintea Luminăţiei Tale?
Când împăratul a auzit plângerea lui Arie, s-a mâhnit şi s-a simţit jignit de necuviinţa Sfântului Nicolae. Apoi a spus celor de faţă:
- Prea cinstiţilor arhierei, legea porunceşte ca să se taie mâna celui care a îndrăznit înaintea împăratului să lovească pe cineva. însă las aceasta la judecata Prea Sfinţiilor Voastre.
Atunci arhiereii au răspuns:
- Maiestate, mărturisim că arhiereul nu a procedat bine. Dar te rugăm să fie scos acum din Sinod şi pus în temniţă, iar după ce se vor încheia lucrările lui, îl vom judeca.
După ce Părinţii l-au mustrat pe Sfântul Nicolae, l-au băgat în temniţă. în noaptea aceea însă i s-au arătat Domnul nostru Iisus Hristos, Care însuşi a fost întemniţat pe nedrept, şi Maica Domnului şi l-au întrebat: „Nicolae, de ce eşti întemniţat?" Sfântul, plin de bucurie, a răspuns: „Pentru dragostea Voastră". Atunci Domnul i-a spus: „Ia aceasta!" şi i-a dat Sfânta Evanghelie. Preasfânta Născătoare de Dumnezeu l-a privit dulce şi i-a dăruit un omofor.
A doua zi câţiva clerici, cunoscuţi de-ai săi, au venit la temniţă şi i-au adus puţină hrană. Dar au rămas uimiţi când l-au văzut pe Sfântul dezlegat de legături şi citind din Sfânta Evanghelie cu omoforul pe umeri. Când aceia l-au întrebat de unde le are, el le-a spus tot adevărul despre acea cercetare cerească.
După ce împăratul a fost înştiinţat de cele petrecute în temniţă, a poruncit să-l elibereze pe Sfântul Nicolae şi i-a cerut iertare. La fel au făcut şi ceilalţi Părinţi. Atunci cu toţii au mărit pe Dumnezeu şi pe

Preacurata Sa Maică, Care au preaslăvit pe cel care I-a preaslăvit pe Ei, şi s-au bucurat că Biserica lui Hristos are astfel de arhierei.
©
Mănăstirea de pe Muntele Sinai a avut un egumen care se numea Isaur, bărbat plin de Duhul Sfânt ce avea darul de a vindeca. Odată Maica Domnului l-a cercetat pe un paralitic şi i-a spus:
- Mergi la egumen, iar el se va ruga pentru tine şi te vei face bine!
Atunci paraliticul a pornit cu multă osteneală spre locul unde locuia egumenul. Dumnezeu a rânduit astfel lucrurile, încât atunci când paraliticul a bătut în uşă, nu era nimeni să-i deschidă, ci a fost nevoit să-i deschidă egumenul. Atunci paraliticul i-a căzut la picioare spunând:
- Nu o să te las, deoarece Preasfânta Născătoare de Dumnezeu m-a trimis la tine să mă vindeci.
Egumenul, fiind rugat mult de acela, şi-a scos centura şi i-a dat-o paraliticului spunându-i:
- Ia-o şi încinge-te cu ea!
De îndată ce acela a pus-o pe mijlocul său, s-a ridicat în picioare şi a început să umble bucuros, slăvind pe Dumnezeu41.

Ocrotirea minunată a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu
răia odată o fecioară virtuoasă, fiica unui oarecare om

bogat, care se numea Eufimia. Aceasta şi-a închinat curăţia şi toată viaţa ei Prea Curatei Maicii lui Dumnezeu. De aceea, de la o vârstă fragedă petrecea bine-plăcând lui Dumnezeu şi făcând voia Lui. întotdeauna era la biserică. Toţi se minunau de evlavia acestei copile tinere. La darurile ei sufleteşti, Dumnezeu a adăugat şi frumuseţea trupească. Cu cât creştea cu vârsta, cu atât sporea şi evlavia sufletului ei.

Diavolul însă, care întotdeauna îi invidiază pe cei care se dăruiesc lui Dumnezeu şi Maicii Domnului, a aruncat săgeţile sale viclene în inima unui boier, care a îndrăgit-o şi a cerut-o de soţie de la tatăl ei. Acesta s-a bucurat când a văzut că avea să dobândească ca ginere un om atât de însemnat. Dar curata mireasă a lui Hristos s-a împotrivit voii tatălui ei şi i-a spus:

- Tată, nu este drept să o mint pe Maica Domnului, căreia i-am făgăduit curăţia mea, şi să doresc un om strică- cios în locul Mirelui celui nestricăcios şi ceresc.
- Această înrudire este un lucru mare pentru noi. îţi poruncesc să mergi după el, căci altfel te voi pedepsi aspru!

Atunci fecioara s-a dus la biserică, a căzut înaintea icoanei Maicii Domnului şi cu lacrimi s-a rugat să o lumineze ce să facă pentru a nu-şi întina curăţia ei. După ce s-a rugat multă vreme, i-a venit un gând: „De vreme ce frumuseţea mea este pricina acestei căsătorii, mai bine să mă lipsesc de ea". Şi umplându-se de darul dumnezeiesc al întregii-înţelepciuni, şi-a tăiat nasul şi buzele.

Atunci când tatăl ei a văzut ce a făcut, atât de mult s-a mâniat, încât a vrut să-i taie capul. Dar s-a gândit că tăindu-i capul, chinurile i se vor sfârşi repede. De aceea, după ce a bătut-o cu cruzime şi fără milă, a chemat un lucrător silnic şi sălbatic, pe care îl avea la ţarinile sale, şi i-a spus:

- Ia-o la ţarini şi pune-o să facă muncile cele mai grele şi mai murdare, iar dacă nu te va asculta, să o baţi fără milă! De acum este roaba ta.

Atunci acel ţăran grosolan a luat-o pe Eufimia la el şi se purta cu ea aşa cum îi poruncise tatăl ei. Cine poate descrie chinurile pe care le-a suferit de la acest ţăran aspru? O fiară s-ar fi purtat cu mai multă milă decât acela. Dar Eufimia pe toate le răbda cu bărbăţie şi mulţumea Domnului, Care a învrednicit-o să sufere dureri şi întristări pentru dragostea Sa. Singura ei mângâiere era rugăciunea. Se retrăgea în locuri ascunse unde se ruga Domnului să-i dea răbdare în încercarea prin care trecea. Nevoitoarea şi muceniţa întregii-înţelepciuni a trăit astfel şapte ani, încât toată frumuseţea ei s-a stins din pricina ostenelilor şi a mâhnirilor.

într-o noapte, în ajunul Naşterii Domnului, Eufimia s-a îndreptat spre staulul animalelor şi intrând în el cugeta la Taina întrupării Domnului, prin care Acesta a binevoit să se facă Om pentru mântuirea noastră.
Ţăranul, când a văzut că tânăra nu era în camera ei, a luat o vargă şi a alergat să o bată, aşa cum făcea de obicei. Dar pe când se afla încă departe de grajd, a văzut o lumină mare neobişnuită. S-a înfricoşat, căci credea că grajdul luase foc. Când s-a apropiat, s-a aflat în faţa unei privelişti minunate, pe care nu era vrednic să o vadă. împărăteasa Cerurilor, împreună cu o mulţime de Sfinţi îngeri, stătea lângă Eufimia şi o mângâia spunându-i:
- Suferă cu bărbăţie, iubita mea fiică, deoarece prin această mâhnire vremelnică pe care o rabzi pentru dragostea Fiului meu, te vei învrednici în împărăţia Sa de slavă şi
de cunună neveştejită. Iar dovada şi arvuna marii îndrăz-neli pe care o ai la Mirele tău cel ceresc este vindecarea ta.
Şi îndată Eufimia a fost vindecată de Maica Domnului, căpătând frumuseţea cea dintâi.
După ce ţăranul a văzut acea minunată şi neaşteptată privelişte, a alergat înfricoşat şi a chemat toată familia sa. Atunci au văzut-o cu toţii pe Maica Domnului împreună cu Cetele cereşti, iar pe Eufimia vindecată, cu nas şi cu buze. îndată au căzut la pământ, neputând să sufere dumnezeiasca lumină.
Când s-au ridicat de la pământ, au văzut-o numai pe Eufimia rugându-se şi strălucind de o lumină cerească. Atunci ţăranul l-a înştiinţat pe tatăl Eufimiei. Acesta a venit în grabă şi când a văzut-o pe fiica lui vindecată, s-a mirat mult de acea minune. A cerut iertare de la Dumnezeu şi de la fiica lui, iar în locul acelui grajd a zidit o frumoasă biserică şi chilii, unde a rămas Eufimia, nevoindu-se pentru Mirele ei cel Ceresc. După aceea s-au adunat acolo şi alte tinere să lucreze în pace poruncile Domnului.
©
Dumnezeiescul bărbat Iacov, sfinţit cu trupul şi cu sufletul, a fost fiul unor creştini săraci, dar bogaţi în virtuţi, din Kastoria. Era păstor de oi, ca odinioară Patriarhul Avraam, Patriarhul Iacov, Proorocul Moise şi Proorocul-rege David. Fiind un bărbat muncitor şi silitor, a

dobândit repede, cu bunăvoinţa lui Dumnezeu, multă bogăţie. Din această pricină a fost invidiat de fratele său, aşa cum odinioară Cain l-a invidiat pe fratele său, Abel. Ca să evite satanica invidie frăţească a fost nevoit să-şi părăsească locul natal şi să meargă la Constantinopol. Aici a devenit furnizor de came de oaie la curtea Sultanului. Datorită pricepem lui, a dobândit şi aici multă bogăţie, devenind astfel cunoscut şi cinstit de toţi.
Acest om al lui Dumnezeu dorea să cunoască mai bine credinţa ortodoxă, deoarece vedea că adevărata viaţă nu se clădeşte pe bunurile pământeşti şi pe bogăţie. După ce a ascultat mal mulţi oameni duhovniceşti, a vrut să asculte cuvânt de învăţătură şi de la patriarh. Pe atunci în scaunul patriarhal se afla Prea Fericitul Nifon. Patriarhul l-a primit cu bucurie, l-a spovedit şi l-a învăţat tainele credinţei ortodoxe. Iacov a primit cu multă râvnă cuvintele patriarhului şi, după ce şi-a dat seama de deşertăciunea lumii, şi-a împărţit bogăţia sa la săraci, aşa cum spune Proorocul David: „împărţit-a, dat-a săracilor, dreptatea lui rămâne în veac” . Şi astfel bogatul a rămas sărac ca să se îmbogăţească cu bunătăţile cereşti. Păstorul oilor a devenit mai târziu povăţuitor al turmei cuvântătoare. A mers în Sfântul Munte şi s-a închinat la sfintele mă-năstiri de aici. Apoi a început să-i cerceteze pe pustnici ca să se folosească duhovniceşte. La una din chilii din hotarele Mănăstirii Iviron a fost tuns monah cu numele Iacov. Aici s-a dăruit unei nevoinţe aspre. Mânca numai puţină pâine, bob muiat şi alte legume. Toată viaţa şi-a petrecut-o în acea chilie în chip bine plăcut lui Dumnezeu.
A fost război mult de diavolul, dar cu dumnezeiescul ajutor a rămas nevătămat. în timpul atacurilor diavoleşti întotdeauna o chema pe Maica Domnului.
într-o iarnă, Cuviosul stătea lângă foc, când deodată l-a cuprins o frică puternică. Fiindcă niciodată nu păţise aşa ceva, se gândea: „De unde să vină aceasta? Ce înseamnă această frică?” în acel moment vede un etiopian umflat ca un burduf şi plin de răni putrezite, cu un nas ca un catarg de corabie. Acesta s-a apropiat de el, şi-a întins mâna şi i-a spus:
- Vino şi sărută-mi mâna!
Atunci Sfântul şi-a ridicat mâinile şi privirea spre Cer şi a strigat:

- Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, ajută-mă!
îndată a văzut-o pe Prea Curata Maică a lui Dumnezeu stând deasupra lui ca un acoperământ şi ţinând în braţe pe Fiul ei, Domnul nostru Iisus Hristos. Când s-a întors spre arap, acesta deja dispăruse.
Atunci Harul Sfântului Duh l-a mângâiat, iar Sfântul a cântat Psalmul lui David: „Doamne, când s-au înmulţit durerile mele în inima mea, mângâierile Tale au veselit sufletul meu”43.
©
In „Mântuirea păcătoşilor” citim că un monah era chelar într-o oarecare mănăstire de obşte şi avea multă evlavie la Maica Domnului. De asemenea era foarte iubitor de slujbe şi nu lipsea niciodată de la biserică. Avea însă o slăbiciune: bea vin mai mult decât trebuia. La aceasta îl ajuta şi ascultarea sa.
într-o zi, la masa de seară a băut atât de mult vin, încât s-a îmbătat şi s-a dus să se culce în chilia sa. La vremea Utreniei a bătut toaca şi s-a sculat să meargă la biserică, deoarece avea mare râvnă pentru cele dumnezeieşti şi nu voia să se lipsească niciodată de slujbele bisericeşti. Dar făcând câţiva paşi, nu a mai putut înainta, căci l-a apucat ameţeala. însă voind cu tot dinadinsul să meargă la slujbă, s-a silit să meargă.
Atunci diavolul, preschimbându-se în taur, se repezea înspre el cu coamele înfricoşându-1, astfel ca să nu meargă la biserică. Monahul a rămas uimit şi şi-a făcut semnul crucii. Pentru puţin timp diavolul a plecat, dar apoi preschimbându-se într-un câine negru, îl împiedica să înainteze spre biserică. Monahul a făcut iarăşi semnul crucii şi diavolul a dispărut îndată.
Când în cele din urmă, cu multă greutate, a ajuns la uşa bisericii, aici îl aştepta diavolul în chipul unui leu înfricoşător, care se repezea asupra lui ca să-l sfâşie. Atunci a strigat la Maica Domnului, cerându-i ajutorul. Preasfânta Născătoare de Dumnezeu i s-a arătat în chipul unei Femei foarte frumoase, care l-a alungat pe diavolul spunându-i cu asprime:
- Cum ai îndrăznit să-l înfricoşezi pe robul meu?
Apoi l-a luat de mână pe monah, l-a dus la chilia sa şi i-a spus:

- Păzeşte-te de acum înainte să nu mai bei, dacă vrei să te mântuieşti! Să te spovedeşti de păcatul pe care l-ai făcut şi să faci canonul pe care ţi-l va da duhovnicul!

Atunci monahul a întrebat-o:

- Cine eşti tu, care mi-ai făcut un bine atât de mare?
- Eu sunt Maica lui Iisus Hristos, a spus Femeia şi a dispărut.

După ce monahul a auzit acestea, a căzut la pământ şi s-a închinat cu frică la locul unde au stătut picioarele ei. Sufletul i s-a umplut de multă bucurie şi a plâns mult. Din ceasul acela s-a vindecat de patima băuturii şi nu a mai pus vin în gură până la sfârşitul vieţii.

©

In perioada celui de-al Doilea Război Mondial, părinţii Mănăstirii Pantocrator din Sfântul Munte Athos comentau diferite evenimente ale războiului.

Părintele Cosma stătea într-un colţ şi asculta în tăcere. La un moment dat a spus:

- Un oarecare părinte duhovnicesc, care a ajuns la o înaltă măsură duhovnicească - pentru smerenie nu a spus că este vorba despre el însuşi - a văzut venind din părţile Ierisoului spre Sfântul Munte o mulţime mare de oameni purtând diferite arme, topoare, cazmale, sape şi alte unelte agricole. Cu toţii erau porniţi cu multă mânie. Monahul acesta a mai văzut şi o Femeie îmbrăcată în negru, care semăna cu o împărătească înconjurată de multă lumină şi ţinând în braţe un copil mic. A văzut cum această Femeie şi-a întins mâna şi a spus poruncitor:
- Opriţi-vă! încă nu a venit ceasul.

Atunci mulţimea s-a întors îndată înapoi.

Acesta a văzut de mai înainte atacul răzvrătiţilor comunişti îndreptat împotriva Sfântului Munte.

Părintele Cosma a continuat:

- Fraţilor, aveţi credinţă în Dumnezeu şi Maica Domnului că nu ne va lăsa să pătimim vreun rău. Aşa cum atunci Maica Domnului i-a împiedicat pe comunişti să intre în Sfântul Munte, tot aşa şi acum ne va ocroti, cel puţin pentru o vreme. Mai târziu poate să îngăduie să pătimim vreun rău, de altă formă, ca să ne pedepsească şi astfel să ne îndreptăm.

©
Cuviosul Mucenic Nicodim se trăgea din satul Elbasan din Albania. A fost un vlăstar duhovnicesc şi pururea înverzit al Schitului Sfintei Ana. Pe când era încă mirean, s-a îndrăgostit de o tânără, deşi avusese mai înainte patru femei. S-a lepădat de Hristos pentru acea tânără şi s-a făcut mahomedan. De asemenea i-a turcit cu sila şi pe copiii lui, în afară de unul pe care l-au luat creştinii şi l-au ascuns în Sfântul Munte.
După aceea, umbla ca şi Cain, fără să-şi găsească liniştea sufletească, mustrat fiind de conştiinţa sa pentru faptul că prin ceea ce a făcut, L-a răstignit din nou pe Domnul. însă Iubitorul de oameni Dumnezeu i-a rânduit mântuirea într-un chip minunat. I-a pus în gând să vină în Sfântul Munte ca să se pocăiască de fărădelegile sale. Aici a fost tuns monah şi a fost numit Nicodim. A venit la atâta pocăinţă şi simţire a păcatelor sale, încât timp de trei ani a postit cu multă asprime şi a plâns cu lacrimi amare, ca un alt Petru, pentru lepădarea sa de Hristos.
La Schitul Kavsocalivia a stat sub ascultarea Cuviosului Acachie. Odată, când i-a spus Cuviosului că doreşte să-L mărturisească pe Hristos, acesta i-a spus un lucru tainic, care i-a pricinuit multă umilinţă şi l-a umplut de râvnă dumnezeiască.
O deosebită dragoste şi evlavie avea faţă de Maica Domnului, căreia i se ruga multe ore şi îi cerea să-l întărească pe drumul mucenicesc pe care îl alesese. în timpul uneia dintre rugăciunile lui fierbinţi şi pline de lacrimi, Mucenicul lui Hristos s-a învrednicit să o vadă pe Maica Domnului, care l-a cercetat în sărăcăcioasa sa chilie.
Despre aceasta, Sfântul Nicodim Aghioritul scrie: „...a venit pocăit în Sfântul Munte... iar aici milostivind pe Dumnezeu prin multe lacrimi şi postiri, s-a învrednicit să o vadă în vedenie pe Preasfânta Născătoare de Dumnezeu".
După ce a fost întărit de Maica Domnului şi de rugăciunile Sfântului Acachie, a plecat în satul său natal Elbasan. Acolo a mărturisit că este creştin, a propovăduit Numele cel mare al Domnului nostru şi după ce a fost chinuri înfricoşător vreme de trei zile, i s-a tăiat capul în 11 iulie 1722, celui care a fost, aşa cum scrie imnograful, „Slava

Iliricului şi podoaba Athonului, povăţuirea cea minunată a Fecioarei...”.

Slava Răsăritului - Icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului „Saidnaya”, cea Izvorâtoare de Mir

S
lava Damascului nu sunt marile râuri Avana şi Farfar , nici faptul că prin Damasc au trecut mari Prooroci ai vechiului Israil , nici slăvitele războaie care au avut loc în jurul lui cu popoarele vecine, ci măreţia acestui oraş se datorează prezenţei vechii icoane făcătoare de minuni a Preaslăvitei Maicii lui Dumnezeu, numită „Saidnaya”.

Chipul Maicii Domnului din această icoană făcătoare de minuni are un har deosebit, o seninătate şi o dulceaţă negrăită. Are ochi mari şi expresivi, iar chipul îi este totdea-una împodobit cu smerenia şi cu acea tristeţe plină de Har. Chipul Maicii Domnului din această icoană seamănă cel mai mult cu adevăratul chip al Preasfintei Născătoare de Dumnezeu. Această icoană a Maicii Domnului este cea mai renumită din Orient.

Istoricul acestei icoane a Maicii Domnului „Saidnaya” şi minunile ei sunt scrise în limba latină şi se păstrează în Biblioteca Vaticanului într-o lucrare cu titlul: „Minunile icoanei Pururea Fecioarei Maria de lângă Damasc”.

Icoana Maicii Domnului „Saidnaya”. Această icoană se află în Sfânta Mănăstire a Maicii Domnului, situată la 25 de kilometri la nord de Damasc. Mănăstirea este zidită pe cel mai înalt munte dintr-un şir de munţi lipsiţi de copaci şi
de orice fel de verdeaţă. Mănăstirea este închinată Naşterii Preasfintei Născătoare de Dumnezeu şi este cea mai vizitată şi respectată mănăstire din Orient, mai ales datorită icoanei făcătoare de minuni a Maicii Domnului, care este cunoscută sub numele de „Sagura al Saindat” (Maica Domnului „Izvorâtoare de Mir”).

Mănăstirea este vizitată în fiecare an de zeci de mii de creştini de toate confesiunile, de musulmani, de druzi (adepţii unei erezii musulmane) din Siria, Palestina, Egipt, Liban, deoarece Maica

Domnului a îngăduit ca faima minunilor icoanei ei să treacă de hotarele Siriei.
Istoria mănăstirii. Referitor la istoria mănăstirii există următoarele date:
împăratul Iustinian a hotărât să facă în anul 546 un pelerinaj la Sfintele Locuri ca să se închine ca un creştin de rând şi să păşească pe pământul sfinţit de picioarele sfinte ale Domnului, ale Maicii Domnului şi ale Apostolilor. în drumul său, acolo unde se odihnea, împăratul construia mănăstiri şi biserici.
Vedenia Maicii Domnului. în drumul său împăratul a poposit şi în satul Saidnaya. Chiar de lângă sat începe şirul de munţi pleşuvi care urcă treptat şi se sfârşesc la un loc unde se află un han, care era aprovizionat cu apă printr-un jgheab de piatră. împăratul a găzduit aici împreună cu suita sa.
într-o seară s-a îndreptat spre colinele de primprejur ca să vâneze. Deodată a fost luminat de o lumină cerească, dumnezeiască, care venea din vârful muntelui de piatră. Fiindcă împăratului îi plăcea să cerceteze, a pornit spre vârful muntelui ca să se încredinţeze ce a fost acea lumină şi de unde a izvorât. Pe drum a întâlnit o cerboaică. Când s-a apropiat de ea, aceasta s-a preschimbat, într-un chip minunat, într-o Femeie distinsă înconjurată de lumină. Atunci acea Femeie i-a vorbit:
- Iustiniane, pe cine vrei să omori cu săgeata ta? Poţi să o omori pe Pururea Fecioara Maria, care îi ocroteşte pe păcătoşi? Să ştii că ai venit aici cu dumnezeiască purtare de grijă ca să-mi zideşti o mănăstire, a cărei ocrotitoare voi fi eu.
Atunci când împăratul s-a întors la locul unde se aflau bărbaţii şi femeile din suita lui, le-a povestit vedenia pe care o văzuse. Cu toţii s-au bucurat de acest fapt dumnezeiesc şi au slăvit pe Dumnezeu şi pe Maica Lui, Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, pentru deosebita ei bunăvoinţă pe care a arătat-o faţă de împăratul lor.
Planul ceresc al mănăstirii. Iustinian, după vedenia pe care a avut-o, a chemat îndată pe arhitectul său şi i-a poruncit să înceapă construirea mănăstirii cât de repede se poate în locul pe care i l-a arătat Maica Domnului.

Constructorii au avut de înfruntat o mare dificultate: cum să pună temelia pe stâncile muntelui, pentru a sprijini pe ele construcţia mănăstirii? într-o noapte s-a arătat din nou Maica lui Dumnezeu pe vârful muntelui şi le-a arătat planul mănăstirii. Constructorii au început construcţia bisericii mănăstirii chiar de a doua zi, cu multă bucurie şi cu râvnă, potrivit planului Maicii Domnului.
De îndată ce mănăstirea a fost terminată, a dobândit o deosebită faimă, deoarece Maica Domnului a început să săvârşească aici multe minuni. Atunci au început să vină monahi din toate părţile Siriei, Egiptului, Libanului şi Palestinei, întemeindu-se astfel repede prima obşte a mănăs-tirii.
Venirea icoanei făcătoare de minuni a Maicii Domnului în mănăstirea ei. Spre sfârşitul secolului al VUI-lea a fost aleasă egumenă a mănăstirii monahia Marina, căci era împodobită cu o mare şi fierbinte credinţă în Domnul şi în Maica Domnului. Numele egumenei Marina este strâns legat de istoria sfintei icoane a Maicii Domnului „Saidnaya", pentru că evlavia ei faţă de Maica Domnului era nemăsurată. De aceea şi Maica Domnului a binevoit să lege numele egumenei de istoria icoanei sale.
într-o vreme, a vizitat mănăstirea unionistul egiptean Teodor, care călătorea spre Ierusalim. Aici a fost găzduit cu obişnuita ospitalitate călugărească.
Când trebuia să plece din mănăstire spre Sfintele Locuri, egumena Marina l-a rugat să-i cumpere o icoană a
Maicii Domnului de la Ierusalim. I-a dat încă şi banii necesari. Teodor a făgăduit bucuros că îi va împlini dorinţa.
După ce s-a închinat la Locurile Sfinte, Teodor a pornit de la Ierusalim spre patria sa. Uitase ceea ce îi făgăduise egumenei Marina. Nu s-a depărtat mult de Ierusalim, când aducându-şi aminte de făgăduinţă, s-a întcrs îndată în oraş şi a cumpărat icoana.
Harul dumnezeiesc al sfintei icoane. De îndată ce a cumpărat icoana, Teodor a fost impresionat de strălucirea ce o înconjura. Vedea cum Maica Domnului dăruise acestei icoane putere cerească şi Har dumnezeiesc şi de aceea prin mintea lui treceau tot felul de gânduri. Mai târziu această icoană făcătoare de minuni l-a izbăvit de tâlhari şi de atacul diferitelor fiare sălbatice.

Aceste minuni ale Maicii Domnului l-au băgat în ispită pe Teodor şi s-a gândit să ţină pentru el icoana. Astfel, de la Ierusalim a trecut prin Nazaret şi prin Aka ca să ajungă la mare. De acolo cu corabia ar fi ajuns în Egipt evitând mănăstirea. Bucuria lui era mare, deoarece până la portul Aka nu a întâlnit nici o piedică în înfăptuirea planurilor lui.
S-a îmbarcat în corabie cu vistieria cea nepreţuită, cu sfânta icoană a Maicii Domnului. Nu a apucat să-şi aranjeze bine lucrurile, când un vânt înfricoşător a început să tulbure marea atât de mult, încât toţi cei din corabie nu mai nădăjduiau să scape cu viaţă. Marea mugea ca o fiară sălbatică, care era gata să înghită toată lumea.
Pocăinţa păcătosului. în faţa acestei primejdii, Teodor şi-a dat seama de greşeala sa. A văzut în această furtună mânia Maicii Domnului, care acum nu-l mai ocrotea, aşa cum o făcuse de multe ori, ci îl condamna la cea mai înfricoşătoare moarte, înecul. înaintea ochilor lui i-a apărut şi chipul întristat şi deznădăjduit al egumenei Marina. Corabia s-a întors de unde a pornit, iar Teodor a coborât şi călătorind pe uscat, a ajuns la binecuvântata mănăstire a Maicii Domnului. A fost găzduit în mănăstire, dar aici din nou ispititorul l-a atacat cu mai multă putere,
voind să surpe înlăuntrul său încrederea în Maica Domnului. I-a venit iarăşi gândul să păstreze sfânta icoană pentru el. Timp de patru zile, cât a fost găzduit în mănăstire, se ascundea de privirea egumenei, temându-se ca să nu fie recunoscut de ea.
Când s-a pregătit să plece pe ascuns şi a ajuns la poarta mănăstirii, l-a cuprins o slăbiciune cu transpiraţie rece. Se mira de ce nu poate ieşi din mănăstire. Parcă un zid de piatră îi împiedica ieşirea.
Văzând aceasta, Teodor s-a pocăit cu adevărat şi întor- cându-se, a dat egumenei icoana Maicii Domnului. Totodată i-a povestit toate minunile pe care icoana le făcuse de la plecarea lui de la Ierusalim şi până a ajuns la mănăstire.
Faima icoanei s-a răspândit repede atât printre creştini, cât şi printre musulmani. Aceştia din urmă au început să ceară ocrotirea Maicii lui Dumnezeu şi să afle la această icoană mângâiere în bolile şi ispitele lor. Mănăstirea a ajuns repede cunoscută datorită nenumăratelor minuni săvârşite de sfânta icoană.

Astăzi sfânta icoană se află pe peretele de răsărit din partea dreaptă a bisericii mănăstirii. Este încadrată într-o ramă de aur şi este introdusă într-o placă de marmură care în partea de jos are un jgheab mic în care se adună mirul ce curge din când în când din icoană.
împăratul Iustinian nu a uitat niciodată iubita sa mănăstire Saidnaya. în fiecare an îi trimitea bani din vistieria împărătească pentru întreţinere. A dăruit mănăstirii terenuri din jurul Damascului şi a construit sistemul de alimentare cu apă.
Toţi care au trecut prin acele locuri, aliaţi şi cuceritori, - arabi, sirieni, turci, francezi - întotdeauna au respectat mănăstirea şi au sprijinit-o de-a lungul istoriei şi până astăzi.
©

Referire la icoana Maicii Domnului din Mănăstirea Saidnaya - Copie de pe Senksar-ul Bisericii Maronite - 24 martie.
Dascălul Henrico Skondanos (1203) scrie că într-un sat de lângă Damasc care se numeşte Saidnaya există o mănăstire în numele Fecioarei Maria, Maica Dumnezeului nostru. în ea se păstrează icoana Maicii Domnului pictată pe lemn. Cândva Maica Domnului din icoană s-a preschimbat într-un chip minunat, a prins viaţă şi s-a arătat în came şi oase, cu înfăţişare omenească reală. Schimbarea s-a făcut de la piept până la cap şi atunci a început să izvorască Sfântul Mir. Toţi cei care luau din acest mir şi se ungeau cu el cu credinţă în Maica Domnului se vindecau de bolile lor.
Atunci când guvernatorul Damascului, Al Haziri, s-a înştiinţat de această minune, a venit să viziteze mănăstirea şi să se închine la icoana izvorâtoare de mir a Maicii Domnului, cu nădejdea că se va vindeca de orbirea sa, căci orbise din pricina unei boli. Şi într-adevăr, după ce şi-a uns ochii cu Sfântul Mir care izvora din sfânta icoană, îndată s-a vindecat şi a început să vadă.
Dascălul Ar Naldos scrie şi el că această minune, a preschimbării chipului Maicii Domnului în trup omenesc real, precum şi izvorârea de mir, a ajutat foarte mult Biserica în răspândirea şi întărirea Creştinismului în Orient. De asemenea a ajutat mult şi în înfruntarea atacurilor tuturor acelora care se luptau împotriva Creştinismului.

Aceste minuni ale Maicii Domnului au contribuit de asemenea la păstrarea unităţii creştinilor în lunga perioadă când Biserica a încercat să păstreze credinţa neîmpărţită şi să unească toate popoarele creştine.
Faima minunilor icoanei făcătoare de minuni a Maicii Domnului a trecut de hotarele Siriei, iar harul ei se dăruieşte nu numai creştinilor, ci şi celor de altă credinţă.
Vom povesti aici o minune a Maicii Domnului care s-a petrecut cu o musulmană. Această minune s-a săvârşit cu vreo douăzeci de ani în urmă în Siria.
O femeie mahomedană a născut un copil care nu putea să meargă. La orice încercare a copilului de a face un pas, mâinile şi picioarele i se mişcau în toate părţile.
Femeia ar fi făcut orice ca să-l vindece pe copilul ei. Ar fi vrut ca profetul ei, Mahomed, să aibă acest har şi putere de a face minuni. Atunci ar fi mers la geamie şi s-ar fi rugat lui săptămâni şi luni de zile. însă profetul ei se îngrijea numai de haremul său şi să făgăduiască miere şi pilaf credincioşilor lui. El este profetul bunurilor pământeşti şi al desfătărilor.
îndurerata mamă auzise de Maica Domnului „Saidnaya" a creştinilor ortodocşi şi de minunile ei cele multe, dar în inima ei se ridicau gânduri de îndoială. Oare va voi Maica creştinilor să se milostivească de ea? Simţea însă chemarea Maicii Domnului. Simţea că o firimitură din dumnezeiasca ei milostivire va exista şi pentru ea. Nu va pierde nimic Maria, Maica creştinilor, dacă va da din bogăţia darurilor ei puţină bucurie şi acestei mame. Şi se gândea în sinea ei: „Creştinii o numesc «Maica celor îndureraţi», însă eu o voi numi Maica mea, pentru că şi eu sunt mamă ca şi ea, iar ea ştie ce înseamnă durerea pe care a încercat-o pentru singurul ei Fiu".
Astfel a mers la Mănăstirea Maicii Domnului. S-a oprit cu mult respect înaintea sfintei icoane izvorâtoare de mir a Maicii Domnului şi a spus:
- Preasfântă Maică a creştinilor, ştiu că nu sunt dintre fiii tăi, deoarece am altă credinţă. Dar fiindcă toţi vorbesc despre noianul milostivirii tale, cer şi eu o picătură din ea. Ştiu că poţi vindeca

copilul meu. Vindecă-l şi voi umbla prin sate şi voi aduna untdelemn şi ţi-l voi aduce ca recunoştinţă.
Mama şi fiul ei au rămas în acea noapte în mănăstire. Noaptea copilul ei a văzut în vedenie pe Maica Domnului, care l-a vindecat de boala lui chinuitoare. De bucurie, copi-
Iul a început să strige, să umble şi să alerge încoace şi încolo spunând:

- Merg pe picioare! M-am făcut bine!

Atunci când mama l-a întrebat pe copil cum s-a întâmplat, ce s-a petrecut, acela a răspuns:

- O Femeie foarte frumoasă, care era îmbrăcată în veşminte albastre şi albe, a tras de mâinile şi de picioarele mele şi m-a vindecat. Acum sunt bine şi pot merge.

Auzind acestea, femeia a îngenuncheat înaintea icoanei Maicii Domnului şi primul dar pe care i l-a adus a fost un râu de lacrimi fierbinţi. Apoi s-a întors la treburile sale. Dar nu şi-a uitat făgăduinţa, ci umblând din poartă în poartă ca o cerşetoare, cerea untdelemn pentru Maica Domnului. Nu o interesa ce spuneau toţi ceilalţi despre ea, ci având mereu înaintea ochilor ei minunea, vindecarea copilului ei, pe care îl vedea în fiecare clipă, spunea tuturor slava şi măreţia Preasfintei Maici a lui Dumnezeu.
După ce a adunat untdelemnul, a pornit spre Saidnaya. De la drum până în vârful muntelui, unde se află mănăstirea există destule trepte. Acea mamă urca treptele aducând cu ea şi vasul cu untdelemn, dar inima o luase înaintea picioarelor şi ardea de dorinţa de a-şi exprima din nou simţămintele de recunoştinţă faţă de Maica Domnului. La un moment dat a obosit şi a lăsat vasul cu untdelemn pe
o treaptă ca să se odihnească puţin. Când a ridicat vasul ca să-şi continue urcuşul, a rămas uimită văzând că pe treapta unde fusese vasul cu untdelemn se întipărise chipul Maicii Domnului. Astăzi această icoană este înconjurată cu un gărduţ de lemn şi mărturiseşte fiecărui vizitator şi închinător care urcă treptele atotputernicia Maicii Domnului.
Creştinii ortodocşi din Liban o cinstesc mult pe Maica Domnului „Saidnaya" şi toţi doresc să viziteze renumita mănăstire a Maicii Domnului şi să se închine icoanei ei cele pline de har. Pentru ei,

închinarea la această mănăstire este ceva sfânt. Este ca şi cum s-ar fi învrednicit să se închine la Sfintele Locuri. De asemenea mulţi îşi botează copiii la această mănăstire, iar dacă nu au băieţi, îi făgăduiesc
Maicii Domnului, dacă îi vor dobândi. Mulţi ortodocşi libanezi nu taie părul copiilor lor până în ziua când se învrednicesc să se închine la mănăstire.

O minune recentă a icoanei Saidnaya

în decembrie 2004, un arab saudit, musulman, s-a înfăţişat la mai multe agenţii de presă pentru a relata următoarea întâmplare de necrezut, care i s-a petrecut şi care i-a schimbat viaţa. Povestea aceasta a apărut la televiziune, la radio, pe internet, a circulat în ziare, reviste şţ broşuri în întreaga Arabie Saudită, în Siria, Palestina şi în ţările vecine.
Acum câţiva ani, acest bărbat s-a căsătorit cu o musulmană foarte bogată, însă stearpă. Anii au trecut, şi în pofida tuturor străduinţelor şi a cheltuielilor mari, făcute la mulţi doctori, cei doi au rămas fără copii. Părinţii lui i-au propus să se căsătorească cu o altă femeie, păstrându-o şi pe întâia sa soţie (legea locală îngăduie până la patru căsătorii concomitente).
Obosit, neliniştit şi deznădăjduit, bărbatul nu a primit sfatul părinţilor săi, ci a ales să plece în vacanţă cu soţia sa în Siria. Ajunşi acolo, au închiriat o limuzină şi un şofer care să îi conducă ca ghid în călătoriile lor prin Siria. De-a lungul vacanţei, şoferul a observat că perechea saudită părea amărâtă, îndurerată, mâhnită. Deoarece devenise apropiat de pereche, şoferul i-a întrebat îngrijorat de ce sunt nefericiţi - poate pentru că nu sunt mulţumiţi de felul în care conduce excursia?
Perechea i-a mărturisit şoferului că pricina nefericirii lor este neputinţa de a avea copii. Şoferul, care era şi el musulman, le-a spus atunci că, în Siria, creştinii - şi anume creştinii ortodocşi - au o mănăstire numită „Panaghia Saidnaya" (nume compus dintr-un cuvânt grecesc care înseamnă „Preasfânta" şi un cuvânt arab care înseamnă „Doamna noastră") şi că mulţi oameni care nu pot avea prunci se îndreaptă către icoana ei făcătoare de minuni. Ei merg la mănăstire şi li se dă să mănânce din fitilul candelei care arde înaintea

icoanei celei minunate. Iar apoi „Maria” creştinilor le dă ceea ce doresc, după credinţa lor.
însufleţiţi de emoţie, arabul saudit şi soţia sa i-au cerut şoferului să îi ducă la Mănăstirea „Saidnaya” a „Doamnei Creştinilor”, spunând: „Dacă vom avea un copil, când mă voi întoarce îţi voi da 20.000 de dolari SUA, iar mănăstirii 80.000 de dolari SUA”. Astfel, s-au dus la mănăstire şi au făcut precum li s-a zis. Apoi, s-au întors acasă şi după ceva vreme, femeia a rămas însărcinată. După câteva luni, a născut un băieţel minunat. A fost cu adevărat o minune a Doamnei noastre, de Dumnezeu Născătoarea.
Acum, de îndată ce soţia sa a născut, bărbatul saudit a vrut să se întoarcă în Siria, ca să-şi ţină făgăduinţele pe care le făcuse. La întoarcere, l-a sunat pe acelaşi şofer şi i-a cerut să îl ia de la aeroportul din Damasc. însă şoferul era un om viclean şi rău şi i-a convins pe doi prieteni ai săi să meargă împreună cu el la aeroport ca să îl ia pe bogatul arab saudit, să îi fure banii şi să îl omoare. Aşadar, l-au luat pe bogătaş de la aeroport, iar el, în timp ce conduceau, fără să îşi dea seama că cei trei plănuiseră să îl omoare, le-a spus prietenilor şoferului că le va da fiecăruia dintre ei 10.000 de dolari SUA.
Nemulţumiţi de suma care li se dădea, s-au abătut din drumul către mănăstire şi au mers într-un loc pustiu, unde l-au omorât pe bărbatul saudit, apoi i-au tăiat capul şi celelalte părţi ale trupului său (mâinile şi picioarele) în bucăţi. Orbiţi de patimă şi copleşiţi de fapta groaznică pe care tocmai o săvârşiseră, au pus rămăşiţele bărbatului în portbagajul maşinii, în loc să le lase acolo. După ce i-au luat banii, ceasul şi tot ce mai avea, au pornit să caute un alt loc pustiu pentru a scăpa de rămăşiţe.

Apoi, pe când se aflau pe autostrada naţională, maşina a făcut o pană şi s-a oprit în mijlocul drumului. Cei trei s-au dat jos ca să vadă ce se întâmplase cu motorul. Un motociclist s-a oprit să îi ajute, însă ei, temându-se ca nu cumva să se descopere fapta lor cea groaznică, au spus că nu au nevoie de ajutor. însă în timp ce pleca, motociclistul a observat în trecere sânge picurând din spatele vehiculului, şi a chemat poliţia pentru investigaţii, căci întreaga scenă şi cei trei

oameni dădeau de bănuit. Poliţiştii au sosit şi, văzând sângele de sub maşină şi de pe asfalt, au ordonat deschiderea portbagajului.
Ei bine, atunci când au deschis portbagajul, dintr-odată, bărbatul saudit s-a sculat, în chip vădit şi minunat, viu şi nevătămat, zicându-le: „Tocmai acum această Panaghia a isprăvit să-mi coasă gâtul chiar aici (şi le-a arătat zona mărului lui Adam), după ce mi-a cusut restul trupului". Văzând aceasta, cei trei ucigaşi şi-au pierdut de îndată minţile, au înnebunit. Poliţia le-a pus cătuşele şi în timp ce erau duşi spre un spital de nebuni, criminalii strigau că este cu neputinţă ca bărbatul saudit pe care îl omorâseră, îl decapitaseră şi îl măcelăriseră să mai fie în viaţă.
Sauditul a mers la un spital pentru a fi examinat de către doctori, iar aceştia au confirmat şi au întărit faptul că de puţină vreme i se făcuseră cusăturile, adeverind astfel această întâmplare minunată. Cusăturile erau, şi sunt încă, evidente. Atunci când sauditul a ieşit din portbagajul maşinii, părea a fi, pur şi simplu, făcut din nou, mărturisind într-una că Panaghia a pus la loc trupul său şi l-a înviat cu ajutorul Fiului ei.
Imediat după aceasta, arabul saudit şi-a chemat rudele din Siria, şi au mers toţi împreună la Mănăstirea „Panaghiei Saidnaya", dând laudă, slavă şi rugăciuni, iar în locul darului iniţial de 80.000 de dolari SUA, pe care îl făgăduise, a dat 800.000 de dolari SUA pentru Născătoarea de Dumnezeu.
Astăzi, când bărbatul acesta istoriseşte amănuntele acestei minuni copleşitoare, îşi începe povestirea cu cuvintele: „Pe când eram musulman, mi s-au petrecut cele ce urmează..." - ceea ce arată că nu mai este musulman, nici el, nici familia sa.
Această minune a covârşit cu înfricoşată uimire toată lumea arabă - musulmană şi întreg Orientul Mijlociu.
Mesajul ceresc
D
in viaţa Sfântului Andrei cel nebun pentru Hristos transcriem vedenia în care Sfântul l-a văzut pe Proorocul David şi şi-a adus aminte de cuvintele care se referă la Maica Domnului.
în Duminica Stâlpărilor (Floriilor), când mulţimea slăvea pe Stăpânul Hristos cu cântări şi ramuri de finic, fericitul Andrei a văzut intrând

în Biserica Sfintei Sofia un bătrân foarte frumos cu o barbă albă. Era urmat de o mulţime de popor care ţinea ramuri de finic şi cruci strălucitoare. Feţele lor erau minunate şi frumoase şi cu toţii cântau o cântare dulce şi înveselitoare. Dând cu smerenie întâietate unul altuia, ei au trecut de amvon şi au intrat în Sfântul Altar. Bătrânul îi însoţea cu acompaniamentul harpei sale pe cei ce cântau.
Cuviosul, auzind şi văzând aceste lucruri minunate, a tresăltat de bucurie şi a strigat:
- „Adu-ţi aminte, Doamne, de David şi de toate blândeţile lui” .
Iată, în Prooroci am auzit despre Născătoarea de Dumnezeu şi Mijlocitoarea către Domnul şi cu adevărat am văzut Biserica lui Dumnezeu mare şi strălucitoare ca Sfânta Sofia .
Erau acolo de faţă şi câţiva filosofi care, auzind acestea, i-au spus:
- Nebunule, dar ce sunt acestea pe care le spui? Oare acest stih din Psaltire se referă la Doamna şi Stăpâna noastră?
- Şi în Locaş, şi în locaş Se odihneşte Dumnezeu, le-a răspuns Cuviosul.
Aceia n-au înţeles şi, după ce şi-au bătut joc de el, au plecat.
Cuviosul însă le spunea acestea, deoarece l-a văzut acolo pe împăratul David, împreună cu Proorocii. Şi vorbind singur, a continuat:
- Preaslăvite David, tu care ai zis în vremea de demult: „Până ce nu voi afla loc Domnului, locaş Dumnezeului lui Iacov” , iată că ai aflat loc pentru sălăşluirea şi odihna lui Dumnezeu: mai întâi pe Stăpâna, Născătoarea de Dumnezeu, care mijloceşte pentru noi; după aceea, această biserică minunată. Locaş al lui Dumnezeu şi aceea, locaş al lui Dumnezeu şi aceasta. Şi ca să cunoaşteţi voi, cei neînvăţaţi, în această clipă se aud aici cântări cereşti.
©
A
In paraclisul Sfintei Soros care se afla în Biserica Vlaheme din Constantinopol se săvârşea odată priveghere de toată noaptea.
Acolo a mers odată şi fericitul Andrei, făcând cele obişnuite ale sale, precum şi Epifanie împreună cu un rob al său.
Epifanie avea obiceiul să stea cât timp putea, o dată până la miezul nopţii şi altă dată până dimineaţa.

Era aproape al patrulea ceas din noapte (după ceasul bizantin), când fericitul Andrei o văzu pe Preasfânta Născătoare de Dumnezeu Maria înaintând de la Uşile împărăteşti către Jertfelnic. Părea foarte înaltă şi o însoţea un alai cinstit şi strălucitor, alcătuit din Sfinţi care purtau haine albe. în mijlocul lor se deosebeau Cinstitul înaintemergător şi Ioan Teologul, care stăteau la dreapta şi la stânga Preasfintei Născătoare de Dumnezeu. Dintre acei purtători de haine albe, unii mergeau înainte, iar alţii veneau din urmă, cântând imne şi cântări duhovniceşti.

Când s-a apropiat de amvon, Cuviosul i-a spus lui Epifanie:

- Vezi, fiul meu, pe Doamna şi Stăpâna lumii?
- Da, cinstite Părinte! a răspuns tânărul.

între timp Preasfânta Născătoare de Dumnezeu a îngenuncheat şi s-a rugat multă vreme. îl ruga pe Fiul ei pentru mântuirea lumii şi îşi uda cu lacrimi sfânta ei faţă. După rugăciune a intrat în Jertfelnic, unde s-a rugat pentru credincioşii care privegheau.

Când şi-a împlinit rugăciunea, şi-a scos de pe capul ei cel preacurat maforiul ei cel strălucitor cu o mişcare cuviincioasă şi plină de Har şi aşa cum o vedeau, înaltă şi impunătoare, l-a întins cu preasflntele sale mâini ca Acoperământ deasupra celor din biserică. Multă vreme au privit amândoi veşmântul întins care iradia o slavă dumnezeiască asemenea chihlimbarului. Cât timp a stat acolo Doamna Născătoare de Dumnezeu, se văzu şi sfântul veşmânt cum răspândea har. Când aceea a pornit să urce către Cer, a început şi dumnezeiescul veşmânt să se strângă puţin câte puţin şi să dispară din faţa ochilor lor. Acest sfânt veşmânt pe care îl văzuseră acolo închipuia harul pe care îl dă Preasfânta Născătoare de Dumnezeu credincioşilor.

©

La vreo 150 de metri de portul Schitului Sfânta Ana din Sfântul Munte Athos, închinătorul întâlneşte un loc de închinare şi lângă el un zid pe care îl binecuvintează toţi monahii. Acolo ei îşi lasă greutatea de pe umeri, ca să se
odihnească puţin şi să se întărească pentru ostenitorul urcuş. De aici începe golgota lor.

în locul acesta unde este zidit acest loc de închinare, voia lui Dumnezeu a îngăduit să se întâmple ceva minunat, prin arătarea

Maicii Domnului, ale cărei cuvinte au mângâiat şi mângâie zilnic pe cei care urcă încărcaţi, ca nişte animale de povară, pe cărarea ce duce de la port la diferitele chilii ale Schitului. Acest fapt este scris sub icoana Mântuitorului Răstignit şi se referă la minunea ce s-a petrecut. „Un oarecare ucenic al unui bătrân, care urca cu multă osteneală de la mare cu o greutate pe umeri, s-a împuţinat cu sufletul şi se gândea că se osteneşte în zadar. Atunci s-a aşezat în acest loc pentru a se odihni. Deodată o aude de sus în chip minunat pe ocrotitoarea şi ajutătoarea noastră, Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, spunându-i:

- De ce te împuţinezi şi te mâhneşti? Să ştii că aceste osteneli pe care monahii le rabdă cărând în spate greutate sunt socotite o jertfă plăcută înaintea lui Dumnezeu, iar sudoarea pe care o varsă este socotită de Hristos ca sânge mucenicesc şi mare plată vor primi în Ziua Judecăţii cei care suferă fără să cârtească ostenelile aspre ale nevoinţei şi ale ascultării de aici.

Atunci fratele auzind acestea şi încredinţându-se în inima sa de ele, a povestit totul părinţilor şi fraţilor. Şi străbătând cu bucurie duhovnicească şi cu cuviosie cealaltă vreme a vieţii sale de asceză şi de ascultare, s-a mutat în locaşurile cereşti ca să primească răsplata ostenelilor sale potrivit făgăduinţei dumnezeieşti”.

Potrivit tradiţiei athonite, despre această descoperire a aflat şi patriarhul Constantinopolului, Chirii al V-lea Karakallos, care pe atunci se nevoia în Schitul Sfânta Ana. Din acea zi a încetat să mai ducă cu măgăruşul uneltele agricole la livada de măslini, care se afla aproape de locul unde se petrecuse minunea, ci le ducea pe umeri, dorind ca să primească şi el cununa mucenicestilor sudori ale fraţilor şi ascultătorilor din Schit.

în locul unde s-a auzit glasul Maicii Demnului s-a zidit mai târziu un loc de închinare, pentru a da mărturie despre această minune.

&

Era 21 ianuarie 1980, Duminica Fiului Risipitor, spre seară. Stareţul Paisie se afla la Chilia sa Panaguda şi îşi făcea obişnuita priveghere, rugându-se cu metania. Pe când se afla cufundat în rugăciune, deodată a văzut chilia sa umplându-se de o lumină cerească negrăită. în acelaşi timp

i s-a arătat un Sfânt într-o lumină ca fulgerul, ce purta o mantie de egumen. Lângă Sfânt a văzut absida unei biserici în care se afla zugrăvită icoana unui Sfânt.
Această vizită cerească i-a pricinuit sufletului smerit al Stareţului o teamă sfântă, dar totodată şi o bucurie negrăită. Pe când îl privea pe Sfânt şi se minuna de schimbarea lăuntrică ce i-o pricinuise, se întreba în sine: „Cine o fi acest vizitator ceresc?". în acea clipă a auzit din paraclisul său, ce este afierosit Maicii Domnului, o voce dulce - Stareţul a mărturisit mai apoi că era a Maicii Domnului - spunându-i: „Este Sfântul Vlasie din Sclavena. Peste câteva zile va circula biografia lui. Un creştin pensionar din Agrinio va ajuta ca să fie construită biserica Sfântului. Acolo, în absidă, era zugrăvită icoana Sfântului".
După opt zile de la această întâmplare minunată, în Sclavena a început să circule biografia Sfântului. Au trimis şi Stareţului Paisie o carte cu viaţa lui, desigur, fără ca acesta să fi aflat că fusese deja tipărită şi nici editorii nu ştiau de arătarea Sfântului.
Când Stareţul a primit cartea, s-a minunat şi a slăvit pe Dumnezeu, Care a iconomisit în acest chip să-l cunoască pe acest Sfânt al Bisericii necunoscut până atunci. A considerat o mare cinste faptul de a fi cercetat de Sfânt şi de a-l vedea cu ochii săi. Pentru aceasta, a întors vizita, mergând din Sfântul Munte la Sclavena. Acolo s-a închinat la mormântul Sfântului Vlasie şi la moaştele lui cele pline de Har, care se păstrează în biserica ce-i poartă numele.
Apoi Stareţul a descris în amănunţime trăsăturile Sfântului Vlasie pentru a putea fi pictată icoana lui. La această icoană Stareţul se închina adeseori cu multă evlavie.
De atunci în fiecare an, la 21 ianuarie, Stareţul prăz- nuia cu priveghere de toată noaptea minunea arătării Sfântului Vlasie şi a Maicii Domnului, căreia i-a auzit vocea.
©
Tot Stareţul Paisie povesteşte despre o vedenie pe care a avut-o Părintele Tihon:
„într-una din ultimele zile ale vieţii sale, am ieşit afară să-i aduc puţină apă. Când am deschis din nou uşa şi am intrat în chilie, m-a privit cu uimire şi m-a întrebat:

- Tu eşti Sfântul Serghie?
- Nu, Părinte, sunt Paisie.
- Fiule, acum au fost aici Maica Domnului, Sfântul Serghie şi Sfântul Serafim. Unde s-au dus?

Atunci am înţeles că se întâmplase ceva neobişnuit şi l-am întrebat:

- Ce v-a spus Maica Domnului?
- Că va trece praznicul şi după aceea mă va lua.

Era după-amiază, în ajunul Naşterii Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, 7 septembrie 1968, iar după trei zile, la 10 septembrie, s-a odihnit în Domnul".

©

Ucenicul Sfântului Grigorie Sinaitul, care a trăit la Schitul Magula din Sfântul Munte, s-a rugat odată Maicii Domnului, cerându-i să-i arate câţi monahi se mântuiesc în Grădina ei. Aceasta a cerut-o ca să se întărească în nevoin- ţele sale duhovniceşti.

într-o noapte a auzit un glas care l-a chemat să iasă afară şi să se uite la vârful Athonului. Ieşind, a văzut-o pe împărăteasa Cerurilor într-o lumină negrăită stând pe vârful Athonului şi înconjurată de o mare mulţime de coloane de foc. Atunci a auzit şi glasul ei spunându-i:

- Această nenumărată mulţime de coloane de foc sunt Părinţii Aghioriţi. Dacă vei putea număra stelele cerului, atunci îi vei putea număra şi pe monahii mântuiţi din acest loc, care în vremurile din urmă vor fi şi mai mulţi.

După ce Maica Domnului a rostit către acel monah aceste cuvinte pline de nădejde, s-a făcut nevăzută. După această vedenie monahul a început să se nevoiască cu mai multă asprime. De Dumnezeu înţelepţiţii Părinţi spun că „înaintea harismelor şi darurilor lui Dumnezeu merg ostenelile, iar ispitele sunt urmate de mângâierile Duhului" (Sfântul Macarie Egipteanul). Prin aceste nevoinţe trupeşti şi duhovniceşti s-a arătat deopotrivă cu pustnicii şi cu minunaţii Sfinţi din vechime şi s-a învrednicit să o vadă pe Maica Domnului, care este nespusa veselie a fiecărui suflet, mângâiere a celor întristaţi şi folosul de obşte al firii omeneşti.

©

Stareţul Iosif Isihastul de la Katunakia a fost unul dintre cei mai mari nevoitori din Sfântul Munte Athos din ultimii ani. Niciodată nu a

dorit pacea cu patimile şi cu diavolii, ci iubea nevoinţa, silirea, sudoarea feţii, ispitele şi dispreţuirea, pentru că el aştepta bucuria în veacul viitor, în împărăţia lui Dumnezeu. Toată viaţa lui a fost o continuă mucenicie, dăruind sânge ca să primească duh.
Ultimele zile ale Stareţului Iosif le descrie unul din fiii săi duhovniceşti, părintele Efrem, în felul următor:
„V-am spus şi altă dată despre dragostea lui (a Stareţului Iosif) faţă de Maica Domnului. Era atât de fierbinte, încât nu se poate descrie. De îndată ce rostea numele ei, din ochi îi curgeau lacrimi.
De multă vreme o rugase să-l ia ca să se odihnească. Iar aceasta l-a ascultat. L-a înştiinţat cu o lună înainte despre plecarea lui. Atunci Stareţul m-a chemat şi mi-a spus ce să pregătesc.
în ajunul adormirii sale, pe 14 august 1959, a trecut să-l vadă şi Domnul Shinas din Voios, care îi era foarte apropiat.

- Ce faceţi, Gheronda? l-a întrebat acela. Cum sunteţi cu sănătatea?
- Sotiris, mâine plec! Când vei auzi clopotele, să-ţi aduci aminte de cuvintele mele!

A doua zi, la Sfânta Liturghie din 15 august, Stareţul a cântat cu osteneală «Sfinte Dumnezeule», iar în timp ce se împărtăşea cu Preacuratele Taine a spus: «Merinde pentru viaţa veşnică».
Când s-a făcut ziuă, Stareţul a rămas şezând pe mucenicescul său scaun în curtea sihăstriei noastre, aşteptând ceasul şi clipa plecării. Era sigur de vestirea primită de la Maica Domnului, dar văzând că timpul trece şi că soarele urcă pe cer, l-a cuprins un fel de mâhnire, de nelinişte, pentm întârziere. La un moment dat m-a strigat şi mi-a spus:

- Fiule, de ce întârzie Dumnezeu? Soarele se suie sus pe cer şi eu mă aflu încă aici.

Văzându-l pe Stareţ nerăbdător, i-am spus cu curaj:

- Gheronda, nu vă mâhniţi, vom face mgăciune şi veţi pleca.

Atunci i s-au oprit lacrimile. Părinţii şi-au luat metaniile şi rosteau fiecare Rugăciunea lui Iisus. Nu a trecut un sfert de oră şi deodată mi-a spus:

- Cheamă-i pe părinţi să pună metanie, deoarece plec.

După ce am pus ultima metanie, a stat puţin, apoi
şi-a ridicat ochii spre Cer şi a privit cu insistenţă vreo două minute. Apoi s-a întors spre noi şi ne-a spus:

- S-au terminat toate. Plec. Binecuvântaţi!

Rostind ultimele cuvinte, şi-a întors capul spre dreapta, a deschis şi închis liniştit de vreo trei ori gura şi ochii şi a adormit. Cu adevărat o moarte cuvioasă!" .

©

Odată Părintele Simon Arvanitul a vizitat Sfântul Munte pe când era încă monah. Acolo a cemt voie de la părinţi să-l lase să pustnicească la Peştera Sfântului Atanasie Athonitul. Părinţii de la peşteră i-au răspuns că ei nu pot face aceasta, deşi ştiau cât de duhovnicesc şi nevoitor era, temându-se ca nu cumva să se împotrivească Mănăstirea Marea Lavră auzind că un monah din lume vrea să locuiască în peşteră. Deoarece Părintele Simon insista mult, i-au spus că vor face rugăciune la Maica Domnului o săptămână întreagă, după care îi vor da răspunsul. Şi într-adevăr, după o săptămână i-au dat următorul răspuns:

- Părinte Simon, Maica Domnului ne-a vestit că trebuie să te întorci în lume, căci oamenii au nevoie să-i povăţuieşti spre mântuire.

Aceasta s-a petrecut în anii 1929-1930.

©

Stareţul Ghelasie a fost un bărbat îmbunătăţit care a trăit în ultimii ani ai vieţii în Sfântul Munte Athos. S-a închinoviat în Sfânta Mănăstire Simonos Petras, dar cea mai mare parte a timpului a petrecut-o în portul Dafni unde, ca reprezentant al mănăstirii, prelua lemnul care venea cu vaporul. Era cuprins de flacăra dragostei care pusese stăpânire pe mintea şi pe inima sa şi care îl îndemna nu numai să le rabde pe toate, precum mărturiseşte Apostolul neamurilor, Pavel , ci să se şi străduiască să şi-o însuşească în măsura ei desăvârşită. Dacă dragostea este sfârşitul Proorocilor şi învăţătorilor şi pecetea celor două Testamente, pe acest lucrător al dragostei ce trebuie să-l considerăm? Cum să-l numim pe acesta, care aparent se mişca în curţile înaltei filosofii ale dragostei, însă de fapt intrase cu adevărat în cele nepătrunse ale celor nepătrunse?

Dragostea l-a ajutat să urce „din slavă în slavă” şi să se asemene cu îngerii, care, aşa cum ştim, niciodată nu contenesc să contemple şi să urce către întâia Lumină, Dumnezeu.

era, Datorită acestei dragoste, care este prima şi cea mai
lirea mare dintre porunci , s-a învrednicit de vedenii dumneze-
DCU- ieşti, făcându-se ca unul din cei fără de trup, deşi se afla în
lult, trup.
ptă- Dar cine poate descrie mărimea dragostei sale pentru
Şi Dumnezeu? Datorită dragostei, viaţa lui nu era cu nimic
ms: mai prejos decât cea a Mucenicilor. Astfel putea să strige
tre- împreună cu Pavel către Dumnezeu: „Mor in fiecare zi!” .
să-i De aceea şi Dumnezeu l-a învrednicit să vadă Lumina necreată care umplea sărăcăcioasa sa chilie.

- Trăiesc în mijlocul unei lumini care vine va- luri-valuri şi mă învăluie şi mă schimbă, spunea el. Nu ştiu ce este această lumină, dar nu este ca cea a soarelui, nici ire a ca cea electrică. Aş fi dorit să o vadă toţi oamenii, să împart

S-a fiecăruia din această lumină.
cea Dragostea lui faţă de Maica Domnului era de nede-
)afni scris. Această dragoste l-a întrarmat şi l-a întărit să se
care dăruiască din ce în ce mai mult slujirii aproapelui, pe care o
, pU_ considera lucrarea de căpetenie. în fiecare zi o ruga pe
mna Maica Domnului să-l învrednicească să moară la Dafni, la
-este locul liniştirii sale, pe care îl iubea atât de mult. însă ea îl
si_Q înştiinţase prin vedenie că îşi va sfârşi viaţa în mănăstirea sa. Aşa a vrut ea ca să-l cinstească. tori_ Când s-a îmbolnăvit, fraţii l-au dus la mănăstire. A

3r murit aici, potrivit voii şi prezicerii Maicii Domnului. Sfârşi-
n pe tul lui a fost cuvios.
i ale ^

Lepă- In Duminica închinării Sfintei Cruci din anul 1978,
Părintele Metodie, de la Chilia „Sfinţii Teodori” din Karyes,
0 Şi l-a chemat pe ieromonahul Hristofor, care locuia mai jos de
ă nu Kaiyes, şi l-a trimis la Sfânta Mănăstire Kutlumusiu, unde
lină, era îngrijit compatriotul lor, ieromonahul Ioachim (toţi trei

erau români) să-i spună să se pregătească, deoarece a doua zi aveau să moară amândoi (adică ieromonahul Metodie şi ieromonahul Ioachim).
Aşadar, părintele Hristofor a mers la Mănăstirea Kutlumusiu şi i-a spus bătrânului Ioachim:
- Părinte Ioachim, binecuvântaţi! Părintele Metodie îţi spune să te pregăteşti, căci mâine veţi muri amândoi în acelaşi ceas. îţi cere şi iertare pentru tot ce ţi-a greşit.
Cum a auzit aceasta, Părintele Ioachim i-a spus bucuros:
- Să fie binecuvântat! înseamnă că ştie ceva Părintele Metodie, de spune aceasta.
în acea zi Părintele Ioachim se împărtăşise şi îi spusese diaconului Anastasie:
- E prima oară în viaţa mea când simt o astfel de bucurie.
A mers la chilia sa aşteptându-şi cu bucurie ceasul morţii şi spunând în româneşte: „Măicuţa mea Preasfântă! Măicuţa mea Preasfântă!".
Cum să nu fie Maica Domnului Măicuţa sa, de vreme ce de mic copil, de la şaisprezece ani, şi-a lăsat mama cea după trup şi pe tatăl său şi a venit în Grădina Maicii Domnului să se facă monah? De mic copil până la cei nouăzeci de ani ai săi a trăit în înstrăinare duhovnicească, în Sfântul Munte, pentru dragostea lui Hristos ca să se îmbogăţească cu lucrurile cele veşnice. A fost şters din lume de la vârsta de şaisprezece ani şi a fost scris în „Cartea Vieţii".
Aşadar, în vreme ce spunea: „Măicuţa mea Preasfântă! Măicuţa mea Preasfântă!" la ceasul al cincilea bizantin (în jur de ora 12 la amiază) şi-a în'chis ochii ca un copilaş şi a adormit liniştit în braţele Măicuţei lui.
Exact în acelaşi ceas s-a odihnit şi Părintele Metodie, cu o moarte cuvioasă, la vârsta de vreo şaptezeci de ani. Cele două suflete sfinţite au plecat împreună, pentru că au avut multă dragoste între ele. Aceasta au cerut de la Dumnezeu, ca să nu se despartă nici în această viaţă, nici în cealaltă. Bunul Dumnezeu a iconomisit astfel şi pentru ei, dar şi pentru noi, ca să ne folosim. Amin.
*
Tot în Sfântul Munte a trăit şi marele pustnic Aglaie, cetăţeanul Cerului, sălaşul Duhului Sfânt, îngerul trupesc. Asupra lui „se

odihnea Duhul lui Dumnezeu" precum peste Apostoli, peste Prooroci şi peste ceilalţi purtători de Duh. După cum scrie în Psalm, nici el „nu a dat somn ochilor săi, până ce nu a aflat locaş Dumnezeului lui Iacov" , până ce nu a dat frumuseţe chipului celui după Chip, ca să se desfăteze de Frumuseţea cea dintâi.
S-a nevoit cu multă acrivie mai presus de fire şi a trăit într-o neîncetată întristare dătătoare de bucurie, pentru a dobândi viaţa veşnică. Zi şi noapte îşi deprindea sufletul, aşa cum spune Marele Pavel , să dispreţuiască cele prezente ca şi cum nu ar fi şi să dorească cele viitoare care cu adevărat rămân, nevoindu-se să câştige răsplătirea chemării celei de sus . Deşi a trăit în mănăstire, viaţa lui arăta că era un locuitor al pustiului, unit cu Dumnezeu. Acesta, care totdeauna era singur, niciodată nu s-a depărtat de Dumnezeu.
Dragostea stareţului Aglaie faţă de Maica Domnului nu avea hotare. Stătea ore întregi înaintea icoanei ei şi îi vorbea, aşa cum vorbeşte copilul cu mama sa. Iar ea întotdeauna îl asculta cu răbdare şi îi împlinea cererile sale.
în pronaosul bisericii se afla icoana Maicii Domnului, care în fiecare zi îl aştepta să-i asculte mărturisirea, să-i vadă lacrimile şi să-i audă suspinele inimii. Şi adevăratul prieten al lui Dumnezeu şi slujitorul neobosit al Maicii Domnului se apropia de fiecare dată cu neîncetata nelinişte în inima sa şi cu marea întrebare pe buzele sale, care îl frământa, iar răspuns nu-i dădea nimeni:
- Maica Domnului! Maica Domnului, spune-mi: Mă voi mântui? Voi merge în Rai?
Odată a coborât din Cer o femeie îmbrăcată în haine smerite şi cernite şi i-a spus:
- Maica Domnului m-a trimis ca să-ţi spun că vei merge în Rai.
- Dar cine eşti tu care aduci vestea cerească a Maicii Domnului?
- Eu sunt Elisabeta, maica înaintemergătorului.
Era 5 septembrie, pomenirea Sfintei Elisabeta.
*
Sfinţii Sava şi Simeon (fiu şi tată), după ce au lăsat tronurile lor regale din Serbia, au trăit mai mulţi ani în Mănăstirea Vatoped. Amândoi au fost răniţi de dragostea lui Hristos, au lăsat slava lumii şi

au mers în pământ străin, urmând pe Domnul cu tot sufletul lor. Şi nu numai atât, ci, aşa cum spune biograful lor, Dometian, „amândoi şi-au dăruit sufletele lor Maicii Domnului", zi şi noapte mergând pe calea cea nerătăcită şi „slujind cu trupurile lor de lut pe cei fără de trup". Lucru minunat este că atunci când tatăl a cerut să fie îmbrăcat în schima îngerească după „obişnuita încercare, fiul l-a îmbrăcat pe tatăl său în îngerească schimă şi Sava, fiul după trup, a devenit tată după duh al lui Simeon, care era tatăl după trup al aceluia.
Deoarece faima virtuţii lor i-a îndemnat şi pe mulţi alţi sârbi să vină şi să se facă călugări în Sfântul Munte, au fost nevoiţi să construiască o mănăstire a lor. Şi postind destule zile, priveghind şi rugând-o cu căldură pe Preasfânta Născătoare de Dumnezeu ca să le arate unde este voia ei cea sfântă să zidească mănăstirea, fiind insuflaţi prin descoperire de la Dumnezeu, au zidit din temelie cu cheltuiala lor măreaţa Mănăstire a Intrării în Biserică a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, numită Hilandar" (Sfântul Nicodim Aghioritul).
*
Intr-un manuscris rusesc de la Mănăstirea Sfântului Panteleimon din Sfântul Munte Athos se scriu următoarele:
La un metoc al Mănăstirii Vatoped trăia un pustnic care se nevoia pentm mântuirea sa. Cuprins de dragostea lui Dumnezeu, nu urma întotdeauna acelaşi fel de viaţă, ci
se silea spre nevoinţe tot mai mari. A săvârşit tot felul de nevoinţe prin care şi-a îmblânzit pornirile trupeşti şi a omorât patimile. Se dăruise atât de mult nevoinţei postului, încât mulţi ani a mâncat numai o dată pe săptămână pâine, iar din aceasta atât de puţin, numai cât să trăiască.
Odată monahul acesta s-a îmbolnăvit grav. Atunci a căzut la icoana Maicii Domnului pe care o avea, cerându-i ca să-i dea sănătate. într-o noapte a auzit glasul Maicii Domnului care ieşea din icoană, şi i-a spus:
- Nu te teme! Vei trăi încă un an. De aceea mergi la Mănăstirea Vatoped ca să te pregăteşti pentru moarte.
Monahul a ascultat şi a mers la mănăstire. După un an a auzit din nou glasul Maicii Domnului care îl chema să vină la Domnul.
Şi astfel a adormit în pace.

©
Sfântul Arsenie Capadocianul s-a născut în Farasa Capadociei din Asia Mică.
La marile sărbători, ca şi Sfântul Arsenie cel Mare cel cu acelaşi nume cu el, priveghea toată noaptea, de la apusul până la răsăritul soarelui, într-o mică bisericuţă a Maicii Domnului, ce se afla într-o peşteră sus pe o stâncă. Ca să ajungi aici trebuia să urci patruzeci de trepte săpate în piatră şi altele o sută douăzeci din scândură. Nu poate oricine să rămână toată noaptea treaz, ci numai cel ce are Harul Duhului Sfânt, Care îl întăreşte. în celelalte zile începea slujba la ora nouă seara şi termina la trei după miezul nopţii cu Sfânta Liturghie. Sfinţenia lui s-a făcut repede cunoscută. Cu cât o ascundea, cu atât Dumnezeu îl trăda, chiar şi de departe prin dumnezeieştile daruri cu care îl îmbogăţise: străvede- rea şi harisma vindecării oricărui fel de boală.
în acei ani, înainte de catastrofa microasiatică , creş-tinii nu ştiau ce înseamnă medic. Pentru orice boală alergau la Sfântul Arsenie, iar acesta îi vindeca. Până şi turcii alergau la el să-i vindece. Unii dintre ei, care se considerau nevrednici să-l roage să le „citească", cereau numai cenuşă de la cădelniţa sa, pe care o puneau în apă şi după ce o beau, se vindecau.
După schimbul de populaţie din 1924, a plecat din patria sa împreună cu ceilalţi creştini ai săi şi s-a stabilit în Kerkira.
Se apropia însă ceasul să plătească şi Sfântul ultima datorie, aşa cum spune Sfântul Apostol Pavel: „Şi precum este rânduit oamenilor o dată să moară, iar după aceea să fie judecata" .
Atunci l-a chemat pe nedespărţitul său cântăreţ şi i-a spus:
- Vino, Prodrome, să ne luăm rămas bun, căci după trei zile voi pleca în cealaltă viaţă. Să ştii că a venit ieri Maica Domnului şi mi-a spus aceasta. M-a luat apoi în Sfântul Munte şi am văzut mănăstirile pe care îmi doream mult să le văd, dar nu mă învrednicisem. Ce să-ţi povestesc mai întâi, Prodrome? Cât de multe mănăstiri are Sfântul Munte! Ce biserici mari! Câtă măreţie!... Să nu te mâhneşti, căci soţia ta va muri după opt zile, iar a lui Ştefan Karamuratidis după treisprezece zile.

într-adevăr, astfel s-au petrecut toate. Şi aşa cum a spus Sfântul Arsenie, a treia zi a adormit somnul de veci al drepţilor la 10 noiembrie 1924, la vârsta de optzeci şi patru de ani.
Dar oare este cu putinţă ca sfârşitul său să fie considerat moarte? Nu, ci a fost o mutare la Cer, o suire la Dumnezeu pe Care atât de mult L-a iubit. Despre aceasta a fost înştiinţat de către Maica Domnului. Şi pe bună dreptate, căci cel care ştia data morţii celorlalţi, cum nu ar fi ştiut-o pe a sa? Iar acesta este un privilegiu al drepţilor. A auzit ceea ce aud numai cei vrednici, atunci când Duhul Sfânt vorbeşte prin Preasfânta Născătoare de Dumnezeu. în timp ce se ruga, a auzit: „Peste puţin vei cânta cântarea cea nouă împreună cu îngerii înaintea tronului lui Dumnezeu".
După ce a primit această vestire, s-a dăruit şi mai mult rugăciunii şi postului. S-a împărtăşit cu Prea Curatele Taine fără să guste altă mâncare. A vărsat atât de multe lacrimi, încât rasa lui s-a udat cu totul.
*
Din „Patericul Insulei Cipru" a monahului Vlasie de la Mănăstirea Stavrovunio consemnăm vedenia următoare:
„Monahul Ignatie, potrivit vechii tradiţii, a fost fondatorul Mănăstirii Hrisorroiatissa.
Egumenul mănăstirii, Ioachim (1794-1821), a adunat şi a transcris diferite povestiri şi tradiţii referitoare la istoria mănăstirii. Părintele Ioachim a cerut lui Ioan Kamaros în 1801 să-i facă o gravură în aramă a icoanei Maicii Domnului Hrisorroiatissa cu zece icoane drept chenar, care descriu fondarea mănăstirii şi câteva minuni. Potrivit acestor povestiri, pustnicul Ignatie, care se nevoia mai sus de mănăstire, în muntele numit Kremasti, odată în timp ce se ruga, a văzut de departe pe ţărmul insulei Pafos, în locul numit Mullia, o lumină strălucitoare. Când a mers acolo, a găsit icoana Maicii Domnului, care era închisă într-o peşteră de vreo patru sute de ani şi care, potrivit tradiţiei, era una din cele şaptezeci de icoane pictate de Sfântul Apostol Luca. Mai târziu ea a fost numită Hrisorroiatissa. Tot tradiţia spune că această icoană a fost aruncată în Marea Ciliciei de către o femeie în vremea iconomahiei ca să nu fie distrusă. Valurile mării au adus icoana în Cipru, unde a stat până în 1152.

Pustnicul Ignatie a luat icoana şi a urcat-o în muntele Roia, unde a zidit o mănăstire, după cum l-a povăţuit Maica Domnului, care se află acolo până astăzi. Icoana a primit numele Hrisorroiatissa de la muntele Roia, unde a fost zidită mănăstirea.
Icoana Maicii Domnului „Hrisorroiatissa" se află în catapeteasma bisericii, care a fost construită în 1770.
Mănăstirea Hrisorroiatissa se află lângă satul Panaghia din insula Pafos".
Nici istoria scrisă, nici tradiţia orală nu a păstrat numele evlaviosului monah care, punându-şi viaţa în pericol, a adus în Cipru icoana Maicii Domnului, cunoscută în lumea creştină sub numele Maica Domnului „Mahera".
Se pare că acel monah iubitor de Dumnezeu a fugit pe ascuns într-o noapte împreună cu alţi iconoduli prigoniţi din Asia Mică şi a ajuns pe ţărmul nordic al Ciprului.
De acolo a mers mai departe în frumoasa insulă a Sfinţilor pentru a afla un loc potrivit unde să se nevoiască şi să păzească această icoană preţioasă.
Munţii lui Mahera i-au plăcut mult. Aici necunoscutul monah s-a oprit şi s-a aşezat într-o mică peşteră aflată lângă un izvor. în această peşteră a aşezat şi icoana Maicii Domnului.
în anul 806 arabii au năvălit în Cipru şi au distrus biserici, au jefuit totul şi au luat în robie o mulţime de creştini ciprioţi pe care i-au dus în Siria.
Atunci când acel monah a murit, icoana a rămas în acea peşteră, care cu trecerea timpului a fost acoperită de arbuştii care au crescut la intrarea ei. în felul acesta a fost împiedicată intrarea în peşteră a animalelor şi păsărilor. Numai ciobanii, tăietorii de lemne şi vânătorii intrau uneori în peşteră şi se închinau la frumoasa icoană a Maicii Domnului.
în anul 964, Nichifor Fokas, viteazul general al Bizanţului, care mai târziu a devenit împărat, a cucerit insula şi a eliberat-o de stăpânirea arabă.
Odată cu trecerea timpului s-au pierdut urmele acestei sfinte icoane a Maicii Domnului.

în anul 1145 au ajuns în Cipru, de pe malurile Iordanului, monahul Neofit împreună cu ucenicul său, Ignatie. Până au găsit loc unde să se stabilească au stat o vreme în Mănăstirea Sfântului Ioan Gură de Aur, ce se află la poalele muntelui Pentadactilu. în toată perioada cât au stat în Mănăstirea Sfântului Ioan Gură de Aur, în fiecare seară vedeau înspre partea sud-vestică, departe de Levcosia, pe culmea înaltă a şirului de munţi, întotdeauna în acelaşi loc, o lumină mică care se aprindea şi se stingea de parcă îi chema să o cerceteze. Povăţuiţi de această minunată luminiţă, au ajuns la locul dumnezeieştii descoperiri. Acea luminiţă strălucitoare lumina exact locul unde se afla icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului. Când au scos cosoarele ca să taie arbuştii şi rugii de la intrarea peşterii, au auzit un glas dinăuntru spu- nându-le:

- Aplecaţi-vă şi luaţi cuţitul pe care vi-l dau. Vreau să tăiaţi rugii cu el şi nu cu cosoarele, pentru că prefer să fiu nu-mită Maica Domnului „Maheriotissa" decât „Kladevtiriotissa".

Când cei doi au intrat în mica peşteră, s-au închinat cu emoţie icoanei Maicii Domnului. Au observat că icoana era neschimbată, deşi au trecut atâtea veacuri de atunci de când a fost pictată de Sfântul Evanghelist Luca.

în jurul anului 1155 s-a mutat la Domnul cinstitul bătrân Neofit, iar în peşteră a rămas ucenicul său, Ignatie. Lângă el a venit apoi bătrânul pustnic Procopie. în 1160 a mers în Constantinopol, iar împăratul Manuel Comneanul Porfirogenitul i-a dăruit o sumă importantă de bani, cu care a construit o biserică, pe care a închinat-o Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, şi câteva chilii.

Astfel a început să se zidească renumita Mănăstire Mahera, închinată Maicii Domnului Maherotissa. în anul 1187 Mănăstirea Mahera a devenit Stavropighie .

Stăpâna şi ocrotitoarea Sfântului Munte

V

edenia pe care o consemnăm s-a petrecut în trapeza Mănăstirii Sfântului Panteleimon (Rusikon) din Sfântul Munte Athos, în vremea prânzului, la 27 decembrie 1860.

Un tânăr monah evlavios din mănăstire, după ce s-a sculat din somn la prima bătaie de toacă şi se pregătea să meargă la biserică pentru slujba de dimineaţă, a fost răpit în extaz şi a avut următoarea vedenie:

I se părea că se află în trapeza de obşte împreună cu toţi părinţii mănăstirii. Egumenul stătea la locul său, purtând mantia. Acest monah tânăr se afla în amvonul trapezei şi citea din cartea „Minunile Maicii Domnului". în timp ce citea, a observat că în spatele lui stătea un Sfânt şi citea din aceeaşi carte. îl urmărea pe tânărul monah şi citea exact ceea ce citea şi acela.

Deodată monahul care citea a văzut că se apropia de el o Femeie (era Maica Domnului). Nu şi-a dat seama că este Maica Domnului, ci mai degrabă a crezut că este mama lui, pentru că i s-a arătat sub chipul ei. Monahul însă nu a dat nici o importanţă celor văzute şi a continuat să citească.

Maica Domnului s-a apropiat şi mai mult de monah şi privind în cartea din care acesta citea, a citit şi ea câteva cuvinte care erau scrise sub o icoană a ei ce era tipărită în carte. Apoi a umplut mâna monahului cu mană, pe care acesta a mâncat-o, gândindu-se că acea Femeie este mama lui. Apoi Preasfânta Născătoare a mers la masa egumenului şi a început să împartă mană şi celorlalţi monahi. Monahul nu a încetat nici o clipă să urmărească mişcările acelei Femei, deşi mintea lui era încă ţinută să nu o recunoască.

Maica Domnului arăta ca o tânără înaltă, îmbrăcată în haine monahiceşti, cu mantie călugărească lungă, înconjurată de o lumină lină. Monahul urmărea cum Maica Domnului împărţea mană monahilor, însă unora le dădea, iar altora nu. Acest lucru l-a impresionat în mod deosebit.

După împărţirea manei, Maica Domnului s-a adresat monahului şi i-a spus:

- Citeşte ce scrie sub icoana de pe carte!

Atunci monahul a citit rar, clar şi cu voce ridicată.

- Aşa să citeşti, i-a spus ea după aceea.

Sfântul care s-a aşezat în spatele monahului la începutul citirii a urmat-o pe Maica Domnului cu mult respect, fără să se apropie de ea.

Văzându-l că este tânăr, monahul şi-a dat seama că este Sfântul Panteleimon, ocrotitorul mănăstirii lor.
La un moment dat monahul şi-a venit întru sine. Atunci şi-a dat seama că a întârziat la slujba de dimineaţă şi se neliniştea din această pricină. Dar şi-a dat seama repede că trecuseră numai zece minute. A slăvit-o pe Maica Domnului care i-a arătat că îşi cercetează turma sa. De asemenea i-a făcut o deosebită impresie faptul că Maica Domnului era îmbrăcată în haine călugăreşti. Se vede că tânărul monah nu ştia că Maica Domnului este prima Monahie a Creştinismului şi că toată viaţa ei a trăit în lipsuri, în rugăciune, în metanii şi că şi-a dăruit întreaga ei fiinţă idealului monahal.
*
Sfântul Sava Vatopedinul, cel nebun pentru Hristos, a povestit ucenicului său, monahul Ioan, o vedenie despre trapeza Mănăstirii Vatoped. A văzut cum doi îngeri ofereau monahilor în timpul mesei de obşte diferite mâncăruri,
fructe, dulciuri în vase de aur. Şi Sfântul povesteşte: „Apoi ne-am ridicat cu toţii şi am făcut împreună obişnuita rugăciune de mulţumire. în continuare am săvârşit pomenirea Stăpânei noastre Născătoare de Dumnezeu potrivit rânduielii bisericeşti. Am luat toţi câte o bucăţică din prescura Maicii Domnului. Au luat parte la pomenire şi s-au rugat împreună cu noi şi cei doi îngeri, arătând prin aceasta respect Maicii Domnului nostru Iisus Hristos...".
*
La 31 decembrie 1844, când Mănăstirea Sfântului Pavel din Sfântul Munte Athos a săvârşit sfinţirea bisericii ei închinată întâmpinării Domnului, un monah isihast din mănăstire nu a putut lua parte la priveghere, fiindcă era bolnav. Deoarece îşi dorea foarte mult să fie de faţă la sfinţirea bisericii, Maica Domnului nu a lăsat neîmplinită dorinţa lui.
Aşa cum era întins, monahul a fost răpit în extaz şi s-a văzut pe sine în biserică, participând la priveghere. Deodată a văzut-o pe Maica Domnului stând în Altar pe tronul din spatele Sfintei Mese şi ţinând pe Domnul Hristos în braţele ei. Pruncul Iisus strălucea ca o stea cu multe lumini şi ţinea în mâinile Sale sceptru împărătesc. Fecioara Maria era îmbrăcată într-o haină de culoare albăstruie, iar pe

deasupra era împodobită cu un acoperământ de porfiră, aşa cum o vedem în sfintele ei icoane. Prin aceasta se arăta că biserica a fost închinată Preasfintei Fecioare, care în felul acesta a devenit ocrotitoarea ei şi a întregii mănăstiri.
Aşa cum privea plin de uimire, monahul o vede pe Maica Domnului cum îşi scoate acoperământul de porfiră, îl aşează pe tron şi iese din Sfântul Altar. O vede cum merge la strana dreaptă, apoi la cea stângă, îndemnându-i pe cântăreţi şi pregătindu-le cântările. Apoi o vede cum îi binecuvântează pe preoţi, pe paraclisieri şi pe canonarhi şi se îngrijeşte să se facă toate cu bună rânduială. Apoi a început să meargă prin biserică şi să privească cu mulţumire coloanele şi arcadele, atingându-le cu mâna şi întărindu-le ca să rămână pentru totdeauna în picioare. După aceea a intrat iarăşi în Sfântul Altar şi a luat parte împreună cu arhiereul şi cu preoţii la prepararea mirului şi a celorlalte materii necesare sfinţirii, supraveghind şi îndrumând totul ca una ce era Stăpâna întregii ceremonii şi a casei sale. Apoi a ieşit din Sfântul Altar şi luând parte la litanie, se bucura şi cânta împreună cu cei care participau la ea. La fel a făcut şi la Sfânta Liturghie. Cea mai mare parte a acestei slujbe a stat în Sfântul Altar împreună cu arhiereii şi cu preoţii.
După ce şi-a venit întru sine, monahul a mulţumit Maicii Domnului pentru acea vedenie, căci în felul acesta a fost şi el învrednicit să ia parte la sfinţirea bisericii mănăstirii sale şi astfel să nu se lipsească de binecuvântarea şi bucuria sărbătorii.
*
In anul 1839 Sfânta Mănăstire a Sfântului Pavel s-a transformat în chinovie. Un pustnic se îndoia de această schimbare, adică nu credea că o astfel de schimbare bruscă este bineplăcută lui Dumnezeu. însă Maica Domnului, voind să-i risipească această îndoială şi să-i arate că ea însăşi este cea care poartă de grijă de toate nevoile mănăstirii şi de folosul fraţilor şi că introducerea vieţii de obşte în mănăstire s-a făcut după voia lui Dumnezeu, i-a arătat următoarea vedenie:
Odată când acest monah se afla în chilia sa bolnav, a fost răpit în extaz şi l-a văzut pe satana cum se înfuria şi scrâşnea din dinţi împotriva mănăstirii. Asta o făcea, deoarece nu-i plăcea că în mănăstire fusese introdusă viaţa de obşte. Şi invidiind mântuirea

fraţilor, pregătea curse şi laţuri împotriva lor, voind să-i piardă. Apoi a început să pricinuiască tulburări între fraţi şi egumen cu scopul de a distruge viaţa de obşte. Văzând acestea, monahul a început să meargă adeseori la egumen întărindu-l şi sfătuindu-l
să-şi pună nădejdea în Dumnezeu, spunându-i că Stăpâna noastră, Născătoarea de Dumnezeu, care întotdeauna duce rugăciunile creştinilor la Fiul ei, le va rândui pe toate; va risipi smintelile şi-i va linişti pe cei care sunt împotrivă şi va conduce ea însăşi această sfinţită mănăstire.

*

Un alt monah, tot din această Mănăstire a Sfântului Pavel, a văzut-o pe Maica Domnului în vedenie de întâmpinarea Domnului, când este hramul mănăstirii, par-ticipând la întreaga Sfântă Liturghie împreună cu psalţii, preoţii şi arhiereul şi îngrijindu-se ca toate să se facă după rânduială. Aceasta s-a petrecut în anul 1845.

După terminarea Sfintei Liturghii, monahul a văzut-o pe Maica Domnului cum a ieşit din biserică împreună cu preoţii şi cu egumenul şi a intrat în trapeză. Aici îi rânduia şi îi povăţuia pe trapezari, slujind ea însăşi până ce au mâncat toţi cei care au venit la hram. Apoi i-a binecuvântat pe toţi.

După ce părinţii şi fraţii au ieşit din trapeză, a ieşit şi Fecioara şi împărăteasa spre poarta mănăstirii, unde i-a miluit şi i-a binecuvântat pe săracii ce erau acolo. Şi ca cea care cunoaşte gândurile şi sfaturile inimii fiecăruia, pe cei virtuoşi şi nevoitori îi privea cu o faţă veselă şi lină, iar pe cei leneşi îi privea cu severitate, îndemnându-i prin aceasta la pocăinţă.

După toate acestea, Preasfânta Născătoare de Dumnezeu s-a întors în trapeză, unde trapezarii şi bucătarii se aşezaseră să mănânce. Alături de ei s-a aşezat şi cel care avusese vedenia. Şi iată, Maica Domnului a venit şi la aceştia să-i servească. Atunci Harul lui Dumnezeu l-a luminat pe cel care vedea acestea şi a înţeles că cea care îi slujea era Stăpâna tuturor, Preasfânta Născătoare de Dumnezeu. De aceea, s-a ridicat îndată de la locul său şi a căzut la pământ închinându-i-se şi spunându-i:

- Stăpâna mea, Născătoare de Dumnezeu Stăpână, să nu-mi fie mie să fiu slujit de tine! Ci eu, nevrednicul tău rob îţi voi sluji, aşa cum se şi cuvine să fac.

După ce a spus acestea, s-a dus şi a luat o farfurie foarte frumoasă care se afla acolo, a pus în ea doi peşti şi aşezând-o pe masă, o îndemna şi o ruga cu stăruinţă să stea la masă şi să mănânce împreună cu ei. însă ea i-a spus: \

- Eu nu mănânc astfel de mâncare. Deoarece am fost chemată la acest praznic, i-am întărit pe cei care s-au ostenit şi am slujit împreună cu ei tuturor celor care au luat parte. Şi aceasta pentru că am învăţat de la Fiul meu să-i slăvesc pe cei care mă slăvesc, să-i cinstesc pe cei care mă cinstesc şi să dăruiesc tuturor celor care se roagă ceea ce cer în rugăciune.

Acestea le-a spus Stăpâna, dojenind şi învăţând pe acel călugăr. Apoi ridicându-şi sfintele sale mâini în sus, care, fiind pline de lumină dumnezeiască, străluceau ca nişte stele, s-a rugat şi a binecuvântat mănăstirea, pe egumen şi pe părinţi.

Atunci un nor luminos i-a cuprins pe toţi. în acea clipă s-a înălţat la Ceruri şi a dispărut de la ochii lui. Abia atunci monahul şi-a venit întru sine şi şi-a dat seama că tot ceea ce văzuse fusese o vedenie.

©

In timpul stăpânirii turceşti, păgânii au pângărit şi Sfântul Munte Athos, împrăştiind durere şi nefericire. în acea vreme (1822) monahii şi clădirile din Sfântul Munte sufereau din pricina cruzimii acelora. Cei care au fugit au scăpat de chinuri, de bătăi, de necinstiri, de foame şi de moarte. Multe mănăstiri au rămas fără nici un monah. în aceşti ani grei în Mănăstirea Iviru au rămas numai vreo cinci monahi care păzeau mănăstirea. Printre ei se afla şi cântăreţul Sinesie care era reprezentant al mănăstirii la Sfânta Comunitate de la Kaiyes. într-o zi prosmonarul de la bisericuţa Maicii Domnului „Portăriţa" - a cărui ascultare este să poarte de grijă de buna rânduială din bisericuţă, să citească în fiecare zi paraclise la Maica Domnului, să slujească sau să ajute pe preot, atunci când slujeşte Sfânta Liturghie - a ieşit din paraclis şi a văzut înaintea lui o Femeie plină de bună cuviinţă, îmbrăcată în negru ca o călugăriţă, care ţinea în mână o

mătură şi care începuse să mătură prin mănăstire. Tocmai se terminase Sfânta Liturghie.
Acesta a rămas mut de uimire când a văzut-o. Nedu- merindu-se de prezenţa ei, căci nu şi-a dat seama că este Maica Domnului, a întrebat-o:
- Dar tu ce faci aici? Vrei să măturі prin mănăstire?
- Desigur, vreau să o curăţ, căci are multă murdărie în ea. A venit timpul, căci de mulţi ani nu a mai fost curăţată.
într-adevăr, nu a trecut multă vreme şi un firman al Sultanului a scos îndată armata turcească din Sfântul Munte, care întinase în adevăratul sens al cuvântului mănăstirile, schiturile şi toate chiliile Athonului.
Maica Domnului îşi săvârşise minunea şi îi alungase pe turci din Sfântul Munte. Armatele turceşti au ocupat Sfântul Munte timp de nouă ani (1821-1830).
Eliberarea de sub ocupaţia turcească a avut loc în Sâmbăta din Săptămâna Luminată a anului 1832.
„De atunci s-a rânduit ca în fiecare an în Duminica Tomei să se săvârşească în Biserica Protaton din Karyes şi în toate sfintele mănăstiri priveghere de toată noaptea în cinstea acestei minuni a Maicii Domnului, prin care mănăstirile s-au uşurat de multele şi grelele biruri şi de cheltuielile de întreţinere a armatei turceşti”.
©
Cinstitele Daruri pe care Magii de la Răsărit le-au adus Domnului şi care au fost dăruite apoi omenirii de către Maica Domnului erau: bucăţi de aur prelucrate şi împodobite cu sârmă de aur, tămâie şi smirnă amestecate cu esenţe aromate şi răşinoase, împărţite în vreo şaptezeci de boabe rotunde de diferite mărimi, cele mai mari fiind de mărimea unor ouă de potâmiche.
După adormirea şi mutarea la Cer a Maicii Domnului, aceste obiecte sfinţite au ajuns la două fecioare de neam evreiesc care au fost botezate de Maica Domnului. în timpul împărăţiei lui Arcadie faima lor a ajuns până la Constantinopol datorită minunilor ce le săvârşeau. Din această pricină au fost aduse în Cetatea împărătească. în timpul împăratului Balduin şi a cruciaţilor, Darurile au fost duse în Niceea,

dar sub Mihail Paleologul, care i-a izgonit pe cruciaţi, ele au revenit în Constantinopol.
între anii 1300-1400 otomanii conduşi de Sultanul Murat II, după ce au cucerit Adrianopolul, au pus stăpânire peste întreaga Serbie. Cneazul sârbilor, Gheorghe Brancovici, când şi-a văzut ţara cucerită şi poporul robit, a consimţit la propunerea lui Murat să facă pace cu turcii cu condiţia de a-i da de soţie pe fiica lui, Maro, care pe atunci era încă minoră.
O parte din Darurile Magilor a ajuns în posesia împărătesei Maro. Când a îmbătrânit, a cerut să iasă din palatele împărăteşti cele pline de tulburare şi să trăiască în altă parte o viaţă liniştită. Atunci Sultanul i-a dăruit un loc liniştit lângă oraşul Seres.
Când împărăteasa a plecat spre sihăstria ei, ajungând în dreptul Sfântului Munte, a fost cuprinsă de o dorinţă puternică de a dărui Mănăstirii Sfântului Pavel Cinstitele Daruri ale Magilor pe care le luase cu ea. De asemenea îşi exprimase dorinţa ca ea însăşi să le ducă la mănăstire ca un simplu închinător. împărăteasa a făcut aceasta, deoarece ştia că această mănăstire avea legături cu familia sa, căci pururea pomenitul ei tată era ctitorul paraclisului Sfântului Gheorghe din Mănăstirea Sfântul Pavel.
Egumenul şi monahii au primit-o pe împărătească în portul mănăstirii, după care au pornit cu toţii spre mănăstire care se află la vreo jumătate de oră de la mare. Dar această faptă a împărătesei Maro a fost o încălcare vădită a rânduielilor şi a obiceiurilor Sfântului Munte, care interzic cu desăvârşire intrarea femeilor, chiar şi a împărăteselor, în acest sfinţit Munte.
Atunci când împărăteasa Maro şi suita ei au înaintat destul de la mare, cam pe la jumătatea distanţei, o Femeie
cu bună cuviinţă a oprit-o şi a întrebat-o cu o voce puter-nică şi poruncitoare:
- Cine eşti tu de îndrăzneşti să intri în Grădina mea?
Atunci împărăteasa Maro a răspuns cu smerenie:
- Sunt împărăteasa Maro şi aduc Cinstitele Daruri ale Magilor în mănăstire.

- împărătească a acestui loc sunt eu, a spus Maica Domnului. De aceea întoarce-te, căci nu se cuvine să intri în mănăstirea unde vieţuiesc monahi!

De îndată ce împărăteasa a auzit glasul Maicii Domnului, a dăruit cu bucurie preoţilor acele nepreţuite Daruri ale Magilor, după care a căzut în genunchi şi şi-a cerut iertare de la Preasfânta Născătoare de Dumnezeu.

în acel loc unde s-a arătat Maica Domnului, a fost ridicată mai târziu un fel de absidă (loc de închinare) pe care este înscris anul 1470. Aceasta aminteşte monahilor şi închinătorilor că acest loc a fost sfinţit prin arătarea Maicii Domnului, care a dovedit încă o dată că ea, Născătoarea de Dumnezeu, este ocrotitoarea şi Stăpâna Sfântului Munte, moştenirea sa, şi că ea este singura dintre femei care îl poate cerceta.

©

Cea mai mare mănăstire din Sfântul Munte A los este Marea Lavră, care a fost zidită în 963 de către Sfântul Atanasie Athonitul cu sprijinul împăraţilor bizantini Nichifor Fokas şi Ioan Timiski.

în biografia Sfântului Atanasie Athonitul se povesteşte că planul pentru construcţia mănăstirii - 280 de metri lungime şi 80 de metri lăţime - a fost dat de către Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, care s-a arătat Sfântului. De aceea mănăstirea arată ca un complex monahal măreţ cu două biserici mari - a Sfântului Atanasie şi a Maicii Domnului „Cucuzelissa", cu arhondaricul, biblioteca, bolniţa, egumenia, chelăria şi cu cincisprezece paraclise în interiorul mănăstirii.

Mănăstirea este construită pe un platou pietros şi se vede de departe ca o veche fortăreaţă înconjurată cu ziduri înalte şi cu cincisprezece turnuri. La intrarea în mănăstire se află tumul lui Ţimiski.

©

Atunci când Stareţul Ilarion Iviritul trăia la Sfânta Ana Mică s-a petrecut următorul fapt vrednic de însemnat. Bisericuţa chiliei închinată Sfântului Onufrie suferise mari stricăciuni în Sfântul Altar şi de aceea avea nevoie de reparaţii. Dar Părintele Ilarion nu avea bani şi nici nu voia să se îndatoreze la mănăstire cerând ajutor.

Ucenicul său adeseori îl îndemna să se adreseze Mănăstirii Marea Lavră şi să ceară ajutor, însă Stareţul spunea:

- Cât voi trăi nu vreau să îngreuiez pe nimeni. Să facem răbdare şi să lăsăm aceasta în purtarea de grijă a lui Dumnezeu. Căci El, Care Se îngrijeşte de marile probleme, Se va îngriji şi de mica noastră problemă.

Şi într-adevăr, cel care se îngrijeşte de lucml cel mai important, care este viaţa cea veşnică, potrivit celor spuse de Domnul, va primi şi toate celelalte: „Căutaţi mai întâi împărăţia lui Dumnezeu şi dreptatea Lui şi toate celelalte se vor adăuga vouă”69.

în acea vreme un monah din Mănăstirea Marea Lavră se afla în România pentm adunarea de ajutoare. Acesta, în timp ce se îndrepta spre un oraş, i-a apămt în drum o Femeie, care i-a dat douăzeci de monede de aur şi l-a mgat să i le dea părintelui Ilarion georgianul de la Chilia Sfântului Onufrie. Acea Femeie necunoscută a mai spus că părintele are nevoie urgentă de bani. Apoi Femeia a dispărut în acelaşi chip cum şi apămse.

După ce monahul s-a întors în Sfântul Munte, a dat banii Părintelui Ilarion. Uimit, Părintele a spus că nu cunoaşte pe nimeni în România şi că niciodată nu a mers acolo. Fiind sigur că s-a făcut o greşeală, Stareţul nu a luat banii, ci l-a sfătuit pe monah să-i împartă la săraci dacă nu va găsi pe altcineva cu acelaşi nume.

Monahul a luat banii şi a mers la Mănăstirea Marea Lavră unde a povestit cele întâmplate. Părinţii s-au minunat de neagoniseala Părintelui Ilarion şi de viaţa lui îmbunătăţită. Ştiind că la chilia sa era nevoie de reparaţii, s-au gândit la o înşelăciune binecuvântată. Au spus monahului care adusese banii:

- De vreme ce Stareţul nu primeşte banii, vom repara noi bisericuţa lui.

Au poruncit apoi monahului să caute lucrători, iar după terminarea reparaţiilor să cheme un episcop şi preoţi pentru sfinţire. De asemenea i-au spus să se îngrijească de cele trebuincioase la sfinţire. Toate s-au săvârşit aşa cum au dorit părinţii de la Mănăstirea Marea Lavră, iar bisericuţa a fost închinată Sfintei învieri, potrivit dorinţei Părintelui Ilarion.

Stareţul Ilarion a văzut minunea cu ochii săi şi spunea adeseori ucenicului său că întotdeauna trebuie să ne punem nădejdea în Dumnezeu şi în Maica Domnului, Care pe toate le pot. Drept recunoştinţă vărsau lacrimi de mulţumire.

Mângâierea celor întristaţi

C
uviosul Hagi-Gheorghe a uimit Sfântul Munte cu postirile sale îndelungate în toată vremea cât a petrecut aici. încă din fragedă vârstă, pe când petrecea în satul său natal din Capadocia, a ajuns la măsuri înalte de petrecere duhovnicească. în anul 1823 a părăsit satul şi a plecat la Constantinopol, unde a rămas patru ani, îndeletnicindu-se cu rugăciunea şi cu nevoinţele duhovniceşti, străduindu-se să întoarcă la Hristos pe turci şi pe cei ce se lepădaseră de Ortodoxie. La vârsta de optsprezece ani a început să se neliniş-tească foarte mult pentru propria sa mântuire. De aceea o ruga pe Maica Domnului zi şi noapte cu lacrimi să-i arate calea mântuirii şi să-l ajute să plece din Constantinopol de sub stăpânirea sultanului.

într-o zi, în timp ce se afla la Sfânta Liturghie la biserica Patriarhiei, se ruga cu lacrimi în faţa icoanei Maicii Domnului, care se afla în spatele tronului patriarhal, să-l povăţuiască la calea mântuirii. După ce s-a terminat Liturghia, a rămas în biserică, şi a continuat să se roage cu credinţă Maicii Domnului ca să-l vestească pe care cale să apuce. Deodată o vede pe împărăteasa Cerurilor că iese vie din icoană şi vine lângă el. Era îmbrăcată într-un veşmânt alb ca zăpada. Când s-a apropiat de el, l a întrebat:

- Fiul meu, ce vrei de la mine?
- Vreau să raă mântuiesc, a răspuns Gavriil (acesta era numele său de botez).
- Du-te la poarta dinafară a Fanarului şi acolo vei afla un monah! Cu el vei merge în Sfântul Munte Athos.

După ce Maica Domnului a spus acestea, a intrat din nou în icoana sa.

La poarta unde îi spusese Maica Domnului să meargă l-a întâlnit pe egumenul Mănăstirii Grigoriu, părintele Grigorie, un monah slab şi

cu o barbă lungă şi albă. Deşi Gavriil l-a rugat de mai multe ori să-l ia cu el în Sfântul Munte, egumenul nu a vrut sub nici un chip, deoarece tânărul nu avea barbă şi se temea să nu pricinuiască sminteală monahilor.
Căpitanul corăbiei, văzând dorinţa lui Gavriil de a merge în Sfântul Munte, l-a îndemnat să intre pe ascuns în corabie. La Mănăstirea Grigoriu părinţii l-au înduplecat pe egumen să-l primească în obşte pe Gavriil. Era în anul 1825.
Odată cu închinovierea în mănăstire, tânărul Gavriil s-a dăruit unei nevoinţe mai presus de fire, topindu-şi trupul prin postire. Gavriil, marele postitor de mai târziu Hagi-Gheorghe, a intrat în istoria Sfântului Munte prin ne voinţele şi minunile sale.

©
Căile de mântuire pe care Dumnezeu şi Maica Domnului le rânduiesc oamenilor sunt necunoscute.
Monahului Macarie, Maica Domnului i-a rânduit un fapt minunat care i-a influenţat întreaga viaţă şi l-a făcut să se afierosească petrecerii monahiceşti din Sfântul Munte.
în timpul războiului dintre greci şi turci, acesta a fost dus în robie. în această vreme a suferit nespus de mult.
Odată, nemaiputând suferi acea viaţă chinuitoare, şi-a ridicat ochii către Cer şi s-a rugat fierbinte Maicii Domnului, care este izbăvitoarea şi păzitoarea celor care sunt în robie:
- Maica Domnului, vezi durerile şi chinurile pe care le îndur aici în iadul robiei! De aceea, te rog din tot sufletul meu, izbăveşte-mă, iar eu mă voi face monah şi voi slăvi în toată viaţa mea Numele cel sfânt al Preaiubitului tău Fiu şi Dumnezeu, precum şi pe al tău.
După ce a rostit aceste cuvinte, i s-a arătat Maica Domnului, care l-a acoperit cu sfântul ei Acoperământ şi i-a spus:
- Fiul meu, fugi repede de aici!
în acelaşi timp a apărut o barcă, pe care o conducea nevăzut însăşi Maica Domnului, cu care a ajuns la insula Limnos. De aici barca l-a adus în „Grădina Maicii Domnului". Ajungând aici, s-a retras în partea de sus a Noului Schit ce aparţine de Mănăstirea Sfântul Pavel,

unde, după ce s-a nevoit mulţi ani, şi-a sfârşit viaţa sa vremelnică în cuvioşie.
©
Fericitul Stareţ Paisie, care în ultimii ani ai vieţii sale s-a nevoit la Chilia „Panaguda", încă cu mulţi ani înainte de adormirea sa şi-a săpat mormântul lângă chilie, pentru ca văzându-l să-şi aducă aminte că este străin şi pribeag în această lume.
El însuşi se simţea întotdeauna nepregătit pentru această călătorie lungă şi fără întoarcere, datorită adâncii lui smerenii. însă odată a avut o vedenie care l-a bucurat.
în momentul cel mai sfânt al vieţii duhovniceşti, în timpul rugăciunii, Stareţul a fost răpit în extaz şi i se părea că se află într-un loc care semăna cu un aeroport de acolo plecau călătorii care trebuiau să meargă la Cer. Acolo se aflau mulţi călători şi nişte controlori care verificau paşapoartele şi biletele. Pe unii îi lăsau să treacă, iar pe alţii nu.
Atunci când Stareţul a ajuns în faţa controlorilor a constatat că nu avea toate actele necesare pentru călătorie, în acel moment a apărut Maica Domnului cu multă slavă, înfăţişarea ei era în toate aceeaşi cu cea din icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului „Ierusalimitissa" . Atunci Maica Domnului le-a spus controlorilor:
- Acesta este robul meu. Lăsaţi-l să treacă! Actele lui i le-am pregătit eu.
Şi scoţând actele din veşmântul ei, le-a arătat acelora, după care le-a băgat înapoi. Şi astfel l-au lăsat pe Stareţ să treacă.
©
La Schitul Sfânta Ana se cultivă o plantă care face nişte boabe tari de culoare gri. în Sfântul Munte sunt numite „Lacrimile Maicii Domnului". Pustnicii adună aceste boabe şi fac din ele metaniere. Numele acestor boabe este legat de următoarea întâmplare minunată:
La Coliba Sfântului Panteleimon din acest Schit trăia un pustnic, care în fiecare zi urca neobosit tot mai sus pe calea ce duce la Cer. în toată viaţa sa şi-a purtat cu bărbăţie crucea mucenicească a nevoinţelor sale ascetice.
Dar a ajuns şi el la adânci bătrâneţi şi nu mai avea putere să lucreze şi să-şi câştige cele necesare traiului. De aceea, a căzut înaintea

icoanei Maicii Domnului pe care o avea în chilia sa şi cu lacrimi o ruga să-i arate chipul în care ar putea să-şi câştige pâinea cea de toate zilele.
Atunci i-a apărut Maica Domnului şi i-a spus:
- Să cultivi planta care face boabe tari ca năutul şi din ele să faci metaniere.
De aceea în Sfântul Munte Athos aceste boabe se numesc „Lacrimile Maicii Domnului".
©
Cuviosul Mucenic Eftimie era originar din localitatea Dimiţana. A fost vlăstar al Mănăstirii Iviron.
A trăit într-o vreme în Bucureşti, iar aici flacăra tinereţii a început să-l ardă şi diavolul l-a aruncat în mocirla păcatului. Aici s-a împrietenit cu un tânăr din Adrianopol, care se lepădase de Hristos. Acesta îl silea şi pe Elefterie - acesta era numele lui de botez - să se lepede de Hristos. în cele din urmă Elefterie a primit pecetea diavolului, adică s-a tăiat împrejur.
Durerile înfricoşătoare ale tăierii împrejur l-au trezit şi el a început să se tânguiască cu amar pentru căderea sa. Lacrimile au fost singura lui mângâiere din clipa când a auzit glasul conştiinţei învinuindu-l şi mustrându-l pentru apostazia sa.
Atât de multe lacrimi a vărsat tânărul Elefterie, încât Iisus, Iubitorul de oameni, l-a iertat. însă mâhnirea i-a rămas întipărită pe chip toată viaţa.
în marea lui durere scăpa adeseori la mângâietoarea celor întristaţi, la Maica Domnului.
Din clipa când s-a lepădat de Hristos, Elefterie a rămas în casa turcului Rais-efendi ca un întemniţat. Era urmărit de toate slugile turcului ca şi cum ar fi făcut cea mai mare nelegiuire. Dar rugăciunile adresate Maicii Domnului îl uşurau nespus de mult. Adeseori se ruga ca oarecând Sfânta Maria Egipteanca:
- Stăpână, fă-te mie chezăşuitoare la Fiul tău, de Care m-am lepădat eu ticălosul, şi scoate-mă din adâncul pierzării în care am căzut, „că au intrat ape până la sufletul meu. Afundata-m-am în noroiul adâncului care nu are fund"71. Dă-mi mână de ajutor, Stăpână, mie celui care mă târăsc pe pământ şi mă slobozeşte din

tirania diavolului, slobo- zitoarea neamului omenesc şi primitoarea lacrimilor şi pocăinţei păcătoşilor.
Odată, în timp ce spunea acestea, Maica Domnului i-a trimis harul ei. Ajutorul de sus pe care l-a primit i-a dat multă îndrăzneală şi bărbăţie. Atunci a hotărât să fugă pe ascuns. După multe osteneli a ajuns în Sfântul Munte şi s-a sălăşluit în Schitul Sfântului Ioan Botezătorul care ţine de Mănăstirea Iviron. Aici s-a dăruit cu multă râvnă nevoin- ţei duhovniceşti: post, privegheri, rugăciune neîncetată, neagoniseală, smerită cugetare, blândeţe etc. Astfel şi-a vestejit cu desăvârşire cugetarea trupească şi cu lacrimile sale fierbinţi şi-a spălat ruşinea lepădării de Domnul. Cu astfel de lacrimi şi-a spălat cândva şi Fericitul Augustin viaţa sa murdară de mai înainte.
Când a sosit ceasul nevoinţei sale, adică al mărturisirii şi al muceniciei sale, a mers la Mănăstirea Portăriţei (Iviron). A intrat în biserică împreună cu vărul său, monahul Onufrie. Aici acesta a rostit următoarea rugăciune către Maica Domnului:
„Stăpână, în mâinile tale îl încredinţez pe Eftimie! întăreşte-l în războiul împotriva vrăjmaşilor văzuţi şi nevăzuţi şi dăruieşte-l Fiului tău şi Dumnezeu jertfă desăvârşită şi bineplăcută!”.
Cuviosul Eftimie, fiind întărit de Maica Domnului, a mers cu îndrăzneală spre mucenicie. L-a mărturisit pe Iisus Hristos ca fiind singurul Dumnezeu adevărat al tuturor oamenilor şi Slobozitorul lumii.
©
Părintele Antim a fost bulgar de origine şi s-a născut în Sofia. în lume a fost preot de mir. După moartea preotesei, în jurul anului 1830, s-a retras în Sfântul Munte, unde s-a călugărit în schima mare la Mănăstirea Simonos Petras. Stareţul Antim a fost o floare binemirositoare din Grădina Maicii Domnului.
Din anul 1841 a început să-şi manifeste nebunia pentru Hristos, ascunzându-şi bogăţia lăuntrică a sufletului său. Uneori stătea în peşteri, alteori prin scorburile copacilor ca o pasăre.
La începutul dumnezeieştii nebunii a purtat timp de cinci ani o rasă veche cârpită. Apoi s-a îmbrăcat într-un sac vechi pe care îl purta şi vara şi iama. Peste tot umbla îmbrăcat numai în acest sac, la care

făcuse găuri pentm cap şi pentm mâini. Totuşi avea grijă de acest sac ca de o mantie de porfiră. Mai ales când umbla prin pădure, era atent să nu-l mpă. Prefera să meargă gol şi să-şi sfâşie trupul de crengi şi de mgi.

Datorită credinţei şi nevoinţelor sale, dar şi mijlocirilor Maicii Domnului către Fiul ei, Stareţul a primit multe daruri dumnezeieşti. Avea darul postirii, ajungând uneori să nu mănânce patmzeci de zile. Avea darul de a suferi durerile trupeşti sau de a nu le simţi deloc. De asemenea avea darul de a răbda gerul şi arşiţa. Zăpada şi frigul nu-l îngheţau, căci îl încălzea Harul dumnezeiesc. Era un adevărat purtător de Hristos. Lepădase omul cel vechi şi nu purta nimic din cele pământeşti. Viaţa virtuoasă a Stareţului pricinuia uimire tuturor celor care îl vedeau. De multe ori umbla gol, cugetând la cele spuse de Iov: „Gol am ieşit din pântecele maicii mele, gol mă voi întoarce în pământ. Fie numele Domnului binecuvântat în veci" . Avea şi harisma de a cunoaşte inimile oamenilor şi tainele lui Dumnezeu.

Odată egumenul Mănăstirii ruseşti „Sfântul Panteleimon" a spus trapezarului mănăstirii:

- Fiule, să ştii că părintele Antim este un mare ascet şi postitor şi are harisma înainte-vederii. Atunci când ne va face cinstea să ne viziteze, să-l primeşti cu bucurie şi să te îngrijeşti de el cu toată dragostea.

De atunci trapezarul a împlinit cu bucurie porunca egumenului şi a reuşit să dobândească încrederea Stareţului. Astfel, fratele a învăţat deprinderile duhovniceşti tainice ale Stareţului.

Din povestirea următoarei întâmplări se vede limpede şi harisma străvederii Stareţului Antim.

Odată un ieromonah din Mănăstirea Rusikon a măr-turisit trapezarului o experienţă personală pe care a avut-o cu Stareţul:

- într-o vreme am fost stăpânit de nostalgia după locurile natale din Rusia şi mă gândeam să părăsesc Sfântul Munte. Aceste gânduri însă nu le-am descoperit nimănui. Odată, când mă cuprinsese din nou nostalgia satanică de a mă întoarce în patria mea şi deja devenisem robul acestor gânduri ale mele, Stareţul Antim se afla foarte departe de mănăstire. Totuşi el de la o distanţă aşa de mare urmărea toate gândurile mele. Deodată l-am văzut năpus- tindu-se în chilia mea,

lucru pe care niciodată nu-l făcuse cu nimeni, şi spunându-mi: „Maica Domnului mi-a poruncit să-ţi spun să nu mergi în Rusia, pentru că de te vei întoarce în lume, vei cădea în mari păcate şi te vei pierde. în Sfântul Munte nu te vei mai putea întoarce, căci te va stăpâni lumea şi cugetarea ei”.
M-am înfricoşat de proorocia Maicii Domnului şi de harisma înaintevederii a Stareţului. De aceea nu am plecat, ci am rămas în mănăstire. îndată cu harul Maicii Domnului, mi-a dispărut nostalgia pentru patria mea. Maica Domnului a săvârşit minunea sa în inima mea. Mare Sfânt este Stareţul Antim!
©
Au trecut mai mult de trei sute de ani de când în Sfânta Mănăstire a Sfântului Pavel s-a petrecut următoarea întâmplare minunată, care arată prezenţa vie a Maicii Domnului în toate manifestările şi nevoile vieţii noastre.
în mănăstire trăia un bătrânel foarte simplu pe nume Toma. Acesta avea ascultarea de ajutor de brutar. Din pricina covârşitoarei lui simplităţi şi bunătăţi s-a învrednicit să vadă lucruri minunate.
într-o vreme a lipsit brutarul din mănăstire şi atunci răspunderea şi greutatea ascultării a căzut asupra părintelui Toma. Trebuia să frământe şi să coacă pâine pentru părinţi şi închinători. Părintele Toma intrase în încurcătură, căci nu ştia de unde să înceapă şi unde să sfârşească. Atunci a căzut înaintea icoanei Maicii Domnului şi a rugat-o să-l ajute. în clipa când a luat plămădeala şi a vrut să pună apă şi făină, a văzut o femeie îmbrăcată în negru ca o călugăriţă că amestecă frământătura cu făină şi apă în covată. Apoi ia aluatul şi-l face pâini, după care le bagă în cuptor. în toată această vreme părintele Toma parcă nu era prezent. Numai după aceea, când a spus Părinţilor cele întâmplate, şi-a dat seama că acea femeie a fost Maica Domnului.
Pâinea a fost atât de dulce şi de gustoasă cum nu mai fusese niciodată. Părinţii mănăstirii îl întrebau pe părintele Toma:
- Părinte Toma, ai pus ceva în pâine de s-a făcut atât de repede şi aşa de bună?
O astfel de purtare de grijă a arătat Maica Domnului şi în perioada ocupaţiei germane.

©
Pururea-pomenitul ieromonah Ioachim Speţieris scrie în cartea sa „Memorii” că atunci când s-a făcut monah în Sfântul Munte (1878) s-a dăruit „cu totul osteneliilor ascetice şi altor nevoinţe care se făceau la chilia în care trăiau. Nu aveam discernământ şi de aceea degrab mi s-a zdruncinat sănătatea din pricina exageratelor osteneli. în 1880, din pricina unei mici răceli simţeam o durere slabă în piept. în 1881 durerea s-a mărit şi am început să scuip sânge... Atunci când medicul din Karyes m-a consultat, mi-a spus că am tuberculoză. Din pricina suferinţei şi a diferitelor gânduri, care de multe ori mă duceau la deznădejde, o rugam pe Maica Domnului să mor ca să nu îngreuiez pe nimeni. Dar Stăpâna lumii nu m-a părăsit, ci a venit în ajutorul meu. Mi s-a arătat şi a risipit acel întuneric al deznădejdii. Iată cum s-a arătat:

în a doua Sâmbătă a Postului Mare părinţii din chilie săvârşeau slujba Miezonopticii şi a Utreniei. Pela ora patru dimineaţa slujba s-a terminat, iar eu am intrat în chilia mea să mă odihnesc puţin. M-am aşezat pe pat şi sprijinindu-mă de perete, am început să mă rog Maicii Domnului să mor, deoarece în acel moment mă aflam într-o stare sufletească plină de întristare, de deznădejde. în timp ce suspinam cu durere, deodată a strălucit înaintea mea o lumină puternică. înfricoşându-mă, am strigat: «Maica Domnului!». Dar privind cu atenţie, am văzut-o în mijlocul luminii pe Stăpâna lumii, pe Preasfânta Născătoare de Dumnezeu. Chipul şi veşmintele ei răspândeau raze luminoase.

în timp ce o priveam cu atenţie pe Maica Domnului, deodată am fost răpit prin aer şi m-am aflat de-a dreapta ei. Atunci Maica Domnului a întins mâna şi m-a întrebat:

- Vezi?

Privind cu atenţie spre locul unde arăta mâna ei, am văzut în chilie tmpul meu întins pe spate. Din gura mea ieşeau doi crini având numai petale lungi şi curbate. Iar pe fiecare petală erau scrise cu litere de aur cuvintele: «Preasfântă Născătoare de Dumnezeu!». Atunci Maica Domnului a spus:

- Un crin al sufletului şi unul al trupului. Cel care îşi are nădejdea în mine, nu are de ce să se teamă nici în această viaţă, nici în cealaltă.

Şi spunând acestea a dispărut, iar eu când m-am trezit din vedenie eram ca şi mai înainte, rezemat de perete. Cum m-am aflat în aer, iar trupul meu întins pe pat şi cum auzeam în acelaşi timp convorbirea stareţului Hristofor cu părintele Sinesie şi cuvintele Maicii Domnului, nu ştiu. Oare, s-a petrecut cu mine ceea ce spune Apostolul Pavel: "Ştiu un om în Hristos care acum paisprezece ani., a fost răpit unul ca acesta până la al treilea cer... Şi a auzit cuvinte de nespus pe care nu se cuvine omului să le grăiască» ? Mărturisesc că nu mi-am dat seama ce s-a petrecut cu mine în acea clipă. însă de atunci acel întuneric al sufletului împreună cu gândurile de deznădejde au dispărut, în timp ce inima mea s-a umplut de bucurie şi de umilinţă, iar ochii mei varsă mereu lacrimi îmbelşugate".

©

Atunci când Sfântul Munte a fost ocupat de către turci, trăiau aici vreo zece mii de monahi. După ce au început persecuţiile din partea cuceritorilor, au mai rămas o mie, dintre care mulţi voiau şi ei să plece, deoarece credeau că Maica Domnului i-a părăsit. Au plecat mulţi, dar cei care trăiau cu încredere în purtarea de grijă a Maicii Domnului au rămas, deşi îşi primejduiau viaţa. Au rămas de bună voie păzitori dârji ai tradiţiilor patristice şi străjeri neadormiţi ai Maicii Domnului. Adeseori strigau:

„Scoală-te, Doamne, qjută-ne nouă..."

Maica Domnului, văzând că toţi monahii erau înfricoşaţi şi descurajaţi, a vorbit unora:

- De ce v-aţi înfricoşat şi aveţi în inimă astfel de gân-duri? Toate acestea vor trece şi din nou Sfântul meu Munte se va umple de monahi. Vă spun că atâta vreme cât icoana mea se va afla în Mănăstirea Iviron, să nu vă temeţi de nimic, ci să vă nevoiţi cu răbdare. Când voi pleca de acolo, de la locul meu, numai atunci se va sfârşi cu petrecerea monahicească din Sfântul Munte. Atunci fiecare să-şi ia traista şi să plece unde va voi.

De atunci toţi pustnicii vin regulat la Mănăstirea Iviron ca să vadă dacă Maica Domnului „Portăriţa” se află la locul ei. Când o văd acolo, i se închină şi pleacă bucuroşi la chiliile lor. Această credinţă şi convingere a monahilor că Maica Domnului „Portăriţa” este chezaşa vieţii monahale în Sfântul Munte nu se şterge din inimile lor. într-un tropar al Canonului alcătuit de Sfântul Nicodim Aghioritul în cinstea icoanei „Portăriţa”, se arată atât credinţa lui, cât şi cea a monahilor aghioriţi în purtarea de grijă şi în ocrotirea Maicii Domnului manifestate în Sfântul Munte prin prezenţa ei:
„Rămâi cu noi robii tăi, rămâi pururea, o, Portăriţă slăvită, şi nu te depărta de turma ta niciodată, trecând cu vederea greş alele noastre. Căci pe tine ocrotitoare, viaţă şi răsuflare te avem”.
Faptul că numai Sfântul Nicodim Aghioritul, purtătorul conştiinţei athonite, a scris patru Canoane în cinstea icoanei „Portăriţa”, mărturiseşte faima pe care dintotdeauna a avut-o icoana Maicii Domnului de la Iviron.
©
In timpul împăratului Constantin cel Mare trăia un croitor care se numea Ioan. Acesta avea o viaţă necurată, tăvălindu-se în plăcerile trupeşti şi negândindu-se nici o clipă la iadul cel veşnic care îi aşteaptă pe cei păcătoşi. însă milostivul şi mult-înduratul Dumnezeu, Care întotdeauna rânduieşte cele de folos, i-a arătat o vedenie înfricoşătoare ca să-şi îndrepte viaţa.
într-o noapte a văzut în vis că a terminat o haină şi a dus-o la împărat. în timp ce vorbea cu împăratul, Acesta la un moment dat a scos o sabie mare şi apucându-l pe Ioan de păr, a început să i-l taie, spunându-i:
- După ce voi termina cu părul, îţi voi tăia şi capul.
Aşa s-a şi făcut. Din pricina fricii care l-a cuprins, s-a trezit. Atunci a mulţumit lui Dumnezeu că ceea ce s-a întâmplat a fost vis şi nu realitate.
Cu toate acestea Ioan a rămas neîndreptat şi continua să ducă aceeaşi viaţă necurată. Atunci milostivul Dumnezeu i-a trimis o boală gravă şi o vedenie înfricoşătoare ca să se îndrepte. I se părea că este dus într-un loc unde nişte judecători îi condamnau la moarte pe cei aduşi acolo. Când a ajuns în acel loc, a văzut un împărat înfricoşător

îmbrăcat în veşminte împărăteşti şi arhiereşti. în dreapta Lui stăteau nişte oameni cu bună cuviinţă, în stânga Sa erau nişte oameni sălbatici şi urâţi, iar în spatele împăratului era o prăpastie întunecoasă. Ioan stătea înaintea judecăţii cu multă frică şi cutremur. Deodată împăratul i-a spus:

- Tinere, ştii cine sunt Eu?

- Doamne, a răspuns acela cu multă frică, cred că eşti Fiul lui Dumnezeu, Care Te-ai întrupat pentru noi, aşa cum am învăţat din Sfintele Scripturi.

- Dacă Mă cunoşti din Sfintele Scripturi, de ce ai dispreţuit ameninţarea cu care te-a înfricoşat împăratul Constantin? Şi fiindcă mai ai încă acea frică în suflet, aşa cum spui, de ce nu te-ai pocăit de păcatele tale? Dar să ştii că şi atunci când te-am înfricoşat tot Eu am fost, iar nu împăratul Constantin.

După ce Domnul a spus acestea, a făcut semn celor ce stăteau lângă El să-l arunce în acea prăpastie. Atunci Ioan cu lacrimi în ochi a strigat cu putere: „Maica Domnului, ajută-mă!". Şi îndată a apărut acolo Maica Domnului, care îl ruga pe Domnul să Se milostivească de el. în timp ce acei oameni înfricoşători îl trăgeau pe Ioan să-l arunce în prăpastie, a auzit glasul Stăpânului spunând:

- Pentm mijlocirile Maicii Mele, lăsaţi-l să se pocă-iască!

După acestea, s-a pocăit şi, cu harul Maicii Domnului, s-a făcut sănătos. Apoi a mers la un părinte îmbunătăţit şi i-a povestit toate cele întâmplate. Auzind acestea, părintele i-a spus:

- Slăveşte pe Dumnezeu, frate, şi mulţumeşte-i Maicii Domnului, care te-a învrednicit să ai o astfel de vedenie, îndreaptă-ţi viaţa cât se poate de repede! Fereşte-te de păcat, deoarece ai văzut că nu ai aflat alt ajutor decât pe Maica Domnului! De aceea roagă-te ei întotdeauna cu lacrimi ca să te învrednicească fericirii veşnice!

Ioan, auzind acest sfat mântuitor de suflet şi având în inima sa amintirea acelei frici pe care a simţit-o, şi-a mărturisit toate păcatele sale. Şi făcând multe milostenii, postiri şi alte fapte bune, şi-a sfârşit viaţa bineplăcând lui Dumnezeu şi a dobândit fericirea cea veşnică.

©

Mai demult trăia un soldat desfrânat şi nelegiuit, împovărat cu multe păcate, dar mai ales cu cel al desfrână- rii. Acesta avea o femeie foarte evlavioasă şi cu frică de Dumnezeu care de multe ori îl sfătuia să se pocăiască de păcatele sale. Soţia lui l-a convins, după multe mgăminţi, să postească în Postul Maicii Domnului şi în ajunurile tuturor sărbătorilor ei. în acele zile mânca numai pâine şi bea puţină apă după ceasul al nouălea. Apoi l-a învăţat să se roage şi adesea stătea timp îndelungat înaintea icoanei Maicii Domnului şi rostea de multe ori cântarea îngerească: „Născătoare de Dumnezeu, Fecioară, bucură-te Ceea ce eşti plină de Har, Mărie, Domnul este cu tine. Binecuvântată eşti tu între femei şi binecuvântat este rodul pântecelui tău, că ai născut pe Mântuitorul sufletelor noastre". Şi aducându-şi aminte de păcatele sale, vărsa multe lacrimi.
într-o zi a intrat în biserică şi mgându-se înaintea icoanei Maicii Domnului „Milostiva" a văzut o minune, pe care i-a arătat-o Maica cea mult milostivă ca să i se umi
lească inima şi să urască păcatul care îl chinuia. Aşadar îl vede pe Pruncul Hristos în braţele Maicii Domnului plin de răni, pe care I le făcuse păcatele soldatului, iar din răni cur-gea sânge cald ca şi cum atunci I le-ar fi făcut. Văzând aceasta, soldatul a fost cuprins de umilinţă şi a plâns cu amar. Apoi şi-a lăsat inima să vorbească Maicii Domnului şi i-a spus:

- Prea dulcea mea Maică, miluieşte-mă pe mine, păcătosul şi mijloceşte la Domnul şi Fiul tău să mă ierte.

Atunci Maica Domnului i-a spus din icoană:

- Voi. păcătoşii, cu limba mă numiţi Maica milostivirii şi mijlocitoarea, dar cu păcatele voastre mă faceţi Maica întristării şi a durerii.

Când soldatul a auzit acestea, a căzut cu faţa la pământ şi a spus tânguindu-se:

- Stăpâna mea, nu te mânia pe mine netrebnicul, ci ca o Mijlocitoare a păcătoşilor şi ajutătoarea celor neputincioşi roagă-! pe Fiul tău pentru mine, căci mult poate rugăciunea ta către Stăpânul.

Soldatul, cu fata la pământ, a auzit-o pe Maica Domnului spunând Fiului ei:

- Iubitul meu Fiu, pentru dragostea mea, miluieşte pe acest păcătos, care cade la picioarele Tale şi îşi mărturiseşte păcatele.
- Nu Mă ruga pentru acesta, căci nu este vrednic de iertare!
- Dar iubitul meu Fiu, adu-Ţi aminte de dragostea cu care Te-am crescut şi slujit şi iartă-i nelegiuirile lui!
- Maica Mea, dreptatea nu Mă lasă să-ţi împlinesc rugămintea.
- Nu-Ţi cer să-l judeci după dreptate, ci după nemă-surata Ta milostivire.
- Deoarece eşti Maica Mea şi în Lege scrie ca toţi să-i cinstească pe părinţii lor, pentru aceasta să i se ierte păcatele lui. Şi dacă Mă iubeşte cu adevărat să se apropie să sărute rănile de pe Trupul Meu pricinuite de păcatele lui.

Soldatul auzind acestea, s-a ridicat de la pământ şi apropiindu-se de icoană, a început să sărute cu dragoste rănile Domnului. Şi, o minune!, fiecare rană ce era sărutată de el, se vindeca îndată. După ce a sărutat toate rănile şi s-au vindecat, a mulţumit cu căldură Domnului şi Maicii Sale.

După ce s-a întors acasă şi a vestit soţiei sale cele întâmplate, s-au bucurat amândoi şi au hotărât ca cealaltă vreme a vieţii lor să o petreacă în mănăstire. Şi astfel au slăvit în toate zilele vieţii lor milostivirea Născătoarei de Dumnezeu.

©

înainte ca Anglia să lepede Ortodoxia, trăia într-o mănăstire de obşte de aici un monah cu viaţă sfântă care avea multă evlavie la Maica Domnului. De fiecare dată când auzea numele ei sau îl citea în vreo carte, îngenunchea şi se închina ei cu capul până la pământ.

După o vreme acest rob credincios al Maicii Domnului a îmbătrânit şi s-a îmbolnăvit atât de tare, încât nu se mai putea ridica din pat. De aceea egumenul a rânduit ca un monah tânăr să-l îngrijească.

Odată s-a întâmplat ca tânărul monah să nu se afle lângă el. încercând să se ridice din pat, nu a izbutit. Atunci şi-a întors privirea către icoana Maicii Domnului şi cu lacrimi în ochi i-a spus:

- Prea dulcea mea Maică, ajută-mă! Eşti grabnic ascultătoare şi alergi acolo unde este chemat numele tău. Vino şi la mine şi mă ajută!

în aceeaşi clipă Maica Domnului cea grabnic-ascul-tătoare s-a aflat lângă el şi i-a spus:

- Pentru multa ta evlavie şi dragoste pe care le ai faţă de mine, îţi mai dau treizeci de ani de viaţă în această lume. Şi vei avea putere aşa cum ai avut la vârsta de treizeci de ani. Şi aceasta deoarece îmi place viaţa ta în care cinsteşti atât de mult numele meu.

Atunci Preasfânta Născătoare de Dumnezeu s-a suit la Cer, iar monahul s-a ridicat din pat şi a început să umble bucuros, sănătos şi zdravăn la trup. Monahii din mănăstire, văzându-l şi auzind din gura sa minunea Maicii Domnului pe care a făcut-o cu el, s-au minunat. Monahul, adu- cându-şi aminte mereu de vindecarea sa minunată, a lăudat şi a slăvit pe Preasfânta Fecioară cu postiri, cu privegheri şi cu alte fapte bune până când s-a odihnit întru Domnul.

©

A

In Alamania trăia un preot evlavios care se numea Pelaghie. Mai ales faţă de Maica Domnului avea o deosebită dragoste şi evlavie. Atunci când liturghisea, nu citea altă Evanghelie sau Apostol, decât numai pe cele ale Maicii Domnului.

Vrăjmaşul a invidiat această evlavie a preotului şi i-a semănat în minte un gând de îndoială faţă de Trupul Domnului. Şi adeseori zicea:

- Cum este cu putinţă ca pâinea obişnuită să devină Trupul lui Dumnezeu?

Aceste gânduri îl mâhneau nespus de mult pe simplul Pelaghie. Şi nu găsea răspuns la întrebarea sa. Atunci a scăpat la Stăpâna lumii şi a rugat-o cu următoarele cuvinte:

„Maica Domnului, eu, nevrednicul robul tău, te rog să mă luminezi să cunosc taina Dumnezeieştii Liturghii, cum se preface pâinea şi vinul în Trupul şi Sângele Domnului nostru, că nu pot pricepe aceasta".

într-o zi, în timp ce săvârşea Sfânta Liturghie, la ecfonisul „Mai ales pentru Preasfânta, Curata...", Agneţul a dispămt de pe Sfântul Disc. Deşi a căutat peste tot în Sfântul Altar, totuşi nu a reuşit să-l găsească nicăieri. Atunci o întristare de moarte a cuprins sufletul lui Pelaghie,

căci punea pe seama necredinţei şi îndoielii sale dispariţia Sfântului Trup.
în timp ce se gândea la acestea, a văzut înaintea sa pe Sfânta Masă pe Maica Domnului cu Pruncul Iisus în braţe, care i-a spus:
- Acest Prunc este Creatorul universului. Pe Acesta L-am născut, Acesta a murit pe Cruce ca Om şi S-a înălţat la Ceruri. Acesta şi acum, în fiecare zi, binevoieşte să Se dea oamenilor sub chipul pâinii şi al vinului spre sfinţirea sufletelor lor. Aşa cum Acest Prunc are Trup adevărat, cu came şi sânge, tot astfel se prefac pâinea şi vinul pe care le slujeşti. Deoarece firea omenească nu poate mânca came cmdă de om şi să bea sânge, Cel milostiv a rânduit cu înţelepciune să fie văzut sub chipul pâinii şi al vinului pentm a se putea împărtăşi credincioşii.
După ce Maica Domnului a spus acestea, a pus dumnezeiescul Pmnc pe Sfânta Masă şi îndată s-a făcut nevăzută. Atunci preotul, cu multă frică a luat în mâinile sale dumnezeiescul Pmnc, L-a sămtat cu multă evlavie şi după ce L-a aşezat din nou pe Sfânta Masă, S-a închinat Lui până la pământ. Când s-a ridicat, Pruncul Iisus dispăruse, iar preotul a văzut din nou pe Sfântul Disc Sfântul Trup cu care s-a împărtăşit.
©
In cartea „Grădina florilor duhovniceşti" citim că într-o mănăstire cu viaţă de obşte trăia un monah duhovnicesc care avea atâta evlavie, încât se învrednicea adeseori, mai ales în timpul Dumnezeieştii Liturghii, să aibă vedenii şi arătări de îngeri.
Se spune că acest monah a avut odată o vedenie înfricoşătoare, pe care ar fi trebuit să o aibă toţi creştinii, ca să se pocăiască şi să-şi schimbe viaţa.
L-a văzut pe Domnul aşezat pe tronul slavei Sale, iar de-a dreapta Lui, pe alt tron, pe prealăudata Stăpână a lumii. Atunci toate Puterile Cereşti au rânduit la pomnca Domnului un înger puternic să trâmbiţeze cu înfricoşătoa- rea trâmbiţă pe care o ţinea în mână. Sunetul trâmbiţei a fost atât de puternic, încât monahului i s-a părut că întreaga lume s-a cutremurat ca frunzele unui copac atunci când suflă un vânt puternic. Peste puţin timp Domnul a făcut iarăşi semn

îngemlui să trâmbiţeze. Acesta a făcut ascultare şi a trâmbiţat a doua oară.
Atunci Maica Domnului cea milostivă, ştiind că după a treia trâmbiţare va fi sfârşitul lumii şi a Doua Venire a Domnului, ca să-i judece pe oameni după faptele lor, a coborât de pe tron şi a căzut la preacuratele picioare ale Fiului ei. Deodată, toţi îngerii au tăcut şi se uitau cu evlavie la Maica Domnului dorind să audă ce rugăminte îi va face.
Preasfânta Sa Maică, deschizându-şi gura, a spus:
- Fiul meu, te rog să arăţi milostivire şi bunătate şi mai îngăduie păcătoşilor să plângă pentru păcatele lor.
Atunci Domnul i-a răspuns:
- O, prea iubita Mea Maică, ştii câte fărădelegi săvâr-şesc zilnic oamenii cei nemulţumitori. Pentru aceasta, nu este drept să-i miluiesc. Toţi îmi umplu Trupul cu răni şi Mă răstignesc a doua oară cu păcatele lor.
însă Maica Domnului a spus din nou:
- Fiul meu preadulce, ascultă-mă şi arată-Ţi îndurările şi mila Ta pentru preacuratele Tale Patimi pe care le-ai răbdat pentru păcătoşi.
- O, Maica Mea, de multe ori ai înduplecat dreapta Mea mânie cu rugăminţile tale şi nu M-ai lăsat să fac judecata cuvenită, însă oamenii nu au devenit mai buni, ci mai răi, dispreţuind Crucea şi Patimile Mele. Stăpânii cu nerușinarea lor asupresc popoare şi încalcă legile sfinte cu petrecerea lor desfrânată. Iar poporul de rând dispreţuieşte poruncile Mele. Este stăpânit numai de cugetarea trupească: desfrânează, ucid, nedreptăţesc şi alte păcate de moarte săvârşesc oamenii.
Atunci Maica Domnului I-a spus cu durere:
- O, Fiul meu, toate acestea pe care le spui sunt adevărate, dar Te rog să le trimiţi lumina Harului Tău ca să-şi cunoască greşelile lor şi să se întoarcă la pocăinţă! As- cultă-mă, prea milostive Doamne, şi-mi împlineşte această rugăminte, nu pentru că merită, ci pentru dragostea mea şi a tuturor acestor Sfinţi, care şi-au vărsat sângele lor pentru dragostea Ta.

Şi îndată toţi Sfinţii împreună cu Maica Domnului s-au închinat Domnului, rugându-L să-Şi arate mila Sa:
Atunci Domnul cel preamilostiv, biruit de rugăminţile Maicii Sale şi ale tuturor Sfinţilor Lui, a spus cu o faţă liniştită şi senină:
- Maica Mea, ai biruit mânia Mea cu milostivă rugă-mintea ta. Facă-se voia ta! Şi voi, fraţii şi prietenii Mei, cu mijlocirile voastre aţi preschimbat mânia Mea în milă. De aceea voi trimite iarăşi în lume învăţători şi propovăduitori ca să-i îndrepte pe cei care păcătuiesc.
După ce Domnul a spus acestea, vedenia s-a terminat, iar acel monah şi-a venit în sine. A povestit vedenia monahilor din mănăstire. Şi pentru ca aceia să creadă că a fost adevărată, a spus fiecăruia în parte păcatele sale ascunse, pe care i le descoperise Domnul, pentru a şi le îndrepta.
în timp ce monahul spunea acestea, şi-a dat sufletul său în mâinile lui Dumnezeu.
©
A
In Constantinopol era o femeie care se numea Ana şi care trăia cu evlavie şi întreagă-înţelepciune împreună cu bărbatul ei. într-o vreme, aceasta s-a îmbolnăvit grav şi zăcea fără glas ca o moartă. Mama şi surorile ei o plângeau fără mângâiere şi îndată l-au înştiinţat pe bărbatul ei, care plecase în alte părţi la lucru, să vină la înmormântarea ei. Dar după o zi, spre seară, femeia a început să mişte degetul arătător al mâinii drepte. Apoi şi-a ridicat mâinile spre Cer şi a spus: „Slavă ţie, Preasfântă Născătoare de Dumnezeu!”. Toţi cei care erau de faţă au fost cuprinşi de frică şi uimire. Apoi au întrebat-o despre ceea ce i s-a întâmplat, dar aceea nu le-a putut răspunde. Dar după ce m-au chemat şi m-am rugat mult de ea, femeia mi-a spus cu o voce slabă:
„îmi pierdusem vocea şi abia răsuflăm. Deşi îi auzeam pe toţi cum plâng, eu însă nu puteam vorbi. După o vreme, glasurile celor ce plângeau se auzeau din ce în ce mai departe. Deodată m-au întâmpinat nişte bărbaţi minunaţi a căror frumuseţe limba omenească nu o poate descrie, care m-au ridicat şi m-au suit la Cer. Aici am văzut o mulţime nenumărată de îngeri care se închinau strigând:

«Sfânt, sfânt, sfânt e Domnul Savaot. Plin este Cerul şi pământul de slava Ta». Atunci îngerii care m-au adus aici m-au îndemnat şi pe mine să mă închin, dar nu L-am văzut pe Cel Căruia m-am închinat. După ce m-am închinat, am auzit o voce spunând: «Duceţi-o şi în cele mai dedesubt!». Şi îndată îngerii m-au luat şi coborându-mă în adâncul pământului, mi s-a părut că m-au lăsat într-un mormânt şi au plecat. Acolo era multă lume care se tânguia şi scrâşnea neîncetat din dinţi . Fiind închisă împreună cu aceia, mă tânguiam şi eu spunând: «Vai mie, ticăloasa şi nepocăita! Cine mă va ajuta şi mă va izbăvi de aici ca să mă pocăiesc? Bogatul din Evanghelie l-a rugat pe Avraam să-l trimită pe Lazăr în casa tatălui său, ca să-i convingă pe fraţii lui să se pocăiască, însă nu l-a ascultat . Pe mine, ticăloasa, cine mă va milui? Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-mă şi izbăveşte-mă de această înfricoşătoare osândă, ca să mă pocăiesc cu adevărat».

Ceilalţi osândiţi, auzind că mă tânguiesc astfel, mi-au spus: «Şi tu, nefericito, ai venit aici? Nu ai crezut ceea ce spunea Evanghelia? Noi cu adevărat am dispreţuit cele spuse de Scripturi şi ne-am petrecut viaţa în trândăvie. De ce ai făcut şi tu la fel?».

în timp ce aceia spuneau aceste cuvinte, îngerii care m-au dus acolo, au apărut spunându-mi: «Să ştii că Preamilostiva Fecioară, Maica Dumnezeului nostru, a auzit rugăciunile tale şi porunceşte să te întorci în trup ca să te pocăieşti, să te împaci cu fraţii bărbatului tău, iar după două luni vom veni iarăşi să te luăm». De îndată ce au spus acestea, m-au luat, m-au adus lângă trupul meu şi mi-au poruncit să intru în el.

Dar, părinte, te rog ca atunci când va veni bărbatul meu, să-l convingi să mă lase să merg la o mănăstire şi să plâng acolo pentru păcatele mele, de vreme ce după două luni voi muri iarăşi".

Atunci eu am întrebat-o:

- Dar care a fost pricina că te-ai certat cu cumnaţii tăi?

- Nu ştiu, dar atâta răutate şi vrăjmăşie a intrat între noi, încât unul nu voia să-l vadă pe celălalt.

în timp ce femeia îmi povestea acestea, a ajuns şi bărbatul ei şi văzând-o că vorbeşte, s-a bucurat mult. Eu însă i-am spus:

- Cu femeia ta s-a întâmplat ceva despre care nu am auzit până astăzi. Ne-a povestit lucruri înfricoşătoare. Mai spune că după două luni va muri şi de aceea te roagă să o laşi să meargă la mănăstire.
Când bărbatul ei a auzit acestea, a spus:
- Părinte, nu este corect să-mi spui astfel de cuvinte. Adică să o las pe femeia mea, care încă nu a împlinit douăzeci şi doi de ani, să se facă călugăriţă, iar eu să-mi pierd sufletul?
- Dar ea insistă că după două luni va muri, i-am spus.
- Nu va muri, nici nu este bolnavă, ci a suferit o criză de epilepsie. Şi-a închipuit nişte lucruri şi de aceea nu ştie ce spune.
Şi spunând acestea, nu a lăsat-o cu nici un chip să meargă la mănăstire. Dar după ce s-au împlinit două luni, femeia a murit.
Mama ei spunea după moartea fiicei:
- De atunci de când a văzut acea înfricoşătoare vedenie, postea în fiecare zi şi numai seara punea firimituri de pâine într-un pahar cu apă caldă şi le mânca. Aceasta era mâncarea ei. în fiecare noapte făcea nenumărate metanii plângând. Şi astfel a petrecut cele două luni.

Răstignirea de bună voie a noilor Mucenici
tunci când trăia Sfântul Sava cel Sfinţit, în Lavra sa

vieţuiau mulţi monahi virtuoşi care se nevoiau pentru Domnul. Printre ei se afla şi un frate începător care se trăgea dintr-o familie nobilă. Pe acesta, deoarece nu era obişnuit cu viaţa aspră, Sfântul îl ţinea lângă el şi îl învăţa. Toţi monahii mâncau o singură dată pe zi la trapeza mănăstirii, după Vecernie. Fratele începător însă nu putea să postească toată ziua, de aceea mânca pe ascuns din alimentele pe care i le aduceau rudele lui.
Sfântul Sava, ca un înainte-văzător ce era, ştia aceasta, dar ca un pedagog desăvârşit nu-l mustra, ca să nu lase viaţa monahală, ci numai se ruga lui Dumnezeu ca să-l îndrepte.

Odată în ajunul praznicului Adormirii Maicii Domnului de la 15 august, Sfântul a poruncit părinţilor şi fraţilor mănăstirii să se adune mai devreme pentru slujba Vecerniei, înainte de Vecernie, Sfântul l-a trimis pe acest frate începător în biserică să vadă dacă s-au adunat părinţii. Intrând în biserică, fratele a avut o vedenie minunată. I s-a arătat o Femeie foarte frumoasă însoţită de doi îngeri, a cărei strălucire o copleşea pe cea a soarelui. Un înger ţinea în mâini un potir de aur plin cu Pâine cerească, iar celălalt un procovăţ. Acea Femeie frumoasă, care era Maica Domnului, ţinea în mână o linguriţă. Părinţii şi fraţii au început să se apropie unul câte unul. îngerul îl ştergea pe fiecare cu procovăţul pe faţă, după care Maica Domnului lua cu linguriţa din Potir şi îl împărtăşea. Fratele se minuna de cele văzute. Când s-a apropiat să se învrednicească şi el de acele daruri, Maica Domnului i-a spus:

- Pâinea aceasta este Trupul Fiului meu şi îl primesc cei care postesc până la această oră şi se curăţesc. Tu nu ai postit şi de aceea nu te poţi împărtăşi din această Pâine.
- Cel puţin să mă şteargă îngerul cu acel procovăţ sfânt.
- Dacă vrei să fii şters cu el, i-a spus Maica Domnului, caută de acum înainte să te osteneşti şi tu împreună cu ceilalţi fraţi. Aceia erau transpiraţi din pricina ostenelii şi de aceea i-a şters îngerul. La tine ce transpiraţie să şteargă îngerul, căci toată ziua nu lucrezi nimic, ci numai mănânci?

Fratele, auzind acestea, s-a înfricoşat şi a alergat la Sfântul Sava, căruia i-a spus:

- Eu, nevrednicul, am avut o vedenie minunată. Oare să fie adevărată?

Atunci Sfântul i-a răspuns:

- Ceea ce ai văzut, a fost spre îndreptarea ta. Părinţii ştiu că Maica Domnului îi sfinţeşte la fiecare praznic şi de aceea se pregătesc pentru împărtăşirea cu Dumnezeieştile Taine.

De atunci fratele a început să se ostenească, să mănânce mai puţin şi astfel s-a învrednicit de fericirea veşnică.

©

La Schitul Kavsocalivia trăia un monah care slujea voii sale, neavând stareţ. De aceea era firesc ca vrăjmaşul să-l arunce în extreme, iar apoi în nepăsare.
Monahul începător are trebuinţă de cunoştinţele duhovniceşti şi de experienţa stareţului pentru a putea scăpa de cursele diavolului şi pentru a-şi curăţa gândurile sale prin arătarea nevoinţei sale părintelui său duhovnicesc şi prin mărturisirea gândurilor şi ale tuturor atacurilor vicleanului. începătorul trebuie să aibă încredere desăvârşită în stareţul său şi să-i supună judecăţii sale toate gândurile şi vicleniile diavolului. Ucenicul face tot ceea ce spune stareţul şi primeşte sfaturile lui ca din gura lui Dumnezeu. Atunci când vine gândul, ucenicul îl ţine în frâu ca pe cal şi îl conduce la stareţul său spunându-i:
- De ce mă necăjeşti? Nu ştii că eu nu am voie şi jude-cată proprie? Hai să mergem la stareţ şi vom face ceea ce el va judeca.
Şi astfel se linişteşte. Orice ucenic este mort şi îngropat de viu în mormânt prin tăierea voii proprii.
Acest monah la început îşi ţinea rânduiala sa duhov-nicească: postea, avea întotdeauna pe buze Rugăciunea lui Iisus, îşi îndeplinea zilnic îndatoririle sale. După o vreme însă a pus stăpânire pe el acedia, nepăsarea şi trândăvia. A început să slujească pântecelui mâncând şi bând fără măsură. Şi fiindcă era tânăr, trupul i se aprindea, iar când se culca îşi scotea dulama dormind ca un mirean.
Maica Domnului, văzând neorânduiala şi negrija tână-rului monah, într-o noapte l-a deşteptat din somn şi i-a spus pe un ton aspru:
- Ia aminte să te înfrânezi de la mâncare şi să dormi cum se cuvine unui monah, cu dulama pe tine!
După certarea aceasta monahul şi-a schimbat viaţa şi s-a nevoit cu mărime de suflet până la sfârşitul vieţii sale.
©
In vremea când la Sfânta Mănăstire Constamonitu era egumen părintele Filaret, trăia în obştea sa un monah care urma voii sale. Nu participa la slujbe şi îşi părăsise toate îndatoririle sale duhovniceşti. Evlaviosul egumen, care avea multă dragoste pentru toţi fraţii, de multe ori l-a sfătuit şi l-a mustrat părinteşte, pentru a-l aduce întru simţirea de sine. Adeseori îi spunea:

- Fiule, un loc mai potrivit pentru viaţa duhovnicească şi pentru dobândirea roadelor pocăinţei nu există în altă parte decât în Sfântul Munte şi în mănăstirea noastră.

Alteori îl sfătuia:

- Fiul meu, în viaţa monahală există două căi: a ascultării în viaţa de obşte şi a rugăciunii în linişte. Prin ascultare ajungem la smerenie, iar prin liniştire suim la înalta treaptă a dragostei şi a nepătimirii. în unii ca aceştia nu există loc nici măcar pentru o patimă.

Iar alteori:

- Fiule, trebuie să ne pregătim pentru a sta înaintea Domnului. Aici nimic nu este stătător. Dacă nu astăzi, mâine însă vom muri. Toate vor rămâne aici, numai veşnicia rămâne statornică şi nu se schimbă. De aceea, totdeauna trebuie să fim gata. Trebuie să-ţi schimbi cugetarea prin feluritele nevoinţe ale pocăinţei şi smerim tmpului.

însă fratele pe toate acestea le asculta cu indiferenţă. Diavolul îl stăpânea cu tărie. Viaţa lui, în loc să fie mult pătimitoare, devenise plină de multe patimi. Nu voia să devină mucenic fără de sânge. Nu iubea asceza, care este maica sfinţeniei.

în cele din urmă părintele Filaret l-a lăsat în purtarea de grijă a Maicii Domnului, însă a început să postească, să se roage şi să facă metanii pentm fratele. în flecare zi o ruga fierbinte pe Maica Domnului să-l ajute pe acel monah.

într-o zi Maica Domnului şi-a lăsat tronul ei din Cer şi a venit în sărăcăcioasa chilie a fratelui. Toţi monahii erau la slujbă în biserică, numai el stătea în chilie. Atunci Maica Domnului i-a spus pe un ton mustrător:

- îmi pare rău de halul în care ai ajuns. Dacă acum, când eşti tânăr şi sănătos, eşti nepăsător faţă de îndatoririle tale duhovniceşti şi nu cobori la slujbele bisericii ca să te rogi, ci stai în chilie şi te biruiesc gândurile necurate, atunci când vei merge? Când vei îmbătrâni? însă astfel de jertfe nu-I plac Domnului şi Dumnezeului nostru. Primeşte nevoinţa pentm mântuirea sufletului tău şi atunci toate vor deveni uşoare!

După această vedenie monahul a devenit foarte râvni- tor la mgăciune şi la priveghere.
©
în Coliba Sfântului Apostol Toma de la Sfânta Ana Mică (Sfântul Munte) se nevoia pentru mântuirea sufletului său stareţul Toma. Odată, mâhnit dintr-o oarecare pricină şi îndemnat fiind de diavolul, a hotărât să plece de la coliba sa lăsându-i singuri pe ceilalţi părinţi ce locuiau împreună cu el. A uitat că monahul, în vremuri de pace, trebuie să dobândească cugetarea Mucenicilor şi să biruiască cu ajutorul lui Hristos slăbiciunile personale ca să poată înfrunta o ispită mai mare atunci când vine.
Stareţul Toma, după ce şi-a lăsat coliba, a mers spre Schitul Sfânta Ana până ce a obosit. S-a aşezat undeva să se odihnească şi numai atunci s-a gândit ce a făcut. Văzând că diavolul l-a biruit, s-a gândit să-l biruie şi el la rândul său. I-a părut rău de ceea ce făcuse şi a început să plângă ca un copil mic care şi-a pierdut mama.
Aşa cum stătea acolo şi plângea, deodată şi-a ridicat ochii în sus şi a văzut o Femeie cu un Copil mic în braţe. O vedea până la mijloc. Aceea îl privea şi plângea împreună cu el. Atunci stareţul s-a ridicat şi s-a îndreptat spre ea. Dar nu a apucat să facă doi paşi, că aceea s-a făcut nevăzută, lăsându-i în suflet o nespusă bucurie. Smerindu-se şi părându-i rău de ceea ce făcuse, stareţul a hotărât să se întoarcă la coliba sa. De atunci a avut o evlavie deosebită faţă de Maica Domnului, care îi arătase din nou calea mântuirii sale, ascultarea.
©
A
In Coliba pustnicească .Adormirea Maicii Domnului" din partea de sus a Katunakiei, se nevoia cu multă râvnă Stareţul Ignatie cel orb. El avea doi ucenici, pe monahul Neofit şi pe tânărul ieromonah Ignatie. Toţi trei erau mari nevoitori şi se sileau pentru împărăţia lui Dumnezeu.
într-o vreme a fost o mare secetă. Din această pricină măslinii nu rodeau, iar untdelemnul se împuţina. Dacă până atunci aprindeau toate cele patru candele de la catapeteasma paraclisului, în acel an Stareţul a dat po-
Nu mai pot suferi astfel de monahi în moştenirea

mea.
Apoi întorcându-şi privirea spre turci şi arătând spre monahi, le-a poruncit:
- Omorâţi-i pe toţi, iar trupurile lor aruncaţi-le!

Semne cereşti minunate

C
uviosul Lazăr, care s-a nevoit în secolul al Xll-lea în Muntele Gallisiului din Asia Mică, a fost un om al dragostei care, aşa cum spune Marele Pavel, este virtutea ce depăşeşte toate harismele Sfântului Duh. „Mai mare decât toate este dragostea”78.
‚Atunci când s-a născut Cuviosul, casa s-a umplut de un nor luminos. Aceasta arăta că pruncul avea să devină fiu al luminii şi al zilei şi vas al Harului dumnezeiesc. Când femeile care au venit să cerceteze lehuza au văzut norul, atât de mult s-au înfricoşat, încât au fugit din casă. Dar pe lângă aceasta a urmat a doua minune. După mai multă vreme, norul s-a retras, iar femeile au intrat din nou în casă. Aici - o, minune! - l-au văzut pe pruncul de curând născut stând în picioare cu faţa spre răsărit şi cu mâinile încrucişate pe piept. Astfel, de atunci se spunea de către toţi că viaţa acestui prunc avea să devină mai vestită şi mai slăvită decât a tuturor celorlalţi” (Sfântul Nicodim Aghioritul).
Cuviosul a fost tuns monah într-o mănăstire din Attalia de către un ieromonah, bătrân cu vârsta şi cu înţelepciunea. După ce s-a dezbrăcat de omul cel vechi, .Cuviosul s-a îmbrăcat în omul cel nou, adică în Hristos, odată cu hainele monahale. De atunci el s-a dăruit cu totul nevoinţelor ascetice. „Fericitul, atât de mult a iubit postul, care subţiază trupul şi potoleşte patimile ce se ridică împotriva sufletului, încât îl dorea mai mult decât doresc iubitorii de trup desfătarea şi multa mâncare. Cu atâta sârguinţă a dobândit ascultarea, care este temelia petrecerii monahale, şi smerenia, cea mai înaltă decât toate virtuţile, încât a devenit pentru urmaşii săi pildă a acestor două virtuţi. Ce putem să spunem despre priveghere, despre uscarea trupului său şi despre celelalte rele pătimiri pe care le meşteşugea ca

să supună patimile trupeşti? Numai atât vom spune că, pe lângă darurile sufleteşti pe care le avea sădite în fire, a dobândit şi tot felul de virtuţi, care au făcut din el un om ceresc, iar nu pământesc, căci acestea dau sufletului putere, iar nevoinţa cea bună duce la bun sfârşit puterea sufletului" (Sfântul Nicodim Aghioritul).
Mai târziu, după ce a vizitat mai multe mănăstiri din Asia Mică şi din Palestina şi s-a dat pe sine unor mari nevoinţe şi rele pătimiri, a devenit atât de renumit pentru virtuţile sale, încât mulţime de oameni veneau la el ca să se vindece de bolile lor.
în cele din urmă s-a stabilit în vârful Muntelui Gallisiului, unde se afla o peşteră potrivită pentru pustnicie. în jur, locul era pustiu, sălbatic şi lipsit de mângâiere. Fiind războit mereu de diavoli, a ieşit în faţa peşterii şi s-a însemnat cu semnul crucii. De asemenea a făcut semnul crucii şi pe o piatră care se afla acolo şi - o, minune! - îndată s-a întipărit Sfânta Cruce pe acea piatră. Pentru Sfânt aceasta a fost un semn bun.
Cu ajutorul împăratului Constantin Monomahul, Cuviosul a zidit în vârful Muntelui Gallisiului o mănăstire închinată Maicii Domnului. A zidit aici şi mai multe chilii pentru ca cei iubitori de nevoinţă să se poată îndulci de isihie.
După ce Cuviosul a terminat mănăstirea, a zidit în spatele bisericii un turn înalt, fără acoperiş, greu accesibil şi foarte strâmt, deoarece avea lăţimea numai de trei palme. Apoi s-a urcat pe el îmbrăcat numai cu o haină de piele, cu capul descoperit, cu picioarele desculţe şi purtând pe el fiare grele. Acolo sus suferea greutăţile iernii: ploile abundente, zăpada multă şi gerul nesuferit, din pricina căruia

tă a_ ât -e u_ u_ ne -e ,m u_

pururea fericitul aproape că îngheţa. Suferea şi din pricina arşiţei chinuitoare din timpul verii. Astfel petrecea Cuviosul pe stâlp ca un fără de trup.
Acest mare Sfânt era întotdeauna ocrotit de Preasfânta Născătoare de Dumnezeu. Iar aceasta se dovedeşte din următoarea întâmplare:
„Odată a căzut o ploaie atât de mare, încât apele du-ceau cu ele pietre mari. Multe animale s-au înecat, iar roa-dele câmpului au fost nimicite. Un cioban care se afla în împrejurimile mănăstirii, văzând potopul de ape, a alergat

ea la mănăstire ca să se izbăvească de primejdie. Apropiindu-se de ea şi privind la stâlpul pe care se afla Cuviosul ca ^ să ceară ajutor de la el, vede - o, cine va putea spune cum r0_ se cuvine măreţia minunilor Tale, Hristoase Dumnezeule? - tu_ pe Preasfânta Născătoare de Dumnezeu stând în văzduh se deasupra stâlpului, acoperindu-l şi păzindu-l pe Cuviosul de ploaie.

,|ui O astfel de minune cine a văzut sau cine a auzit? Pe Awa Macarie Egipteanul l-a păzit un Serafim, pe Sfântul Te Paisie cel Mare l-a păzit un înger al Domnului, însă o astfel s.a de minune, eu cred că nu s-a văzut şi nu s-a auzit la nici nul un alt sfânt, ci numai la dumnezeiescul Lazăr, pe care în- jn_ săşi împărăteasa îngerilor îl acoperea ca un nor şi îl păzea nevătămat pe robul ei" (Sfântul Nicodim Aghioritul).

©

iul, _r

Sfânta şi marea noapte, noaptea Naşterii Domnului, cea plină de strălucire dumnezeiască, de lumină cerească şi de măreţie, cea plină de minuni, cu păstorii, cu Sfânta Peşteră, cu Domnul, cu Maica Domnului şi cu îngereştile t -n cântări, a retrăit-o după şapte sute de ani Sfântul Simon Izvorâtorul de Mir, ctitorul Sfintei Mănăstiri Simonos Petras.

jne Atunci când în Sfântul Munte toţi vorbeau despre cu viaţa sa minunată, despre minunile sale şi despre învăţă- ' tura sa insuflată de Duhul Sfânt, mulţi voiau să-l cunoască şi chiar să devină oi în turma sa cuvântătoare. Dar această iun- ^ , cinste arătată de către monahi îl mâhneau profund, deoarece vedea că îşi pierde iubita sa linişte. De aceea se gândea să plece şi să se liniştească în alt loc al Grădinii Maicii Domnului.

într-o noapte, în timp ce se ruga, a văzut cum sărăcăcioasa sa peşteră s-a umplut de o lumină dumnezeiască. Maica Domnului se pogorâse din Cer pentru a-i spune:

- Simone, Simone, prietenul şi slujitorul Fiului meu, să nu pleci de aici, căci cu lumină mare voi slăvi locul acesta, pentru numele tău.

însă smeritul Simon nu a crezut în vedenie, deoarece se temea de meşteşugirile diavolului. De aceea, gândul de a pleca din peşteră şi de a se linişti în altă parte nu l-a părăsit.
Se apropia praznicul Naşterii Domnului. într-o noapte, după ce a ieşit din peşteră, a văzut o privelişte înfricoşătoare: o stea s-a pogorât de pe bolta cerească şi a stat pe stânca pe care astăzi este zidită Mănăstirea Simonos Petras. Această vedenie a văzut-o în mai multe nopţi, dar se temea să se încreadă în ea ca nu cumva să fie vreo înşelare a vicleanului vrăjmaş.
A sosit şi sfânta noapte a Naşterii Domnului. Atunci a văzut nu numai acea stea, care a coborât şi a stat pe stâncă, ci a auzit şi glasul Maicii Domnului care i-a spus:
- O, Simone, aici trebuie să pui temelia mănăstirii tale în care se vor mântui multe suflete. Ia aminte bine să nu te îndoieşti, ca nu cumva să pătimeşti vreun rău.
Atunci Cuviosul s-a umplut de frică şi de bucurie. De frică din pricina înfricoşătoarei vedenii şi de bucurie din pricina bunei-vestiri dumnezeieşti. I se părea - precum el însuşi a spus mai târziu ucenicilor săi - că se află în Betleemul Iudeii împreună cu păstorii care s-au închinat Mântuitorului cel de curând născut, şi că auzea acea cântare îngerească pe care o cântau cetele îngereşti: „Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu şi pe pământ pace, între oameni bună voire” şi „Nu vă temeţi Căci, iată, vă binevestesc vouă bucurie mare, care va fi pentru tot poporul” .
„Atunci a început să-mi dispară fiica, a spus Cuviosul, şi mă bucuram duhovniceşte, văzând pe Stăpâna Născătoare de Dumnezeu, pe Dreptul Iosif cu fiii săi şi pe Domnul nostru Prunc înfăşat, aşezat în iesle”.
©
într-o noapte Sfântul Serghie de Radonej (1314-1392) se ruga în picioare în faţa icoanei Maicii Domnului, aşa cum obişnuia. Rugăciunea sa era fierbinte şi semăna cu mărturisirea „dintru adâncuri” a vameşului:
- Stăpână, Maica Domnului tău şi Dumnezeului meu, nădejdea creştinilor şi limanul celor deznădăjduiţi, mijloceşte pentru noi, nevrednicii. Roagă pe Fiul şi Dumnezeul tău, căci ai îndrăzneală

către El, să-Şi reverse izvorul milostivirii Sale asupra acestui sfânt şi mucenicesc loc. Pe tine, Maica durerii, te chemăm în ajutor noi, smeriţii robii tăi, căci tu eşti „scăparea şi puterea" noastră.
După ce a terminat rugăciunea, s-a aşezat puţin să-şi odihnească mult truditul său trup. Deodată i s-au luminat ochii sufletului şi a primit o vestire cerească. Atunci i-a spus ucenicului său, Miheia:
- Fiul meu, să rămâi treaz, căci peste puţin vom primi o vizită minunată!
Nu a apucat bine să termine, că îndată s-a auzit un glas minunat, care îl chema pe nume şi îi vestea:
- Serghie, iată vine Preasfânta Născătoare de Dumnezeu!
De îndată ce a auzit vestirea cerească, Cuviosul s-a
grăbit spre ieşirea chiliei sale să vadă cine îl cheamă. Atunci l-a învăluit o strălucire mai presus de lume. Cerul s-a luminat şi el, iar noaptea s-a prefăcut în zi. Acea lumină nespusă lumina totul cu strălucirile ei dumnezeieşti. Era semnul văzut al prezenţei nevăzute a Maicii Domnului, semn care vestea de mai înainte vizita ei cerească la marele stareţ Serghie.
îndată s-a arătat Maica Domnului, care strălucea de lumina cea neînserată, însoţită fiind de Sfinţii Apostoli Petru şi Ioan. Chilia Cuviosului devenise un alt Tabor. Neputând suferi o astfel de minune neobişnuită, Sfântul a căzut la pământ. Dar Maica Domnului s-a plecat şi ridicându-l de la pământ, aşa cum mamele îi ridică pe pruncii lor, i-a spus:
- Nu te teme, alesule al meu! Rugăciunile tale pentru ucenicii tăi şi pentru mănăstire au fost auzite. De acum înainte ea va înflori. Caută şi vezi mulţimea monahilor care vor veni la mănăstirea ta!
Atunci Cuviosul a privit afară şi a văzut o mulţime nenumărată de păsări care zburau împrejurul său şi cântau o cântare îngerească. Uimit de vedenia cerească, a auzit din nou glasul dumnezeiesc al Maicii Domnului:
- Astfel se vor înmulţi ucenicii tăi. Şi după moartea ta numărul lor nu se va împuţina. Cei care vor merge pe urmele tale vor fi împodobiţi cu multe harisme.
într-adevăr, „păsările" Lavrei „Sfânta Treime" a Sfântului Serghie nu au încetat să vină şi în anii comunismului ateu din Rusia Sovietică.

Lavra a rămas întotdeauna deschisă. Mulţime nenumărată de creştini ortodocşi veneau la mănăstire să se închine la Sfintele Moaşte ale Cuviosului. Făgăduinţa Maicii Domnului că va ocroti întotdeauna mănăstirea sa se împlineşte şi astăzi, după şase veacuri de la adormirea sa.
Toată noaptea aceea Cuviosul a privegheat, a cântat Paraclisul şi alte cântări de laudă închinate Maicii Domnului, cugetând la vedenie şi mulţumind Prea Curatei Născătoare de Dumnezeu.
©
Atunci când Sfântul Grigorie Sinaitul a venit în Sfântul Munte Athos, la începutul secolului al XlV-lea, s-a stabilit la „Vigla", regiune aflată în hotarele Mănăstirii Marea Lavră. Aici a învăţat lucrarea niptică şi a dobândit mulţi ucenici care se îndeletniceau cu Rugăciunea inimii. Printre ei a strălucit şi s-a distins ucenicul său, Marcu, care s-a învrednicit să aibă o vedenie minunată.
Când Sfântul Grigorie a ajuns în Sfântul Munte, a dorit să-l cunoască pe Sfântul Maxim Kavsocalivitul despre
care auzise multe şi care dobândise Rugăciunea inimii. Dar Sfântul Maxim a venit într-un chip minunat la chilia lui tocmai de departe, zburând peste munţi şi peste văi, şi cu bucurie i-a salutat pe fiecare dintre ucenicii Sfântului Grigorie, chemându-i pe nume. Când a ajuns înaintea Cuviosului Marcu cel simplu, i-a spus în chip proorocesc:
- Sinaitul (adică Grigorie Sinaitul) se gândeşte să plece din Sfântul Munte şi să meargă în părţile Macedoniei, la Paroria . Aceasta este voia lui Dumnezeu pentru el. Tu însă să nu îndrăzneşti să pleci din Sfântul Munte!
Dar Cuviosul Marcu nu a dat prea multă importanţă cuvintelor Sfântului Maxim şi după puţină vreme le-a uitat.
Atunci când Sfântul Grigorie a plecat spre Macedonia, a pornit, şi Cuviosul Marcu împreună cu el. Pe când se pregătea să iasă din Sfântul Munte, a auzit un glas în spatele său care îl chema pe nume. Când s-a întors să vadă cine îl cheamă, a rămas uimit de priveliştea pe care a văzut-o. Imagini ciudate l-au pironit în mijlocul drumului. A văzut Sfântul Munte schimbat în imaginea pe care o înfăţişează stihurile de la Mărimurile celui de-al Doilea Paraclis al Maicii Domnului:

„Tumule poleit cu aur şi cetate cu douăsprezece ziduri;
Tronule împodobit cu picături de soare, scaunul împăratului, minune neînţeleasă, cum ai hrănit cu lapte pe Stăpânul?”
întreg Sfântul Munte era cuprins de flăcări şi era de o frumuseţe cerească. Era întărit de jur împrejur ca o fortăreaţă, cu turnuri roşii uriaşe. Totul era poleit cu aur, împodobit cu metereze, porţi, ferestre, puncte de observaţie şi poduri de aur. Se vedeau de asemenea cei doisprezece Sfinţi Apostoli, care îl lăudau şi îl slăveau pe Domnul slavei împreună cu cetele îngereşti şi cu cele ale Părinţilor Athoniţi. în mijlocul lor se afla un tron mai luminat şi împodobit cu picături de soare, pe care şedea Stăpâna lumii, Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, care purta în braţe pe Pruncul Hristos, Stăpânul lumii. împrejurul Maicii Domnului stăteau nenumărate cete cereşti care o lăudau fără încetare.
Când Cuviosul Marcu a văzut slava Preasfintei Născătoare de Dumnezeu şi măreţia Sfântului Munte, şi-a adus aminte de cuvintele profetice ale Sfântului Maxim. Atunci a pus metanie dascălului său, Sfântul Grigorie Sinaitul, şi s-a întors la Mănăstirea Marea Lavră. Acolo a trăit până la sfârşitul zilelor sale.
©
Stareţul Iosif se distingea printr-o aleasă viaţă duhovnicească pe care încerca să o ascundă de toţi, însă faptul că dobândise Rugăciunea lui Iisus îl trăda, pentru că o rostea neîncetat.
Numele lui de botez era Ivan. La vârsta de opt ani i s-a întâmplat un fapt minunat care i-a schimbat cursul vieţii. în timp ce se juca cu cei de o vârstă cu el, deodată faţa sa i s-a schimbat. Şi-a ridicat ochii şi mâinile în sus şi după puţin timp s-a prăbuşit la pământ. Era ca mort. După ce şi-a revenit, copiii au început să-l întrebe ce i s-a întâmplat, încă plin de emoţie, Ivan le-a răspuns:
- Am văzut pe împărăteasa în văzduh.
- Dar de unde ştii că a fost Maica Domnului? l-au întrebat copiii.
- Purta pe cap o coroană cu cruce.
- Bine, dar de ce ai căzut la pământ?
Atunci Ivan a privit spre pământ şi plin de emoţie a spus cu voce scăzută:

- Lângă ea era un soare... Nu ştiu cum să spun.

Atunci cuvintele sale au fost întrerupte de plânsul cu suspine care l-a cuprins.

Această vedenie minunată a rămas neştearsă în sufletul lui Ivan toată viaţa. Din acea clipă şi-a schimbat cugetarea, socotindu-le pe toate gunoaie. Devenise tăcut şi gânditor. începuse să se retragă de la jocurile copilăreşti.

După o vreme s-a aflerosit cu totul Maicii Domnului datorită dorului dumnezeiesc care îl ardea.

©

A

In partea de nord a satului Kato Deftera din Cipru, există Biserica Maicii Domnului „Hrisospiliotissa", care este săpată în stânca abruptă ce se află pe malul stâng al râului Pidia.

O tradiţie spune că nişte ciobani din aceste locuri, în timp ce-şi păşteau turmele pe câmpurile din faţa stâncii, vedeau în timpul nopţilor o lumină pe ea. Acea lumină strălucea deasupra peşterii unde astăzi este aşezată o cruce. Apropiindu-se de stâncă, ciobanii nu au văzut nimic deosebit, dar se gândeau că ceva minunat se ascunde acolo. După ce au dat la o parte câteva pietre care se aflau sub stâncă, au găsit nişte trepte ce coborau într-o peşteră. Ciobanii au rămas uimiţi când au găsit aici o icoană a Maicii Domnului care, potrivit tradiţiei, este una din cele şaptezeci pictate de Sfântul Apostol Luca. Astăzi această icoană se află în Biserica Sfântului Nicolae Deftera. în fiecare an ea este dusă în peşteră, acolo unde a fost găsită, şi stă de la 14 până la 17 august, când i se face prăznuirea.

Această sfântă icoană a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu se numeşte „Maica Domnului Hrisospiliotissa".

©

Cuvioasa Atanasia din Eghina a fost un vas ales cil Prea Sfântului Duh. într-o zi, în timp ce ţesea singură, a văzut o stea luminoasă care a pogorât până la pieptul ei luminând-o din belşug, după care a dispărut. După aceasta, mintea i s-a luminat şi a urât toate cele lumeşti. Şi-a pus în gând să petreacă o viaţă monahicească. După două căsătorii nereuşite, la care a fost silită, s-a dăruit nevoinţei pentru mântuirea sufletului. împodobită fiind cu simplitatea, se

distingea prin smerenia inimii. în Duminici şi sărbători le aduna pe femei şi le citea din Sfânta Scriptură. Astfel le lumina mintea şi le aducea la frica şi dorirea de Domnul. După o vreme Cuvioasa şi alte femei, care doreau să apuce pe calea ce duce la Mirele ceresc, au părăsit deşertăciunea lumii.

Dar ce cuvânt şi ce limbă va putea arăta înălţimea smereniei ei? în toată viaţa ei, după ce a devenit egumenă, nu a primit de la nici o monahie să-i facă vreo slujire, nici măcar să-i toarne apă să se spele. Era atât de înfrânată, încât gusta numai pâine şi puţină apă după ceasul al nouălea (ora trei după amiază). în timpul Postului Mare mânca numai puţină varză crudă odată la două zile, fără să bea apă. Cât despre somn, el era cu adevărat mucenicesc, căci nu dormea pe scândură, ci pe o piatră înadins înclinată pentru a nu putea dormi mult. Iar această nevoinţă nu o făcea numai în Sfântul şi Marele Post, ci şi în celelalte două posturi, al Naşterii Domnului şi al Sfinţilor Apostoli. Patul ei era făcut din nişte pietre mari, puse pe pământ şi acoperite cu un ţol de lână, pe care, atunci când se întindea să se culce, îl uda în fiecare noapte cu lacrimile ei . Aprin- zându-se înlăuntrul ei tot mai mult dragostea dumnezeiască, vărsa din belşug lacrimi în psalmodiile şi rugăciunile ei de toată noaptea. Şi astfel preschimba noaptea în zi.

Cuvioasa Atanasia împreună cu celelalte călugăriţe s-au sălăşluit într-un munte îndepărtat. Acolo era o frumoasă şi o foarte veche Biserică a întâiului Mucenic Ştefan. Mai târziu Cuvioasa a zidit şi o biserică în cinstea Stăpânei noastre Născătoare de Dumnezeu, a Sfântului Ioan Botezătorul şi a Sfântului Nicolae. Odată, a plecat la Constantinopol pentru o trebuinţă a mănăstirii. Aici a stat vreo şase-şapte ani, însă gândul ei era întotdeauna la Maica Domnului pe care a lăsat-o mâhnită. De aceea zicea: „M-am despărţit de Biserica Preasfintei Născătoare de Dumnezeu şi stau aici", în urma unei vedenii pe care a avut-o, a spus surorilor care o însoţeau:

- A venit vremea să ne întoarcem la locul nostru, pentru că am văzut uşile Bisericii Născătoarei de Dumnezeu deschise şi îndemnându-ne să ne întoarcem acolo. Maica Domnului ne cheamă şi ne aşteaptă.

După ce a spus acestea, acest vas cinstit al lui Dumnezeu a pornit din Constantinopol către Timia (căci aşa se numea locul acela). A mers acolo, pentru că a fost trimisă de Dumnezeu ca să cinstească acel loc. Cu mulţi ani înainte un oarecare Părinte străvăzător a spus aceleaşi cuvinte despre locul acela. Cel care a proorocit a fost renumitul Ioanichie . Acest minunat nevoitor, trecând odată prin locul acela, a spus următoarea proorocie:
„Se cuvine ca locul acesta (Timia) să fie cinstit prin aşezarea aici a unor trupuri cinstite". Iar aceasta s-a înfăptuit prin prezenţa Cuvioasei Maicii noastre Atanasia, care s-a sfinţit în acest loc şi totodată a sfinţit şi locul.
Se apropia praznicul Adormirii Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, cel mai cinstit praznic dintre cele închinate Maicii Domnului. Cuvioasa Atanasia era pe moarte, însă marea ei dragoste faţă de Maica Domnului a făcut-o să uite moartea ei şi să se gândească la cea a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu. A poruncit călugăriţelor:
- Luaţi aminte ca nu cumva să treceţi cu vederea ceva din cele rânduite pentru praznic. Să săvârşiţi slujba bisericească şi slujirea la săraci cu cât mai multă sârguinţă. Iar după Dumnezeiasca Liturghie, după ce vă veţi împlini toate îndatoririle voastre, să petreceţi acest smerit trup al meu până la mormânt.
Şi astfel Cuvioasa a adormit în pace, încât cei care o vedeau credeau că doarme. Pomenirea ei se săvârşeşte la 13 aprilie.
„Iar tu, fericită, cea numită cu numele nemuririi, părtaşă cu îngerii, tu, care pentru Hristos ai sărăcit de cele lumeşti, dar te-ai îmbogăţit cu harisme dumnezeieşti; care ai trăit neîncetat întristarea cea după Dumnezeu şi în ea ţi-ai găsit mângâierea; tu, care te-ai împodobit cu blândeţea şi ai dobândit pământul celor blânzi (Matei 5, 5), care ai flămânzit şi ai însetat ca să afli desfătarea nesecată; tu ceea ce ai dobândit suflet milostiv pentm care ai fost miluită din belşug de Dumnezeu; tu, ceea ce prin curăţia inimii ai primit revărsările Duhului Sfânt; tu, ceea ce ţi-ai slobozit sufletul de patimi şi ai devenit biserică a Duhului Sfânt; tu, ceea ce ai devenit vistierie a tuturor bunătăţilor pentru care te-ai învrednicit de lumina cea neapropiată, acum când te veseleşti împreună cu Sfinţii adu-ţi aminte şi de noi, păcătoşii".

Frumuseţea dumnezeiască a cântărilor de laudă ale Preasfintei Născătoare de Dumnezeu

M

inunea cea mare şi nespusă care s-a săvârşit în toată creaţia, sus în Cer şi jos pe pământ, minunea care se numeşte Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, numai acatistele ei, scrise cu harul şi cu insuflarea ei, o pot tâlcui şi cânta după vrednicie, pe cât este aceasta cu putinţă şi pe cât poate face aceasta limba omenească.

De aceea, Maica Domnului, arătându-se multor Sfinţi - Sfântului Ioan Cucuzel, Sfântului Antipa Românul, Sfântului Alexandru egumenul mănăstirii din Svir (Rusia), Sfântului Cosma de la Mănăstirea Zografu, Cuviosului Filaret înainte-văzătorul de la Mănăstirea Constamonitu, le-a spus:

- Deoarece îmi plac foarte mult frumoasele stihuri ale Acatistului, îl voi iubi, îl voi ocroti, îl voi acoperi şi îl voi păzi întotdeauna de tot răul pe creştinul care mă va lăuda odată pe zi cu aceste cântări. Şi de va trăi potrivit legii lui Dumnezeu, în cea din urmă zi a vieţii lui voi mijloci pentru el înaintea Fiului meu.

©

Unei tinere evlavioase i s-a născut dorinţa de a-L vedea pe Domnul, copil de trei ani.

într-o dimineaţă a mers la biserică să participe la Daiji'i^eiayca Liturghie. După ce au plecat toţi, tânăra a

rămas în biserică şi s-a rugat Maicii Domnului până la amiază, aşa cum obişnuia. în timp ce se ruga, a văzut un copil de trei ani umblând în jurul Sfintei Mese. Copilul strălucea de lumină, iar frumuseţea Lui era nespusă.

Evlavioasa tânără a crezut că era copilul vreunui om bogat pe care l-au uitat în biserică. După ce l-a luat de mână, a început să-i vorbească cu bunătate şi să-l sărute, deoarece era foarte frumos şi plin de Har. Dar şi copilul o privea cu o privire blândă, îngerească.

- Al cui eşti, copile? l-a întrebat tânăra.

Acela însă nu a răspuns nimic. Tânăra a crezut că nu poate vorbi, deoarece este încă mic. Ea însă avea mare dorinţă să-l audă vorbind. De aceea i-a spus:

- Copile, spune: „Bucură-te, Cea plină de Har!”

Atunci pruncul a spus cu un glas dulce:

- „Bucură-te, Cea plină de Har!”
- Spune: „Domnul este cu tine!” l-a îndemnat iarăşi tânăra.
- „Domnul este cu tine”, a repetat Copilul.

Tânăra a continuat să-l îndemne să repete după ea toată cântarea îngerească. Când a ajuns la cuvintele: „Binecuvântat este rodul pântecelui tău”, Copilul Iisus cel smerit cu inima nu a repetat. Tânăra a insistat încă de două ori ca Pruncul să spună acele cuvinte. însă Copilul, privind-o cu bucurie, i-a spus:

- Bucură-te şi tu, iubita Mea fiică, căci ceea ce ai dorit ai văzut.

După ce a spus acestea, dumnezeiescul Copil S-a făcut nevăzut. Atunci acea tânără evlavioasă şi virtuoasă şi-a dat seama că acel Copil a fost însuşi Stăpânul Hristos. De atunci inima ei s-a rănit de dragostea Lui şi mereu îi mulţumea că i-a ascultat rugăciunea şi a veselit-o cu dumnezeiasca Lui arătare.

©

Stareţul Teoclit Dionisiatul spunea:

„Sfântul Nicodim Aghioritul consideră cântarea Maicii Domnului («Măreşte suflete al meu... Ceea ce eşti mai cinstită...») mai înaltă decât toate celelalte cântări ale Bisericii, aşa cum Maica Domnului este mai presus decât robii ei. De aceea Sfântul Nicodim ne spune următoarele despre Cântarea a noua, care este cântarea Maicii Domnului:

«...atât de multă mângâiere şi bucurie a primit Stăpâna noastră Născătoarea de Dumnezeu de la troparul acesta («Ceea ce eşti mai cinstită...»), încât s-a arătat îndată Sfântului Cosma şi cu faţa veselă şi plină de Har i-a mulţumit spunându-i că această cântare îi place mai mult decât toate celelalte cântări şi că acolo unde se cântă această cântare, este prezentă puterea dumnezeiască cea nespusă şi că ea, ca o Maică a Stăpânului, îi binecuvintează pe cei ce o binecuvintează. Şi cu adevărat, mulţi bărbaţi curaţi şi duhovniceşti au văzut-o pe Preasfânta Născătoare de Dumnezeu în timpul Cântării a

noua, arătându-li-se potrivit făgăduinţei ei şi binecuvântând pe cei ce o binecuvântau şi cântau cântarea aceasta împreună cu «Ceea ce eşti mai cinstită». Iar sfinţitul Cosma este numai cu numele alcătuitorul cântării «Ceea ce eşti mai cinstită», căci de fapt adevărul este că Preasfânta Născătoare de Dumnezeu a fost cea care l-a insuflat în taină să alcătuiască noimele şi melodia, povăţu- ind mâna şi pana celui ce a scris. De aceea cântăm această cântare stând descoperiţi, cu frică şi cu evlavie, ca şi cum am vedea-o cu mintea noastră pe însăşi Preasfânta Născătoare de Dumnezeu stând de faţă şi binecuvântându-ne pe noi, cei ce o lăudăm»".

©

Un monah din Mănăstirea Marea Lavră (Sfântul Munte) povesteşte următoarea vedenie, pe care a văzut-o un monah simplu ce avea ascultarea de paraclisier.

Monahul Iliodor, din Mănăstirea Marea Lavră, în timpul unei privegheri pregătea tămâia, ca cei doi diaconi să +ămâieze biserica la Cântarea a noua, atunci când se cântă „Ceea ce eşti mai cinstită". Acesta este un moment deosebit închinat Maicii Domnului, căci ea se bucură foarte mult atunci când ascultă cântându-se acest imn. Această cântare: „Ceea ce eşti mai cinstită decât Heruvimii şi mai slăvită fără de asemănare decât Serafimii, care fără stricăciune pe Dumnezeu Cuvântul ai născut, pe tine cea cu adevărat Născătoare de Dumnezeu, te mărim" este Irmosul, începutul Cântării a noua a Canonului treimic (Tripesneţ) din Sfânta şi Marea Vineri, pe care l-a alcătuit Sfântul Ierarh Cosma, episcopul Maiumei, în cinstea celei căreia i se cuvine toată cântarea şi lauda îngerească şi ome-nească. Această cântare a fost compusă de Sfântul Cosma cu noime atât de înalte, tocmai pentru a mângâia şi a linişti inima Maicii lui Dumnezeu cea îndurerată din pricina păcatelor noastre.

într-o zi Stăpâna Născătoare de Dumnezeu s-a arătat Sfântului Ierarh Cosma şi i-a mulţumit pentru această cântare, care o odihneşte mai mult decât oricare alta.

Şi într-adevăr, mulţi s-au învrednicit să o vadă pe Maica Domnului binecuvârţtându-i sau răsplătindu-i cu bani cereşti sau cu laude. De aceea, aşa cum spune şi Sfântul Nicodim Aghioritul, în timpul

acestei cântări trebuie să fim cu capul descoperit, ca o dovadă a respectului şi a cinstei adresate Maicii Domnului.
Aşadar, monahul Iliodor, atunci când pregătea tă- ■ nâia, a văzut o Femeie distinsă îmbrăcată în haine negre şi msoţită de doi îngeri, ce tămâia biserica cu o cădelniţă de aur. Mergea pe la toate străniile monahilor şi îi tămâia.
Evlaviosul monah Iliodor s-a învrednicit să o vadă de multe ori pe Maica Domnului în biserică. însă atunci când cântăreţii îşi înălţau glasurile voind să-şi arate calităţile şi uitând că o laudă pe Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, ea nu se arăta, căci Maicii Domnului nu-i plac artificiile melodice care alungă evlavia şi umilinţa ce se cuvin să fie în sfânta biserică.
©
A
In Mănăstirea Marea Lavră a vieţuit vreme de mai mulţi ani Sfântul Grigorie Sinaitul, care s-a dăruit cu râvnă
nevoinţei niptice. S-a învrednicit să aibă mulţi ucenici nevoitori. Printre ei s-a distins şi râvnitorul pentru nevoinţa niptică, Clement. Nevoinţele lui duhovniceşti, silirea trupului de care nu îi era milă, culcarea pe jos, privegherea şi posti- rea erau armele sale cu care lupta împotriva diavolilor, a trupului şi a minţii sale. De aceea s-a şi învrednicit de vedenii dumnezeieşti, ca un vas curat al Duhului Sfânt ce era.
Părintele Clement s-a învrednicit de multe ori să vadă în biserică un nor luminos venind din Cer. Acest nor stătea deasupra în biserică atunci când monahii din Lavră cântau cu evlavie minunata cântare a Născătoarei de Dumnezeu: „Ceea ce eşti mai cinstită...". Iar după terminarea ei norul se ridica la Cer.
Acest dumnezeiesc nor luminos, pe care se învrednicea să-l vadă Stareţul Clement, arăta prezenţa Maicii : Domnului în biserică. Bătrânul Clement era bulgar de origine, fusese păstor de animale, iar în sufletul lui se sălăşluise Duhul Sfânt.
©
Monahul Iliodor, paraclisierul de la Mănăstirea Marea Lavră, era cunoscut în tot Sfântul Munte pentru evlavia sa, pentru sârguinţa de a-şi împlini ascultarea şi pentru dragostea sa faţă de Maica

Domnului. Simţea profund în sufletul său că este un nevoitor şi un rugător în Grădina Maicii Domnului, că vieţuieşte într-un loc care aparţine Maicii Domnului şi că nu are dreptul să abuzeze de el. De aceea îi era recunoscător pentru tot ce făcea pentru el. Pentru aceasta, s-a învrednicit, precum mulţi alţii, să o vadă „pe Maica Domnului nu numai cu ochii sufleteşti, ci şi cu cei trupeşti. Mulţi au văzut-o. Unii au fost învăţaţi de ea, alţii au fost vindecaţi, alţii au fost povăţuiţi la petrecerea şi la felul de viaţă al Părinţilor Aghioriţi de demult, iar pe alţii i-a ocrotit de-a lungul vieţii lor dumnezeiescul ei Acoperământ" (Monahul Teoclit Dionisiatul). Bătrânul Iliodor s-a învrednicit să o vadă de mai multe ori pe Maica Domnului în biserică.
Odată el a văzut-o pe Maica Domnului cum îi tămâ- iază pe monahii care se aflau în biserică la slujbă, dar şi străniile care erau goale şi în care nu se afla nici un monah. Uneori, pe unii monahi care erau în străni nu-i tămâia, ci trecea mai departe. El o urmărea pe Maica Domnului nedumerit, neputându-şi explica ce se întâmplă.
Părintele Iliodor avea darul lacrimilor. Pomenirea morţii, descoperirea păcatelor sale înaintea tuturor oamenilor la înfricoşătoarea Judecată a Domnului, osândirea împreună cu diavolul şi cu demonii lui, toate acestea îl făceau să verse râuri de lacrimi.

Aşadar Stareţul Iliodor a început să se roage cu lacrimi Maicii Domnului să-i dezlege nedumerirea. După trei zile de rugăciune fierbinte, ea i-a spus următoarele: „Tămâ- iez străniile care sunt goale, pentru că ele sunt locurile monahilor care se află la ascultările mănăstirii şi care, deşi lucrează, îşi au mintea la rugăciunea din biserică şi se roagă cu cei care se află aici. Aceştia sunt cei pentru care se roagă preoţii: «pentru cei care din binecuvântate pricini nu sunt aici» şi «pentru cei ce sunt în slujbe». Iar pe unii care sunt prezenţi în biserică nu-i tămâiez, pentru că fie nu se roagă, mintea lor aflându-se în altă parte, fie discută cu aproapele lor. Să mai ştii că mult mă întristez pentru unii creştini care, deşi merg la slujbele bisericii, nu se roagă, ci stau de vorbă, clevetesc, privesc cum sunt îmbrăcaţi ceilalţi, dacă au haine mai frumoase ca ale lor. Deşi se află într-un loc sfânt, prin ceea ce fac dispreţuiesc credinţa şi îl cinstesc pe diavolul, vrăjmaşul neamului omenesc".

Părintele Iliodor s-a bucurat de ceea ce i-a descoperit Maica Domnului şi i-a mulţumit, vărsând alte râuri de lacrimi.
©
Cuviosul monah Efrem de la Mănăstirea Grigoriu (Sfântul Munte Athos) ne-a povestit următoarea întâmplare:
„Unul din evlavioşii monahi din mănăstire - părintele Efrem, pentru motive necunoscute nouă, dar cunoscute numai lui, nu ne-a descoperit numele monahului - la o priveghere a Sfintei Anastasia Romana, în vremea când psalţii cântau: «Ceea ce eşti mai cinstită...», a văzut-o pe Stăpâna Născătoare de Dumnezeu, exact aşa cum este reprezentată în icoana ei, ca o împărătească plină de măreţie, cu coroană de aur pe cap, înconjurată de lumină cerească. Era însoţită de o tânără îmbrăcată în negru, care semăna cu Sfânta Anastasia. Maica Domnului umbla prin biserică şi îi cerceta pe monahi şi le dăruia bani, atât cântăreţilor, cât şi celorlalţi care ascultau slujba şi se rugau în taină.
Monahii primeau banii şi se închinau în semn de respect, după care îi sărutau mâna. Pe tot timpul împărţirii banilor, Sfânta Anastasia tămâia”.
©
Athosul este „Soarele cel duhovnicesc, Muntele cel Sfânt, împodobit cu stelele luminoase ale crugului înţelegător al Bisericii, dumnezeiasca moştenire a împărătesei îngerilor, care din Cer îşi întinde Acoperământul ei asupra acestuia. Tronul de foc al Preasfintei Fecioare, sfinţitul Athos, este înconjurat de oştile Mucenicilor, Ierarhilor, Cuvioşilor, Drepţilor şi ale tuturor acelora care au petrecut în acest Rai pământesc şi au adormit în cuvioşie. El este scară înţelegătoare pe care sufletele iubitoare de Dumnezeu se suie la Ceruri şi îngerii lui Dumnezeu coboară în ajutorul celor care doresc viaţa îngerească...” (Stareţul Gavriil Dionisiatul).
Un astfel de vlăstar duhovnicesc al acestui Rai s-a arătat fiul duhovnicesc al Sfântului Atanasie Athonitul, monahul Matei, care a fost o pildă vie în lucrarea virtuţii şi care căuta să trăiască în smerenie şi neştiut de nimeni. A fost un monah curat cu inima şi cu minte luminată de Dumnezeu. Pentru aceasta s-a învrednicit să aibă o vedenie.

Dintr-un manuscris al Mănăstirii Sfântului Panteleimon (Rusikon) din Sfântul Munte am aflat ceva referitor la această vedenie.
Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, întemeitoarea monahismului în Sfântul Munte, nu numai că l-a ajutat pe Sfântul Atanasie, prin minunata ei purtare de grijă, să rămână aici, ci a continuat să sprijine râvna celor ce se nevo- iau în obşti şi să-i îndemne, prin arătările ei, să ducă o viaţă virtuoasă.
în Mănăstirea Marea Lavră a Sfântului Atanasie se nevoia monahul Matei, ca un adevărat rob al Preasfintei Născătoare de Dumnezeu.
într-o dimineaţă fraţii săvârşeau împreună cu Sfântul Atanasie slujba Utreniei. Monahul Matei urmărea slujba din pridvorul bisericii.
Deodată o vede pe Maica Domnului intrând în biserică însoţită de doi îngeri luminoşi. Unul dintre ei mergea înainte şi ţinea o lumânare aprinsă, iar celălalt mergea după Maica Domnului la o mică distanţă.
Preasfânta Născătoare de Dumnezeu a străbătut toată biserica, oprindu-se la fiecare monah şi dându-i bani. Celor care erau la străni şi cântau le-a dat câte un ban de aur, celor care erau în biserică şi urmăreau cu atenţie slujba le-a dat câte un ban obişnuit, iar celor care erau în pridvor le-a dat câte un bănuţ.
După ce părintele Matei şi-a venit întru sine, a alergat la Cuviosul şi l-a rugat să-l primească printre cântăreţi. Apoi i-a povestit vedenia pe care a avut-o. Atunci Sfântul Atanasie a înţeles că vedenia este adevărată şi s-a bucurat, mulţumind Maicii Domnului că poartă grijă de sporirea duhovnicească a turmei sale.
©
Mănăstirea de metanie a părintelui Cosma era Stavronikita. Deoarece nu a fost de acord cu schimbarea calendarului, a plecat din mănăstire şi s-a stabilit într-o casă părăsită dintr-o vie a Mănăstirii Pantocrator. A lucrat mult acolo până ce a refăcut via şi grădina de pomi fructiferi.
Atunci când îl chinuiau ispitele noaptea, se scula, lua felinarul şi aşezându-l înaintea lui, săpa via toată noaptea. Aşa făcea tot timpul când îl atacau ispitele.
Cu toată munca istovitoare pe care o făcea, părintele Cosma nu-şi neglija îndatoririle sale duhovniceşti. Lua metania şi ore în şir rostea rugăciunea: „Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluieşte-

mă pe mine, păcătosul!'' Cunoştea bine sfatul Sfinţilor Părinţi: „Cu numele lui Iisus biciuieşte pe războinici!".
Potrivit tipicului, începând din Sâmbăta lui Lazăr şi până la Paşti, mergea în mănăstire ca să cânte împreună cu ceilalţi părinţi troparul: „Astăzi Harul Sfântului Duh pe toţi ne-a adunat şi toţi, luând Crucea Ta, zicem: Bine eşti cuvântat, Cel ce vii întru numele Domnului; Osana Celui dintru înălţime".
în anul 1970 părintele Cosma nu a mai venit la mănăstire. Unul dintre călugării din obştea mănăstirii, părintele Spiridon, a mers să vadă ce s-a întâmplat. Când a intrat în chilie, l-a aflat pe părintele Cosma bolnav. Atunci a rămas câteva zile ca să-l îngrijească. După ce a trecut Săptămâna Mare, într-o zi, părintele Cosma a spus celui care îl îngrijea:
- Frate, te rog, ieşi puţin din chilie!
Părintele Spiridon a ieşit, iar bătrânul Cosma şi-a dat sufletul. După o vreme, când părintele Spiridon a intrat, l-a găsit întins la pământ pe o pătură.
Pe tot timpul slujbei de înmormântare părintele Spiridon a văzut stând lângă trupul mortului un monah îmbrăcat în toate hainele călugăreşti, care semăna întru totul cu părintele Cosma. Era cu adevărat sufletul părintelui Cosma, care purta chipul său şi lua parte la înmormântarea sa.
Când a coborât mortul în groapă, părintele Spiridon a văzut o minune uimitoare, cum monahul necunoscut a coborât cu trupul în mormânt.
Vreme de patruzeci de zile de la moartea părintelui Cosma, părintele Spiridon l-a văzut pe acesta cântând împreună cu părinţii de la strană. îl vedea mai ales atunci când se cânta: „Ceea ce eşti mai cinstită...".
Dragostea sa faţă de Maica Domnului l-a făcut să nu se lipsească nici în Noul Ierusalim de bucuria de a cânta imnul ei, ci venea în biserică ca să o laude.

înţelepciunea cea de sus

H

agi-Gheorghe cel desculţ şi cu o singură haină, care s-a nevoit mai presus de fire pentru a dobândi Cerul, postitorul şi neagonisitorul,

care prin vieţuirea sa înaltă a lăsat o urmă de neşters în istoria monahală a Sfântului Munte, de mic copil a avut o râvnă deosebită pentru asceză. Cu cât micul Gavriil - acesta era numele lui de botez - auzea mai multe povestiri despre izbânzile asceţilor în nevoin- ţele lor duhovniceşti, cu atât se aprindea în sufletul său de copil dragostea şi râvna pentru asceză, pentru lucrarea ne- voinţelor, pentru postire şi pentru priveghere. Atunci când a plecat de acasă, din satul Kermira din Cezareia Capadociei, părinţii lui ştiau că-l vor găsi în peşterile pustnicilor.

Când a mers la şcoală, timp de patru ani nu a putut nici măcar să silabisească. Se vede că era o iconomie a lui Dumnezeu ca el să înveţe carte într-un chip minunat, direct de la Izvorul înţelepciunii, Care este Hristos. Rezultate ex-cepţionale avea numai la multele metanii şi la post. Iar când se simţea istovit, mânca buruieni sălbatice de pe munte, într-o zi mama lui i-a spus cu bunătate:

- Gavriil, fiul meu, mergi în biserică şi o roagă pe Maica Domnului să te ajute să înveţi carte!

O astfel de încredere avea mama lui în credinţa şi în puterea rugăciunii copilului ei!

Atunci micul Gavriil, după ce a postit trei zile şi a făcut multe metanii până la pământ, a plecat noaptea la iubita lor bisericuţă din sat să se roage la icoana făcătore de minuni a Maicii Domnului. De îndată ce a ajuns la biserică, a căzut cu faţa la pământ în faţa uşii pridvorului şi cu evla-

vie şi cu lacrimi s-a închinat de afară la icoană, deoarece uşa era încuiată. Apoi a început rugăminţile lui fierbinţi către Maica Domnului:

„împărăteasa Cerului, luminează-mă ca să învăţ carte. Vezi cât mă ostenesc şi nu sporesc deloc”.

Deodată uşile bisericii s-au deschis şi a apărut Maica Domnului. L-a luat de mână pe copil, l-a adus înaintea icoanei lui Hristos şi a spus:

- Fiul meu, luminează-l pe micul Gavriil să poată învăţa carte!

După aceea l-a binecuvântat cu mâna ei, l-a sărutat şi i-a spus:

- Acum ai învăţat carte.

Apoi Maica Domnului a întrat în Sfântul Altar prin uşa diaconească de miazănoapte. Gavriil, văzând că nu mai iese, a intrat în Sfântul Altar şi a căutat peste tot, dar nu a mai aflat-o.
Când a sosit vremea Utreniei, a venit paraclisierul ca să tragă clopotul. însă a rămas surprins văzând că uşile bisericii sunt deschise. A intrat înăuntru şi văzându-l pe Gavriil singur, l-a întrebat cu uimire:

- Copile, cum ai intrat în biserică?

Atunci Gavriil i-a povestit toate cele întâmplate. Ca să se încredinţeze de adevărul celor spuse, paraclisierul i-a dat

o carte şi i-a spus să citească. Şi într-adevăr, Gavriil ştia să citească foarte bine şi clar.
După acest fapt dumnezeiesc consătenii, rudele şi chiar şi părinţii lui au început să aibă mare evlavie la el şi să-l cinstească.
©
Simeon Metafrast scrie în viaţa şi minunile Sfântului Grigorie, făcătorul de minuni, arhiepiscopul Neocezareii din Pont, că acesta era pustnic şi se nevoia duhovniceşte într-un munte. Acolo a trecut de treapta liniştirii şi a tăcerii desăvârşite şi, înstrăinat de toate, s-a grăbit spre unirea cu Dumnezeu prin rugăciunea neîncetată.
Atunci când mitropolia Neocezareii a rămas fără păstor, Sfântul Grigorie a fost chemat să ocupe scaunul ei. însă el cu nici un chip nu voia să părăsească mult dorita sa linişte şi să devină episcop. Atunci minunatul episcop Fedimos l-a hirotonit de departe pe Cuviosul Grigorie în episcop.
Când Sfântul Grigorie a urcat pe înalta treaptă a arhieriei, s-a dăruit unei nevoinţe şi mai mari. Pentru aceasta, s-a învrednicit să primească mari harisme de la Dumnezeu, precum se vede din minunile mai presus de fire pe care le săvârşea.
într-o noapte, în timp ce se ruga după obicei în chilia sa, a văzut o strălucire dumnezeiască care a luminat toată încăperea. Atunci a văzut o Femeie cu bună-cuviinţă, iar lângă ea era un bătrân cuvios. Sfântul s-a minunat de aceasta şi a înţeles că acea Femeie era împărăteasa îngerilor, dar pe sfântul bărbat nu l-a recunoscut. A înţeles însă cine este numai atunci când Maica Domnului i-a adresat următoarele cuvinte:

- Ioane, Ucenice al Fiului şi Stăpânului meu, şi cel numit cu numele teologiei, tâlcuieşte taina adevăratei Credinţe a Stăpânului tău, iubitului meu rob, Grigorie!

După ce Sfântul Grigorie a auzit acestea, l-a recunoscut în persoana bătrânului pe Evanghelistul Ioan, care venise împreună cu Maica Domnului să-l înveţe tainele Credinţei Ortodoxe, deoarece în acea vreme mulţi eretici îi înşelau pe creştini cu rătăcirile lor şi îi atrăgeau la învăţăturile lor stricătoare de suflet.

Asemenea Sfântului Grigorie Palama, şi Sfântul Grigorie al Neocezareii a învăţat înalta şi adevărata teologie, fiind luminat de Maica Domnului. După această vedenie, Sfântul a alcătuit mărturisirea sa şi a predat-o Sfintei Biserici a lui Hristos, aşa cum este scris în biografia sa.

©

Sfântul Maxim Kavsocalivitul, locuitorul pribeag al Sfântului Munte, avea dorinţa de a dobândi Rugăciunea minţii şi de aceea o ruga neîncetat pe Maica Domnului să-i dăruiască această harismă. Iar Dumnezeu i-a dat după inima sa şi i-a împlinit voia, după cum scrie în Psalm: „Dea ţie Domnul după inima ta, şi tot sfatul tău să-l plinească”84. Căci i s-a arătat Stăpâna Născătoare de Dumnezeu şi i-a spus:

- Urcă, Maxime, în vârful Athonului ca să primeşti harisma Rugăciunii minţii!

Aşadar, Sfântul a urcat în vârful Athonului şi a dobândit ceea ce dorea. A urcat, dar cum? A urcat în vârf flămând, însetat, cu trupul chinuit, desculţ, cu credinţă fierbinte, cu smerenie adâncă şi cu evlavie multă, cu inima curată şi cu cuget smerit, cu nădejde vie şi a udat pardoseala bisericuţei de acolo cu lacrimi multe şi fierbinţi. A urcat, dar încă nu a primit ceea ce dorea.

A coborât după o vreme la bisericuţa Panaghiei mâhnit, dar nu deznădăjduit. Apoi a urcat iarăşi cu mai multă credinţă, cu mai multă evlavie, cu mai multă căldură, cu mai multă foame şi sete a sufletului şi a trupului şi cu mai multe şi mai fierbinţi lacrimi, dar întărit de prezenţa şi făgăduinţa Maicii Domnului.

încercarea a fost înfricoşătoare, osteneala fără măsură şi durerea nespusă, dar atletul lui Hristos a ieşit biruitor şi a primit ceea ce dorea.
Maica Domnului, ca să-l încununeze pe nevoitor şi să-i răsplătească ostenelile sale trupeşti şi duhovniceşti, a coborât din Ceruri în vârful Athonului, ţinând în sfintele sale mâini pe Pruncul Iisus. Era înconjurată de o mulţime nenumărată de îngeri. Atunci Sfântului i s-a părut vârful Athonului mai cuprinzător decât cerul şi i s-a închinat Maicii Domnului de trei ori până la pământ. La fiecare metanie Sfântul rostea: „Născătoare de Dumnezeu, Fecioară, bucură-te Ceea ce eşti plină de Har, Domnul este cu tine. Binecuvântată eşti tu între femei şi binecuvântat este Rodul pântecelui tău, că ai născut nouă pe Mântuitorul sufletelor noastre".
Atunci Maica lui Emanuil i-a dat o bucată de pâine cerească cu sfânta ei mână, pe care Cuviosul a luat-o cu evlavie şi a mâncat-o îndată. Apoi Maica Domnului s-a făcut nevăzută, iar Sfântul, de îndată ce a mâncat pâinea, a simţit în inima sa lucrarea Rugăciunii lui Iisus. Din acea clipă rugăciunea clocotea în inima sa atât când era treaz, cât şi când dormea. Rugăciunea i-a luminat ochii sufletului atât de mult, încât Cuviosul vedea foarte bine atât pe vreme înnorată, cât şi în timpul nopţii, ca şi cum toate erau luminate de soare. De multe ori zbura prin văzduh cu trupul ca un vultur iute.
©
Părintele purtător de Dumnezeu al Bisericii, Sfântul Grigore Palama, a fost fiul neînseratei lumini dumnezeieşti şi minunatul slujitor şi liturghisitor al celor dumnezeieşti. Acesta o iubea mult pe Maica Domnului. De aceea şi Maica Domnului l-a iubit şi i-a dăruit dumnezeieştile harisme, teologia şi Rugăciunea minţii.
Maica Domnului şi-a făcut arătată bunăvoinţa sa faţă de Cuviosul Grigorie încă de când acesta era la vârsta copilăriei. Fiindcă de mic a întâmpinat greutate în învăţarea cunoştinţelor elementare, a scăpat la Maica Domnului, ru- gând-o neîncetat ca să-i lumineze mintea.
într-o zi, în timp ce era adunat în sine şi se ruga lui Dumnezeu, i s-a arătat deodată acolo unde se liniştea, un tânăr cu bună-cuviinţă. Era Sfântul Ioan Teologul. Acesta s-a uitat la Grigorie cu o privire blândă şi i-a spus:

- împărăteasa Cerurilor m-a trimis să te întreb din care pricină strigi la Dumnezeu în fiecare clipă: „Luminează-mi întunericul! Luminează-mi întunericul!”.
- Şi ce altceva trebuie să cer eu, cel pătimaş şi plin de păcate, fără numai să fiu miluit şi luminat pentru a afla şi a face voia Sa cea sfântă?

Atunci Evanghelistul i-a spus:
- Stăpâna tuturor, prin mine, robul ei, îţi spune: „Eu îţi voi fi ajutor”.
- Dar unde mă va ajuta Maica Domnului meu, a întrebat din nou Grigorie, în această viaţă sau în cea viitoare?
- Şi în această viaţă şi în cea viitoare, a răspuns Sfântul Ioan.

După ce fiul tunetului a spus acestea, umplând inima lui Grigorie de nespusă veselie, s-a făcut nevăzut.

De atunci Sfântul Grigorie s-a nevoit şi mai mult pentru a dobândi tot felul de virtuţi, ajungând în cele din urmă lăcaş al Duhului Sfânt. Roadele dumnezeieşti ale Duhului i-au fost dăruite de Domnul şi de Maica Sa pentru petrecerea sa plăcută lui Dumnezeu. înalta sa teologie a fost un dar al Maicii Domnului care a ajutat Sfânta noastră Biserică Ortodoxă în disputele cu cugetătorii de cele latineşti.

©

Stareţul Hagi-Gheorghe avea un ucenic pe nume Paisie, fiul unui negustor bogat. Acesta a avut o ispită şi Stareţul l-a alungat. Dar acesta a stat o săptămână întreagă afară în frig, cerând milă şi iertare de la Stareţ. Hagi-Gheorghe nu făcea niciodată excepţii. Cel care intra sub ascultarea sa, intra în jugul său care, deşi era greu, se făcea însă uşor şi plăcut cu rugăciunile lui. Mulţi nu puteau răbda asprimea vieţuirii sale şi de aceea plecau la alţi stareţi, însă pe cei care rămâneau îi băga în Rai. Toţi ucenicii Stareţului Hagi-Gheorghe erau nişte îngeri pământeşti, care trăiau pe pământ cu trupul, dar cu viaţa erau cetăţeni cereşti.

După ce a primit iertare, Paisie a trăit câţiva ani în obştea Stareţului. După o vreme însă i s-a schimbat cugetarea cea iubitoare de pustie şi voia să se întoarcă în lume.

Stareţul, care îl iubea pe Paisie, s-a mâhnit şi a plâns pentru ucenicul său. S-a rugat Maicii Domnului, cum numai el ştia să se roage ca să

fie ascultat şi să i se împlinească cererile. S-a rugat pentru Paisie, ucenicul său, fiul său, de a cărui sporire duhovnicească atât de mult se îngrijise şi îl hrănise cu hrana cerească a cuvintelor Fiului ei şi a voii Sale dumnezeieşti.
în vremea rugăciunii sale, Stareţul s-a învrednicit să vadă cum nişte îngeri îi duceau rugăciunea scrisă pe o hârtie la Maica Domnului. Atunci Preasfânta Născătoare de Dumnezeu l-a luminat pe Paisie şi l-a dăruit Stareţului. Acesta a mai trăit şase ani în ascultare şi tăcere desăvârşită. în ceasul morţii sale s-a învrednicit să-L vadă pe Domnul.
©
In Mănăstirea Sfântul Pavel trăia nevoitorul Rugăciunii minţii, părintele Antim. Prin nevoinţele sale duhovniceşti a izbutit să se adâncească în rugăciunea gânditoare şi în noianul contemplaţiei duhovniceşti. S-a nevoit să pună în lucrare cele spuse de Sfinţii Părinţi şi mai ales dumnezeiasca ascultare şi desăvârşita neagonisire. Astfel a ajuns la măsuri foarte înalte şi s-a învrednicit de multe vedenii.
Stareţul Antim se ruga neîncetat cu Rugăciunea lui Iisus. Rugăciunea minţii i-a devenit rugăciune a inimii. Şi a izbutit aceasta după ce mai întâi a pregătit locul, adică după ce şi-a curăţat inima de patimi. Rugăciunea neîncetată a fost pricina dobândirii haris- mei înainte-vederii. Cu ea părintele Antim îi cunoştea pe toţi oamenii, numele lor, locurile lor de naştere, problemele şi cugetele inimilor lor. Fiecare om era pentru Stareţ o scrisoare deschisă. De aceea îi uimea pe toţi.
Atunci când s-a îmbolnăvit, părinţii mănăstirii l-au dus la bolniţă. Aici a venit ieromonahul Andrei ca să-l împărtăşească cu Prea Curatele Taine. Părintele Andrei rostea atunci în taină Acatistul Maicii Domnului. Dar părintele Antim a cunoscut aceasta şi la fiecare „Bucură-te, Mireasă pururea Fecioară" şi „Aliluia" de la acatist pe care părintele Andrei le rostea în taină, le rostea şi el în şoaptă. încă mai făcea şi semnul Sfintei Cruci de fiecare dată. Când părintele Andrei şi-a dat seama de cele ce se petreceau, a rămas înmărmurit. Iar când l-a împărtăşit cu înfricoşătoarele Taine, faţa lui

a strălucit mai mult decât soarele. După aceasta şi-a dat fericitul său suflet în mâinile Preamilostivului Dumnezeu.
©
Marele Părinte al Bisericii şi strălucitul ascet al Sfântului Munte, alesul cinstitor al Preasfintei Născătoare de Dumnezeu şi Sfântul inspirat de ea, Cuviosul Nicodim Aghioritul avea o evlavie deosebită şi o dragoste aparte faţă de Maica Dumnezeului nostru. Cuviosul a trăit în Muntele Fecioarei, pe care ea l-a arătat Rai şi Grădină a ei încă dintru începuturile Creştinismului.
Sfântul Nicodim a scris multe despre Preacurata Născătoare de Dumnezeu, cuprins fiind de râvnă dumnezeiască şi de dragoste neţărmurită pentru ea. A lăudat-o cu toată puterea sufletului său. Pentru el, Maica Domnului era cea care a împrumutat trup Cuvântului celui nescris împre-jur, cea care este „hotarul dintre firea creată şi cea necreată. Ea este dumnezeu după Dumnezeu şi a doua în rang după Sfânta Treime, ca ceea ce este cu adevărat Maica lui Dumnezeu".
Sfântul Nicodim spune că dacă vreodată cele Nouă Cete ale îngerilor se vor răzvrăti şi se vor prăbuşi din Cer devenind diavoli, dacă se va întâmpla ca toţi oamenii să devină răi şi dacă întreaga creaţie, cerul, stelele şi pământul, s-ar răscula, este suficient ca sfinţenia Maicii Domnului să-L mulţumească pe Dumnezeu. Dacă ar lipsi toate, îi ajunge sfinţenia Maicii Domnului, care L-a iubit atât de mult, a ascultat de voia Lui şi s-a făcut primitoare şi încăpătoare a tuturor harismelor Sale. De asemenea Sfântul Nicodim spune că lumea cea simţită şi cea înţelegătoare s-au făcut pentru Maica Domnului, iar Maica Domnului pentru Hristos, „aşa cum livada se face pentru a rodi copaci, iar copacul se sădeşte pentru roade" .
Atunci când a tâlcuit Canonul de la praznicul Bunei-Vestiri, Sfântul a scris: „Invocând ajutorul şi harul Celei pline de har, am îndrăznit să fac o oarecare tâlcuire a lui (a Canonului)".
Iar la tâlcuirea cuvintelor din irmosul Cântării a noua de la Pogorârea Sfântului Duh: „Și Cuvântului celui Atoatecreator trup I-ai împrumutat", Sfântul Nicodim scrie că Fiul lui Dumnezeu este dator Maicii Domnului, nu cu o datorie exterioară, ci cu una lăuntrică, de vreme ce a luat firea omenească „din firea ei, adică din fireştile şi

preacuratele sângiuiri ale Născătoarei de Dumnezeu". Şi de aceea Fiul lui Dumnezeu „este întotdeauna dator Maicii Sale".
Pentru Sfântul Nicodim, numele Fecioarei şi al Fiicei din sămânţa lui David este „preacinstit şi preadorit" şi simbolizează noianul milostivirii dumnezeieşti.
Ea a mărit, a sporit şi a înmulţit slăvirea lui Dumnezeu. „Nici o altă făptură nu a întors la Dumnezeu mai mulţi oameni ca Născătoarea de Dumnezeu, care prin mijlocirea Fiului ei Cel născut fără sămânţă, a tras toate neamurile pământului la cunoaşterea lui Dumnezeu şi le-a supus împărăţiei şi stăpânirii lui Dumnezeu".
Deoarece pentru Sfântul Nicodim Născătoarea de Dumnezeu Maria a fost veselia inimii lui, de aceea şi Maica Domnului „îl ocrotea sub acoperământul şi sub umbra aripilor sale. Se spune că atunci când Sfântul Nicodim a scris despre Maica Domnului, ea i s-a arătat şi i-a spus: «Te binecuvântez, fiul meu, Nicodim, şi îţi dau putere să scrii»".

Rana diavolilor

I

sihastul anonim şi scriitorul „Contemplaţiei niptice" - manuscrisul de la Sfânta Mănăstire Xenofont din Sfântul Munte Athos - printre altele spune şi despre un frate, care „în timp ce se ruga în chilia sa cu zdrobire de inimă, suspinând la fiecare rugăciune, a fost răpit în extaz şi a văzut mulţime de diavoli ca nisipul mării, îmbrăcaţi în haine ostăşeşti. Ei se repezeau asupra lui cu multă mânie, voind să-l şteargă de pe faţa pământului. Apoi i s-a părut că temându-se de acest atac înfricoşător, a fugit repede în biserică cerând ajutor de la Hristos şi de la Maica Domnului. Când a intrat în biserică, i-a văzut pe Hristos şi pe Maica Domnului în icoane ca şi cum ar fi fost vii, stând amândoi ca nişte împăraţi preaslăviţi pe tronurile slavei.
Fratele, privind fix la Hristos, L-a văzut plin de Har şi foarte frumos, precum se spune: «împodobit mai frumos decât fii oamenilor». Pe lângă acea netâlcuită şi minunată frumuseţe pe care o avea dumnezeiasca Faţă cea prea veselă şi preacurată a Aceluia, ea era îmbrăcată încă şi într-o oarecare altă slavă şi o lumină mai curată şi

mai strălucitoare decât soarele, precum se spune: «întru mărturisire şi în mare podoabă Te-ai îmbrăcat Cel ce Te îmbraci cu lumina ca şi cu o haină». Atunci fratele, neputând să-L vadă pe Hristos, precum nu este cu putinţă să vezi circumferinţa soarelui cu ochii liberi, I s-a închinat şi I-a sărutat preacurata Sa Dreaptă cu frică şi cu bucurie. Apoi fratele a mers la Maica Domnului şi s-a închinat şi ei. După aceea i-a sărutat mâna cea feciorească şi a îndrăznit să privească preasfânta sa faţă. Dar lumina şi slava Maicii Domnului semănau cu lumina şi slava lui Hristos, aşa cum se aseamănă strălucirea fulgerului cu strălucirea soarelui. Adică slava Maicii Domnului era puţin mai mică, pentru ca fratele să poată privi preacuratul şi cinstitul chip al Maicii Domnului. Căci privind la fulger, lumina acestuia nu te orbeşte.

Domnul nostru Iisus Hristos stătea ca un Prunc fără de grijă în sfintele braţe ale Maicii Domnului, ca pe un tron de Heruvimi, iar Maica Domnului îl privea pe frate cu o privire dulce, plină de milă. Dulcele meu Iisus era atât de plăcut şi de frumos la înfăţişare şi atât de plin de Har în toate şi atât de mult o împodobea şi o slăvea pe Maica Domnului prin şederea Sa în braţele ei, şi atât de mult se potrivea Cel preacurat cu cea preacurată, Cel nepătat cu cea nepătată, Domnul şi Stăpânul cu Doamna şi Stăpâna, Cel prealăudat cu cea prealăudată, Cel preacinstit cu cea preacinstită, Cel preafeciorelnic cu cea preafeciorelnică, adică Iisus cu Fecioara Maria, cum se potriveşte mireasma trandafirului cu frumuseţea lui.

Domnul Iisus Hristos privea la frate cu multă dulceaţă şi cu negrăită iubire... Era cu neputinţă ca fratele, privind pe Hristos şi pe Maica Domnului şi privit fiind şi el de Aceştia, să nu se împărtăşească de Harul Lor şi să nu se bucure de mângâierea Lor.

Atunci, încurajat de privirea cea blândă a Maicii Domnului, fratele a strigat către ea:

- Maica Domnului! Maica Domnului! Stăpâna mea cea preadulce! Maica lui Iisus al meu, cum să mă izbăvesc de diavolii care mă urmăresc?

Atunci Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, izbăvi- toarea celor ce scapă la ea, răspunzând fratelui, i-a spus:

- Cu Numele Fiului meu şi cu numele meu biruieşti şi nimiceşti cu desăvârşire pe diavolii cei lepădaţi.
Fratelui, după ce i s-a închinat, i s-a părut că a ieşit din biserică, rostind cu inima: «Doamne Iisuse Hristoase,
Fiul lui Dumnezeu, miluieşte-mă!» şi: «Născătoare de Dumnezeu, Fecioară, bucură-te Ceea ce eşti plină de Har, Mărie...». Atunci diavolii au fugit îndată ca nişte neputincioşi şi au pierit din faţa fratelui".
©
Cuviosul Maxim Kavsocalivitul, care a strălucit în Sfântul Munte ca o stea înţelegătoare, străinul şi pribeagul Athonului, viteazul nevoitor duhovnicesc care a pregustat frumuseţea curţilor cereşti, iubitorul petrecerii celei plăcute lui Dumnezeu, lucrătorul Rugăciunii minţii, prietenul postului şi al vieţuirii monahale, cel care s-a născut după voia lui Dumnezeu şi a ars de dumnezeiasca râvnă pentru isihia cea plăcută lui Dumnezeu, cel care s-a nevoit în fericita ascultare şi a pus dumnezeiasca smerenie drept temelie pe piatra - Hristos, lucrătorul privegherii şi al stării de toată noaptea în picioare, din pântecele maicii sale a fost un cinstitor al Fecioarei Maria. Preasfânta Născătoare de Dumnezeu l-a iubit mult, iar Sfântul ei Acoperământ întotdeauna l-a ocrotit şi l-a întărit în luptele sale purtate împotriva vrăjmaşilor nevăzuţi.
Datorită nevoinţelor mai presus de fire ale Cuviosului, Maica Domnului îl împărtăşea din nesecatul izvor al haris- melor sale, i se arăta în înfricoşătoare vedenii şi îl înconjura cu lumină.
Era în Duminica Sfinţilor Părinţi de după dumnezeiasca înălţare a Domnului, când Maica Domnului i s-a arătat înconjurată de lumină într-o vedenie. Avea în braţele ei pe Pruncul Iisus şi cu un glas dulce l-a chemat:
- Maxime, urmează-mă! Urcă în vârful Athonului ca să primeşti Harul Sfântului Duh, potrivit cu nevoinţele şi cu râvna ta!
Au trecut şapte zile de la acea chemare a Maicii Domnului. în Sâmbăta Cincizecimii, Cuviosul, ca un nou Moise, a urcat pe vârful Athonului împreună cu alţi monahi. După Liturghie, ceilalţi părinţi şi-au luat rămas bun de la el şi au plecat. Trei zile şi trei nopţi a stat Sfântul acolo singur, dăruit fiind cu totul Rugăciunii neîncetate a

inimii. El hotărâse în sinea sa să nu coboare de pe vârful Athonului, nici să mănânce sau să bea ceva, nici să dea somn ochilor săi şi dormitare genelor sale, aşa cum spune sfinţitul cântăreţ , până ce nu se va învrednici de ceea ce dorea, şi anume să devină vas sfinţit al Duhului Sfânt.
Acolo a fost războit de către diavoli, cum puţinora le-a fost dat să îndure. Cine poate povesti nevoinţele sale ce le ducea luptându-se cu nevăzuţii diavoli? Aceştia, înţelegând că Sfântul urma să primească harisma Rugăciunii minţii, s-au adunat ca să-l tulbure, să-l înfricoşeze şi să-l facă să plece de acolo.
Se auzeau strigăte sălbatice, vuiete, tărăboi mare - de parcă ar fi fost adunaţi acolo mii de oameni - şi se vedeau fulgere şi tunete şi o mulţime de chipuri urâte şi scârboase care urcau din toate părţile Muntelui. Cu toţii se năpusteau asupra Cuviosului, aşa cum făcuseră odinioară şi Părintelui monahilor, Marele Antonie. Cu bâte, cu praştii şi cu tot felul de unelte îl ameninţau ca să coboare de pe vârful Athonului. Diavolii nu sufereau ca el să locuiască acolo, însă Cuviosul nu a putut fi biruit, căci era umbrit de dumnezeiescul Acoperământ al Maicii Domnului.
La un moment dat i-a stat înainte Preasfânta Născătoare de Dumnezeu cu Pruncul Iisus în braţe, înconjurată de o mulţime de îngeri luminoşi. Atunci când Cuviosul a recunoscut-o pe Stăpâna lumii în mijlocul acelei lumini cereşti ce strălucea în jurul ei şi s-a încredinţat lăuntric prin vestire cerească că ceea ce vede nu este înşelare diavolească, cu nespusă bucurie i s-a închinat şi a rostit cântarea îngerească: „Bucură-te, Ceea ce eşti plină de Har, Domnul este cu tine”.
Apoi a căzut cu faţa la pământ şi s-a închinat Domnului şi Maicii Domnului. Atunci Domnul l-a binecuvântat cu mânuţa Sa, iar Fecioara Maria i-a spus următoarele cuvinte:
- Maxime, nevoitorule credincios al Domnului, primeşte harisma împotriva diavolilor. De acum înainte să locuieşti la poalele Muntelui, deoarece voia Fiului meu este să ajungi la măsuri înalte de virtute şi să devii povăţuitor şi dascăl al multor suflete, ca să le aduci la cunoaşterea lui Dumnezeu şi să le mântuieşti.

în acea clipă a primit pâine cerească şi a mâncat-o, întărindu-şi astfel trupul său istovit de post şi de războiul diavolilor. De îndată ce a mâncat acea pâine cerească, l-a înconjurat o lumină dumnezeiască şi în acelaşi timp s-a auzit o preadulce cântare îngerească.
Apoi Preasfânta Născătoare de Dumnezeu s-a înălţat la Ceruri, lăsând în urma ei o minunată strălucire şi bună mireasmă. Athonul s-a preschimbat în Muntele Taborului şi în foişorul de la Cincizecime.
©
Odată Sfântul Andrei cel nebun pentru Hristos se afla într-o tavernă din Constantinopol. Alături de el stătea un tânăr, căruia abia începuse să-i crească barba. Acela mânca la masă împreună cu un prieten de al său. Sfântul, cu harisma străvederii cu care era înzestrat, a înţeles că erau hoţi şi că trăiau din furturi. După ce i-a spus tânărului câte furturi a făcut, l-a sfătuit să înceteze să mai facă acest rău. Văzându-l pe tânăr că nu prea a băgat în seamă sfatul său, i-a spus cu tărie:
- Crede-mă că dacă vei mai fura odată, te va stăpâni diavolul!
Apoi întorcându-se în altă parte, ca şi cum ar fi văzut pe cineva, a spus:
- Dacă mai fură o dată, să-l chinuieşti!
Tânărul însă a uitat ameninţarea Cuviosului şi s-a apucat de vechiul obicei. Atunci Sfântul s-a dus în duh la casa tânărului şi i-a spus unui diavol să-l stăpânească şi să-l silească să mărturisească cu gura sa toate păcatele pe care le-a făcut.
De îndată ce diavolul a pus stăpânire pe tânăr, acesta şi-a venit întru sine şi şi-a adus aminte de prezicerea Sfântului Andrei. A alergat îndată la Biserica Maicii
Domnului numită „Mireleon” . A intrat în biserică, s-a apropiat de icoana Maicii Domnului şi a început să se roage ei cu lacrimi. A luat şi puţin mir ce izvora din icoană şi s-a însemnat cu el. în timp ce se ruga, a căzut în extaz şi a văzut o Femeie îmbrăcată în porfiră şi vison, care stătea în picioare în faţa Sfintelor Uşi. Faţa ei strălucea mai mult decât soarele. Aceasta a aruncat o privire piezişă diavolului şi i-a spus cu mânie:
- încă mai eşti aici, arap viclean? Fugi, ticălosule, din făptura Fiului meu, pentru că a scăpat la ocrotirea mea!
Atunci diavolul a răspuns prin gura tânărului:

- Andrei, care face pe nebunul de dragul Fiului tău, mi-a spus să-l stăpânesc.
- Pleacă îndată şi nu flecări, căci o să-l pun pe iubitul meu Andrei să te alunge!

Auzind acestea, diavolul a ieşit din tânăr, iar Maica Domnului a intrat în Sfântul Altar. Atunci tânărul şi-a revenit şi înţelegând îndată că s-a slobozit de duhul necurat, a slăvit pe Dumnezeu şi a mulţumit cu căldură Preasfintei Născătoare de Dumnezeu. Apoi a făgăduit că nu va mai fura, nu va mai desfrâna şi nici nu se va mai însoţi cu oameni uşuratici şi păcătoşi.

Cu rugăciunile Maicii Domnului, care s-a pus chezaşă pentru el, a prins curaj şi a urcat până la vârful virtuţii. Cu toţii se minunau de neaşteptata schimbare a tânărului.

Odată, în timp ce mergea spre piaţa centrală a oraşului, l-a întâlnit pe Cuviosul. Atunci l-a luat mai deoparte şi i-a spus:

- Cu adevărat, eşti înfricoşător!

©

Ieromonahul Filaret, duhovnicul de la Chilia Sfinţilor Teodori ce aparţine de Sfânta Mănăstire Iviron (Sfântul Munte), unul din fiii duhovniceşti ai lui Hagi-Gheorghe - cei care nu mâncau niciodată untdelemn şi mâncare gătită a fost un mare postitor, căci nici în ziua de Paşti nu dezlega la untdelemn.

Odată, în timp ce liturghisea, a scăpat jos Cinstitele Daruri. De îndată ce a pătimit aceasta, l-a cuprins duhul deznădejdii. Atunci diavolul a folosit această ocazie ca să aducă asupra lui mii de dureri nesuferite. în timpul încercării, când lucrează nepătrunsele judecăţi ale lui Dumnezeu prin care ne îndrumă viaţa, de multe ori dreptul este lăsat în mâini nedrepte , ca să fie încercat şi mai mult şi să devină pentru ceilalţi pildă de răbdare. Stareţul Filaret, în ispita prin care trecea, a început să se roage cu lacrimi fierbinţi. împreună cu Proorocul David cânta stihul: „Când se apropiau de mine cei ce îmi făceau rău, ca să mănânce cărnurile mele” , „m-am făcut ca un om ce nu aude şi nu are în gura lui mustrări” .

Diavolul ştia foarte bine că are de-a face cu un bărbat desăvârşit, care ajunsese „la măsura vârstei deplinătăţii lui Hristos” . Cu toate acestea

el nu pierde nici o ocazie să atace. Văzând durerile nesuferite ale Stareţului, i s-a arătat şi i-a spus:

- Vrei să te iau, ca să nu te mai chinuieşti?

Când Stareţul l-a zărit pe diavol, s-a rugat şi mai fierbinte şi a alergat la scăparea creştinilor, la ocrotitoarea celor neputincioşi, la Maica durerii, la Preasfânta Fecioară şi a început să o cheme cu lacrimi în ochi. Multă vreme a durat lupta între Stareţ şi diavol, însă în cele din urmă diavolul a fost biruit. Văzându-se învins de numele Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, diavolul s-a prefăcut într-un şarpe înfricoşător, după care a dispărut de parcă ar fi fost lovit de un trăsnet.

După aceasta s-a arătat Maica Domnului mai strălucitoare decât soarele, în toată slava ei, nu ca să-l răsplă
tească pe Stareţ pentru ostenelile lui, ci ca o dovadă a dragostei şi mărinimiei ei faţă de cei care o cheamă în ajutor. Privindu-l cu dragoste, i-a spus:

- Du-te acum la duhovnic şi îi spune cele ascunse ale inimii tale!

După ce duhovnicul i-a citit rugăciunea de dezlegare, părintele Filaret s-a liniştit şi i-au încetat durerile. De atunci vrăjmaşul nu l-a mai ispitit.

©

A

In afara Mănăstirii Marea Lavră din Sfântul Munte Athos, la o distanţă de zece minute de ea se afla un paraclis, a cărui istorie este următoarea:

Atunci când a început construirea Mănăstirii Marea Lavră (961-962), ceea ce construiau lucrătorii ziua, diavolii dărâmau noaptea, deoarece nu sufereau să se ridice o astfel de construcţie, a cărei lucrare duhovnicească avea să fie uriaşă, căci multe suflete aveau să se mântuiască aici.

Atunci Maica Domnului s-a arătat Sfântului Atanasie Athonitul, care era foarte mâhnit din cauza lucrării diavolilor, şi i-a spus:

- Atanasie, trebuie să zideşti mai întâi un mic paraclis unde să se săvârşească zilnic dumnezeiasca Liturghie. în felul acesta vor dispărea diavolii şi vei continua lucrările zidirii Mănăstirii.

Atunci Sfântul Atanasie a luat nişte lucrători şi într-o zi a construit o mică bisericuţă în cinstea Sfinţilor Fără de Argint Cosma şi Damian. De îndată ce a terminat bisericuţa, a şi început săvârşirea Sfintelor Liturghii. Ea este considerată cea mai veche biserică din Sfântul Munte. în ea abia încap cinci-şase persoane, iar în Altar numai preotul cu paraclisierul.
©
In afara Mănăstirii ruseşti a Sfântului Panteleimon trăia un monah în mare osteneală şi rea pătimire a trupului, nevoindu-se pentru mântuirea sufletului său. Silindu-se zi şi noapte la o nevoinţă din ce în ce mai mare, diavolul l-a ispitit ca să-l împiedice. A început să arunce în inima monahului săgeţile gândurilor necurate, cu scopul să întineze sufletul şi să moleşească trupul nevoitorului. Războiul era dur şi fără încetare. Trupul i se topise ca ceara, deoarece cu cât îl lupta diavolul mai tare, cu atât şi monahul adăuga nevoinţă peste nevoinţă pentru a-l birui. S-a dăruit cu totul postului, înfrânării şi privegherii. Postea două sau trei zile continuu, iar uneori chiar toată săptămâna. Ajunsese numai piele şi oase. Cu toate acestea gândurile necurate continuau să-l chinuiască.
Aflându-se în această stare nenorocită şi ajungând în a şasea săptămână de post aspru şi de rugăciune neîncetată, monahul nevoitor a avut o vedenie minunată. I se părea că se află în Sfântul Altar al bisericii mari a mănăstirii. Era uimit cum de-a ajuns el în biserică, chiar în Sfântul Altar, căci la mănăstire mergea foarte rar. De acolo îi vedea pe toţi părinţii şi fraţii stând în biserică în tăcere, aşteptând parcă ceva.
La un moment dat vede că intră în Sfântul Altar un tânăr îmbrăcat în alb cu orarul aşezat în cruciş. Se apropie de Sfânta Masă, face o metanie până la pământ şi se închină. După aceea se retrage într-un loc şi aşteaptă acolo.
Fratele se minuna de prezenţa tânărului în Sfântul Altar şi neputându-se abţine, l-a întrebat:
- Cine eşti? Ce cauţi aici? Nu ştii că locul acesta este numai pentru preoţi?
Atunci tânărul i-a răspuns pe un ton dulce:

- Sunt îngerul acestei biserici. Domnul Atotţiitorul mi-a încredinţat-o să o păzesc.

După aceasta a deschis Sfintele Uşi şi îndată a intrat înăuntru un alt înger care, după ce s-a închinat înaintea Sfintei Mese, a strigat:

- Iată, împărăteasa Cerurilor vine aici!

Când a auzit această vestire, monahul s-a temut de venirea Maicii Domnului, pentru că îl mustra conştiinţa pentru gândurile necurate ce îl chinuiau şi a vrut să se ascundă ca să nu fie pedepsit.

în timp ce se gândea la toate acestea, Maica Domnului a intrat în Sfântul Altar înconjurată de o strălucire de lumină nespusă. S-a apropiat de Sfânta Masă, s-a închinat, apoi s-a aşezat pe tronul din spatele Sfintei Mese. Cei doi îngeri s-au aşezat unul de-a dreapta, iar celălalt de-a stânga ei. Acea lumină ce o înconjura pe Maica Domnului a început să se micşoreze şi astfel o puteau vedea cu toţii foarte bine.

Atunci părinţii, unul câte unul s-au apropiat şi au început să se închine Preasfintei Născătoare de Dumnezeu. După ce toţi au luat binecuvântare, monahul se gândea cum ar putea lua şi el binecuvântare, deşi era atât de păcătos. Simţindu-se nevrednic de a se închina Maicii Domnului, s-a gândit să plece pe ascuns şi să fugă cât mai departe cu putinţă, însă picioarele lui erau ca înţepenite şi refuzau să-l asculte. îl cuprinsese o frică de nedescris, simţindu-se osândit pentru că îndrăznea să mai stea acolo, dar picioarele sale parcă erau lipite de pământ.

în timp ce se chinuia astfel, o vede pe Maica Domnului că îi face semn să se apropie de ea. Cuprins de tulburare, s-a îndreptat spre ea tremurând ca animalul de junghiere care simte cuţitul la gât. Maica Domnului l-a privit cu o privire blândă, caldă şi senină şi i-a vorbit cu blân-deţe şi dragoste, spunându-i:

- De ce nu vrei să vii să iei binecuvântare?

Atunci monahul a izbucnit în plâns. Lacrimile îi curgeau şiroaie din ochi. A făcut o metanie până la pământ şi se gândea să-i mulţumească. însă nu ştia pentru care din cele două lucruri să-i mulţumească: pentru marea ei dragoste şi milă arătate faţă de el sau pentru îngăduinţa pe care o are faţă de gândurile necurate şi faţă de îndoielile lui.

Maica Domnului i-a pus atunci mâna pe cap şi i-a spus încet şi cu hotărâre:

- Ai curaj! Nu deznădăjdui!

După aceste cuvinte, monahul şi-a revenit din vedenie. A privit în jurul său şi mirat a văzut că nu este nimeni. Se afla în chilia sa, singur, dar fără să mai simtă deloc
războiul trupesc. Maica Domnului îi alungase ispita gândurilor necurate. îndată inima sa s-a umplut de bucurie. A îngenuncheat înaintea icoanei Maicii Domnului pe care o avea în chilia sa şi i-a mulţumit pentru toate.

Din Tebaida sfinţitului Nord

M
arele postitor şi nevoitor, omul rugăciunii şi al privegherii, marele Stareţ al întregii Rusii, Sfântul Serafim de Sarov şi-a îndeplinit nevoinţa sa duhovnicească cu multă acrivie. Datorită vieţii sale plăcută lui Dumnezeu, Maica Domnului i s-a arătat în diferite vedenii.

Cu vreo doi ani înainte de fericita sa adormire, în dimineaţa praznicului Bunei-Vestiri - 25 martie 1831 - a avut loc următoarea întâmplare minunată la care a fost martoră monahia Evpraxia de la Mănăstirea Divievo. Iată ce povesteşte maica:

„Cu două zile mai înainte, batiuşca mi-a poruncit să merg la el. Când am ajuns, mi-a vestit un lucru minunat: «Vom vedea pe Maica lui Dumnezeu». Eu am căzut îndată la pământ. Batiuşca m-a acoperit cu mantia sa şi mi-a citit nişte rugăciuni. Apoi m-a ridicat şi mi-a spus: «Acum ţine-te de mine şi nu te teme!»

în aceeaşi clipă s-a auzit un zgomot, asemănător cu cel pe care îl face pădurea când suflă un vânt puternic. Stareţul stătea în genunchi cu mâinile înălţate spre Cer. Pe mine m-a cuprins o frică neînchipuită, însă batiuşca s-a ridicat şi mi-a spus: «Nu te teme fiică, căci nu este nici o primejdie! Dumnezeu ne trimite mila Sa! Iată Preaslăvita şi Preacurata Stăpâna noastră Născătoare de Dumnezeu vine spre noi!». înainte mergeau doi îngeri, ţinând unul în mâna dreaptă şi celălalt în cea stângă câte o ramură cu flori, care abia înfloriseră.

îmbrăcămintea lor era albă şi strălucea, iar părul auriu cădea pe umeri. După ei venea Preasfânta Născătoare de Dumnezeu urmată de

douăsprezece fecioare. De-a dreapta şi de-a stânga Maicii Domnului mergeau Sfântul Ioan Botezătorul şi Sfântul Ioan Teologul.
în acea vreme chilia s-a lărgit într-un chip minunat foarte mult, iar tavanul s-a umplut de flăcări, de parcă ar fi ars multe lumânări. Atunci eu m-am înfricoşat şi am căzut la pământ. împărăteasa Cerurilor s-a apropiat de mine şi după ce m-a atins cu mâna, a binevoit să-mi spună: «Ri- dică-te, fecioară, şi nu te teme de noi! Iată, fecioare ca şi tine au venit aici împreună cu mine!».
Stareţul nu mai era în genunchi, ci stătea în picioare înaintea Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, care îi vorbea cu multă familiaritate, de parcă îi era foarte cunoscut. Eu pluteam într-un ocean de bucurie şi l-am întrebat pe batiuşca unde ne aflăm. Credeam că nu mai trăiesc.
Vedenia a durat mai mult de o oră. Apoi Stareţul mi-a spus: «Iată, matiuşka, ce bucurie ne-a dat nouă, oamenilor, Domnul! Eu m-am învrednicit să am douăsprezece vedenii de felul acesta. Iar acum Domnul te-a învrednicit şi pe tine să ai una. Ai văzut ce mare bucurie am trăit? De aceea trebuie să credem şi să nădăjduim în Domnul»”.
©
Sfântul Ilarion Ivireanul s-a născut în anul 822 lângă Tiflida din Georgia, din părinţi evlavioşi care l-au crescut în frica lui Dumnezeu. La vârsta de şase ani părinţii l-au încredinţat pe copil unui om învăţat şi evlavios, care a cultivat în sufletul lui dragostea pentru viaţa monahală. Tatăl copilului nu numai că nu s-a împotrivit la aceasta, ci mulţumit de sporirea copilului, a construit pentru pedagog şi pentru elevul său un fel de mănăstire, unde peste puţină vreme s-au adunat şaisprezece tineri ca să trăiască împreună cu ei.
Ilarion căuta întotdeauna liniştea care îl uneşte mai repede pe om cu Dumnezeu. La vârsta de cincisprezece ani s-a retras să trăiască singur într-o peşteră din pustiul Karetza. Faima virtuţilor sale a atras lângă el vreo zece ucenici, care se nevoiau cu evlavie, avându-l ca egumen pe Ilarion cel de cincisprezece ani.
Episcopul locului, când a mers să vadă această minune, a fost cuprins de uimire, când a găsit acolo un tânăr simplu, smerit, slab şi îmbrăcat sărăcăcios. Când Sfântul Ilarion a ajuns la vârsta de douăzeci şi cinci

de ani, episcopul l-a hirotonit preot, deşi tânărul se împotrivea socotindu-se nevrednic.
în jurul anului 847 a vizitat Sfintele Locuri, după care s-a retras la Lavra Sfântului Sava ca să-şi desăvârşească educaţia monahală. A rămas aici şapte ani, până în 854. După ce a învăţat toate tainele meşteşugului ascetic şi a devenit un ascet desăvârşit şi un dascăl al nevoitorilor ce „rătăceau în pustii, în munţi, în peşteri şi în crăpăturile pământului”92, s-a învrednicit de o vestire cerească. I s-a arătat Maica Domnului în vedenie şi i-a poruncit să se întoarcă în ţara lui, spunându-i că acolo există multe oi care însetează şi trebuie adăpate cu apele curate ale vieţii sale duhovniceşti şi ale învăţăturii sale ziditoare de suflet.
Atunci Sfântul s-a întors în ţara sa unde a zidit multe mănăstiri şi le-a organizat potrivit rânduielilor monahale chinoviale.
©
Cuviosul Diodor (f 27 noiembrie 1633), marele stareţ, pustnicul de la Lacul Zambatlîi, omul nevoinţelor isihaste şi al rugăciunii, bărbatul doririlor şi al vedeniilor dumnezeieşti, a fost odată amărât mult de monahii din Mănăstirea Sfânta Treime. Mănăstirea se afla în acea vreme în mare lipsă de pâine. în împrejurimi nu era nici un loc de unde monahii ar fi putut să se aprovizioneze cu grâu sau cu alte alimente.
Cu toate că Stareţul îi mângâia cu cuvinte care să-i îmbărbăteze, monahii continuau să cârtească. Atunci Sfântul a căzut la rugăciune şi L-a rugat pe Domnul să nu ruşineze aşteptările fraţilor care îşi puseseră nădejdea în El. Nu a apucat să termine bine rugăciunea, că un bărbat luminos a apărut înaintea lui şi i-a spus:
- Nu te împuţina cu sufletul, ci întăreşte-i pe fraţi şi adu-le aminte câte suflete a hrănit Domnul în pustie! Dacă Dumnezeu a hrănit atât de mulţi oameni, oare nu vă va putea hrăni pe voi, cei puţini?
Vedenia aceasta s-a mai repetat de două ori pentru a-l încredinţa pe Sfânt. Acesta însă se temea ca nu cumva vedenia să fie o înşelăciune diavolească şi de aceea, când i-a apărut a treia oară acel bărbat luminat, i-a spus:
- Spune o rugăciune!

Atunci acela a început să rostească cântarea Arhanghelului Gavriil: „Cuvine-se cu adevărat...”. în acest timp, faţa lui a strălucit de o lumină cerească. Când Cuviosul a auzit cântarea Maicii Domnului, s-a bucurat cu inima şi şi-a întărit şi mai mult credinţa în ea. S-a încredinţat că Maica Domnului era cu el şi îl acoperea.
La fel şi împreună-nevoitorul Sfântului, Prohor, în timp ce se ruga înaintea icoanei Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, a auzit o voce din icoană, care i-a spus:
- Nu vă mâhniţi, ci să aveţi dragoste între voi şi să vă nevoiţi! Dumnezeu nu vă va părăsi, ci vă va hrăni cum ştie El mai bine.
©
Unul din cei mai mari Părinţi ai Tebaidei Nordului a fost, fără îndoială, Sfântul Dionisie de Glutista (1 iunie 1437). El este socotit întemeietorul mănăstirilor de maici din Rusia.
Sfântul Dionisie a fost şi un pictor minunat. El a împodobit mănăstirea sa cu picturile sale. Una din minunatele sale picturi, icoana făcătoare de minuni a Adormirii Maicii Domnului, a dăruit-o Mănăstirii celor Şapte Coline,
care se afla tot pe malul râului Glutista, în pădurile Bologda. Această mănăstire a fost zidită de ucenicii săi. După ce mănăstirea a fost părăsită şi apoi ruinată în urma unei epidemii de ciumă, Preasfânta Născătoare de Dumnezeu s-a arătat într-o noapte unei monahii iubitoare de Dumnezeu. Aceasta se afla într-o mănăstire din Moscova şi de la vârsta de trei ani era paralizată. Atunci Maica Domnului i-a spus:
- Iuliana, fiica mea, te voi tămădui şi te vei scula din patul durerii. Dar mai întâi vreau să-mi făgăduieşti că vei merge la Mănăstirea celor Şapte Coline şi vei rezidi biserica.
Binecuvântata Iuliana a făgăduit să înfăptuiască dorinţa Maicii Domnului şi îndată s-a vindecat. Apoi a plecat spre nord şi a aflat mănăstirea părăsită şi icoana făcătoare de minuni pe care o pictase Sfântul Dionisie. Lângă biserică a zidit apoi o chilie mică. Şi astfel, monahia Iuliana a redat viaţă mănăstirii, care a dăinuit mai multe veacuri şi s-a dovedit a fi o adevărată păstrătoare a tradiţiei duhovniceşti athonite pe care o lăsase Sfântul Dionisie.
©

Cuviosul Părintele nostru Alexandru din Svir (secolul al XVI-lea) se trăgea din satul Mandera, care se afla lângă Mănăstirea Intrarea în Biserică a Maicii Domnului din Ostronk la hotarele marelui Novgorod. Sfântul a fost un rod al rugăciunii şi al postului. Părinţii lui au fost evlavioşii Ştefan şi Bassa. După ce au născut mai mulţi băieţi şi fete, pântecele binecuvântatei Bassa a devenit sterp. Domnul rânduise ceva minunat pentru viitorul lor copil. Căci nu este cu putinţă să se nască o astfel de vistierie, pe care Dumnezeu l-a ales înainte de a se naşte să devină povăţui- tor pentru mântuirea multora, fără numai prin rugăciune şi post. Aşa cum Samuil Proorocul şi Patriarhul Isaac din Vechiul Testament şi Sfântul Ioan Botezătorul din Noul Testament erau copii născuţi prin post şi rugăciune, tot astfel şi Stareţul Alexandru.

Cei doi părinţi au vizitat cândva mănăstirea vecină cu Mănăstirea Intrării în Biserică a Maicii Domnului şi au rămas acolo mai multă vreme postind şi rugându-se Maicii lui Dumnezeu.

Maica Domnului însă nu a trecut cu vederea lacrimile şi suspinele evlavioşilor soţi, ci, într-o noapte, rugăciunea lor a fost răsplătită cu o bună-vestire. Cei doi au auzit un glas dulce spunându-le:

- Bucuraţi-vă, binecuvântaţilor, pentru că Domnul a auzit rugăciunile voastre şi veţi dobândi un fiu pe care îl veţi numi cu numele mângâierii. Dumnezeu, prin naşterea lui, va dărui mare mângâiere Bisericii Sale.

La 15 iunie 1449 s-a născut copilul lor, care avea să devină „bărbatul doririlor”, pe care l-au numit Amos (Amos a fost Proorocul mângâierii), atunci când l-au renăscut „din apă şi din Duh”.

Astfel s-a născut un mare stareţ şi un Sfânt al Bisericii Ortodoxe: Cuviosul Părintele nostru Alexandru din Svir.

©

Cuvioasa Anastasia, pustnica din Pantan, din tinereţe a trăit o viaţă aspră plină de atâtea greutăţi, încât oricine se poate mira cum un trup femeiesc slab a putut rezista. Ea s-a nevoit şi a trecut cu râvnă prin toate stadiile vieţii pustniceşti.

Ne putem da seama la ce măsură a lepădării de sine şi la ce îndelungă răbdare întocmai cu cea a lui Iov a ajuns Cuvioasa din străpungerea inimii, pe care episcopul Ignatie Briancianinov a simţit-o atunci când

a văzut smerita şi friguroasa ei chilie. într-un colţ al acesteia crescuseră nişte muşchi, care îngheţau noaptea şi pe care dormea Sfânta. Văzând aceasta, Sfântul a izbucnit în plâns şi lacrimile au început să-i curgă şiroaie. însă ea avea sprijinitoare şi ocrotitoare pe Maica Domnului, pe care de multe ori a văzut-o în vedenie.
într-o zi a văzut-o pe Maica Domnului în mijlocul unei frumuseţi cereşti, cu neputinţă de descris de vreo gură omenească. Era aşa cum este pictată în sfânta icoană „Bucuria celor întristaţi". După ce a avut această vedenie,
Sfânta a simţit că s-a vindecat de o boală gravă pricinuită de multele ei nevoinţe.
©
Pe Sfântul Alexandru (secolul al XVI-lea), egumenul mănăstirii de pe râul Svir, printre altele, îl caracteriza duhul jertfirii de sine şi a slujirii aproapelui.
într-o noapte, Stareţul îşi făcea canonul de rugăciune îngenuncheat înaintea icoanei Preasfintei Născătoare de Dumnezeu pe care o avea în chilia sa. S-a rugat multă vreme, după care s-a aşezat puţin să se odihnească. Apoi a spus ucenicului său, Atanasie:
- Fiule, să nu dormi, pentru că vom avea o vizită minunată.
Deodată s-a auzit un glas puternic:
- Iată vine Domnul şi cea care L-a născut!
Atunci Cuviosul a ieşit repede afară şi o lumină cerească, mai strălucitoare decât cea a soarelui, l-a acoperit atât pe el, cât şi întreaga mănăstire. Acolo unde era temelia bisericii mănăstirii, pe locul altarului, a văzut-o pe Maica Domnului şezând ca o împărătească pe tron, ţinând în mâinile ei pe Domnul nostru Iisus Hristos ca un prunc. în jurul ei stătea o mulţime de cete îngereşti. Văzând această vedenie, Cuviosul a căzut la pământ înfricoşat. Dar Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, grabnica ajutătoare a tuturor creştinilor, i-a spus:
- Alesule al Fiului şi Dumnezeului meu, ridică-te, pentru că am venit aici să te cercetez pe tine şi să văd temelia bisericii mele. Nu te mâhni, căci rugăciunea pentru ucenicii şi mănăstirea ta a fost auzită.

Şi nu numai cât vei trăi, ci şi după plecarea ta, voi ocroti întotdeauna mănăstirea ta, îngrijindu-mă de tot ce are nevoie.
&
Sfântul Atanasie de la Siantem (18 ianuarie 1550), a fost un ucenic al Sfântului Alexandru de la Mănăstirea Valaam. Mai târziu l-a urmat pe Sfânt la Mănăstirea Sfintei Treimi din Svir. Aici Sfântul Atanasie s-a străduit să meargă cu credincioşie pe urmele duhovniceşti ale stareţului său. A fost slăvit de Dumnezeu pentru că L-a iubit din toată inima sa. S-a dăruit cu totul ascezei şi desăvârşitei liniştiri. Datorită marii dragoste pe care o avea faţă de Maica Domnului, a fost învrednicit să se afle alături de stareţul său, Alexandru, atunci când a văzut-o pe Preasfânta Născătoare de Dumnezeu în vedenie.
Sfântul Atanasie s-a săvârşit în pace, ca pustnic, într-o insulă din lacul Siantem.
©
Mare ispită este bogăţia în mâinile celor nepricepuţi, care nu ştiu să o chivernisească ca nişte buni stăpâni, şi nu ca nişte robi ai ei! Bogăţia este un dar al lui Dumnezeu şi trebuie folosită într-un chip plăcut Lui. Banii dobândesc mai multă valoare atunci când sunt folosiţi fie pentru milostenie, fie pentru ridicarea de biserici.
Cuviosul Erasm a preferat al doilea mod. Toată bogăţia sa a dăruit-o pentru împodobirea Bisericii Preasfintei Născătoare de Dumnezeu de la Pecerska. La aceasta l-au îndemnat cuvintele Sfântului Ioan Gură de Aur din dumnezeiasca sa Liturghie pentru cei „care iubesc podoaba casei” Domnului. Odată cu banii, s-a afierosit şi el Maicii Domnului devenind monah.
Dar urătorul de bine diavol i-a pus piedică robului lui Dumnezeu chinuindu-l cu gândul că bogăţia sa trebuia să o dea săracilor, şi nu pentru împodobirea Bisericii Maicii Domnului. Cuviosul nu şi-a dat seama că acest gând era de la ispititorul şi de aceea a căzut în întristare şi în deznădejde şi a început să trăiască cum nu se cuvine unui monah, fără nevoinţă duhovnicească, fără rugăciune, fără ascultare, afundându-se cu totul în nepăsare şi trândăvie. Sfaturile egumenului şi ale fraţilor nu l-au putut ajuta să revină la calea cea dreaptă.

Pentru ca să nu se piardă ostenelile şi virtuţile lui Erasm, Iubitorul de oameni Dumnezeu a îngăduit să se îmbolnăvească grav ca să se smerească şi să se pocăiască.
Timp de şapte zile a fost ca un mort, neavând nici o legătură cu cei din jur. în ziua a opta, egumenul i-a chemat pe toţi monahii şi fraţii în jurul patului său. Aceştia suspinau şi spuneau:
- Vai lui! Şi-a petrecut viaţa în nepăsare şi în trândăvie, iar acum sufletul său se chinuieşte şi nu poate ieşi din trup.
în acea clipă însă - o, minunile Tale, Hristoase! -, Erasm cel ce era pe moarte şi-a revenit, s-a ridicat şi a spus:
- Părinţilor şi fraţilor, aţi spus adevărul. Sunt un păcătos şi am trăit în trândăvie. Moartea m-a aflat nepocăit, în timp ce diavolii aşteptau cu bucurie sfârşitul meu, am văzut-o pe Maica Domnului care mi-a spus: „Erasme, fiindcă ai împodobit biserica mea şi ai îmbogăţit-o cu icoane frumoase şi sfinte vase preţioase, am mijlocit pentru tine la Fiul meu. Pentru fapta ta aceasta te voi răsplăti, căci o biserică o singură dată se face şi se înfrumuseţează şi este o faptă mai mare decât a ajuta pe săraci, pe care mereu îi aveţi cu voi. Aşadar, scoală-te acum, pocăieşte-te din adâncul inimii de păcatele tale, apoi ia marele chip îngeresc. Peste trei zile te voi lua lângă mine, deoarece ai iubit bună-cuviinţa casei mele".
Şi îndată părintele Erasm a început să plângă în hohote şi să-şi mărturisească păcatele sale înaintea tuturor fraţilor. Apoi s-a ridicat şi a mers în biserică. Aici stareţul l-a îmbrăcat în sfântul şi marele chip îngeresc. După aceasta Cuviosul s-a retras şi s-a cufundat în rugăciune.
A treia zi a plecat în pace spre locaşurile cereşti şi a fost numărat între Sfinţii Bisericii noastre.
©
A
In anul 1870, Părintele Prohor (viitorul Stareţ Serafim de Sarov) s-a îmbolnăvit grav. Se pare că suferea de idro- pică, căci i se umflase peste măsură trupul, pricinuindu-i dureri greu de suportat. A suferit ca un alt Iov boala, socotind-o o mare binecuvântare trimisă de Dumnezeu.

Atunci când egumenul Pahomie i-a propus bolnavului să cheme un medic din oraş, Prohor a spus:

- Prea Cuvioase Părinte Stareţ, eu m-am încredinţat Domnului nostru Iisus Hristos şi Prea Curatei Maicii Sale şi dacă vreţi, doresc să-mi daţi Medicamentul ceresc.

Ieromonahul Iosif, în urma rugăminţii bolnavului, a făcut priveghere de toată noaptea, după care a săvârşit dumnezeiasca Liturghie. Toţi părinţii şi fraţii mănăstirii s-au rugat cu căldură pentru bolnav.

După ce Prohor s-a împărtăşit cu Prea Curatele Taine ale lui Hristos, a avut o vedenie cerească.

I s-a arătat împărăteasa Cerurilor şi a pământului, Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, într-o lumină nespusă, însoţită de Sfinţii Apostoli Ioan Teologul şi Petru. Maica Domnului, întorcându-şi dumnezeiasca ei faţă către Sfântul Ioan, a arătat spre Prohor şi a spus:

- Acesta este din neamul nostru.

După aceea a întins dumnezeiasca ei dreaptă şi a atins capul lui Prohor. în aceeaşi clipă s-a deschis o gaură în şoldul drept al bolnavului şi a început să curgă din trupul său ca un râu, un lichid murdar.

Prohor s-a uşurat şi s-a însănătoşit degrab rămânându-i numai semnul rănii, ca mărturie a vindecării minunate săvârşită de Maica Domnului.

©

Sfântul Chirii de la Iezerul (Lacul) Alb (f 9 iunie 1429), după vedenia pe care a avut-o, a ajuns la locul dorit de el şi a zidit o biserică. în împrejurimi s-a răspândit vestea că Sfântul avea să construiască repede o mănăstire şi că a adus cu el pentru aceasta mulţi bani şi diferite obiecte de preţ.

Un oarecare boier din apropiere, pe nume Teodor, a pus gând rău presupuselor bogăţii ale Cuviosului şi a trimis nişte hoţi ca să-l prade în timpul nopţii. Dar de îndată ce s-au apropiat de mănăstire, hoţii au văzut o mulţime de oameni aruncând săgeţi asupra lor. Au aşteptat multă vreme, dar văzând că oamenii aceia nu pleacă, hoţii s-au întors înapoi. A doua noapte, hoţii au văzut aceeaşi vedenie: mănăstirea era

apărată de şi mai mulţi oameni înarmaţi. Atunci au luat-o la fugă înfricoşaţi şi au vestit stăpânului lor cele întâmplate.
Atunci Teodor şi-a dat seama că Preasfânta Născătoare de Dumnezeu îşi ocroteşte mănăstirea. A mers în grabă la mănăstire şi şi-a mărturisit cu lacrimi păcatul său. Cuviosul Chirii l-a iertat îndată, după care i-a spus:
- Crede-mă, fiule Teodor, că nu am nimic în această via-ţă, afară de hainele pe care vezi că le port şi de câteva cărţi.
©
Către anul 1388 Sfântul Chirii de la Belozersk (Iezerul Alb) a devenit egumenul Mănăstirii Mara, în ciuda refuzului său şi a rugăminţilor lui făcute cu lacrimi. Astfel şi-a pierdut liniştea, căci nenumăraţi boieri din diferite părţi alergau la Cuviosul să se desfăteze de discuţia duhovnicească cu el. A fost nevoit să plece la vechea mănăstire a lui Simonov ca să trăiască în linişte. Aici se gândea în ce chip ar putea să se îndepărteze cu totul de grijile lumeşti şi să dobândească mult-dorita lipsă de grijă, aşa încât să poată să se dăruiască cu totul lui Dumnezeu şi Maicii Domnului.
Odată, în timp ce cânta Acatistul Maicii Domnului în faţa icoanei ei, când a ajuns la stihul: „Străină naştere văzând, să ne înstrăinăm din lume, mutându-ne mintea la Cer”, a auzit deodată un glas ieşind din icoană:
- Chirile, pleacă de aici şi du-te la Iezerul Alb! Acolo ţi-am pregătit un loc unde te vei putea mântui.
în acelaşi timp a strălucit o lumină mare în partea de nord. Cuviosul a deschis fereastra chiliei sale şi, ca şi cum cineva i l-ar fi arătat cu degetul, a văzut locul unde astăzi se află mănăstirea pe care a zidit-o. Glasul Maicii Domnului şi vedenia pe care a avut-o, i-au umplut inima de o nespusă bucurie cerească. Toată noaptea, care pentru el a fost mai mult ca o zi luminoasă, a petrecut-o în rugăciune.
Astfel, Cuviosul a lăsat vechiul Simonov şi petrecerea împreună cu Cuviosul Terapont, fratele său, şi a plecat spre îndepărtatul Iezer Alb, căutând locul care îi fusese arătat de sus. După multe osteneli şi după o călătorie istovitoare a aflat locul dorit. Când a văzut locul, i s-a părut foarte cunoscut şi familiar şi l-a iubit din toată inima lui.

Acolo, pe o culme a pus o Cruce şi a cântat un Canon de mulţumire Preasfintei Născătoare de Dumnezeu.
Un ţăran pe nume Isaia, care trăia acolo, aproape, spunea:
- Cu mulţi ani înainte de venirea Cuviosului Chirii se auzeau cântări în acest loc. Şi alţii, care au auzit aceste cântări, au venit să vadă de unde vin ele, dar întotdeauna, spre marea lor mirare, se întorceau fără să vadă ceva. Locul acela a fost sfinţit înainte de a ajunge Cuviosul acolo.
©
Unul dintre cei mai aleşi vieţuitori care s-au nevoit la Schitul Sfântului Nil Sorski a fost simplul monah Ioan Sapoşnikov (1802-1863). Acesta avea o infirmitate trupească, dar era foarte sănătos la minte. Virtuţile lui străluceau mai mult decât soarele şi s-a dovedit a fi pildă de răbdare, de trezvie şi de înfrânare. Trăia într-o chilie în pădure şi prin desăvârşita linişte a izbutit să se unească cu Dumnezeu. De aceea s-a învrednicit de multe daruri dumnezeieşti şi de ocrotirea Maicii Domnului. Ajunsese să meargă pe deasupra apelor şi să-i alunge pe diavoli.
Odată l-au atacat diavolii şi l-au bătut atât de mult, încât nu s-a mal putut mişca. Dar însăşi Preasfânta Născătoare de Dumnezeu l-a cercetat şi l-a tămăduit.
©
Cuviosul Pavel din Ombora a fost fiul unei familii evlavioase şi bogate din Moscova. S-a născut în 1317 şi de mic copil arăta înclinaţii către o viaţă duhovnicească. Iubea neagoniseala şi sărăcia. A intrat în ascultarea egumenului purtător de duh al Lavrei Sfintei Treimi, Cuviosul Serghie. Aici a devenit pildă de ascultare şi de supunere, care l-au făcut să dobândească harisma Rugăciunii minţii. Din pricina aceasta îi plăcea să petreacă în pustietăţi ca să se poată ruga nestingherit. A petrecut mulţi ani în împrejuri
mile Volgăi. în pădurile Komel a trăit trei ani în scorbura unui tei bătrân. Apoi şi-a construit o colibă mică cât scorbura teiului în care a trăit mai înainte. Aici petrecea închis cinci zile din săptămână în post desăvârşit şi numai sâmbăta şi Duminica „dezlega” la puţină pâine şi apă.

într-o noapte, în timp ce se ruga în coliba sa, a auzit nişte clopote sunând în pădure. Temându-se să nu fie vreo cursă a preameşteşugăreţului diavol, nu a dat nici o importanţă celor auzite. însă sunetul clopotelor a început să se audă din ce în ce mai des. Lucru de mirare era că în zilele de rând se auzea un sunet obişnuit, ca cel pe care îl fac clopotele mici, în timp ce în sărbători se auzea un sunet mai tare şi mai prelung. Cu cât mai însemnată era sărbătoarea, cu atât mai puternic era sunetul clopotelor.

Cuviosul Pavel a început să postească mai mult, să privegheze, să se nevoiască mai mult duhovniceşte şi să se roage zi şi noapte Domnului nostru Iisus Hristos şi Maicii Lui, ca să-l vestească ce înseamnă acel sunet de clopote. Trăia ca un înger în pustia Ombora. O întâmplare însă l-a convins că sunetul acelor clopote era o lucrare a lui Dumnezeu, care aducea o bună-vestire dumnezeiască. Ajungând la marea sărbătoare a învierii Domnului, Cuviosul a început de cu seară privegherea de toată noaptea, dăruindu-se cu tot sufletul rugăciunii şi lacrimilor. Deodată, exact la miezul nopţii, a auzit un sunet sărbătoresc de clopote. Atunci s-a rugat cu mai multă căldură Domnului şi Maicii Lui şi deschizând fereastra colibei sale, a văzut spre râul Nurma o lumină dumnezeiască strălucind dincolo de râu. în timp ce privea cu uimire la vedenie, a auzit un glas spunându-i:

- Aici vei zidi mănăstire şi biserica Sfintei Treimi! Atunci inima Cuviosului s-a umplut de o nespusă pace şi bucurie şi toată noaptea a petrecut-o slăvind pe Dumnezeu şi pe Maica Sa.

Şi astfel, potrivit poruncii şi dorinţei Maicii Domnului, Cuviosul Pavel a zidit istorica, slăvită şi măreaţa Mănăstire a Sfintei Treimi. ©

Minunata biserică a Lavrei peşterilor s-a construit după voia Domnului nostru Iisus Hristos, Care a împlinit rugăminţile Maicii Sale, şi din dorinţa Cuvioşilor Antonie şi Teodosie, egumenii Mănăstirii Adormirii Maicii Domnului.

Fiul principelui African, care se numea Şimon, a venit în Rusia din Scandinavia. înainte de războiul ruşilor cu polovţii, Şimon, fiind un tânăr evlavios, a vrut să ia binecuvântarea Cuviosului Antonie şi să-l

roage să ceară în rugăciune pentru el ca să nu ucidă în război. Cuviosul, primind
o vestire tainică de la Dumnezeu, i-a prezis distrugerea armatei ruseşti, vorbindu-i despre uciderile şi robirile care vor urma şi despre izbăvirea lui. Toate acestea s-au petrecut întocmai cum a proorocit Sfântul.

După război, Şimon i-a povestit Sfântului Antonie următoarele:

- Eram rănit şi căzut pe câmpul de luptă, printre mulţimea de ostaşi ucişi. Privind în sus spre Cer am văzut o biserică uriaşă. Atunci am strigat cu mare glas: „Doamne, izbăveşte-mă de această moarte amară, pentru rugăciunile Prea Curatei Maicii Tale şi ale Cuvioşilor părinţi Antonie şi Teodosie!". Şi îndată o putere dumnezeiască m-a răpit dintre cei morţi şi m-a dus la Kiev. Totodată am fost tămăduit de răni.

în acest moment, Şimon şi-a adus aminte de toate evenimentele tragice din război, a suspinat din adâncul inimii şi după o mică pauză a adăugat:

- Tatăl meu, African - de religie catolic - a făcut o Cruce foarte mare. în semn de cinste, a pus în jurul mijlocului Domnului Răstignit un brâu ce avea în el cincizeci de galbeni, iar deasupra Crucii, o cunună de aur. Când unchiul meu, Iacun, m-a izgonit de pe moşia mea, eu am luat brâul şi cununa de aur şi am venit în Rusia. Atunci chipul Domnului din icoană s-a întors spre mine şi am auzit un glas care mi-a zis: „Omule, să nu pui pe capul tău această cunună, ci să o aduci la locul pregătit ei, unde robii Mei vor zidi biserica Maicii Mele. Să o dai în mâinile lor ca să o atârne deasupra Sfântului Jertfelnic!". Auzind acestea, de frică am căzut la pământ şi am rămas multă vreme ca un mort. Când mi-am revenit, nu am înţeles la ce s-au referit cuvintele Domnului.

După aceea m-am ridicat, m-am urcat pe o corabie şi m-am îndreptat spre Rusia. Pe mare însă s-a pornit un vifor înfricoşător, încât toţi călătorii şi-au pierdut orice nădejde de viaţă. Atunci mi-am adus aminte de brâul pe care îl aveam la mine şi am început să strig: „Doamne, iartă-mă! Iată, mor pentru păcatul pe care l-am făcut, şi anume că am luat brâul de la Cinstita Ta Cruce". Am ridicat ochii şi am văzut o biserică mare legănându-se în văzduh. în timp ce mă

gândeam ce poate să fie aceasta, am auzit un glas de sus: „Biserica pe care o vezi este aceea pe care Cuvioşii o vor zidi în numele Maicii Mele. Mărimea ei va fi stabilită cu brâul de aur pe care l-ai luat de la Crucea Mea - douăzeci de brâie lăţime, treizeci lungime şi cincizeci înălţime. în această biserică se va pune trupul tău atunci când vei muri".
După aceasta, marea s-a liniştit, iar noi toţi am preamărit pe Dumnezeu şi ne-am bucurat cu bucurie mare că am scăpat de moarte.
Până acum, Părinte Sfinte, nu ştiam unde se va zidi biserica ce mi s-a arătat. Iată, îţi dau măsura temeliei acestei biserici şi această coroană ca să fie pusă deasupra Sfântului Jertfelnic.
Atunci Sfântul Antonie l-a chemat pe Cuviosul Teodosie şi mi-a spus:

- Simone (Sfântul Antonie i-a schimbat numele din Şimon în Simon - care înseamnă „cel care ascultă"), acesta este cel care va zidi biserica pe care ai văzut-o în vedenie.

Şi zicând acestea, i-a dat ucenicului său brâul şi cununa.
După puţin timp Simon şi toată familia sa s-a lepădat de erezia papală şi a îmbrăţişat Sfânta Credinţă Ortodoxă.
©
Au trecut câţiva ani de atunci de când Şimon, fiul principelui African, s-a lepădat de ereziile papale şi a îmbrăţişat Credinţa Ortodoxă. După ce Simon a dat Sfântului Antonie brâul şi coroana de aur pentru a zidi Biserica Maicii Domnului, au venit la Kiev patru meşteri renumiţi din Constantinopol, care întrebau de Cuvioşii Antonie şi Teodosie. După ce au ajuns la Peşteri, meşterii au întrebat:

- Unde vreţi să ziditi biserica?
- Acolo unde ne va descoperi Domnul, a răspuns Sfântul Antonie.
- Lucru ciudat, au spus meşterii, Sfinţiile Voastre cu-noaşteţi vremea morţii voastre şi nu ştiţi locul unde se va zidi biserica? Ce vom face cu atâta mulţime de aur pe care ni le-aţi dat pentru lucrările ce le vom face?

Uimiţi, Cuvioşii i-au rugat pe meşteri să le explice despre ce aur este vorba, căci ei nu aveau bani nici măcar pentru a cumpăra pâine.
Atunci meşterii au spus în auzul tuturor fraţilor:

- într-o dimineaţă, au început să povestească meşterii, fiecăruia dintre noi i s-a arătat la casa lui patru tineri care ne-au spus: „Vă cheamă împărăteasa la Vlahema”. Atunci cu toţii am mers împreună cu familiile noastre la biserica din Vlahema. Acolo am aflat unul de la altul de apariţia în acelaşi timp a celor patru tineri la casele fiecăruia dintre noi. Pe toţi ne-au chemat la Vlahema exact cu aceleaşi cuvinte.

Pe când ne aflam în biserică, am văzut înaintea noastră o împărătească slăvită stând pe un tron şi fiind înconjurată de o mulţime de ostaşi. Cuprinşi de frică, am căzut cu toţii la pământ şi ne-am închinat ei. Atunci ea ne-a spus: „Vreau să construiesc o biserică în Rusia, la Kiev. De aceea, vă dau de acum plata ostenelii voastre pentru trei ani şi vă rog să mergeţi şi să săvârşiţi această lucrare”. După aceea ne-a spus arătând spre Sfinţiile Voastre care stăteaţi lângă ea: „Iată, veţi merge la aceşti doi monahi, Antonie şi Teodosie, iar ei vă vor spune ce trebuie să faceţi”. Atunci noi am spus: „Stăpână, dar de ce ne dai de pe acum aurul? Cei care vor zidi biserica se vor îngriji să ne plătească”. ‚Antonie, a spus împărăteasa, nu va mai trăi mult pe acest pământ. La puţin timp după ce se va face rugăciunea pentru începerea lucrărilor, se va muta la locaşurile cereşti. Exact la un an îl va urma şi Teodosie. De aceea vă dau de acum aurul pentru lucrul vostru, căci acolo nu va fi cine să vă plătească”.

Acestea a spus împărăteasa şi v-a dat aurul în mână. Iar Sfinţiile Voastre ni l-aţi dat nouă. Iată, aurul îl avem cu noi. Apoi ne-a dat Sfinte Moaşte de la şapte Sfinţi Mucenici: Artemie, Polieuct, Leontie, Acachie, Areta, Iacov şi Teodor, pentru a fi aşezate în piciorul Sfintei Mese. Când am întrebat despre dimensiunile şi forma bisericii pe care o vom face, împărăteasa ne-a spus: „Pentru dimensiunile bisericii am trimis deja brâul Fiului meu. Când veţi ajunge la Kiev îl veţi afla şi vă veţi înştiinţa şi de dimensiuni. Cât despre formă, ieşiţi acum afară şi o veţi vedea”. Când am ieşit afară, ce să vedem? O biserică minunată şi măreaţă se legăna în văzduh. Am rămas mult timp uimiţi, privind şi minunându-ne de acea biserică. Apoi am intrat iarăşi în biserică, ne-am închinat împărătesei şi am întrebat-o: „Stăpână, în numele cărui Sfânt va fi închinată biserica?” „în numele meu”, a răspuns aceia. Şi ne-a dat o icoană a

Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, pe care o avem aici cu noi, spunându-ne: .Aceasta va fi locţiitoarea mea". Atunci noi am luat icoana, ne-am închinat până la pământ şi am plecat la casele noastre, unde am început pregătirile pentru marea călătorie.
Cuvioşii au rămas uimiţi auzind cele spuse de meşteri. Şi-au ridicat mâinile spre Cer şi cu lacrimi au slăvit pe Dumnezeu şi pe Maica Sa pentru semnele minunate săvârşite prin purtarea Lor de grijă.
Apoi Sfântul Antonie s-a întors spre meşteri şi le-a spus:

- Fraţilor, nimeni din noi nu a vizitat vreodată cetatea voastră, aşa cum spuneţi.

Atunci meşterii au protestat şi i-au încredinţat cu jurăminte că s-au întâlnit împreună cu ei la împărătească. Apoi au spus:

- Din mâinile Sfinţiilor Voastre am luat aurul împărătesei şi încă înaintea a mai multor martori. Cum spuneţi, deci, că niciodată nu ne-am întâlnit în Constantinopol? Acolo ne-am înţeles pentru toate şi de aceea ne aflăm acum aici.
- Nu vă minunaţi, fraţilor, a spus Sfântul Antonie. Aflaţi că acei tineri luminoşi care v-au chemat la biserica din Vlaheme, nu erau oameni, ci îngeri. Iar acea Femeie nu era împărătească pământească, ci împărăteasa Cerurilor, Maica Domnului nostru. Cei doi monahi care v-au dat aurul nu eram noi, ci numai Dumnezeu ştie cine erau. Venirea voastră, fiilor, este binecuvântată de Maica Domnului, iar acea vedenie pe care v-aţi învrednicit să o aveţi, arată cât de mult vă iubeşte ea. De mare cinste v-aţi învrednicit şi mare dar aţi primit. Aici avem brâul de aur despre care v-a vorbit Preasfânta Născătoare de Dumnezeu. Cu el veţi măsura lungimea, lăţimea şi înălţimea bisericii. Vă vom da şi noi alte îndrumări.

Meşterii s-au minunat când au auzit explicaţiile Sfântului şi mai ales că s-au învrednicit să aibă o astfel de vedenie, adică să o vadă pe Maica Domnului şi să vorbească cu ea. Au căzut cutremuraţi la pământ şi s-au închinat Preaputemicului Dumnezeu, Purtătorul de grijă al tuturor.

©

Vestea despre venirea minunată a meşterilor la Kiev s-a răspândit peste tot şi poporul s-a adunat la mănăstire să-i vadă şi să audă de la

ei despre porunca dumnezeiască de a construi Biserica Maicii Domnului la Peşterile din Kiev.
Poporul arăta diferite locuri unde ar fi fost potrivit să se construiască biserica, însă binecredinciosul domn Sviatoslav, luminat de Dumnezeu, a arătat un loc al său, pe care l-a dăruit cu bucurie Cuvioşilor pentru ridicarea bisericii. Au urmat apoi mai multe semne dumnezeieşti care au adeverit că acela era locul potrivit pentru zidire. Cuviosul Antonie a adunat toată obştea şi cu brâul cel de aur a măsurat temelia bisericii. După ce au însemnat locul, Sfântul Antonie a rostit o rugăciune şi astfel au început lucrările.
Construcţia bisericii a început în anul 1073 şi a durat până în 1077. A fost închinată Adormirii Maicii Domnului, aşa cum şi-a dorit însăşi Preasfânta Stăpână.
Potrivit proorociei împărătesei Cerurilor, în acelaşi an, 1073, la puţin timp după punerea temeliei bisericii, Sfântul Antonie a adormit în pace, iar în anul următor, când pereţii se înălţaseră destul de mult, l-a urmat şi Cuviosul Teodosie. Biserica a fost terminată după trei ani de către egumenul Ştefan. De atunci, Harul lui Dumnezeu sălăşluieşte neîncetat în casa Preacuratei Maicii Sale.
©
După zece ani de la ridicarea bisericii Lavrei Kievului, într-o zi, în timpul egumeniei Cuviosului Nicon, au ajuns la mănăstire nişte pictori greci din Constantinopol. Au cerut să meargă la egumen, iar când au ajuns înaintea lui, i-au spus:
- Părinte, te rog să ne arăţi pe acei monahi care s-au tocmit cu noi pentru pictura bisericii voastre. Trebuie să facem o nouă înţelegere cu ei, pentru că atunci când am făcut tocmeala, ne-au arătat o biserică mică, însă noi vedem că biserica voastră este destul de mare. Trebuie să ne mai daţi aur, pentru că altfel vi-l dăm înapoi şi pe cel pe care ni l-aţi dat şi ne întoarcem în Constantinopol.
- Dar cu cine v-aţi tocmit? a întrebat Cuviosul Nicon.
- Cu monahii Antonie şi Teodosie, aşa cum ne-au spus ei înşişi.
Egumenul, minunându-se de cele auzite, le-a spus:
- Ah, fiii mei, aceşti monahi au plecat la Cer de acum zece ani.

- Dar noi, împreună cu producătorii de vopsele care au venit aici cu noi, ne-am tocmit cu ei de faţă cu martori. Ei pot adeveri prin jurământ că i-au văzut pe cei doi monahi când ne-au dat aurul.
Atunci egumenul Nicon a adus icoana celor doi Cuvi- oşi şi a arătat-o pictorilor. Când aceştia au văzut chipurile
înce- celor doi Sfinţi, s-au încredinţat de cele spuse de egumen. Apoi au făcut metanii până la pământ înaintea icoanei lor şi jurat
au cerut iertare pentru îndoielile lor.
iului, După aceea pictorii au povestit cu lacrimi în ochi cum au ajuns la Pecerska prin purtarea de grijă a Maicii an,
Domnului şi împotriva voinţei lor:
ântul - Pluteam cu luntrea pe râul Dnipru spre Kiev. Când
eretii 3111 ajuns la oraşul Kaneva, am zărit de departe biserica
losie. mare care era construită pe o colină. Am întrebat pe nişte
lenul locuitori ce biserică este aceea. Când ne-au spus că este
înce- Biserica Peşterilor, noi ne-am supărat, căci preţul care ne fusese dat pentru pictarea ei era foarte mic. De aceea ne-am hotărât să ne întoarcem în ţara noastră.
Dar în aceeaşi noapte a început un vânt puternic care oilui, a luat luntrea şi o ducea în susul apei. Noi ne-am înfricoşat
ns la Şi am ridicat ochii spre cer. Dar ce să vedem? Biserica
cerut Peşterilor era atârnată în văzduh, iar alături de ea era
i-au icoana Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, care ne-a vor
bit ca şi cum ar fi fost vie: s-au „Oamenilor, de ce vă tulburaţi în deşert şi nu vreţi să
ie să vă supuneţi voii Fiului meu? De nu mă veţi asculta şi de
i am veţi căuta să fugiţi, eu vă voi lua cu luntrea şi vă voi aduce
ii ve- înapoi la biserica mea. Aceasta să ştiţi, că de acolo nu veţi
;ă ne mai pleca, ci călugărindu-vă în mănăstirea mea, vă veţi
el pe sfârşi viaţa în ea. Iar eu vă voi milui în veacul ce va să fie”.
Auzind noi acestea, dimineaţa am hotărât să plecăm. ;on. Dar cu cât ne osteneam să vâslim în cursul apei, luntrea
te-au mergea împotrivă. Văzând acestea, ne-am lăsat în voia şi în

puterea lui Dumnezeu şi degrab luntrea a ajuns lângă s:
mănăstire.
icum Pictorii de la Constantinopol, supunându-se voii şi
poruncii Maicii Domnului, au început să picteze biserica care
Lavrei Peşterilor. Mai întâi au pictat turla cu Pantocratorul
rtori. şi ceilalţi Sfinţi, apoi pe Maica Domnului pe bolta absidei
mo- Altarului. După ce au isprăvit pictura Maicii Domnului,
înaintea ochilor pictorilor şi a mulţimii de închinători s-a -uvi-
petrecut un fapt minunat,
iurile
Deodată, faţa Maicii Domnului s-a luminat şi a devenit mai strălucitoare decât soarele. Această strălucire i-a orbit pe toţi care erau de faţă şi au căzut la pământ. După puţin timp lumina s-a mai micşorat şi toţi au putut vedea chipul Maicii Domnului. Apoi au văzut un porumbel alb ieşind din gura Maicii Domnului şi zburând în sus spre Pantocrator. Aici, porumbelul a intrat în pictura cu chipul Domnului. După puţin porumbelul a ieşit din gura Pantocratorului şi a început să zboare în jurul icoanelor unor Sfinţi. Se aşeza când pe mâna unui Sfânt, când pe capul unuia, când pe umărul altuia. Porumbelul zbura vesel prin biserică, iar în cele din urmă a dispărut, intrând în pictura cu chipul Maicii Domnului.
Pictorii şi închinătorii au încercat de multe ori să prindă acest porumbel ciudat, dar nu au reuşit. Şi se mirau toţi cum a intrat în perete şi a dispărut.
După puţin timp porumbelul a apărut iarăşi ieşind din gura Maicii Domnului şi s-a îndreptat către icoana Domnului. Atunci toţi au strigat: „Prindeţi-l!”. Câţiva pictori, care pictau sus, au întins mâinile ca să-l prindă, dar acela a dispărut fulgerător în gura Pantocratorului şi nu a mai apărut.
Apoi o lumină cerească orbitoare, care de data aceasta a făcut să strălucească chipul Domnului, i-a făcut iarăşi pe pictori să cadă la pământ.
Prin acest fapt dumnezeiesc, Dumnezeu a arătat tuturor că în Biserica Sfântă a Peşterilor sălăşluieşte şi Se odihneşte Duhul Sfânt.
*

Biserica Mănăstirii Peşterilor din Kiev cea păzită şi întemeiată de Dumnezeu a fost slăvită cu semne minunate şi în timpul sfinţirii ei de la 14 august 1089. De îndată ce a fost terminată pictura bisericii, obştea mănăstirii a dorit să facă sfinţirea. Mitropolitul Kievului, Ioan, a fost cuprins de mâhnire, deoarece trebuia să săvârşească sfinţirea bisericii singur, fără participarea episcopilor din eparhiile vecine. Şi acesta, deoarece pe de o parte distanţele dintre oraşe sunt foarte mari, iar pe de alta timpul era scurt.
în ziua rânduită pentru sfinţire, cu puţin înainte de începerea slujbei, - o minune! - mitropolitul vede că ajung la mănăstire episcopul Ioan de Cemigov, Antonie de Guriev, Luca de Belgorod şi Isaia de Rostov. Venirea neaşteptată a atâtor episcopi l-a umplut pe mitropolit de o nespusă bucurie, dar şi de nedumerire. De aceea i-a întrebat:
- Cum de aţi venit, căci eu nu v-am chemat?
La rândul lor, episcopii, nedumeriţi şi ei, i-au răspuns:
- Dar nu ai trimis Prea Sfinţia Ta nişte tineri la noi, care ne-au spus că pe data de 14 august se va sfinţi biserica şi să fim gata să ajungem la Sfânta Liturghie? Auzind acestea, iată că am venit.
Iar episcopul Antonie a adăugat:
- Eu am fost bolnav până ieri seară, când a venit acel monah necunoscut şi mi-a spus: „Mâine se va săvârşi sfinţirea bisericii Peşterilor şi trebuie să fii acolo". Nu am apucat să-i explic că sunt bolnav, că a şi dispărut. Dar îndată ce am auzit cele spuse de monah m-am şi însănătoşit şi iată am venit aici după porunca Voastră.
Atunci mitropolitul plin de emoţie şi-a ridicat mâinile spre Cer şi a spus:
- O, Preasfântă Stăpână Născătoare de Dumnezeu, aşa cum la sfânta ta adormire ai adunat pe Apostoli de la marginile lumii ca să ia parte la cinstita ta îngropare, tot astfel şi acum ai chemat pe urmaşii Apostolilor la sfinţirea acestui sfânt locaş al tău!

„Proorocul care a visat, să povestească visul său, iar cel către care este cuvântul Meu, să povestească cuvântul Meu întru adevăr". [Ieremia 23, 28)
C

e este vedenia? Vedenia este o vedere minunată şi mai presus de înţelegere, dăruită de Dumnezeu în vis, prin care se descoperă celui ce are visul - cel cu minte curată şi nealipită de cele materiale - voia lui Dumnezeu, vestiri cereşti şi fapte viitoare, care se întipăresc în memorie şi rămân neschimbate, cu scopul de a ajuta în înţelegerea tainelor dumnezeieşti şi de a folosi duhovniceşte.
Cuvântul „vedenie" are un sens foarte vechi, care porneşte de la vedeniile lui Moise, Aaron, Isaia şi Iezechil, trece la Arhidiaconul Ştefan, la Apostolul Pavel şi ajunge până în zilele noastre. Vedenie înseamnă vedere, dar nu numai ca un fapt exterior care are sens numai pentru cel ce vede, ci ca o realitate mai înaltă, care se descoperă acestuia şi ale cărei proiecţii ajung şi la alţi oameni şi privesc fapte ce se vor întâmpla în viitor. Vedenia are o autoritate mai mare, deoarece conţinutul ei are un caracter profetic şi o mai mare claritate decât visul.
&
Biserica şi vedeniile. Dumnezeu a aflat întotdeauna moduri diferite de a comunica cu oamenii şi de a le vesti
voia Sa şi măreţiile Sale. Biserica niciodată nu a lepădat şi nu a pus la îndoială modul deosebit de comunicare al lui Dumnezeu cu cei smeriţi cu inima prin vedenii, ci l-a primit în învăţătura ei.
Pictorii, urmând şi ei învăţătura Bisericii, de multe ori au reprezentat cu penelul lor unele vedenii dumnezeieşti ale anumiţilor bărbaţi sfinţi, fie pe lemn, fie pe pereţii bisericilor. Alţii au consemnat în cărţile lor vedeniile pe care s-au învrednicit să le aibă ei înşişi sau pe care le-au povestit alţii, vedenii prin care li S-a arătat Dumnezeu şi le-a comunicat poruncile şi voia Lui.
©
Caracteristicile vedeniilor. Modul în care se desfăşoară vedeniile dăruite de Dumnezeu sau dumnezeieştile vise este minunat, mai presus de înţelegere şi deosebit de cel al viselor obişnuite pe care le au mulţi oameni.
Un vis, care este considerat vedenie sau vis dumnezeiesc, are următoarele caracteristici, potrivit Sfântului Nichita Stithatul (Studitul):

„Vedeniile sunt cele care rămân neschimbate şi nu se prefac dintr-una într-alta, ci rămân întipărite în minte şi neuitate un timp îndelungat. De asemenea, cele care arată sfârşituri ale lucrurilor viitoare şi aduc sufletului folos t in umilinţă, pricinuită de vedenii înfricoşătoare, făcând pe cei ce le are să-şi adune mintea şi să tremure la vederea înfricoşătoare şi neschimbată a celor ce i se arată. La acestea trebuie să fie cu luare-aminte cei ce se nevoiesc. Iar descoperirile sunt vederile sufletului curat şi luminat, în afară de toată simţirea, care au ca cuprins lucruri şi înţelesuri dumnezeieşti minunate, desluşirea unor mari întrebări ce ni se pun, precum şi schimbarea obştească a unor lucruri lumeşti şi omeneşti” .
©
Conţinutul vedeniilor. Prin vedenii Dumnezeu ne descoperă mai ales voia Sa. Ne descoperă încă şi măreţia Sa, anumite planuri ale Sale pentru mântuirea oamenilor care vor şi se nevoiesc să se mântuiască şi ne păzeşte să nu facem anumite greşeli, atunci când meritǎm asta. Sfântul Grigorie Teologul în „Cuvântul rostit la moartea tatălui său” arată, din proprie experienţă, folosul pe care l-a primit din diferite vedenii dumnezeieşti. El scrie: „Pentru mântuirea mea a lucrat eficient mintea mea, au lucrat şi au ajutat şi anumite vedenii, vederea anumitor imagini în vise care sunt trimise de Dumnezeu ca să ajute un suflet care merită să se mântuiască”. într-o altă lucrare a sa, „Cuvânt la moartea Marelui Vasile al Cezareii Capadociei” accentuează de asemenea că: „Chiar şi acum sunt sfătuit şi înţelepţit de Marele Vasile, deşi a murit, prin arătări în vise, dacă vreodată există pericolul să mă aflu în afara adevărului”.
Cei care primesc descoperiri prin vedenii, se află în stare de somn şi au vise, adică dorm, dar inima lor veghează.
Cuviosul Andrei Vatopedinul cel nebun pentru Hristos spune despre ceea ce el însuşi a simţit cu privire la aceste vedenii, următoarele: „Nu era somn, ci o amorţire, să zicem, a simţurilor trupeşti, care ţinea mintea undeva între somn şi veghe, în urma unei rugăciuni ostenitoare şi îndelungată”.
Şi fericitul Stareţ Iosif Katunakiotul Isihastul, cel plin de multe harisme ale Duhului Sfânt, scrie despre propriile sale stări din timpul

vedeniilor: „Şi îţi dai seama că aceasta nu este somn, ci simţirea unei alte vieţi, necunoscută şi negustată de cei care nu au văzut acestea”. Desigur, „mântuirea creştinului nu depinde de vedeniile dăruite de Dumnezeu, deoarece acestea sunt un dar al Lui, iar nu condiţii de mântuire”. Dacă nu ar fi aşa, atunci ar trebui să facem o largă revizuire a textelor sfinte bisericeşti, vechi şi noi, şi să ştergem multe pagini din Sfânta
Scriptură şi din Vieţile Sfinţilor, din Patericele mai vechi sau mai noi, din proschinitare , din cărţile liturgice etc.
Visele sfinte se integrează în modurile prin care se descoperă voia dumnezeiască şi se prezic cele viitoare. în Vieţile Sfinţilor prin vedenii adeseori sunt arătate vindecări de boli. Visul sfânt sau vedenia, de obicei, are un caracter simbolic şi de aceea are trebuinţă de tâlcuire.
©
Cei vrednici de vedenii. De vedenii se învrednicesc oamenii simpli a căror minte a fost curăţată. Adică aceia care au simţurile sufletului ascuţite şi s-au suit la contemplarea firească şi nu au nici o preocupare pentru grijile vieţii, nici pentru viaţa de aici, precum şi aceia ale căror postiri îndelungate s-au prefăcut în cuprinzătoarea înfrâ- nare şi ale căror sudori şi osteneli i-au dus în locul cel sfânt al lui Dumnezeu. Viaţa celor ce au vedenii este îngerească şi este ascunsă în întregime în Dumnezeu, iar sporirea lor duhovnicească dobândită în linişte i-a înălţat la nivelul Proorocilor Bisericii lui Hristos.
Despre unii ca aceştia Dumnezeu le-a vorbit lui Aaron şi Mariam, sora lui Moise: „Ascultaţi cuvintele Mele: De este intre voi vreun Prooroc al Domnului, Mă voi arăta lui în vedenie şi voi vorbi cu el în somn” .
Fericitul Stareţ Paisie Aghioritul a fost întrebat:
- Gheronda, trebuie să credem în vise şi să le tălmăcim?
- Dacă ai ajuns la măsura lui Iosif, trebuie; dacă nu, nu.

Adăugăm că „marii Părinţi, cum ar fi Sfinţii Simeon
Metafrast şi Nicodim Aghioritul, enumeră mărturiile multor vise şi vedenii dăruite de Dumnezeu ca o dumnezeiască confirmare a sfinţeniei Sfinţilor descrişi de ei. Şi mai ales experienţa aghiografică

a Sfântului Nicodim Aghioritul are o autoritate deosebită, dacă ia cineva în considerare faptul că
el a cercetat «Filocalia Sfinţilor niptici» şi în afară de aceasta, ca un cercetător râvnitor - cunoscător luminat de Dumnezeu al literaturii patristice - a cunoscut mai bine decât oricine altul care este «linia» patristică, «practica» patristică şi «predica» patristică.
Aceste evenimente duhovniceşti, întâlnite în viaţa fiecărui Sfânt sau om drept, au şi ele o unicitate teandrică personală".
Atunci când Sfântul Meletie Gallisiotul a fost botezat, „tatăl a fost învăţat de sus ce urma să fie cu fiul său. Căci a văzut în somn cum a venit la el un om cuvios şi cu bună-cuviinţă, trimis de împărat, şi i-a cerut engolpion-ul de aur. Când s-a trezit, a înţeles că visul acela fusese pentru fiul său, care avea să devină un engolpion de aur, adică un vas ales al împăratului ceresc. De aceea l-a cerut de la tatăl său, fiindcă era mai iubit de Dumnezeu decât de tatăl său după trup" .
Sfântul Paisie cel Mare a fost al şaptelea copil al părinţilor lui. Când a murit tatăl său, toată grija familiei a rămas mamei sale, care se mâhnea mult. Atunci, într-o noapte, i-a apărut un înger şi i-a spus:
- Dumnezeu, Părintele orfanilor, m-a trimis să-ţi spun să nu te mâhneşti atât de mult pentru creşterea copiilor tăi, ca şi cum numai tu te-ai îngriji de ei. Aşadar nu te mâhni, ci dăruieşte-I lui Dumnezeu pe unul din copiii tăi, prin care El vrea să slăvească Numele Lui cel Sfânt, cel pururea preaslăvit.
Când femeia a auzit acestea, a spus:
- Toţi copiii mei sunt ai lui Dumnezeu. Să ia pe cine vrea.
Dar îngerul, ţinându-l de mână pe Paisie, a spus:
- Acesta este bineplăcut lui Dumnezeu.
Mama copilului a spus din nou îngerului:
- Acesta nu este destoinic de a sluji lui Dumnezeu, ci ia mai bine pe unul dintre cei mai mari!
însă îngerul a răspuns:
- O, cea mai bună între femei, tu spui că Paisie nu este destoinic să slujească lui Dumnezeu pentru că este nevârstnic, dar să ştii că puterea lui Dumnezeu în cei neputincioşi obişnuieşte să se

arate. Află că acesta, deşi este mai mic decât toţi, este alesul lui Dumnezeu care are să-I placă Lui.
Spunând acestea, îngerul a dispărut. Când femeia s-a trezit din somn s-a minunat de porunca dumnezeiască, dar a slăvit pe Dumnezeu spunând:
- Fie, Doamne, mila Ta spre noi şi spre robul tău, Paisie!
După ce a spus şi altele slăvind pe Dumnezeu şi mulţumindu-I, a luat copilul şi s-a dus de l-a închinat lui Dumnezeu .
Şi Sfântul Nifon, episcopul Constanţianei Alexandriei, care a trăit în secolul al IV-lea, consideră visul sfânt drept vedenie şi spune: „...am adormit şi am văzut în vedenie că mă aflam înăuntrul unei biserici foarte frumoase..." şi în altă parte: „aţipind puţin, şi-a plecat capul şi îndată a văzut în vedenie că a intrat la împărătească..." .
©
Concluzie. în concluzie, spunem celor care vor să aibă vedenii şi vise că cei care s-au învrednicit de asemenea cercetări dumnezeieşti, au avut întotdeauna în mintea lor următoarele:
- condiţiile Botezului, lepădarea de Satana, păzirea poruncilor lui Dumnezeu
- urmarea lui Hristos prin dobândirea virtuţilor trupeşti şi sufleteşti
- credinţa, care alungă orice grijă şi mută munţii
- pocăinţa desăvârşită şi sfinţitoare care ţine departe orice lucru, cuvânt şi cuget viclean
- zdrobirea inimii cu lacrimi şi cu metanii
- întristarea sufletului pricinuită de simţământul păcătoşeniei
- curăţia inimii de cugete viclene
- milostenia din bunurile noastre, făcută celor care sunt lipsiţi de cele materiale
- blândeţea faţă de toţi, care ne face asemenea cu Dumnezeu
- înfrânarea cuprinzătoare, care ţine în frâu orice mădular al trupului şi orice voinţă
- răbdarea, ce îndură tot felul de mâhniri, prin care Dumnezeu ia aminte la noi
- mulţumirea pentru toate, fie că e ceva plăcut, fie neplăcut
- rugăciunea neîncetată, care ne ţine uniţi cu Dumnezeu

- cugetarea la moarte, prin care ne dăm seama că suntem pribegi şi călători pe acest pământ
- lacrimile pentru păcatele noastre
- cugetarea la Dumnezeu, care păzeşte sufletul de cursele vrăjmaşului
- bărbăţia, care îndură suferinţele şi care îi războieşte pe vrăjmaşi
- întreaga-înţelepciune, care ţine departe orice lucru neplăcut lui Dumnezeu
- dreptatea, care împarte la fel fiecăruia
- smerenia prin care creştinul se prihăneşte mereu pe sine însuşi şi aleargă spre Patimile lui Hristos, recunos- cându-şi neputinţa şi necunoaşterea sa
- dragostea desăvârşită ce pricinuieşte totdeauna pacea care covârşeşte toată mintea8, dragoste care se revarsă şi asupra vrăjmaşilor şi prin care creştinul va deveni fiu al lui Dumnezeu.

Precum vedem, pentru a se învrednici cineva de vedenii, trebuie să străbată o cale grea şi pe care puţini merg. Toţi ceilalţi, care spun că în fiecare zi au vise minunate, nu sunt altceva decât nişte visători superficiali ce nu iau în
serios învăţătura Bisericii despre vise, ci trăiesc cu visul visurilor. ©

Izvorul viselor omeneşti. Pentru Sfântul Grigorie Sinaitul visele pe care le avem în chip firesc provin din cinci cauze:

1. Stomacul supraîncărcat care ne îngreuiază digestia
2. Stomacul gol care aduce imagini cu mâncăruri
3. Diferitele cugetări şi gânduri care sunt aduse în somn şi se transformă în vise
4. Diavolul, care ne înşeală cu visele
5. Unirea cugetelor şi a gândurilor noastre cu înşelarea diavolului.

Dar şi psihologia învaţă că imaginile din viaţa noastră, diferite împrejurări plăcute sau neplăcute, experienţele zilnice, întreaga noastră viaţă trecută nu se şterge din conştiinţa noastră, ci se înregistrează şi se codifică în subconştientul nostru şi uneori în timpul somnului nostru se transformă în vise.

„Din acestea, nici un folos nu primeşte cel care şi le năluceşte şi după trezire se destramă. Pe acestea trebuie să le dispreţuiască cei care se nevoiesc” . Visele sunt proprii oamenilor lipiţi de materie şi de trup, care au pântecele ca dumnezeu şi care prin destrăbălarea săturării şi prin întunecarea minţii lor din pricina vieţii lor trândave predată patimilor, diavolii îi înşeală pricinuindu-le închipuiri în somn. Aceste vise nu se pot număra printre visele sfinte dăruite de Dumnezeu oamenilor sfinţi. Unii, care exploatează naivitatea unor oameni uşori la minte, au cărţi de tălmăcire a viselor. Din aceasta se vede cât de superficial şi cât de credul este uneori omul. Şi aceasta deoarece şi-a pierdut credinţa şi s-a depărtat de Dumnezeu, rânduindu-şi viaţa potrivit viselor avute în noaptea precedentă.
în perioada idolatră ghicirea în vise s-a răspândit mult prin tălmăcitorii viselor. Şi în perioada bizantină
tălmăcirea viselor avea o largă circulaţie. Din această peri-oadă ne-au rămas opt cărţi. Dar toate acestea sunt pentru visători, deoarece aceştia se află în afara realităţii şi în afara învăţăturii sănătoase a Bisericii. Biserica îi îndepărtează pe credincioşii ei de astfel de manifestări şi comportări şi îi păzeşte de înşelarea care îi vatămă pe cei ce se ocupă cu ele. Atitudinea Bisericii îi sminteşte pe cei care exploatează astfel de ocazii şi care aruncă cu săgeţi otrăvitoare împotriva legilor şi a credinţei Bisericii, care a încercat întotdeauna să-i păzească pe fiii ei de aceste înşelăciuni. Aceia însă nu iau în serios învăţătura Bisericii lui Hristos, care dintru început a fost foarte atentă şi rezervată faţă de vise şi vedenii. De aceea creştinul trebuie ca, prin virtutea discernământului şi printr-o deosebită atenţie, să înfrunte visele, pentru a putea evita cursele înşelătoare ale diavolului.
©
Vedeniile în Sfânta Scriptură. Multe sunt vedeniile pe care le-au avut Patriarhii, Proorocii şi bărbaţii sfinţi din Vechiul Testament, dintre care vom cita câteva mai reprezentative. în Cartea Facerii (40, 5), se face cuvânt despre mai-marele paharnic şi mai-marele pitar, care au greşit înaintea lui Faraon şi de aceea au fost puşi în temniţă. Şi „au avut amândoi vis în acea noapte”. Iar aceste vise le-a tâlcuit Iosif cel Preafrumos.

Proorocul Natan a fost înştiinţat prin vedenie că Templul lui Dumnezeu îl va zidi Solomon şi nu David, tatăl său. „Şi în noaptea aceea a fost cuvântul Domnului către Natan... Toate cuvintele acestea şi toată vedenia le-a spus Natan lui David" (II împăraţi 7, 4 şi 17). Prin vedenie, Dumnezeu a făcut cunoscut lui Samuel Proorocul pedeapsa casei arhiereului Eli pentru lipsa de evlavie a fiilor săi (I împăraţi 3, 2-19).

Şi Valaam a avut vedenii în somn: „Aşa zice Valaam.. aşa glăsuieşte cel ce ascultă cuvântul Celui puternic, cel ce a văzut vederea lui Dumnezeu în somn" (Numeri 24, 3-4).

Proorocul Samuil a judecat cu dreptate şi pentru aceasta s-a adeverit Prooroc. Iar pentru acest adevăr „afost cunoscut credincios vedeniei" (înţelepciunea lui Sirah 46, 18). Prin vedenii Dumnezeu îi vorbea şi îl sfătuia.

Patriarhul Iacov a văzut în somn bogăţia pe care avea să i-o dăruiască Dumnezeu pentru nedreptăţile pe care i le pricinuise socrul său, Laban: „Iar îngerul Domnului mi-a zis in vis: Ridică-ţi ochii şi priveşte... Eu sunt Dumnezeul tău" (Facere 31, 11, 13).

Şi Proorocul Osie a auzit acest cuvânt al Domnului: „Eu am vorbit către Prooroci şi le-am înmulţit vedeniile şi în mâinile Proorocilor M-am asemănat" (Osie 12, 11).

Chiar şi Faraon, regele egiptenilor, a avut vise pe care i le-a tălmăcit Iosif cel Preafrumos (Facere 41, l-3).

Dar şi Avraam a primit vestire de la Dumnezeu prin vis că va naşte pe Isaac, deşi se afla la o vârstă foarte înaintată: „Fost-a cuvântul Domnului către Avraam, noaptea, în vedenie..." [Facere 15, 1).

Şi Patriarhului Iacov i se porunceşte prin vedenie să coboare în Egipt până ce se vor stabili fiii lui Israil în Ţara Făgăduinţei: „ Şi ne-a scos Domnul din Egipt, însuşi cu puterea Lui cea mare, cu mână tare şi cu braţ înalt, cu vedenii mari, cu semne şi minuni" [Deuteronom 26, 8).

Domnul a vorbit către Moise şi Aaron şi Mariam prin vedenii dumnezeieşti: „Ascultaţi cuvintele Mele: De este între voi vreun Prooroc al Domnului, Mă arăt lui în vedenie şi în somn vorbesc cu el" (Numeri 12, 6).

Şi în Noul Testament întâlnim consemnate multe vedenii, prin care Dumnezeu a vorbit bărbaţilor sfinţi. Astfel, Domnul prin vedenii i-a

spus Dreptului Iosif „nu te teme a lua pe Maria, femeia ta, căci ce s-a zămislit într-însa este de la Duhul Sfânt” (Matei 1, 20). Magii, „luând înştiinţare în vis să nu se mai întoarcă la Irod, pe altă cale s-au dus în ţara lor” (Matei 2, 12).
După plecarea magilor Dumnezeu îi spune Dreptului Iosif în vis: „Scoală-te, ia Pruncul şi pe Mama Lui şi fugi în Egipt şi stai acolo până ce-ţi voi spune, fiindcă Irod are să caute Pruncul, ca să-L ucidă” (Matei 2, 13).
îngerul Domnului se arată în vis lui Iosif şi îi spune: „Scoală-te, ia Pruncul şi pe Mama Lui şi mergi în pământul lui Israel, căci au murit cei ce căutau să ia sufletul Pruncului” {Matei 2, 20).
Atunci când Iosif „a auzit că Arhelau domneşte în Iudeea, în locul lui Irod tatăl său, s-a temut să meargă acolo şi luând poruncă în vis, s-a dus în părţile Galileii” (Matei 2, 22).
Şi Pilat a fost înştiinţat de femeia lui, care a spus: „Nimic să nu-l faci Dreptului Aceluia, că mult am suferit azi în vis, pentru El” (Matei 27, 19).
în Damasc era un Ucenic care se numea Anania şi căruia Domnul i-a spus în vedenie: „Sculându-te, mergi pe uliţa care se cheamă «Uliţa Dreaptă» şi caută în casa lui Iuda un om din Tars cu numele Saul... fiindcă acesta îmi este vas ales, ca să poarte numele Meu înaintea neamurilor şi a regilor şi a fiilor lui Israel” (Fapte Apostoli 9, 11 şi 15).
Atunci când Apostolul Pavel se afla în Troia din Asia Mică, a văzut o vedenie: „Un bărbat macedonean sta rugându-l şi zicând: Treci în Macedonia şi ne ajută” (Fapte Apostoli 16, 9).
Dar şi în Corint, după botezul familiei lui Crisp, mai-marele sinagogii, Apostolul Pavel a primit vestire de la Domnul prin vedenie, în care îl întărea în lucrarea propo- văduirii Evangheliei: „ Şi Domnul a zis lui Pavel, noaptea în vedenie: Nu te teme, ci vorbeşte şi nu tăcea, pentru că Eu sunt cu tine şi nimeni nu va pune mâna pe tine ca să-ţi facă rău. Căci am mult popor în cetatea aceasta” (Fapte Apostoli 18, 9-10).
Ocrotitoarea neruşinată a celor aflaţi în necazuri
S

fântul Mihail de la Mănăstirea lui Malein de lângă Niceea, a fost un dar al Maicii Domnului pentru părinţii lui neroditori. De aceea cu dreptate a fost ca ea să-l cheme pe acest bineplăcut să slujească Fiului ei. Iar această dorinţă a ei a făcut-o cunoscută maicii Cuviosului prin vedenie.
Părinţii lui aparţineau celor mai renumite familii de patricieni din Constantinopol. Cuviosul s-a născut în anul 893 şi la botez a primit numele de Manuil.
Chemarea sa la slujirea lui Dumnezeu a ruinat visele părinţilor săi care doreau un viitor politic sau militar pentru fiul lor.
în anul 911, la vârsta de optsprezece ani, a luat parte la înmormântarea vrednicului împărat Leon cel înţelept, înaintea lui vedea un strălucit împărat şi bărbat al Bizanţului, care scrisese istoria, iar ea la rândul ei îl consemnase în hrisoavele ei. Acum însă, atât de neputincios, mai neputincios şi decât ultimul supus al său, stă în sicriu, fără slavă, fără bogăţie, fără să poată birui moartea, gata pentru a fi mâncat de viermi. Văzând aceasta, pe tânăr l-a cuprins deznădejdea şi o mare durere sufletească, care l-a făcut să înţeleagă cât de trecătoare este viaţa omului şi cât de zadarnică este slava acestei lumi.
Atunci au început să-l năvălească gândurile: „De ce să petreacă toată viaţa sa slujind unui împărat pământesc atât de neputincios, care are o bogăţie şi o slavă atât de trecătoare? Cine ştie dacă acest împărat va dobândi fericirea veşnică? Cum va fi judecat el de către Dumnezeu? Nu este mai bine ca să slujească cineva împăratului Hristos, Care nu moare, ci este veşnic şi răsplăteşte până şi cel mai mic lucru pe care îl face acela pentru a-I bineplăcea? Cu adevărat, fericit este numai acela care trăieşte în pustie, slujind lui Dumnezeu”.
S-a hotărât chiar în acea zi. Doi ani mai târziu avea să bată la uşa chiliei Stareţului Ioan Elatitis, care trăia în muntele Kimina, înconjurat de un mare număr de ucenici. Ajuns acolo, a căzut la picioarele lui şi le-a udat cu lacrimile sale. Uimit, stareţul a auzit prima mărturisire a tânărului:
„Nu am altă durere fără numai aceea pe care o încearcă fiecare creştin atunci când se întreabă cu îngrijorare cum îşi va mântui sufletul său. Vreau să împlinesc toate dorinţele mele sfinte şi să

izbutesc să trăiesc viaţa cea desăvârşită. Această dorinţă m-a cuprins cu totul şi nu o pot birui".
După patru zile, egumenul Ioan l-a îmbrăcat în schima monahală şi l-a numit Mihail (aceasta se petrecea în anul 912), ca să nu-l poată afla tatăl său.
Atunci casa tatălui său s-a umplut de tânguiri jalnice. După puţină vreme tatăl l-a aflat pe Mihail la Mănăstirea lui Kimina şi l-a auzit cum cânta cu vocea sa tinerească: „Suflete, cele de aici sunt vremelnice, iar cele de acolo veşnice...". Atunci Evdochim, tatăl său, l-a luat cu sila acasă, după ce a aruncat asupra egumenului un potop de ocări.
Acasă, Mihail umbla îmbrăcat cu rasa sa monahală. Părinţii lui credeau că ar fi făcut un lucru lipsit de evlavie, dacă l-ar fi dezbrăcat de hainele călugăreşti. De aceea au preferat ca să insufle în inima fiului lor cugetarea lumească prin petrecerile care le organizau în casa lor la sărbători. Dar s-au ostenit în zadar, deoarece bucuria lumească nu mai avea loc în inima sa, care era deja stăpânită şi umplută
de dragostea lui Dumnezeu. Atunci părinţii lui, deznădăjduiţi de încercările lor zadarnice, fără să vrea i-au dat voie să meargă la mănăstire. Plin de o bucurie negrăită, fericitul Mihail a alergat la Kimina, unde egumenul Ioan l-a primit cu o bucurie şi mai mare. Mai târziu a venit la Kimina tatăl său ca să-l vadă. Mihail strălucea de fericire. Discutând multă vreme cu el, tatăl său a fost biruit de puterea cuvintelor sale cereşti. Mihail se pregătea să primească înlăuntrul său pe Duhul Sfânt, Care mai târziu l-a arătat pe marele awă Mihail fondatorul Lavrei lui Malein, pe cunoscutul Cuvios Mihail Malein. Atunci tatăl său i-a spus numai aceste cuvinte:
- Veghează, fiul meu, şi să nu faci nimic care ar putea împiedica legătura ta strânsă cu Hristos, Dumnezeul tău, pe Care L-ai ales în locul lumii şi al părinţilor tăi!
Atunci când s-a întors acasă, a spus femeii sale cu bucurie şi veselie sufletească:
- L-am văzut pe Manuil al nostru şi sufletul meu s-a bucurat de el până la Cer. Se nevoieşte pentru sfinţenie şi pentru veşnicie, nu ca noi care numai ne distrăm. Nu uita acest lucru: eram neroditori ca

Avraam şi Sarra, ca Ioachim şi Ana, iar Maica Domnului ni l-a dat pe Manuil, dar ţi-a arătat în vedenie că îi aparţine. Iată că acum l-a luat înapoi. Aşadar, să încetăm de a ne mai tângui şi să mulţumim Preasfintei Născătoare de Dumnezeu pentru că fiul nostru va fi slava noastră, sprijinul nostru şi cinstea patriei noastre. Este destul să-l vadă cineva, că îndată va simţi mângâiere şi îndemn către virtute.
©
Sfântul Ioan Damaschin s-a închinoviat în Mănăstirea Sfântului Sava din Palestina. Acolo, în peştera sa întunecoasă şi umedă, a trăit în neîncetată nevoinţă, aproape ca un zăvorât.
A fost apoi încredinţat unui bătrân foarte aspru pentru a-l învăţa ascultarea şi tăierea voii, astfel încât să nu facă nimic fără binecuvântare.
într-o zi un frate l-a rugat pe Cuviosul Ioan să-i compună un tropar drept mângâiere pentru moartea fratelui său. Cuviosul Ioan s-a temut de neascultare faţă de stareţul său, dar în cele din urmă a fost biruit de rugăminţile fratelui. Atunci a scris renumitul tropar de înmormântare:
„Toate cele omeneşti care nu rămân după moarte sunt deşertăciune. Nu rămâne bogăţia, nu ne însoţeşte slava, căci venind moartea, toate acestea pier. Pentru aceasta, lui Hristos Cel fără de moarte să-I strigăm Pe cel mutat dintre noi odihneşte-l unde este locaşul tuturor celor ce se veselesc".
Dar în vreme ce Cuviosul Ioan cânta acest tropar spre mângâierea fratelui, stareţul Cuviosului a aflat şi s-a mâniat atât de tare, încât l-a alungat din mănăstire pentru neascultarea sa. Sfântul îl ruga cu lacrimi şi cădea la picioarele lui să-l ierte, dar acela rămânea neînduplecat. în cele din urmă, după multe rugăminţi şi lacrimi, l-a iertat, dar i-a dat canon să cureţe toate ieşitorile mănăstirii.
După puţine zile însă, Maica Domnului s-a arătat în vis bătrânului şi i-a spus:
- De ce ai îngrădit un astfel de izvor minunat, care scoate apă ce odihneşte sufletele? Lasă izvorul să curgă şi să adape toată lumea, să umple mările amare ale eresurilor şi să le preschimbe în dulceaţă. Acesta va cânta mai dulce decât chitara proorocească şi psaltirea lui David şi va înălţa cântări noi Domnului, mai frumoase decât

Cântările lui Moise. Acesta va cânta cântarea cea cerească. Acesta va alcătui imne ca cele cântate de Heruvimi. Acesta îi va învăţa pe toţi dogmele Credinţei şi va înfiera abaterile oricărei erezii de la Dreapta Credinţă.
După ce bătrânul s-a deşteptat, l-a chemat pe ucenicul său şi i-a spus:
- O, fiule al ascultării, deschide gura ta şi vorbeşte, nu în parabole, ci în adevăr; nu în ghicituri, ci cu dogme! Spune tuturor cuvintele pe care Duhul Sfânt ţi le-a pus în inimă! Te-ai suit pe Muntele Sinai al vedeniilor şi al descoperirilor lui Dumnezeu şi ţi-ai smerit sufletul cu desăvârşire. Acum suie-te pe muntele Bisericii şi propovăduieşte cele dumnezeieşti! înalţă cu tărie glasul tău, pentru că „lucruri preaslăvite mi-a spus despre tine" Maica lui Dumnezeu şi iartă-mă pentru tot ceea ce ţi-am greşit, deoarece te-am împiedicat din neştiinţă!
De atunci Sfântul Ioan Damaschin a început să scrie troparele sale cele mai dulci decât mierea, care au înveselit atât mult Biserica, încât oricine le citeşte îşi poate da seama de frumuseţea lor.
După ce a trăit o viaţă virtuoasă şi a lăsat Bisericii multe scrieri împotriva iconomahilor şi diferite canoane şi idiomele nespus de melodioase, precum şi multe alte Cuvinte de laudă adresate Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, Sfântul s-a odihnit în Domnul.
©
In urmă cu vreo sută cincizeci de ani, tânărul Gheorghe a pornit din Cezareea Capadociei spre Sfântul Munte Athos, voind să se facă monah.
După ce a cutreierat pe la mai multe mănăstiri, în anul 1849 s-a oprit la Mănăstirea Sfântului Panteleimon, unde erau şi alţi compatrioţi de ai lui. După vreo trei ani a devenit monah şi i-au pus numele Ioasaf. Vreme de mai mulţi ani şi-a îndeplinit cu conştiinciozitate îndatoririle sale monahale, însă după aceea râvna a început să i se răcească şi să fie cuprins de nepăsare.
în anul 1854, la praznicul Sfântului Gheorghe, se afla la Karyes, capitala Sfântului Munte. Aici avea ascultarea de slujitor la conacul mănăstirii unde locuia reprezentantul mănăstirii la Comunitatea Sfântului Munte. Bisericuţa conacului era închinată Sfântului Gheorghe şi de aceea se săvârşea priveghere de toată noaptea. înainte

de a se termina Vecernia, monahul Ioasaf a ieşit din biserică şi s-a dus la chilia sa să se odihnească. S-a întors în biserică în vreme ce se citeau Cei Şase Psalmi (Psalmii Utreniei). S-a aşezat într-o strană în pronaos şi a început să murmure: „Dumnezeu cel prea puternic a creat lumea şi pe om cu mâinile Sale, S-a întrupat, S-a smerit şi în cele din urmă a murit pentru oameni, iar eu petrec în fărădelegi". Atunci i s-a umilit inima, iar ochii i s-au umplut de lacrimi fierbinţi şi a început să plângă cu suspine. Sufletul său a fost cuprins de dragostea dumnezeiască.

După puţin a adormit şi a avut o vedenie. Se făcea că plecase din biserică, iar sufletul său ieşise din trup, şi se afla pe un câmp minunat, plin de tineri strălucitori, îmbrăcaţi în haine strălucitoare ca soarele. în altă parte era o altă mulţime de tineri, îmbrăcaţi în haine militare.

Dintr-odată a auzit un glas:

- Acest frate al nostru vrea să meargă la împărat.

Atunci a apărut Sfântul Gheorghe, pe care adeseori îl chema în rugăciunile sale şi i-a spus supărat:

- Frate, de ce ai lăsat să te stăpânească nepăsarea şi îţi răspândeşti mintea la mii de lucruri? Adu-ţi aminte de prima ta râvnă şi de dragostea pe care le aveai pentru Dumnezeu! Nu ţi-ai luat chezaşă a mântuirii tale pe Preasfânta Născătoare de Dumnezeu?

După ce Sfântul Gheorghe l-a dus prin diferite locuri ale Raiului, s-au oprit la un palat luminos şi nespus de frumos. în partea dreaptă a intrării se afla icoana Domnului nostru Iisus Hristos, iar în partea stângă cea a Maicii Domnului. Acolo toţi acei tineri frumoşi împreună cu Sfântul Gheorghe au cântat imnul Maicii Domnului: „Cuvine-se cu adevărat să te fericim pe tine, Născătoare de Dumnezeu.

Ioasaf a rămas uimit de frumuseţea celor de acolo şi, aflându-se în Cer, ca un alt Pavel a văzut lucruri minunate „pe care ochiul nu le-a văzut, urechea nu le-a auzit şi la inima omului nu s-au suit"10. Când şi-a venit întru sine, a văzut că se afla în strană şi se ruga. Se terminase şi Sfânta Liturghie.

După vedenia aceasta, monahul Ioasaf a început o viaţă nouă nevoindu-se şi silindu-se pentru mântuirea sufletului său.
Acest Ioasaf este cel care în 1880 a mers la Schitul Kavsocalivia cu obştea sa şi au pus temeliile renumitei case de pictură din Sfântul Munte numită „a Ioasafeilor”.
©
In perioada când insula Creta se afla sub stăpânirea veneţiană, un ostaş, pe nume Ioan, se afla sus pe zidurile fortăreţei Iraclion şi făcea de strajă. Din lucrarea satanei a căzut de pe ziduri în şanţul adânc care înconjura cetatea. Aceasta s-a întâmplat în aprilie 1519. Căzând pe stânci, de la o înălţime de zece stânjeni, Ioan a rămas acolo cu oasele rupte fără să se poată mişca câtuşi de puţin.
Acest ostaş avea multă evlavie la Maica Domnului şi de multe ori mergea la Biserica Sfântului Apostol Tit din Iraclion şi se închina la icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului numită „Mesopanditissa”.
A doua zi dimineaţa l-au aflat într-o stare jalnică. Şi fiindcă toţi ziceau că nici măcar un ceas nu mai are de trăit, nu au adus nici măcar doctorul să-l vadă. Unul dintre prietenii săi a spus:
- Să-l ducem la Biserica Sfântului Tit şi să spunem preotului să facă Sfânta Liturghie pentru sănătatea lui.
Aşa au şi făcut. După terminarea Sfintei Liturghii a fost dus înaintea icoanei Maicii Domnului „Mesopanditissa” şi l-au lăsat acolo toată ziua. Seara când eclesiarhul a vrut să încuie biserica, l-au scos afară pe cel rănit, pentru că aşa era obiceiul acolo ca nimeni să nu rămână peste noapte înăuntru.
Ostaşul a stat toată noaptea lângă biserică rugându-se Maicii Domnului cu lacrimi şi credinţă fierbinte ca să-l vindece. La miezul nopţii a adormit puţin şi o vede în vedenie pe Maica Domnului, care i-a spus:
- Iată, te-ai făcut sănătos! Slăveşte pe Dumnezeu!
Atunci ostaşul de bucurie s-a trezit din somn şi, ridicându-se în picioare, a început să meargă ca şi mai înainte ca şi cum nimic nu i s-ar fi întâmplat. Cealaltă parte a nopţii a petrecut-o lângă uşa bisericii rugându-se şi mulţumind cu lacrimi Tămăduitoarei lui.

A doua zi dimineaţă, când a venit eclesiarhul, a rămas uimit văzându-l sănătos. A alergat la mitropolit şi i-a spus cele întâmplate. Mitropolitul, încredinţându-se de adevărul celor petrecute, a consemnat această minune spre aducere aminte. Apoi a poruncit să scoată icoana Maicii Domnului şi să se facă Litanie cu ea vreme de trei zile prin cetate.
Maica Domnului Mesopanditissa nu a făcut minuni numai în Iraclion, ci şi în satele de primprejur, unde a tămăduit tot felul de bolnavi.
©
Un oarecare monah din Mănăstirea Vatoped pe nume Marchian, într-o iarnă a îngheţat şi s-a îmbolnăvit grav. A fost dus la Tesalonic, unde s-a tămăduit. După însănătoşire s-a dus la Mănăstirea Sfântului Panteleimon din Tesalonic ca să se închine şi să mulţumească Sfântului pentru ajutorul dat. Aici a fost ţinut un an, deoarece nu exista preot şi nici unul dintre monahi nu ştia să citească.
Pe de o parte zgomotul lumii nu-l mulţumea şi nu-l ajuta în nevoinţa duhovnicească, iar pe de alta prezenţa sa în mănăstire era absolut necesară. De aceea nu ştia ce să facă. Zilnic o ruga în genunchi pe Maica Domnului să-i arate calea mântuirii.
într-o vineri, după mai multe zile de post şi rugăciune neîncetată, a adormit puţin şi a văzut o vedenie minunată. Se făcea că se afla în Sfântul Munte, într-un loc deasupra Mănăstirii Iviron, acolo unde a pustnicit Cuviosul Iacov din Kastoria. Privind spre uşa chiliei Cuviosului, îl vede pe Domnul nostru Iisus Hristos stând pe tron, având de-o parte şi de alta pe Sfântul Ioan Botezătorul şi pe Cuviosul Iacov.
S-a apropiat şi a sărutat cu evlavie şi smerenie mâna Domnului, apoi pe cea a Cuviosului, Care l-au binecuvântat. După aceea s-a îndreptat şi spre Sfântul Ioan Botezătorul, dar acesta a spus: „Dumnezeule, pentru rugăciunile Prea Curatei Tale Maici, povăţuieşte pe robul Tău pe calea mântuirii!”.
După ce s-a deşteptat, a mulţumit cu lacrimi Maicii Domnului că i-a ascultat rugăciunea. A înţeles că de la

Dumnezeu fusese acea vedenie. Atunci a părăsit Tesalonicul, a mers în Sfântul Munte şi s-a lipit de Cuviosul Iacov, căruia i-a devenit un ucenic râvnitor şi supus.
&
La Schitul Kavsocalivia, unde a pustnicit fostul cântăreţ al Curţii împărăteşti de la Bizanţ, Ioan Cucuzel, trăia stareţul Ghermanos (tl875), bulgar de neam. Acesta, în aprilie 1871, a povestit următoarea întâmplare:
în vremea Revoluţiei Greceşti, când turcii au închis în temniţele din Tesalonic mulţi părinţi din Sfântul Munte, paşa, stăpânitorul cetăţii, a cerut celor închişi o sumă mare de bani ca să-i elibereze. Părinţii i-au răspuns că ei, ca simpli monahi, nu au nimic al lor. Auzind acestea, paşa s-a mâniat şi i-a ameninţat. Atunci părinţii i-au spus că în Sfântul Munte a rămas numai plumbul de pe câteva biserici. Atunci paşa a poruncit întemniţaţilor să trimită înştiinţare în Sfântul Munte ca monahii care au mai rămas să adune tot plumbul de pe acoperişuri şi să-l trimită la Tesalonic ca să facă din el gloanţe. Părinţii au scris ce li s-a poruncit, dar după ce au trimis scrisoarea, toată noaptea au rugat-o pe Maica Domnului să se milostivească de Grădina ei. Deodată, în toiul nopţii, doi paznici au mers în temniţă, l-au luat pe negustorul Spandalis, care era şi el închis, şi l-au dus la paşa. Atunci a crezut, aşa cum era şi firesc pentru acea vreme, că l-au luat ca să-l omoare. De aceea, în timp ce pleca i-a rugat pe părinţi să se roage pentru el.
Când s-a prezentat înaintea paşei, acesta i-a poruncit să spună părinţilor că nu va lua plumbul de pe biserici şi să scrie altă scrisoare în Sfântul Munte în care să spună că se interzice să se ia plumbul de pe acoperişurile bisericilor.
După aceea paşa a povestit cum i s-a arătat Preasfânta Născătoare de Dumnezeu în vis şi atât de tare l-a înfricoşat, încât a hotărât să nu mai ia plumbul de pe biserici.
Când au auzit de la Spandalis acea veste, părinţii s-au bucurat foarte mult şi au slăvit-o pe Preasfânta
Născătoare de Dumnezeu pentru marele şi grabnicul ei ajutor.
©
Bătrânul Iosif Isihastul a spus într-o zi fiilor săi duhovniceşti:

- într-o zi eram apăsat de greutatea unei mari mâhniri. M-am închis în chiliuţa mea, m-am aşezat pe scaun şi adunându-mi mintea, m-am dăruit rugăciunii ca să mă eliberez. Nu ştiu cât a ţinut această rugăciune făcută cu multă smerenie, dar la un moment dat am simţit înlăuntrul meu mângâiere şi m-am umplut de lumină, aşa cum se întâmplă întotdeauna în astfel de situaţii, iar inima mea a fost inundată de dragoste dumnezeiască şi am ieşit din sine. Mă aflam înăuntrul unei lumini intense, iar înaintea mea se întindea o câmpie nesfârşită ca marea, fără să se vadă nicăieri orizontul. Mi se părea că mergeam spre răsărit, însă nu călcam pe pământ, nici nu simţeam vreo greutate sau îngrădire. Eram îmbrăcat în hainele mele sărăcăcioase. Mergeam cu iuţime şi mă întrebam cum de se poate face aceasta fără efort, ce este ceea ce mi se întâmplă şi încotro mă îndreptam. Apoi am început să mă gândesc cum aveam să mă întorc înapoi, de vreme ce nu ştiam unde merg şi ce este acolo.
La un moment dat, m-am oprit şi am privit în jur cu nedumerire, însă fără să mă tem. înaintea mea, la o oarecare distanţă, am auzit nişte voci şi m-am îndreptat acolo în grabă ca să-i întâlnesc pe cei care vorbeau şi să-mi spună ce se petrecea cu mine. Am ajuns lângă o adâncitură în pământ, unde era amenajat un loc pentru coborâre. De acolo am văzut ieşind un general, care se purta cu mine cu multă familiaritate şi care mi se părea foarte cunoscut.
- Bine ai venit, Părinte Iosif! mi-a spus acela. Vino să te închini! Te aşteptam.
Eu mă sfiam şi mă ruşinam, pentru că eram îmbrăcat cu hainele mele vechi, rupte şi nespălate. Acela însă s-a apropiat de mine, m-a luat de mână şi am coborât pe nişte
scări frumoase, care coborau în spirală. Dedesubtul nostru se auzea o melodie frumoasă.
Când am ajuns jos - nu mi s-a părut că am coborât prea mult - am văzut o sală uriaşă, care părea mai degrabă pridvorul unei biserici, pentru că existau acolo străni foarte frumoase, pline de tineri luminoşi, care erau de aceeaşi vârstă şi frumuseţe şi care cântau acea cântare pe care o auzisem mai înainte. Văzând toate acestea, m-am oprit şi nu mai puteam face nimic, ci numai admiram măreţiile de acolo şi ascultam acea frumoasă melodie a psalmodiei. Povăţuitorul

meu m-a lăsat acolo şi a intrat înăuntru înspre răsărit, unde se vedea biserica propriu-zisă. Acei tineri mă îndemnau să intru în una din străni şi se purtau cu mine cu atâta familiaritate, încât părea că mă cunosc de multă vreme şi că sunt prietenii mei cei mai apropiaţi. Dinăuntru, din biserica propriu-zisă, se auzea o altă cântare, care era închinată Stăpânei noastre, Născătoarea de Dumnezeu. Eu voiam să mă lase să stau acolo undeva pe pardoseală şi să privesc această măreţie, însă în acea clipă s-a deschis uşa şi a intrat generalul care mă adusese până acolo. Acela m-a strigat cu bucurie:

- Vino, Părinte Iosif. Vino înăuntru! Mergem să te închini.

Dar eu tremuram şi nu mă mişcăm din loc. Acela însă m-a luat de mână şi trecând printre acei tineri luminoşi, am ajuns la uşă. Când a deschis-o şi m-a tras înăuntru, am rămas nemişcat văzând în faţa mea acea nespusă măreţie, care nu ştiu dacă era biserică sau Cerul cu tronul lui Dumnezeu. Toată privirea, toată fiinţa mea s-a umplut de acea slavă şi lumină cu adevărat necreată şi negrăită.

Atunci am văzut înaintea mea minunata catapeteasmă a acestei măreţe biserici, din care ieşea toată slava şi măreţia, aşa cum izvorăşte lumina din soare. Apoi am zărit două icoane mari, de-a dreapta şi de-a stânga Uşilor împărăteşti, una a Domnului nostru Iisus Hristos şi alta a Prea Curatei Maicii Sale şezând pe tron, care ţinea pe genunchii ei pe Domnul cel mai înainte de veci ca Prunc. De îndată ce am putut să privesc mai bine, căci fusesem robit cu totul de cele văzute, am văzut că nu erau icoane, ci însuşi Domnul şi Preasfânta Născătoare de Dumnezeu vii. Iar Preasfântul Prunc a strălucit atât de mult, încât dintr-o dată s-a făcut tăcere. Apoi au început să cânte preaslăviţii ofiţeri.

Atunci povăţuitorul meu mi-a făcut semn să mă apropii ca să mă închin şi m-a întors către Stăpâna noastră Născătoare de Dumnezeu şi Mângâietoarea tuturor creştinilor. Nu mi-am dat seama dacă m-am mişcat şi cât, dar în vreme ce eram întors spre Maica Domnului şi încercam să admir slava şi măreţia ei, povăţuitorul meu, care se vedea că avea multă familiaritate şi îndrăzneală, cu un ton rugător şi cu o voce foarte clară - pe care şi acum mi-o amintesc -, a spus către Maica Domnului:

- Stăpâna lumii, arată slava ta robului tău ca să nu se înece în mâhnire!
Atunci - ce să spun eu netrebnicul şi mai nevrednic decât toţi oamenii? - preasfântul ei chip a strălucit ca soarele şi am văzut-o clar, nu ca în icoană, ci vie şi întreagă - după puterea mea - pe Stăpâna şi împărăteasa tuturor ţinând în braţele ei pe Mântuitorul lumii, pe Domnul nostru Iisus Hristos, plin de Har şi de măreţie.
De îndată ce am privit acea slavă dumnezeiască a Stăpânei noastre, nu am mai putut sta în picioare, ci am căzut la pământ şi am început să plâng şoptind:
- Stăpâna mea, Stăpâna mea, nu mă părăsi!
Atunci am auzit fericita, izvorâtoarea de miere şi mai
presus de toată mângâierea vocea sa care a spus povăţuito- rului meu:
- Ia-l şi du-l acum la locul său să se nevoiască! Şi spune-i să aibă nădejdea lui în mine!
Am simţit atunci că cineva mă atinge pe umăr şi încercând să mă scol, m-am trezit la locul meu, stând pe scaun aşa cum eram mai înainte şi rugându-mă, iar faţa mea era udată de lacrimi.
De atunci atâta dragoste şi evlavie simţeam faţă de Stăpâna noastră, încât numai numele ei mă umplea de bucurie duhovnicească.
Cuvintele: „Să aibă nădejdea lui în mine” au fost de atunci înainte singura mea mângâiere.
©
Doamna Selina Empeoglu, avocat din Atena povesteşte:
- îmi aduc aminte că odată, pe la începutul anilor '80, vocea mea a căpătat o răguşeală pronunţată şi continuă. Doi profesori, pe care i-am consultat, au depistat o umflătură la coarda vocală stângă şi mi-au recomandat intervenţie chirurgicală imediată, dacă era cu putinţă chiar şi a doua zi, deoarece, aşa cum au spus ei, se temeau să nu fie cancer. înfricoşată, am vorbit cu un medic renumit din Londra în vederea internării şi operării mele în unul din spitalele de acolo.
în dimineaţa zilei în care urma să plec, am mers la duhovnicul meu (Părintele Simon Arvanitul) ca să-i cer să mă pomenească în rugăciunile sale. I-am spus problema mea, iar acela, cu un zâmbet uşor pe buze, m-a liniştit:

- Nu te teme, fiică! Eu mă voi ruga pentru tine şi voi cere mijlocirea unei ocrotiri neruşinate, cea a Stăpânei lumii.
Şi spunând aceste cuvinte, a început să caute într-o geantă şcolară veche, care era agăţată lângă patul său şi care era plină de daruri pentru copiii care veneau şi cereau binecuvântare de la el. După ce a căutat bine, mi-a pus în mână o iconiţă mică a Maicii Domnului „Xenias", icoană făcătoare de minuni despre care se spune că a fost pictată de Sfântul Evanghelist Luca şi care se afla în mănăstirea cu acelaşi nume din mitropolia Dimitriadei (Voios).
în după-amiaza aceleiaşi zile am ajuns cu soţul meu la Londra. Noaptea am avut un vis. Se făcea că mă vizitează o Femeie înaltă, brunetă şi foarte frumoasă, care s-a recomandat cu numele de Maria şi care m-a sfătuit să alung departe de sufletul meu orice nelinişte. Apoi a adăugat zâmbind: „de dragul Părintelui Simon eu ţi-am pregătit o masă bogată, iar tu plângi". Şi mi-a arătat cu o mişcare a mâinii sale o uriaşă masă împodobită sărbătoreşte şi plină de tot felul de mâncăruri. M-am deşteptat tulburată şi am povestit visul soţului meu.
După puţin timp, în aceeaşi dimineaţă, m-am întâlnit cu medicul englez. După ce m-a consultat cu atenţie şi după ce i-am dat diagnosticul medicilor greci, el a clătinat din cap şi mi-a spus:
- Doamnă, nu vă temeţi! Nu este nici un pericol. Bine că nu aţi fost de acord să vă operez, căci această umflătură neînsemnată nu numai că nu este cancer, ci este atât de mică, încât, dacă aş fi operat-o, ar fi fost foarte posibil să vă distrug şi coarda vocală. Vă asigur că această umflătură nu va evolua niciodată în cancer.
Este uşor să-şi dea seama fiecare de bucuria care m-a cuprins la auzul acestor cuvinte. Cum voi putea uita rugăciunile Stareţului meu făcute pentru mine către Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, precum şi grabnicul ei ajutor? Este de la sine înţeles că de atunci acea iconiţă a Maicii Domnului se află întotdeauna în geanta mea şi o am ca o apărătoare neruşinată, acoperământ şi scăpare a mea oriunde m-aş afla .
&
Doamna Menghisidu din Niceea scrie:

„Nu cunoşteam deloc Mănăstirea Sfântului Panteleimon (Pendelis). într-o noapte, mă rugam cu lacrimi pentru copilul meu care era bolnav. După ce am adormit, am văzut în vis că mergeam pe drumul spre mănăstire însoţită de o Doamnă frumoasă îmbrăcată în negru. Când am ajuns sus la călugăriţe, undeva în partea dreaptă stătea un părinte (Părintele Simon). Doamna care mă însoţise a spus băiatului meu să meargă să sărute mâna părintelui. Copilul a alergat şi i-a sărutat mâna, iar acela l-a binecuvântat. Când m-am întors să-i spun Doamnei că fiul meu este ascultător, nu am mai văzut-o nici pe ea, nici pe părintele. Fusese
Maica Domnului cu Domnul nostru Iisus Hristos, care prin aceasta mi-a arătat că aici (la mănăstire) copilul meu se va face bine.
După două zile, Vuia, verişoara mea, ne-a adus, pe mine şi pe fiul meu, la Sfântul Panteleimon, la mănăstirea unde vieţuia Părintele Simon. Când i-am povestit visul meu, acela mi-a spus că a fost Maica Domnului cu Fiul ei.
Am rămas în mănăstire mai multe zile. A treia zi seara pe la ora 11 copilul s-a trezit cu o mare durere de cap. Eu îl însemnam mereu cu semnul Sfintei Cruci şi îi rugam pe Sfântul Panteleimon şi pe toţi Sfinţii să-l facă bine. După câteva minute copilul s-a liniştit. Dimineaţa, capul copilului era plin de lumânări. Am mers în grabă la Părintele Simon şi acela i le-a luat. Apoi mi-a spus:
- Mamă binecuvântată! Copil binecuvântat! V-aţi mântuit! Du copilul în biserică, căci după săvârşirea Sfintei Liturghii ne vom dezbrăca pe copil şi îl vom însemna cu Crucea cea Mare!
Din acea zi copilului meu a început să-i fie mai bine. Mare este numele Domnului şi al Maicii Domnului, precum şi al Părintelui Simon...” .
©
Stareţul Partenie din Kiev (1790-1855) de mic copil a avut multă dragoste de Dumnezeu.
Odată Stareţul (pe atunci se numea Pafnutie) a avut într-o noapte o vedenie care îl pregătea pentru momentul important al hirotoniei sale în preot. Proestoşii mănăstirii hotărâseră hirotonia lui, luând în considerare smerita lui cugetare şi viaţa lui sfântă. Hirotonia lui a

avut loc la 26 decembrie 1830, iar vedenia a avut-o în noaptea de 25 decembrie.
Stareţul Partenie a povestit mai târziu această vedenie:
„Se făcea că intram în Sfântul Altar al «Marii Biserici», în faţa Sfintei Mese stătea un Arhiereu îmbrăcat în toate veşmintele arhiereşti. Mi se părea că îl cunosc. în dreapta lui stătea o Femeie îmbrăcată în veşmânt împărătesc. Pe Sfânta Masă strălucea minunat Sfânta Evanghelie.
Arhiereul s-a uitat la mine şi mi-a spus:
- Ia Evanghelia şi liturghiseşte!
Eu, orbit fiind de lumina ce se revărsa din Sfânta Evanghelie, am răspuns:
- Stăpâne Sfinte, nu îndrăznesc să mă apropii de Sfânta Masă. Cum aş putea să iau Sfânta Evanghelie cu mâinile mele?
Atunci împărăteasa care era de faţă a intervenit şi cu un glas dulce mi-a spus:
- Pafnutie, să iei Evanghelia, căci eu mă pun chezaşă pentru tine!
în acel moment mi-am dat seama că acea Femeie era Maica Domnului şi i-am spus:
- Dacă tu, Stăpână, garantezi, eu sunt gata pentru toate. Să se facă voia ta!
Spunând acestea, m-am apropiat de Sfânta Masă şi Arhiereul mi-a dat Sfânta Evanghelie. De îndată ce am luat-o în mâini, m-am trezit. Imediat după aceasta am fost chemat de eclesiarhul mănăstirii, care m-a înştiinţat că mitropolitul Evghenie poruncise să mă pregătesc să slujesc în Biserica cea Mare. Urma să liturghisească şi trebuia ca el însuşi să mă hirotonească preot, cu toate că eu nu eram pregătit pentru aceasta”.
©
In părţile Lombardiei un evreu a fost robit de nişte tâlhari, care i-au luat toate lucrurile. Apoi l-au dus legat în lanţuri şi l-au închis într-o temniţă întunecată, căci aădăjduiau să-i ia toţi banii şi apoi să-l omoare.

Aflându-se, aşadar, nenorocitul în temniţă, se tânguia cu amar aşteptându-şi în fiecare clipă moartea. în singurătatea sa, se gândea la diferite moduri de a scăpa din marea primejdie în care se afla.
în cele din urmă şi-a adus aminte de Maica Domnului, ocrotitoarea creştinilor. în desele sale călătorii auzise multe minuni pe care ea le făcuse creştinilor şi credea că şi el s-ar putea izbăvi din necaz dacă ar chema-o cu credinţă. După ce s-a umilit din toată inima sa, s-a rugat cu lacrimi Maicii Domnului şi a spus:

- Stăpâna şi împărăteasa Cerului şi a pământului, arată-ţi milele tale şi asupra mea, a ticălosului, ca să se preaslăvească numele tău, precum de nenumărate ori ai făcut, aşa cum am auzit de la creştini. Mulţi îndrăciţi ai slobozit, diferite boli ai vindecat şi mulţi robiţi ai izbăvit în chip minunat din legăturile lor. Fă milă şi cu mine, nevrednicul, şi nu ţine minte răutatea strămoşilor mei, ci ca o Maică a milei, aşa cum te numesc creştinii, ajută-mă în această nevoie a mea şi slobozeşte-mă, ca să cred în Unul-Născut Fiul tău şi Dumnezeu şi să propovăduiesc minunile tale!

După ce s-a rugat astfel, a adormit. în somn a avut o vedenie în care a văzut o împărătească slăvită, împodobită şi strălucită cu lumină dumnezeiască, care lumina mai mult decât soarele. Era înconjurată de îngeri, care îi scoteau lui lanţurile, după porunca ei.
Iudeul, de bucurie s-a trezit şi a văzut-o cu ochii lui trupeşti pe Stăpâna noastră cu multă slavă şi strălucire şi i-a spus:

- Stăpână, spune-mi numele tău ca să ştiu cine este binefăcătoarea mea!
- Eu sunt Maria, pe care ai chemat-o în rugăciune şi am auzit cererea ta. Fiindcă ai strigat cu credinţă şi lacrimi, S-a milostivit de tine Fiul meu, ca un Dumnezeu milostiv şi Care nu ţine minte răul, şi a poruncit să fii slobozit din amândouă primejdiile, şi cea sufletească şi cea trupească.

După ce Maica Domnului a spus acestea, s-a suit la Ceruri. Atunci evreul s-a aflat într-un chip minunat lângă casa lui. îndată după aceea s-a botezat şi a devenit creştin, iar după puţin s-a lepădat de toate şi a devenit şi monah, slujind toată viaţa sa Maicii Domnului, care l-a slobozit şi l-a povăţuit în chip minunat la adevărata Credinţă. Şi astfel, după sfârşitul său, s-a învrednicit de fericirea cea cerească.

©
Părintele Ioachim Speţieris (1858 - 29 septembrie 1943) a fost o odraslă a Kefaloniei. De mic a fost bolnăvicios. La vârsta copilăriei a fost vindecat în chip minunat de către Stăpâna Născătoare de Dumnezeu în biserica din patria sa, unde se află icoana ei făcătoare de minuni, numită Drapaniotissa.

După multe peripeţii a ajuns pe ascuns în Sfântul Munte, unde s-a stabilit la Noul Schit ce aparţine de Mănăstirea Sfântul Pavel. A fost un mare postitor şi un nevoitor împotriva neputinţelor lui. însă Domnul l-a întărit, schimbându-i amărăciunea nevoinţei lui duhovniceşti în dulceaţă nespusă. Luând asupra-şi nevoinţe mai presus de puterea trupului său neputincios, s-a îmbolnăvit şi a început să scuipe cu sânge, semn al tuberculozei. De aceea, o ruga pe Maica Domnului ca mai degrabă să moară, decât să trăiască în acea stare descurajatoare. Dar purtarea de grijă a Stăpânei Născătoare de Dumnezeu nu l-a părăsit, ci i-a răsplătit dragostea ce o avea faţă de ea.

Părintele Ioachim scrie în memoriile sale:

„Eram cuprins de tulburarea gândurilor şi aveam o durere insuportabilă în piept. M-am aşezat mai bine în scaunul pe care stăteam şi rugându-mă Preadulcei noastre Stăpâne, nădejdea celor deznădăjduiţi, m-a cuprins somnul. Deodată, înaintea mea a strălucit o lumină atât de puternică, încât abia puteam privi la ea. După acea lumină am văzut-o pe Stăpâna noastră Născătoare de Dumnezeu. Preacuratul ei chip şi veşmintele străluceau nespus de mult. Priveam cu uimire această privelişte minunată, în timp ce acea lumină m-a răpit şi m-a dus lângă ea, de-a Jreapta ei. Atunci Maica Domnului şi-a întins mâna şi mi-a arătat ceva:

- Vezi? m-a întrebat.

Eu am privit şi am văzut trupul meu culcat pe spate pe duşumea, iar din gura mea ieşeau doi crini cu petale lungi şi curbate. Pe fiecare petală era scris cu litere de aur: «Preasfântă Născătoare de Dumnezeu». Apoi Maica Domnului mi-a spus:

- Un crin este al sufletului, iar celălalt este al trupului. Cel care îşi are nădejdea în mine nu se teme nici în această viaţă, nici în cealaltă.

După ce a spus acestea, Maica Domnului a dispărut, iar eu m-am trezit rezemat în scaunul meu. Inima mi se umpluse de o bucurie nespusă şi de dulceaţă cerească şi de atunci au încetat să mă chinuiască acele gânduri”.
©
O tânără dintr-o familie nobilă, compatrioată cu Sfânta Irina Hrisovalantu din Capadocia, a ajuns la mănăstirea minunatei Irina. Aici a fost tunsă în călugărie şi numărată printre călugăriţele ei. însă diavolul, urătorul binelui, care invidiază orice lucru bun, a intrat în inima fostului ei logodnic şi a aprins o puternică dragoste pentru ea. Văzând că nu poate face nimic, căci tânăra părăsise cele lumeşti din dragoste pentru Domnul, a alergat la un vrăjitor, la un slujitor experimentat al Satanei, căruia i-a făgăduit bani mulţi dacă îi va îndeplini dorinţa sa. Toate acestea s-au petrecut în Capadocia.
După o vreme, tânăra monahie a fost cuprinsă de dragoste înflăcărată pentru vechiul ei logodnic. Atât de mult o chinuia aceasta, încât striga, suspina, plângea. Striga cu voce tare numele lui şi se jura că dacă nu-l va putea vedea
şi nu se va întâlni cu el, se va spânzura. Alerga adeseori la poarta mănăstirii şi cu strigăte şi ocări neruşinate o silea pe călugăriţa de la poartă să o lase să iasă afară.
Când fericita Irina a auzit acestea, şi-a prins capul între mâini şi a spus: „Vai mie, nenorocita! Din pricina trândăviei păstorilor lupii răpesc oile. Dar nu te voi lăsa, diavole, să te bucuri, nici să înghiţi pe mireasa lui Hristos! Urgia Domnului meu Iisus Hristos se va întoarce asupra ta!”.
Timp de trei zile obştea s-a rugat cu căldură pentru sora aflată în ispită. Rugăciunile surorilor, şi mai ales ale Sfintei Irina, au ajuns neîmpiedicate la Preamilostivui Dumnezeu. în zorii celei de a patra zile, în vreme ce Sfânta Irina se ruga încă cu mâinile ridicate la Cer, a apărut înaintea ei Sfântul Vasile, care i-a spus: „De ce ne cerţi, Irina, ca şi cum noi îngăduim aceste lucruri (vrăji) murdare şi necinstite care se fac în patria noastră? Mâine dimineaţă Maica Domnului nostru se va afla în Vlaheme . Ia cu tine şi pe călugăriţa bolnavă şi mergeţi repede acolo, căci cu siguranţă se va tămădui”.
După ce a spus acestea, s-a făcut nevăzut.

...De îndată ce s-a făcut ziuă, Sfânta a luat două monahii şi împreună cu cea bolnavă au pornit spre Vlaheme. Din clipa când a ajuns acolo, nu a încetat nici o clipă să o roage pe Preasfânta Născătoare de Dumnezeu şi să ude pardoseala bisericii cu lacrimile ei. Rugăciunea ei a continuat până la miezul nopţii. Alături de ea s-au rugat şi cele două monahii. Obosite, s-au aşezat puţin să se odihnească, dar de îndată le-au luat somnul. Atunci Cuvioasa a văzut în vis cum se pregăteşte o procesiune slăvită, cu mult popor. Unii curăţau terenul, alţii aruncau peste el diferite flori mirositoare, câţiva îmbrăcaţi în veşminte aurite tămâ- iau, umplând tot văzduhul de bună mireasmă, iar alţii umblau dintr-o parte în alta. în timp ce privea a fost cuprinsă de o teamă şi a întrebat: „Ce sunt toate acestea care se pregătesc?". Atunci a auzit pe cineva care i-a răspuns:

- Dar cine eşti tu care nu ştii că aici se află Maica lui Dumnezeu şi că vrea să treacă de la marea ei Biserică până acolo unde se află trupul ei? Slava ei este mai mare în Cer decât pe pământ. Pregăteşte-te, căci se poate să te învredniceşti să o vezi şi să i te închini.

în vreme ce vorbeau, au apărut înaintea ei cete de tineri luminoşi după care urma o mare mulţime care o însoţeau pe Maica lui Dumnezeu, strălucind cu toţii ca soarele, însă chipul Maicii Domnului era cu neputinţă să poată fi văzut de cineva, pentru că strălucea de o lumină dumnezeiască. Aceea înainta şi îi cerceta pe toţi bolnavii. A ajuns şi la uceniţa Irinei. Atunci Cuvioasa a căzut înfricoşa!' la picioarele Stăpânei şi a auzit glasul Maicii Domnului care îi chema pe Marele Vasile şi pe Ioan şi îi întreba:

- De ce a părăsit Irina turma ei şi se află acum aici?

Atunci Marele Vasile a luat cuvântul şi i-a povestit în amănunt tot ceea ce a pătimit fiica duhovnicească a Irinei. Apoi a auzit iarăşi glasul Maicii Domnului spunând:

- Chemaţi-o pe Anastasia!

Deodată au apărut înaintea ei două femei. Una era îmbrăcată în haine monahale şi o chema Romana. Maica Domnului s-a întors înspre a doua şi i-a spus despre pătimirea uceniţei Irinei:

- Tu, care ai darul de la Fiul şi Dumnezeul meu să-i tămăduieşti pe cei bolnavi, cerceteaz-o repede şi cu multă grijă împreună cu Vasile şi vindec-o!

Atunci îndată Sfânta Anastasia şi Marele Vasile s-au închinat şi au plecat repede spre Capadocia. După plecarea celor doi Sfinţi, s-a auzit o voce care îi spunea Irinei:

- întoarce-te la mănăstire şi acolo se va tămădui fiica ta!

Şi Cuvioasa s-a deşteptat, răsunându-i încă în urechi acel glas.

Plină de uimire şi de nedumerire, Cuvioasa stătea şi cugeta la vedenia pe care o avusese. Le-a deşteptat pe cele două surori şi le-a povestit toate cele văzute. Atunci toate au slăvit pe Maica Domnului, pentru că au crezut fără îndoială în cele pe care le-au auzit. Apoi s-au întors la mănăstire.

Era o zi de vineri, când Sfânta Irina le-a rugat pe surorile adunate să-şi ridice mâinile spre Cer şi cu voce puternică să cânte din toată inima: „Doamne miluieşte". Era de faţă şi bolnava, dar stătea liniştită. Prelungindu-se rugăciunile şi pardoseala bisericii udându-se de lacrimile monahiilor, s-au arătat în văzduh buna Muceniţă Anastasia şi Marele Vasile şi s-a auzit un glas care se adresa Irinei:

- întinde-ţi braţele şi primeşte aceasta şi încetează să ne mai ocărăşti!

Cuvioasa şi-a întins braţele şi i-a căzut de sus un pacheţel de trei litre . Atunci toate surorile au alergat să vadă acel lucru ciudat. Au aprins îndată lumânări şi au început să deschidă pachetul. Au găsit în el diferite obiecte magice şi doi idoli de plumb îmbrăţişaţi, bărbat şi femeie, care închipuiau pe monahia bolnavă şi pe logodnicul ei, legaţi cu păr şi cu aţe, precum şi alte lucruri necurate. Era scris şi numele acelui vrăjitor care a pricinuit răul, precum şi nişte invocări ale diavolilor. Monahiile, după ce au desfăcut acel pachet, au petrecut toată noaptea înălţând sla- voslovii şi mulţumiri Maicii lui Dumnezeu.

Când s-a făcut ziuă, egumena a dat acele obiecte magice, împreună cu tămâie, lumânări, untdelemn şi o prescură, monahiilor care o însoţiseră la Vlaheme şi le-a trimis împreună cu bolnava la Biserica

Marei Muceniţe Anastasia, pomncindu-le să pună untdelemnul în candela de la
mormântul ei, iar prescura şi lumânările să le dea preotului pentru a săvârşi Sfânta Liturghie.
După ce surorile au ajuns la biserică şi au dat lucrurile preotului, au fost conduse la mormântul Sfintei Muce- niţe. Acolo au înălţat rugăciuni de mulţumire şi au miruit-o pe bolnavă cu untdelemn din candela Sfintei. Călugăriţa bolnavă fusese slobozită de vrajă şi de diavolul care o stăpânea. Maica Domnului ascultase rugăciunea iubitei sale fiice şi credincioasei roabe a Fiului ei, Cuvioasa Irina şi îşi arătase puterea ei împotriva diavolilor.

Fapte dumnezeieşti

Ţ n Fenicia era un măscărici pe nume Gaian, care o hulea 1 pe Maica Domnului. Odată i s-a arătat Stăpâna Născătoare de Dumnezeu în somn şi i-a spus:

- Ce rău ţi-am făcut de mă huleşti? însă Gaian nu s-a îndreptat, ci continua să hulească. Maica Domnului i s-a arătat de trei ori spunându-i aceleaşi cuvinte şi sfătuindu-l să înceteze să mai hulească.

Şi fiindcă măscăriciul nu s-a îndreptat, ci continua să hulească, într-o după-amiază, pe când dormea, i s-a arătat iarăşi Maica Domnului, dar nu i-a spus nimic, ci numai i-a însemnat cu preasfânta sa mână mâinile şi picioarele. După ce s-a deşteptat, a văzut că într-adevăr mâinile şi picioarele îi erau tăiate şi numai trupul zăcea pe pat. Atunci a mărturisit cu îndrăzneală ce răsplată a primit pentru hulele sale, ca să se înţelepţească şi alţii şi să înceteze a mai huli (Din Limonar).

©

Descrierea vedeniei ce urmează o aflăm în manuscrisul „Vedere duhovnicească", scris de un isihast anonim din Mănăstirea Xenofont din Sfântul Munte Athos.

Scriitorul anonim, din smerenie, se numeşte pe sine „deznădăjduitul"- Acest „ieromonah ştia puţină carte, dar datorită luminării Harului dumnezeiesc şi cercetării scrierilor Sfinţilor

Părinţi, precum şi datorită experienţei sale duhovniceşti, reuşeşte să exprime în termeni patristici şi duhovniceşti trăirile sale. De asemenea, o autentică trăire a Duhului Sfânt este şi sentimentul că este gol de orice virtute, nevrednic ieromonah, vrednic de osândă şi, dacă avea ceva bun, aceasta se datora milei lui Dumnezeu" (Teoclit Dionisiatul - Prolog). Tocmai datorită faptului că şi-a mărturisit nevrednicia şi ticăloşia sa, s-a învrednicit de o vedenie dumnezeiască, căci Domnul „celor smeriţi le dă Har".
însuşi scriitorul anonim descrie aceasta în manuscrisul său în felul următor:
„Odată m-am sculat pe la miezul nopţii ca să-mi fac Rânduiala Sfintei împărtăşiri cu metaniile şi să mă închin pentru Sfânta Liturghie la «Ceea ce eşti mai cinstită...», dar pentru că în ziua precedentă, seara, îmi ostenisem trupul foarte mult, după care îmi silisem peste măsură inima la Rugăciune, simţeam o mare slăbiciune atât în piept, cât şi în tot trupul, încât nu am mai putut nici măcar să mănânc ceva seara, ci am adormit aşa, flămând şi istovit.
La miezul nopţii, când m-am sculat din somn, slăbiciunea inimii mele şi a trupului era aceeaşi - adică pieptul meu nu-şi revenise din durerea pe care o suferise din pricina silirii la Rugăciune şi nici trupul nu se odihnise de osteneala peste măsură la care fusese supus. De aceea, neputând să stau în picioare, aşa cum făceam de obicei, m-am aşezat, îndreptat cu faţa spre răsărit. Şi astfel stând, lucram Rugăciunea fără prea multă silire, din pricina pe care tocmai am spus-o, însă nu fără durere înlăuntrul pieptului şi fără suspinuri grele ale inimii mele.
Am petrecut astfel aproape o oră şi am adormit aşa cum şedeam. Şi am văzut deodată în vedenie unele lucruri tainice, pe care limba se încurcă şi nu poate a le grăi.
Am văzut deci în vedenie, pe Domnul nostru Iisus Hristos, pe Arhiereul nostru mult dorit şi preadulce, îmbrăcat în veşmânt arhieresc şi slujind după rânduiala Bisericii noastre. Dar şi Hristos însuşi şi veşmântul Lui arhieresc mi se înfăţişau ca ceva cu totul de necuprins cu mintea.

Eu, cel din urmă, împreună cu duhovnicul meu slujeam împreună cu Hristos, dar Hristos era Cel care, în chip de neînţeles, aducea şi Se aducea jertfă.
Atunci am spus cu evlavie Stăpânului meu: «De ce, Doamne, uneori când dorm simt în inima mea o fierbere, când a Numelui Tău dumnezeiesc, pentru că inima mea spune singură: «Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluieşte-mă», când al preaslăvitului nume al Preacuratei Tale Maici, deoarece spune iarăşi inima mea singură: «Născătoare de Dumnezeu, Fecioară, bucură-te Cea plină de Har, Mărie, Domnul este cu tine. Binecuvântată eşti tu între femei şi binecuvântat este rodul pântecelui tău, că ai născut pe Mântuitorul sufletelor noastre»?». Şi Mântuitorul mi-a spus: «Când simţi că în somn fierbe de la sine în inima şi în gura ta Rugăciunea minţii, când a Numelui Meu, când a Preacuratei Mele Maici, să ştii că în ceasul acela urmează să fii cercetat de Mine sau de Preacurata Mea Maică, sau se pregăteşte diavolul cel lepădat să se năpustească cu oastea sa împotriva inimii tale, ca să o stăpânească acela şi să o facă cetate şi sălăşluire a sa. Şi dacă va fi să te cercetez Eu sau Preacurata Mea Maică, atunci Harul Meu, care păzeşte inima ta, îţi va mişca inima pentru a o pregăti să primească cercetarea Mea şi a Maicii Mele. Aşa cum fac şi oamenii unui împărat, care păzesc vreo parte a împărăţiei şi care, atunci când sunt înştiinţaţi că urmează să vină împăratul sau împărăteasa în ţinutul acela, înştiinţează toată ţara şi-i îndeamnă pe toţi să se pregătească şi să iasă în întâmpinarea împăratului şi a împărătesei, după cum s-a întâmplat de multe ori şi în inima ta»”.
©
In Athon, „în acel loc renumit şi sfinţit, în sălaşul virtuţilor, in locaşul a tot binele, în cortul cel nefacut de mână şi chipul celor cereşti, în stadionul a tot felul de nevoinţe” (Sfântul Grigorie Palama), în această duhovnicească arenă a tot felul de virtuţi şi fapte bune, trăia monahul Isaia.
Odată acest monah a avut o mare ispită de la începătorul răutăţii, a cărui lucrare este să-i depărteze pe oameni de la calea împărătească şi să-i atragă în partea sa, în iadul şi pierzarea veşnică. El hotărâse să părăsească Sfântul Munte. Se considera pe sine un nevrednic cetăţean al Sfântului Munte, de vreme ce nu avea puterea să se lupte

împotriva acestui gând şi să urmeze calea nevoinţei şi a jertfirii de sine, urmată de vechii Părinţi athoniţi.
într-o noapte, în timp ce dormea, a avut următoarea vedenie:
S-a văzut pe sine singur şi mâhnit, cu câteva lucruri într-o traistă, părăsind Sfântul Munte şi mergând înspre un loc necunoscut. Paşii l-au dus într-o câmpie mare, în care Se afla Domnul aşezat pe un tron de foc, înconjurat de milioane de îngeri care erau într-o necontenită mişcare. Unii cântau, alţii trâmbiţau, alţii înconjurau tronul slavei Domnului cu frică şi cu cutremur. Se făcea Judecata de Apoi cea înfricoşătoare.
La un moment dat a văzut o ceată de monahi, care erau diferiţi faţă de marea mulţime a oamenilor şi care aşteptau hotărârea Dreptului Judecător cu feţele liniştite, îmbrăcaţi în haine albe şi strălucind de lumină. Erau însoţiţi de Maica Domnului, pe faţa căreia era zugrăvită bucuria. Preacurata înainta spre tronul Fiului ei cu o măreţie dumnezeiască şi cu o îndrăzneală care îi uimea pe toţi.
Atunci monahul Isaia s-a adresat Maicii Domnului şi a întrebat-o:
- De ce monahii aceştia sunt diferiţi de ceilalţi?
- Pentru că aceştia vin din locul nevoinţei, a răspuns Maica Domnului, şi sunt turma mea. Ei sunt monahii din Sfântul Munte.
Privindu-i cu atenţie şi recunoscându-i, a spus Maicii Domnului:
- Dar şi eu sunt athonit.
- Nu! Tu nu eşti athonit, pentru că ai plecat din Sfântul Munte.
Atunci monahul s-a deşteptat. îndată şi-a dat seama de greşeala sa şi s-a căit de ea.
Fericitul Ieromonah Ioachim (Speţieris) povesteşte următoarele despre venirea sa minunată în Sfântul Munte, care s-a făcut în urma unei vedenii:
„La începutul lunii mai a anului 1877, am pornit spre Tesalonic. Dar fiindcă nu ştiam că vaporul nu merge şi la Sfântul Munte, am plecat pe uscat, închiriind un catâr până la satul Liarinkovin (astăzi Amea). A doua zi am pornit pe jos spre Sfântul Munte, singur, deoarece nu am găsit nici un însoţitor. Necunoscând drumul, mă rugam Stăpânei lumii ca să mă povăţuiască şi să nu mă rătăcesc prin munţi şi păduri. Mergeam înspre miazăzi, deoarece în noaptea precedentă văzusem în vis o grădină cu pomi fructiferi care se afla în partea de apus a

Sfântului Munte. Am văzut şi doi monahi care mă chemau în grădină. Şi fiindcă drumul care ducea spre acea grădină mi se părea că venea dinspre miazănoapte şi se îndrepta spre miazăzi, de aceea mergeam mereu spre miazăzi. Mergând, aşadar, toată ziua fără să mă rătăcesc, am ajuns la metocul Mănăstirii Sfântului Dionisie, pe care îl închiriase un oarecare mirean şi am rămas acolo în noaptea aceea, slăvind şi binecuvântând preasfântul Nume al Părintelui Ceresc, Care m-a învrednicit să ajung fără vreo piedică în pragul Sfântului Munte. Bucuria mea era de nedescris, deoarece intrasem deja în Sfântul Munte".

©

La începutul secolului al XlX-lea, la Schitul Kavsocalivia, trăia un stareţ cuvios, al cărui nume nu l-a păstrat tradiţia, nici cea scrisă, nici cea orală, a Sfântului Munte, aşa cum s-a petrecut şi cu alţi locuitori însemnaţi ai lui. Avea o barbă foarte lungă, ca cea a Cuvioşilor Onufrie şi Petru Athonitul. Un sfert din ea o târa pe pământ. Dacă cineva voia să o vadă, stareţul trebuia să se urce pe un loc înalt. Această barbă lungă a dobândit-o stareţul prin milostivirea Maicii Domnului.

Acest stareţ a fost dăruit de Dumnezeu cu darul cântării frumoase. Când îl auzeai cântând, ziceai că este o privighetoare. De darul său se desfătau toate mănăstirile şi schiturile Sfântului Munte, căci era cel mai bun psalt. Rar puteai auzi o astfel de voce. De altfel, Dumnezeu dă puţinor oameni marile harisme dumnezeieşti.

La un oarecare hram stareţul a fost chemat să cânte, şi a cântat toată privegherea fără să obosească. îngerii şi oamenii se bucurau când îl auzeau. Stareţul văzând admiraţia monahilor a început să fie stăpânit de mândrie. Diavolul l-a aruncat în nepăsare. Uitase că trebuie să cânte spre slava şi cinstea Maicii Domnului şi a început să cânte pentru sine, pentru slava sa. Aceasta nu mai era rugăciune, ci admiraţie de sine. Uitase ceea ce porunceşte scriitorul Vechiului Testament: „Să nu se laude cel înţelept cu înţelepciunea sa... nici cel bogat să nu se fălească cu bogăţia sa... Ci cel ce voieşte să se laude, cu aceea să se laude că ştie şi cunoaşte pe Domnul şi face judecată şi dreptate în mijlocul pământului" . Şi marele Pavel se mândrea, însă

uneori pentru „Crucea Domnului”, iar alteori pentru slăbiciunile sale şi în Domnul său .
De aceea Maica Domnului l-a pedepsit spre înţelep- ţire, căci încet-încet a început să-şi piardă vocea, până într-o zi când nu a mai putut cânta deloc. Atunci a fost cuprins de o mare mâhnire. în vedenia pe care a avut-o, i s-a arătat Maica Domnului şi i-a spus:
- Ţi-am luat vocea, deoarece nu mai cântai pentru mine, ci pentru tine. Dar ca să te mângâi, îţi voi da o barbă mare. Când o vei vedea te vei învăţa smerenia, căci smerenia este măreţia sufletului, în timp ce mândria este biruinţa diavolului în om.
Stareţul nu purta barba în văzul tuturor, ci o avea strânsă într-un săculeţ, pe care îl ascundea în sân. O arăta numai celor care cereau să o vadă.

Porunca cerească

C
uviosul Ilarion Georgianul (822-f 19.11.875), întemeietorul şi organizatorul multor mănăstiri în patria lui, a trăit cinci ani în Muntele Olimp din Bitinia, într-o sihăstrie de lângă mănăstirea grecească de acolo. De mic copil a iubit viaţa pustnicească. După ce a cercetat Locurile Sfinte ca să se închine acolo unde au călcat picioarele Domnului, ale Maicii Domnului, ale Apostolilor şi ale miilor de Sfinţi, după ce a dobândit acolo necesara formare monahicească şi după ce a zidit multe mănăstiri, a simţit o puternică dorinţă de a trăi o viaţă pustnicească. Aşadar, împreună cu alţi trei monahi, a plecat la Muntele monahilor, în Olimpul Bitiniei.
Ajungând în Muntele Olimpului, Cuviosul, împreună cu sfânta sa obşte, s-a stabilit în prima sihăstrie părăsită, nu departe de mănăstirea principală.
în următoarea sâmbătă a mers acolo un monah de la mănăstire ca să aprindă candela pentru Duminică, aşa cum era obiceiul acolo. Atunci Cuviosul Ilarion l-a rugat pe monah să-i aducă o prescură şi puţin vin, ca să săvârşească Sfânta Liturghie pentru a se împărtăşi cu Preacuratele Taine.

Fratele, văzându-i lipsiţi de toate, a alergat să împlinească rugămintea Cuviosului. Cuviosul s-a umplut de multă bucurie, căci putea să săvârşească Sfânta Liturghie.
Atunci când egumenul a fost înştiinţat de venirea acelor pustnici străini, l-a certat cu asprime pe frate spunându-i:
- îi cunoşti pe aceşti străini cărora le arăţi atâta purtare de grijă? Ştii dacă mărturisesc Credinţa Ortodoxă? Să te duci îndată şi să-i alungi pe aceşti nepoftiţi.
Deşi fratele a fost cuprins de multă mâhnire, totuşi a trebuit să împlinească ascultarea încredinţată de egumen. Sufletul său sensibil trebuia să bea paharul amar al poruncii încredinţate. Aproape plângând, el a vestit Cuviosului hotărârea egumenului. Atunci Sfântul Ilarion, cu dragoste şi blândeţe a spus fratelui:
- Fiule, nu te mâhni, pentru vestea tristă ce ne-o aduci. Egumenul are dreptate, pentru că sihăstria aparţine mănăstirii voastre. Vom pleca, dar spune-i egumenului să ne îngăduie să mai stăm două zile ca să ne odihnim puţin trupurile noastre cele ostenite. Transmite-i toată dragostea, respectul şi mulţumirile noastre!
Cuviosul Ilarion nădăjduia că în acest interval de timp Dumnezeu va veni în ajutorul său. Şi într-adevăr nu i-au fost înşelate aşteptările, căci mare îi era credinţa şi încrederea în Dumnezeu! în noaptea următoare Maica Domnului s-a arătat în vis egumenului şi l-a mustrat pentru nemilos- tivirea sa şi pentru lipsa de dragoste şi de iubire de străini:
- Aşa îi primeşti pe săraci şi împlineşti porunca iubirii de străini? De ce îi alungi pe aceşti evlavioşi monahi, care şi-au părăsit ţara şi au venit aici pentru dragostea Fiului meu? Să ştii că cei care îi alungă pe închinători nu-mi sunt plăcuţi!
Egumenul, deşteptându-se tulburat de acea vedenie, a alergat la sihăstrie ca să ceară iertare de la Cuviosul Ilarion şi să-şi îndrepte greşeala. I-a rugat să rămână, făgăduindu-le să se îngrijească de nevoile lor.
Cuviosul a mulţumit egumenului, dar nu a vrut să îngreuieze mănăstirea, ci singuri lucrau şi îşi dobândeau cele necesare vieţii.

Cuviosul a rămas cinci ani în Muntele Bitiniei. Apoi a plecat în Tesalonic şi a zidit o mănăstire. La 19 noiembrie 875 a adormit în Domnul în vârstă de cincizeci şi trei de ani.
©
Sfântul Chirii, patriarhul Alexandriei, într-o vreme a crezut minciunile vrăjmaşilor Sfântului Ioan Gură de Aur, dar nu din răutate, ci din simplitate şi nerăutate, precum
este scris: „Bărbatul cel fără răutate crede tot cuvântul”21. însă şi-a schimbat simţămintele faţă de acela în urma unei vedenii pe care a avut-o.
„într-o noapte, Sfântul Chirii a avut un vis în care i se părea că se afla într-un loc foarte frumos şi plin de bucurie nespusă, în care l-a văzut pe Avraam, pe Isaac, pe Iacov şi pe ceilalţi bărbaţi minunaţi şi slăviţi ai Vechiului Testament. De asemenea a văzut şi pe mulţi Sfinţi din Harul cel nou al Evangheliei.
în acel loc a văzut şi o biserică foarte luminoasă, a cărei frumuseţe era nespusă. înăuntrul bisericii o mare mulţime cânta foarte frumos. Intrând Sfântul în biserică, a rămas uimit de vederea celor de acolo şi s-a umplut de multă bucurie şi dulceaţă.
A văzut-o acolo pe Stăpâna Născătoare de Dumnezeu înconjurată de o mulţime de Sfinţi îngeri şi strălucind de o slavă nespusă. L-a văzut acolo şi pe Sfântul Ioan Gură de Aur, care stătea lângă ea cu multă cinste, ţinând în mâini cartea învăţăturilor sale şi care strălucea de o lumină minunată ca un înger al lui Dumnezeu. împreună cu Sfântul Ioan Gură de Aur erau şi mulţi alţi bărbaţi slăviţi care stăteau înarmaţi în jurul său ca nişte slujitori, gata fiind pentru răzbunare. Acestea văzându-le dumnezeiescul Chirii, a vrut să se închine Stăpânei Născătoare de Dumnezeu şi a înaintat spre ea. Atunci Sfântul Ioan împreună cu însoţitorii săi s-au repezit asupra lui cu mânie şi nu numai că l-au împiedicat să se apropie de Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, ci l-au şi izgonit din acea biserică. Sfântul Chirii, în vreme ce stătea înfricoşat şi se gândea cum s-a mâniat Sfântul Ioan Gură de Aur împotriva sa, a auzit-o pe Stăpâna mijlocind şi spunându-i: «Iartă-l, că din nerăutate a primit bănuieli împotriva ta!». Dar Ioan nu se învoia să-l ierte. Atunci i-a spus iarăşi

Stăpâna: «Pentru dragostea mea, iartă-l, pentru că mult s-a ostenit pentru cinstea mea,
ruşinând pe Nestorie, hulitorul meu, iar pe mine Născătoare de Dumnezeu propovăduindu-mă lumii».
Ioan, auzind acestea de la Născătoarea de Dumnezeu, îndată s-a potolit şi alergând înspre Sfântul Chirii, l-a îmbrăţişat şi l-a sărutat cu dragoste ca pe cel mai bun prieten. Şi astfel s-au împăcat cei doi Sfinţi prin mijlocirea Preasfintei Născătoare de Dumnezeu.
Sfântul Chirii, deşteptându-se din somn şi cugetând la acea vedenie, s-a căit mult şi se învinuia pe sine cum a putut atâta vreme să gândească astfel despre un bărbat sfânt atât de plăcut lui Dumnezeu. Şi îndată adunând pe toţi episcopii din Egipt, a făcut prăznuire mare în cinstea Sfântului Ioan Gură de Aur şi a scris numele lui în diptice. De atunci a început să pomenească numele lui împreună cu cele ale marilor Sfinţi şi să rostească în fiecare an cuvinte de laudă la prăznuirea sa. A scris viaţa lui pe scurt, după care Gheorghe al Alexandriei a alcătuit o viaţă pe larg a Sfântului.
Şi astfel s-a ridicat această pată de pe sfinţenia dumnezeiescului Chirii".
©
Cuviosul Ioanichie cel Mare s-a născut în 754 în satul Marikata din provincia Apoloniada. A fost un vlăstar duhov-nicesc al Mănăstirii Agavron din „Sfântul Munte" al Bitiniei, adică Muntele Olimp. A părăsit oştirea pământească, pentru a se înrola în altă oaste, cea îngerească. A rătăcit din loc în loc, îndeletnicindu-se cu rugăciunea neîncetată şi cu contemplarea bunătăţilor viitoare. Şi nevoindu-se mulţi ani în chip plăcut lui Dumnezeu, a primit de la El harismele de a face minuni şi de a prooroci.
La începutul împărăţiei lui Leon Armeanul, Sfântul se afla în munţii din Lidia. în mijlocul pădurii de acolo se înălţau deasupra marilor copaci nişte stânci ciudate. Aici, într-o peşteră strâmtă în care numai animalele sălbatice şi păsările puteau trăi, şi-a făcut sălaş şi a trăit acest vultur duhovnicesc.
într-o noapte a avut o vedenie, în care a văzut că în partea de răsărit a peşterii sale, la o mică distanţă se află un izvor cu apă dulce şi rece.

La acest izvor venea o mulţime de miei orbi. După ce beau din această apă binecuvântată a izvorului îşi redobândeau vederea.
în timp ce Cuviosul se minuna de această privelişte, a auzit un glas spunându-i:

- Lângă acest izvor făcător de minuni se va construi Paraclisul Maicii lui Dumnezeu.

De îndată ce s-a deşteptat, Cuviosul a pornit spre acel loc ca să caute izvorul, dar nu a găsit nimic. Văzând însă că locul acela era foarte frumos şi drept, a zidit acolo o mănăstire în cinstea Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, unde în scurtă vreme, o mulţime de suflete - oi duhovniceşti - care lăsaseră întunericul lumii, aveau să bea din izvoarele luminii dumnezeieşti.
în timp ce se zidea mănăstirea, diavolii s-au tulburat.
O ploaie mare a inundat tot locul din jur şi clădirile mănăstirii, oprindu-se astfel pentru un timp lucrările. Cuviosul, văzându-i pe lucrători fără lucru, fără bani şi fără adăpost, i s-a făcut milă de ei şi rugându-se lui Dumnezeu, îndată s-a făcut vreme bună. Când au început lucrările, o viperă l-a muşcat pe Cuvios. însă el, ca un alt Pavel, a aruncat-o la pământ şi nu a simţit nici o durere. La fel s-a întâmplat şi cu un lucrător, care muşcat fiind de o viperă, s-a umflat, dar Cuviosul l-a vindecat cu semnul Sfintei Cruci. Cu toată împotrivirea diavolilor, Mănăstirea Maicii Domnului a fost terminată.
©
Sfântul Siluan, Simeon după numele de botez, s-a născut în satul Şovsk, districtul Lebedinsk din Rusia şi s-a nevoit în Mănăstirea Sfântului Panteleimon din Sfântul Munte Athos, pe care „cugetarea creştină l-a numit Grădina Maicii Domnului, în care cresc trandafirii cei neveştejiţi ai monahismului răsăritean care au înmiresmat vreme de zece veacuri atmosfera Ortodoxiei noastre.
Sfântul Munte, cu puterea nebiruită a trăirii în Hristos a Părinţilor din el, cu desăvârşita lepădare de sine a smeriţilor lui locuitori, va rămâne, cu Harul lui Dumnezeu, nemişcat în mijlocul valurilor şi a furtunilor acestei lumi deşarte şi a societăţi materialiste, ca să arate pentru totdeauna puterea şi trăinicia valorilor duhovniceşti" (Stareţul Gavriil Dionisiatul).

Cuviosul Siluan, după ce a părăsit îndepărtata Rusie, a venit să se desfateze de aceste idealuri şi de duhul Sfântului Munte. Stareţul Sofronie (Saharov) scria despre el:
„Cuviosul Siluan, înainte de a veni în Sfântul Munte, a trăit o viaţă lumească în patria sa. Stareţul înfrunta ispitele cu multă bărbăţie. Era un om cu totul lipsit de frică şi liber în purtare, dar în acelaşi timp înlăuntrul său nu exista nici o urmă de obrăznicie. Se temea cu adevărat să nu-L mâhnească pe Domnul nici măcar cu un gând rău". Se lupta cu patimile de care se îndulcise mulţi ani. Şi continuă Stareţul Sofronie:
„Stareţul Siluan Athonitul, când era încă în Rusia foarte tânăr, înainte de serviciul militar, fusese atras de ceilalţi tineri din satul său şi trăia o viaţă lumească. Era firesc să facă neorânduieli şi să cadă în păcate grele".
Trăia ca un adevărat Augustin, mâncând, bând, distrându-se şi certându-se cu alţi tineri. Cu toate acestea avea o inimă bună şi sentimente frumoase ascunse în adâncul inimii sale, care aşteptau binecuvântatul şi cerescul ceas să se manifeste.
într-o vreme se gândea să se călugărească, dar aflându-se în mijlocul furtunii vieţii tinereşti, odată cu trecerea timpului a fost înecată în sufletul lui prima chemare dumnezeiască la nevoinţa monahală.
Dar Domnul, Care „l-a ales pe el din pântecele maicii sale" şi Preasfânta Născătoare de Dumnezeu nu l-au părăsit, ci printr-o vedenie, pe care Cuviosul a avut-o, l-au chemat lângă Ei.
într-o zi, pe care nu a petrecut-o în chip bineplăcut lui Dumnezeu, ci a irosit-o în nebunii tinereşti, a adormit pentru puţin timp. Atunci a văzut în vis cum un şarpe i-a intrat pe gură. A simţit o nespusă scârbă şi, după ce a sărit îndată din aşternut, a auzit următoarele cuvinte: „Ai înghiţit un şarpe în vis şi te-ai scârbit. Tot aşa nici mie nu-mi place să privesc la faptele tale".
Tânărul Simeon „nu a văzut pe nimeni, ci a auzit numai glasul neobişnuit de dulce", iar „frumuseţea lui era cu totul neobişnuită". însă lucrarea lui a fost copleşitoare. Stareţul Siluan a crezut fără să se îndoiască deloc, că glasul a fost al Preasfintei Născătoare de Dumnezeu. Până la sfârşitul vieţii a mulţumit Maicii lui Dumnezeu,

deoarece nu s-a îngreţoşat de el, ci a binevoit ca ea însăşi să-l cerceteze şi să-l ridice din căderea sa.
Mai târziu Stareţul Siluan spunea:
„Acum văd cât de mare este mila Domnului şi a Maicii Domnului faţă de oameni. Gândiţi-vă, Maica Domnului a venit din Cer ca să mă sfătuiască pe mine care eram un tânăr cufundat în păcate".
Faptul că nu s-a învrednicit să o vadă pe Maica Domnului l-a atribuit murdăriei în care se afla atunci.
Stareţul mai spunea:
„O, dacă am cunoaşte cât de mult îi iubeşte Maica Domnului pe toţi cei care păzesc poruncile lui Hristos şi cât de mult se întristează şi îi pare rău de cei care nu se pocăiesc! Am cunoscut aceasta din experienţă. Nii spun minciuni, ci spun adevărul înaintea lui Dumnezeu că o cunosc în duh pe Preacurata Fecioară. Nu am văzut-o, dar Duhul cel Sfânt mi-a dat să o cunosc pe ea şi dragostea ei pentru noi. Fără milostivirea ei sufletul meu ar fi fost pierdut demult. Aceea însă a binevoit să mă cerceteze şi să mă sfătuiască să nu mai păcătuiesc. Şi mi-a spus: «Nu-mi place să privesc la faptele tale». Cuvintele acestea au fost plăcute, liniştite, blânde şi mi-au mişcat sufletul. Au trecut mai mult de patruzeci de ani, dar sufletul meu nu poate să uite acel glas dulce şi nu ştiu cum să-i mulţumesc Maicii lui Dumnezeu celei bune şi milostive".
Din acea zi Stareţul Siluan a primit botezul renaşterii lui duhovniceşti. Astfel s-a născut un mare stareţ şi un Sfânt al Bisericii noastre.
A adormit la 24 septembrie 1938.
©
„Istoria veche şi scurtă a Muntelui Athos, transcrisă de pe un pergament vechi şi tradusă din arabă în limba greacă în anul 5990 de la facerea lumii, adică 482 de la Hristos, de către Veniamin, bibliotecarul Sfintei Mănăstiri a Muntelui Sinai cel călcat de Dumnezeu, menţionează următoarea vedenie:
Când Marele Constantin a vrut să zidească o cetate lângă Sfântul Munte Athos, s-a arătat Stăpâna Născătoare de Dumnezeu episcopului locului aceluia şi i-a spus: «Muntele acesta mi s-a dăruit mie ca moştenire». Marele Constantin, aflând aceasta de la episcop,

i-a spus: «Nu vreau să o am potrivnică pe Preasfânta Maică a lui Dumnezeu şi, de vreme ce voia ei este ca în acest Munte să locuiască monahi, îi voi strămuta îndată pe locuitorii Muntelui Athos departe de el».
Se spune că cei mutaţi din Athos sunt aşa numiţii taconi, adică vlahi.
După acestea, Marele Constantin şi-a schimbat intenţia şi plecând de acolo, a mers la Bizanţ unde a construit cetatea pe care a numit-o Constantinopol".
Există şi o altă tradiţie care spune:
„Marele Constantin, înainte de a zidi Cetatea Constantinopol, cea numită după numele său, a vrut să construiască noua capitală a împărăţiei romane pe istmul Akanthos, dar a fost împiedicat de Sfântul Marcu, episcopul Aretusei. Auzind că Athosul este moştenirea Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, a renunţat la acest lucru şi a zidit trei biserici în peninsulă în cinstea Născătoarei de Dumnezeu, dintre care una este Protaton din Karyes, iar celelalte două biserici au fost distruse de Iulian Paravatul".
©
Dimitrie Ivanovici Macrlnschi a fost un cazac nobil şi în urma unei căsătorii fericite a dobândit mulţi copii. într-o zi însă a luat icoana Adormirii Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, a părăsit familia şi toate cele lumeşti şi s-a afierosit lui Dumnezeu şi Maicii Domnului. în mănăstire, tânărul nevoitor a fost tuns monah şi a primit numele de Dalmat. Păşind pe calea cea strâmtă şi nevoindu-se cu desăvârşită smerenie şi pocăinţă, a devenit sălaş al Preasfântului Duh.
Când a fost ales egumen, smeritul Dalmat, fugind de slava lumească, a plecat pe ascuns din mănăstire împreună cu icoana Adormirii Maicii Domnului. A ajuns la vărsarea râului Teka şi acolo, pe o colină, care de demult se numea „Cetatea Albă", a săpat o peşteră în care a vieţuit ca pustnic. Datorită vieţii lui plăcute lui Dumnezeu a dobândit nenumăraţi fii duhovniceşti.
Această regiune aparţinea principelui tătarilor, Ilinghei. Unii l-au clevetit pe Cuvios la principe cum că ar avea de gând să-l omoare, să ia tot locul acela în stăpânirea sa şi să zidească acolo o mănăstire. Atunci principele a pornit cu oaste multă înspre Cetatea Albă. Ajungând noaptea pe celălalt mal al râului, vrăjmaşii au aprins

focuri, care oglindindu-se în apele negre ale râului, dădeau întregii privelişti un caracter prevestitor de rău.
Cuviosul şi ucenicii lui, văzând focurile şi auzind ecoul glasurilor, cântecele şi râsetele sălbatice ale vrăjmaşilor care prăznuiau deja biruinţa lor, au alergat la ajutorul puternic al Maicii Domnului.
în acea noapte împărăteasa Cerurilor i s-a arătat în vis lui Ilinghei. Era îmbrăcată în porfiră împărătească, cu o coroană luminoasă pe cap. Ţinea în mâna stângă o sabie de foc, iar în cea dreaptă avea un bici. I-a vorbit principelui idolatru cu vorbe aspre şi pline de ameninţări. în cele din urmă i-a spus:
- îţi interzic să-l vatămi pe Cuviosul Dalmat şi pe cei împreună cu el! Şi îţi poruncesc să-i cedezi acest pământ, cu toate drepturile lui!
Principele s-a înfricoşat mult de acea vedenie. Dimineaţa a povestit Cuviosului despre apariţia minunată a unei femei, pe care o numea Maica lui Dumnezeu. Din acea zi prinţul Ilinghei i-a purtat un respect deosebit Cuviosului Dalmat.
©
Ieromonahului Ioachim (Speţieris), bărbat duhovnicesc, care s-a arătat vas luminat al Duhului, i s-a născut odată dorinţa sfântă de a merge la Sfintele Locuri. Această dorinţă a sa a fost binecuvântată de Preasfânta Născătoare de Dumnezeu. în „Memoriile" sale, el însuşi scrie despre aceasta:
„Mi s-a născut dorinţa să călătoresc la Ierusalim şi să mă închin la Sfintele Locuri şi, dacă va fi cu putinţă, să merg în pustiul Iordanului sau în altă parte să mă liniştesc. Eram liniştit din partea gândurilor, dar durerea din piept şi hemoptizia mă chinuiau peste măsură.
însă Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, căreia mă rugasem, îndată mi s-a arătat, însă nu ca mai înainte, în vedenie, ci în somn, şi mi-a spus:
- Intră în cetatea aceasta şi vei afla odihnă!
Şi mi-a arătat cetatea Ierusalimului".
Stareţul Ioachim a făcut această călătorie în 1885 cu scopul de a se închina la Sfintele Locuri, dar şi cu cel de a afla bărbaţi sfinţi în pustie şi de a găsi loc de linişte şi de mântuire, ca să rămână acolo

cealaltă vreme a vieţii lui. însă nu a rămas la Sfintele Locuri, căci Maica Domnului l-a vrut în Grădina ei şi de aceea l-a chemat înapoi.
©
Cuviosul Filothei (Kokkinos), acest far prealuminos al Bisericii lui Hristos şi teologhisitor al luminii necreate, pe când era egumen al Sfintei Mănăstiri Marea Lavră, care se află în „locul sfinţit, în sălaşul virtuţilor", aşa cum Sfântul Grigorie Palama numeşte Sfântul Munte, a fost ales şi hirotonit, împotriva voii sale, mitropolit de Iraclia. Aceasta s-a petrecut pe vremea când era patriarh Sfântul Isidor. Potrivit izvoarelor istorice, se vede că aceasta s-a făcut la îndemnul şi binecuvântarea Sfinţilor Sava Vatopedinul şi Grigorie Palama, la care ucenicise şi de care era legat duhovniceşte. Cuviosul a rămas pentru puţină vreme mitropolit în acea cetate a Traciei, căci în urma unei vedenii şi vestiri primite de la Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, a plecat din Iraclia, care după aceea, în 1351, a fost asediată şi ocupată de genovezi.
în urma acestei vestiri dumnezeieşti primită de la Maica Domnului, Sfântul a plecat şi s-a slobozit de chinurile şi umilinţele la care ar fi fost supus dacă ar fi rămas în Iraclia.
©
Sfântul Atanasie Athonitul a fost al doilea mare ascet al Sfântului Munte după Cuviosul Petru Athonitul. Iar de aceasta ne dăm seama, dacă îl vom compara cu marii bărbaţi ai Vechiului Testament.
A fost iubitor de străini mai mult decât Avraam, deoarece a fost nu numai purtător de grijă al celor în nevoi, ci şi tămăduitor de obşte al tuturor celor lepădaţi, tămăduind sufletele şi trupurile.
A dobândit nerăutatea lui Iacov şi, mai mult decât atât, avea harisma povăţuirii şi a ocrotirii.
A fost împodobit cu întreaga înţelepciune ca şi dreptul Iosif şi s-a arătat conducător duhovnicesc ca şi Moise.
Este lăudat ca şi Marele Arsenie, deoarece a ajuns nu numai la desăvârşita cunoaştere, ci şi la o mare măsură duhovnicească.
S-a arătat un „locuitor al pustiului" ca şi vestitul Sava cel Sfinţit.
A devenit renumit pentru marea sa virtute ca şi Sfinţii Antonie şi Pahomie, faimă care a ajuns până la împăraţii şi boierii Bizanţului care îl cinsteau ca pe un Sfânt.

Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, Maica smereniei, s-a arătat în vedenie proestosului Mănăstirii Marea
Lavră după mai multă vreme de la adormirea Cuviosului şi i-a spus:
- Câtă vreme trăia Sfântul Atanasie, precum şi după aceea, aţi prăznuit praznicul Bunei-Vestiri în cinstea mea. De acum înainte să nu mai sărbătoriţi praznicul meu, ci să sărbătoriţi praznicul robului meu, Atanasie, deoarece el s-a nevoit până la moarte în această mănăstire pentru turma sa, pe care a iubit-o din tot sufletul, pentru care a suferit multe dureri şi pentru care şi-a vărsat sângele.
De atunci este prăznuit în mănăstire, la 5 iulie, Sfântul Atanasie, când se adună în jur de două mii de monahi şi mireni. Se săvârşeşte priveghere de toată noaptea cu citiri şi psalmodieri, cinstind pe Sfântul Atanasie, fericind pe Preabinecuvântata ocrotitoare a Sfântului Munte şi slavoslovind pe Dumnezeu cel în Treime.
©
Povesteşte Paladie că Visarion, un tânăr evlavios din Alexandria, de neam bogat şi nobil a mers să se închine la Sfintele Locuri. Aici a mai vizitat şi multe mănăstiri şi sihăstrii ale Palestinei.
Când s-a întors în patria sa, Egipt, cu inima plină de dragoste dumnezeiască, şi-a împărţit săracilor toate cele pe care le avea, dorind să urmeze viaţa lipsită de griji a monahilor. A mai păstrat numai o livadă cu pomi roditori ce se afla lângă Alexandria. Această livadă a invidiat-o eparhul pentru deosebita ei frumuseţe şi de multe ori a cerut să o cumpere, dar Visarion nu voia, deoarece se gândea să o dăruiască mănăstirii de maici care se afla în apropierea ei.
Când a hotărât să urmeze viaţa pustnicească, Visarion a mers şi s-a mărturisit la Awa Isidor Pelusiotul (370-437). Printre altele i-a spus şi despre livadă:
- Vinde-o eparhului şi dă banii la mănăstire. Nu lăsa livada călugăriţelor pentru că îşi vor pierde sufletele.
Dar Visarion nu a vrut să asculte de sfatul înţelept al Sfântului, ci a dăruit livada mănăstirii. Eliberat apoi de toate grijile materiale, a plecat în pustie şi a locuit într-o colibă sărăcăcioasă în Schit.
Trecuseră şaisprezece luni de când evlaviosul tânăr se îndeletnicea cu nevoinţa cea bună, lăsând la o parte orice preocupare pământească, când într-o noapte un vis l-a cutremurat. Se făcea că se afla în

Betleem, în Biserica Naşterii Domnului. Deodată biserica a strălucit de o lumină cerească şi au început să intre înăuntru cete de tineri cu bună-cuviinţă, îmbrăcaţi în veşminte de aur şi care cântau nişte cântări foarte frumoase. între ei se afla o Femeie, a cărei frumuseţe nu o putea cuprinde mintea omenească şi care era îmbrăcată ca o împărătească cu o diademă de stele pe cap22.

Visarion nu a apucat să-şi revină din uimire, când deodată a auzit pe unul dintre însoţitorii împărătesei cereşti chemându-l pe nume cu o voce aspră. S-a întors spre acela care l-a strigat şi l-a văzut cum îl privea cu asprime:

- Ce răspuns vei da pentru fecioarele care, de atunci de când le-ai dăruit livada, nu încetează nici o zi să-L mânie pe Dumnezeu? Mare pedeapsă te aşteaptă dacă nu-ţi vei îndrepta greşeala!
- Domnul meu, a îndrăznit Visarion să răspundă tremurând cu tot trupul de frica cea mare ce-l cuprinsese, le-am dăruit-o ca să le odihnesc, iar nu ca să-L mânie pe Dumnezeu.

Atunci a intervenit Maica Domnului:

- Fiule, intenţia ta a fost bună, dar vrăjmaşul neamului omenesc a aflat prilejul să păgubească sufletele lor. Dumnezeu, Care poartă grijă de făptura Sa, ar fi putut să le trimită râuri de aur, însă aceasta nu le este de folos.

în timp ce spunea acestea, şi-a întins binecuvântata sa mână şi a arătat spre cel care cu puţin mai înainte îl înfricoşase pe Visarion cu asprimea sa:

- Acesta este modelul monahilor. Toţi cei care vor să placă lui Dumnezeu trebuie să-l urmeze. îndreptează-ţi greşeala şi mă vei avea întotdeauna ocrotitoare.

Apoi s-a adresat celui pe care îl arătase cu mâna:

- Pecetluieşte-i inima, Botezătorule, ca să nu creadă că toate acestea sunt o închipuire.

Atunci Sfântul Ioan Botezătorul şi-a întins mâna, a făcut semnul Sfintei Cruci şi îndată a dispărut vedenia.

De îndată ce s-a făcut ziuă, Visarion a plecat la Awa Isidor. Ajungând la el încă înfricoşat, i-a povestit vedenia.

- Trebuia să-mi asculţi sfatul, fiule, i-a spus Sfântul. Nu ştii că grădinile au nevoie de multă îngrijire? Atunci când bărbaţii se

amestecă cu călugăriţele, diavolul îi va vătăma şi pe unii şi pe ceilalţi. Dacă este rău pentru monahi să aibă griji materiale, cu atât mai mult nu este îngăduit aceasta călugăriţelor.
Fără întârziere, chiar în aceeaşi zi, Stareţul l-a luat pe Visarion, au coborât la mănăstire şi, aflând un motiv oarecare, le-a convins pe călugăriţe să vândă livada eparhului. Şi astfel, pe deplin liniştit, bunul nevoitor s-a întors la sihăstria sa.
©
Awa Daniil, preotul Schitului , ajuns la adânci bă-trâneţi, povestea fraţilor diferite întâmplări din viaţa sa. Odată le-a povestit şi următoarea istorisire folositoare de suflet:
„Când am mers în pustie ca să-mi mântuiesc sufletul, eram foarte tânăr şi fară experienţă şi locuiam într-o colibă în Tebaida de Sus . O dată pe lună coboram în satul cel mai apropiat, ca să-mi vând lucrul mâinilor şi să-mi procur pâinea cea de toate zilele.
în afara satului, într-un loc neroditor, îşi avea coliba un pietrar. Acesta trăia singur, preocupat fiind numai de munca sa. Evloghie, - acesta era numele lui - cu toată sărăcia sa, era foarte milostiv şi iubitor de străini. în fiecare seară, după ce termina lucrul, cobora în sat, cumpăra puţine alimente şi apoi ieşea la drumul mare. Aici stătea şi aştepta să treacă vreun străin sărac, care nu avea unde să doarmă, ca să-l ducă în sărăcăcioasa sa colibă şi să-l găzduiască. După ce-l ducea acasă, trebuia neapărat să-i spele picioarele, să-i dea să mănânce şi să-l culce în patul său. Evloghie se culca pe o grămadă de paie, pe care le ţinea pentru acest scop. Mânca numai seara, ceea ce rămânea de la cel străin. Dacă îi rămânea vreo bucăţică de pâine, o păstra ca să o dea a doua zi câinilor ce nu aveau stăpân. Cei mai obişnuiţi vizitatori ai săi erau pustnicii care coborau în lume să-şi vândă lucrul lor de mână. Pe aceştia îi primea cu o dragoste deosebită. Simţea atâta bucurie atunci când îi slujea, de parcă L-ar fi slujit pe însuşi Hristos.
Şi eu am fost găzduit de multe ori în coliba lui Evloghie. Mă minunam de bunătatea şi de smerenia sa şi spuneam în sinea mea: «Dacă acum, când este atât de sărac, Evloghie este atât de milostiv, cât bine nu ar face oamenilor dacă ar fi bogat?». Şi ca un călugăr lipsit de experienţă cum eram, am început să cer cu stăruinţă ca

Dumnezeu să-i dea bogăţie pietrarului. Am postit trei săptămâni la rând şi m-am rugat fierbinte pentru Evloghie. După aceasta, istovit de îndelungata postire, am căzut aproape fără suflare pe rogojină şi m-am cufundat într-un somn adânc. Atunci am simţit că S-a apropiat de mine un Tânăr cu bună-cuviinţă, Care m-a întrebat cu compătimire de ce sunt aşa de istovit.

- Am făgăduit lui Dumnezeu, am răspuns eu, să nu pun mâncare în gură, până ce îmi va auzi rugăciunea şi-i va da lui Evloghie multă bogăţie ca să facă milostenie.
- Nu-i este de folos ceea ce ceri, pentru că îşi va vătăma sufletul, a spus Acela. Este foarte bine aşa cum se află acum.
- Nu! m-am împotrivit eu. Dacă Evloghie va avea mult, mult va da.
- Te pui chezaş pentru sufletul lui?
- Da, Doamne! am strigat. Binecuvintează-l şi din mâinile mele vei cere sufletul său!

Am rostit un cuvânt greu. Deodată mi s-a părut că mă aflu la Ierusalim, în Biserica învierii, unde l-am văzut pe Acelaşi Tânăr stând pe piatra de pe Sfântul Mormânt. De-a dreapta Lui se afla Evloghie, iar în jurul lor stăteau o mulţime de tineri îmbrăcaţi în haine strălucitoare.

- Acesta este cel care s-a pus chezaş pentru Evloghie? i-a întrebat Tânărul pe ceilalţi arătând spre mine.
- Da, Doamne, au răspuns aceia plecându-şi capetele cu evlavie.
- Spuneţi-i că va da socoteală de chezăşia sa.
- Da, Doamne, am apucat eu înainte, numai fă ceea ce Te-am rugat!

Atunci am văzut căzând ca ploaia monede de aur în sânul lui Evloghie. Şi deşi cădea o mulţime, totuşi Evloghie le primea pe toate. Din aceasta am înţeles că a fost ascultată rugăciunea mea şi din pricina multei bucurii ce mă cuprinsese, m-am deşteptat şi am proslăvit pe Dumnezeu.

Pietrarul, neştiind nimic din cele făcute pentru el, a mers la munca sa, înainte de a se face ziuă. A luat în mâini târnăcopul ca să lovească o piatră. Lovind-o, a auzit un zgomot surd. Când a lovit a doua oară

piatra s-a rupt şi înaintea sa s-a deschis o groapă adâncă plină până sus de monede de aur. Săracul pietrar, a rămas cu gura căscată! Atâta aur nu văzuse nici măcar în vis. Nu ştia ce să facă. A aruncat o privire în jur, dar nu era nimeni. Atunci a acoperit cu atenţie comoara şi a căzut pe gânduri. «Dacă voi ţine atâta aur la mine şi voi continua să mai rămân aici, oamenii vor bănui că l-am furat. Va afla eparhul şi fără nici o îndoială că mă va băga în temniţă. Astfel sunt în primejdie să pierd şi aurul şi libertatea mea. Trebuie să plec departe, într-un loc străin unde să nu mă cunoască nimeni».
După ce a luat această hotărâre, a adus nişte saci şi a închiriat un catâr, motivând că vrea să care piatră. Apoi a
coborât la râu, a închiriat o corabie şi a plecat la Constantinopol.
în vremea aceea împărăţea Iustin (518-527) cel Bătrân. Ajungând la Constantinopol, Evloghie a cumpărat o casă boierească, care până astăzi se numeşte „a Egipteanului". Apoi şi-a cumpărat robi, s-a îmbrăcat în haine strălucitoare şi cu aurul pe care îl avea a dobândit o mare vrednicie. în scurtă vreme a ajuns demnitar la curtea împărătească.
După plecarea lui Evloghie, pustnicii şi săracii care călătoreau pe acolo se minunau de dispariţia pietrarului. Dar nimeni nu ştia ce se întâmplase.
Au trecut doi ani de atunci. Eu, aflând un oarecare slujitor care să-mi vândă lucrul de mână, nu am mai coborât în lume şi de aceea nu ştiam nimic din ce se întâmplase cu Evloghie. Dar într-o noapte am avut un vis în care se făcea că mă aflam iarăşi în Biserica învierii din Ierusalim. Tânărul cel îmbrăcat în haine strălucitoare stătea, ca şi mai înainte, pe piatra Sfântului Mormânt. De îndată ce L-am văzut, mi-am amintit, pentru prima oară de atunci, de Evloghie. «Ce se întâmplase, oare, cu el?» mă întrebam în sinea mea. Nu am apucat să-mi termin gândul, că am văzut un arap sălbatic, trăgând după sine cu ură pe Evloghie.
- Vai mie, păcătosul! am strigat înfricoşat, gân- dindu-mă la chezăşia pe care cu atâta nechibzuinţă o dădusem. Mi-am pierdut sufletul!
De îndată ce s-a făcut ziuă, am coborât în cetate, cu pretextul de a-mi vinde lucrul de mână. în realitate însă, doream să-l întâlnesc, aşa cum

nădăjduiam, pe pietrar. Se înnoptase şi eu umblam în sus şi în jos pe drumul unde altădată aştepta Evloghie ca să-i găsească pe cei străini. Dar nu a apărut nimeni să mă cheme, să mă găzduiască, într-un târziu am hotărât să merg singur până la coliba sa. Am bătut la uşa care altădată era mereu deschisă, şi a venit să-mi deschidă o femeie în vârstă. în timp ce îmi pregătea ceva să mănânc, a început să-mi facă observaţii:

- Părinte, eşti încă tânăr şi nu este bine să cobori şi să înnoptezi în cetate. Lumea are multe curse pentru tineri, iar pentru călugări are şi mai multe.
- Ce să fac? Trebuie să-mi vând coşurile şi să cumpăr pâine.
- Dacă este nevoie, ieşi, dar să nu înnoptezi în afara chiliei tale.
- în locurile acestea nu există nici un om cu frică de Dumnezeu care să-i găzduiască pe pustnici? am întrebat eu cu intenţia să aflu ceva despre Evloghie.
- A fost unul, a răspuns bătrâna şi a suspinat. Locuia chiar în coliba aceasta. Era un om bun, care îi găzduia pe toţi şi mai ales pe călugări. Dar Dumnezeu văzând bunătatea sa, a binecuvântat cele ale lui şi, precum spun toţi, a devenit un om mare în Cetatea împărătească.
- Ce spui? am întrebat eu cu uimire, încercând să-mi ascund tulburarea.
- Aşa se aude, awa.

«Tu, ticăloase, eşti răspunzător pentru toate aceste rele», mi-am spus în sinea mea toată noaptea aceea, răsucindu-mă neliniştit pe rogojina pe care bătrâna m-a pus să mă odihnesc.

A doua zi, fără întârziere, am aflat o corabie şi am plecat la Constantinopol. Am umblat multe zile prin nemărginita cetate întrebând încoace şi-ncolo, până ce am aflat locuinţa lui Evloghie. Dar portarii îmbrăcaţi cu haine de aur sub nici un chip nu mă lăsau să intru înăuntru. Vedeau hainele mele sărăcăcioase şi mă alungau fără milă. Aşadar, am aşteptat multă vreme afară ca să aflu vreo ocazie să vorbesc cu Evloghie, atunci când avea să intre sau să iasă din palatul său. în cele din urmă l-am văzut ieşind cu multă slavă. Era îmbrăcat în haine strălucitoare, ca cele ale împăratului, şi era înconjurat de o mulţime de slugi. Avea un aer foarte trufaş. Când s-a apropiat să

intre în trăsura sa luxoasă, care îl aştepta la poartă, am îndrăznit să fac doi paşi înainte şi să-i spun:

- Stăpâne, este trebuinţă să-ţi spun două cuvinte.

Sigur m-a luat drept un cerşetor, deoarece nu a catadicsit să-mi arunce nici măcar o privire, iar slugile lui m-au alungat în cel mai rău chip.

Dar nu-mi pierdusem răbdarea. Am mers şi a doua zi şi a treia, dar nimic. Două săptămâni întregi am aşteptat în zadar, de dimineaţa până seara, flămând, lângă poarta lui Evloghie, însă mândrul boier nu-mi dădea nici o importanţă. Nemilostivii lui slujitori mă alungau cu mânie. Atunci când, pentru ultima oară, am încercat să-i vorbesc, chemându-l pe nume ca să înţeleagă că sunt un vechi cunoscut al său, atât de mult s-a mâniat pe mine unul dintre portari, încât m-a bătut fără milă şi m-a lăsat în mijlocul drumului pe jumătate mort.

Când mi-am revenit, am spus în sinea mea deznădăjduit: «Să mă întorc la locul meu. Dumnezeu dacă va vrea, îl va mântui pe Evloghie».

Am coborât la port şi am aflat o corabie ce mergea la Alexandria. M-am urcat în ea şi tot drumul am dormit, fiind istovit de chinul suferit atâtea zile, de loviturile şi rănile pricinuite de nemilostivul portar al lui Evloghie şi de nemăsurata mâhnire ce o aveam în suflet. Am visat că mă aflam iarăşi în Sfânta Cetate, la Mormântul lui Hristos. Acolo L-am văzut din nou pe Tânărul cel cu bună-cuviinţă stând pe piatra Mormântului. De data aceasta era ameninţător. S-a uitat la mine cu o privire aspră, măsurându-mă de sus până jos, şi mi-a spus cu un glas aspru, care m-a făcut să tremur din tot trupul:

- Unde pleci? Ce ai de gând să faci cu chezăşia?

Nu am scos nici un cuvânt de frică. Atunci a poruncit la doi tineri, care stăteau lângă El, ca să mă lege. Aceia m-au prins îndată, m-au legat cu mâinile la spate şi m-au spânzurat cu capul în jos.

- Să te înveţi minte să nu te mai pui chezaş peste puterea ta şi să nu te mai împotriveşti lui Dumnezeu, i-am auzit pe aceia spunând.

Eram sigur că mi-a sosit sfârşitul. Deodată s-a auzit un glas vestitor de bucurie:

- Vine împărăteasa!

Şi îndată s-a arătat Stăpâna Cerului şi a pământului cu o nespusă măreţie.

- Stăpâna lumii, miluieşte-mă pe mine, păcătosul şi mă mântuieşte! am strigat deznădăjduit, cu ultimele puteri pe care le mai aveam.

Atunci ea s-a întors şi uitându-se la mine cu o privire blândă, m-a întrebat:

- Ce vrei?
- Stăpână, sunt pedepsit pentru chezăşia ce am făcut-o pentru Evloghie.
- Voi mijloci pentru tine, mi-a spus ea cu compătimire.

Apoi am văzut-o înaintând şi îngenunchind înaintea Tânărului. Şi ridicându-şi mâinile în sus, a început să-I vorbească, arătând spre mine cu privirea. Nu am auzit ce au vorbit, ci numai porunca ce a dat-o acelor tineri ca să mă slobozească îndată:

- Mergi la locul tău şi aşteaptă să vezi cum îl voi întoarce pe Evloghie la starea lui cea dintâi. Iar tu să nu mai îndrăzneşti să mai faci o astfel de faptă necugetată!

M-am deşteptat uşurat. Mi se părea că s-a luat de pe umerii mei o povară uriaşă. Am mulţumit cu căldură Domnului şi Maicii Domnului.

După câteva zile am ajuns la chilia mea. între timp în Constantinopol s-au întâmplat nişte evenimente neaşteptate. Bătrânul împărat Iustin murise şi câţiva demnitari, printre care era şi Evloghie, au complotat împotriva noului împărat. Complotul însă a fost descoperit foarte repede şi toţi vinovaţii, în afară de Evloghie, au fost prinşi şi executaţi. Acesta a reuşit să fugă şi, deghizat, a ajuns în patria sa, Egipt. Şi-a scăpat viaţa, dar s-a întors foarte sărac la coliba sa.

într-una din acele zile am coborât şi eu în sat pentru treburi. în timp ce mă întorceam spre pustie, la apusul soarelui, l-am întâlnit, spre marea mea surprindere, pe Evloghie exact la răscrucea unde obişnuia să-i aştepte pe călători. De îndată ce m-a văzut s-a apropiat de mine cu smerenie şi m-a rugat să binevoiesc să găzduiesc în sărăcă-cioasa sa colibă. L-am urmat plângând de emoţie.

Cu adevărat «Domnul sărăceşte şi îmbogăţeşte, smereşte şi înalţă»25, vorbeam în sinea mea şi slăveam pe preaînţeleptul Dumnezeu. Când am ajuns la cunoscuta colibă, mi-a spălat picioarele şi mi-a pus masa.

- Cum petreci, Evloghie? l-am întrebat după ce am terminat de mâncat.

- Roagă-te pentru mine, awa, căci mă aflu în mare mâhnire. îmi lipsesc foarte multe ca să mă pot descurca în viaţă.

Apoi a suspinat din adâncul inimii şi a căzut pe gânduri.

- Mai bine ar fi fost de nu ai fi dobândit cele care ţi-au alungat pacea din suflet, i-am spus.

Auzind aceste cuvinte, Evloghie s-a uitat lung la mine cu uimire. Apoi m-a întrebat:

- De ce vorbeşti astfel, awa? Nu cumva te-am smintit cu ceva?

Atunci eu i-am povestit în amănunt istorisirea de mai sus. Nu voi uita toată viaţa lacrimile pe care le-a vărsat Evloghie în acea noapte, aflând descoperirile mele tulburătoare. Apoi şi-a mărturisit cu smerenie toate păcatele pe care le-a săvârşit pe vremea când era la Constantinopol. Dimineaţa, după ce mi-am luat rămas bun de la el, m-a rugat:

- Awa Daniil, roagă-te lui Dumnezeu să-mi dea numai cele care să-mi ajungă să trăiesc şi să dau milostenie săracilor.

De atunci Evloghie a trăit în smerenie în mica lui colibă. Lucra din greu ca să-şi câştige pâinea, dar nu înceta să împrăştie dragoste şi bunătate. Şi pot adeveri că a murit foarte fericit".

©

Din „Patericul Ciprului", scris de părintele Vlasie, consemnăm următoarea vedenie:

„în anii iconomahiei (luptei împotriva sfintelor icoane), mai concret în anul 762 după Hristos, patru monahi cu patru icoane ale Maicii Domnului au ajuns în Cipru, unde au aflat refugiu în diferite părţi ale insulei.

Unul din cei patru monahi, s-a adăpostit, împreună cu icoana Maicii Domnului, în Mănăstirea Sfântul Nicolae - Gaton de lângă Limasol. Acolo a stat vreo douăzeci şi cinci ani, adică până în anul 787, când a avut loc Sinodul al VH-lea Ecumenic, care a restabilit cultul Sfintelor Icoane. Monahismul a început iarăşi să înflorească, de aceea

monahul acesta a considerat că a venit timpul vieţii ascetice isihaste prin munţi.
S-a rugat Maicii Domnului să-l povăţuiască la locul potrivit pentru liniştire, acolo unde va fi voia lui Dumnezeu. Atunci Maica Domnului i s-a arătat în vis şi i-a spus:
- în locul unde vei vedea strălucind lumină, acolo este voia lui Dumnezeu să rămâi.
A doua zi monahul a pornit înspre Munţii Troodus, acolo unde într-adevăr a văzut o lumină cerească. După câteva zile a ajuns acolo unde era lumina. în acel loc se afla o peşteră formată prin căderea unei stânci mari. După ce a zidit cu piatră părţile deschise şi a pus o uşă, monahul s-a sălăşluit în ea. Aici, el s-a dăruit rugăciunii, postirii şi cercetării Sfintelor Scripturi, răbdând gerul iernii şi trăind în mijlocul furtunilor şi al zăpezilor.
Monahul a murit probabil la începutul secolului al IX-lea şi a fost îngropat în afara peşterii, fără să se învrednicească să zidească mănăstire aşa cum dorea în adâncul sufletului său, ca să adăpostească în siguranţă icoana sa, care deja începuse să fie numită Maica Domnului «Trooditissa».
De atunci au trecut mulţi ani. într-o vreme, un cioban evlavios dintr-un cătun numit Afamis ce se afla în acel munte, la o depărtare de trei ore de peşteră, vedea regulat, în fiecare noapte, o lumină în munte deasupra acelei peşteri. A spus despre aceasta şi altora, iar la îndemnul episcopului locului, un grup de creştini împreună cu preotul au pornit înspre locul unde se vedea acea lumină.
Când au ajuns acolo, au găsit peştera, iar după ce au intrat înăuntru, au aflat icoana Maicii Domnului şi o candelă aprinsă înaintea ei. Apoi, după o vreme, au hotărât să zidească acolo o mănăstire, pentru a aşeza în biserica ei icoana spre sărutarea şi închinarea de către evlavioşii creştini.
Mănăstirea a fost zidită în jurul anului 920 şi în biserica ei a fost pusă icoana Maicii Domnului".

Răsplata cerească
y nchinătorul care vizitează Mănăstirea Marea Lavră din

1 Sfântul Munte Athos, atunci când intră pe intrarea principală, întâlneşte Biserica Maicii Domnului Cucuzelissa, în care se află icoana Maicii Domnului numită „Cucuzelissa". Este prăznuită cu priveghere de toată noaptea la 1 octombrie.

în Mănăstirea Marea Lavră a trăit renumitul şi minunatul protopsalt cel cu voce îngerească, Cuviosul Ioan Cucuzel, mai înainte protopsalt al curţii imperiale din Bizanţ.

Potrivit tradiţiei, Ioan Cucuzel, aflându-se la privegherea din noaptea Acatistului, după ce a cântat din toată inima Maicii Domnului, a obosit şi aşezându-se puţin în strană, l-a luat somnul. Atunci a văzut-o pe Maica Domnului punându-i în palmă o monedă de aur, ca răsplată pentru cântarea sa. Când s-a deşteptat, cutremurat de o vedenie atât de reală, Ioan a văzut în palma sa darul Maicii Domnului. L-au podidit lacrimile şi a căzut la pământ, închinându-se Celei pline de har. A dăruit îndată moneda Maicii Domnului, aşezând-o la icoana ei.

Această monedă de aur dăruită de Maica Domnului a săvârşit multe minuni. Moneda a existat până la jumătatea secolului al XVII-lea. Atunci un grup de monahi au plecat în Rusia şi au luat o jumătate de monedă ca o dovadă a identităţii lor. Dar ea a fost reţinută în Rusia şi nu s-a mai întors niciodată în mănăstire. Cealaltă jumătate s-a pierdut în Ţările Române atunci când nişte monahi români au luat-o ca să strângă ajutoare.

Monahul Grigorie Domesticul s-a nevoit în chip bineplăcut lui Dumnezeu în Mănăstirea Marea Lavră, în vremea împăraţilor Comneni. Pentru aceasta, Dumnezeu l-a înzestrat cu darul cântării frumoase. Şi acest Grigorie, ca şi Ioan Cucuzel, a primit în dar de la Maica Domnului o monedă de aur.

Grigorie a trăit pe vremea când era egumen Iacov Prikanas (secolul al Xll-lea). Faptul că a fost răsplătit de către Maica Domnului cu o monedă este menţionat în „Erminia Dumnezeieştii Liturghii", care a fost editată în 1574 în Veneţia de către Ioan Natanail Lavriotul. însemnarea este următoarea:

„în zilele patriarhului Kir Filothei (1364-1376) în Sfânta Lavră din Athos era egumen Iacov Prikanas. Preasfinţitul patriarh Calist I (1355-1363) a rânduit ca la Liturghiile sfintei şi marei Patruzecimi,

în Marea Joi, în Marea Sâmbătă, în ajunurile Naşterii Domnului şi Botezului Domnului, în loc de «Cuvine-se cu adevărat...» să se cânte: «De tine se bucură, Cea plină de Har toată făptura, soborul îngeresc şi neamul omenesc, Ceea ce eşti biserică sfinţită şi Rai cuvântător, lauda fecioriei, din care Dumnezeu S-a întrupat şi prunc S-a făcut, Cel ce este mai înainte de veci, Dumnezeul nostru. Că mitrasul tău scaun l-a făcut şi pântecele tău mai cuprinzător decât Cerurile l-a lucrat. De tine se bucură, Cea plină de Har, toată zidirea, slavă ţie!».
Patriarhul Filothei al Constantinopolului a rânduit să se cânte «Cuvine-se cu adevărat...» pe scurt. Odată s-a întâmplat ca ajunul Botezului Domnului să fie într-o Duminică şi patriarhul Alexandriei, Grigorie, i-a spus lui Grigorie Domesticul, supranumit şi Cucuzel, să cânte: «De tine se bucură...». însă unii care erau de partea lui Filothei s-au împotrivit. Dar patriarhul Alexandriei a insistat şi Domesticul a cântat «De tine se bucură...».
Noaptea, după ce s-a terminat privegherea, Grigorie şi-a simţit tot trupul slăbănogit de post şi de priveghere şi l-a cuprins puţin somnul în strană. în somn a văzut-o pe
Stăpâna noastră Născătoare de Dumnezeu stând deasupra lui şi spunându-i:
«O, Grigorie, primeşte răsplata pentru cântarea ta şi îţi mulţumesc mult pentru că ai cântat: De tine se bucură...».
După ce i-a spus acestea i-a dat un ban de aur, care astăzi este agăţat la icoana Preasfintei Născătoare de Dumnezeu din cinstita Lavră a Athonului. De atunci a început să se răspândească vestea despre minune peste tot, şi Biserica a rânduit să se cânte «De tine se bucură...» întotdeauna de către toţi atunci când se săvârşeşte Liturghia Marelui Vasile.
Cântarea aceasta au scris-o toţi monahii pe uşile chiliilor lor ca să o citească adeseori".
©
Atunci când Cuviosul Mucenic Eftimie mergea spre mucenicie împreună cu monahul Onufrie, vărul său, a trecut pe la Mănăstirea Iviron ca să ceară de la Maica Domnului să-l întărească în nevoinţa pe care avea să o înceapă.

Noaptea, Maica Domnului „Portăriţa” i-a arătat o vedenie minunată, pe care, mai târziu, a povestit-o el însuşi Părinţilor:
„Am văzut un tron minunat şi preaînălţat, în jurul căruia se afla o mulţime nenumărată de ostaşi şi de slujitori. Pe acel tron stătea cu multă cuviinţă şi slavă o Femeie minunată şi frumoasă, ca o împărătească. îndată s-a răspândit în mulţime zvonul că acea Femeie este Maica Domnului. Atunci fiecare din cei care erau de faţă se închina ei şi pleca. Eu, pe de o parte voind să mă apropii de Maica Domnului, iar pe de alta, voind să mă închin ei ca unul ce eram dator să fac aceasta precum toţi ceilalţi, am înaintat cu frică mare şi cu străpungere şi m-am apropiat mai mult decât ceilalţi ca să primesc mai mult har şi m-am închinat ei. Atunci Preasfânta Născătoare de Dumnezeu şi-a pus mâna pe capul meu şi a ţinut-o puţin timp. Iar eu, când am simţit atingerea dumnezeieştii ei mâini, m-am deş-teptat şi am rămas fără glas. Apoi am simţit o nespusă bucurie şi din ochi îmi curgeau şiroaie de lacrimi”.
Prin vedenia aceasta Maica Domnului a arătat că îl ocroteşte pe Eftimie.
©
Cuviosul Nifon, episcopul Novgorodului, a fost un monah purtător de Dumnezeu care s-a nevoit în Mănăstirea Peşterilor din Kiev. Pentru viaţa sa mai presus de fire şi bineplăcută lui Dumnezeu a fost ales episcop. El s-a arătat un păstor adevărat al turmei celei duhovniceşti a lui Hristos. Pentru oile sale cele cuvântătoare, episcopul Nifon a fost „Păstorul cel bun”, care s-a luptat pentru întărirea Ortodoxiei în eparhia sa.
Cu trei zile înainte de adormirea sa, după o boală grea, a descoperit părinţilor din mănăstire o vedenie minunată, pe care o avusese cu zece zile mai înainte:
„într-o dimineaţă am venit la chilie ca să mă odihnesc după slujba de dimineaţă. Mă cuprinsese puţin somnul când, deodată, mi s-a părut că mă aflu în biserica mănăstirii, acolo unde obişnuia să stea fericitul Nicolae Sviatoşa. Şi am început să mă rog cu lacrimi Preasfintei Născătoare de Dumnezeu să mă învrednicească să-l văd pe sfântul ctitor al bisericii, pe Sfântul Teodosie. în biserică erau adunaţi mulţi părinţi. Cineva dintre ei s-a apropiat de mine şi m-a întrebat:

- Nu cumva Sfinţia Ta vrei să-l vezi pe Cuviosul Părintele nostru Teodosie?
- Da, eu vreau, am răspuns.

Atunci acela m-a luat de mână şi m-a dus în Sfântul Altar şi acolo mi l-a arătat pe Sfântul. Am căzut la pământ şi m-am închinat lui, dar acela m-a ridicat, m-a binecuvântat şi mi-a spus:

- Bine ai venit, fratele meu Nifon! De acum vom fi împreună pentru totdeauna.

Cuviosul avea în mână un pergament pe care scria: «Iată eu şi pruncii pe care mi i-a dat Dumnezeu»26.

Atunci mi-am revenit şi am înţeles că Maica Domnului îmi îndeplinise dorinţa şi mi l-a arătat în vedenie pe Sfântul Teodosie, care ascultând de porunca ei, m-a înştiinţat de mutarea mea în veşnicie.

Binecuvântat să fie numele Domnului vieţii şi al morţii, precum şi al Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, Maica Vieţii".

©

Sfântul Serafim de Sarov a simţit de copil ocrotirea dumnezeiască, fapt care arăta că avea să devină un vas ales al Harului lui Dumnezeu. Se distingea printr-o minte luminată şi era împodobit cu sfânta simplitate şi cu dumnezeiasca virtute a smereniei.

Fiind încă copil, Prohor - acesta era numele lui de mirean - s-a îmbolnăvit atât de grav, încât părinţii lui credeau că nu se va mai tămădui. Aflându-se în această stare, a văzut-o în somn pe Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, care i-a făgăduit că îl va cerceta şi-l va vindeca.

Cuvintele Preasfintei Născătoare de Dumnezeu s-au adeverit atunci când s-a săvârşit în Kursk procesiunea cu icoana ei făcătoare de minuni numită „Znamenska". Icoana a trecut şi prin curtea casei lui Prohor. Atunci evlavioasa lui mamă, Agata a alergat şi l-a adus pe copilul ei cel bolnav înaintea icoanei făcătoare de minuni. După plecarea icoanei copilul s-a făcut cu desăvârşire sănătos.

©

Cuviosului Părintelui nostru Acachie cel Nou (t 12.04.1730) de mic copil îi plăcea să citească Vieţile Sfinţilor. De aceea s-a arătat un mare râvnitor al petrecerii lor. Se nevoia cu asprime omorându-şi

patimile trupeşti şi împodobindu-şi sufletul cu virtuţile. Era un mare iubitor al liniştii, de aceea de multe ori se retrăgea în munţi şi pustietăţi şi se ruga nopţi întregi mâncând numai verdeţuri sau puţină pâine la două şi chiar la trei zile. Cu fiecare zi ce trecea, în inima sa ardea un foc tot mai mare, ajungând la înălţimea virtuţii.
Odată, pe când se liniştea în Schitul Proorocului Ilie, s-a întâlnit cu stareţul său de la Mănăstirea Sfânta Treime din Zagora care venise să-l convingă pe Cuviosul, tânăr pe atunci, să se întoarcă la mănăstirea sa de metanie. Cuviosul însă nu avea de gând să se întoarcă, ci prefera să se nevo- iască în Sfântul Munte, în locurile lui atât de atrăgătoare.
Dar, fiindcă nu voia să fie neascultător faţă de stareţul său, a cerut binecuvântarea lui ca să rămână în Sfântul Munte, binecuvântare pe care a primit-o.
însă lucrul acesta îl chinuia mult, neştiind dacă a procedat bine cerând binecuvântarea stareţului său ca să rămână în Sfântul Munte. De aceea a hotărât să meargă la Katunakia, la duhovnicul Galaction, ca să-l întrebe şi astfel sufletul său să-şi găsească mult-dorita pace. Dar ce n-a făcut vrăjmaşul ca să-l împiedice? A ridicat un vânt puternic, care era gata să-l arunce în prăpastie de pe cărarea pe care mergea. Apoi a năvălit cu nişte gânduri negre care i-au întunecat mintea şi i-au pricinuit multă tulburare. Cu puterea care i-a mai rămas a strigat:
- Doamne Iisuse Hristoase, Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, ajutaţi-mă!
Şi îndată o putere minunată, ce a coborât din partea de sus a muntelui, a alungat toată acea putere satanică, care s-a prăbuşit în prăpastie ca un vuiet de ape multe.
Această putere care l-a izbăvit a fost harul Maicii Domnului. Atunci Cuviosul Acachie a fost cercetat de dumnezeiescul Har, care l-a umplut de nespusă pace şi bucurie. Apoi, plin de recunoştinţă, a mulţumit binefăcătorilor lui, Domnului nostru Iisus Hristos şi Stăpânei noastre Născătoarea de Dumnezeu.
©
Sfântul Petru Athonitul, pe când era mirean, ajunsese comandantul oştirilor greceşti. Odată, când lupta împotriva agarenilor, a fost prins

rob şi închis în înfricoşătoarea temniţă „Samara”. Acolo şi-a dat seama că aceasta i s-a întâmplat pentru că a încălcat făgăduinţa făcută lui Dumnezeu că se va face monah şi că-şi va afierosi toată viaţa Domnului. în temniţă se nevoia în post aspru şi rugăciune neîncetată, pentru ca Dumnezeu să Se milostivească de el, să-i ierte greşeala şi să-l elibereze. Drept chezaş al făgăduinţei sale l-a pus pe Sfântul Nicolae, iar ca mijlocitor pe Sfântul Simeon, Primitorul de Dumnezeu. Bunul Dumnezeu S-a milostivit de el şi l-a slobozit din temniţă într-un chip minunat.
îndată s-a îndreptat către Vechea Romă, unde episcopul l-a tuns monah. Şi cu purtarea de grijă a lui Dumnezeu a aflat o corabie în port şi s-a urcat în ea. După câteva zile corabia a ajuns la un liman liniştit şi a tras acolo. Sfântul s-a culcat puţin să se odihnească, iar în somn a văzut-o pe Preasfânta Născătoare de Dumnezeu înconjurată de multă slavă, cinste şi strălucire, iar lângă ea stătea Sfântul Nicolae cu multă frică şi evlavie. Acesta a rugat-o zicând:
- O, Preasfântă Născătoare de Dumnezeu şi Stăpâna lumii, fiindcă pe acest rob al tău l-am slobozit din acea amară robie cu voia Fiului tău şi Dumnezeului nostru, arată-i un loc liniştit unde să facă voia lui Dumnezeu în toată viaţa sa, aşa cum el însuşi a făgăduit.
Atunci Stăpâna Născătoare de Dumnezeu s-a întors către Sfântul Nicolae şi i-a spus:
- Sălăşluire şi odihnă nu poate afla în altă parte fără numai în Muntele Athonului, pe care l-am primit moştenire de la Fiul şi Dumnezeul meu. Toţi cei care vor să se depărteze de grijile lumeşti şi de tulburarea lumii merg acolo, ca să slujească lui Dumnezeu fără răspândire. Iar de acum acel munte se va chema Sfântul Munte şi Grădina mea. Eu îi iubesc în mod deosebit şi îi ajut pe cei care merg în Muntele acesta să slujească din tot sufletul lui Dumnezeu şi va veni vremea când el se va umple de mulţime de monahi. De aceasta se bucură şi se veseleşte duhul meu, pentru că aceştia laudă şi slavoslovesc neîncetat numele Fiului meu şi Dumnezeu. Cu adevărat, nu mă voi despărţi de ei dacă vor împlini poruncile Lui, ci voi mări faima Muntelui acestuia spre răsărit şi apus, spre miazăzi şi miazănoapte, şi-l voi face cunoscut în toată lumea. Cei care vor răbda aici

mâhniri şi dureri, de mari harisme se vor învrednici şi multă răsplată vor primi în ziua cea mare a Fiului meu. Iar eu le voi fi grabnic-ajutătoare, deoarece îi voi uşura în durerile şi ostenelile lor şi voi alunga de la ei ispitele de gând şi simţite pricinuite de vrăjmaşii Fiului meu.
Acestea le-a spus Maica Domnului în vedenie Cuviosului Petru. După aceasta Cuviosul s-a deşteptat şi a mulţumit lui Dumnezeu pentru cele pe care s-a învrednicit să le vadă".
©
Urmaşul la tronul Serbiei, Cuviosul Sava, cel care a fost egumenul Mănăstirii Hilandar, pe care el însuşi a zidit-o, atunci când a fost ales arhiepiscop al Serbiei (Cuviosul a fost primul arhiepiscop din istoria Bisericii Sârbe), a plâns mult, deoarece trebuia să se despartă de iubitul său Sfânt Munte. „Privea cu dragoste şi cu tristeţe pădurile dese şi cărările înguste, pe care mergea cu picioarele goale şi îi cerceta pe Sfinţi, de a căror viaţă se minuna. îşi aducea aminte de primii ani ai vieţii lui monahale, de învăţătura pe care o primea de la pustnicii sfinţi şi de ajutorul pe care îl dobândea în drumul său spre Dumnezeu din privirea la viaţa lor sfântă. Gândul că pe toate acestea nu le va mai găsi în patria sa, făcea despărţirea sa de Sfântul Munte şi mai grea". De aceea, cu cât se depărta mai mult de el ca de un Rai dumnezeiesc, cu atât se tânguia mai tare şi zicea:
- Ah, de câte bunătăţi şi de câtă bogăţie m-am lipsit eu, ticălosul! Rugăciunea slobozită de grijile lumii am schimbat-o cu stricăcioasa slavă omenească. Vai mie, vai mie! Cine mă va plânge pe mine? în ce am căzut? Plec din Sfântul Munte! Doamne, dacă aceasta este voia Ta, atunci, cu rugăciunile Preasfintei Tale Maici şi a Cuviosului Simeon, tatăl meu, nu mă lăsa în această mâhnire ca să nu mă afund în deznădejde!
în prima noapte după ce a ieşit din Sfântul Munte, în timpul somnului, i s-a arătat în vis Preasfânta Născătoare de Dumnezeu şi i-a alungat mâhnirea din suflet spunându-i:
- Iubitul meu Sava, de ce te mâhneşti? Pe mine mă ai mijlocitoare la împăratul tuturor, la Fiul şi Dumnezeul meu. Ridică-te şi nu te îndoi de nimic pentru că Domnul întotdeauna va fi ajutorul tău în tot lucrul cel bun.

Când Sfântul şi-a revenit, şi-a simţit inima plină de mângâiere şi astfel şi-a continuat călătoria plin de o nespusă bucurie.
©
Cuviosul Iosif Katunakiotul, marele nevoitor contemporan, spunea: „Dacă vă veţi nevoi, veţi vedea cât de mult vă iubeşte Maica Domnului. Prin dragostea faţă de Maica Domnului creştinul dobândeşte mai repede trezvia şi contemplaţia, decât prin alte nevoinţe.
Strigi: «Maica mea, Maica Domnului, mântuieşte-mă că pier! Doamne Dumnezeul meu, miluieşte-mă pentru rugăciunile Preacuratei Tale Maici şi ale tuturor Sfinţilor Tăi!».
Iar dacă, după ce vei spune acestea, vei simţi multă dragoste, încât să doreşti să săruţi continuu icoana ei, să ştii că acesta este un semn că îţi răsplăteşte sărutarea. Eu nu pot săruta numai o dată icoana Maicii Domnului şi apoi să mă opresc. Şi trebuie să fiu singur, deoarece vreau multe ceasuri să o sărut. Iar sufletul meu este cuprins ca de o suflare de viaţă şi mă umplu de har şi nu mă lasă să plec.
într-o seară, în timp ce sărutam icoana Maicii Domnului, am obosit. M-am aşezat în strană şi am adormit puţin. Maica Domnului a venit în trup - nu în închipuire - şi m-a sărutat, umplându-mă de nespusă bucurie şi bună mireasmă. Pruncul ceresc mă mângâia pe faţă, iar eu sărutam mânuţa Sa ca şi cum ar fi fost viu. Şi îţi dai seama că aceasta nu este somn, ci simţirea unei alte vieţi, necunoscută şi negustată de cei care nu au văzut acestea”.
©
Trei luni de viaţă îi mai rămăsese fericitei Marta, mama Sfântului Simeon Stâlpnicul, atunci când l-a cercetat ca să-şi ia rămas bun de la el.
„în acea noapte, fericita a văzut o vedenie, iar a doua zi a stat înaintea Sfântului şi i-a povestit următoarele:
- Fiul meu, te-am văzut astă noapte în Biserica din Dafne , iar în jurul tău erau nişte bărbaţi din localitatea Harandama, cei care se adună în Biserica lui Iason. Aceştia mergeau ţinându-te pe umeri, iar eu mergeam în urmă şi te-am întrebat: «Ce înseamnă aceasta?». Şi tu mi-ai spus: «Nu te mâhni, maica mea, pentru că acest lucru va deveni pricină de mântuire».

Iar după ce am urcat pe un munte înalt şi am ajuns la un loc, a apărut înaintea mea închipuirea «acestei sfinte îngrădiri» . Şi, plină de uimire, am fost înălţată prin văzduh la Cer şi am văzut un palat plin de slavă de o frumuseţe nespusă. în timp ce stăteam acolo şi contemplam acel „cort nejăcut de mână" a apărut înaintea mea Maica Domnului împreună cu doi îngeri strălucitori şi mi-a spus:

- De ce stai şi te minunezi?

Iar eu cu frică, dar şi cu mare bucurie, am răspuns:

- Stăpâna mea, în toată viaţa mea nu am văzut o astfel de slavă pe pământ.
- Şi pentru cine crezi că este pregătită această frumu-seţe? m-a întrebat din nou Maica Domnului.

Eu am răspuns că nu ştiu, iar ea îndată a adăugat:

- Nu ştii despre slava şi odihna care ţi s-au pregătit şi în care vei rămâne de acum şi până în veci? Acesta este palatul pe care ţi l-a construit fiul tău în Cer.

Atunci, la un semn, cei doi îngeri au pus un tron în mijlocul palatului. Preasfânta Născătoare de Dumnezeu mi-a spus:

- Iată, ţi s-a dăruit această cinste, pentru ceea ce ai făcut cu frică de Dumnezeu şi pentru că ai cinstit Biserica lui Dumnezeu.

Umplându-mi-se sufletul de multă bucurie din con-vorbirea cu Maica Domnului, mă minunam de toate acestea. Dar îndată Stăpâna Născătoare de Dumnezeu mi-a spus din nou:

- Deoarece ai aflat Har de la Dumnezeu şi te minunezi de cele pe care le-ai văzut, vino să vezi lucruri şi mai mari decât acestea.

Şi îndată am fost răpită sus în văzduh şi m-am aflat în Cer. Aici am văzut un alt palat, mult mai frumos decât primul, a cărui negrăită slavă m-a lăsat fără glas. Atunci am auzit-o iarăşi pe Maica Domnului spunând:

- Şi acest palat l-a zidit fiul tău. Iar acum a început să pună temelia celui de-al treilea.

De acolo, în acelaşi chip, m-a condus către răsăritul soarelui şi mi-a arătat de sus Raiul şi locurile unde se află bărbaţii şi femeile care au trăit în evlavie, cu frică de Dumnezeu şi care au făcut fapte de milostenie. Apoi mi-a spus:

- Domnul, Care a spus: «Fericiţi cei milostivi, că aceia se vor milui» , le-a rânduit acestora să se odihnească aici.
Acum însă coboară pe această scară şi întoarce-te iarăşi pe pământ. După ce am ajuns jos, mi-am revenit".
Acestea le-a povestit Duminică fiului ei. Apoi s-a împărtăşit cu Preacuratele Taine.
©
Doi fraţi mireni au venit la Sfântul Simeon Stâlpnicul înainte de a se construi clădirile din Muntele Minunat.
Aceştia trăiau cu multă evlavie şi urmau sfintele lui învăţături. Pe aceştia, robul lui Dumnezeu ia îmbrăcat în sac . înflăcăraţi fiind de râvnă şi plini de frica de Dumnezeu, se nevoiau să răpească împărăţia lui Dumnezeu .
Fratele mai mare a înaintat printre fraţii care stăteau lângă Sfântul Simeon şi făcând metanie înaintea lui, i-a spus:
- Părinte, iartă-mă şi dă-mi binecuvântarea să vorbesc. Iar după ce i-a dat binecuvântare, a adăugat: noaptea trecută am văzut-o în vedenie pe doamna noastră Marta, maica ta şi a noastră a tuturor, stând înaintea Maicii Domnului. Atunci maica noastră Marta şi-a întins mâinile în chipul crucii şi s-a prefăcut într-o cruce de aur şi de argint, care strălucea şi răspândea raze de lumină ca soarele. Numai chipul ei se putea vedea din acea slavă în care s-a prefăcut.
©
Monahul Prov de la Mănăstirea lui Renat din Roma spunea despre sora sa, pe nume Musa, copilă mică, că într-o noapte i s-a arătat Preasfânta Născătoare de Dumnezeu în vedenie şi i le-a arătat pe cele de o vârstă cu ea . Văzându-le, voia să fie împreună cu ele, însă nu îndrăznea. Când a fost întrebată de Maica Domnului dacă vrea să fie împreună cu ele şi să facă parte din suita ei, copila a răspuns: „Da, vreau!". Auzind aceasta, Preasfânta Născătoare de Dumnezeu i-a poruncit să nu facă nici un lucru nepotrivit sau copilăresc şi i-a făgăduit că peste treizeci de zile va veni şi ea la acele fecioare, pe care le-a văzut că o urmau.
După vedenie, copila s-a schimbat şi a lepădat toate obiceiurile şi zburdălnicia copilărească. Părinţii ei, văzând-o atât de schimbată, o întrebau cu nedumerire ce s-a întâmplat cu ea. Atunci copila le-a

spus cele poruncite de Preasfânta Născătoare de Dumnezeu şi le-a descoperit ziua în care avea să se însoţească cu suita ei.
în a douăzeci şi cincea zi a fost cuprinsă de temperatură, iar în a treizecea, înaintea adormirii ei, a văzut-o din nou pe Preasfânta Născătoare de Dumnezeu venind înspre ea împreună cu fecioarele pe care le văzuse în vedenie. în timp ce Maica Domnului o chema, copila, cu o privire ruşinoasă şi cu o voce scăzută, îi spunea:
- Da, Stăpână, vin! Da, Stăpână, vin!
Cu aceste cuvinte şi-a dat sufletul, care ieşind din feciorescul ei trup, s-a sălăşluit împreună cu fecioarele .
©
La începutul lunii noiembrie a anului 612, marele postitor, zăvorât şi înfricoşător izgonitor al diavolilor, Cuviosul Teodor Sicheotul, episcopul Anastasiupolei Anghirei „a mers la Biserica Preasfintei Născătoare de Dumnezeu ca să liturghisească. în noaptea precedentă însă Maica Domnului
i se arătase în vis şi i-a dat un inel. A doua zi, când ne povestea despre acel inel - scrie ucenicul şi biograful său, monahul Gheorghe - , l-am rugat să ne spună ce crede el că înseamnă visul acesta. Atunci el a răspuns că, deşi el ştie foarte bine, nu ne va spune în amănunt, căci aceasta ne va pricinui mâhnire. Cu toate acestea ne-a spus cu multă bucurie şi cu faţa veselă că a primit inelul ca arvună a unei stări mai bune şi mai bogate". Se apropia sfârşitul Cuviosului, şi Maica Domnului i-a adus vestea îmbucurătoare a răsplătirii atâtor osteneli duhovniceşti.
Timp de treisprezece zile nu a gustat nimic şi nici nu a scos vreun cuvânt. îi rămăsese numai răsuflarea. Toţi credeau că deja plecase spre Cetatea cerească, însă el se desfăta încă de aici de frumuseţile cereşti. Astfel Domnul i-a descoperit răsplătirea ostenelilor şi nevoinţelor sale.
Când şi-a revenit şi a fost întrebat unde a fost şi ce a văzut, Cuviosul a răspuns numai că a contemplat cele cereşti şi nimic altceva.
Anul următor (613), în Săptămâna Mântuitoarelor Patimi, a trimis la toate bisericile din împrejurimi prescuri, untdelemn şi tămâie pentru a se sluji Sfânta Liturghie de Sfintele Paşti, iar el, purtat pe targă, cerceta toate bisericile, luându-şi rămas bun de la ele.

Sâmbătă dimineaţa în Săptămâna Luminată, a privit spre îngerii care au fost trimişi în întâmpinarea lui, le-a zâmbit şi astfel s-a săvârşit în pace pe 22 aprilie 613. înmormântarea sa a avut loc în Duminica Spălărilor .

Voia dumnezeiască

P

ărinţii Sofronie şi Ioan, alcătuitorii Limonarului, scriu următoarele: ,Am mers odată la Awa Chiriac, preotul Lavrei lui Calamon, care se află lângă râul Iordan, iar acela ne-a spus:

- într-o noapte mi s-a arătat în vis o oarecare Femeie împodobită cu bună-cuviinţă, îmbrăcată în porfiră, împreună cu doi bărbaţi cu sfinţită cuviinţă şi cinstiţi, care stătea în faţa chiliei mele. Am presupus că Femeia este Stăpâna noastră Născătoare de Dumnezeu, iar cei doi bărbaţi, care erau împreună cu ea, erau Sfântul Ioan Teologul şi Sfântul Ioan Botezătorul. Ieşind afară din chilie, i-am rugat să intre şi să facă rugăciune în chilia mea. Aceea însă nu voia. Eu am stăruit mult rugând-o şi spunându-i: «Să nu te întorci de la mine şi să nu mă laşi smerit şi ruşinat!» şi multe altele. Când ea m-a văzut că stărui în cererea mea, mi-a răspuns cu asprime:

- Ai în chilia ta pe vrăjmaşul meu. Cum vrei dar să intru înăuntru?

Şi aceasta spunând, a plecat.

Când m-am deşteptat, am început să mă întristez şi să mă gândesc dacă nu am păcătuit cumva cu gândul împotriva ei, căci nu era nimeni altul în chilia mea în afară de mine. Deşi m-am chinuit multă vreme, totuşi nu m-am aflat vinovat cu nimic faţă de ea. Fiind cuprins de tristeţe, m-am ridicat şi am luat o carte să citesc, ca astfel prin citit să-mi îndepărtez tristeţea. Cartea pe care am luat-o era a fericitului Isihie, preotul Ierusalimului. Când am deschis cartea, am aflat la sfârşitul ei două cuvinte ale nelegiuitului Nestorie şi îndată am cunoscut că acesta era vrăjmaşul Stăpânei noastre, Sfânta

Născătoare de Dumnezeu. Atunci m-am sculat şi am plecat să dau cartea celui care mi-o împrumutase. Şi i-am spus:

- Ia-ţi, frate, cartea, căci nu am avut atâta folos din ea pe câtă pagubă.

Şi i-am povestit cele întâmplate. Iar el, plin de râvnă, a rupt îndată din carte cele două cuvinte ale lui Nestorie şi le-a pus pe foc zicând:

- Să nu rămână în chilia mea vrăjmaşul Stăpânei noastre Sfânta Născătoare de Dumnezeu şi Pururea Fecioara Maria".

©

Cuviosul Părintele nostru Pavel Xiropotamineanul a fost fiul împăratului Constantinopolului, Mihail Rangabe. A trăit şi a strălucit în Sfântul Munte Athos în secolul al IX-lea.

Atunci când mama lui, Procopia, fiica împăratului Nichifor Ghenicos, era însărcinată cu Sfântul, a avut o vedenie în vis în noaptea în care trebuia să nască. I s-a părut că a născut pe o căpiţă din paie de grâu un miel de parte bărbătească. Când a coborât de pe căpiţă au venit doi lei ca să-l sfâşie, dar mielul se lupta cu ei. împărăteasa, văzând aceasta, a alergat cu mare grabă să-l ajute pe miel, dar când a mers aproape de el a văzut că nu era miel, ci un prunc de parte bărbătească care ţinea în mâinile sale o Cruce cu a cărei putere i-a omorât pe lei.

După ce împărăteasa s-a deşteptat, l-a născut pe Procopie, aşa cum a fost numit din Sfântul Botez.

Această vedenie a arătat că Procopie avea să devină un înfricoşător luptător împotriva diavolilor.

©

într-o mănăstire din Sfântul Munte, un monah pe nume Gherasim se distingea pentru multa lui evlavie şi pilda bună ce o dădea tuturor. Cu toate acestea credea greşit că Maica Domnului nu este chezăşuitoare a mântuirii monahilor din Sfântul Munte Athos, aşa cum a spus-o ea însăşi în repetate rânduri. Credea că este mai bine pentru monah să trăiască în lume, să-i înveţe pe oameni asceza şi să fie pildă pentru ei, decât să stea în mănăstire şi să facă fapte de virtute fără să le cunoască lumea.

Egumenul cunoştea evlavia şi intenţia lui sinceră, de aceea a lăsat totul în purtarea de grijă a Maicii Domnului şi i-a dat binecuvântare să plece în lume.
Monahul Gherasim s-a culcat pentru ultima dată în chilia sa, dar toată noaptea nu a putut dormi, ci se răsucea în patul său, chinuit fiind de gândul să plece sau nu din Sfântul Munte. Copleşit de astfel de cugetări, l-a cuprins somnul.
Deodată a auzit în somn un vuiet înfricoşător, ca cel pe care îl fac torentele de ape ce cad de la înălţime pe stânci. Au urmat apoi tunete şi fulgere, iar din cer a căzut foc în loc de ploaie. Stelele cădeau, iar marea se retrăgea şi dispărea. Vedea întreg Sfântul Munte întins înaintea sa într-o lumină palidă. Se auzeau trâmbiţe din cer şi tot pământul tremura ca o frunză. Era ceasul celei de a Doua Veniri a Domnului.
Atunci s-a arătat Preasfânta Fecioară, care trecea pe la fiecare mănăstire şi binecuvânta cimitirele şi osuarele, unde se păstrau oasele monahilor adormiţi. Toate mormintele s-au deschis şi trupurile preschimbate mergeau în cete în urma Maicii Domnului. Trecea din mănăstire în mănăstire, din schit în schit şi de la chilie la chilie şi toţi morţii din ele înviau şi o urmau pe Maica Domnului.
Pe toţi aceştia Preasfânta Născătoare de Dumnezeu i-a condus înaintea tronului de foc al Judecătorului tuturor înconjurat de mulţimile de Heruvimi, Serafimi şi de toate celelalte cete îngereşti. Maica Domnului, ca o Stăpână a Cerului, i-a pus pe toţi monahii de-a dreapta Domnului.
După ce s-au adunat toţi şi fiecare şi-a luat locul său, Domnul a spus:
- Sunteţi toţi vrednici să staţi de-a dreapta Mea? Mulţi dintre voi mai poartă încă rănile păcatelor.
Atunci Maica Domnului şi-a înălţat mâinile în chip de rugăciune şi implorare şi a spus:
- O, Doamne, este adevărat că mulţi nu sunt vrednici să stea de-a dreapta Ta. Au fost trândavi în nevoinţa pentru virtute, au avut credinţă călduţă şi îndoială în puterea Ta şi a mea. Dar milostiveşte-Te de ei pentru dragostea Ta faţă de mine! Pe pământ le-am făgăduit că voi fi mijlocitoare pentru ei în Cer şi voi mântui pe orice monah din Sfântul Munte care va îndeplini îndatoririle rânduielii monahale.

Domnul a tăcut pentru o clipă. Frică de moarte şi cutremur au cuprins inimile monahilor la tăcerea Domnului. De aceste clipe depindea viitorul lor veşnic şi locul unde vor şedea. Dar, după o privire pe care a aruncat-o Maicii Sale, Domnul a cedat rugăminţilor ei. Şi astfel monahii s-au învrednicit de mântuire.
Monahul Gherasim s-a deşteptat cutremurat din somn. A mers îndată la egumen şi i-a spus:
- Nu plec din Sfântul Munte, ci voi rămâne aici până la moartea mea şi toată nădejdea mântuirii mele o pun în Preasfânta Născătoare de Dumnezeu.
Un zâmbet ceresc a apărut pe chipul egumenului. Maica Domnului a făcut minunea sa şi l-a câştigat pe monahul Gherasim, credinciosul ei slujitor.
©
Patriarhului Grigorie al V-lea, viitorul Mucenic al Credinţei Ortodoxe, vlăstar sărac al provinciei Dimitzana, dar şi slava părinţilor lui, a Mucenicilor neamului şi a dumnezeieştii oştiri, care şi-au vopsit hlamidele în sângele muceniciei lor, de mic copil i-a fost vestit botezul muceniciei într-o vedenie pe care a avut-o.
Odată, pe când era încă copil, păştea mica turmă a tatălui său pe câmpul lui Menalos. Obosit fiind de arşiţa verii, într-o amiază a adormit la umbra unui copac mare. Harul dumnezeiesc, care îl însoţea pretutindeni, i-a arătat o vedenie minunată şi profetică în somnul său: o Femeie, care avea în jurul capului ei un nor luminos şi era aşezată într-o trăsură strălucitoare, l-a răpit, aşa cum vulturul răpeşte vânatul repezindu-se din înălţime, l-a ridicat la Cer, i-a pus cunună de aur pe cap şi i-a arătat jos Cetatea Constantinopol, ale cărei ziduri se scăldau în apele Bosforului.
Atunci când mama copilaşului a povestit visul pustnicului Timotei, care trăia retras în munte, acela i-a spus: .Aceasta înseamnă slavă, rang înalt".
Apoi plecându-şi capul, a murmurat ca pentru sine, fără să audă mama copilului: „Dar şi mare Mucenic".
©
Bătrânul Teofilact, ucenicul Stareţului Ioachim Speţieris (1860-1934), a fost un monah simplu şi bun, înfrânat şi nevoitor. Pe lângă

acestea avea şi mare evlavie la Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, de la care a primit multe daruri. Ori de câte ori rostea preacinstitul nume al Maicii Domnului, din ochii lui curgeau şiroaie de lacrimi. Era omul lacrimilor. în chilia sa nu avea sobă pentru a se încălzi, căci avea mereu înaintea ochilor lui ostenelile şi durerile stâlpnicilor şi ale celor patruzeci de Mucenici, care au suferit cu bărbăţie frigul şi toate celelalte rele pătimiri.
Odată el însuşi a povestit că, într-o vedenie, a văzut o mare întinsă, iadul, în care oamenii cădeau ca turmele de oi ameţite şi se afundau în ea. Auzea strigătele sfâşietoare ale celor ce se chinuiau, care apoi se pierdeau în adânc. Auzea de asemenea un glas dulce şi îngeresc de femeie deasupra acelei mări, care se ruga mereu Domnului şi cu durere mijlocea pentru acei nefericiţi spunând: „Dumnezeul meu, mântuieşte lumea Ta!". în urma unei insuflări dumnezeieşti a înţeles că acea Femeie era Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, care se roagă pentru mântuirea întregii lumi.
©
Părintele Ioachim Speţieris, atunci când slujea la mitropolia din Halkida, i s-a întâmplat următorul fapt vrednic de menţionat:
în acea vreme a murit parohul Comunităţii greceşti din Marsilia şi cei interesaţi îşi depuneau dosarele pentru a ocupa acest post. A depus şi Părintele Ioachim dosarul şi se aştepta tragerea la sorţi. Despre toate acestea Părintele povesteşte:
„Mulţi şi-au depus candidatura. Influenţat de aceştia, mi-am depus-o şi eu, dar ca să reuşesc, îmi mai trebuia un vot. Văzând aceasta, m-am mâhnit foarte tare şi cârteam împotriva Maicii Domnului, ocrotitoarea mea, că nu m-a ajutat. Adormind supărat, am avut un vis. Se făcea că eram într-o cameră ce se afla în vârful unui turn foarte înalt. Mi se părea că eram închis în acel loc, unde erau patru ferestre în cele patru puncte cardinale. Tumul se afla în mijlocul unei mări nesfârşite, iar valurile băteau cu vuiet mare în el. Atunci, neştiind ce să fac, mi s-a părut că m-am aruncat jos prin fereastra dinspre apus. M-am cutremurat foarte tare, dar îndată am simţit o mână care m-a apucat şi m-a tras cu putere înapoi. Când m-am întors să văd cine mă ţine - o, minunile tale, Stăpâna lumii! - o văd pe Stăpâna noastră Născătoare de Dumnezeu care îmi spunea:

- Vrei să te las să cazi în acest noian? Nu vezi valurile? întoarce-te iarăşi în turn!

După aceste cuvinte ale Maicii Domnului, m-am trezit şi atunci am înţeles ce însemna marea şi că vredniciile înalte sunt pline de primejdii".

Maica Domnului a rânduit astfel lucrurile ca Părintele Ioachim să se întoarcă în Sfântul Munte, la chilia sa din Schitul Nou, unde fusese tuns monah. A trăit aici în linişte, postiri şi privegheri încă vreo treizeci de ani şi apoi a adormit în Domnul la 29 septembrie 1943.

©

Sfântul Chirii de la Iezerul Alb a fost un mare ascet, un virtuos chinoviarh şi un lucrător iscusit al Rugăciunii.

De aceea a fost înzestrat de multe harisme cereşti, printre care cea a facerii de minuni.

Faima minunilor Sfântului a ajuns foarte departe, până şi la principele Mihail Belevsk, care nu avea copii. Din această pricină, mâhnirea lui şi a soţiei sale era foarte mare. Principele a trimis doi boieri cu o scrisoare din partea lui prin care îl ruga să facă rugăciune la Domnul şi Maica Domnului ca să poată dobândi copii.

Cuviosul Chirii i-a primit pe trimişi cu următoarele cuvinte profetice înainte de a citi scrisoarea:

- Fiilor, fiindcă aţi făcut o călătorie atât de lungă şi grea, am credinţă în Domnul şi în Maica Domnului că osteneala voastră nu se va pierde, ci Dumnezeu va dărui principelui vostru bucuria naşterii de prunci.

în aceeaşi noapte principele Mihail a văzut în vis un stareţ luminat cu părul alb, care ţinea în mâini trei vase şi care i-a spus: „Primeşte de la mine ceea ce ai cerut!". Acelaşi vis l-a avut şi, soţia lui.

într-adevăr, principele a dobândit, cu Harul lui Dumnezeu şi al Maicii Domnului, trei copii, doi băieţi şi o fată, după numărul vaselor pe care le-au văzut în vis.

©

Monahia Anastasia (1819-11 iulie 1901) era originară din gubernia Harcov. Numele ei de botez era Ana. La vârsta de un an a rămas orfană de mamă, iar de creşterea şi de educaţia ei s-a îngrijit bunica ei, Eufrosina. Bătrâna era foarte postitoare, nu mânca nimic vinerea,

ci numai după apusul soarelui gusta puţină pâine cu apă. Sub purtarea de grijă a bunicii sale, Ana a trăit o viaţă duhovnicească şi a citit multe cărţi folositoare de suflet. De mică a început să se intereseze de viaţa ascetică.
La vârsta de şaptesprezece ani i-au murit ocrotitorii, tatăl şi bunica ei. Atunci a împărţit mica sa avere, iar, după ce a petrecut o săptămână în post, numai cu pâine şi apă, în sihăstria din împrejurimile satului natal, a plecat la o mănăstire de maici din Kiev.
Pe Ana însă o atrăgea mai mult viaţa pustnicească, dar fiindcă se temea să facă aceasta cu voia sa, s-a îndreptat cu fierbinte rugăciune spre Maica lui Dumnezeu. I-a cerut ajutorul şi a rugat-o să-i dea un semn dacă drumul pe care îl doreşte sufletul ei este plăcut lui Dumnezeu. Răspunsul la cererea ei stăruitoare a venit în urma unei vedenii.
Se făcea că ţinea în mână o icoană a Maicii Domnului din care ieşea o voce lină plină de căldură. Acea căldură a pătruns înlăuntrul ei şi, în ciuda faptului că la început era plăcută, după aceea a devenit grea şi amară. înţelegând din această vedenie că dorinţa ei era plăcută lui Dumnezeu şi că nevoinţa ei, din plăcută cum avea să fie la început, va deveni mai târziu grea şi amară, a mers la Lavra Pociaev să se închine la sfânta ei icoană.
De atunci Preasfânta Născătoare de Dumnezeu s-a aflat lângă ea şi a sprijinit-o.
©
La poalele Munţilor Taleon din Creta, în partea de nord a lor, frumoasa bisericuţă a Maicii Domnului - Haraca, mărturiseşte mulţimilor de închinători ce o vizitează astăzi existenţa ei de veacuri. Despre aflarea icoanei făcătoare de minuni a Adormirii Maicii Domnului Haraca , tradiţia locală spune că mai demult o femeie nobilă din Bizanţ călătorea pe Marea Cretei şi a ieşit la ţărm ca să se odihnească. Acolo unde astăzi este bisericuţa, femeia s-a aşezat sub un copac şi a adormit. în somn Maica Domnului i-a arătat marea stâncă (haraca) unde se afla icoana ei şi i-a spus că acel loc este locuinţa ei. După ce femeia s-a deşteptat, s-a uitat în jur şi la o mică distanţă, în partea de miazăzi, a zărit stânca şi s-a îndreptat spre ea. într-o peşteră mică ce era acolo a aflat icoana şi, plină de bucurie, a

dăruit-o locuitorilor din satul vecin cu condiţia să construiască acolo o bisericuţă şi
să pună icoana în ea. Dar pentru că locul din juml stâncii nu era potrivit pentru aceasta, femeia a socotit că cel mai potrivit loc pentru ridicarea bisericuţei este acela unde s-a odihnit şi a avut acel vis. Apoi a aflat nişte meşteri care aveau să săvârşească lucrarea, cărora le-a dat banii necesari şi le-a spus că se va întoarce în anul următor la pomenirea icoanei (15 august) ca să vadă biserica terminată şi să se închine icoanei.
Meşterii nu şi-au ţinut făgăduinţa. într-adevăr, au început construcţia bisericii, dar au părăsit-o repede, datorită greutăţilor de a săvârşi o astfel de lucrare într-un loc greu accesibil şi datorită faptului că locuitorii nu credeau că acea femeie avea să revină prin acele locuri. De aceea, şi banii destinaţi pentru construcţie au fost irosiţi. Dar anul următor, când au văzut corabia femeii apropiindu-se de mal, cu toţii au intrat în panică. Se gândeau la mânia acelei nobile şi la urmările necuviinţei lor şi nu ştiau ce să facă. Cum ar putea să scape basma curată?
Mai-marele meşterilor a plăsmuit repede un plan de a scăpa de primejdie. S-a prefăcut că este mort, s-a întins pe o năsălie şi a pus nişte femei să-l bocească. Totodată a trimis câţiva bărbaţi la ţărmul mării să o înştiinţeze pe femeie că a izbucnit o molimă şi locuitorii nu reuşesc să-i îngroape pe cei morţi. Meşterii au murit unul după altul, iar în acea zi venise rândul mai-marelui lor.
Nobila s-a înfricoşat să nu se molipsească şi ea de boală şi nu a îndrăznit să coboare. Cei care erau la ţărm au răsuflat uşuraţi când au văzut că se depărtează corabia. Primejdia trecuse şi se bucurau. însă întorcându-se ca să ducă vestea îmbucurătoare a neaşteptatei izbăviri şi născo- citorului înşelăciunii, l-au găsit într-adevăr mort pe năsălie. Cu toţii s-au înfricoşat de pedeapsa lui Dumnezeu şi temându-se să nu le vină rândul şi lor, au aflat alt meşter şi în scurt timp au săvârşit Biserica Maicii Domnului. Au pus în ea icoana Maicii Domnului, la care se închinau cu mai multă evlavie ca înainte, înţelepţiţi fiind de pedeapsa necuviinţei lor.

O stea luminoasă care a strălucit pe crugul duhovnicesc al Schitului Kaiyes-ului a fost şi Cuviosul şi dumnezeiescul Părinte Nectarie. Era originar din localitatea Monastirion, astăzi Bitolia din Macedonia. De mic copil era liniştit şi evlavios. Aprinzându-i-se inima de dragoste pentru Dumnezeu şi dorind să-I slujească toată viaţa, a mers în Sfântul Munte, unde a devenit monah. Acolo s-a nevoit să urmeze petrecerea îngerilor. De aceea a fost învrednicit să vadă multe minuni ale Domnului şi ale Maicii Sale încă de tânăr.

Odată, pe când încă era copil mic, mama sa fiind la treierat, a avut o vedenie. A văzut-o pe Maica Domnului care i-a poruncit să-l ia pe bărbatul şi pe copiii ei, să plece din ţara lor şi să se ascundă într-un loc sigur, deoarece peste acele locuri aveau să năvălească agarenii. Când s-a deşteptat, a făcut aşa cum îi poruncise Maica Domnului în vis şi s-au ascuns.

După trecerea primejdiei, părinţii Cuviosului Nectarie au ieşit din ascunzătoare şi mulţumeau neîncetat Preasfintei Născătoare de Dumnezeu pentru că i-a păzit nevătămaţi.

Tânărul Nicolae, viitorul Părinte Nectarie, a fost atât de impresionat de acea vedenie a maicii sale, încât viaţa lui s-a schimbat complet. A lăsat toate cele lumeşti şi a mers în Sfântul Munte, tărâmul lucrărilor tainice ale Duhului Sfânt. A adormit în cuvioşie la 5 decembrie 1500, adăugându-se la ceata slăvită a Cuvioşilor Athoniţi.

CUPRINS

PROLOG 8
Introducere generală 11
PARTEA ÎNTÂI MINUNI
ÎNSEMNARE INTRODUCTIVĂ 21
Binecuvântata cântare a Arhanghelului Gavriil adusă Maicii Domnului 23
Cercetarea Maicii Domnului 36
Ocrotire nebiruită 48
Vindecătoarea cerească 76
La sânul adevăratei Mame 87
Maica Domnului - cinstitoare a fecioriei 116
Maica Domnului întăreşte neputinţele noastre 120
Vicleniile diavolilor 136

Ocrotitoarea celor care trăiesc în feciorie 154
Dumnezeieştile virtuţi 171
Ocrotitoarea Sfântului Munte 181
Povăţuitoare cerească 185
Rugăciunea lui Iisus 191
Din evlavia Sfintei Rusii 196
PARTEA A DOUA DESCOPERIRI DUMNEZEIEŞTI
ÎNSEMNARE INTRODUCTIVĂ 222
Cercetări ale Maicii Domnului 243
Ocrotirea minunată a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu 265
Slava Răsăritului - Icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului „Saidnaya", cea Izvorâtoare de Mir 273
Mesajul ceresc284
Stăpâna şi ocrotitoarea Sfântului Munte 302
Mângâierea celor întristaţi 313
Răstignirea de bună voie a noilor Mucenici 334
Semne cereşti minunate 341
Frumuseţea dumnezeiască a cântărilor de laudă ale Preasfintei Născătoare de Dumnezeu 353
înţelepciunea cea de sus 362
Rana diavolilor 371
Din Tebaida sfinţitului Nord 382
PARTEA A TREIA VEDENII
ÎNSEMNARE INTRODUCTIVĂ 407
Ocrotitoarea neruşinată a celor aflaţi în necazuri 418
Fapte dumnezeieşti 441
Porunca cerească 447
Răsplata cerească 470
Voia dumnezeiască 484
• „Ereziile contemporane - o adevărată ameninţare", Monahul Arsenie Vliangoftis
• „Răspuns la o ficţiune (Codul lui Da VinciŢ
• „îndumnezeirea - scopul vieţii omului", Arhim. Gheorghe Kapsanis

- „Cuviosul Paisie Aghioritul - Mărturii ale închinătorilor”, Nicolae Zurnazoglu
- „Picături de înţelepciune”
- „Greşit-am Ţie, Dumnezeul meu, primeşte-mă pe mine cel ce mă pocăiesc!”, Ierom. Cosma
- „Despre ispite, întristări, dureri şi răbdare”, Sfântul Isaac Şirul cel de Dumneze u- ins uflat
- „Bolile şi credinciosul”, Ierom Grigorie
- „Sunt anticalcedonienii ortodocşi?”
- „Fiţi gata!”, Ierom Grigorie
- „Patimi şi virtuţi” (Voi. 5), Cuviosul Paisie Aghioritul
- „Părintele Matei de la Karakalu - Un lucrător tăcut al virtuţii”, Sfânta Mănăstire Karakalu
- „Patericul Maicii Domnului”, Arhim. Teofilact Marinakis

în Colecţia Muzică Bizantină au apărut:

- Buchet muzical athonit - Sfânta Liturghie - Voi. 1
- Buchet muzical athonit - Vecernia - Voi. 2
- Buchet muzical athonit - Utrenia - Voi. 3
- Paraclisul Maicii Domnului
- Slujba învierii
- Buchet muzical athonit - Polieleele - Voi. 4
- Buchet muzical athonit - Anastasimatarul - Voi. 5
- Slujba Sfântului Acoperământ
- Prohodul Domnului - de Părintele Nectarie Prodromitul
- Buchet muzical athonit - Psaltirionul - Voi. 6
- Buchet muzical athonit - Stihirarul - de Schimonahul Nectarie Protopsaltul -Voi. 7
- Buchet muzical athonit - Doxastarul (I) - de Petru Filanthidis - Voi. 8

Vor apărea:

- Buchet muzical athonit - Doxastarul (II) - de Petru Filanthidis - Voi. 9

IC-ZL.

Centru de difuzare:
Editura «Evanghelismos»
Str. Pridvorului nr. 15,
Bl. 12, Sc. A, Ap. 1, Sector 4, Bucureşti Tel./Fax: 021-3311022;
0722690272 e-mail: contact@evanghelismos.ro www.
evanghelismos. ro